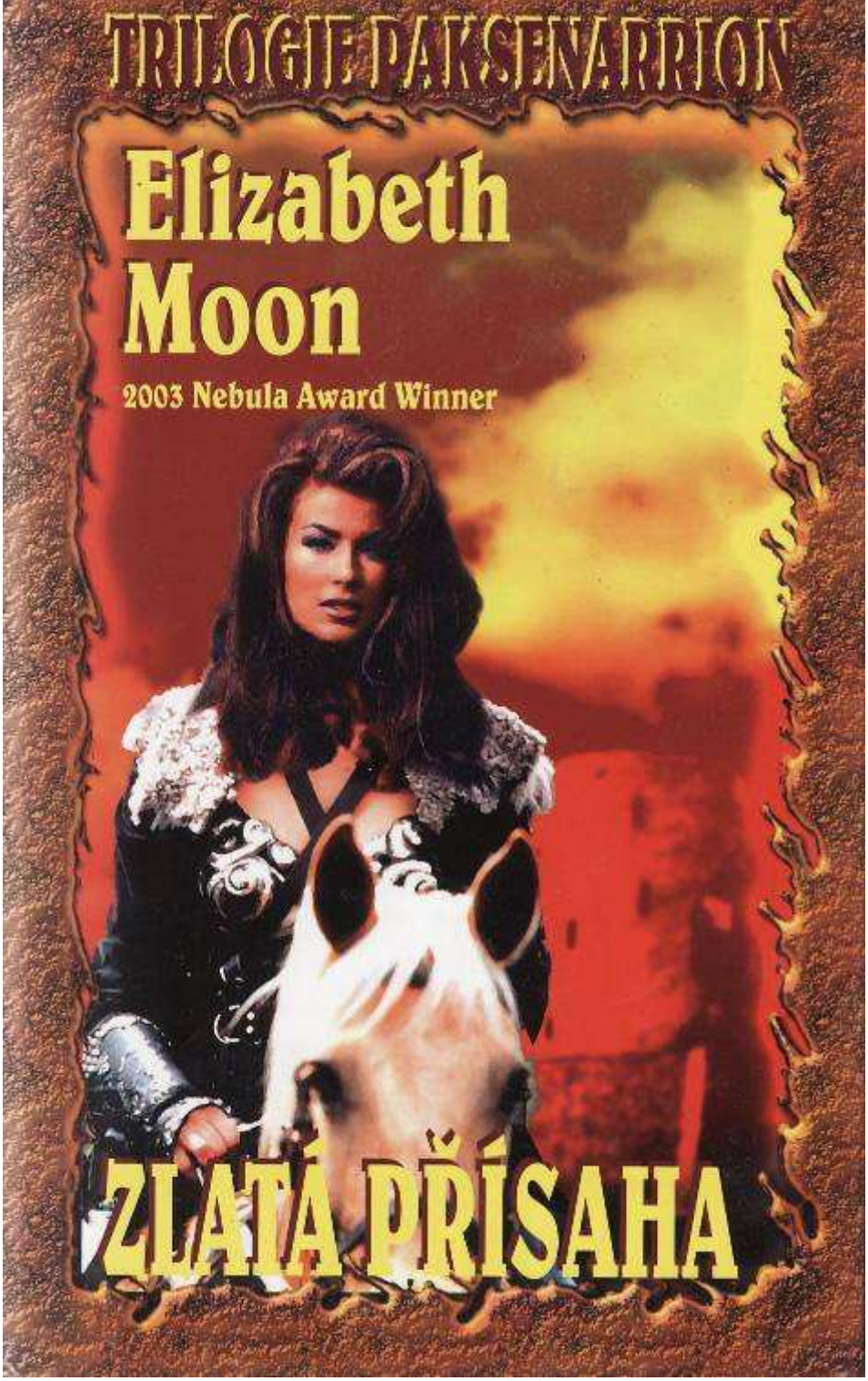
TRILOGIE PAKSENARRION

Elizabeth Moon

2003 Nebula Award Winner

ZLATÁ PŘÍSAHA

Přeložil:
ONDŘEJ MAREK

Elizabeth Moon: Zlatá přísaha
Vydání první.
Copyright © 1992 by Elizabeth Moon
Published by arrangement by JABberwock Literary Agency.
All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Křižíkova 16, Praha 8, www.baronet.cz
v roce 2006 jako svou 1095. publikaci.
Přeloženo z anglického originálu The Deed of Paksenarrion
vydaného nakladatelstvím Baen Publishing Enterprises, New York v roce 1995.
Český překlad © 2006 Ondřej Marek.
Redigovala Jindra Marková.
Korektorka Zdeňka Grigarová.
Přebal a vazba © 2006 Ricardo a Baronet.
Ilustrace na přebalu © 2006 Valentino Sani.
Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.
Tisk a vazba: FINIDR, s. r. o., Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané
Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 80-7214-872-9

BARONET
Praha 2006

Elizabeth Moon

Zlatá přísaha

Přísaha krvavá – Liarta prokletí,
zabití skládají přísahu ke smrti,
přísahou kamennou váže se skalní lid
a Tir tu železnou zase vždy bude chtít,
lháři se odváží přísahy stříbrné,
zlatá však jediná nikdy nepomine…

– Z Mikeliho Písně přísah

Kapitola první

Ta vesnice jí připadala povědomá, ale většina osad se navzájem dost podobala. Dokud nestanula na křižovatce před hostincem, neuvědomila si, že už tu byla. Uviděla dlážděný dvůr hostince a široká vrata, nad nimiž visel jasný vývěsní štít s nápisem *U Veselého číšníka*. Dech jí uvízl v hrudi. Křižovatka byla rušnější, než si pamatovala, a také do hostince a ven stále někdo pospíchal. Okna ze sálu byla doširoka otevřená a i přes ulici odtamtud zřetelně uslyšela výbuch smíchu, který poznala. Trhla sebou. Mohli by ji poznat, dokonce i v těch šatech, které teď měla na sobě. Pomyslela na mince v tobolce, za které si chtěla koupit jídlo, ale vejít dovnitř a objednat si jídlo u Jose Hebbinforda nemohla. Neměla ani, kam jinam by šla; lidé ve Sládkomostí ji znali, a proto by se neodvážila žebrat o zbytky u nějaké hospodyně.

Paks zavrtěla hlavou a potlačila slzy. Kdysi projížděla těmito ulicemi, bydlela v tomto hostinci, měla tu mnoho přátel.

„Ty tam, co se tak mračíš?“ Paks sebou trhla, vzhlédla a uviděla, že ji pozoruje ozbrojenec v hraběcím stejnokroji. Když na něj pohlédla, usmál se. Jeho tvář jí byla nejasně povědomá. „V našem městě přece krásky nesmutní, zlatíčko – co kdybych tě pozval na korbel piva a trochu tě rozveselil?“

Paks cítila, jak jí srdce začalo bušit prudčeji, oči jí zastřel strach. „Ne – ne, děkuju, pane. Je mi dobře, jen jsem se zamyslela –“

Muž zúžil oči. „Jsi vyděšená. Pronásleduje tě někdo? V tomhle městě jsi v bezpečí – je to má práce. Potřebuješ pomoct? Pověz mi, co se děje –“

Paks se pokusila protáhnout se kolem něj k severní cestě. „Ne – prosím, pane, jsem v pořádku.“

Natáhl se a chytil ji za ruku. „To si nemyslím. Něco – někoho mi připomínáš. Myslím, že tě asi budu muset odvést za kapitánem – jestli mi nepovíš víc. Znáš tu někoho? Kohokoliv, kdo by se za tebe mohl zaručit? Kde chceš zůstat? Přišla jsi sem na trh?“

Na okamžik měla Paks v mysli prázdno, ale pak se jí před očima začaly míhat obličeje a jména těch, na které si vzpomněla – maršála Cedfera, Hebbinforda, kapitána sira Felise, mistra Sennetha. Na ty se však odvolat nemohla. Znali ji jako válečnici, veterána Phelanovy kumpanie, bojovnici, která vyčistila hnízdo lupičů. Odjela odtud do Fin Paniru a oni očekávali, že se vrátí jako maršálka nebo rytíř. I kdyby ji poznali – a o tom pochybovala – pohrdali by jí, nebo by ji litovali. Chvěla se v mužově sevření jako lapený králík. Ozbrojenec ji už postrkoval severní cestou směrem k pevnosti, když se jí v hlavě vynořila další vzpomínka – vzpomínka na tiché stromy, čistou fontánku a snědou, moudrou tvář kuakgana.

„Já – šla jsem do hájku,“ vyhrkla. „Za – za kuakganem.“

Muž se zastavil, ale stále jí svíral ruku. „Opravdu? A víš, jak se jmenuje?“

„Mistr Svatodub,“ odpověděla Paks.

„A hodláš se tam zdržet?“

„Já – myslím, že ano, pane. Chtěla jsem se ho na něco zeptat, proto jsem přišla.“ Jakmile to Paks vyslovila, uvědomila si, že je to pravda.

„Hmm. Dobře, jestli je to kuakganská záležitost – říkala jsi, že máš namířeno do hájku, můžeš mi ukázat, kde je?“

Vstup do hájku se nacházel u cesty, asi o sto kroků od nich. Paks tím směrem pokynula hlavou.

„Alespoň tohle víš. Dobře, jen dohlédnu na to, aby ses tam bezpečně dostala. A pamatuj si, děvče – očekávám, že tě dnes večer nepřistihnu, jak se touláš kolem města. Pokud ano, odvedu tě za kapitánem. A povím hlídce, aby se po tobě dívala taky.“ Pobízel ji po cestě, dokud nedošli ke vstupu do

hájku, který označovaly bílé kameny položené mezi dvěma stromy. „Jsi si jistá, že chceš jít zrovna sem?“

Paks kývla. „Ano, pane – děkuju.“ Otočila se, vklouzla pod stromy a vydala se klikatou cestičkou vyznačenou bílými kameny.

V hájku bylo ticho. Sluneční světlo sem dopadalo přes zelené listoví. Stejně jako dříve ani nyní sem nedoléhal hluk z vesnice. Poblíž zpíval pták, opakoval tři stoupající tóny stále dokola. Paks se zastavila a naslouchala mu, přestala se chvět. Znenadání něco zašustilo v křovinách nalevo a Paks zachvátila panika. Když na cestu vyskočil hnědý zajíc, téměř vzlykla úlevou.

Kráčela dál. Lehký vánek šelestil listovím nad její hlavou, ale dole byl klid. Pod jedním stromem zaslechla rytmické bzučení, vzhlédla a spatřila roj včel, které poletovaly kolem drobných žlutých kvítků. Nakonec uslyšela známé zurčení kuakganovy fontánky a vyšla na slunnou mýtinu před jeho obydlím. Vše bylo stejné jako při její první návštěvě. Nízký šedivý domek se střechou z kůry byl zavřený a tichý. Nic se nehýbalo, jen voda v záři slunečních paprsků zurčela a přetékala přes okraj kamenné nádržky.

Na slunci se Paks na chvíli zastavila a pozorovala vodu. Přemýšlela o tom, co řekla vojákovi a jak jí ta lež připadala jako pravda, když ji vyslovila. Tentokrát ji tu však nečekala žádná pomoc. S tím, co ztratila, nemohl kuakgan nic dělat. Kuakganové stejně nemají bojovníky v lásce. Přesto tu musí zůstat, alespoň do večera. Do vesnice se vrátit nemůže. Možná by se dokázala proplížit hájkem a prchnout do volné krajiny za ním. Paks vzdychla. Utíkání a schovávání se před těmi, kdo ji znají, ji velmi unavovalo. Ale setkat se s nimi také nemohla. Skončím to, pomyslela si.

Vyklouzla z popruhů tlumoku a vylovila z něj váček s penězi, rezervu, kterou jí dala generálmaršálka. Z tobolky u opasku k tomu přidala měďáky a dva stříbrňáky. Byla to pěkná hromádka. Kdyby byla skromná, vystačila by jí na živobytí na měsíc, jinak by se za ni dala pořídit jedna velká hostina. Zkřivila ústa. Vzala celou hromádku a položila ji do obětní misky; hlasitě a pronikavě to zařinčelo. Hledala v tlumoku něco dalšího, co by mělo nějakou hodnotu. Nenašla

nic než svůj zimní plášť, náhradní košili, náhradní řemínky od bot – ne – ještě měla prsten, který jí věnoval vévoda Phelan toho dne, kdy odcházela z Fin Paniru. „Když mě budeš potřebovat, pošli ho, nebo přines," řekl jí tenkrát. Paks se na prsten zahleděla. Nechtěla, aby ho u ní našli, až – Zahnala tu myšlenku a přidala ho k hromádce mincí. Pohlédla na svůj tlumok a rozhodla se, že tu nechá i ten. Kuakgan jistě najde někoho, kdo potřebuje košili a plášť. Položila tlumok na mince, odvrátila se a uvažovala, kde by se mohla do soumraku ukrýt. Možná by se měla vydat přes hájek už teď.

Na druhé straně mýtiny, u stěny šedavého domku, stál kuakgan a pozoroval ji, tvář mu stínila kápě jeho roucha. Paks ztuhla, srdce jí začalo bušit jako o závod. Jeho slova byla přes zurčení fontánky jasně slyšet, přestože nemluvil hlasitě. „Chtěla jsi mluvit s kuakganem?"

Paks cítila chlad, ale po těle jí stékal pot. „Pane, já – přišla jsem jen přinést oběť."

Kuakgan přišel blíž. Měl na sobě tmavozelené roucho poseté vzorem z lístků a větviček v zelené a hnědé barvě, které si pamatovala. „Aha. Většina těch, kdo sem přinesou oběť, na oplátku žádá nějakou laskavost. Radu, lektvar, uzdravení – a ty nechceš nic?" I jeho hlas byl takový, jak si ho pamatovala, hluboký, zvučný a plný přídechů. Jako by strávil hodně času s elfy, pomyslela si náhle. Jeho oči ji probodávaly svým bystrým pohledem.

„Ne. Ne, pane, nechci nic." Paks upřela pohled k zemi a doufala, že ji nepozná a nechá ji odejít.

„Takže jde o děkovnou oběť? Dostala jsi nějaký dar, o který se chceš podělit? Ale jak vidím, tohle není podíl, protože ses vzdala všeho – do posledního měďáku. Můžeš mi povědět proč?"

„Ne, pane." Paks vycítila, že přišel ještě blíž, až k obětní misce, a přitom ji stále pozoroval.

„Hmm. A přesto jsem slyšel někoho, kdo se ti velice podobal, jak říká vojákovi, že se mnou chce mluvit a na něco se mě zeptat. Potom tě najdu ve svém hájku, jak dáváš do mé misky všechny peníze a dokonce i náhradní košili – a nemáš žádnou otázku." Odmlčel se. Paks viděla, že se stín jeho roucha přiblížil. Zachvěla se. „Já však otázky mám, když je nemáš

ty. Podívej se na mě!“ Zdálo se, jako by se dívčina hlava v odpověď sama zvedla. Oči se jí zalily slzami. „Hmm, ano. Jestli si dobře vzpomínám, už jsi za mnou kdysi přišla pro radu. To byla tak špatná, že další odmítáš – Paksenarrion?“

Paks nedokázala promluvit kvůli knedlíku, který se jí usadil v hrdle. Po tváři jí tekly slzy. Pokusila se odvrátit, ale kuakgan ji svou silnou rukou chytil za bradu a držel ji tváří k sobě.

„Vidím, že od chvíle, kdy jsem tě viděl naposledy, se toho hodně přihodilo. Ať to však bylo cokoli, myslím, že nejsi lhářka. Proto mi položíš svou otázku, Paksenarrion, a znovu se se mnou poradíš.“

Paks bojovala se staženým hrdlem a podařilo se jí promluvit. „Pane, já – já to nedokážu. Nemůžete s tím nic udělat – jen mě nechat jít –“

„Nemůžu nic udělat? Takové posouzení nech raději na mně, dítě. A pokud jde o odchod – kam bys šla, bez peněz a tlumoku?“

„Kamkoliv. Na východ nebo na jih do kopců… na tom nesejde –“

„V těch kopcích je už rozseto kostí dost. Ne, nikam nepůjdeš, dokud mi nepovíš, co tě tak trápí. Teď pojď se mnou.“

Paks se přistihla, jak s otupělou myslí následuje kuakgana do jeho domku. Bez údivu sledovala, jak se dveře otevírají, aniž by se jich dotkl. Kuakgan se mírně sklonil, aby prošel pod nízkou veřejí. Paks se sklonila také a vstoupila do velké protáhlé místnosti s chladnou hliněnou podlahou. Ze stropních trámů tu visely svazky pronikavě vonících bylin, okna naproti dveřím směřovala do hájku, který sahal téměř až k domu. Na vzdáleném konci místnosti stál velký krb, nyní vymetený a bez polen. Pod okny viděla dva stoly. Jeden byl pokrytý svitky a druhý prázdný, u něho však stála lavice.

„Pojď,“ vybídl ji kuakgan. „Posaď se, dám ti něco k pití.“

Paks si sedla na lavici a dívala se, jak jí z kameninového džbánu nalévá do poháru průzračnou tekutinu. Ochutnala ji. Byla to voda, ale měla výraznou příchuť.

„Mátové lístky,“ řekl jí kuakgan. „A půl špalíku skořice. Tumáš –“ Vzal ze sítě, která mu visela nad hlavou, kulatý sýr a uřízl z něho pořádný kus. „Něco sněz, než si promluvíme.“

Paks si byla jistá, že nedokáže pozřít vůbec nic, ale krémovitý sýr prošel jejím staženým hrdlem lehce a zaplnil jí žaludek. Dojedla ho a vypila i druhý pohár vody, který jí kuakgan nalil. Ten pak nakrájel půl bochníku tmavého chleba a položil ho před ni. Jeden krajíc si vzala, byl lahodný a sytý.

Mistr Svatodub seděl na konci stolu, kápi měl shrnutou na ramena a pojídal krajíc chleba namazaný sýrem. Paks na něj pohlédla, viděla snědou, větrem ošlehanou tvář, výrazné tmavé obočí a husté vlasy, odhrnuté z tváře a stažené šňůrkou barvy kůry. Díval se z okna a trochu se mračil. Sledovala jeho pohled. Na kmeni nejbližšího stromu se zachytil pták s černými a bílými skvrnami a začal klovat do kůry. Zazněl hlasitý a rychlý zvuk, který připomínal bubnování. Paks přemýšlela, jak je možné, že mu nepraskne hlavička. Nikdy nic podobného neviděla, ačkoliv ten zvuk slyšela už dříve, aniž by znala jeho původ. Ze stromu odletovaly kousky kůry.

„To je datel," pronesl kuakgan v odpověď na její myšlenky. „Hledá pod kůrou hmyz a pojídá ho. Bez datlů by les snědli brouci, kteří se živí dřevem."

Paks cítila, jak se jí uvolňují svaly, jeden po druhém. „Je to – je jich víc druhů?"

Kuakgan se usmál. „Ano. Většinou jsou kropenatí a strakatí, ale někteří bývají hnědobílí nebo šedobílí místo černobílí. Jsou malí i velcí – větší než tenhle – a spousta jich má na hlavě jasně zbarvenou skvrnu. Tenhle má žlutý proužek, ale na tu dálku je těžké ho zahlédnout."

„Jak můžou tak bušit do stromu a neublížit si?"

Pokrčil rameny. „Jsou k tomu stvořeni, je to jejich přirozenost. Zvířatům neublíží, když dělají to, k čemu byla stvořena. Jak jinak by koně mohli běhat po kamenité půdě na tak malých kopytech? Myslím malých vzhledem k jejich váze." Vzal džbán a dolil Paks i sobě.

Dívka sáhla po dalším krajíci chleba. „Cestou sem jsem slyšela jednoho ptáčka, zpíval tři noty –" zkusila je zapískat.

„Ano, znám ho. Je dost plachý, toho nikdy neuvidíš. Je hnědý, ale vespod má peří šedohnědě kropenaté. Živí se komáry a mouchami a snáší zelená vejce s hnědou kresbou."

„Myslela jsem, že se většina ptáků – kromě jestřábů a vran – živí semínky.“

„Někteří ano, třeba většina vrabcovitých. Existuje i pták, který vyzobává semínka z borových šišek. Dívej se –“ Vzal krajíc chleba a rozdrobil ho na širokou okenní římsu, pak ze šatů vytáhl štíhlou dřevěnou píšťalku a foukl do ní. Zazněl tichý trylek. Paks zahlédla mezi stromy třepetání křídel a na římsu usedlo pět ptáčků. Nehybně seděla. Tři z nich byli stejní, zelení se žlutou náprsenkou, další byl hnědý a poslední ohnivě oranžový s černými křídly. Zobali drobky a pozorovali ji, jejich drobná očka se přitom leskla. Když chléb zmizel, kuakgan mávl rukou a ptáci odlétli.

Paks se znovu nadechla. „Ti jsou nádherní. Nikdy jsem nic tak krásného neviděla – ten oranžovočerný –“

„Takže připouštíš, že jsi na tomto světě, ze kterého jsi tak toužila odejít, ještě neviděla vše?“

Mlčky svěsila ramena. Zaslechla hlasitý povzdech a potom zaskřípání stoličky, když z ní kuakgan vstával.

„Zůstaň tu, dokud se nevrátím,“ řekl jí.

Nevzhlédla, ale slyšela jeho kroky, jak přecházel místnost, a pak tiché klapnutí dveří, které se za ním zavřely. Napadlo ji, že by mohla utéct oknem, ale jak se slunce sklánělo k obzoru, hájek zhoustl a potemněl. Skvrnitý pták odletěl, ťukání nyní přicházelo z větší dálky. Paks odložila zbytek krajíce, chuť k jídlu ji přešla. V místnosti se zešeřilo. Přemýšlela, jestli bude kuakgan pryč celou noc. Rozhlédla se po nějakém místě na spaní, ale vyspat se tu mohla jedině na podlaze. Z hájku se ozval zvláštní křik a Paks se zachvěla, protože si vzpomněla na povídačky, že se kuakgan v noci toulá v podobě velkého medvěda.

Neslyšela, že by se dveře otevřely, přesto byl náhle v místnosti s ní. „Pomoz mi nanosit dovnitř dřevo,“ požádal ji. Vstala a vyšla ven, přede dveřmi už na ni čekala hromádka soušek. Na západě zářily poslední sluneční paprsky. Paks s kuakganem dřevo nalámali a zanesli do domku. Kuakgan zapálil svíce a umístil je do nástěnných svícnů, pak narovnal dřevo do krbu, ale nezapálil ho. Vyšel opět ven a vrátil se s balíčkem, z něhož se vyklubal horký kotlík zabalený do látky. Uvnitř udržovalo pár uhlíků v teple několik misek. Když ho

kuakgan rozbalil, rozlila se po místnosti lahodná vůně cibule, hub a masové omáčky. Paks se přistihla, že se jí v ústech sbíhají sliny, a polkla.

„Hebbinfordova nejlepší omáčka," řekl kuakgan a rozložil misky na stole. „Ty jsi vždycky měla ráda pečené houby, že? Tak se posaď a pusť se do toho, nenech to vystydnout. Jsi dost pohublá."

„Nemám hlad," odvětila zkroušeně Paks.

„Nesmysl. Viděl jsem, jak ses tvářila, když jsi ucítila ty houby. Alespoň tvé tělo má rozum, když ho nemáš ty."

Paks si dala trochu hub. Byly šťavnaté, teplé a ochucené cibulí a masem. Než si uvědomila, co dělá, zjistila, že houby v ní zmizely i s omáčkou. Vytřela misku dalším krajícem tmavého chleba. Žaludek jí spokojeně zaškrundal, nevzpomínala si, kdy toho naposledy tolik snědla. Už dlouho ne, ne od té doby, co – vzhlédla. Mistr Svatodub ji pozoroval.

„Zákusek," řekl neústupně. „Dáš si koláč švestkový, nebo jablkový?"

„Jablkový," odpověděla Paks a kuakgan ho k ní přistrčil. Zakousla se do kůrčičky, po bradě jí stékala sladká jablečná šťáva. Koláč dojedla rychleji než kuakgan, který si na tom svém ještě pochutnával. Očistila si bradu cípem látky, do níž byl zabalený kotlík. Přistihla se, že drží v ruce další krajíc chleba, a snědla i ten. Cítila se plná a trochu ospalá. Mistr Svatodub dojedl koláč a pohlédl na ni.

„To je lepší," řekl. „Tak. Asi se teď budeš chtít opláchnout a dojít si na záchod. Ukážu ti kam –" Dotkl se desky vedle krbu, ta se odsunula stranou a odhalila úzkou chodbu. Po jedné straně byly dveře, jimiž Paks zahlédla kavalec. Protějšími dveřmi se pak scházelo po třech schůdcích do kameny dlážděné místnosti, kde podél jedné stěny vedl kanálek. Paks slyšela zurčení tekoucí vody, na jejím povrchu se odrážel plamínek svíce. „Je tu jen studená voda," pronesl mistr Svatodub. „Tady je mýdlo a ručník –" Při řeči zapaloval v místnosti další svíce. „Pokud už nechceš svoje šaty, můžeš si vzít tyhle." Ukázal na hnědé roucho, které tam viselo na háčku. „Teď půjdu na chvíli pryč. Až skončíš, vrať se zpátky do tamté místnosti. Ať budeš dělat cokoliv, nechoď z domu. Je to jasné?"

„Ano, pane," odpověděla Paks. „Nepůjdu."

„Dobře." Otočil se a vyšel po schodech, Paks viděla, jak světlo jeho svíce mizí v chodbě.

Malá místnost byla chladná a vlhká, ale voněla čistotou a zeminou. Paks si váhavě začala mýt ruce, ale studená voda pouze chladila, místo aby zábla. Vyšplíchla si ji na obličej a utřela ho, potom obezřetně střelila pohledem ke dveřím. Určitě odešel. Vyšla po schodech a rozhlédla se. Nic. Sešla zpátky dolů, chvíli hleděla na vodu, pak zabručela a svlékla se. Připadalo jí, že je špínou a potem doslova obalená. Namočila mýdlo a vydrhla se, potom si stoupla do kanálku a polila své namydlené tělo vodou. Když skončila, chvěla se, ale energickým utíráním se opět zahřála. Podívala se na své šaty a na okamžik si přála, aby bývala nedala svou náhradní košili do mísy na obětiny. Její šaty byly stejně špinavé jako ona. Pohlédla na hnědé roucho, pak ho sejmula z háčku. Bylo na dotek měkké a teplé. Když vyšla z latríny, podívala se na své šaty znovu. Přemýšlela, jestli by je nemohla vyprat v kanálku, ale upustila od toho, protože na to potřebovala teplou vodu a hrnec. Vyklepala je, otřela rukou a složila je na hromádku. Vklouzla bosýma nohama do svých obnošených bot, vyšla nahoru po schodech a vydala se chodbou zpět do hlavní místnosti.

Než kuakgan odešel, zapálil více svící, takže místnost osvětlovala teplá záře. S potěšením zjistila, že zakryl okna okenicemi. Posadila se ke stolu, čekala a přemýšlela, jak dlouho se mistr Svatodub venku zdrží. Pomyslela na to, jak si původně představovala dnešní noc – že bude sama v kopcích a možná už nespatří úsvit – zachvěla se a rychle se rozhlédla kolem sebe. Tady bylo příjemně, měla na sobě jemné roucho a v žaludku dobré jídlo. Proč jsem vůbec kdy –? Mohla jsem si alespoň jednou koupit houby. Odsunula tyto myšlenky stranou. Přemýšlela, kde je kuakgan a jestli to jídlo koupil za její oběť. A nejvíc o tom, co hodlá dělat. Pomyslela si, že by se měla strachovat, ale nebála se.

Nevědomky usnula opřená o stůl, ani nevěděla, kdy se kuakgan vrátil. Probudila se na podlaze, opřená o stěnu a zabalená v zelené přikrývce. Okenice byly otevřené a slunce už ozařovalo kmeny stromů venku. Cítila se odpočatá a na-

prosto bdělá. Zakručelo jí v břiše. Právě se vymotávala z pokrývky, když se otevřely dveře a vpustily dovnitř sluneční paprsky.

„Je čas na snídani," pronesl kuakgan, jakmile vstoupil. V misce nesl plástev, ze které kapal med. Paks cítila, jak se jí v ústech sbíhají sliny. Vylezla z přikrývky, složila ji a došla ke stolu, na němž byl rozložený sýr, chléb a med. „Takový med jsi ještě neochutnala," řekl mistr Svatodub. „Je to med ze žlutých stromů, jaký je jen časně zjara a nikdy ho nebývá mnoho." Pohlédl na ni a usmál se. „Vidím, že ses vyspala dobře."

Paks zjistila, že se také usmívá. „Ano… ano, pane, vyspala." Posadila se.

„Tumáš," řekl a nalil jí ze džbánku. „To je kozí mléko. Přidej si do něj trochu medu."

Paks odlomila kousek plástve a ponořila ho do mléka. Kuakgan nakrájel sýr a přistrčil několik kousků k ní. Ochutnala mléko, bylo lahodné. Med mu dodal na chuti a sladkosti. Kuakgan si trochu medu nakapal na sýr, Paks ho napodobila a brzy snědla polovinu sýra, každý plátek potřený medem. Oknem dovnitř vlétly včely a usadily se na zbytku plástve.

„Ne, sestřičky," pronesl kuakgan. „My ji potřebujeme." Krátce zabzučel a včely odlétly. Paks na něj udiveně pohlédla, mistr Svatodub se usmál.

„Skutečně s těmi včelami mluvíte?" otázala se.

„Mluvit není přesné slovo. Spíš se to podobá zpěvu, jsou to muzikální stvoření. Věděla jsi, že také tančí?" Paks zavrtěla hlavou, napadlo ji, jestli si z ní neutahuje. „Je to pravda, někdy ti to ukážu."

„Umíte hovořit se všemi zvířaty? Včera ti ptáci, teď včely –"

„V tom spočívá řemeslo kuakgana, aby znal podstatu všeho živého – stromů a travin stejně jako ptáků, divokých zvířat nebo včel. Pokud znáš živého tvora, víš, jaká je jeho přirozenost a jak zapadá do pavučiny života, můžeš pak začít mluvit jeho řečí. Je to však řemeslo, kterému se učí jen pomalu, živé bytosti se liší a každá je jiná."

„Se zvířaty rozmlouvají i někteří mágové," nadhodila Paks.

Kuakgan si odfrkl. „Mágové! To je něco jiného. Pokud nějaký mág mluví se zvířetem, dělá to kvůli svým cílům. Kuakgani se učí řeči různých tvorů, protože je milují. Milují je takové, jací jsou a jak byli stvořeni. Když mluvím se sýčkem, který hnízdí v tamtom jasanu“ – pokynul hlavou k oknu – „nedělám to proto, abych ho využil, ale abych ho pozdravil. Musím samozřejmě připustit, že nám to dává jistou moc. Můžeme od nich něco žádat, známe jejich přirozenost. My však sloužíme všem stvořením, aniž bychom je chtěli měnit. Proto si maršál v hospodářství nikdy není tak docela jistý, jestli jsem dost dobrý spojenec.“

Paks ho pozorovala a cítila, že by měla být schopná najít v jeho slovech nějaký skrytý význam, něco, co by se hodilo na ni. Nedokázala na nic přijít. Přemýšlela, kdy ji začne zpovídat.

Kuakgan se opřel a pohlédl na ni. „No, šaty se ti suší na keři před domem, ale jsou ještě vlhké. Řekl bych, že se venku budeš cítit pohodlněji, když na sobě budeš mít něco jiného než tohle roucho.“ Vstal a přešel k truhle u stěny. „To by ti mělo být.“ Vytáhl podomácku tkané kalhoty, které se u pasu stahovaly tkanicí, a lněnou košili. „Až budeš připravená, přijď ven, chci ti něco ukázat.“ Vyšel z domku a zavřel za sebou.

Paks si šaty prohlédla. Byly pomačkané, jako by ležely v truhle opravdu dlouho. Přejela prstem po látce a nervózně pohlédla k oknu. Chtěla vejít do chodby vedle krbu, ale deska byla zavřená a ona nemohla najít tlačítko. Nakonec si sedla na podlahu vedle stolu, dech se jí zrychlil, a z roucha do kalhot a košile se převlékla tam. Přes košili si zapnula svůj opasek a rozhlédla se po dýce. Ta ležela na stole.

Strčila do dveří a otevřela je. Slunečná mýtina venku jí připadala prázdná, dokud si nevšimla kuakgana, který nehybně stál na konci kameny značené cesty. Gestem ji zavolal a Paks přešla přes mýtinu k němu.

„Musíš se držet u mě,“ upozornil ji. „Hájek není pro tuláky bezpečný, ani zkušení stopaři si nemohou být jistí, kam vede která cesta. Pokud se rozdělíme, nehýbej se. Najdu si tě. Dokud se nebudeš hýbat nebo dokud budeš se mnou, nic ti neublíží. Je možné, že tě budu muset náhle opustit… Doufám,

že ne, ale mohlo by se to stát. Pak prostě zůstaň tam, kde jsem tě nechal. Najdeš tam dost krásy, kterou budeš moci pozorovat, dokud se nevrátím.“ Začal se pohybovat mezi stromy tiše jako vánek. Paks ho těsně následovala. Čas od času se kuakgan zastavil a zlehka se dotkl stromu nebo rostliny, ale nic neříkal a Paks také mlčela. Jak se oteplovalo, zpívalo kolem nich více ptáků a ze země stoupaly výraznější pachy zetlelého listí a rostlin. Paks zjistila, že dýchá pomalu a zhluboka. Neměla ponětí, kde se v hájku nacházejí, ale na tom nezáleželo. Začala si pozorněji všímat stromů a keřů, kolem kterých procházeli. Kuakgan se dotkl kmene stromu, Paks spatřila malý lišejník, který na tmavé vrásčité kůře ohnivě svítil. Sama si všimla trsu malých hub se zářivě červenými kloboučky, kvetoucích jahod a kapradí, které vyrůstalo ze suchého listí. Uvědomila si, že kuakgan nehnutě stojí a pozoruje ji. Když mu pohlédla do očí, kývl.

Kapitola druhá

Tak uběhl zbytek dne, teplé jarní slunce a ticho Paks pomohlo k tomu, že se jí uvolnily svaly na zádech a krku, které měla tak dlouho ztuhlé. Přišli k malému pramínku čisté vody a napili se. Krátce po poledni se posadili u kamenitého pahorku a Paks usnula. Když se probudila, byl kuakgan pryč, ale než se dvakrát protáhla, už ho mezi stromy viděla přicházet. Čas od času se ve vzpomínkách vracela ke včerejší bolesti, ale nedokázala si ji přesně vybavit, jako by včerejšek a dnešek oddělovala tabule silného skla. Nedokázala přemýšlet nad tím, co by mohla dělat dál nebo kam by šla, a nakonec si s tím přestala lámat hlavu.

Do kuakganova domku se vrátili se západem slunce. Paks

z keřů sesbírala své šaty, nyní suché, a složila si je do náruče. Cítila se příjemně unavená a měla hlad. Kuakgan se usmál.

„Posaď se tady v teple, než přinesu večeři," řekl. „Nebo půjdeš se mnou?"

Paks pomyslela na hostinec a její utrpení se vrátilo v plné síle. Tentokrát cítila, jak jí napětí ve svalech vraští čelo a ohýbá ramena. Snažila se stát vzpřímeně. Než však dokázala vymyslet odpověď, kuakgan zavrtěl hlavou.

„Ne. Ještě ne. Zůstaň tu. Jak jsem se obával, vyžádá si to víc než jeden den léčení." Potom se vydal přes mýtinu a odešel cestou do vesnice.

Paks si sedla a chvěla se, nenáviděla sama sebe za to, že strach znovu vtrhl do její mysli. Nedokázala ani jít do hostince – dokonce ani tady, kde měla známé a žádné nepřátele. Pohlédla na své ruce, široké a zjizvené roky válčení. Když neudrží meč nebo luk, co může dělat? Jistě ne zůstat navěky s kuakganem, to by nešlo. Zašátrala rukou po tobolce a vzpomněla si, že ji položila do obětní mísy. Všechno bylo pryč, všechno z těch uplynulých let zmizelo, jako by to nikdy neexistovalo. Válečníci si toho nemohou nechávat mnoho, ale toho mála si cení. To, že u kuaknomů přišla o své poslední poklady – Sabenova malého rudého koníka a Cannin medailon – ji stále bolelo. Teď už jí nezbyl ani vévodův prsten (už třetí, který mi dal a já ho nějak ztratila, pomyslela si smutně).

Když se kuakgan vrátil, stejně jako včera ani dnes si nebyla jistá, na jak dlouho se vzdálil. Prostě se objevil ve večerním šeru a nesl další kotlík. Jak se přibližoval, přinutila se vstát. Kývl a dovnitř vešli společně. Tentokrát mu pomohla kotlík vybalit a nijak proti jídlu neprotestovala. Přinesl plátky pečeného skopového ve vlastní šťávě, směs z másla a červené řepy a houby. Opět. Vzhlédla, aby řekla něco o ceně, ale setkala se s jeho pohledem a rozmyslela si to. Jedla klidně a vychutnávala si jídlo více, než očekávala, ale bála se otázek, které jí po večeři jistě položí.

Mistr Svatodub však během jídla mlčel, a když dojedla a skládala své misky, zdálo se, jako by hleděl skrz protější zeď. I jeho misky byly prázdné. Paks se pro ně natáhla, utřela je a

položila do kotlíku. Kuakgan se na ni náhle podíval a krátce se usmál.

„Přemýšlíš, kdy se tě začnu vyptávat.“

Paks sklopila oči, ale potom se přinutila na něj pohlédnout. „Ano.“

„Myslel jsem, že dnes večer. Ale změnil jsem názor.“ Následovalo dlouhé ticho. Paks se rozhlédla po místnosti, poté se mu znovu podívala do tváře. Byla nečitelná.

„Proč?“ zeptala se nakonec.

Mistr Svatodub vzdychl a zavrtěl hlavou. „Nejsem si jistý, jak nebo kolik ti toho mám povědět. Řemeslem kuakganů je i léčitelství, jak víš.“ Paks kývla. „Nu a součástí léčitelského řemesla je vědění, kdy léčit. Kdy jednat a kdy čekat. V případě lidí je nutné vědět i to, kdy se ptát a kdy mlčet. Ty o tom ještě nejsi připravená mluvit, ať už se ti přihodilo cokoliv.“

Paks se neklidně pohnula. „Vy – myslela bych si, že jste se něco doslechl –“

„Hmm.“ Znělo to stejně zvučně jako jeho komentář ke včelám. Paks mu opět pohlédla do tváře. „Doslechnu se mnoho věcí. Většinou nepravdivých, jak se příběhy předávají a zkreslují. Sládkomostí je na spolehlivé informace trochu zastrčené.“ Zadíval se přímo na ni. „Je jedno, co jsem slyšel, důležitá jsi ty. Právě ty sama se uzdravíš, až budeš připravená.“

Paks odvrátila pohled. Cítila, že ji v očích opět pálí slzy.

„Tak. Ještě připravená nejsi. Nedělej si starosti, to přijde. Nech své tělo, ať několik dní sbírá síly. Už teď jsi na tom lépe, třebaže to necítíš.“

„Ale nedokázala jsem jít do –“ Hlas se jí zlomil, zakryla si tvář dlaněmi.

„Ale to přejde. To přejde.“ Cítila, jak její mysl zalévá vlna laskavosti a míru a bolest znovu ustoupila.

O několik nocí později se jí však vrátil ten sen. Znovu hluboko v podzemí bojovala o život, mučená žízní, hladem a bolestí. Dráždil ji puch zelených loučí, znovu zakoušela rány nožem a karabáčem, které jí poznamenaly bok. Dusila se. Zalapala po dechu, snažila se uvolnit prsty, které jí svíraly hrdlo – a probudila se. Kuakgan seděl vedle ní a držel ji za ruku.

Místnost osvětlovala tlumená záře svící. Paks měla na okamžik divoký pohled, byla ztracená ve snu a chvěla se snahou bojovat.

„Klid," pronesl tiše kuakgan. „Nepokoušej se mluvit. Už mě poznáváš?"

Po minutě nebo dvou kývla. Cítila se, jako by v ústech měla příliš velký jazyk. Zkusila s ním pohnout. „Mistr Svatodub." Její hlas zněl zvláštně.

„Ano. Jsi v bezpečí. Lež klidně, přinesu ti něco k pití."

Mátou ochucená voda jí osvěžila ústa a pomohla zahnat vzpomínky na ty hrůzy. Zkusila se posadit, ale kuakgan ji jemně zatlačil zpět. Chvěla se, a když se s tím pokusila bojovat, vrátila se bolest těch zranění a vysávala z ní sílu.

„Stále máš bolesti?" otázal se kuakgan.

Paks kývla.

„Jak je to dlouho, co jsi je utržila?"

Snažila se to spočítat. Mysl se jí zprvu zastřela, ale pak se opět projasnila. „Od – došlo k tomu loni v létě. Ke konci léta."

„Tak dlouho?" Povytáhl obočí. „Hmm. Jaká magie je váže?"

Paks zavrtěla hlavou. „Nevím. Paladin i maršál je zkoušeli vyhojit. Pomohlo to, ale – kuaknomové s nimi udělali něco –"

„Kuaknomové! Co jsi u nich dělala?"

Paks sklopila oči, chvěla se. „Zajali mě. V Kolobii."

„Aha. Není divu, že máš tak vážné potíže. A způsobili ta zranění, která tě teď bolí?"

„Ne… ne tak docela. Oni –" Zaplavily ji vzpomínky, nedokázala promluvit. Prudce zavrtěla hlavou. Kuakgan ji chytil a držel ji v klidu.

„To už tedy pro dnešní noc stačilo. Spi." Odpověděl na strach v jejích očích dříve, než o něm stačila začít mluvit. „Už nebudeš snít. To mohu zajistit, odpočineš si stejně jako první noc a vzbudíš se klidně. Spi." Ponořila se do jeho hlasu a do ticha za ním a usnula.

Ráno se probudila odpočatá, jak jí kuakgan slíbil. Styděla se však za své zhroucení, ke snídani přišla mlčky a neusmála se.

„Už ty sny mít nebudeš," řekl jí při jídle klidně mistr Svatodub. „Až tvé sny opět uvolním, budou uzdravené. To ti slibuju. Čekal jsem na uzdravení tvého těla tak dlouho, jak jen jsem mohl, Paksenarrion. Teď je načase začít s tvou myslí. Ať už tě postihlo cokoliv zlého, očividně to zasáhlo obojí."

Mlčky kývla a soustředila se na chléb.

„Potřebuju vidět ta zranění, o kterých jsi mluvila." Sáhl po její ruce. Paks na okamžik ztuhla, potom ale natáhla ruku k němu. Kuakgan jí vyhrnul rukáv. Rudofialové šrámy byly stále naběhlé. „Máš jich víc?"

„Ano."

„Hodně?"

„Ano." Proti své vůli se znovu chvěla.

„A všechny jsou více než půl roku staré?" Paks kývla.

„Pak jde o mocnou a nebezpečnou magii. Zbledly vůbec někdy? Jak dlouho trvalo, než se takhle zahojily?"

„Někdy zblednou," odpověděla tiše Paks. „Asi na týden, jako by se hojily. Potom naběhnou a zase zrudnou. Poprvé – nevím, jak dlouho to trvalo. Myslím, že asi den, ale ztratila jsem pojem o čase."

„Aha. Viděl je nějaký čistokrevný elf?"

„Ano. Jeden cestoval s námi. Myslel si, že na mě kuaknomové použili něco podobného, čím praví elfové urychlují nebo zpomalují růst rostlin."

„Ach. To je možné, vskutku. Taková zvrhlost by na ně vypadala – rychle ta zranění částečně zahojit a potom je tak nechat. Ale proč to udělali?"

Paks se potýkala s touhou stočit se do klubíčka jako ježek. Mluvit o tom bylo těžší, než předpokládala. „Abych – abych mohla bojovat."

„Bojovat?" Kuakgan se odmlčel. Když nic neříkala, pokračoval. „Říkala jsi, že oni ta zranění přímo nezpůsobili. Chtěli, abys byla schopná bojovat, ale s omezeními. A teď nedokážeš bojovat vůbec. To je také jejich práce?"

„Ne." Nedokázala říct víc. Slyšela kuakganův povzdech.

„Potřebuju na jednom z těch zranění něco zkusit. Bude to nejspíš bolet." Uchopil její paži a zlehka ji držel. Paks tomu nevěnovala pozornost. Cítila, jak kuakgan prsty druhé ruky přejíždí podél jizev. Za okamžik ucítila v jedné z nich chlad,

pak v další teplo. Oba pocity odeznívaly. Pohlédla kuakganovi do obličeje, tvářil se uzavřeně a nepřítomně. Od zápěstí jí do ruky vystřelila prudká bolest, která ihned zmizela. Byla stejně ostrá jako bolest, kterou jí přivodil původní úder. Zalapala po dechu a pohlédla na svou ruku, jizva byla tmavší než kdy jindy. Potom všechno přešlo a kuakgan opět zaostřil pohled na ni.

„Ten elf se domníval správně. Bez zásahu zvenčí se ta zranění lépe nezahojí. Zkoušel to?“

„Říkal, že to neumí. Znal jednoho, který to uměl, ale –“

„Chápu. Paksenarrion, na tohle bude potřeba čas a trpělivost. Nebude to pro tebe snadné, musím rány vyčistit od jedu, který použili. Jestli dokážeš snášet tu bolest o chvíli déle, měla bys být fyzicky dost silná na to, abys mohla podstoupit léčbu. Zvládneš to?“

Paks se donutila k úsměvu. „Po těch měsících? Samozřejmě.“

Kuakganova tvář se nakrátko uvolnila. „Dobře. Teď musíme přejít k něčemu dalšímu – to, že jsi byla připravená zahodit svůj život, nezpůsobila bolest. Co ti ještě udělali?“

„Musím – ? Teď?“

„Myslím, že ano. Léčení těch zranění – odstranění toho jedu – si vyžádá sílu nás obou. Než se do toho pustím, musím vědět, co dalšího je špatně a jaké máš rezervy.“ Začal sbírat zbytky od snídaně jako kterékoliv jiné ráno. Paks seděla na svém místě a mlčela. Poté co smetl drobky na okenní římsu, aby k nim mohli ptáci, otočil se zpátky k ní. „Venku by to mohlo být snadnější. Sluneční světlo umí vyčistit víc než jen špinavé prádlo. Pojď se se mnou projít.“

Chodili asi hodinu hájkem, než se Paks pustila do vyprávění. Začala svými prvními dny výcviku ve Fin Paniru a slunce už bylo vysoko na obloze, když se dostala k událostem v doupěti kuaknomů. Dokonce i v jasném světle (protože se vrátili na mýtinu) cítila temnotu a zkaženost toho místa. Došla jí slova, ale kuakgan ji nepobízel. Ticho vyplňovalo zurčení fontánky, dokud Paks nepromluvila znovu.

„Nedokázala jsem vyslovit jeho jméno,“ řekla nakonec. „Nedokázala jsem vzývat Girda. Zpočátku jsem se o to pokoušela, to si pamatuju. Ale po nějaké době… nemohla jsem

ho vyslovit. A musela jsem bojovat – kdykoliv jsem se probrala, byli tam a já musela bojovat.“ Vyprávěla mu vše, co si o soubojích v aréně pamatovala, a o tom, jakou hrůzu pociťovala, když viděla velkého nafouklého pavouka, který požíral ty, jež porazila. „Potom už si na nic nevzpomínám. Prý – říkali ti, kteří pro mě přišli a našli mě – jsem na sobě měla prokletou zbroj a kolem krku Achryin symbol.“

„Kdo tě našel?“

„Ostatní z naší výpravy – Amberion, velemaršál Fallis, tihle. Vůbec si na to nevzpomínám. Řekli mi, že za den jsem se probrala a mluvila s nimi, ale já si pak pamatuju jen to, jak jsme sešli po stezce do dalšího kaňonu a nalezli cestu do Luapovy pevnosti.“

„Takže je skutečná? Objevili jste ji?“

„Ano, je skutečná. Je to velká citadela, vytesaná hluboko ve skále a plná různé magie.“ V mysli jí představu temného doupěte vystřídal obraz vysokého oblouku z rudého kamene mezi strážním stanovištěm a hlavní pevností. „Kdyby nebylo magie, sotva bychom do Fin Paniru dorazili touto dobou. Dostali jsme se tam s její pomocí.“

„Takže tam byla magie, ale nic léčivého?“

Paks se zarazila. „Ne. Jistě ne pro mě.“ Pokračovala dál a pověděla mu, co se přihodilo, když se vrátila do Fin Paniru. Jak jí generálmaršálka řekla, že ji hluboce zasáhlo zlo kuaknomů, a jak s ní nakonec souhlasila. Při řeči se začala chvět a kuakgan ji přerušil.

„Půjdeme na večeři. Je pozdě.“ Slunce už se dávno schovalo za stromy. Když přišli k domu, Paks se bála zůstat sama, ale nedokázala to vyslovit. Kuakgan však místo odchodu do vesnice vešel dovnitř a přinesl chléb a sýr. Jedli mlčky a mistr Svatodub se tvářil nepřítomně. Po večeři poprvé zapálil oheň ve velkém krbu a oba se usadili před ním.

„Povídej dál,“ pobídl ji. „Ale nespěchej. Co ti generálmaršálka navrhla, že udělá? Proč si myslela, že tě Gird neochránil?“

„Neřekla proč,“ odpověděla Paks nejdříve na poslední otázku. „Ale podle mého názoru si myslela, že jsem byla příliš čerstvá girďanka a jako kandidát na paladina příliš zranitelná. Řekli nám, že jsme při výcviku přístupnější zlu.

Generálmaršálka prohlásila, že bojování pod vedením iynisinů otevřelo jejich zlu přístup do mé mysli. Dalo se odstranit, ale –“ Paks se odmlčela. Povedlo se jí zklidnit hlas a poté pokračovala, zrak přitom upírala do plamenů. „Povídala, že zlo je tak blízko tomu – tomu, co ze mě dělalo bojovnici, že zničení zla by mohlo zničit i tyto vlastnosti.“

„A říkala, které by to měly být?“

„Mou odvahu.“ Sotva ta slova vydechla, ale bolest v nich obsažená se nesla místností.

Kuakgan krátce zabručel. Paks seděla ztuhlá jako rampouch a čekala na jeho reakci. Mistr Svatodub prohrábl pohrabáčem oheň. Následovala další pauza, zatímco jiskry vylétaly komínem. „A teď nejsi bojovnicí. Myslíš, že je to kvůli tomu?“

„Já to vím, pane.“ Paks seděla se svěšenými rameny a upírala pohled na ruce sepjaté v klíně.

„Protože znáš strach? To ses předtím nikdy nebála? Myslím, že ses mě bála, když jsi mě viděla poprvé. A obávala ses i kouzla pravdy mistra Zinthyse – říkala jsi to.“

„Předtím jsem tomu vždycky dokázala čelit. Dokázala jsem bojovat. A obvykle jsem se nebála. Ne moc.“

„A to teď nedokážeš.“ V jeho hlase nezazněl ani souhlas, ani nesouhlas.

„Správně. Zkoušela jsem to od chvíle, co jsem po tom zákroku zvládla vstát z postele. Jenže mě děsila i vlastní zbroj. Zbraně, hluk, výraz tváří, všechno. Bylo to chvíli předtím, než jsem uměla zas dobře chodit, a zpočátku jsem byla dost neohrabaná i v zacházení s věcmi. Generálmaršálka mě upozornila, že se to může stát. Proto mě neznepokojil ten divný pocit, který jsem měla, když jsem držela meč. Tedy ze začátku. Ale pak –“ Při vzpomínce na svůj první pokus o cvičení se zbraní zavrtěla hlavou. „Byl to jen trénink,“ pokračovala pomalu. „Věděli, že jsem byla zraněná, neublížili by mi. Já jsem se jim však nedokázala postavit. Když se ke mně blížila čepel, ztuhla jsem. Později mi pověděli, že jsem omdlela. A to se mě ani nedotkla. Další den to bylo ještě horší. Začala jsem se chvět, ještě než jsem se dostala na cvičiště. Nemohla jsem ani jezdit. Víte, jak jsem milovala koně –“ vzhlédla a kuakgan přikývl. „Můj kůň – ten vraník,

co jsem k němu přišla tady – nemohla jsem na něj nasednout. Prostě nemohla. Cítil můj strach, plašil se a já jsem dokázala myslet jen na to, jak velká má kopyta. Všichni si mysleli, že se s tím dá něco udělat, tak mě vysadili na hodného malého jezdeckého koníka. Seděla jsem na něm strnule, chvěla jsem se, a jakmile se dal do cvalu, spadla jsem.“

„A tak jsi od nich odešla. Nebo tě vyhnali?“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. Byli laskaví. Generálmaršálka mi nabídla, že tam buď mohu zůstat, nebo že mě naučí řemeslu, jakému si budu přát. Ale vy víte, pane, že Gird je svatým patronem bojovníků. Jak by to mohli chápat? Není to správné a girďané to vědí. A vévoda –“ Hlas jí opět selhal.

„Byl tam?“

Paks se snažila ovládnout. „Ano. Přišel, když – když mu řekli, co by mohli udělat. On tehdy prohlásil, že mě přijme jako kapitána. Ale já jsem věděla, že mají pravdu. Něco bylo špatně. Museli to udělat. Stále si to myslím. A vévoda tam byl i pak, když už věděl, že to nedopadlo dobře. Dal mi –“

„Ten prsten, který jsi nechala v misce.“ Paks kývla. Kuakgan vzdychl. „Tvůj vévoda je pozoruhodný muž. Girďany nemá v lásce a generálmaršálku obzvlášť. Musí si tě hodně považovat.“

„Teď ne,“ odvětila zkroušeně Paks.

„Ten prsten ti dal až poté, ne? Poté co věděl, k čemu došlo. Nepodceňuj svého vévodu, Paksenarrion.“ Kuakgan znovu prohrábl oheň. „Kdysi dávno jsem ho viděl. Tehdy mě zajímalo, jaký z něj bude člověk. Od té doby jsem o něm samozřejmě slyšel, ale jen to, co se může doslechnout kdokoliv. Tedy většinou.“

„Proč tak nemá rád girďany?“ otázala se Paks.

Kuakgan zavrtěl hlavou. „Není to můj příběh, abych ho vyprávěl. Znám ho jen z doslechu a možná špatně. Třeba ti ho jednou poví.“

„Já… to si nemyslím.“

„Protože se domníváš, že se už nikdy nevrátíš? Nesmysl. Alespoň ze zdvořilosti ho musíš navštívit a zmírnit jeho obavy.“

„Ale –“

„Musíš. Ať už za něj opět někdy tasíš meč nebo ne, nemůžeš

ho nechat napospas myšlenkám, jestli jsi živá nebo mrtvá. Nemusíš se za ním vydat dnes večer ani zítra – ale někdy ano. A až za ním půjdeš, budeš v tom se mnou souhlasit.“

Paks mlčela. Nedokázala si představit, že by šla do vévodovy pevnosti dříve, než přemůže svůj strach. Dokud nezíská zpět svou odvahu a nedokáže bojovat, nemůže vévodovi a svým starým druhům přijít na oči.

„Zeptám se tě dnes večer ještě na jednu věc a pak půjdeš spát. Jaké to bylo, když sis poprvé pomyslela, že jsi přišla o svou odvahu? Jak jsi to věděla?“

Paks přemýšlela, jak to má popsat. „Když jsem procházela prvním výcvikem u vévody,“ začala, „cítila jsem něco jako dychtivost. Když mě Siger – zbrojmistr – ohrožoval svou zbraní, ten pocit ve mně sílil. Vzrušení, nadšení – nevím, jak to popsat, ale chtěla jsem bojovat, chtěla jsem útočit, riskovat. Když mě zasáhl, byla bolest prostě bolestí, jako bych třeba upadla. Nebylo to nic, čeho bych se měla bát nebo si s tím dělat starosti. A potom v bitvách – ten první rok jsem měla strach, ale i tehdy ve mně byl ten pocit, mohla jsem z něj čerpat. Jakmile začal boj, zdálo se, jako by mě nadnášel. Nikdy mě nezklamal. I v nejhorších situacích, třeba když nás přepadli ze zálohy nebo když jsme s Macenionem stáli proti starému elfímu lordovi, jsem si mohla myslet, že pravděpodobně přijdu o život, ale nijak to neovlivnilo mé bojování. Dokonce jsem možná díky tomu bojovala ještě lépe. Takoví jsme byli všichni. Ti, co se báli zranění nebo smrti, od kumpanie odešli. Nebezpečí bylo naším životem. Někteří dokonce milovali boj tolik, že je od neustálých rvaček odrazovala jen pravidla. Já jsem měla s bitkou jen jeden problém, o víc jsem nestála. Potřebovala jsem k bojování nějaký důvod.“ Paks se znovu odmlčela, dýchala rychleji a ústa měla vyschlá. Kuakgan vstal a přinesl džbán vody. Oba se napili ze svého hrnku a Paks potom pokračovala.

„Ve Fin Paniru to bylo jako sen. Bylo tam vše, co jsem si představovala jako malá holka – rytíři, paladinové, písně a hudba, každodenní výcvik s bojovníky známými po všech Osmero královstvích. Nebylo tam nic z – z těch věcí, které mě trápily na jihu. Bojovali bychom jen proti skutečnému zlu. A setkala jsem se tam s pravými elfy a trpaslíky. Mohla jsem se

tam naučit zacházet s jakoukoliv zbraní, mohla jsem se toho naučit tolik, kolik jsem jen zvládla. Řekli mi, že si vedu dobře, a chtěli, abych se přidala ke Girdovu společenství. Nabídli mi, abych se stala kandidátem na paladina. Pro mě, pro všechno, o čem jsem snila, to bylo –“ Odmlčela se, dolila si a napila se. „Nikdy jsem se neodvážila snít o něčem takovém. Přišlo to jako záblesk. Zdálo se, jako by všechny ty zvláštní věci, které se mi přihodily v Aarenis, náhle dávaly smysl. Samozřejmě jsem souhlasila. Měla jsem pocit, že mířím do svého pravého domova, k samé podstatě svého života.“

„A teď?“

„Bylo to nejšťastnější období mého života.“ Paks dopila zbytek vody. „Nepochybuju, že vám se to bude zdát pošetilé, mistře Svatodube. Ovčákova dcera s hloupými sny o magickém meči na nestvůry, holka, která uteče z domova a přidá se k žoldnéřům, a přesto má ten sen někde v sobě. Nedokázala jsem jim to ve Fin Paniru vysvětlit tak, aby to pochopili. Možná je to tak hloupé, že na tom nesejde. Snažila jsem se však naučit umění boje dost dobře na to, abych k něčemu byla, a tam, kde všichni zasvětili své životy cti a boji – tam jsem byla opravdu šťastná.“

„Nemyslím si, že je to pošetilé,“ odvětil kuakgan. „Takové sny se velmi obtížně naplňují, ale nejsou hloupé. Pověz mi však, co se změnilo po tom, co udělala generálmaršálka.“

„Všechno zmizelo. Ten pocit, který se mě zmocňoval při boji. Zmizel a zanechal po sobě prázdnotu – jako by se mi pod jednou nohou náhle propadla zem a já si neměla na co stoupnout. Neumím ten nedostatek zakrýt a ani k tomu nemám odvahu. Nejdříve jsem si myslela, že se mi ten pocit vrátí, stále jsem to zkoušela. Za nějaký čas jsem byla obratnější a dokázala jsem ovládat svůj meč, ale jakmile jsem se pokusila s někým šermovat, ta prázdnota ve mně jako by se šířila a šířila, až všechno pohltila. Někdy jsem omdlela, jak už jsem říkala, a někdy – jednou jsem utekla a jednou nebo dvakrát jsem prostě stála a nebyla jsem schopná nic udělat. Teď, když mě něco děsí a pokusím se tomu postavit, nemám v sobě nic, co by mi pomohlo tomu čelit.“

„Takže jsi odešla z Fin Paniru a – měla jsi v úmyslu jít sem?“

„Ne! Nikdy! Jen jsem se tak toulala a hledala jsem práci. Myslela jsem, že bych mohla dělat alespoň nějaké jednoduché práce, něco na farmě nebo tak. Jenže mě děsilo tolik věcí – věcí, kterých by se bálo jen malé dítě –“ Přemýšlela, jestli mu má povědět o obchodníkově karavaně a o lupičích v hostinci, a nakonec se rozhodla, že mu to neřekne. Jaký by v tom byl koneckonců rozdíl? „Většinou jsem se toulala. Nevěděla jsem, že jsem ve Sládkomostí, dokud jsem nedošla k hostinci. Utekla bych, ale strážnému připadalo, že se chovám divně, a chtěl mě odvést do pevnosti.“

„A maršál Cedfer by se za tebe nezaručil? Říkala jsi, že ti generálmaršálka slíbila glejt pro všechna Girdova hospodářství.“

„Předpokládám, že by to udělal, pane, ale já bych ho o to nedokázala požádat. Jednou, ve Finthe, jsem ten glejt použila – ale nechápali, co se mi stalo. Možná by tomu rozuměli, kdybych přišla o ruku nebo o nohu, o něco viditelného. Ale to, co mě postihlo – zbabělost – považují za hanebnou slabost nebo trest za velké zlo. S vojáky je to ještě jednodušší. Zbabělost je prostě zbabělost a nic jiného. Asi mají pravdu, pane, ale já nedokážu –“ Zlomil se jí hlas a z očí jí vytryskly slzy. „Nedokážu – s tím žít – s jejich pohrdáním. Maršál mě znal předtím – řekl by, že nejsem zločinec – ale opovrhoval by –“

„To stačí. Vím, že to by maršál neudělal. Je spravedlivý, i když někdy trochu omezený. To ty nejsi spravedlivá sama k sobě. Ale už je pozdě a potřebuješ si odpočinout. Víc si o tom promluvíme zítra. Neboj se spát, sny se ti teď vyhnou.“

Paks si myslela, že ráno bude těžké, ale když se probudila, cítila se nejvyrovnaněji za dlouhou dobu. Očekávala kuakganovy otázky. Ten však při snídani mlčel a potom ji vyzval, aby se s ním prošla hájkem jako obvykle. Zhruba hodinu chodili v tichosti. Na každých pár krocích nacházela Paks jako vždy něco nového, na co se dalo dívat. Nikdy nežila poblíž lesa, a tak ji ani nenapadlo, kolik krásy v sobě les může skrývat. Konečně se k ní kuakgan obrátil a řekl: „Posaď se, dítě, promluvíme si.“

Paks si sedla a opřela se o kmen stromu, kuakgan se natáhl na zem poblíž ní. „Zesílilas od té doby, co jsi sem přišla, Paksenarrion. Uvědomuješ si to?“

„Ano, pane.“ Paks cítila, že rudne. „Příliš jsem jedla.“

„Ne, ne příliš. Byla jsi hrozně vyhublá, i teď bys ještě potřebovala trochu přibrat. Ale v den, kdy jsi přišla, bys nevydržela to, co včera večer. Zhroutila by ses.“

„Ale to bylo kvůli mé mysli –“

Kuakgan ze sebe vypravil znechucený zvuk. „Paksenarrion, tvé tělo a mysl k sobě mají tak blízko jako ulita k hlemýždi. Když prorazíš do ulity díry, přežije to hlemýžď?“

„Ne, ale –“

„U Stromu, opravdu ti musí být lépe, když se se mnou přeš!“ Chvíli se smál, ale potom opět zvážněl. „Když jsem tě uviděl, neřekla jsi mi, jak jsi měla v úmyslu zemřít – tedy pokud jsi o tom přemýšlela – ale bylo jasné, že jsi z nějakého důvodu blízko smrti. Některých problémů jsem si všiml na první pohled – tvé vyhublosti a tvého vyčerpání. Ty jsem viděl jasně, ale bylo jisté, že jich máš víc. Začal jsem tedy tím, co se dalo vyléčit snadno – dobré jídlo a odpočinek léčí mnohá zranění těla i mysli. Tehdy tě vylekal i zajíc na pěšině, když jsi sem šla. Stalo by se to i teď?“

„Ne… ne tady s vámi. Nevím, jaké by to bylo venku.“ Paks se pokusila představit si sama sebe, jak někde kráčí po ulici. Panický strach, který cítila dříve, se nedostavil. „Alespoň už dokážu pomyslet na to, že bych byla někde jinde.“

„Výborně. Tvé tělo se začíná uzdravovat a s ním i tvoje mysl.“

„Ale říkal jste, že má zranění budou potřebovat víc než to.“

„Ano, to budou. Ale také ti to opět trochu vysaje sílu, proto jsem chtěl, abys ji nejprve nabrala. Vybrat správnou chvíli je choulostivá věc, Paksenarrion. Nejdříve jsem musel získat tvou důvěru, aby v tobě nevyvolala paniku ani bolest, kterou ti musím způsobit. Potom bylo třeba, aby jídlo a odpočinek udělaly s nezraněnými částmi tvého těla, co jen mohly, a aby se do nich vrátila síla – Rozumíš tomu všemu?“

„Ani ne. Připadá mi, že kdyby jídlo a odpočinek dokázaly léčit –“

„Měly by vyléčit všechno? Za normálních okolností by se to mohlo stát. Ale s magií kuaknomů je však těžké pořízení a jejich jedy vydrží déle, než je délka života normálního člo-

věka. Ten jed ti odčerpává sílu a bude ti ji brát, dokud ho neodstraníme. A dokud nebude z tvého těla venku, otravuje i tvou mysl.“

„Ach.“

„A ty se obáváš toho, co bych mohl způsobit při tvém uzdravování,“ dodal chytře kuakgan.

„Ano. Pane, já – už jsem tím jednou prošla. Říkali mi, že je to v mé mysli, ale jinak tvrdili totéž. Zlo. Něco, co se musí odstranit. A teď vy –“

„Hmm. Ano. Ale já ti mohu ukázat, co udělám. Podívej se na tu jizvu na své paži – na tu, co tě tehdy večer tak bolela.“ Paks si vyhrnula rukáv a podívala se. Následujícího rána byla zarudlejší, ale nyní zesvětlala do tmavorůžova. Když do ní dloubla prstem, necítila pod ní žádnou bolest.

„Opravdu se hojí?“ otázala se.

„Ano. Za několik týdnů by měla být stejně bledá jako tvé staré jizvy. Po tom, co udělali kuaknomové, jsem nemohl použít rychlejší metodu.“

„A co ty ostatní jizvy?“

„Vzpomínáš si na tu bolest při léčení téhle? Téměř se vyrovnala tomu, když jsi to zranění utržila, že?“ Paks kývla. „A máš mnoho dalších. Hojení všech najednou bude pro tebe velice bolestivé. Mohl bych tě uspat, ale pak bychom čelili problémům s tvou myslí. Kdybys stále chtěla zemřít, mohlo by se to v tu chvíli stát, zatímco já bych se zabýval tvými zraněními. Nedokážu se sám postarat o obojí. Než začnu, byl bych raději, aby se mnou spolupracovala tvá mysl i tělo.“ Zdálo se, jako by se přes její hlavu zahleděl do dáli. „Mohl bych si na pomoc zavolat dalšího kuakgana nebo elfy – nebo i maršála Cedfera – ale dokud nebudu vědět, v čem spočívají tvé potíže a co je způsobilo, nemám na to právo.“

„Dokážete ale ta zranění vyléčit,“ pronesla přesvědčeně Paks.

„Ano.“

„A vyléčí to i – i to ostatní? Způsobila to ve skutečnosti ta zranění?“

„Nevím. Myslím, že už tě ta zranění a jed v nich oslabily natolik, že by to časem ovlivnilo tvou mysl i bez zásahu generálmaršálky. Bez hlubšího zkoumání si nejsem jistý, co

udělala. Ale u čehokoliv, co odstraní zakořeněné zlo, je dost pravděpodobné, že to zasáhne i něco dalšího. Zlo se šíří jako inkoust ve vodě, poskvrní vše, čeho se dotkne. I tvé tělo poškodilo znovu – říkala jsi, že když ses po tom zákroku probrala, nemohla jsi zpočátku chodit. Já doufám v to, že důkladné vyhojení tvého těla umožní i tvé mysli, aby se uzdravila. Jestli se obnoví to, co jsi ztratila, to nedokážu určit. Ale jsi na tom už duševně i fyzicky lépe, a to mi dává naději.“

Paks upírala zrak na zemi před sebou. „Stále se bojím. Ne ani tak bolesti – tu stejně cítím – ale toho ostatního.“

„Já vím. Mohl bych ty rány léčit jednu po druhé, ale to by trvalo měsíce. A musím tě varovat, že jed se bude bránit, pokud na to bude mít čas. Vyhojit poslední rány by pak bylo mnohem těžší než ty první. Kdybych to však udělal, aniž by to byla i tvá svobodná vůle, pravděpodobně by to ještě rozšířilo propast v tvé mysli. Proto jsem čekal, doufal jsem, že mi budeš schopná důvěřovat.“

„Jak dlouho by to trvalo?“

„Vyléčit všechny naráz? Potřeboval bych den na přípravu. Musela bys být potichu a nechat mě meditovat. Mám většinu surovin, které k tomu potřebuju, a zbytek bych mohl nasbírat ještě dnes. Samotné léčení by pak zabralo den nebo dva – nedokážu to určit přesně, dokud každé zranění neuvidím a neotestuji. Potom budeš asi den velice slabá, ale síla se ti rychle vrátí.“

„A já budu během toho spát?“

„Během samotného léčení ano. Doporučoval bych ti to. I kdybys byla ochotná snášet všechnu tu bolest při vědomí, tvá reakce by mohla narušit mé soustředění.“

„Přála bych si –“ začala, ale pak se odmlčela. Zhluboka se nadechla a pokračovala. „Přála bych si, abyste to udělal a bylo to za mnou, abych se nemusela rozhodovat.“

Mistr Svatodub jí laskavým hlasem odvětil: „Ne. Kuak-gani dobro nikomu nenutí, pokud je ještě čas se rozhodnout. Každá bytost má svou vlastní cestu, my se o nich hodně učíme, ale jejich cestu neměníme. A pokud jde o lidi, jejich cesta zahrnuje i volbu.“

„Toho prvního dne jste mě donutil jíst.“

„Tehdy čas nebyl. Musel jsem ho získat, abych zjistil, co je špatně. Teď se začínáš uzdravovat a já si myslím, že už je ti natolik dobře, aby ses mohla sama rozhodnout. Já ti mohu dát radu, ale je na tobě, jestli se jí budeš řídit nebo ne. Stejně tak si na rozhodnutí můžeš vzít tolik času, kolik potřebuješ.“

Paks sebrala ze země větvičku a rýpala se jí v zemi u svých nohou. Udělala řadu dírek, pak druhou. Na okamžik se na ně dívala jako na pozice ve formaci, potom je však větvičkou přeškrtala.

„Vy si myslíte, že bych vás měla nechat, abyste to provedl teď?“

„Myslím, že by ses měla zeptat sama sebe, jestli mi můžeš věřit. Myslím, že by ses měla zeptat sama sebe také na to, jestli tvá mysl vydrží, dokud bude mít tvé tělo šanci na uzdravení. Jestli stále chceš, aby tvé kosti skončily někde v kopcích, i když už je ti lépe, nepochybuju o tom, že nějaký skřet nebo vlk ti s tím rád pomůže.“

„Už nechci,“ odpověděla velice tiše.

„Dobrá.“

„Myslím – vím, že chci, abych byla zase v pořádku. Jestli to jde. Pokud je problém v tom jedu, pak – musím vám dovolit, abyste to udělal. Ať je to cokoliv.“

Po zbytek dne sbírali v hájku byliny a další suroviny, většinu z nich Paks neznala. Kuakgan jí toho vysvětloval jen málo, pouze ukazoval na rostliny, které měla utrhnout. Toho večera jí řekl, aby zůstala uvnitř, a odešel pro jídlo do hostince. Když se vrátil, šel s ním jeden z číšníků, Paks slyšela venku jeho hlas. Kuakgan mu nakázal, aby složil své břemeno na zápraží, a když odešel, zavolal Paks, aby ho odnesla dovnitř.

„Budeme potřebovat jídlo na několik dní,“ vysvětlil jí. „Musíš se zítra dobře najíst, zatímco budu meditovat, a já budu muset něco sníst během léčení.“ Vybalil bochníky chleba, malou šunku, plátky skopového masa, vejce a další sytá jídla.

Další den připadal Paks nekonečný. Zvykla si na procházky venku, uvnitř neměla stání. Kuakgan nechal skrytou desku otevřenou, takže Paks strávila nějaký čas koupelí a mytím vlasů, ale i tak hodiny neměla co dělat. V poledne se

zapomněla najíst. Během odpoledne jí to žaludek připomněl, snědla několik plátků šunky a kus sýra. Jak světla venku ubývalo, přemýšlela, jestli se kuakgan objeví na večeři. Dveře do jeho pokoje byly celý den zavřené a ona se neodvážila na ně zaklepat. Měla však pocit, že jíst bez něj by bylo nezdvořilé.

Poslední světlo zmizelo a Paks zapalovala svíce v hlavní místnosti, když se kuakgan objevil u dveří do chodby. Mlčky jí pokynul a šel zavřít okenice. Paks chtěla něco povědět, ale on ji ladným gestem zarazil. Připravil v krbu dřevo na oheň a zapálil ho. Paks stála a přemýšlela, co má dělat. Kuakgan ukázal na šunku a na ni. Když mu nabídla jeden plátek, zavrtěl hlavou, ale sedl si ke stolu a pozoroval ji při jídle. Paks přešla chuť, šunka ji tížila v žaludku jako kámen a ústa měla vyschlá. Pohlédla na něj, kuakgan ji sledoval laskavýma očima. Ten pohled ji uklidnil, dokázala sníst ještě něco a vypít džbánek vody. Nakonec kuakgan natáhl ruku, dotkl se její ruky a ukázal na její slamník u zdi. Stočila k němu pohled a náhle jí v mysli jako fontána neovladatelně vytryskla panika, o které si myslela, že už odtamtud zmizela. Dech se jí zadrhl v hrdle, Paks zavřela oči, do nichž se jí draly nezvané slzy, nehnutě seděla a rukama svírala stůl. Kuakgan mlčel. Čas ubíhal. Nakonec opět mohla dýchat a znovu uviděla své ruce se zbělenými klouby, dokázala je i prst po prstu odtrhnout od stolu. Nezkoušela znovu pohlédnout do očí kuakganovi, ale přinutila své ztuhlé tělo vstát a přejít místnost.

Když jí kuakgan přiložil ruce ze strany na hlavu, byly suché, chladné a neosobní jako kůra stromu. Strnule ležela se zavřenýma očima a čekala. První vlna moci, která ji zasáhla, nebyla vůbec taková, jak očekávala. Připadalo jí to spíš jako vzpomínka na poslední rána, na samotné jaro, na zlatavé sluneční paprsky, jejichž světlo dopadá na zem přes mladé listoví. Necítila žádnou bolest, jen mír a klid, a vplula do toho světla, jako se list snáší do fontánky. Nevěděla, kdy sen o světlu vybledl.

Návrat z té krásy a míru byl obtížnější. Cítila volání, na které nedokázala odpovědět, snažila se o to, následoval zmatek a vrátil se i strach. Když se probrala, neměla ponětí o čase ani o tom, kde je – na okamžik si myslela, že je zpět ve

vévodově kumpanii a snaží se dostat k vévodovi po Siniavově útoku na Trpasličí hlídku. „Vévoda," podařilo se jí pronést. „Saben –" Potom si vybavila tolik, aby si uvědomila, že Saben je mrtvý a vévoda daleko. Kuakganova tvář se jí zdála cizí a jen pomalu jí docházelo, kde se nalézá.

„Toulala ses daleko," pronesl kuakgan. Jeho obličej byl vrásčitý a vypadal unaveně. „Opravdu daleko. Nebyl jsem si jistý, jestli se vrátíš." Uchopil ji za zápěstí a nahmatal pulz. „Mnohem zřetelnější. Jak se cítíš?"

„Já – myslím, že jsem jen slabá. Nechci se hýbat."

„Není divu. Nějakou dobu ani nemusíš." Vzdychl a protáhl se. „Divím se, že tvá generálmaršálka neviděla, jak zlá ta zranění jsou. Mohla se ještě zhoršit. Tedy, Paksenarrion, bylo to téměř nad mé léčitelské síly. V jedné ráně zůstal kousek zbraně – úlomek nějaké kamenné čepele – tu jsem musel úplně otevřít." Sáhl pro džbán a nalil z něj do hrnku tekutinu. „Musíš se snažit to všechno vypít." Podepřel ji pod rameny a přidržel jí hrnek u rtů. Paks pomalu upíjela a nakonec vše vypila. Byla hrozně unavená. Později si nikdy nevzpomněla, jestli se poprvé probrala ve dne nebo v noci.

Usnula, znovu se probudila a opět usnula. Probrala se do světla ohně, poprvé měla hlad a byla schopná se sama trochu hýbat. Kuakgan seděl vedle ní jako vždy. Když se zavrtěla a promluvila na něj jménem, usmál se.

„Už je ti rozhodně lépe. Máš hlad? Doufám, že ano. Nejdřív ti ale pomůžu na latrínu."

Když vstala, zavrávorala. Točila se jí hlava a byla slabá, ale jakmile prošli chodbou a sešli po schodech, mohla se už opřít o zeď a jít dál bez pomoci. Sama se i vrátila, i když šla pomalu a stále se přidržovala stěny. Snažila se přemýšlet, ale neměla představu, kolik času uběhlo. Kuakgan mezitím nachystal jídlo – guláš s chlebem. Ztěžka dosedla na lavici a opřela se o stůl. Svou porci však snědla do posledního kousku a už o něco jistěji se vrátila na slamník.

Následujícího dne ráno se už probudila normálně, nebyla o nic slabší, než kdyby předešlý den příliš těžce pracovala nebo příliš dlouho bojovala. Zdálo se jí, jako by její mysl byla oproštěna od jakýchkoli pocitů, ale tělo ji poslechlo, i když trochu liknavě.

Kapitola třetí

Nějaký čas bude trvat, než se ti vrátí všechna síla,“ promluvil mistr Svatodub při snídani. „Teď je ale třeba zamyslet se nad tvým druhým problémem.“ Odmlčel se a dlouze se napil oslazeného kozího mléka. „Pokud ho stále máš. Poznáš to?“

Paks zavrtěla hlavou. „Moc toho teď necítím. Když pomyslím na boj, přijde mi to jako něco velmi vzdáleného.“

„Hmm. Možná je to tak lepší. Třeba budeš schopná jasněji přemýšlet.“ Ukrojil si další krajíc chleba a zakousl se do něj. Paks se napila mléka. Zjistila, že ta neustálá bolest zmizela. Neuvědomovala si, jak moc ji tížila. Na chvíli ji přestalo zajímat, jestli dokáže bojovat nebo ne, bylo příjemné jen tak sedět a snídat, aniž by ji něco bolelo. Ucítila na sobě kuakganův pohled a zvedla oči. Jeho tvář se při pohledu na ni uvolnila. „Alespoň že jed už je pryč. Je to na tobě vidět. Dobrá – jsi připravená?“

„Na co, pane?“

„Na rozhovor o odvaze.“

Paks cítila, jak trne, a zkusila se uvolnit. „Ano.“

„Výborně. Zdá se mi, že tvou mysl zastřely dva chybné předpoklady. Prvním je představa, že mít odvahu jako obyčejný člověk je něco, za co se musíš stydět, protože ty jí musíš mít víc. To není nic než pýcha, Paksenarrion. Proto jsi měla pocit, že nemůžeš žít s tak malou dávkou odvahy, jakou má většina lidí – to tě velice zahanbovalo. Ale to je směšné. Jsi mladá, silná, teď už jsi v pořádku i po tělesné stránce, jsi i

docela chytrá – dostala jsi od bohů do vínku nadprůměrné dary – a přesto máš pocit, že tak nemůžeš žít dál, pokud nebudeš mít ještě něco víc.“

Paks zrudla. Když se to vzalo takhle…

„Paksenarrion, chci, abys chvíli přemýšlela o obyčejných lidech. Žijí své životy, den za dnem ohrožováni zimnicí, lupiči, ohněm, bouří, vlky, zloději, vrahy, zlými bytostmi a mocnostmi – a válkou. Většina z nich nemá žádné zbraně, ani s nimi neumí zacházet, a nemají se to ani kde naučit. Uplynulou zimu jsi strávila mezi nimi, proto víš, *cítíš*, jak bezmocná je farmářka proti ozbrojenému muži nebo řemeslník proti tlupě zlodějů. Máš pravdu, že se bojí – den za dnem je strach ovládá stejně, jako ovládal tebe. A přesto pokračují. Tihle vyděšení lidé orají pole a starají se o stáda, Paksenarrion, tkají látky, které potom nosíš, dělají hrnce, sýr, pivo, boty a vozy, vše, co používáme. Myslíš si, že nechceš být jako oni. Ale ty nejprve *musíš* být jako oni. Musíš mít jejich odvahu, než jí získáš víc.“

„Ale – pane, říkal jste, že žádnou nemají.“

„Ne. Říkal jsem, že jsou vyděšení. V tom spočívá tvůj druhý omyl. Odvaha není něco, co máš jako peníze, kterých je v měšci více nebo méně – nedá se ztratit, jako když se peníze vysypou. Odvaha je vrozená všem stvořením, je to vlastnost, která je udržuje při životě, protože díky ní vytrvají. Je to odvaha, Paksenarrion, díky čemu pukne žalud a vyšle kořínek do půdy, aby hledal živiny. Každé stvoření můžeš poškodit, to ano, a může kvůli tomu i zahynout, ale dokud žije a vytrvá, každá živá část v sobě má tolik odvahy, kolik snese.“

Paks si připadala zmatená. „To se mi zdá zvláštní –“

„Ano, protože jsi byla válečnicí mezi válečníky. Pod odvahou si představuješ vzrušení z nebezpečí, je to tak?“

„Asi ano. Nebo alespoň schopnost vytrvat, bojovat a nenechat se ovládnout strachem.“

„Správně. Ale podstata je ve vytrvání. Záliba ve vzrušení a nebezpečí je něco takového, jako když má někdo rád ořechy, houby nebo žlutou barvu. Většina lidí si v nebezpečí nelibuje – mohla sis všimnout, jak malé děti rády děsí samy sebe tím, že lezou na stromy a tak podobně – ale míra této vlast-

nosti se u každého liší. Přispívá k válečnickým schopnostem tím, že zakrývá strach. Ale to není podstatné, dokonce ani pro bojovníka. Podstatná je vůle vytrvat, výdrž. I nejmocnější válečník se může ocitnout v tak velkém nebezpečí a stát proti tak nezdolnému nepříteli, že všechno vzrušení a požitek zmizí. Co pak? Má v tu chvíli válečník přestat bojovat, protože už to není legrace, a opustit ty, kteří jsou závislí na jeho odvaze?“ Paksenarrion zavrtěla hlavou.

„Ne, a když se to řekne takhle, je to zřejmé. Možná ses sama ocitla v podobných situacích. Je pravda, že někdo, koho netěší čelit nebezpečenstvím, by se pravděpodobně nestal bojovníkem, pokud by ho k tomu nedonutily okolnosti. Ale pomysli na svého patrona Girda. Podle legendy ani on nebyl válečníkem, dokud toho nebylo zapotřebí. Předpokládejme, že ho bitky nikdy netěšily, ale i tak dělal, co bylo v jeho silách – je snad kvůli tomu méně hoden úcty?“

„Ne, pane. Ale když to tak říkáte, budu už vždycky taková? A dokážu zase bojovat?“

Mistr Svatodub na ni vrhl dlouhý přemítavý pohled. „A jak bys popsala *takovou*? Cítíš se stejně, jako když jsi sem přišla?“

Paks chvíli přemýšlela. „Ne. Cítím, že dokážu pokračovat, ale stále bych si přála, abych byla zase taková, jaká jsem bývala.“

„Bylo nepochybně příjemnější necítit strach a sklízet obdiv.“

„Ano, pane, ale – něco jsem dokázala. Pomáhat –“

„Já vím. Vykonala jsi mnoho dobrého. Ale když uvažujeme o tom, jestli zůstaneš taková, jaká jsi, musíme zvážit to, kdo jsi a kým chceš být. Musíme se na to podívat zpříma. Je třeba skoncovat se sněním a zjistit, jestli je tento stromek –“ dotkl se její paže, „– dub, cesmína, jasan nebo třešeň. Na dubu třešně nevypěstujeme, ani na cesmíně žaludy. A ať tvůj život ubíhá jakkoliv, nemůže se vrátit do minulosti. Nikdy nebudeš přesně taková, jaká jsi byla. To, co tě zranilo, zanechá jizvy. Ale stejně jako dub zůstane dubem, i když je posekán a rozdrásán, pokud to tedy přežije, tak i ty jsi stále Paksenarrion. Tvá minulost je v tobě, ta dobrá i ta špatná.“

„Já už ji v sobě ale necítím. Všechno, co se přihodilo před Kolobií… nemohu se k tomu dobrat.“

„To změníme. Je to v tobě a jsi to ty. Pojď, jsi dost silná na to, aby ses prošla, a slunce ti prospěje.“

Zatímco se procházeli klidnými pěšinkami hájku, kuakgan ji přiměl, aby vyprávěla o svém životě, kousek po kousku. Zjistila, že si pamatuje maličkosti z dětství – jak pozorovala otce, když pomáhal s narozením jehněte a vytíral ho dosucha, jak nosila svého mladšího bratra na ramenou z pole domů nebo jak naslouchala divokému vytí vlků, kteří se za zimních nocí potulovali poblíž. Zdálo se jí, jako by znovu byla tam, kam se nikdy vrátit nemohla, jako by se tiskla ke střapatému poníkovi, když tatínek oral pole, nebo jako by strkala prsty do stavu, když maminka tkala pruhované deky, pod nimiž spávali. Z tohoto pohledu nebyl její otec tím rozhněvaným člověkem, kterého si pamatovala z posledních dní strávených doma, ale silným milujícím mužem, který pro svou rodinu zúrodnil drsnou půdu.

„Měl mě rád,“ připustila nakonec, když té noci upírala pohled do ohně. „Myslela jsem, že mě nenáviděl, ale on jen chtěl, abych byla v bezpečí. Proto –“

Kuakgan kývl. „Věděl, že jako bojovnici tě čeká nebezpečí. Každý otec by to tak bral. Při představě, že jeho dítě – jeho dcera – bude vystavena ranám mečů a kopí, třeba utrží zranění a zemře mezi cizinci –“

„Ano. Tak jsem nad tím nepřemýšlela. Já jsem po nebezpečí toužila.“

„A také se ti ho dostalo. Ne, nevykrucuj se. Byla by z tebe hodně špatná manželka chovatele prasat, když jsi chtěla být válečnicí. I teď by z tebe byla špatná manželka chovatele prasat.“

„Ne ze stejného důvodu.“

„To ne. Ale tomu tvému chovateli prasat – jak se jmenoval? – je mu lépe s tou, kterou má, ať už si vzal kohokoliv.“

Paks si na Fersina Amboissona nevzpomněla celé roky. Nikdy nepřemýšlela nad tím, koho si vzal místo ní. Nyní se jí v mysli vynořila jeho příjemná drsná tvář. Až na ryšavé vlasy vypadal jako Saben.

„Doufám, že našel nějakou dobrou ženu,“ pronesla věcně.

„Svět je plný dobrých manželek,“ odvětil mistr Svatodub a začal se věnovat něčemu jinému.

Den po dni jejich rozhovory pokrývaly více a více let. Paks vyprávěla o svých prvních dnech ve vévodově kumpanii, o přátelích, které tam našla, o potížích s Korrynem a Stephim (které kuakgana zajímaly tak, že to bylo nad její chápání – stále se jí vyptával na více a více podrobností, na věci, u kterých jí připadalo, že nemají s celou záležitostí nic společného).

Jak o sobě povídala, zdálo se jí, jako by její život opět nabýval na skutečnosti. Znovu v sobě cítila spojení s tou dychtivou dívkou, která toužila po dobrodružství a běhala za staršími bratry a bratranci, s odhodlanou mladou ženou, která utekla z domova, i s mladou válečnicí, která bojovala po boku svých druhů ve vévodově kumpanii. Zdálo se jí, že právě taková je – smělá, umíněná, impulzivní, vznětlivá a velice oddaná, jakmile někomu věnuje svou důvěru. Začínala chápat, že tytéž vlastnosti mohou být za různých okolností silnými stránkami i slabostmi. Důvěřovat vévodovi a důvěřovat Macenionovi se ve svých důsledcích lišilo.

„To jsem si nikdy nemyslela," pronesla, když jednoho dne seděla s kuakganem na sluncem vyhřívaném místě. „Nikdy jsem si nemyslela, že bych měla volit. Považovala jsem ostatní za dobré nebo špatné a neviděla jsem nic mezi tím. Vik mě před tím jednou varoval, kvůli Barranyi, ale nerozuměla jsem mu. Je to stále na mně, že? Musím se rozhodnout, kdo je hoden důvěry, ale i potom se pokaždé musím rozhodovat, jestli je něco dobré nebo špatné."

Kuakgan přikývl. „Pro bojovníky je to nejtěžší, Paksenarrion. Bojovníci se musí naučit poslouchat a často musí poslechnout bez otázek – není na ně čas. Proto mnoho z nás – tím teď myslím kuakgany – nebude mít s bojovníky nikdy nic společného. Mnozí nedokážou obojí, nesvedou být oddaní a zároveň si zachovat vlastní představu o tom, co je dobré a co špatné. Jsou to stoupenci chaosu, ať už vědomě nebo nevědomky. Pro takové, jako jsi ty, kteří si vybrali nebo byli vybráni, aby se stali součástí většího boje, je vždy důležité, aby kromě bojování i přemýšleli."

Paks přikývla. „Chápu. A já jsem taková nebyla, že? Dělala jsem, co mi řekli, a předpokládala jsem, že ti, které následuji, mají pravdu. Když jsem je měla ráda, považovala jsem je za dobré a na vše ostatní jsem zapomínala." Odmlčela

se a vzpomínala. „I když mi to dělalo starosti – jako když jsem chtěla, aby vévoda zabil Siniavu rychle – nedokázala jsem nad tím později přemýšlet.“

„Ano. Vypudila jsi to z mysli a dál jsi byla prostým vojákem. Znovu a znovu ses střetávala s výzvami, aby ses stala něčím víc a myslela samostatně. Příkladem jsou ty příhody s Girdovým symbolem, o kterých jsi mi vyprávěla, ale –“

„Já jsem to odmítala. Nechávala jsem vše při starém. Chápu.“ Paks vzdychla a vztáhla zaťaté pěsti ke stromům. „Uf. Myslela jsem si, že jsem nikdy žádnou výzvu neodmítla, ale já si jí ani nevšimla. Byla to také zbabělost?“

„Popsali jsme si zbabělost? Proč jsi odmítla? Pokud jsi odmítla, protože sis byla jistá, že bys měla být věrnou stoupenkyní, je to jedna věc. Ale jestli ses neodvážila volit, neodvážila ses riskovat, že by ses mohla mýlit –“

„Tak to bylo. Takže zatímco jsem si myslela – zatímco si všichni mysleli – že jsem statečná, možná jsem –“

„Možná ses něčeho bála, jako každý. Nebuď směšná, dítě! Nejsi dokonalá, to není nikdo. Snažíme se tu zjistit, jaká jsi a jaká můžeš být, ale to neznamená, že si máš libovat v pocitu viny.“

Paks na něj upřeně hleděla, vytržená ze své skleslosti. „Ale myslela jsem, že jste říkal –“

„Říkal jsem, že jsi neustále odmítala volit. To je něco, co si potřebuješ uvědomit, ne něco, s čím by sis měla lámat hlavu kvůli minulosti, kterou nemůžeš změnit. Jestli chceš, můžeš se rozhodnout, že od nynějška budeš tuto výzvu přijímat.“

„Můžu?“

„Jistě. Teď nemluvím o tom, že by ses znovu stala vojákem. Jako bojovnici tě to svádí k tomu, abys všechny výzvy chápala ve fyzickém smyslu slova. Určitě se však můžeš rozhodnout, že od nynějška budeš vše sama zvažovat a jednat podle toho, co se bude zdát správné nebo špatné tobě. Ať je to cokoliv.“

Paks o tom mlčky přemýšlela. Když otočila hlavu, aby promluvila, byl kuakgan pryč. Přemýšlela o tom tedy dál, zatímco čekala na jeho návrat.

Když se vrátil, provázela ho další osoba, očividně elfí krve. Paks se neohrabaně postavila, po celou dobu viděla pouze kuakgana.

„To je Paksenarrion," řekl elfovi. „Vážně ji zranili temní bratranci –" Elf něco zamumlal a kuakgan se zamračil. „Ty pravdu znáš, Halerone, nejsou jen výmyslem. Paksenarrion, tohle je Haleron, elf z Lyonye. Řekl mi, že hraničáři z jižních vrchů hledají nové členy. Myslím, že by se to pro tebe hodilo. Na mé doporučení tě přijmou a při práci na čerstvém vzduchu se ti vrátí síla."

Paks to natolik překvapilo, že oněměla. Elf se na ni zamračil a obrátil se ke kuakganovi.

„Slabé nepotřebujeme," řekl elfsky. „Ať si najde jiné místo, kde získá zpět svou sílu. Snad to není ta z Fin Paniru, o které jsem slyšel, že –"

Paks cítila, jak se v ní vzdouvá vlna zlosti, první po několika měsících. „Poslož si, pane," pronesla svou nejlepší elfštinou, „ale nechci, aby sis o mně později myslel, že jsem tajně naslouchala."

Překvapeně se na ni podíval. „Omlouvám se za svou nezdvořilost. Netušil jsem, že ovládáš naši mluvu."

„Umí toho víc," řekl kuakgan. „A ujišťuji tě, že na vaši práci v lese je silná dost." Upřeně na sebe s elfem hleděli, Paks cítila souboj jejich vůlí. Zdálo se, jako by elfova síla vydávala slabou záři, kuakgan byl stále pevnější a pevnější jako strom. Nakonec elf zavrtěl hlavou.

„Moc kuakganů pochází ze samotných kořenů světa." Znělo to jako citát. Elf se otočil k Paks. „Paní, hraničáři potřebují pomoc. Pokud skutečně hledáš takovou práci a jsi zběhlá v boji, rádi přijmeme tvou podporu."

Paks pohlédla na kuakgana. Tvářil se uzavřeně, Paks měla pocit, jako by se propadla z výsluní jeho laskavosti do temnoty. Přemýšlela nad věcmi, které řekl, a vzdychla. Jestli ji vyhání…

„Elfům ráda pomohu v čemkoliv dobrém," pronesla opatrně. Střelila pohledem po kuakganovi, oči mu zářily, ačkoliv na jeho tváři nebylo nic znát.

Elf kývl. „Výborně. Odcházím za soumraku, pokud nepotřebuješ delší odpočinek – když jsi slabá –"

Paks se cítila dobře. „Nepotřebuju. Jen bych ráda nejdřív něco snědla."

„Samozřejmě. A bezpochyby si také musíš sbalit věci."

„Žádné nemám.“ Pomyslela na svůj tlumok, plášť a šaty, ale ani se na kuakgana nepodívala. Elf povytáhl obočí. Mlčky mu jeho pohled oplácela.

„Kde se najíme, mistře Svatodube?“ otázal se elf.

„Myslím, že v hostinci.“ Při těch slovech kuakgan pozoroval Paks, cítila tíhu jeho pohledu. Polkla a dodala si odvahy, aby toto utrpení snesla.

Ve skutečnosti to však nebylo utrpení. Zdálo se, že na ulici si jí nikdo nevšiml, ačkoliv několik lidí úkosem vrhalo pohledy na elfa. U *Veselého číšníka* se elf s kuakganem krátce a tiše přeli o to, kdo bude platit. Elf nakonec vyhrál. Paks nejprve upírala pohled na stůl a soustředila se jen na dobré jídlo, ale nakonec se rozhlédla kolem sebe.

Hostinec nebyl tak zaplněný, jak by býval byl, kdyby sem zavítali o něco později, ale jeden nebo dva známé obličeje zahlédla. Mal se opíral o zeď jako obvykle, u lokte mu stál korbel. Hebbinfordova matka v rohu pletla další šálu. Sálem proběhla ven i Sevri. Od té doby, co ji Paks viděla naposledy, vyrostla nejméně o dva prsty. Vypadalo to, že ji nikdo nepoznal, a Paks se uvolnila. Naslouchala hovoru a řinčení nádobí – po kuakganově hájku tak hlasitém – ale na rozdíl od minulosti ji neděsilo. Tak trochu si přála, aby ji někdo zavolal jménem. Jako zákusek objednal kuakgan ovocné koláčky. Elf se na své židli pohodlně opřel a rozhlédl se po místnosti. Paks ho kradmo pozorovala. Byl o půl hlavy vyšší než ona, měl tmavé vlasy a modrozelené oči. Na kožené tunice, kterou nosil oblečenou přes košili a kalhoty, Paks viděla tmavé pruhy u ramen a pasu. Usoudila, že pocházejí od nošení luku a pásu na meč. Elf zachytil její pohled a usmál se.

„Mohu se zeptat, paní, kde ses naučila náš jazyk?“

„Dostalo se mi té cti, že mě ho učil elf z jižních hor.“ Pokud věděl, že přišla z Fin Paniru, mohl už vědět i to.

„Mluvíš jím dobře, na člověka. Většinou jsou lidé příliš netrpěliví na to, aby si s ním dali načas.“

„Ačkoliv je Paksenarrion lidská bojovnice, ví, že spěch je pošetilý,“ ozval se kuakgan. Paks na něj pohlédla, kuakgan se usmál a zvedl svůj korbel piva.

„To je div,“ odvětil elf. „To se mladší rasy konečně učí trpělivosti od starších?“ Pozoroval kuakgana.

„Ze zkušeností," odpověděl mistr Svatodub. „Tak, jak jsme se jí naučili všichni. Elfové také určitě nezapomněli na své počátky."

„Bohužel ne. Ať jsou jakkoliv dávné, vzpomínky přetrvávají." Otočil se k Paks. „Znovu prosím za prominutí, paní, jestli jsem tě nějak urazil."

„Nebrala jsem to jako urážku," odpověděla opatrně Paks. Přemýšlela, jestli byli elf a kuakgan nepřáteli. Kuakgan by ji však určitě neposlal k někomu zlému. Vzpomněla si na jejich poslední rozhovor a přemítala o něm.

Když vyšli z hostince, slunce zapadalo za vysoké kopce na jihozápadě. Po severní silnici se ke křižovatce blížila skupina vojáků z pevnosti. Paks se proti své vůli zachvěla.

„Je ti zima?" otázal se elf.

„Ne. Jen jsem si na něco vzpomněla." Pohlédla na kuakgana, který se usmál.

„Pokud tudy zase někdy půjdeš, Paksenarrion, budeš v hájku vítána."

„Děkuju, pane. Já –" Mistr Svatodub však už odcházel, kývl na pozdrav přibližujícím se vojákům a zamával na dítě ve dveřích.

„Raději bychom měli jít," pronesl tiše elf. „Nechci být nezdvořilý, ale máme před sebou dlouhou cestu, a jestli ti nebylo dobře, možná mi budeš stačit jen s obtížemi."

Paks odtrhla pohled od kuakgana. Nemyslela si, že se rozejdou tak brzy. „Já – ano, to je v pořádku. Jsem připravená."

„Nemáš nic, co by sis s sebou vzala? Vůbec nic?"

„Ne. Mám jen to, v čem jsem oblečená."

„Hmm. Ty boty tu cestu nevydrží."

Paks pohlédla na své nohy. „Už jsem chodila v horších a déle."

Elf se zasmál tím stříbřitým smíchem, který si tak dobře pamatovala. „Dobrá. Pojď, vydáme se nejprve tudy." Paks vyrazila o krok za ním, ale potom ho dohonila. Zamířili ze Sládkomostí na východ cestou, po které sem před rokem a půl poprvé přišla. Po její levici se rozkládal kuakganův hájek, v podvečerním šeru byl temný a znepokojivý. Po pravici stály chalupy, zkoušela si vzpomenout, kdo v nich bydlí. Žena z

druhé chalupy jí upletla ponožky, které jí vydržely až do loňské zimy.

Za zoraným polem, na němž rašilo mladé obilí, elf z cesty odbočil.

„Tudy je to nejkratší a nepotkáme žádné jiné poutníky. Drž se v mých stopách, budou ti ukazovat cestu.“

Paks se jeho poučování nelíbilo, ale také nechtěla začínat hádky. Chtěla přemýšlet o kuakganovi a o tom, co udělal a proč. Elf se vydal přes pastvinu a ona ho následovala. Obloha byla stále světlá, takže viděla na cestu docela dobře. Jak se však postupně stmívalo, všimla si, že elfovy stopy označuje slabá záře. Když došlápla na stejné místo, měla vždy pod nohama pevnou a rovnou zem.

Za úsvitu byla už silně unavená, klopýtala i přesto, že šla v elfových šlépějích. Neměla představu, jak daleko došli ani jakým směrem. Nestíhala zároveň určovat podle hvězd směr jejich cesty a sledovat jeho stopy. Cítila však les, pak louku a potom znovu les.

„Chvíli si tu odpočineme,“ řekl elf.

Paks se rozhlédla. Nacházeli se v otevřené krajině, mezi řídkými lesíky se rozkládaly nepravidelné louky. Elf našel košatý dub poblíž potoka a rozprostřel pod něj na zem svůj plášť. Paks si protáhla ruce a záda. Příležitostné procházky v hájku ji na takový dlouhý pochod nepřipravily. Bolely ji nohy a věděla, že po odpočinku bude ztuhlá.

„Tak,“ řekl elf. „Lehni si a chvíli se prospi. Budu hlídat.“

Paks se na něj podívala, aby zjistila, jestli se jí neposmívá, ale on se usmíval téměř přátelsky. „Vždyť jsi ušel tolik co já,“ odvětila.

„Mám svůj způsob odpočinku. Pokud znáš elfy, víš, že my tvrdě spíme jen zřídka. A ty se zotavuješ z vážných zranění, jak říkal kuakgan. Tak se teď prospi. Máme před sebou dlouhou cestu.“

Paks si zula boty a natáhla se na plášť. Nohy měla horké i oteklé. Svlékla si ponožky a promasírovala si lýtka a chodidla. Když vzhlédla, elf se díval na její jizvy.

„Opravdu ti je způsobili naši temní příbuzní?“ otázal se.

„Ne přímo oni,“ odpověděla Paks. „Udělali to skřeti na jejich příkaz.“ Elf ztuhl, zamračil se a odvrátil pohled.

„Slyšeli jsme, že s nimi něco mají, ale nikdy jsem tomu nevěřil. Býval bych si myslel, že i iynisinové je budou považovat za nepřátele.“

Paks zavrtěla hlavou, překvapená, že je o tom schopna mluvit, aniž by ji to rozrušilo. „Tam, kde jsem byla, kuaknomové – chci říct iynisinové – používali skřety jako své sluhy a bojovníky. Když mě při nočním přepadu tábora zajali, přiměli skřety a další zajatce, aby se mnou bojovali. S neozbrojenou. Tedy aspoň zpočátku jsem neměla zbraň.“

Elf na ni vrhl zvláštní pohled. „Ty jsi bojovala beze zbraně proti skřetům?“

„Nejprve ano. Pak mi dali zbraň toho, kterého jsem zabila, a s ní jsem bojovala v dalším zápase. Jenže to už těch nepřátel přišlo víc. A potom –“

„Kolikrát?“ přerušil ji. „Kolik zápasů jsi vybojovala?“

„Nevím. Nemůžu si vzpomenout. Kdybych to brala podle jizev, muselo jich být hodně.“

„A ty jsi to přežila.“ Elf se náhle posadil a pohlédl jí do očí. „To bych nečekal, že nějaký člověk dokáže přežít jejich zajetí a taková zranění a přitom zůstat příčetný. Možná bych měl připustit, že se toho o lidech ještě mám co učit. Kdo ti odstranil jed z ran?“

„Kuakgan. Ostatní zkoušeli svá léčivá kouzla, ale ačkoliv mi na chvíli pomohla od bolesti, zranění se nikdy docela nezahojila. On znal jiný způsob.“

„Hmm. Dobrá, odpočiň si. Myslím, že si v Lyonyi povedeš dobře.“

Paks několik minut ležela a sledovala, jak s přibývajícím světlem nabývají listy nad její hlavou na tvaru a barvě. Potom usnula. Když se vzbudila, bylo teplé odpoledne a sluneční paprsky dopadaly pod strom na její tvář. Elf zmizel. Rozhlédla se, pokrčila rameny a vydala se k potoku, aby se napila a opláchla si obličej a nohy. Cítila se ztuhlá a nemotorná, ale poté co se protáhla a znovu napila, už jí představa nočního pochodu nepřipadala tak hrozná. Když se vrátila od potoka, elf stál pod stromem a díval se směrem, odkud přišli.

„Potíže?“ zeptala se Paks. Ona viděla jen stromy, trávu a třepotání křídel ptáčka, který přeletoval ze stromu na strom.

„Ne. Jen se tak dívám. Je tu nádherně, zdejší krajinu neruší žádné stavby. Po cestě nás nebude nikdo obtěžovat. Asi tomu nerozumíš, ale seslal jsem na nás kouzlo. Nespatří nás oko žádného smrtelníka, mohou nás vidět jen jiní elfové.“

„Ach.“ Paks se rozhlédla kolem, jestli neuvidí něco, co by přítomnost kouzla prozrazovalo – mihotající se světlo nebo něco zvláštního. Všechno však vypadalo jako obvykle.

„Máš hlad? Za pár hodin bychom měli vyrazit. Naše přítomnost se skrývá snadněji, když nevrháme ostré stíny.“

Paks měla hlad jako vlk. Kývla a elf zalovil v torně, kterou nesl. Vytáhl plochý balíček a rozbalil ho.

„To je náš cestovní chléb. Ochutnej ho.“

Paks si jeden kousek vzala, velmi se podobal plochému tvrdému chlebu, kterým se během dlouhých pochodů sytili vojáci vévodovy kumpanie. Energicky se do chleba zakousla, protože očekávala stejnou tvrdost, ale zuby jí cvakly o sebe. Tento chléb byl křupavý a nadýchaný. Nechutnal jako nic, co dosud okusila, ale byl dobrý. Ten jediný kousek zahnal její hlad a zároveň jí dodal sil.

Té noci přešli přes hranici do Lyonye. Stromy se tyčily stále výš a za úsvitu už kráčeli hlubokým lesem po úzké pěšině, která vedla hustým podrostem. Když se zastavili, elf jí ukázal bobule, které se daly jíst. „Teď je doba vhodná pro ty, kdo putují lesem,“ poznamenal elf. „Až do pozdního léta není těžké najít něco k jídlu i v nejhlubším lese, pokud poutník rozezná jednu rostlinu od druhé.“

„O lese toho moc nevím,“ odvětila Paks. „Tam, kde jsem vyrůstala, rostlo jen pár stromů. To městečko se jmenovalo Tři Jedle, podle těch několika, co tam stály.“

„Ach ano, u severozápadní hranice. Jednou jsem kolem Třech Jedlí procházel, ale to už je dávno. Byl jsem v Královském lese, daleko na západ odtud, a cestou zpět jsem zjistil, že tam skřeti uspořádali nájezd. Tamní farmáři je odrazili, ale s těžkými ztrátami.“

„Skřeti se tam objevili za časů mého dědečka. Nebo možná pradědečka.“

„A neslyšel jsem, že by tam od té doby byla ještě nějaká válka. Co tě přimělo stát se vojákem?“

„Asi příběhy a písně. Mám bratrance, který utekl a dal se k

žoldnéřské kumpanii. Když přišel domů a všechno nám o tom vyprávěl, věděla jsem, že musím jít taky.“

„A líbilo se ti to?“

Paks se přistihla, že se široce usmívá. „Ano. I jako rekrutovi, ačkoliv některé práce se nelíbily nikomu z nás. Ale toho dne, kdy jsem poprvé držela meč – pamatuju si tu radost. Později samozřejmě přišly nějaké nepříjemné věci – nelíbily se mi války na jihu –“

„Účastnila ses tažení proti Siniavovi?“ Paks kývla. Elf vzdychl. „Bolestné problémy se vrátily do bolestné země. Když jsme žili na jihu my –“

„Tam žili elfové?“ Paks si vzpomněla, že kdesi slyšela, že elfové žili jen na severu.

„Za dávných časů ano. Někteří jižané si myslí, že nás vyhnali lidé z Aare, ale to mají mylné informace. Odešli jsme dávno předtím.“

Paks se chtěla zeptat proč, ale neudělala to. Po delší odmlce elf pokračoval: „Elfové nejsou vždy moudří a dobří. Dopustili jsme se chyby v Aarenis, jak to tam nazýváte vy, a přivedli jsme do té země velké zlo. Mnozí zahynuli a zbytek uprchl.“ Začal zpívat druhem elfštiny, které Paks nerozuměla. Z dlouhých rytmických veršů zaznívala zkáza a žal. Ke konci se zpěv změnil a odlehčil a celý epos končil frází, kterou Paks slyšela zpívat Ardhiela. „Je načase, abychom si opět odpočinuli,“ pronesl elf poté tiše. „Nepostěžovala sis, ale tvé kroky ztratily rytmus.“ Vyšli na malou mýtinu v podrostu, které si Paks předtím nevšimla. Na jejím okraji vytékal mezi kameny pramen.

„Pověz mi o Lyonyi,“ požádala ho Paks, poté co se osvěžila chladnou vodou. „Vím o ní jen to, že kdesi na jejím území má své sídlo Aliam Halverik. A král je půlelf, že?“

Elfův hlas opět zazněl v rytmu, jakým se zpívají písně a vyprávějí legendy, oči upřel kamsi do dáli. „V dobách dávno minulých se elfové přestěhovali na sever. Stalo se tak dlouho předtím, než lidé přišli do Aarenis, v dobách, kdy se věže Aare stále tyčily nad pouštěmi jihu. Všude se rozkládal les, od hor k Honnorgatu a ještě dál, až k okraji širých travnatých plání, k zemi koní. V Dzordanyi se les táhl až na sever k Chladným zemím, kde neroste nic jiného než mech. Usídlili

jsme se v lesích mezi horami a velkou řekou, na sever jsme se odvážili jen zřídka. Tamější les byl jiný, cizí.“ Odmlčel se, pohlédl na ni, ale potom odvrátil oči. „Nejsi náhodou ta Paksenarrion, která pomohla elfane taigu?“

„Ano, jsem.“

„Hmm. Možná víš, že elfové většinou nežijí v kamenných budovách. Máme však obřadní místa. To, co jsi viděla, bylo jedno z nich, opravdu veliké. Shromažďovali se v něm elfové z celého kraje, elfane taig byl mocný a krásný. Dostal se tam však starý problém z Aarenis a nejmocnější z našich mágů ho dokázal zadržet pouze na tak dlouho, aby ostatní mohli uprchnout. Zaplatil za to staletími zotročení.“

„To byl ten, kterého jsme potkali? Tentýž?“

Elf přisvědčil. „Ano. Riskoval to, aby zachránil ostatní, ale sebe zachránit nedokázal. Pro nás není nic horšího než takové otroctví. Člověk vždy může doufat ve smrt, vy nežijete ani sto let, ale elf musí snášet dotyk s tou špínou věčně –“ Náhle se odmlčel, vstal a odvrátil se.

Paks nedokázala vymyslet nic, co by na to řekla. Dojedla svůj kousek cestovního chleba a odešla se znovu napít k prameni. Když se vrátila, elf už zase seděl a vypadal klidněji. „Půjdeme dnes opět přes noc?“ zeptala se ho.

„Ne. Sejdeme se s hraničáři tady, u tohoto pramene. Jestli se ti ještě nechce spát, mohl bych ti povědět o Lyonyi něco víc –“

Paks kývla, elf si rozložil svůj plášť a lehl si na něj.

„Řekl jsem ti, jak sem elfové přišli,“ začal. „Tato země ale předtím nebyla prázdná. V horách a vrších kutaly kamenné národy – trpaslíci a gnómové. Lesy pustošily početné kmeny skřetů, ty jsme postupně vytlačili. Žil tu i národ malých lidí, ten však poměrně brzy zmizel a nikdy jsme ho blíže nepoznali. Po dlouhou dobu jsme měli les sami pro sebe, dlouho jsme ovlivňovali jeho růst, starali jsme se o květiny, lesy a mech. Pak přišli lidé.“ Odmlčel se, zamračil, a než pokračoval, dlouho byl tiše. „Nejprve připlula loď plná lidí z mořského národa, kteří po Honnorgatu uprchli před nepřáteli. Vykáceli na břehu stromy a na mýtině zaseli obilí. My jsme je jen z dálky pozorovali. Podél pobřeží, tam kde dnes stojí Bannerlith, vznikla kolonie, a druhá pak vyrostla na protějším břehu

při ústí řeky. Připluly další lodě. Pak jsme svolali radu a usnesli jsme se, že se s nimi setkáme.“

„Co se stalo?“

„Byli to unáhlení lidé, zvyklí válčit. Podle mého názoru se domnívali, že nás dokážou všechny vytlačit. Syn jednoho kapitána a jeho posádka se však spřátelili s elfem, kterému pomohli, když ho u břehu napadli vlci. A jako může být jedna nota základem souzvuku, může být jeden čestný čin základem přátelství. Po nějaké době se ti, kteří chtěli žít s námi, usídlili na jižním břehu a zbytek na severním. V Pargunu a Kostandanu nejsou elfové právě vítaní. Pak začali přicházet lidé z jihu. Ti byli odlišní a přestěhovali se do Finthy a Tsaiy. Když jsme se s nimi sešli, hovořili s námi přátelsky. Mnozí z nich se setkávali s elfy v horách západně od jižních hranic. Tady, v samotné Lyonyi, jsme s lidmi uzavřeli dohody a rozdělili jsme si zemi a lesy. Velice pomalu jsme začínali uzavírat smíšená manželství, a když se Lyonya rozrostla a stala se královstvím, kolovala královské rodině v žilách elfí krev, ačkoliv současný král jí už má jen velmi málo.“

„A nyní vše sdílí elfové a lidé dohromady?“

„Ano – nakolik jen mohou nesmrtelní něco sdílet se smrtelníky. Ti, se kterými se tu setkáme, jsou elfové i lidé – většinou míšenci.“

„Ty nejsi jeden z nich?“

„Já?“ Tiše se zasmál. „Ne. Příliš se toulám. Mistr Svatodub si toho všiml a používá mě jako posla a průvodce. Dokáže, jako všichni kuakgani, využít jakoukoliv šanci, která se mu naskytne.“

„Nemáš ho rád?“

„Mít ho rád? Co to s tím má společného? Kuakgani jsou pro elfy cizí, ačkoliv nás znají stejně dobře jako vše ostatní, a my jsme cizí pro ně. Zaujali naše místo u Prvního stromu, někteří z nás jim to nikdy neodpustili a nikdo z nás na to nezapomněl. Nemám kuakgana ani rád, ani nerad. Respektuji ho.“

Paks si protáhla nohy, pak ruce. Byla ráda, že nebudou muset dnes v noci cestovat.

„Měla by ses prospat,“ řekl elf. „Budu hlídat.“

Kapitola čtvrtá

Paks uviděla hraničáře až ve chvíli, kdy vstoupili na mýtinu, jejich nazelenalé a žlutohnědé pláště a tuniky, pokryté vzory tlumených odstínů stejných barev, je v lese dobře skryly. Haleron se s nimi přivítal.

„Tak jsem tu zpátky z Tsaiy, přátelé, a vedu vám na léto rekruta. Tohle je Paksenarrion, osvědčená válečnice."

„Zdravím tě, paní," pronesl nejvyšší z hraničářů. „Hovoříš naším jazykem?"

„Ano, díky laskavosti Ardhiela z údolí Kierin," odpověděla Paks tak formálně, jak jen dokázala. Hraničář s lehkým úsměvem kývl a obrátil se opět k Haleronovi.

„Děkujeme ti za pomoc, Halerone, ačkoliv jsme doufali, že rekrutů přivedeš víc."

Haleron se zamračil a střelil pohledem po Paks. Měla pocit, že by si přál, aby jejich jazykem nemluvila. Chtěla něco říct, ale nedokázala nic vymyslet. Vysoký muž si všiml jejích rozpaků a znovu se na ni usmál.

„Nemyslíme si, že bys byla neschopná, Paksenarrion, ale zimnice nám sklátila tolik druhů, že i kdybys byla polobohyně, našlo by se toho víc, než bys dokázala zvládnout. Mohu se zeptat, jaké máš zkušenosti? Haleronovo slovo stačí, pokud jde o tvůj charakter, ale každý meč má jinou sílu."

Paks podobnou otázku očekávala. Doufala, že její zaváhání bude hraničář přikládat tomu, že v elfštině ještě není příliš zběhlá. „Pane –"

„Omlouvám se!“ přerušil ji. „Ještě jsme neučinili zdvořilosti zadost a nepředstavili jsme se. Já jsem Giron a narodil jsem se ze smíšeného svazku elfa s člověkem, jako většina z nás. Tohle jsou Phaer, Clevis, Ansuli a Tamar.“ Ostatní pokynuli Paks a ona jim. „A teď povídej, pokud chceš.“

Po té odmlce se jí opět navrátil klid. „Ano, pane. Tři sezóny jsem strávila v kumpanii vévody Phelana jako voják. Potom jsem několik měsíců – byla na volné noze –“ Zdráhala se zmínit o elfane taigu.

Haleron to však udělal místo ní. „Nebuď skromná, Paksenarrion. Girone, osvobodila našeho bratra a elfane taig – znáš ten příběh.“

„Jakpak by ne! Takže ty jsi ta Paksenarrion. Slyšel jsem, že jsi pak zamířila ke girďanům do Fin Paniru.“

Paks kývla. „Ano. Půl roku jsem se tam cvičila a poté jsem se zúčastnila výpravy do Kolobie.“

„A našli jste Luapovu pevnost?“ Zdálo se, že Girona to opravdu zajímá.

„Ano.“ Paks cítila, že se jí svírá hrdlo. Nechtěla vyprávět těmto cizincům o všem, co se přihodilo. Do jejich rozhovoru se opět vmísil Haleron.

„Paksenarrion právě pobývala u kuakgana ze Sládkomostí, když jsem tam přišel. Zotavovala se ze starých ran, léčil ji a doporučil mi ji.“

„Aha.“ Giron přísně pohlédl na Paks. „Takže jsi odešla od girďanů. Proč?“ Podle jeho tónu a pohledu usoudila, že o tom musel už něco slyšet. Přemýšlela co a zdali to byla pravda nebo lež.

„Nemohla jsem dlouhou dobu bojovat. Mysleli si – myslela jsem, že už to možná nesvedu nikdy. Tak jsem odešla.“

„A kuakgan vyléčil to, co girďané vyléčit nedokázali?“ Paks přisvědčila. „Hmm. Necháváš toho mnoho nevysloveného, Paksenarrion. Můžeš bojovat teď? Churavějící hraničáře nepotřebujeme, těch máme dost.“

„Myslím, že dokážu, pane.“

„Dorazili jsme sem ze Sládkomostí stejně rychle, jako kdybych býval šel sám,“ řekl Haleron.

„To je možné, ale –“ Zavrtěl hlavou a smutně se usmál. „Potřebujeme pomoc, ale nesmím přijmout někoho, kdo ne-

dokáže sloužit našim potřebám. Lidé se mění stejně, jako když meče zeslábnou a zlomí se. Soudím, že si plně nevěříš ani ty sama, jak ti pak mohu věřit já?“

„Kuakgan –“ zamumlal polohlasně Haleron.

„Kuakgan! Ani ty nemáš kuakgany v lásce, měl bych snad já dovolit nějakému starci z dalekého hájku, aby mi vybíral spolubojovníky? Čí krev potřísní kořeny stromů, pokud se mýlí? Odvážím se tvrdit, že jeho ne!“

Na okamžik všichni ztichli, jak se Gironova hněvivá slova nesla mýtinou. Zdálo se, jako by pobledlo i slunce. Paks si zoufale přála, aby pocítila vztek, o němž věděla, že by se před rokem dostavil, přála si mít odvahu k tomu, aby se mu postavila a požádala ho o šanci. Nic takového však necítila. Uvědomovala si, že na ni ostatní upřeně hledí, uvědomovala si jejich pohrdání, jen sotva skrývané. Téměř se viděla jejich očima: zmačkané, špinavé, rozedrané šaty, ošoupané boty, žádné zbraně. Nevypadala jako bojovnice. Náhle jí to přišlo téměř k smíchu. Jak je možné, že z její minulosti nezůstalo nic – žádná zbroj a zbraně, které používala, nic z dovedností, které se naučila?

Přistihla se, že se na Girona usmívá. „Pane, každý válečník si přeje zvolit si svou zbraň, je ale pošetilé vybírat ji jen podle vzhledu. Čepel, která má na záštitě vyryto: ‚Jsem skvělá‘, může být jen módním doplňkem vyrobeným pro knížecí dvůr. Sám Gird zjistil, že rytíře může skolit i kus dřeva, když ho zasáhne do hlavy. Možná že při všem, co mi zůstalo, mi nezbývá než být hrubě otesaným kyjem, ale kdybyste dokázali využít schopnosti, které mi zbyly, bylo by to lepší než nic. Ale poslužte si. Můžu se vrátit do Sládkomostí, i bez Haleronova doprovodu.“

Ostatní se usmívali, a Tamar, jediná žena mezi nimi, se dokonce nepokrytě zubila. Giron opět zavrtěl hlavou, ale uvolnil se. „Vidím, že máš přinejmenším dost důvtipu. A jsi také statečná, když bys šla zpět sama. Co bys jedla?“

Paks se široce usmála. „No, pane – kdybych si nic nenašla, musela bych jít hladová, ale to by nebylo nic nového.“

„Hmm. Umíš zacházet s dlouhým lukem?“

„Jeden jsem používala, ale netvrdím, že s ním umím zacházet nějak skvěle.“

„Slyšel jsem, že jsi bojovala mečem.“

„Ano.“

„Jak je to dlouho, co jsi jím bojovala naposledy?“

„Něco přes půl roku.“

„Tamar, půjč jí svůj meč, je nejlehčí, jaký tu máme.“ Tamar vykročila vpřed a tasila svou zbraň, aby si ji Paks mohla vzít. Nabídla jí meč po elfím způsobu položený přes zápěstí.

Paks cítila, jak jí buší srdce. Dokáže to? Uchopila zbraň za jílec a v duchu vyzvala Girda: ochránče válečníků, pomoz mi teď, nebo nikdy. Po tak dlouhé době měla z meče ve své ruce divný pocit, když ho potěžkala. Nepatrně pootočila ruku a cítila, že už jí v dlani drží pevněji. Tak. Alespoň ho nepustí. Zaslechla tiché řinčení oceli, jak Giron vytahoval svůj meč. Když vzhlédla, pozoroval ji.

„Než se rozhodnu, přesvědčím se o tvých dovednostech,“ řekl. „Nebudu mluvit o těch drbech, ale musím vědět, jak na tom jsi.“ Vykročil vpřed. Na okamžik si Paks byla jistá, že vezme do zaječích. Zrak se jí zastřel a dech jí vázl v hrdle. Sevřela meč v ruce a snažila se myslet na Girda. Místo toho se jí vybavil kuakganův hlas a jeho slova: odvaha je schopnost vytrvat. Kývla a vykročila Gironovi vstříc.

Zdálo se, jako by se zařinčením čepelí její mysl trochu pročistila. Její paže se pohybovala automaticky a odrážela jeho první údery. Poznala, že jsou pomalé a že Giron nemá v úmyslu zkoušet ji víc, než musí. Začal se pohybovat o něco rychleji. Sledovala hru jeho zápěstí a pomalu si vzpomínala, co znamená co. Pokud udělá tohle, pak se stane tamto. *Takto* ohnutý loket umožňuje takový úhel tady – každému úderu čelila přímo. Měla pocit, jako by se vše učila znovu, musela přemýšlet téměř nad každým pohybem. Rozpomínala se na stále víc věcí, zkusila proniknout jeho obranou. Giron její bod zablokoval, ale tvářil se překvapeně. Stejně to překvapilo i ji samotnou. Její tělo se pohybovalo s větší lehkostí, meč jí v ruce opět začal připadat přirozený. Protivník se ji pokusil obejít, otočila se, aby mu čelila. Nohy se jí přesunuly, aniž by na to pomyslela. Giron zkusil stejný manévr znovu a zrychlil své útoky. To Paks už vylekalo, ale podařilo se jí paniku potlačit a každý úder vykrývala s namáhavým zavrčením. Mysli jen na rány, říkala si. Jen na ně. Stoupla levou

nohou na kámen a na okamžik vypadla z rytmu. Jeho meč ji škrábl na paži a zanechal po sobě úzkou krvavou stopu. Další ránu už Paks zachytila svým mečem a zastavila ji. Giron ustoupil.

„To stačí.“ Hleděl na ni s novým respektem. „Potřebuješ cvičit, ale umíš toho dost, z čeho můžeš čerpat. Používáme meče jen málo, v lesích se více hodí luky. Ale jsi u nás vítána.“

Paks ho slyšela, ale neodpověděla hned. Točila se jí hlava úlevou: nepustila meč, neutekla, neomdlela. Šrám na paži ji štípal, ale tím se nezatěžovala. Nebyla to bolest, jaké se obávala.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se jí.

Vzhlédla. „Ano, jsem. Jen mi to trvalo dlouhou dobu, to je vše.“ Pohlédla na Tamar a podala jí meč. „Díky, že jsi mi ho půjčila, je to opravdu dobrá zbraň.“

„Rodinný meč,“ odvětila s úsměvem Tamar. „Předtím patřil mé tetě a před ní její matce.“ Paks si vzpomněla na starý Kanasův meč, který visel nad krbem v domě jejího otce. „Tumáš –“ Tamar vytáhla z tobolky malou nádobku a štůček látky. „Vyčisti si ten šrám a namaž si ho.“ Paks jí poděkovala a vyhrnula si roztržený rukáv, aby si mohla otřít krev.

„Máš hodně jizev,“ poznamenal Giron. Paks mlčky kývla a rozetřela si podél rány mast z nádobky. „Budeš také potřebovat víc šatů,“ řekl. „Do soumraku bychom měli dorazit do nejbližšího tábořiště, tam je hodně věcí. Ještě ses nezeptala, jaký dostaneš plat.“

Paks vzhlédla a vrátila nádobku Tamar. „Ne. Nezeptala. Očekávám, že dostanu to, co si zasloužím.“

Poprvé se upřímně zasmál. „Dobře. Nebude to tolik, kolik by to mohlo být, protože tě musíme vybavit oblečením a zbraněmi. Koruna Lyonye však má svou čest.“

Během týdne se Paks u hraničářů cítila jako doma, skoro tak příjemně jako u vévodovy kumpanie. Nosila jejich zelený a žlutohnědý oděv s lístečky a korunami vetkanými do vzorů a na prstech se jí od velkého luku z černého dřeva, který jí dali, udělaly stejné mozoly. Zatím neviděla žádný boj, toulala se po lesích s toutéž skupinkou, aniž by si byla jistá, co dělají nebo kde se nalézají.

„Stále to nechápu," řekla jednoho dne, když se natáhli na sluníčku a odpočívali. „Hlídáme hranice, honíme lupiče, nebo co?"

„Lyonya není jako ostatní království," odpověděl Giron. To Paks slyšela tolikrát, že už ji to unavovalo. To nebylo vysvětlení.

„To vím, ale –"

„Taková netrpělivost!" usmála se na ni zlehka Tamar. „Ty jsi čistokrevný člověk, že?"

„Ano, až na mé jméno. Pokračujte."

„V Lyonyi se nestaráme jen o hranice – viditelné hranice – ale i o taig samotného lesa. V údolí ses setkala s elfane taigem, a to byl pouze jeden taig. Každé místo má svůj vlastní, některé větší a některé menší. Tady je les natolik neporušený, aby měl taig – nebo bych spíš měl říct, aby byl taigem."

„Má nějaké jméno?"

„Pokud ano, neznám ho. Taig lesa by se mnou nemluvil, ne přímo. Na to je příliš mocný. Ani kuakgani netvrdí, že by mluvili s tak ohromným taigem."

„Stále nevím, co to ten taig vlastně je."

Všichni se zasmáli, ale byl to přátelský smích. „Ne. A já nevím, jak ti to vysvětlit. Pokud budeš žít dost dlouho, Paksenarrion, možná to pochopíš. I když k tobě taig nemluví, dokážeš ho vycítit, jak víš. Cítila jsi kouzlo Ereisbritu."

Řekli jí, že Ereisbrit se jmenuje malý vodopád, pouhé dvě píděvysoký, který stékal do mechem porostlé trhliny v modrošedé skále. Když ho poprvé spatřila, ztuhla, zasažena jeho krásou.

„Ano, na to si vzpomínám."

„My máme za úkol vnímat taig lesa a podat zprávu králi, kdyby s ním bylo něco v nepořádku. Touláme se daleko, naslouchámea snažíme se vycítit cokoliv špatného. Pokud jde o lupiče, těch je v Lyonyi málo a na jejich chytání mají páni své stráže. Mohou nás požádat o pomoc a my jim ji poskytneme, pokud máme čas. Hranice – ano, střežíme je. Určitě si však uvědomuješ, že tu máme více než jen obvyklé hranice." Pozorně se na Paks zahleděl. Ta se rozhlédla po slunné mýtině, na které odpočívali.

„Nejsem si jistá –"

„Lyonye je lidské a elfí království. Elfové jsou nesmrtelní. Nic ti to neříká?“

Paks usilovně přemýšlela. Haleron říkal něco o elfí magii, o jiných úrovních. „Magické hranice?“ zkusila nakonec.

Zabručel. „Magické – ano. Elfové – praví elfové, ne my míšenci – nepřebývají zcela ve světě, který znají lidé. Elfí království mají takové hranice, že je člověk bez doprovodu nikdy nepřekročí a ani si nikdy neuvědomí, že tam jsou. Tady, ve smíšeném království, máme oba druhy hranic. O ty zřetelné se my hraničáři moc nestaráme. Věrní páni se drží blízko Tsaiy – a samotná Tsaia je do značné míry naším spojencem – a tak není třeba, abychom se starali o armády tohoto typu. Bandité – když je vidíme, vypořádáme se s nimi, ale páni usedlostí potřebují pomoc jen zřídka. Ale na jihu, ve vysokých horách, se zdržují zbytky starých potíží – někdy sejdou dolů a pokouší se sem proniknout. Oběma druhy hranic. Bývají to skřeti, ale někdy i něco mnohem horšího.“

„Jako třeba to, co drželo ve své moci elfího lorda?“

Kývl. „Takoví a jiní. Někteří jsou velice vychytralí. Ne vždy usiluje zlo o okamžitou nadvládu. Třeba ta odporná snovačka pavučin – nebudu ji jmenovat –“ pohlédl na Paks. Ta se zachvěla a horlivě přikývla. Nechtěla to jméno slyšet. „Její služebníci pokouší naše hranice znovu a znovu. Snaží se sem vloudit – skrývají se, nebo se vydávají za obchodníky či farmáře. Léta čekají na příležitost, aniž by něco podnikli, pomalu kolem sebe spřádají zlo a intrikují mnoha způsoby. Občas utrousí nějakou tu malou pomluvu, prodají nějaké tajemství. Žádný běžný strážce je neodhalí. My však vycítíme lehký neklid v taigu lesa nebo pole. Kapradina ví, že ji zašlápla krutá noha. Lstiví leveti –“

„Leveti?“ To slovo Paks nikdy neslyšela.

„Rychle běhají, mají dlouhé tělo, ale krátké nohy. Loví myši a podobná zvířata. Mají tmavé lesklé oči, ostré drápy a mnoho zubů. Farmáři říkají, že jsou špatní, protože jim odnášejí vejce a ti větší dokonce i slepice z kurníků. Ale jako všechna podobná malá zvířata ve skutečnosti nejsou dobří ani špatní, jsou to prostě leveti. Pro pavoučí kněze však mají velkou hodnotu a jejich těla se dají použít při rituálech zla. Také se dají očarovat a donutit k tomu, aby sloužili jako po-

slové. Ty dokážeme vycítit, podle jejich chování a reakce jejich kořisti.“

„Chápu. Ale pokud máte tu schopnost proto, že vám proudí v žilách elfí krev, jak vám můžu pomoci já? Tedy kromě boje, pokud by byl nezbytný.“

„Také cítíš taig,“ ozvala se rychle Tamar. „Hned jsme to na tobě poznali. A předtím ses spojila s elfane taigem.“

„Kromě toho tě k nám poslal kuakgan ze Sládkomostí,“ řekl Giron. „Neposlal by někoho, kdo by byl k taigu úplně necitlivý.“

„Nepřijal jsi –“

„Nepřijal jsem jeho úsudek ohledně tvé schopnosti bojovat, Paksenarrion. Ke své hanbě jsem naslouchal klevetám. Vím však, že bys byla schopná vycítit zlo v taigu.“

O několik dní později, právě když se proplétala další lesní pěšinou, vykračujíc mezi Tamar a Phaerem, ucítila Paks zvláštní tlak v hlavě. Klopýtla, protože se jí náhle zmocnila závrať. Phaer ji chytil za ruku, aby neupadla. Ostražitá Tamar se bleskově otočila.

„Co se stalo?“ Phaer se jí pozorně zahleděl do tváře. Paks cítila, jak jí na krku vyrazil studený pot.

„Já – nevím. Něco uvnitř – v mé hlavě. Točí se mi –“ Věděla, že to nedává smysl. Zvedl se jí žaludek. Jako by jí něco drtilo hrudník, lapala po dechu. V mysli se jí vynořily vzpomínky na Siniavovu léčku v lese, na den, kdy přišla bouře. „Nebezpečí –“ podařilo se jí ze sebe vypravit.

„Kde?“ Giron byl v mžiku u ní. Paks spíše cítila, než viděla, jeho starost. Opírala se o Phaera, nedokázala promluvit, bylo jí špatně a chvěla se strachem, jako by se jí dotýkalo něco velice zlého. Slyšela, jak Giron říká: „Zůstaň s ní, Phaere. Ostatní –“

Zhroutila se na zem, ucítila mírně nakyslý pach půdy. Nakonec se jí podařilo nadechnout se z plných plic a potom znovu. Ať to bylo cokoliv, nezmizelo to – Paks stále cítila ten odporný tlak – ale zdálo se, že se to soustředí jinam. Paks se zvedla na všechny čtyři. Nad ní se ozval Phaerův hlas: „Už je ti líp?“

Kývla. Ještě nedůvěřovala svému hlasu. Pomalu a s poci-

tem, že se každým okamžikem snad rozpadne na kousky, se posadila na paty a poté se jí povedlo postavit se. Rozvážně sňala z ramene dlouhý luk a zapřela si ho o nohu, aby ho napjala. Jakmile se jí to povedlo, vytáhla z toulce šíp, zkontrolovala jeho opeření a potom vytáhla druhý, aby ho měla připravený, jak ji učili. Rozhlédla se. Ostatní zmizeli mezi stromy, viděla jen Phaera, který stál nyní vedle ní s lukem napjatým a připravený.

„Můžeš mluvit? Nejsi očarovaná?“ Okamžitě věděla, že kdyby byla, byl by jeden z jeho šípů určen jí.

„Ne.“ Její hlas ji samotnou překvapil, byl jasný, tichý a vůbec nenesl známky neklidu, který pociťovala. „Ne, zaměřilo se to jinam. Je to velice blízko, ale nedokážu určit kde – příliš blízko.“

Phaer kývl. „Když jsi upadla, všichni jsme cítili něco špatného. Zaútočilo to na tebe? Nebo –“

Paks zavrtěla hlavou. „To si nemyslím. Nevím, co to je, ale zřejmě na to musím být citlivá podobně jako noční tvorové na záblesk světla.“

„To se stává jen zřídka, že by člověk byl na něj citlivější než elf nebo míšenec člověka s elfem,“ odvětil Phaer poněkud dotčeně. „Třeba tě osvítil tvůj bůh?“

Paks se o tom nechtěla bavit. Pocit nebezpečí a něčeho zlého byl stejně silný jako vždy, přestože se nesoustředil na ni. Nyní, když její nevolnost pominula, se pokusila vycítit, odkud to zlo přichází. Otáčela hlavou ze strany na stranu, oči měla přimhouřené. V jednom směru ucítila lehké zabrnění. Nic tam však neviděla. Phaer ji pozoroval, stále v pohotovosti.

„Myslím – tudy –“ Paks pokynula hlavou k místu, kde stezka stoupala do kopce.

„Já tím směrem stále nic necítím,“ odpověděl Phaer. Tvářil se ustaraně. „Možná bychom měli počkat, dokud nepřijde Giron.“

„Ne. Když půjdeme dál, máme šanci, že to překvapíme. Pokud tu počkáme –“ Paks udělala opatrný krok. Brnění zesílilo, připomínalo to duševní svrbění. Zachvěla se, ale pokračovala dál. Dívala se na každý strom a kámen, jak ji to hraničáři učili. Znala už jména téměř všech stromů a bylin.

Ohlédla se na Phaera, ten šel v jejích stopách s lukem již nataženým.

Jedle, další jedle, smrk. Svah zakončoval skalní převis, dost vysoký na to, aby narušoval porost a vpouštěl pod koruny stromů více světla. Paks šla vpřed, dělala jeden pomalý krok za druhým. Cítila, jak se z vršku valí vlna odpornosti.

„Už vím," zamumlal za ní Phaer. „Nehýbej se, Paks, zavolám –"

Převis se však zdvihl, zachvěl se a začal se stáčet do smyček, vzduchem se nesl odporný puch. Paks bezmyšlenkovitě založila šíp, natáhla luk, vypustila střelu a sledovala, jak letí přes sluncem ozářený prostor a tříští se na šupinách tvrdých jako kámen. Okamžitě založila do tětivy další šíp.

„Daskdraudig!" vykřikl Phaer. To Paks nic neříkalo. Nad nimi se tyčila obluda vysoká jako strom, svou velikostí překonávala nejodvážnější představy, a přesto se převis stále posouval, jako by se samotný kámen měnil v hada. Paks vydechla rychlou modlitbu ke Girdovi a vypustila druhý šíp do spodní strany zvednuté smyčky. Vypadalo to, že se zachytil mezi dvěma šupinami, ale dovnitř nepronikl. Sotva si toho všimla. Její mysl zasáhla vlna zášti a odporu. Usilovně se snažila udržet pohled upřený na netvora a šátrala v toulci po dalším šípu. Náhle ji zezadu cosi udeřilo a srazilo k zemi. „Říkám, že to je daskdraudig!" zavrčel jí do ucha Phaer. „Zůstaň ležet, člověče, tohle je práce pro elfy." Přes hluk ve své hlavě sotva slyšela ostatní hraničáře: Giron křičel něco elfsky, Tamar zvyšovala hlas, až zněl jako vytí meluzíny. Otočila hlavu a viděla, jak Phaer zakládá do tětivy šíp.

„Proč bych taky nemohla –"

„Zvláštní šíp. Ty takové nemáš." Nyní si Paks všimla, že opeření vypadá jako kámen a hlavici šípu tvoří jediný kus křišťálu. Phaer vstal a natáhl luk. Nad ním se zvedalo stále více smyček a předek nestvůry se po jejich levici začal sunout z kopce dolů. Phaer udělal krok vpřed, přeměřil pohledem délku nestvůry (Paks nechápala proč), potom rychle vystřelil a vrhl se k zemi.

Vystřelený šíp se zabořil do šupin obludy, jako by to byl sýr. Paks sledovala, jak jedna smyčka ztuhla a změnila se opět v kámen, který viděla původně. Phaer už založil další zvláštní

šíp. Tentokrát zamířil na smyčku, která předcházela té zasažené. Znovu se trefil. Smyčky na konci těla nestvůry se však začaly svíjet, zmítat a valily se na ně. Než Paks stihla vyskočit a utéct, rozdrtily stromy, mezi nimiž se s Phaerem ukrývala, a ty popadaly jako stébla slámy. Přes ně se převalily smyčky těla těžkého a tvrdého jako kámen.

Kapitola pátá

Ještě než Paks dokázala přemýšlet o tom, co se stalo, uvědomila si, že se její kůže dotýká něco chladného a tvrdého. Byla tma. Začala se třást zimou. Do nosu ji udeřila pronikavá vůně pryskyřice. Když si chtěla nos promnout, zjistila, že nemůže hýbat rukama. Zmocnila se jí panika, v ústech cítila trpkou pachuť. Je tma, zima a ona je uvězněná. Zkusila se trochu pohnout a uvolnit. Nyní cítila tlak na většině svého těla. Nic se nepohnulo. Horečně se snažila zvednout, nedbala na hrubost povrchu, který ji odíral. Podařilo se jí však jen zvířit prach, který jí ucpal nos a přiměl ji ke kýchnutí. To zvířilo ještě více prachu, což vedlo k dalšímu kýchnutí.

Vrátil se jí náznak rozvahy – když mohla kýchat, nebyla úplně rozdrcená. Zkusila přemýšlet. Bolela ji hlava. Její ruce – snažila se pohnout prsty. Jednu ruku měla uvězněnou pod sebou, ale prsty se jí zahýbat povedlo. Druhá se pohnula jen nepatrně, když to zkoušela. Měla pocit, jako by na ní ležel vak s jídlem – něco těžkého, ale poddajného. Když se pokusila zvednout hlavu z prachu, narazila do něčeho tvrdého nad sebou a uhodila se právě do toho místa, které ji tak bolelo. Zamumlala kumpanijní kletbu a nechala svou hlavu opět klesnout. Nohy – snažila se s nimi pohnout, ale bezúspěšně.

Byly uvězněné pod stejnou vahou jako zbytek těla. Položila tvář zpět do prachu a znovu upadla do spánku.

Když zaslechla hlasy, nejprve si myslela, že sní. Stříbřité elfí hlasy, velice podobné Ardhielovu, se splétaly do složitého vzorce zvuku. Ležela, pomrkávala v temnotě a naslouchala. Po chvíli si uvědomila, že tma kolem ní už není naprostá. Nejasně viděla pokroucený kořen několik palců od svého nosu. Pamětliva tvrdé bariéry, opatrně otočila hlavou na stranu a zkusila se podívat vzhůru. Mezi tím, co ji tisklo k zemi, prosvítala trocha mdlého světla. Hlasy stále mluvily nebo zpívaly. To nemohl být sen. Naslouchala.

„– někde tady, jestli jsem to volání slyšel dobře. Matko stromů! Daskdraudig musel padnout přímo na ně."

„To tedy musel. Podívej, jak jsou ty stromy zpřerážené."

„Ale jedle by ho bývaly mohly udržet –"

„To by neudržel žádný strom." Paks ten hlas náhle poznala. Giron. Hraničáři. Začínala si matně vzpomínat.

„To nemohli přežít," ozval se ženský hlas. Tamar? Ano, tak se jmenovala.

„Bojím se, že máš pravdu." Opět Giron. „Přesto je musíme zkusit najít. Nenechám jejich kosti tlít pod těmito nečistými kameny."

„Jestli s nimi dokážeme pohnout." Další muž. Clevis nebo Ansuli – to Paks nedokázala poznat. Možná byl zraněný – jeho hlas zněl unaveně a postrádal hloubku.

„Ty ne, Ansuli. Ty jen hlídej, zatímco já s Tamar budeme hledat."

Paks napadlo, pomalu jako ve snu, že by měla něco říct. Pokusila se zavolat, ale nedokázala ze sebe nic vypravit, ústa měla vyschlá a ucpaná prachem. Zkusila to znovu a vydala ze sebe slabý skřek. Nedaleko slyšela zvuk kroků na kameni, zněly hlasitěji než její pokus. Ještě jednou – podařilo se jí silnější zaskřehotání, ale žádné slovo. Potom jí vnikl do nosu prach a ona kýchla. Boty zaškrabaly na kameni.

„Phaere! Jsi živý? Paksenarrion?" Zvuk se přibližoval.

Paks to zkusila znovu. „Ehhh! – tady. Tady dole." Nebylo to hlasité, ale hraničáři mají dobrý sluch.

Velice blízko uslyšela škrabání a šustění, seshora k ní

proniklo více světla. „Pod tímhle stromem?“ zeptal se Giron někde nad její hlavou. „Kdo je tam?“

„Paks,“ podařilo se jí vyslovit. „Tady dole.“

„Kde je Phaer? Je naživu?“

„Nevím.“ Jakmile to však vyslovila, uvědomila si, co musí být ten „vak s jídlem“, který leží na její pravé paži. Pokusila se rukou vycítit, jestli Phaer dýchá, ale nedokázala to, paži měla celou ztuhlou. „Já – myslím, že je tady taky.“

„Můžeš se hýbat, Paksenarrion?“ ozvala se Tamar, nyní také téměř nad její hlavou.

„Ne – moc ne. Můžu otáčet hlavou.“ Zkusila vytáhnout ruku, kterou měla pod tělem, ale bezúspěšně.

„Tak počkej a neboj se. Osvobodíme tě.“

„Co mě to uvěznilo?“ Následovalo krátké ticho a pak jen: „S tím si nelam hlavu. Uvolníme tě. Bude to ale chvíli trvat.“

Ve skutečnosti se jí zdálo, že to trvá celé věky. Obloha už opět tmavla, když Tamar dokázala opatrně slézt dolů, dotknout se Paks a přiložit jí ke rtům čutoru s vodou. Potom si stoupla jednou nohou před Paksin nos a vrátila se k práci. Podle zvuků pily a nože Paks poznala, že tu váhu a tlak způsobuje především strom – nebo mnoho stromů. Postupně před ní hraničáři vyčistili širší prostor. Viděla své tělo a Tamar, jak odřezává větve u jejích boků. Přímo nad sebou měla Paks kmen stromu, stále nemohla zvednout hlavu z prachu o více než palec. S námahou se jí podařilo vytáhnout levou ruku zpod těla. Byla těžká a jako bez života, Paks nedokázala rozevřít pěst. Opatrně otočila hlavu, aby se podívala na druhou stranu.

Phaerův obličej byl tak blízko jako tvář milence. Byl studený, bledý a očividně mrtvý. Paks vyděšeně ztuhla. Nevěděla, že je tak blízko – a pokud byl, jak je možné, že přišel o život, zatímco ona je v bezpečí? Zkroutila krk, aby se mohla ohlédnout přes pravé rameno. Phaer jí ležel na ruce zasypaný větvemi, jež tiskla k zemi řada balvanů roztroušených po svahu až k převisu, který viděla předtím. Zkusila si uvolnit i pravou ruku, ale nedokázala jí pohnout.

„Tamar!“

„Pracujeme na tom, Paks. Nemůžeme to uspěchat, strom by se mohl převrátit a úplně tě rozmačkat.“

„Já vím. Ale můžu se trochu otočit a viděla jsem Phaera –“

„My víme,“ ozval se Gironův hlas z druhé strany hromady kamení. „Tamar ho přes tebe zahlédla.“

„Ale on –“ Paks zjistila, že má náhle oči plné slz.

„Zemřel statečně. Střílel daskinové šípy, že?“

„Daskinové? Ty s křišťálem?“

„Ano.“

„Ano, ty střílel. Oba zasáhly. Potom se ale zazmítal ocas –“

„Já vím.“ Giron vzdychl, byl natolik blízko, že to slyšela. „Přesto musíme považovat za štěstí, Paksenarrion, že jsme v boji s daskdraudigem ztratili jen dva lidi. Mohli jsme přijít o život všichni a ta odporná věc mohla znesvětit samotný kámen. Všechna čest tvé vnímavosti, nikdo z nás tu potvoru nevycítil dříve než ty a nikdo z nás ji nedokázal najít. V tom spočívá její dovednost – dokáže rozptýlit svou podstatu do skály tak, že ji nelze nalézt.“

„Paksenarrion,“ ozvala se Tamar, nyní za její hlavou. „Dokážeš určit, co z tvého těla je uvězněno pod Phaerovým?“

„Ne – přinejmenším pravá ruka – možná noha –“

„Nemůžeme to uspěchat, ale ty slábneš. Tumáš – vypij to a já tě pak nakrmím.“

Tamar se posadila v prostoru, který vytvořila, a přidržela čutoru u Paksiných rtů. Ta upíjela pomalu a po malých doušcích, větší by nedokázala polknout. Tamar jí namasírovala levou ruku. Začal se jí do ní vracet cit, což se projevilo zpočátku mravenčením, které se záhy změnilo v pocit, že jí v žilách koluje oheň. Paks zahýbala prsty, trhla sebou bolestí, ale dokázala si od Tamar vzít kus cestovního chleba a najíst se sama. Mezitím si Tamar svlékla svůj plášť a přikryla ji, kam až dosáhla. „Neklesej na mysli,“ řekla. „Určitě uvolníme tebe i Phaerovo tělo.“

„Co je daskdraudig?“ zeptala se Paks. „Phaer to stále křičel a já jsem nevěděla, co tím myslí.“

„Hmm –“ Bylo to téměř tak dlouhé zahučení jako kuakganovo. Nakonec Tamar odpověděla: „Jestli to opravdu nevíš, raději bych o tom tady nemluvila. Bude na to dost času, až se dostaneme daleko odtud a budeme mít klid.“

„Ale je to mrtvé – ne?“

„Cítíš v tom nějaký život?“

Paks se zachvěla, nechtěla tu odpornost pocítit znovu. Na mysl jí však nic neútočilo, žádná varování, žádný hnus. „Ne,“ odpověděla nakonec.

„Dobrá. Tak si s tím prozatím nemusíme dělat starosti.“ Tamar zlehka položila Paks ruku na čelo, potom se postavila. „Důvěřuj nám a klidně lež. Buď připravená nás upozornit, když se zátěž začne zvedat. Nechceme ti způsobit další zranění.“

Zatímco pracovali, mezi stromy houstla tma. Kameny na hromadě byly velké a těžké a špatně se s nimi hýbalo. Dvakrát se pod Gironovýma nohama neočekávaně posunuly. Jeho i Tamar málem rozdrtily kameny, se kterými se pokoušeli pohnout. Přišel i Ansuli a snažil se jim pomoci, Paks z jeho namáhavých vzdechů poznala, že má bolesti. Nakonec je Giron zarazil.

„Na téhle hromadě nemůžeme pracovat ve tmě, kdybychom udělali špatný krok, mohli bychom se tu všichni zmrzačit. Musíme si svítit nebo použít jiné prostředky, nebo – Tamar, myslíš, že by Paksenarrion vydržela přes noc?“

Když Paks slyšela tu otázku, chtělo se jí křičet. Nemohla – *nemohla* zůstat další noc nehybná pod tím stromem. Zaťala zuby. Nemohla je k ničemu nutit. Pokud se rozhodnou, že ji tam nechají, tak tam zůstane.

„Girone, vydržela už víc, než bych čekala od kteréhokoliv člověka. Ale další noc v téhle zimě – a když nemáme, jak ulevit jejím údům – ne. Musíme pokračovat.“

„Dohodli jsme se, že před ní nebudeme používat elfane hier –“

„Je teď jedna z nás. Našim lidem to dlužíme.“

„Já si to myslím také,“ řekl Ansuli. „Viděla elfane taig, padla do rukou temných bratranců – a cožpak jsme neslyšeli, že lord Ardhiel před ní zadul na ten elfí roh, o němž se traduje, že jeho volání vyslyší sám Velký princ a přijde na pomoc? Už tak viděla tolik elfane hier jako mnozí elfové.“

Paks se to snažila pochopit. Elfane taig znala – ale co bylo elfane hier? Zadutí na roh – na to by nikdy nezapomněla, na krásu toho okřídleného oře, který nesl na hřbetě tajemného válečníka. Než se její myšlenky mohly ubírat dál, uviděla

jemné bílé světlo, jako by se záře všech hvězd smísila na jednom místě. Neviděla, odkud vychází. Zdálo se, že se šíří jako sluneční světlo v mlze, bez stínů.

„Máte dost síly, abyste to zvedli?“ otázal se Ansuli.

„Víc než ty,“ odvětil Giron. „Udržuj světlo. Tamar?“

„Jsem připravená.“

Paks znovu uslyšela škrabání kamene o kámen a potom vzdálené žuchnutí, když hraničáři kámen pustili. Přes Phaerovo rameno neviděla, jak velká hromada ještě zbývá. Od země a kamenů, kterých se dotýkala, se do ní zakusoval chlad. Snažila se zůstat klidná a šetřit síly, nakonec vyčerpaná usnula.

Probudila ji ostrá bolest. Pravou ruku, záda, nohy – všechno měla v jednom ohni. Někdo ji tahal, vláčel a sdíral jí kůži z těla. Otevřela ústa, aby vykřikla, a spatřila před sebou Tamařin obličej.

„Paksenarrion. Klid. Jsi volná. Cítíš, jak se ti do žil vrací krev, to je všechno. Jako zázrakem nemáš zlomenou ani kůstku.“

Podle toho, jak se cítila, by si to Paks nikdy nepomyslela. Všechno ji bolelo, všude ji píchalo a bolestivě pulzovalo. Zkusila se zhluboka nadechnout a křečovitě se rozkašlala. Tamar ji přidržela a nabídla ji čutoru s vodou. Paks se podařilo trochu vody polknout mezi jednotlivými záchvaty kašle a křeče polevily. Bolest však pozvolna ustupovala, až se omezila pouze na očividné modřiny a šrámy. Svaly se také uvolnily, vlákno po vláknu. Rozhlédla se kolem. Giron rozdělal malý oheň, cítila, jak ji z jedné strany hřeje. Nevěděla, kde jsou. U ohně uviděla hromádku přikrývek – Ansuli konečně odpočíval.

„Phaerovo tělo jsme položili v lese,“ pronesla Tamar, jako by odpovídala na otázku. „Zítra ho přikryjeme větvemi, pro dnešní noc na něj Giron seslal ochranné kouzlo, aby ho střežilo. Clevis, který zemřel, když nás napadl předek té nestvůry, leží v lese také. Ty s Ansulim budete v pořádku, i když předpokládám, že budeš ještě pár dní zesláblá.“ Vytáhla ruce zpod Paksiny hlavy. „Přinesu ti od ohně něco teplého, jsi stále prochladlá.“

Horký nápoj začal Paks ulevovat od zbytku bolesti. Zku-

sila pohnout nohama a cítila, jak se pomalu sunou po zemi. Zdálo se, že její pravá ruka je stále znecitlivělá. Tamar s ní začala cvičit místo ní, ohýbala a napřimovala loket a zápěstí. Nakonec se Paks cit do ruky pozvolna vrátil. Dokázala už sama hýbat všemi končetinami a právě přemýšlela o tom, že by si ještě zdřímla, když si na obloze všimla prvních příznaků svítání. Giron, který stál na hlídce mimo dosah světla ohně, se vrátil, aby uvařil teplé jídlo. Tamar došla pro vodu. Ansuli se částečně převalil, zasténal a vzepřel se na lokti.

„Jak jí je?“

„Je mi dobře,“ odpověděla Paks. Stále si připadala nemotorná a ztuhlá, ale věděla, že to přejde.

„No,“ ozval se Giron a přelétl pohledem z Ansuliho na Paks a zpět, „a jestli jí není úplně dobře, pak je jí určitě lépe, než bychom očekávali.“ Znovu zamíchal jídlem v hrnci. „Tamar povídala, že nevíš, co to bylo. Je to tak, Paksenarrion?“

„Ano, nikdy jsem to slovo neslyšela.“

„Daskdraudig. Kamenný běs. Někdo ho nazývá kamenným hadem, ačkoliv to není had. Jeho dlouhé tělo svíjející se do smyček hada připomíná. Někdo také tvrdí, že dasksinyiové, trpaslíci, chovají tato stvoření, aby hlídala jejich pokladnice. Myslím si, že je to lež. Trpaslíci a elfové se málokdy shodnou, ale trpaslíci nejsou zlí. Alespoň většina z nich. Jak jsi viděla, daskdraudig vypadá jako kámen, dokud se neprobudí. Nejčastěji jako skalní převis, ale někdy na sebe bere podobu zřícené zdi nebo budovy.“ Paks si vzpomněla na všechny ty ruiny, kolem kterých s Macenionem šli – co kdyby jedna z nich byla takovým stvořením? „I po probuzení má sílu a váhu kamene,“ pokračoval Giron. „Obyčejné zbraně se o jeho šupiny ztupí nebo zlomí. Daskinové šípy, vyrobené trpaslíky, proniknou jeho povrchem a v tom místě kámen znehybní. Jejich moc však postupuje dlouhým tělem nestvůry pomalu, takže daskdraudig má čas se pomstít. A co horšího, za čas se dokáže obnovit a získá zpět svou pohyblivost.“

„Ale proč napadl mou mysl?“

„Nevím, proč jsi na něj byla tak citlivá, Paksenarrion. Ten odpor, který jsi cítila, pociťují všichni, kdo dokážou rozeznat taig, když se k němu přiblíží na dosah. Ti, kdo taig necítí, mohou přijít dost blízko na to, aby je nestvůra sežrala. Ne-

chápeme, proč stvoření z kamene touží po krvi, ale vypadá to tak. Bezpochyby je to zlá bytost a bohové světla stvořili rasy s krví v žilách, aby sloužily dobru. To je možná dostatečný důvod.“

Po teplém jídle Paks opět nabyla dojmu, že je její tělo celistvé, ale stále byla ztuhlá a slabá. Pohlédla na své paže, pokryté tmavými modřinami. Byla si jistá, že zbytek jejího těla vypadá stejně hrozně. Ansuliho zasáhly odletující kameny, měl několik zlomených žeber a ošklivou ránu na noze. Tamar utržila jen škrábnutí na čele – od větví, vysvětlila – a Giron lehce kulhal na pohmožděnou nohu. Po snídani si všichni odpočali u ohně. Poté Giron vzdychl a vstal.

„Musíme se jít podívat na těla našich přátel. Ansuli, můžeš jít, když ti pomohu?“

„Kvůli něčemu takovému samozřejmě.“ Ansuli se zvedl, i když přitom supěl námahou, a Giron ho podepřel.

„Paksenarrion, pochybuju, že dokážeš vstát – ale když to zkusíš, Tamar ti pomůže.“ Paks se cítila ztuhlá jako kámen, ale s Tamařinou pomocí se jí nakonec podařilo postavit se. Zkusila udělat krok a málem upadla. Giron ji pozoroval. „Tak daleko nedojdeš. Lehni si –“

„Ne.“ Paks zavrtěla hlavou, což způsobilo, že ji opět rozbolela. „Nechci tu zůstat sama –“

Giron povytáhl obočí. „Čelila jsi daskdraudigovi a bojíš se na tomto klidném místě? Nebo snad opět něco cítíš?“

„Ne. Chtěla jsem říct – Phaer byl se mnou. On – my – padli jsme společně, a kdyby mě nepostrčil, také bych –“

„Takže se k nám chceš připojit a uctít ho.“

„Ano. S Tamařinou pomocí mohu jít.“ Udělala další krok, aby svá slova dokázala, a snažila se stát zpříma.

„Dobrá. Půjdeme pomalu.“

Paks viděla, že strávili noc na okraji skupiny stromů, které zpřelámal padající daskdraudig. Znovu se podivila tomu, že unikla a nerozdrtil ji žádný kámen ani strom. Giron je vedl ze svahu dolů, zpět na stezku, kterou přišli, a ještě dál za ni. Na malé mýtině, obklopené bílými topoly, leželi bok po boku Phaer s Clevisem, vedle sebe měli položené luky.

„Zůstaňte tu a hlídejte,“ řekl Giron. „Já a Tamar zatím najdeme posvátné větve.“ Paks s Ansulim klesli k zemi, každý na

jedné straně mýtiny, aby počkali na místě a hlídali. Nějakou dobu mlčeli. Na listí bílých topolů dopadaly sluneční paprsky. Pod nimi Paks cítila zeminu a tlející listoví. Pohlédla na spadané listy – byly protkány jemnou spletí žilek, každý jinou. Stále bloudila očima ke dvěma tělům, která ležela na slunci, pokaždé však pohled rychle odvrátila. Připadalo jí nepatřičné nechat je s nezakrytými obličeji. Slyšela, že elfové mají jiné zvyky, ale nikdy je neviděla. V záři slunce, jehož paprsky dopadaly na mýtinu jako do studně, vypadala elfí stavba obličeje, především obočí a čelisti, cizeji, než když byli naživu. Paks se zachvěla. Byla si jistá, že Ansuli přemýšlí o tom, jak je možné, že ona přežila, zatímco jeho starý přítel, půlelf, zemřel. Byla si jistá, že ji pozoruje. Podívala se a střetla se s jeho pohledem.

„Nemáš v sobě elfí krev, nechápeš náš způsob, že?“

„Já – my naše mrtvé pohřbíváme –“

„A divíš se, proč my necháváme ty své napospas větru a zvěři?“ Paks kývla. „Vy lidé se obáváte, že pokud něco uškodí byť jen vyschlým kostem mrtvého, ublíží to i jeho duši, že ano? Elfové a ti částeční elfové, kteří přijmou elfí způsoby, se ničeho takového obávat nemusí. Lidé pocházejí ze země a jako takoví sdílejí taig.“ Paks se na něj udiveně zahleděla, nikdy neslyšela, že by někdo spojoval lidi s taigem. Ansuli se usmál a kývl. „Ano, skutečně. Někteří z vás jsou něčím víc – jsou obdařeni více dary od vyšších božstev – ale všichni lidé jsou spjati se svým tělem jako taig se svým místem. Když však zemře elf, už nemá žádné spojení s tělem, které užíval, takže újma nebo poškození jeho těla se ho nijak nedotkne. Elfa může něco ovládnout, ale jen dokud je naživu. Smrt zbaví elfy všech zaklet. Proto vracíme těla zemi, která se jimi živí, bez nějaké větší péče, tedy až na truchlící. To kvůli sobě těla pokládáme na zem a přinášíme posvátné větve.“

Paks kývla, ale stále měla problém dívat se na ta těla. Ansuli pokračoval: „Určitě jsi ztratila nějaké druhy, když jsi bojovala pod vedením toho Halverikova přítele.“

„Ano. Ale –“ Pohlédla na Ansuliho a snažila se vymyslet, jak mu to má povědět. „Ale kdyby Phaer –“

„Můžeš být v klidu, člověče. Některý z bohů tě obdařil

schopností vycítit zlo a vystopovat ho. Podle tvých slov zasáhl Phaer daskdraudiga dvěma daskinovými šípy, a to stačí k tomu, aby se na jeho počest složila píseň. Udělal, co mohl, a ta jedle se pohnula tak, jak její jádro chtělo. Tyto události tvůj dar nikterak neznehodnotily. Pochybuješ snad o božích darech?“

„Ne. Ale –“

Zasmál se, avšak jen krátce, jako by ho bolela žebra. „Ale lidé pochybují o všem. Ne, nezlobím se. Paksenarrion, myslíš si, že litujeme toho, že jsi přežila? Truchlíme za své přátele, to ano, ale ty jsi Phaera ani Clevise nezabila.“ Paks mlčela. Stále se cítila jako cizinec, jediná, která nemá elfí krev. A nebojovala s daskdraudigem. Ansuli zlehka zakašlal. „Přemýšlel jsem o tom tvém daru,“ řekl potom. „Jak dlouho ho máš?“

„Prosím?“

„Dar vycítit zlo. Jak dlouho ho máš? Celý život?“

„Nevím,“ odpověděla Paks. „Ve Fin Paniru nám říkali, že paladinové dokážou vycítit dobro a zlo – že je to dar, který jim věnoval Gird, když byli vybráni a vycvičeni. Používali také nějaká kouzla, takže jsme my kandidáti dokázali vycítit, jaké to je, ale –“

„Já jsem nemyslel lidi všeobecně. Myslel jsem, jak dlouho ho máš ty.“

„Ach. Moc – moc dlouho ne. Ještě předevčírem –“ ale už při těch slovech si Paks vzpomněla na tajemné příhody, které se jí staly ve vévodově kumpanii. Vyprávěla o nich Ansulimu, ale zakončila to větou: „To ale musel způsobit Cannin medailon, ne můj dar, protože generálmaršálka povídala, že takový dar mají pouze Girdovi paladinové –“

„Upírala moc paladinům Camwyna a Falka?“ otázal se uštěpačně Ansuli.

„Ne, ale –“

„Ať je ta tvá Girdova generálmaršálka moudrá a mocná jakkoliv, Paksenarrion, není tak stará, moudrá ani mocná jako samotní bohové. Není ani tak stará jako elfové. Ví, že v Lesopaní žijí elfové, kteří znali Girda? Tak jako Ardhiel zná tebe?“

„Ne –“ Paks předtím nepomyslela na to, jaké důsledky má

elfí dlouhověkost. Zvědavě pohlédla na Ansuliho. „Ty jsi ho znal?“

„Já? Ne. Nejsem tak starý, protože jsem jen půlelf. Ale mluvil jsem s jedním, který ho znal. Tvá generálmaršálka ho – při vší úctě – neznala. Nedává ani neodebírá dary bohů. Myslím, že by to řekla sama, kdyby ses jí zeptala. Za jejích časů možná bohové dávají ve Fin Paniru schopnost vycítit zlo těm, kteří jsou vybráni z kandidátů na paladiny. Za starých časů a na jiných místech to však bohové dělali jinak – stejně jako s tebou. Medailon tvé přítelkyně mohl usměrnit moc někoho jako ty, kdo o ní neví a neumí ji používat, ale ten dar je tvůj.“

Paks pocítila zvláštní příval emocí, který nedokázala popsat – měla pocit, jako by se smála a plakala zároveň. Uvnitř ní však zapustila kořínek a vyrůstala jistota, že ten dar vskutku má. Přesto namítla: „Ale – taková, jaká jsem teď –“

„Ach, takže o tom přece jen začneš mluvit? Giron není jediný, kdo slyšel různé zvěsti. Ty jsi však svou slabost překonala, ne? Ve tvém toulci chybějí šípy – předpokládám, že i ty jsi vystřelila na daskdraudiga –“

„Moje šípy se roztříštily,“ špitla Paks a upřela pohled k zemi.

„O takovou nestvůru by se roztříštily každé šípy kromě daskinových. Příště dostaneš lepší zbraně, válečnice. Nebyly to tvé schopnosti, co selhalo.“ Znovu se tiše zasmál. „Zajímalo by mě, co skrýváš za další dary, které jsi neviděla nebo nepoužila. Umíš vykouzlit světlo nebo léčit? Dokážeš přivolat vodu z kamene nebo přikázat větru, aby dul do plachet?“

„Já – ne, nejsem nic takového – nemohu být nic takového. To by znamenalo –“

„To by znamenalo, že máš před sebou velký úkol, na jehož splnění ti bohové poskytli prostředky. Znamenalo by to, že by ses měla o svých darech něco dozvědět a využívat je a neplýtvat slovy na popírání něčeho, co je jasně –“ Odmlčel se, protože zaslechli, že se vrací Giron s Tamar a tiše si zpívají jednu z večerních písní.

Giron vešel na mýtinu první, nepřestal zpívat, ani když

přešel k Ansulimu a pomáhal mu vstát. Tamar pomohla na nohy Paks, potom se společně přesunuli doprostřed mýtiny a položili na těla větve cesmíny, cedru, jeřábu a ohnivého dubu. Paks se při jejich pokládání řídila podle Tamar, aniž by věděla, proč se to dělá právě takto.

Když skončili, Tamar pomohla Paks vrátit se do tábora, kde Paks potom prospala zbytek dne i noc. Nazítří ráno dokázala už sama vstát, přestože měla tělo stále rozbolavělé a ztuhlé. Ansuli tvrdě spal a jeho úzký obličej byl zrudlý horečkou. Když Paks snědla snídani, přisedli si Giron s Tamar k ní.

„Dokážeš léčit?“ otázal se Giron stejně klidně, jako by se ptal, jestli jí skopové.

Paks mu stejně klidně odpověděla: „Jednou jsem to zkoušela, použila jsem k tomu Girdův medailon, který patřil mé přítelkyni. Nevím, jestli to fungovalo –“

„Zkoušela jsi léčit zranění nebo nemoc?“

„Zranění od šípu.“

„A zahojilo se?“

„Ano, ale ne hned. Mohlo to být i léčivou mastí, kterou jsme našli a také použili.“

„Zůstala po tom zranění jizva?“

„Má – má přítelkyně o pár dní později zemřela.“ Paks sklopila oči. „Nevím, jestli to fungovalo nebo ne.“

„Hmm. Chápu. A potom jsi to už nikdy nezkusila?“ Zavrtěla hlavou.

„Proč ne?“

Paks pokrčila rameny. „Nikdy mi to nepřipadalo správné – nezbytné. Měli jsme lékaře a mága –“

„Dar léčení vyžaduje důkladné učení,“ zamumlala Tamar. „Alespoň jsem to slyšela. Bez instrukcí bys vůbec nemusela vědět –“

„Takže se o tom musíme přesvědčit. Zakusila jsi takové léčení z rukou jiných, že?“

„Ano.“ Paks si vzpomněla na paladina v Aarenis a na Amberiona ve Fin Paniru. A na kuakgana, jehož léčba byla tak odlišná, a přesto podobná.

„Pak to musíš zkusit.“ Když na něj pohlédla, překvapená navzdory jeho předešlým slovům, usmál se. „Někdy to musíš

zkusit, Paksenarrion, a můžeš docela dobře začít tady. Ansuli má bolestivá zranění, stejně jako ty. Zkus je vyhojit a uvidíme, co se stane.“

„Ale –“ Pohlédla na Tamar, ta se však jen usmála.

„Nebudeme o tom nikde vykládat,“ ujistil ji Giron. „Jestli takový dar nemáš, není to žádná hanba, mají ho jen nemnozí. Pokud se později staneš paladinem, bezpochyby ho získáš. Tady a teď to můžeš zkusit, aniž by tě sledovaly všetečné oči. Žádný bůh, kterého uctíváme *my*, by pokus o léčení nezavrhoval. A jestli uspěješ, budeš vědět něco, co potřebuješ vědět, a Ansuli bude schopný opět vyrazit na stezky.“

„Já jsem ale několik měsíců Girda nevzývala,“ špitla Paks. „Připadá mi to chamtivé, žádat ho teď –“

„A odkud pochází jeho moc? Říkala jsi nám, že slouží Nejvyššímu. Vzývej jeho, pokud chceš.“

Paks se zachvěla. Bála se mít takovou moc, ale bála se i poznání, že ji nemá. Vzhlédla a střetla se s pohledem Girona. „Zkusím to.“ Giron ji zvedl a položil ji vedle Ansuliho. Tak blízko u něj Paks cítila, jak ho horečka rozpaluje. Položila ruku na jeho bok, kde si myslela, že by mohl mít zlomená žebra. Nevěděla, co má očekávat.

Nejdříve se nedělo nic. Paks netušila, co má dělat, a její myšlenky byly příliš roztěkané na to, aby se soustředila na Girda a Nejvyššího. Přistihla se, že myslí na kuakgana, vévodu, Sabena a Cannu. Opravdu uzdravila Cannu mocí Nejvyššího? Snažila se rozpomenout, co udělala: držela medailon – ale teď žádný medailon neměla. Pohlédla na Ansuliho tvář zrudlou horečkou. O horečkách věděla jen to, že provázejí některá zranění. Je nás málo, pomyslela si a podivila se, že to Giron nezmínil. Potřebovali ji i další druhy a teď byli dva z nich mrtví a další nemocný. Zkusila představit si cestu k Ansuliho zranění skrz tmavé podlitiny.

Náhle začala modřina pod její dlaní světlat. Slyšela, jak Giron překvapeně vtáhl vzduch, a snažila se to ignorovat. V dlani ani paži necítila nic, co by ji nějak navádělo, co by ji prozradilo, co se děje… viděla jen blednoucí podlitinu. Rychle pohlédla na Ansuliho obličej. Na čele se mu perlil pot. Pod její rukou začal dýchat lehčeji a více zhluboka. Paks cítila,

že i jí vyrazil na hrdle studený pot. Nevěděla, co udělala, ani kdy má přestat. Vzpomněla si, co kuakgan povídal o léčení – jeho druhu léčení – a obávala se udělat víc. Co kdyby něčemu uškodila? Odtáhla ruku.

Kapitola šestá

Paks, oděná v hnědé a zelené barvě hraničářů z Lyonye, se po otevřené, místy stromy porostlé krajině pohybovala směrem k hranici téměř tak tiše, jako by byla elf. Hraničáři jí darovali dlouhý černý luk, který nosila celé léto, a nabídli jí i meč, pokud s nimi zůstane do slavnosti zimního slunovratu. Paks však cítila, že se musí co nejrychleji vrátit k vévodovi.

Nyní se opět nacházela poblíž Sládkomostí. Znám ho lépe než své rodné městečko, pomyslela si smutně. Sotva si dokázala vzpomenout, kde má ve Třech Jedlích krámek pekař. Vpředu se rýsovala tmavá silueta kuakganova hájku. Zamířila k cestě, procházku hájkem by neriskovala ani se svými nově nabytými znalostmi lesa.

Viděla prach, který se zvedal nad stromy, ale nepřemýšlela o něm. Cestu zaplňovala karavana mířící na východ, do Lyonye. Paks přicházela do města od polí, všimla si, že ji pozorují stráže. Tak blízko Sládkomostí ji budou považovat za pasačku nebo posla, ne za lupiče. Pokračovala dál.

„Hej, ty tam! Jsou na hranicích nějaký potíže?“ zavolal na ni strážce v drátěné košili a s nataženou kuší, který seděl na vedoucím voze.

„Ne – ale nešla jsem po cestě. Máte namířeno do Chayi, nebo lesní cestou do Prealithu?“

Zamračil se. „Do Chayi, když tě to tak zajímá.“

„Tak to vám nepomůžu. Před třemi dny jsem byla v jižním lese, tam je klid.“

„Ty jsi hraničářka?“ Očividně byl podezíravý. Paks obrátila klopu své tuniky a ukázala mu odznak. Strážcova tvář se uvolnila. „Uh. Takhle daleko v Tsaie se hraničáři z Lyonye většinou neukazujou. Promiň, ale nevypadáš jako elfka.“

„To taky nejsem,“ zazubila se Paks. „Nechala jsem se k nim na léto najmout. Jestli poblíž pramene, kterému říkají Kiessillin, uvidíš skupinu hraničářů, můžeš se o mně zmínit – vyřiď jim, že jsem se bezpečně dostala do Sládkomostí.“

„A o kom se mám zmínit – o vysoký holce se světlýma vlasama?“

„O Paksenarrion,“ zavolala za vzdalujícím se vozem. Na strážcově tváři se na okamžik mihl údiv.

V létě Paks ve Sládkomostí ještě nebyla. U *Veselého číšníka* se na dvoře tísnili koně a muly, venku blokovalo cestu pět vozů. Paks se proplétala davy lidí. Když procházela kolem vrat hostince, zaslechla, jak Hebbinford jednu skupinu odmítá. Po severní cestě přijížděla další skupina vozů, tyto táhli voli a vozkové byli stejně podsaditý jako jejich zvířata. Konečně pochopila, jak je možné, že se tohle město tak rozrostlo. V hostinci pokoj určitě nenajde, úhory u města už byly zaplněné tábořišti. Každý volný pokoj měl nejspíš svého nájemníka. Zbývalo jí tedy Girdovo hospodářství nebo kuakgan. S maršálem Cedferem si určitě musí promluvit ale – zabočila na severní cestu a vydala se ke vchodu do hájku.

Zastavila ji skupina vojáků. „Hej, ty! Hraničářko!“

Po prvotním bodnutí strachu se dokázala zastavit a promluvit s nimi. „Ano?“

„Co děláš v Tsaie? Je hranice bezpečná?“

„Pokud vím, tak ano. Odešla jsem od hraničářů, mám namířeno na sever.“

„Na sever? Kam? A kdo jsi?“ Nikdo ze skupiny jí nepřipadal povědomý.

„Do pevnosti vévody Phelana. Jsem Paksenarrion Dorthansdotter –“

„Och!“ vydechl náhle jeden. „Ty jsi ta Paksenarrion, která –?“

„Ticho, Kevile!“ Mohutný rusovlasý muž se na ni zahleděl. „Paksenarrion, jo? Zná tě tady někdo?“

„Ano.“ Paks samotnou překvapilo, jak klidně se cítí. „Zná mě maršál Cedfer a mistr Svatodub – a troufám si tvrdit, že si mě bude pamatovat i mistr Hebbinford.“

„Dobře. Znáš našeho velitele?“

„Sira Felise?“ Muž kývl a Paks pokračovala: „Ano, toho znám.“

„Hmm. Měli jsme tady v poslední době potíže – musíme dávat pozor na cizince –“

Paks pohlédla na přelidněné ulice a usmála se. „To máte hodně práce, co?“

Muž však úsměv neopětoval. „Jo, to máme. A není to žádná legrace. Slyšel jsem, že jsi bojovala mečem, ne že jsi lučištnice.“

„Hraničáři používají luky,“ odvětila Paks. „Strávila jsem léto u nich.“

„Aha. Už víš, kde se ubytuješ?“

„Zatím ne. Hostinec je přeplněný. Chtěla jsem zajít za mistrem Svatodubem –“

„Myslel jsem, že jsi Girdův paladin nebo něco takovýho,“ ozval se jeden z vojáků kousavě.

„Ne,“ odpověděla klidně Paks. „Jsem girďanka, ale ne paladin.“

„Ticho,“ zopakoval rusovlasý muž. „Podle toho, co slyším, jsi tady už byla – jestli jsi ta samá Paksenarrion. Ale měli jsme tu potíže, chápeš – nechceme další –“

„Nemám v úmyslu –“

„Přesně to jsem měl na mysli. Jestli zůstaneš u Girdova maršála, u kuakgana nebo nějakého přítele, je to v pořádku. Když ne, přihlas se v pevnosti a myslím, že sir Felis se za tebe přimluví. Já mám jenom udržovat pořádek –“

„Rozumím,“ řekla Paks. Muž úsečně kývl a odváděl skupinu pryč. Paks zaslechla, jak si vojáci začali povídat, ale než ušli deset yardů, rusovlasý muž je umlčel.

Když došla ke vchodu do hájku, napadlo ji, kolikrát sem ještě přijde. Na okamžik jí připadalo, že neustále jen přichází a odchází z hájku. Zavrtěla hlavou a vešla dál. Stejně náhle jako vždy se hluk ulice vytratil a zůstalo jen šelestění větru v

listoví a šustot zvířátek rejdících v podrostu. Už dokázala pojmenovat stromy, znala květiny i bobule, které obtěžkávaly keře u cesty, i jména ptáků, kteří jí létali nad hlavou. Věděla toho tolik, že ji překvapilo, že cedr a žlutý strom rostou vedle sebe, nebo že tu ještě kvetou jahody.

Znovu spatřila prázdnou mýtinu se zurčící fontánkou uprostřed. Paks už dříve přemýšlela, co by mohla položit do misky. Když k ní došla, položila tam nalezené semínko, jež patřilo vysokému kvetoucímu stromu, který neviděla růst nikde jinde než v jedné části Lyonye. Nikdo se neobjevil, postavila se vedle fontánky a chvíli naslouchala zvuku tekoucí vody. Byl kuakgan pryč? Neuměla si představit hájek bez něj. Jaké potíže tak znepokojovaly místní vojáky? Bolely ji nohy, zkřížila je, posadila se u dolního jezírka a čekala.

Náhle se kuakgan objevil ani ne tři yardy od ní a usmíval se. Paks začala vstávat, ale pokynul jí, aby zůstala sedět.

„Takže teď máš luk," promluvil jako první. „Jsi na tom dobře?"

„Ano." Paks měla pocit, že to může říci zcela upřímně. Nebyla na tom tak jako dřív, ale dobře jí bylo.

„Vypadáš lépe. Kam máš namířeno?"

„Za vévodou Phelanem. Měla jsem pocit, že je načase."

Kuakgan věcně přikývl. „To je, a víc než to. Bojovala jsi, Paksenarrion?"

„Ano. Nedělala – necítila jsem to samé. Ale bojovat dokážu. Docela slušně, i když neumím určit, jestli stejně dobře jako dřív. Hraničáři mají odlišný výcvik."

„To je pravda. A cítíš se opět jako bojovnice?"

Zaváhala. V jejích představách bojovník toužil po válce – ale věděla, jak to kuakgan myslí. „Ano – myslím, že ano."

„Chceš se tu zdržet přes noc?"

„Myslela jsem, že se ubytuju v hostinci, ale je plný. Kdybych mohla, pane –"

„Ale samozřejmě. Když jsi odcházela, říkal jsem přece, že tě rád opět uvidím. Kromě toho –" náhle se odmlčel a přešel k něčemu jinému. „Jedla jsi?"

„Ne, pane. Naposledy ráno."

„Takhle jsem tě to neučil," odvětil kuakgan přísně, ale

Paks v jeho slovech rozeznala poškádlení. „Co jsem ti povídal o jídle?“

Paks se usmála. „Nu, pane, hraničáři mě živili dobře – jak vidíte – a já jsem si prostě v poledne neudělala přestávku. Chtěla jsem se sem dostat před setměním –“

„Najíme se v hostinci, jestli ti to nebude vadit.“ Vstal a s ním i Paks. „Možná bude lepší nechat ten luk tady, místní domobranu zbraně znervózňují –“

„Všimla jsem si. Co girďané?“

„Maršála samozřejmě neobtěžují. A ostatní girďané – nu, ti stejně zbraně moc nenosí. Jde většinou o povídačky – že má Lyonye potíže, že král umírá –“ Vedl ji do svého domu. „Bojí se invaze z Lyonye – což je opravdu hloupost, protože kdyby se Lyonye dostala do problémů, vypukly by spíš vnitřní nepokoje. Ale našemu hraběti to dělá starosti.“ Paks ho následovala dovnitř, postavila svůj luk do kouta v přední místnosti a vedle něj opatrně položila toulec se šípy. „Chceš se umýt?“

„Ano. Děkuju.“ Paks se ráno vykoupala v potoce, ale od té doby uplynulo mnoho prašných hodin. Když vyšla z koupelny, cítila se docela odpočatá. Kuakgan si prohlížel její luk.

„Z černého dřeva,“ poznamenal. „Překvapuje mě, že ti jeden z nich prodali.“

„Neprodali,“ odpověděla Paks. „Byl to dar.“

Kuakgan povytáhl obočí. „Vskutku? To sis tedy v Lyonyi vedla opravdu dobře.“

„Snažila jsem se.“ Paks si zavázala konec copu. „Teď k tomu jídlu, o kterém jste se zmínil –“

Kuakgan se usmál a společně se vydali z domu do hostince.

Hebbinford ji okamžitě poznal. „Paks! Nikdy bych si nepomyslel – chci říct, jsem rád, že tě zase vidím.“ Upíral na ni své bystré oči. „Vidím, že už jsi slyšela o tom nenošení zbraní a zbroje –“

„Ano, díky.“

„Je mi líto, ale máme plno – nemám pokoj ani místo na seníku –“

„To nevadí. Mám kde být.“

Hebbinford pohlédl na kuakgana a potom zpátky na Paks. „Jsem opravdu rád, že tě vidím. Najíte se tu?“

„Ano, jestli tady na to máte dost místa,“ odpověděl kuakgan. „A dost jídla. Paks mi povídala, že má opravdu velký hlad –“

„A znáte mou chuť k jídlu,“ poznamenala Paks s úsměvem. Hebbinford jim pokynul, ať jdou dál.

„Samozřejmě, samozřejmě. Smažené houby – nezapomněl jsem. Zavolám taky Sevri – častokrát se ptala –“ Nato odkráčel.

„Máš mnoho přátel,“ řekl kuakgan. „Možná jde o pouhého vesnického hostinského, ale –“

„Hebbinford?“ podívala se na něho Paks. „Znáte ho dost dobře, pro vás to jistě není *pouhý* vesnický hostinský.“

„Dobrá. Možná bys ráda věděla, že tě Sevri bránila – asi tak do míry monoklu – když přišly na přetřes tvé – ehm – problémy.“

„Je mi líto, že se kvůli tomu zapletla do rvačky.“

„Urážka může být bezvýznamná, ale loajalita nikdy.“

„Paks!“ To mohl být jedině Mal, jehož potěšený křik přehlušil všechny ostatní zvuky. „Paks! Vrátila ses! Kde máš svůj velkej meč? A kde je tvůj vraník?“

V kuakganových očích zaplály rošťácké ohníčky. Paks vzdychla a sebrala síly na Malovo objetí.

„Nemůžu tady nosit meč – vzpomínáš?“

„Jo tak. No, u tebe měli udělat výjimku, Paks. Promluv s maršálem nebo se sirem Felisem a –“

„Byla jsem v Lyonyi,“ pronesla Paks a nasměrovala ho dovnitř. „Tam jsem používala dlouhý luk.“

„Ty?“ Mal na ni kriticky pohlédl. „Můj brácha Con taky používal luk.“

„To už jsi mi říkal, tak jsem si myslela, že bych to mohla vyzkoušet.“

„Já mám pořád rád sekeru.“ Mal se usadil u jejich stolu a šenkýřka hned donesla džbán piva. „Už jsem ti povídal, Paks, že sekera je ze všeho nejlepší. Tou přerazím meč, palcát i –“

„Ano. Taky jsem ji vyzkoušela.“

„Fakt? Kde? A řekni, není lepší?“

„Pro mě ne," odvětila Paks. „Málem jsem si usekla nohu."

„No, není pro každýho," připustil Mal. „Říká to i můj brácha, ten, co používá luk. Ale kdybych musel mít meč a pracoval bych někde v lese, sekal bych strom a něco by se objevilo – musel bych pustit sekeru a pak hledat meč. Já si za sekerou stojím." Dlouze se napil ze svého korbele a dolil si ze džbánu. „Poslechni, Paks, je pravda to, co jsem slyšel?"

Paks se sevřel žaludek. „Co jestli je pravda?"

„Procházel tudy jeden chlápek a povídal, že ses ve Fin Paniru dostala do potíží – ukradla jsi něco ze Síně – a girďani tě vyhodili, a proto nejsi paladin. Tak to není, co?"

„Ne," odpověděla s úlevou Paks. „Není."

„Myslel jsem si to." Mal se pohodlně opřel a rozhlédl se po místnosti. „Ten chlápek totiž přišel a vykládal tohle, tak jsem mu řek, že je to lež, a on se mi vysmál." Vrhl po ní postranní pohled, aby viděl její reakci, potom znovu pohlédl na kuakgana. Paks mlčela. „Tak jsem mu zlomil ruce," pokračoval se zadostiučiněním Mal. „Takovej lhář. Myslel si, že tady nic nevíme, když jsme malý město. Pověděl jsem mu, že ty bys nic neukradla, a i kdyby jo, nechytili by tě. Pamatuju si, jak ses plížila těma chodbama potichu jak myš."

Paks zavrtěla hlavou. Měla chuť se smát, ale nechtěla vyvolat další otázky.

„To byl ten chlapík, co si stěžoval siru Felisovi?" zeptal se kuakgan. „Vzpomínám si na nějaké potíže."

„Jo, byl. Povídal, že jsem ho bezdůvodně napadnul. Chtěl mě hnát až před hraběcí soud. Stejně bych nemohl odejít. Musím porazit spoustu stromů pro práce na radnici. Šel povědět siru Felisovi, co jsem udělal – já mu pověděl, co vykládal – a sir Felis mi řek, abych šel domů, a jeho poslal pryč."

„Já jsem slyšel, že ti řekl, abys šel domů, zůstal tam a nelámal už žádné ruce," ozval se klidně kuakgan.

„No… možná jo. Něco takovýho. Ale víte, pane, já lámu ruce jen tehdy, když k tomu mám dobrej důvod. Nejsem jako některý. Ale takovej lhář. I kdyby to byla pravda, neměl to o Paks vykládat. Ne tady, kde ji lidi znaj." Mal upřel pohled na desku stolu. „Ale maršál se naštval. Člověk by si myslel, že jsem gardista, podle toho, jak mi vyhuboval. Já mu povídal,

že ten chlap byl lhář, on na to, že i tak jsem to neměl dělal, a já mu řek, že potřeboval víc než jen zlomit ruce, a on mi na to řek –“

„Já jsem řekl, Male, že jestli někdo potřebuje bránit Paksenarrionino jméno, pak je to Girdovo společenství.“ Maršál stál u stolu a vyzývavě si je měřil.

„A já odpověděl, že vy jste mu ještě ruce nezlomil, a to mi udělalo radost.“ Mal se opřel a široce se zazubil tím způsobem, který si Paks tak dobře pamatovala, potom vstal a odešel.

„Paksenarrion, jsem rád, že tě opět vidím.“ Maršálova nepoložená otázka *Co tu děláš s kuakganem?* visela mezi nimi ve vzduchu.

„I já vás, maršále Cedfere,“ odvětila Paks. „Najíte se s námi? Právě jsem dorazila do města.“

„To mi říkal i seržant Cannis. Posedím s vámi, ale dnes je tréninkový večer.“ Odmlčel se a pak se zeptal: „Přijdeš si zacvičit?“

„Myslím, že dnes večer ne, maršále.“ Dál to Paks nerozváděla.

„Aha. Dokážu si představit, že máš za sebou dlouhou cestu.“ Pohlédl na ni, potom se rozhlédl po místnosti. „Tentokrát jsi přišla v nejrušnější dobu. Jsi –“ vrhl ostrý pohled na kuakgana. „V hospodářství je pro tebe místo kdykoliv,“ dodal formálně. „I bez upozornění generálmaršálky –“

„Děkuju, maršále. Zítra ale půjdu dál, mám namířeno na sever, do vévodovy pevnosti. A dnes v noci –“

„Zůstáváš v hájku.“ Vzdychl. „Možná je to tak nejlepší. Ale doufám, že se před odchodem ještě zastavíš v hospodářství. Stále tě bereme jako členku našeho společenství – a tady ve Sládkomostí možná víc než kde jinde.“

Paks to dojalo. Stále se reakce maršála Cedfera obávala. „To udělám, pane. Léto jsem tento rok trávila u hraničářů v Lyonyi –“

Výraz maršálovy tváře se uvolnil. „Opravdu? To je výborné! A zvládla jsi –“ Odmlčel se a Paks napadlo, jestli se jí chystal zeptat na boj. „Chci říct,“ opravil se, „jestli nešlo o nějaké porušení tvé přísahy, když vezmu v potaz, jak se teď věci v Lyonyi mají. Možná jsi tu slyšela nějaké zvěsti –“

„Ano.“ Paks byla ráda, že se rozhovor stočil tímto směrem. „Nemohu k tomu moc říct, protože jsem trávila léto v jižním lese. Moje společníky však znepokojovala nějaká hrozba jejich říši jako celku. Zmínili se dokonce o tom, že ty potíže přicházejí z Tsaiy.“

„Z Tsaiy! Od nás? To jistě ne. Naše království žijí v míru po celé generace. Nemáme v úmyslu –“

„Ujišťuji vás, že oni také ne,“ odpověděla Paks. „Zmínili se pouze o nějakých zvěstech, stejně jako vy. Nechápali to, ale obávali se, že je to práce –“ odmlčela se a rozhlédla se po rušné místnosti, „Achryi,“ dodala tiše.

Svaly v maršálově tváři se napjaly a kuakgan se zamračil.

„Hmmm. *Její*,“ řekl maršál. „To je možné. Byl to její agent, tady poblíž. A také se pamatuji, co napáchala ve spojení s jedním směnárníkem. Nu, jestli je opět aktivní –“

„A kdy nebyla?“ otázal se kuakgan. „Potěšilo by ji snad něco víc než rozmíšky mezi přáteli?“

„Máte pravdu,“ odvětil maršál. „U Girdovy palice, to bude malér, jestli k tomu dojde.“ Pohlédl na Paks. „Nu, když jsi byla u hraničářů, předpokládám, že ses přiučila troše lukostřelby.“

„To ano.“ Paks přemýšlela, jestli ji požádá, aby mu něco předvedla, ale maršál zavrtěl hlavou a vstal.

„Jak jsem řekl, máme dnes trénink a já se musím připravit. Kdybys změnila názor, Paks, rádi tě uvidíme.“ Na odchodu ještě zamával.

Kuakgan pozvedl korbel na pozdrav. „Kdysi jsem ti povídal, že tě maršál překvapí. Od jara jsi už ušla dlouhou cestu.“

„Ano.“ Pohlédla na svůj korbel, vypila pivo a nalila si další.

„Ano, ale – ne celou cestu, že?“ Neodpověděla, jen krátce zavrtěla hlavou. „Trápí tě to hodně?“ pokračoval kuakgan.

„Ne. Vlastně ne. Přála bych si to, ale obejdu se i bez toho.“ Prstem přejížděla po obrazci na stole. „I když si říkám, co by se asi stalo při vážných potížích –“

„Daskdraudiga nepovažuješ za vážnou potíž?“

Paks polekaně vzhlédla. „Vy o něm víte?“

„Matko stromů, to sis myslela, že tě pošlu jen tak pryč a nebudu ti věnovat pozornost? Ano, vím o něm. Vím, že jsi ho

nezabila ty, a vím, že jsi tomu nebezpečí neochvějně čelila.“ Odmlčel se, aby se napil. „Ach… už nám nesou jídlo.“ Oba mlčeli, zatímco šenkýřka pokládala na stůl podnosy s pečeným masem, omáčkou, houbami, chlebem a sýrem. Následovaly misky s cibulí, červenou řepou a dušenými hruškami. Nakonec šenkýřka odešla, vzala s sebou prázdný džbán a slíbila, že přinese další. „Vím, že jsi nezpanikařila, Paksenarrion, i když jsi mohla. A doneslo se mi, že jsi dokázala vycítit daskdraudiga nejdříve ze všech.“

„Ano.“ Paks si právě pokládala maso na skývu chleba. „Byla jsem vyděšená, to víte. Ale stále jsem myslela na to, co jste povídal, a potom i na to, co jsem se naučila o boji – tuhle ruku dát sem, ukročit tam – a byla jsem schopná vytrvat.“ Zakousla se do jídla. „Pak jsem zvracela,“ řekla s ústy plnými chleba a masa. „Tedy alespoň poprvé.“

„Ano. Ale byla jsi schopná vytrvat. To je dobře.“ Chvíli jedli mlčky. Paks se právě chystala něco nadhodit, když ke stolu přišla Sevri. Přes léto povyrostla.

„Paks? Tatínek povídal, že u nás nezůstaneš – mohla bych najít nějaký pokoj – mohla bys spát se mnou.“

„Sevri. Určitě tě unavuje, když všichni pořád opakují, jak jsi vyrostla. Ještě pracuješ hlavně ve stájích?“

„Ano a ne. Dělám něco i v hostinci, ale práce ve stájích mě baví víc.“ Usmívala se stejně přátelsky jako dříve. „Jsi v pořádku, Paks? Bez meče vypadáš jinak.“

„Je mi dobře. Kdy se tu začalo všem říkat, aby nenosili meč?“

„Během léta. U lidí z karavan to trochu pomohlo. Máme tu od té doby méně potyček.“ Pohlédla na kuakgana. „Omlouvám se, že jsem vás nepozdravila, mistře Svatodube –“

„Nic se nestalo.“

„Máš ještě toho vraníka, Paks? Nebo sis našla jiného koně?“

„Teď právě putuju po svých,“ odpověděla opatrně Paks. „Nechala jsem Ponožku ve Fin Paniru – řekli mi, že se o něj postarají, dokud si pro něj nepřijdu.“

Viděla dívce na očích, že se jí hlavou honí různé myšlenky, ale nakonec Sevri odvětila: „Doufám, že je v pořádku. Vzpomínám si, jak jsem z něj byla zpočátku vyděšená, ale pak,

když jsi odjížděla, jsem ho už mohla krmit z ruky.“ Zvědavě přejela pohledem Paksino oblečení. „Ty jsi teď hraničářka? Nebo bych se neměla ptát?“

„Strávila jsem léto jako hraničářka. Teď jdu navštívit vévodu Phelana.“ Paks se snažila vymyslet něco uklidňujícího, co by jí řekla, ale nedokázala to. Sevri chvíli seděla mlčky, potom vstala.

„Radši bych se měla vrátit k práci. Vaříme jídlo i pro jednu z karavan a každou chvíli si pro něj pošlou.“ Vyrazila pryč, ale ještě se otočila. „Jsem ráda, že tu jsi, Paks. Doufám, že se vrátíš.“

„Sevri mluvila o tom, že by se přidala k hospodářství,“ poznamenal mistr Svatodub. „Povídala, že by ráda byla jako ty.“

Paks se zachvěla. „To by neměla. Je příliš –“

„Je houževnatější, než si myslíš. Byla by z ní dobrá bojovnice – v některých ohledech jako ty – i když si myslím, že by s bojováním neměla počítat jako se způsobem obživy. Ale kdyby tady nastaly nějaké potíže – myslím, že by dokázala bojovat, a dobře.“

Ačkoliv byla už téměř tma, když opouštěli hostinec, ulice byly stále přelidněné. Paks se cítila sytá a ospalá. Jídlo, které snědla, v ní ve spojení s předchozím celodenním pochodem vyvolalo touhu po posteli – jakékoliv posteli. Když se však vrátili do kuakganova domu, mistr Svatodub připravil dřevo na oheň a zapálil ho. Zdálo se, že není vůbec unavený a je připravený na dlouhý rozhovor.

„To semínko, které jsi mi přinesla, je opravdu vzácné,“ pronesl. „Žádná arissa v mém hájku neroste a potěšilo mě, že mám možnost jednu zasadit. Viděla jsi ji kvést?“

„Ano.“ Paks zívla. „Má květy jako – jako velká světla, vysoko v koruně. Má jiné květy než většina ostatních stromů.“

„Vyprávěj mi o lese, kterým jsi cestovala.“ Paks se chtělo spát, znovu zívla, ale začala povídat o své letní práci a snažila se vybavit si co nejlépe všechny stromy, květiny, popínavé rostliny, ptáky i zvířata. Kuakgan ji tu a tam přerušil nějakou otázkou. Potom se jí zeptal na daskdraudiga.

„Měla jsem nejprve – strašně ošklivý pocit. Bylo mi špatně.“ Když o tom mluvila, zažívala ten pocit znova. „Cítila jsem ho ve své hlavě – upadla jsem.“

„A pak?“

„Pak se mi podařilo určit směr, odkud to přicházelo. I když ne úplně přesně.“ Popsala hledání daskdraudiga a boj, který následoval po jeho objevení. Už zase byla plně při smyslech. Kuakgan seděl se zkříženýma nohama před ohněm a při jejím vyprávění do něj hleděl. Jakmile skončila, obrátil se k ní.

„Paksenarrion, máš ještě nějakou naději, že by z tebe udělali paladina?“

Paks se odmlčela. „Já – o tom jsem nepřemýšlela.“ Nebyla to tak docela pravda, protože hraničáři ji pobízeli, aby si své dary přiznala a používala je. Nedokázala tak docela uvěřit jejich radám, ale nemohla je ani zcela opomíjet, když viděla Ansuliho, očividně uzdraveného a bez bolestí. Tehdy nad tím přemýšlela, vzpomínala na svůj sen stát se paladinem a na bolest, kterou cítila, když ten sen zemřel. Opravdu zemřel? Kdysi ano, ale pak opět vyrašil, jako když mrtvé semínko na jaře ožije. Byl to však tentýž sen? Nebo jiný?

„Povídala jsi, že se opět považuješ za válečnici. Válečnici za co nebo proti komu?“

„Já –“ odmlčela se. „Musím to říkat? Ano. Válečnici za – za dobro.“

„Stále.“

„Ano.“

„Co pro tebe znamená paladin? Nebo rytíř Girda, Falka, Camwyna nebo někoho takového?“

„Znamená to – přesně to, co jsem řekla. Bojovat, ale jen za to, co považuju za dobré.“

„Co ty považuješ za dobré? Ne podle rozkazů jiných?“

Paks usilovně přemýšlela. „No – ne. Vlastně ne. Už ne. Ale kdyby bohové – kdybych věděla, že bohové říkají –“

„Aha. Bohové, ale ne žádný muž nebo žena.“

„Ne.“ Při tom slově měla pocit, jako by se oddělovala od všech válečníků, které znala – protože se zřekla oddanosti jakémukoliv pánu, kapitánovi nebo králi. Mohla by se považovat za členku Girdova společenství, kdyby nepřijímala rozkazy generálmaršálky? Mírně se zachvěla. Myslela to tak? Ano.

Kuakgan se opřel, jako by ho to uspokojilo, a obrátil se zpět k ohni. „Paksenarrion, vyprávěli ti elfové o původu paladinů?“

„Ne, pane.“ Jen něco naznačovali, na svoje otázky však nedostala žádnou jasnější odpověď, a tak se nakonec přestala ptát.

„Hmm. Kdysi si bohové volili paladiny sami, vybírali je mezi smrtelníky z těch, kteří toužili po dobru a riskovali by jakékoliv nebezpečí, aby ho dosáhli. Dary, které u paladinů všichni očekávají, jim věnovali bohové, některé tomu a některé onomu, jak paladinové dorůstali do své moci. Hrdinové, jejichž kulty vznikly po celém světě – a z nichž někteří jsou teď nazýváni svatými – byli vyvoleni a podporováni stejným způsobem. Nebo se to alespoň povídá. Po nějaké době však začaly kulty vybírat a připravovat své kandidáty samy, a tak se – prý – začaly vměšovat mezi bohy a paladiny. Ačkoliv se má za to, že jakmile jsou paladinové vyvoleni, řídí se podle svatých nebo bohů –“ Paks pomyslela na Amberiona. Opravdu mu Gird řekl, aby ji vzal do Kolobie? Nebo mu to řekla generálmaršálka?

„Nenapadám girďany,“ pravil pomalu kuakgan. „I když to tak musí znít. Girdovo společenství udělalo pro tato království hodně a bojovníci, které cvičí, mají přinejmenším nějakou starost o bezmocné. Ale z toho, co bývalo kdysi výsadou volně udělovanou bohy – jako když květiny rostou v polích a lesích – se stal zvyk ovládaný duchovními – jako květiny pěstované v bezpečných truhlících u cesty. Květiny mají své přednosti na obou místech, ale –“ Odmlčel se a pohlédl na ni.

„Je možné, Paksenarrion, že se bohové jednou za čas rozhodnou udělat věci opět *po svém*. Pokud, jak tvrdíš, už nejsi závislá na žádném muži ani ženě, co se týče rozpoznávání dobra a zla – a přesto máš, jak jsi prokázala, některé z darů paladinů –“ Napadlo ji, jak to kuakgan ví, ale když mu pověděli o daskdraudigovi –

Paks sklonila hlavu. „Já – nevím. Nevím, jak to poznat.“

„To je právě ono. Paladin, který není spojený se žádným rytířským řádem nebo kultem, je v dnešních dobách ojedinělý. Ale kuakgan většinou o těchto věcech neví mnoho.“ Tomu se Paks těžko věřilo, přinejmenším u tohoto kuakgana. „Když jsi tu byla naposledy,“ pokračoval, „nechala jsi v míse vše, s čím jsi přišla. Tenkrát jsi to udělala dobrovolně.“

„Ano.“ I nyní Paks jen nerada vzpomínala na to rozpoložení, ve kterém se tehdy nacházela.

„Hmm. Ale položila jsi tam i dar, u kterého jsi na to neměla právo.“

„Pane?“

„Tohle.“ Podal jí vévodův prsten s liščí hlavou vyrytou do černého kamene. „Tohle nepatřilo tobě, Paksenarrion, proto jsi neměla právo to někomu darovat a já to nemohu přijmout.“

Paks chvíli zírala na prsten, pak upřela pohled na něj. „Ale pane –“

„Vezmi si ho. Jdeš za vévodou, můžeš mu ho přinést zpátky.“ Držel ho, dokud Paks nenatáhla ruku, potom jí ho pustil do dlaně. „Nasaď si ho.“ Paks si ho navlékla na prst. Neočekávala, že ten prsten ještě uvidí. Otočila ho palcem pečetní stranou dovnitř, aby nebyla vidět, tak jak ho nosila předtím.

„Jsi na tom dost dobře na to, abys mohla bojovat,“ uvažoval kuakgan. „Zdá se, že fyzicky jsi úplně zdravá a psychicky je ti natolik dobře, že vycítíš zlo a dobro – tento dar by nemohl fungovat, kdybys měla mysl zastřenou. Stále toužíš po té radosti z boje, kterou jsi cítila dříve, nebo ji vidíš jako nebezpečí – jako pokušení k boji bez příčiny?“

„Pane, mám dost zkušeností, abych věděla, co vzniká z boje jen pro radost. Tak to není. Ale stále si přeju, abych dokázala cítit potěšení, když je to třeba. Nebo bych možná neměla říkat je třeba, protože to dokážu i bez něj, ale – slyšela jsem truhláře, když říkal, jak se mu líbí ten pocit, když jeho hoblík klouže po dřevu, a jak rád má vůni hoblin. Můj otec byl rád venku s ovcemi – vzpomínám si, jak stál na planině, zhluboka dýchal a usmíval se. Není to snad přirozené, že řemeslník má ze své práce také radost? Právě to si přeju, abych ji někdy cítila. Abych uchopila meč a těšila se z jeho vyváženosti, ne abych musela překonávat strach z něj.“

„Je ten strach už menší?“

„Myslím, že ano. Nebo jsem si na něj zvykla.“

„Přesto ses mě nezeptala, Paksenarrion, jestli neovládám nějakou léčivou magii, která by ti to vrátila.“

„Ne, pane. Už tak jste pro mě udělal hodně a – myslela jsem si – že kdybyste chtěl udělat víc, řekl byste to.“

„Ano. Nic takového neznám. Co mohu udělat, to jsem udělal.“ Paks vycítila jistotu jeho slov a připravila se na to, že bude muset zápasit se svým strachem navždy. „Ale,“ pokračoval kuakgan, „třeba můžeš víc udělat ty. Strávila jsi léto s elfy, částečnými elfy a silami hvozdu. Domnívám se, že jsi ho strávila dobře – nemyslela jsi jen na boj, ale učila ses o světě přírody, co jsi mohla. Nemohu ti slíbit úspěch, ale pokud máš odvahu k jednomu zoufalému pokusu, mohl by ti vrátit potěšení z tvého řemesla.“

„Zkusím to,“ odpověděla okamžitě Paks.

„Neřekl jsem ti, o co se jedná.“

Zavrtěla hlavou. „Na tom nesejde. Zkusím to.“

„Výborně.“ Vstal a přešel ke schránce na dřevo. „Tyhle jsem si schovával od jara, budou už suché.“ Začal ke krbu pokládat krátké kusy dřeva. „Tohle je zemní dub – na pohled se podobá červenému dubu. Elfové mu říkají ohnivý dub. A tady jsou dva kusy černého dřeva – neboj se, na luk jsou moc krátké, i na luk pro dítě. Nepálil bych dřevo vhodné na luk. A – nech mě přemýšlet. Mělo by to být žluté dřevo nebo dřevo z jeřábu? Co si ze své jarní návštěvy tady pamatuješ nejvíc, Paksenarrion?“

Snažila se přemýšlet, vzpomněla si na včely, které dovnitř přilétly na plástev medu. „Včely,“ odpověděla. „Odehnal jste je bzučením pryč.“

„Z medu ze žlutého stromu. Výborně.“ Odklidil většinu ohně k jedné straně širokého krbu a na druhou stranu rychle narovnal vybraná polena. Potom je zapálil klacíkem z ohně. Paks sebou trhla – z hromádky se zahučením vyšlehly plameny, jako by byla politá olejem. Byly jasné, jasnější než žluté plameny na ostatním dřevu. Místnost ožila jejich mihotavou září. „Nebude to hořet dlouho,“ řekl kuakgan a obrátil se k ní. „Musíš vyjmenovat své bohy, alespoň v duchu, a vložit ruce do plamenů. Ohnivý dub symbolizuje odvahu, černé dřevo houževnatost a výdrž a dřevo ze žlutého stromu neochvějnou oddanost dobru. Tak rychle!“

Paks se okamžik nedokázala pohnout, magické plameny vydávaly jasné světlo a velký žár. Cítila, jak jí na tváři vyrazil pot, sevřel se jí žaludek a zalila ji vlna strachu. Natáhla ruce před sebe a sklonila se k ohni.

Plameny okamžitě vyšlehly a pohltily ji. Ucukla by, ale zdálo se, že už je příliš pozdě – plameny byly všude. Jestli shořím, můžu i tak udělat to, co mi řekl kuakgan, pomyslela si. Zapomněla se zeptat, co se stane – jestli budou plameny skutečně pálit, jestli ji zabijí – a teď už bylo příliš pozdě, Girde, zavolala v duchu, Girde, ochránče bezmocných. V tu chvíli se jí zdálo, že mezi ni a plameny vložil ruku silný, podsaditý muž. V mysli se jí vynořovaly další představy a jiná jména: Nejvyšší – první muž ustoupil, zazněly fanfáry a v ohni se objevil pohár z čistého stříbra, který oheň odrážel. Vezmi si ho, zazněl hlas, Paks sáhla do plamenů a zjistila, že drží v ruce chladný pohár plný ledové tekutiny. Pij, řekl hlas a ona poslechla. Plameny kolem ní zaburácely, pálily a chladily zároveň – cítila, jak se jí šíří po nohou a po rukou. Potom se plameny zachvěly pod náporem větru a nohou ucítila dunění. Pomyslela na koně, Sabena a Větrného oře, otce mnoha hříbat. Na koňském hřbetě projížděla ohněm, pak rázem skočila do tmy, do nicoty, a záhy cválala přes nekonečné pláně poseté květinami, které nakonec plameny zchladily a provoněly svěží vůní máty, skořice a pramenité vody. Alyanya, vytanulo Paks na mysli. Paní míru – zvláštní patronka pro válečnici. Následoval laskavý smích a hojivý dotyk bylinek patřících Paní. Potom pomyslela na všechny najednou, nebo se o to alespoň pokusila, plameny opět vyšlehly jako pestrobarevné křišťálové okvětní plátky a oddělily ji od těch představ, jako ji barevná okna v Síni oddělovala od oblohy. Sloupaly stále výš a výš a ona jimi udiveně procházela, dokud v dálce nespatřila konec.

Když se vzpamatovala, seděla v kuakganově domku na studeném okraji krbu, v němž už oheň proměnil veškeré dřevo na popel. Zhluboka se nadechla.

„Paksenarrion?“ Kuakgan musel ten nádech slyšet a čekat na něj. Ještě nikdy ho neslyšela promluvit tak váhavě.

„Ano.“ Těžko se jí mluvilo. Těžko se jí přemýšlelo. Vůbec si nebyla jistá, co se stalo, ani jak dlouho to trvalo.

Kuakgan hluboce vzdychl. „Už jsem si začínal dělat starosti. Obával jsem se, že ses možná ztratila, když ses nevrátila hned.“

„Já – nevím, kde jsem byla.“

„Nebudu se ani pokoušet navrhovat ti nějaké možnosti. Jak ti je?“

Paks se soustředila na své pocity. „No – nejsem spálená –“

Kuakgan se zasmál. „A nespálilo to ani tvého ducha. To je tedy něco. Přinesu světlo –“

Paks bezmyšlenkovitě zvedla ruku a na špičce prstu se jí rozzářilo světlo.

„Matko stromů!“ vydechl ohromeně kuakgan. „Tohle se tedy stalo?“

Samotná Paks na světlo zmateně hleděla. „Nevím, co jsem udělala! Nevím – co to je?“

„Světlo – světelné kouzlo. Někteří paladinové ho ovládají – nikdy jsi to neviděla?“

Když nad tím Paks přemýšlela, vzpomněla si, že paladinové umí vyvolat světlo. „Ano, ale –“

„Ale co? Aha, chápu. Nu, jak jsem napůl očekával, jsi paladin takříkajíc mimo pravidla. Tedy lidská pravidla.“

„Ale to nemůže – chci říct nemůžu – a vůbec, jak jsem to udělala? Nebo jak to mám zrušit?“ Upírala pohled na světlo, bála se pohlédnout jinam nebo pohnout rukou.

„Chviličku.“ Kuakgan vstal, vzal z krbové římsy svíci a dotkl se jí její ruky. Nic se nestalo. „Aha.“

„Co?“

„Je to pravé světelné kouzlo, ne takové, jaké dělají čarodějové. To jejich zapaluje svíce, ale tohle ne.“ Slyšela, jak kuakgan křeše pazourkem o ocílku. Svíce zaplála, její žlutá záře byla vedle její ruky bledá. „Teď už ho nepotřebuješ. Požádej o tmu.“

„Koho?“ Paks si připadala hloupě.

„Koho jsi jmenovala? S kým jsi byla? Nezapomínej, jsi paladin, ne mág – ty nepřikazuješ, ty žádáš.“

– *Prosím* – pomyslela si Paks, stále zmatená. Světlo zmizelo. V duchu uslyšela něčí smích. „Opravdu si to myslíte?“ otázala se kuakgana, když se otočila, aby ho sledovala, jak zapaluje další svíce. „Myslíte si, že skutečně *jsem* paladin po všem tom –“ Hlas jí selhal.

„Nejsem odborník na paladiny,“ připomněl jí kuakgan. „Něco se ale očividně stalo. Vím, že nejsi kuakganka. Oba víme, že nejsi Girdova maršálka. Nejsi čarodějka ani elfka.

Potom pro tvé dary a schopnosti zbývá jen málo vysvětlení. Paladin jim asi odpovídá nejvíce.“

„Ale byla jsem –“ Nechtěla to vyslovit, ale věděla, že to kuakgan pochopí i tak.

„Hmm. Říkával jsem si, jak mohou být Girdovi paladinové považováni za ochránce bezmocných, když sami nikdy bezmocní nebyli. To je něco jako chtít po jestřábovi, aby se vcítil do tetřeva, nebo po vlkovi, aby se vcítil do ovce. Přestože je z ochočeného vlka dobrý ovčácký pes, nikdy nepochopí, jak se ovce cítí. Ty, Paksenarrion, máš velké štěstí. Protože jsi byla, podle svého názoru, zbabělá a nedokázala jsi bojovat, víš, jaké to je. Víš, jakou trpkost ten pocit plodí, a ve svém srdci víš i to, jaké zlo s sebou přináší. A proto se nejlépe hodíš k tomu, abys s ním bojovala tam, kde se objeví. Alespoň já tomu věřím.“

Paks upírala pohled na prst, ze kterého před chvílí vycházelo světlo. Chtěla se s kuakganem přít, že to nemůže být pravda – byla příliš vážně raněná, musela toho příliš mnoho překonávat. Hluboko uvnitř však cítila chvějící se sílu a smích, radost, která v ní předtím nebyla. Hodně se podobala radosti, kterou si pamatovala, a přesto byla větší, jako bylo světlo na jejím prstě silnější než světlo svíce.

Kapitola sedmá

Cesta na sever od Vérelly Paks i po třech letech připadala docela povědomá. Podzimní noci byly chladné, trávila je většinou ve vesnických hostincích. Ve dne cestovala slušnou rychlostí, ale nespěchala.

Když překonala poslední vrch před Východním Vévodovem, začal se na koruny stromů snášet chladný déšť, který

ztlumil zářivou barvu žloutnoucího listoví. Doufala, že až dorazí ke Kolye, bude vypadat dostatečně úctyhodně. Sejmula z luku tětivu a uložila ji do tobolky u opasku, aby ji udržela v suchu. Na rozdíl od pochodů s kumpanií teď alespoň nemusela zůstávat na cestě, která se mohla snadno proměnit v bahno. Přitáhla si kápi svého pláště do obličeje a trmácela se dál. Ochladilo se. Každou chvíli musela mrkáním shazovat kapky vody z řas. Alespoň je to z kopce, povzbudila se v duchu. Déšť zesílil. Svah přešel v rovinu a vpředu Paks začala vyhlížet vesnici. Tam. Po pravé straně stál kamenný domek obklopený jabloněmi, Kolyino obydlí, o něco dál se klenul most a proti proudu říčky stál mlýn.

Paks pohlédla na své zablácené boty a mokrý plášť a rozhodla se, že půjde do hostince. Kolya ji neočekávala – možná by ji ani nepoznala – Paks se odvrátila od vrat a šla dál. Pod mostem proudila divoká hnědá voda. Nahoře v kopcích musí být pořádná průtrž mračen, pomyslela si. Kameny mostu byly modřejší, než si pamatovala.

Ačkoliv bylo ještě vidět, lidí na ulicích potkala jen málo a v domcích už svítila za zataženými závěsy světla. Na tržišti Paks odbočila doleva směrem k hostinci. Tyčil se vpředu a lákal ji vidinou horkého jídla a sálavého tepla krbu. Dveře hostince byly dobře zavřené, aby jimi dovnitř nepronikl vítr ani déšť, ale když na ně zatlačila, lehce se otevřely. Paks vklouzla dovnitř a zase je za sebou zavřela. Hostinský sál jasně osvětlovaly lampy a oheň v krbu. Z jejího vlhkého pláště stoupala pára. Mrkáním shodila kapky vody z očí a odhrnula si kápi.

„Čím posloužím, poutnice?“ Šlachovitý hostinský vypadal stejně jako tenkrát, když odešla. Tehdy byla uctivým rekrutem a přemýšlela, jestli sem vůbec někdy bude chodit stejně uvolněně jako veteráni.

„Ráda bych se najedla a vykoupala –“

„Budeš si přát i pokoj na noc?“

„To si nejsem jistá.“ Paks shodila z ramen batoh a plášť.

„Už je docela pozdě na to, aby ses v tomhle počasí vydala zase na cestu –“ Náhle se zarazil a Paks si všimla, že se dívá na černý pečetní prsten na její pravé ruce. Zamračeně vzhlédl. „Ty jsi jedna z vévodových –?“

Paks kývla. „Byla jsem u kumpanie. Dal mi ho vévoda, když jsme se naposledy viděli, a řekl mi, abych přišla, když – až – něco dokončím.“

Hostinský na ni upíral mazaný pohled. „Aha. A tys měla v plánu dostat se do večera do pevnosti, co?“

„Ne. Vlastně jsem měla v úmyslu navštívit nejprve přítelkyni, která tu bydlí. Kolyu Ministieru.“

„Kolya! A tvá přítelkyně – mohu se zeptat na tvé jméno?“

„Samozřejmě. Paksenarrion.“ Nedokázala si vyložit výraz jeho tváře a ani to nehodlala zkoušet. Všichni o ní zřejmě slyšeli nějakou tu povídačku. Zaobírala se zapínáním svého batohu. „Byla jsem v Arcolinově kohortě.“

„Ano. Já – něco jsem zaslechl –“ Chvíli na ni nepříjemně hleděl. Když znovu promluvil, jeho hlas zněl rázněji. „Tak jídlo a koupel – co jako první?“

„Koupel,“ odpověděla Paks. „Mám tu s sebou čisté šaty, ale jsem zablácená po kolena. Máte tu někoho, po kom bych mohla poslat zprávu Kolye?“

„Můj vnuk ji odnese. Chceš něco na psaní?“

„Ne. Jen ho požádejte, ať jí vyřídí, že jsem tu a že bych ji opět ráda viděla.“

„Dobře. Pojď tudy a já zařídím koupel.“

O chvíli později už ze sebe Paksenarrion dostávala špínu z cest za pomoci plátěného ručníku, horké vody a kousku voňavého mýdla, které si koupila ve Vérelle. Když skončila, vylila na sebe zbytek teplé vody a potom se usušila u malého ohýnku, který hořel v koupelně. Čisté šaty rozvěsila poblíž ohně, aby se ohřály. Když si je oblékala, cítila z nich měkkost a teplo. Přepočítala peníze v měšci a usoudila, že si může dovolit dobrou večeři. Když se vracela chodbou do hostinského sálu, byla připravená střetnout se s kýmkoliv. Velká místnost byla prázdná, až na šenkýřku. Paks si vybrala stůl poblíž ohně, luk si opřela o stěnu. Dívka se k ní okamžitě přitočila.

„Pán říkal, že se mám zeptat, jestli budete chtít jíst v soukromí v pokoji.“

„Ne,“ odpověděla Paks. „Tady to bude dobré. Co máte?“

„Pečené skopové nebo hovězí, červenou řepu, bílý nebo žlutý sýr, houby s omáčkou, krupicový nákyp, masové paštičky, koláče –“

„Dost," přerušila ji se smíchem Paks. „Co třeba pečené skopové, omáčku, nákyp, houby a – máte polévku?"

Dívka přisvědčila. „Vždycky máme polévku. Jestli jste prochladlá, můžu vám přinést i svařené jablečné víno."

„Dobře. To bych ráda." Dívka odešla ze sálu a Paks si přistrčila lavici blíž ke zdi, aby se o ni mohla opřít. Natáhla si nohy k ohni. Oheň si pro sebe brumlal, občas praskavě odpověděl na nějakou syčivou poznámku. Slyšela, jak déšť klepe na okenice a rudé závěsy v oknech se neklidně pohybovaly, jí však bylo u ohně teplo a necítila žádný průvan. Přemýšlela nad tím, co asi Kolya řekne na její zprávu. Co o ní asi Kolya slyšela? Zavřely se jí oči a Paks sjela po stěně o kousek níž. S trhnutím se probudila a zívla. Teď nebyla vhodná doba pro spánek. Musela vymyslet, co řekne Kolye a vévodovi.

Dveře se otevřely a vpustily dovnitř závan chladného vlhkého vzduchu a vysokou postavu v dlouhém vlhkém plášti. Paks si nejprve myslela, že by to mohla být Kolya, ale když žena vyšla na světlo, Paks uviděla, že je mladší a určitě má obě ruce. Za ní vstoupil dovnitř muž. Žena shodila kápi pláště a odhalila elegantně upravené rusozlaté vlasy. Pod pláštěm měla jednoduše střižené šaty z tmavozeleného sametu, a když si stáhla rukavice, zdobily jí obě ruce prsteny. Její společník ve vysokých jezdeckých botách, oblečený v černé tunice a kalhotách, byl Paks mlhavě povědomý. Přemýšlela, kdo to je – patřili do nějakého města jako je Vérella, ne sem. Bezmyšlenkovitě otočila vévodův prsten do dlaně, aby jí na prstu byl vidět jen kroužek. Jakmile se dveře za nimi zavřely, objevila se šenkýřka a okamžitě pár odvedla chodbou do nitra hostince. Takže je tu musí znát, pomyslela si Paks. Když přecházeli přes místnost do chodby, měla z nich stísněný pocit, ale nezdálo se, že by se na ni dívali.

„Tady to je," pravil hostinský a přerušil její myšlenky. Z jídla na talíři se kouřilo a linula se z něj příjemná vůně. „A radní Ministiera ti posílá zprávu – je právě na schůzi, ale bude ráda, pokud se u ní zdržíš. Až schůze skončí, přijde sem." Paks si pomyslela, že na něj Kolyino pozvání udělalo dojem. „Tahle místnost je v době večeře a po ní dost často přelidněná a hlučná – kdybys chtěla raději počkat na nějakém klidnějším

místě, mám několik pokojů.“ Paks se nad tím zamyslela a usoudila, že by pro tuto chvíli setkání se Stammelem ještě odložila.

„Ano – díky. Myslím, že to je dobrý nápad. Nejprve ale dojím večeři, abyste ji nemuseli přenášet.“ Pokynula k talíři a miskám. Hostinský se usmál a odešel. Skopové bylo křehké a chutné, polévka ji zahřála až ke konečkům prstů. Když dojídala, vešlo dovnitř několik měšťanů, objednali si jídlo a zvědavě si ji prohlíželi. Gestem přivolala šenkýřku a zeptala se jí, kudy se jde na latrínu a do pokojů.

„Tudy a rovně,“ odpověděla dívka. „Pán povídal, že je pro vás vyhrazený tady ten pokoj –“ ukázala na dveře, „– až budete chtít.“ Paks otevřela dveře a našla za nimi útulný pokojík, v malém krbu už praskal oheň. Nábytek tvořila tři křesla kolem kulatého stolku a lavice podél jedné stěny. Děvče zapálilo svíce umístěné ve svícnech po obou stranách krbové římsy. „Budete chtít něco z kuchyně?“

„Ne, teď ne. Možná až přijde Kolya.“ Paks si zkusila spočítat, kolik asi bude stát jídlo, lázeň a soukromý pokoj. Nebude však platit za nocleh a peněz měla dost.

Když se vrátila z latríny, posadila se do křesla k ohni a luk si položila na kolena. Prohlédla ho, jak ji naučili hraničáři, a pak ho zlehka natírala olejem, dokud se neleskl. Vyňala z tobolky tětivu a navlékla ji, potom luk ohnula, aby ji napjala. Dřevo pružilo a reagovalo v jejích rukou jako vždy. Povolila tětivu a opřela luk o zeď.

Náhle sklouzla rukou k dýce, vymrštila se z křesla a upírala pohled ke dveřím. Po chvíli zavrtěla hlavou a posadila se. Hloupost. Tady, v prázdném pokoji na vévodově panství, jí přece nemůže nic hrozit. Znovu otočila jeho prsten a prohlížela si pečeť vyrytou do černého kamene. To musí být nervozitou – strachem z toho, co asi Kolya slyšela, nebo co by mohla říct. Paks si uvědomila, že v ruce stále drží tasenou dýku. Upřela pohled na její břit a přejela po něm palcem. Byl ostrý a hladký. Vrátila dýku do pochvy, znovu se postavila a začala přecházet po nevelkém pokoji.

Když přešla od krbu na opačný konec místnosti, zaslechla nějaké cizí hlasy. Z hostinského sálu přicházet nemohly – musely se ozývat z jiného pokoje v chodbě. Upřela pohled na

stěnu a její pocit, že je něco špatně, zesílil. Vrátila se k ohni, přitáhla si křeslo tak, aby hleděla do plamenů, a zjistila, že se nedokáže posadit k protější stěně zády. Nedokázala klidně posedět, její předešlá ospalost se vytratila. Po cestě na sever se jí nic takového ještě nepřihodilo, a když kdosi zaklepal na její dveře, stále ještě poněkud podrážděně bojovala sama se sebou.

„Ano?“ Dveře se otevřely a dovnitř nahlédl hostinský.

„Radní Ministiera,“ řekl a ustoupil stranou. Paks se postavila a ve dveřích se objevila Kolya. Stříbrných pramenů v jejích vlasech přibylo, ale jinak vypadala stejně. Na její tvrdé snědé tváři se objevil široký úsměv.

„Paks! Přinesla jsi s sebou déšť.“ Dlouze si ji měřila pohledem.

„Pojďte dál. Dáte si pivo? Nebo jablečné víno?“

„Pivo,“ odpověděla Kolya. „Z jablek mám doma všechno, co chci.“ Vešla dovnitř a posadila se do jednoho křesla, zatímco Paks objednala pivo. Tázavě naklonila hlavu a pohlédla na Paks. „Zůstaneš dnes přes noc u mě, že?“ Paks kývla. „Výborně. Vypadáš dobře. Vévoda tě rád uvidí. Slyšeli jsme pár věcí –“ Odmlčela se a věnovala Paks další dlouhý pohled.

Paks však byla na takovou reakci připravená. Usmála se. „To nepochybuju. Povídalo se toho dost. Nesu vám zprávu od mistra Svatoduba, Kolyo –“ Otočila se a prohledala svůj batoh, aby mohla předat svitek zabalený ve voskovaném plátně a malý váček, který nikdy neotevřela.

„Díky.“ Kolya začala mluvit, ale odmlčela se, protože jim hostinský přinesl pivo. Když odešel, pokračovala: „Posílá mi semínka a řízky – věděla jsi, že mi pomohl začít se sadem, poté co jsem přišla o ruku?“

„Ne.“ Paks to překvapilo, věděla jen to, že Kolya je kuakganka. A i to se dozvěděla, až když jí dal kuakgan pro ni zprávu.

„Ano. Znal mě, ještě než jsem se přidala ke kumpanii.“

„Vy jste ze Sládkomostí?“

„Ne.“ Víc to Kolya nerozváděla. Četla si svitek, který rozbalila. Potom vzhlédla. „Nu, vidím, že některé z těch povídaček, co jsme slyšeli, nemohou být pravdivé.“

„Hmm.“ Paks nalila pivo do obou korbelů. „Nevím, co jste slyšeli, Kolyo. Něco je pravda, i když bych si přála, aby nebylo. Ale teď –“

„Teď je z tebe opět válečnice – že?“ Kolya zvedla jeden korbel a upila z něj. „Jak říkal vévoda, byla bys jí, kdyby se do toho girďané nepletli.“

„Jsem válečnice, to ano.“ Paks přemýšlela, kolik toho má Kolye prozradit a kdy. Když se znovu podívala na Kolyu, uvědomila si, o kolik je druhá žena starší a jak mladá se jí může ona sama zdát. „To, co se stalo, nebyla chyba girďanů,“ začala.

Kolya si odfrkla. „Nehodláš mi tvrdit –“ Zarazila se, očividně přemýšlela, jak by to řekla taktně.

„Tvrdím, že udělali, co uměli. Kuakgan věděl víc – o některých věcech.“

„Jsi teď kuakganka?“

„Ne.“ Paks nevěděla, jak to má vysvětlit.

„Takže stále patříš ke Girdovu společenství?“ V těch slovech zazněly pochyby.

„Ne – no, svým způsobem – těžko se to vysvětluje –“

„Jak se teď cítíš? Můžeš zase bojovat?“

„Ano, a cítím se dobře. Strávila jsem léto u hraničářů v Lyonyi, několik bojů jsme tam zažili.“

„Nemáš u sebe meč,“ podotkla Kolya.

„Ne, to je pravda. Bojovala jsem zapůjčenou zbraní, neměla jsem peníze na to, abych si koupila vlastní. Ale ve Fin Paniru mi řekli, že mi tam mé zbraně uschovají. A i kdyby to neudělali, myslím, že by mi nějaký meč dali, až by se vzpamatovali z toho šoku.“

„Ze šoku?“

„No – nečekali, že bych se mohla takhle zotavit.“

„Aha. Ale vévoda povídal, že ti dali peníze… co se stalo?“

„To je na dlouhé povídání – stručně řečeno, je to pryč.“

Kolya kývla. „Kdy se vracíš do Fin Paniru?“

„Nevím.“ Paks znovu pocítila ten stísněný neklid, se kterým bojovala, než Kolya přišla. „Chtěla jsem se stavit nejdřív tady, abych viděla vás a poděkovala vévodovi za všechnu pomoc. Myslela jsem, že bych pro něj třeba mohla něco udělat – nevím.“

Kolya dopila své pivo. „Mohla by ses znovu přidat ke kumpanii, jestli chceš. Vím, že by tě vévoda přijal. Nebo se stále snažíš stát se paladinem?“

Paks otočila korbel v rukách. „Nemám na výběr, Kolyo – nebo by se dalo říct, že už jsem si vybrala.“ Dopila pivo a postavila korbel na stolek. „Já – nechci o tom mluvit tady. Můžeme jít?“

Kolya se na ni překvapeně zahleděla. „Paks, tady je bezpečno. Piter je vévodův člověk stejně jako já. Nikde nic nevykládá.“

Paks vstala. „Nepochybuju o vás ani o něm, ale něco – Kolyo, nemůžu to tady a teď vysvětlit, ale nesmím ty varovné pocity ignorovat.“ Přistoupila ke dveřím, otevřela je a vyhlédla na chodbu. Nic. „Půjdu zaplatit účet.“

„Půjdu také.“ Kolya vstala, Paks si vzala svůj luk a batoh. Znovu sejmula z luku tětivu, smotala ji a uložila do tobolky. Potom se první vydala chodbou do hostinského sálu.

Ten byl nyní hlučný a přelidněný a chvíli trvalo, než upoutaly pozornost hostinského. Přišel k nim, pozdravil Kolyu a zeptal se Paks, co potřebuje.

„Jen vyrovnat účet,“ odpověděla Paks. „Vaše pohostinnost byla víc než štědrá.“

Hostinský pohlédl na ni, pak na Kolyu. „Pro tentokrát není co platit.“

Paks se obrátila na Kolyu, jejíž tvář byla bez výrazu. „Cože? To nemůžete myslet vážně, pane. Měla jsem chutné jídlo, dobré jablečné víno a pivo, koupel, soukromý pokoj –“

Hostinský se tvářil umíněně. „Ne. Neseš vévodovu pečeť. Jednou je to pro každého člena kumpanie zdarma. Byl jsem voják, vím, co je nouze.“

Paks cítila, že rudne. „Děkuju, pane. Ale v nouzi můžu být příště, tentokrát mám peníze na zaplacení.“

„Nemáš meč. Ne, jestli se někdy vrátíš s veškerým vybavením a budeš chtít platit, bude to v pořádku. Dnes večer si od tebe ale nevezmu ani měďák a hotovo.“ Pronikavě se na ni zahleděl.

„Dobrá, tak tedy máte mé díky. A doufám, že si užiju vašeho piva po mnoho sychravých večerů.“ Paks s Kolyou vyšly do chladné větrné noci. Přestalo pršet, ale vzduch byl

stále vlhký. Chvíli mlčely, ale když zabočily na tržiště, zeptala se Paks: „Co to bylo?“

„Co?“

„Že si nechtěl vzít peníze. Opravdu dává jídlo zdarma každému z vévodových lidí? Tak si přece nemůže vydělat na živobytí.“

„Paks – počkej s tím, až dojdeme domů.“ Po několika minutách přešly most a došly k vratům Kolyina domu. Kolya vedla Paks vzhůru po dlážděném chodníku a otevřela těžké dveře. Uvnitř praskal v krbu oheň, který tlumeně osvětloval hlavní místnost. Kolya přiblížila k plamenům třísku, a když její konec vzplál, zapálila svíce rozmístěné ve svícnech kolem pokoje.

„Jestli si potřebuješ něco usušit, tady je stojan,“ řekla a vytáhla z rohu dřevěný rám. Paks vylovila z batohu vlhké šaty a rozprostřela je na něj, potom se rozhlédla po místnosti. Sloužila jako kuchyň a zároveň i obývací pokoj, v krbu byly kuchyňské háky, v příborníku měly své místo talíře, korbely a dvě modré sklenice, z trámů visela síťka plná sýra, síťka cibule a šunka, poblíž krbu stál masivní stůl a několik židlí. U protější stěny Paks viděla psací stůl, podnožku a další židle rozestavené kolem pruhovaného koberečku na podlaze. Pod okny stála dlouhá lavice pokrytá jasnými tkaninami. Kolya zmizela dveřmi vedle krbu a vrátila se s hlubokou miskou jablek a malou miskou ořechů.

„Třeba už máte jablek dost, ale tahle vypadají krásně,“ řekla Paks.

„Jsou moc dobrá. Letos poprvé se na těch dvou stromech urodilo víc ovoce. Ta zelená a červeně žíhaná pocházejí z Lyonye – mistr Svatodub mi před lety poslal semenáčky. Ta tmavá jsou podle obchodníků nová odrůda – alespoň byla nová, když jsem jich pár kupovala. Tyhle stromy mám už devět let. Ta jablka, co jsem ti poslala na jih, to byla odrůda Královský dvůr – pěstují je v královských sadech v Pargunu. Dobře snášejí cestu a jsou sladká, ale tahle jsou lepší – mají tenčí slupku.“ Bylo jasné, že Kolya je ráda, že může mluvit o něčem neškodném. Paks se přizpůsobila.

„Kolik odrůd pěstujete?“

„Tolik, kolik jich seženu. Jabloním se daří lépe, když se míchají různé druhy, a některé mají sklon občas nějaký rok v

úrodě vynechat. Teď mám sedm odrůd, které plodí ovoce dobře – tyhle dvě, Královský dvůr, Západní koule z Finthy, Velký mošťák a Malý mošťák a Westlandské zelené. Další dvě odrůdy mi zrovna letos začaly rodit, ale zatím ne moc – jedna jsou další letní jablka, ale žlutá místo zelená, a druhá jsou velká červená se žlutým žíháním, která se dobře prodávají na trzích jižně odtud. A od té doby, co jsi odešla, jsem začala i s hrušněmi. Tenhle rok jsem sklidila přes dvacet bušlů hrušek.“

Paks se zakousla do zelenočerveného jablka. Ústa jí zaplavila šťáva. „Je dobré,“ pochválila ho a polkla. Kolya ve své silné ruce rozdrtila dva ořechy jeden o druhý a začala z rozbitých skořápek vybírat jádra.

„To je. Paks – budeme rádi, když tu zůstaneš. Doufám, že to uděláš. Ale – kvůli čemu jsi sem přišla? Jen kvůli tomu, abys poděkovala vévodovi za pomoc? Nebo –?“

Paks si ukousla další kus jablka. „Nejsem si jistá, jestli vám to můžu prozradit. Netuším, kolik toho víte o tom, co se mi vlastně stalo –“

„Vévoda nám – Radě – něco z toho řekl. Nic, co by se ti dalo klást za vinu –“

„Nevěděl o všem.“ Paks cítila Kolyin pohled, jako by to byla ruka na její tváři.

„Povídal, že to byla chyba generálmaršálky,“ pravila Kolya. „Nikdy tě z ničeho neobviňoval –“

„Nebyla to její chyba. Ne tak, jak si to myslí on. Vyprávěl vám o Kolobii? O tom, co se tam stalo?“

„Ne tak docela.“ Kolya si neklidně poposedla. „Jen něco o zajetí a zlých silách.“

„Ano.“ Paks se snažila uklidnit. Určitě už bude schopná vyprávět ten příběh klidně. „Zajali mě kuaknomové, kteří slouží Achryi.“ Kolya kývla s pohledem upřeným na misku ořechů. „Nabídli mi možnost bojovat – bojovat o šanci uniknout. Nebo jsem si alespoň myslela, že mi to nabízejí. Měla jsem bojovat většinou proti skřetům v takové aréně, kterou měli v podzemí.“

„Většinou? Kolikrát –?“

„Nevím.“ Paks odložila ohryzek tak opatrně, jako by byl živý. „Nevzpomínám si. Mnohokrát, soudě podle jizev, které

mi po tom zůstaly. Nakonec mě donutili, abych si oblékla očarovanou zbroj –“

„Matko stromů!“ zvolala Kolya, nyní upírala pohled přímo na ni. Zvedla ruku v ochranném gestu. Potom na svou ruku pohlédla a zavrtěla hlavou. „Promiň. Pokračuj.“

Paks si z misky vzala další jablko a prohlédla si ho. „Při těch bojích se mi do mysli vkradlo velké zlo. Rostlo ve mně, až se vymklo kontrole. Toho si ve Fin Paniru všimla generálmaršálka. Nebyla jediná, kdo to viděl, Kolyo. Dokonce i já, když –“ Odmlčela se a zhluboka se nadechla. „V každém případě viděli jen jedinou možnost, jak mě vyléčit. Tak se generálmaršálka, dva paladinové a elf pokusili to zlo ze mě odstranit. Což udělali.“

„A podle vévody tě prý zmrzačili stejně, jako kdyby ti uřízli nohy.“

Paks zavrtěla hlavou. „Tak ne. Vy – promiňte mi, Kolyo, ale vy jste o ruku přišla doopravdy. Nedá se udělat nic pro to, aby vám zase narostla. Já jsem své údy měla – nohy i ruce – jen jsem je chvíli nemohla používat.“

„A uvnitř? Vévoda povídal, že nadělali víc škody uvnitř, že ti vyrvali samotné srdce, odvahu –“

„To jsem si myslela já i oni, ale kuakgan mi ukázal, že tomu tak není.“

„Jsi si jistá?“ Kolya se na ni pozorně zahleděla. „Slyšeli jsme, že ses měla stát samotným paladinem – a přitom jsi tady a podle svých slov nemáš ani dost peněz na to, aby sis koupila meč –“

„Dělá snad paladina bohatství? Nebo vám připadám vyděšená?“ usmála se na ni Paks.

„Vlastně – ne. Nepřipadáš. Ale mě by ses stejně nebála.“

„Bála bych se vás. Byla jsem taková. To nemůžu skrývat, Kolyo – během těch měsíců jsem byla tak zbabělá, jak si jen dokážete představit. Nevím, jestli vám to vévoda říkal, ale viděl, že jsem nedokázala pozvednout meč ani při tréninku. Viděl mě, jak se bojím nasednout na koně – i klidného. Viděl mě – veterána své kumpanie – omdlít hrůzou, když se ke mně přiblížil zbrojmistr s mečem.“

„Byla jsi zraněná –“

Paks si odfrkla. „Víte dobře, že tím to nebylo. Kolyo, do-

stala jsem se na takovou úroveň, kam dojde jen velice málo vojáků – ke strachu a bezmocnosti obyčejných lidí. A s pomocí jsem se odtamtud vrátila. Proč jsem tady – no, to je dlouhý příběh. Řekněte mi, budete si o mně myslet, že jsem blázen, když vám povím –“ zaváhala a Kolya na ni zvědavě pohlédla.

„Co?“

„Kolyo, od chvíle, co jsem se přidala ke kumpanii, se mi stávaly různé věci – které mi připadaly zvláštní. V Aarenis – obzvláště ten třetí rok – ostatní si taky všimli –“ Velice těžko se jí otevřeně říkalo, že se domnívá, že je paladin.

„Stammel mi o tom povídal.“ Kolya rozlouskla další dva ořechy. „Říkal, že to mělo něco společného s Girdovým medailonem, který ti dala tvá přítelkyně – prý jsi dokázala vycítit věci, které ostatní vycítit nedokázali.“

„Ano. To byla jedna část. Proto jsem si myslela, že mají pravdu, když mi řekli, že bych mohla být paladinem.“

„A neměli ji?“

„No – měli. Svým způsobem.“ Paks zjistila, že se potí. „Skutečnost je taková, že – já – mám jisté dary. Jsou podobné těm, které mají paladinové, ale já jsem nikdy nedokončila výcvik, ani jsem nesložila přísahy. Mistr Svatodub si myslí, že mi je dali přímo bohové. A jestli je to tak –“ znovu se odmlčela.

„Jestli je to tak, dalo by se říct, že jsi takový paladin, to tím myslíš?“ pohlédla na ni úkosem Kolya. „Pozoruhodné tvrzení. Ne že bych pochybovala o tvých slovech –“ dodala rychle. „To já jen že – jsem nikdy o ničem takovém neslyšela. Když si představím paladina, představuju si ty, které jsem viděla během svého pobytu u kumpanie. A ti nebyli takoví, jako jsi ty teď.“

„Já vím.“ Paks se naklonila kupředu a opřela se lokty o kolena. „Cvičila jsem s nimi, vím, co si pamatujete. Blyštivé zbroje a lesklé koně, postavy tak oslnivé, že by je každý následoval. Netvrdím, že jsem takový paladin, Kolyo. Říkám, že mě sem někdo – a já věřím, že to byl Nejvyšší nebo Gird, jeho služebník – povolal za nějakým účelem. V hostinci jsem cítila něco zlého a něco uvnitř mě na to odpovídalo: kvůli tomu jsem sem přišla. Nechápu, jak to uškodí vévodovi nebo jeho

panství, pokud se tedy navzdory veškerému přesvědčení neobrátil ke zlu.“

„Povíš mu to otevřeně?“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. Jak jste řekla, nevypadám jako paladin. Nemám pro něj žádnou jasnou zprávu. Můžu jen být tu a být připravená posloužit mu, až to bude potřebovat. Myslím, že k tomu dojde brzy.“

Kolya se zavrtěla na židli. „Nemohu uvěřit, že bys lhala. Mistr Svatodub píše, abych ti důvěřovala – a mám důvod mu věřit. A podle toho, co vím o tvé minulosti – u Stromu, Paks, kéž bych to chápala.“

„To si přeju i já,“ odpověděla Paks.

„A teď tedy nejsi girďanka?“

„To nedokážu říct. Nejsem – už nemůžu být – pod velením generálmaršálky. Ale přísahala jsem, že budu sloužit po girdském způsobu, a tu přísahu neporuším.“ Ani bych nemohla, poté co se stalo v magickém ohni, pomyslela si.

„To vévodu nepotěší.“ V Kolyině hlase zazněla emoce, kterou Paks nedokázala rozeznat. Uspokojení? Závist? Paks se chytila nejasné předtuchy.

„Můžete mi povědět, co má proti girďanům, Kolyo? Vím, že jde o něco víc, než co se stalo mně, ale nevím o co. Mistr Svatodub mi to neprozradil.“

Kolya stiskla rty, potom vzdychla. „Co víš o vévodově paní?“

„Moc ne. Jen to, že byl vévoda ženatý a že jeho manželka zemřela před deseti nebo dvanácti lety. A on z toho z nějakého důvodu viní girďany. Vy jste ji znala?“

„Ano. Sloužily jsme v kumpanii ve stejnou dobu. Než si vzala vévodu.“ Kolya znovu vzdychla a zahleděla se do ohně. „Paks, moc se o ní nemluví – vévoda to nemá rád – ale myslím si, že bys ten příběh měla znát. Mohlo by ti to pomoci pochopit.“ Zhluboka se nadechla, sevřela a opět rozevřela ruku a začala vyprávět.

„Jmenovala se Tammarrion Mistiannyi, všichni jsme jí říkali Tamar. Byla bojovnice, jedna z nejlepších. Vysoká, silná a –“ Kolya střelila pohledem po Paks. „Byla ti dost podobná, ačkoliv měla o něco modřejší oči. Pohybovala se stejným způsobem. Když se přidala ke kumpanii, byla gir-

ďankou – jako tehdy většina členů kumpanie. Zkusila mě obrátit na svou víru, ale jemně. Celá kumpanie ji měla ráda. Byla vždy veselá, nehádala se, tvrdě pracovala a – u bohů, mít ji vedle sebe v boji! Byla vznětlivá a tehdy to ukazovala. Její oči zmodraly ještě víc, trochu se smála a nevím o tom, že by ji někdo někdy zasáhl. Tedy ne v době, kdy jsem přišla, protože nějaké jizvy už měla.

Vévoda byl jen o pár let starší než my ostatní. Myslím si, že s Tamar by se rád vyspal kterýkoliv muž, ale ona nejevila zájem ani o ně, ani o ženy. Ale vévoda – Tehdy bojoval spolu se svými vojáky, kumpanie měla pouze jednu kohortu, bylo nás jen něco málo přes stovku a oni dva často bojovali bok po boku. A na konci mojí první sezóny se s ní oženil.“ Kolya se na židli znovu zavrtěla a vzala si jedno žíhané jablko. Paks ji nepřerušovala a Kolya nakonec pokračovala.

„Tehdy bylo všechno docela jiné. Kumpanie byla malá a pevnost tvořily polohliněné hradby a dřevěné boudy. Tamar si mezi námi nikdy nehrála na dámu, ale pracovala stejně pilně jako vždy, byla vévodovým druhým já. Spolu plánovali, co se postaví tam a co ve vesnicích, a spolu také procházeli nabídky na každou sezónu. Tehdy jich z Aarenis tolik nepřijímali – vévoda musel v souladu s podmínkami, za kterých dostal své panství, udržovat v pevnosti posádku. To byly dobré roky. Nejsem girďanka, ale tenkrát to byla dobrá kumpanie a smlouvy nás zavazovaly k bojům, které nebudily žádné pochybnosti. V pevnosti žil i maršál. Dotíral na ty z nás, kteří nebyli girďané, ale stejně jsme ho měli rádi. Člověk mohl důvěřovat svým druhům a dělat svou práci, aniž by si lámal hlavu s tím, co je to vlastně za práci, jestli chápeš, jak to myslím.“ Paks, která si pamatovala poslední tažení v Aarenis, jí rozuměla velice dobře a kývla.

„A pak,“ pokračovala Kolya, „když se narodily děti –“

„Děti? Nevěděla jsem, že vévoda měl děti.“

„Nikdo se o nich nezmiňuje. Zemřely s ní. Starší byla dívka, mohlo jí být tak osm, když zemřela – kdyby žila, byla by zhruba ve tvém věku. Chlapci byly teprve tři. Když se narodily, vévoda chtěl po Tamar, aby odešla někam, kde by byla ve větším bezpečí, ale ona to nikdy neudělala. Nějakou dobu samozřejmě nebojovala, ale vzpomínám si, že jezdila na

koni a cvičila, i když měla takovéhle břicho –“ Kolya gestem naznačila pokročilé těhotenství. „A jakmile mohla zase obléknout zbroj, začala znovu trénovat. Začala s částí kumpanie zůstávat tady, když vévoda přijal práci daleko odtud, ale nebyla to žádná panička, která by seděla u tkaní.“ V Kolyině hlase zaznívalo něco vřelejšího než jen úcta.

„Potom jednoho roku generálmaršál – ten předešlý – chtěl, aby vévoda s celou kumpanií vytáhl do nějaké války v Aarenis. Tsajský dvůr to povolil. Vévoda chtěl nechat část svého vojska s Tamar nebo ji vzít s sebou, ale ona si přála, aby si pro slávu Girda vzal všechny. Říkala, že děti jsou ještě příliš malé na to, aby se mohly vydat na tažení na jih, a ona že bude v bezpečí s tsajskou domobranou, která měla v létě dorazit. Povídala, že by na vévodově panství měl zůstat někdo z jeho rodiny pro případ, že by se něco stalo králi. Podle toho, jak se chovali, když byli s námi, jsme věděli, že se o tom přou – a věděli jsme i to, jak byli oba vznětliví –“ Kolya na okamžik zmlkla. „Byli si tak blízcí jako všichni manželé, které jsem kdy viděla, jako druhové a milenci zároveň. Tamar však byla o něco troufalejší. Určitě v případech, kdy se jednalo o Girda. Nakonec vévodu přesvědčila, aby si vzal obě kohorty. Tak vyrazil na jih a nechal ji tu s dětmi a asi tak deseti ozbrojenci, než dorazí domobrana. Samozřejmě tu zůstali i řemeslníci, správce, sluhové a maršál. Ten byl bezpochyby velice dobrým bojovníkem. Ne že by to bylo něco platné.“ Kolya vstala a chvíli neklidně přecházela po místnosti. „Chceš něco k pití?“

Paks neměla žízeň, ale napadlo ji, že Kolye pomůže, když si udělá malou přestávku. „Vodu, to pivo bylo silné.“

„Dobře. Vydrž chviličku.“ Kolya opět zmizela do zadní místnosti a vrátila se se džbánem. Vzala z příborníku dva korbely a naplnila je. „Tumáš.“

„Díky.“ Paks polkla a zavrtěla se. Přemýšlela, jestli by nemela něco říct. Kolya prohrábla oheň a posadila se zpátky na své místo.

„Nikdo neví, co se stalo. Mysleli jsme si, že si s dětmi vyjela ven – možná na lov. S ní jel správce, maršál a dva vojáci, aby pomáhali s poníky dětí. Na oběd se nevrátili. To si ještě nikdo nedělal žádné starosti. Koneckonců bylo to pět

válečníků, všichni na koních – a víc než rok byl v okolí klid. Nevrátili se však ani za soumraku. Tamar by bývala poslala zprávu, kdyby chtěli přenocovat venku.

Seržant po nich začal pátrat asi hodinu před úplným setměním, ale bezúspěšně. Pak si vzal pochodně a psy a pokusil se sledovat stopu i v noci, ale něco svedlo psy ze stopy a ani oni nic nenašli. Až následující den vzadu na vřesovištích, severně od pevnosti, našli první tělo. Patřilo starému správci, byl prošpikovaný šípy a pořezaný dýkou nebo mečem. Potom našli i ostatní. Útočníci se museli pokoušet zajmout Tamar živou, protože kolem ní a dětí ležela hromada mrtvol. Malá Estil se snažila bojovat také – už trénovala se cvičným mečíkem a Tamar jí dovolila nosit dýku. Ta byla zkrvavená až po jílec. Dívka padla přes svého malého bratra. S dětmi se útočníci neobtěžovali, ale Tamar s maršálem byli svlečení a rozsekaní. Jejich zbroj a zbraně tam ležely na hromadě."

Paks cítila, jak se jí při Kolyině vyprávění derou do očí slzy. V duchu viděla pět dospělých, kteří se zoufale snaží ochránit děti, a malé děvče – pomyslela na sebe v osmi letech, jak zápasila s bratry – které dýkou brání svého bratříčka.

„Co byli ti útočníci zač, Kolyo? Parguňané? Skřeti?"

„Podle těl skřeti a poloskřeti. Našli jsme tam dvanáct mrtvol a krvavé stopy ostatních. Další dvě mrtvoly ležely o míli dál."

„Vy jste tu tedy tehdy byla?"

„Ano. Já – Estil, ta holčička, si se mnou ráda hrála. Tamar mě požádala, abych tu zůstala, dokud nedorazí domobrana. Toho dne jsem odjela do mlýna – tehdy tu nestála žádná vesnice, jen mlýn – abych přivezla mouku. Když jsem se to odpoledne vrátila, seržant si právě začínal dělat starosti. Nikdy jsme se nedozvěděli, proč si vyjeli právě na sever – ze všech směrů na tu nejnebezpečnější stranu – nebo jak se stalo, že za denního světla vylezla ven tak velká skupina skřetů. Něco je muselo přilákat, ale nikdy jsme nezjistili co." Odkašlala si a polkla další doušek vody.

„Tak jsme odnesli těla zpět do pevnosti a vyslali posla za vévodou. Všichni jsme byli vyděšení. Viděla jsi ho, jaký je, když se opravdu zlobí – nechtěla bys být terčem jeho hněvu.

Cítili jsme tehdy, že jsme měli udělat něco – cokoliv – abychom tomu předešli. Proplakala jsem celý týden a myslím, že všichni ostatní také. Potom přijel vévoda. Zlobil se, přesně jak jsme očekávali – myslela jsem, že pod jeho kroky snad vyšlehnou plameny. Každého z nás se samozřejmě ptal, kde jsme byli a proč jsme nebyli s Tamar, ale bylo to všechno přímé. Když jsme s ním promluvili, ani slůvkem nás neodsuzoval. Všechen ten hněv však obrátil proti girďanům – kladl generálmaršálovi za vinu, že ho odvedl pryč se všemi vojáky a že ho k tomu Tamar přemlouvala. Bylo to velice… těžké.“ Paks si pomyslela, že slovo těžké to zdaleka nevystihuje. „S hromy a blesky odjel do Fin Paniru a Vérelly. Báli jsme se, že by mohl rozpustit kumpanii, ale neudělal to.

Začal ji naopak zvětšovat a každý rok přijímal práci v Aarenis. Nestrpěl by tu maršála, ačkoliv proti řadovým girďanům nic neměl a stále je do své kumpanie přijímal. Kvůli léčení začal najímat mágy. Nebyl už ohledně výběru rekrutů tak náročný – ne že by bral přímo lůzu, ale už nebyl tak opatrný. Ve většině věcí se nezměnil. Kdybych měla obě ruce, bojovala bych za něj, a ráda. Je stejně statečný jako vždy, stejně čestný a stejný vůdce. Ale – slyšela jsem o tom posledním roce v Aarenis nějaké věci, které by se nikdy nestaly, kdyby byla Tamar naživu. Býval by je nechtěl dělat, Paks.“

Paks vzpomínala na Siniavovu smrt a upírala pohled do ohně ještě dlouho poté, co Kolya skončila. Nakonec se rozhlédla kolem a uviděla, že Kolya má zavřené oči a na tvářích se jí lesknou slzy. „Děkuju, že jste mi to řekla. Musí být těžké o tom mluvit s někým, kdo ji neznal –“

„Ale ty se jí tolik podobáš!“ přerušila ji Kolya chraplavým šepotem. „Když ses přidala ke kumpanii, Stammel si toho hned všiml. Řekl mi to, když jsem tenkrát přišla do pevnosti jako svědek. Jakmile jsi byla v pořádku, viděla jsem to sama. A vyprávěl mi i o tom, co jsi udělala v Aarenis – jak jsi zastavila vévodu. Paks, to muselo znít, jako by Tamar mluvila ze záhrobí – podle toho, co říkal Stammel. Nikdo jiný ho zastavit nemohl. Myslím, že proto vévoda tak zuřil, když z Fin Paniru přišla ta zpráva o tobě. Vypadalo to, jako by se to všechno dělo znovu –“

„Ale nikdy neřekl nic –“

„Ne. Samozřejmě že ne. Jsi koneckonců ve věku jeho dcery. Neřekl by ti to. Co ti pověděl, když ti dával svůj prsten?“

„Že kdybych někdy potřebovala nebo chtěla jeho pomoc, mám ho přinést nebo poslat.“

„To jsem si myslela. Když se vrátil, řekl nám – svým úředníkům, Radě Východního a Západního Vévodova – že kdyby ses objevila ty nebo prsten, máme udělat cokoliv, abychom ti pomohli. Cokoliv. Bez otázek. Utratit vše do posledního měďáku, kdybychom museli, nebo zabíjet, kdybys byla v nebezpečí, a on by to odůvodnil. Cokoliv. Proto by si Piter nevzal tvé peníze. Dal by jednou jídlo kterémukoliv vévodovu člověku, ale dnes večer šlo o prsten a o to, co řekl vévoda.“

Paks zrudla. „Ale Kolyo, já jsem už v pořádku. Nepotřebuju –“

„Tím si nemohl být jistý. Nemáš meč. Vévoda povídal, že bys mohla vypadat jako kdokoliv – žebračka, zlodějka, otrokyně, dělnice, stráž – ale pokud by ses neobjevila na koni a v plné zbroji, měli jsme předpokládat, že potřebuješ naši pomoc. A že bys nepřipustila, že ji potřebuješ.“ Kolya se odmlčela a vzdychla. „Půjdeš tam po tom, co jsem ti řekla?“

„Ano. Zítra, pokud není důvod to odložit.“

„Ne. Jdi. Bude mu dělat starosti, že nemáš meč.“

„Říkala jste, že by si mě najal – třeba si od něj nějaký vysloužím.“

„Ach, to on tě vezme. Tenhle rok mu v pevnosti řádila nějaká horečka.“

„Kam letos podnikl tažení?“

„On ti to neřekl? Ne, nejspíš ne. Asi tak v době, kdy jsi odešla od kumpanie, dostal z Vérelly zprávu od Regentské rady. Zjistili, že vzal celou posádku na jih, a zuřili.“

Paks to zmátlo a muselo to na ní být vidět, proto to Kolya vysvětlila: „Toto panství mu přidělila tsajská koruna. Očekává se od něj, že posílí pevnost – což udělal – a bude v ní udržovat posádku, aby chránila zem proti vetřelcům. Předtím to byla tsajská strážní základna, chápeš? Vévoda tu vždy nechával alespoň padesát mužů, obvykle víc. Ten

poslední rok v Aarenis odtud však všechny stáhl – aktivní i ty ve výslužbě, každého, kdo se dokázal ohánět mečem. Proto regenti prohlásili, že porušil svou přísahu koruně, a chtěli mu toto místo odejmout. Jenže nikomu jinému se nechtělo sem jít bojovat se skřety a dráždit během procesu vévodu."

„Arcolin část toho zaslechl – vévoda prohlásil, že přísaha jeho lidem u něj byla na prvním místě a že neměl důvod tady očekávat nějaké potíže. Bylo to jedinkrát během dvaceti let, co nesplnil sebemenší část své přísahy koruně. Potom, než mu mohli zakázat další výpravy na jih, sám řekl, že zůstává na severu. Vydělal dost a měl nedostatek vojáků. Takže v zimě – předminulou zimu – prohánět tady v okolí skřety a verboval lidi, aby nahradil ty, o které přišel v Aarenis, a v létě naverboval další. Musel vyhnat mnohé z těch, co se ke kumpanii přidali na jihu. Letos na jaře už měl stavy vojáku téměř doplněné. Poslal jednu kohortu na východ k Pargunu, aby tam pomohla pohraničním pevnostem, ale sám zůstal tady."

„Takže tu byl déle než rok."

„Ano, až na ty týdny, kdy byl s tebou ve Fin Paniru. Je to nejdelší doba, jakou tu strávil od smrti Tamar."

„Jak mu je?"

Kolya odvrátila pohled. „Ach – asi dobře. Stále je něčím zaneprázdněný. Neonemocněl, po celou dobu trénoval."

„Ale co –?"

„Nevím co. Asi ta šlamastyka s regenty a s generálmaršálkou a troufla bych si tvrdit, že si dělá starosti kvůli dědici. Říkali jsme si, jestli nepřemýšlí o tom, že by se znovu oženil." Položila ruku na jablko a koulela ho po stole. „Není to nic, co bych dokázala pojmenovat – jen pocit, že v něm vře silný hněv. My – ti staří veteráni – si děláme starosti, co se stane, až – jestli –"

Paks kývla. „Něco z toho hněvu jsem cítila tu poslední sezonu v Aarenis – a když přijel do Fin Paniru. Ale on neudělá nic špatného, Kolyo, tím jsem si jistá."

„Ty! A já ho znám kolik let? Ne, omlouvám se. Možná ho opravdu znáš lépe než já."

Kapitola osmá

Ráno se mraky uhánějícími nízko po obloze prodralo slabé slunce. Paks překonala pahorek jižně od pevnosti a spatřila její masivní hradby. Všimla si skupiny trénující na západě a přemýšlela, jestli to jsou rekruti nebo vojáci. Přiblížila se k pevnosti. Vypadalo to, že se za tu dobu vůbec nezměnila. Ve větru se třepetaly vévodovy barvy. Hlavní brána byla otevřená, jak tomu ve dne obvykle bývalo. Paks pevným krokem pokračovala dál. Začínal se jí svírat žaludek. Poznají ji stráže u brány? Koho potká na nádvoří?

Vzpomněla si na chvíle, kdy poprvé pochodovala k této bráně, a na to, jak byla rudá, když ji Stammel zavedl dovnitř. Bylo zvláštní, že je stále tak nervózní, po tom všem, co se stalo. Nahmatala palcem vévodovu pečeť a otočila jí na prstě.

„Hej, ty tam! Poutnice!“ Vzhlédla ke strážným na hradbách. Zastavila se. V bráně se objevil muž. „Přistup blíž a promluv. Co tu pohledáváš?“

Paks vykročila vpřed. Snědou vousatou tvář nepoznávala. „Jsem Paksenarrion Dorthansdotter,“ řekla. „Byla jsem členkou této kumpanie. Ráda bych se setkala s vévodou.“

Strážný se zamračil. Paks usoudila, že je velmi mladý – možná nedávno přestal být rekrutem. „S vévodou Phelanem? Proč si myslíš, že – *kdo* jsi říkala, že jsi? U téhle kumpanie?“

„Paksenarrion Dorthansdotter. Sloužila jsem tři roky v Arcolinově kohortě.“

Jeho oči se rozšířily. „Paksenarrion – ano –“ Sklouzl pohledem k jejím rukám a ona mu ukázala pečeť. „Samozřejmě.

Pojď se mnou. Vévoda má poradu, ale hned mu pošlu zprávu. Jedla jsi?“

„Ano, díky.“ Následovala ho branou na důvěrně známé nádvoří s jídelnou a marodkou vzadu. Někdo vedl přes nádvoří vysokého koně. Kolem svižně procházeli za svými záležitostmi ozbrojení muži a ženy ve známých uniformách. Snažila se na ně nezírat a následovala svého průvodce k Vévodské bráně. Téměř okamžitě však narazili na Stammela.

„Paks! U Tira, sotva bych se nadál, že jsi to opravdu ty!“ Popadl ji a srdečně ji objal. „Doufám, že se vracíš k nám.“

Paks se přistihla, že se široce usmívá. „Musím za vévodou –“

„Samozřejmě, samozřejmě. Ale zůstaneš tu, viď, Paks – nechoď zpátky do Fin Paniru –“

„Nějakou dobu se tam určitě nevrátím.“ Vymanila se z jeho objetí, mladý strážný jen s rozšířenýma očima přihlížel. Stammel se na chlapce zazubil.

„Tak pokračuj – zaveď ji dovnitř. Nenajdeš člověka, kterého by vévoda viděl raději.“ Ohlédl se zpět k Paks: „Najdu si tě, až vyjdeš ven.“ Otočila se, aby následovala strážného. Viděla, že má na jazyku nevyslovené otázky. Byli v půli cesty přes nádvoří, když zaslechla další známé hlasy.

„To vypadá jako –“

„U bohů, to je Paks! Paks! Bohové to zatraťte –“ Paks se otočila a uviděla, že Arne s Vikem jsou už téměř u ní. Na okamžik se ocitla pohřbená v záplavě slov a objetí. Z očí jí vytryskly slzy.

„Věděla jsem, že přijdeš. Věděla jsem to.“ Arne, kterou rozrušilo jen máloco, se smála a plakala zároveň. „Bez ohledu na to, co říkali, jsem věděla –“

Kolem se shromáždili další lidé. „Počkej, až Barra uslyší –“ slyšela někoho říkat. Volya a Jenits, její dávní rekruti, se připojili k Arne v dalším objetí. Tohle Paks nečekala, neuvědomovala si, jak moc jí tihle lidé chybí. Nakonec zvedla ruce, zatímco na ni pršely otázky a poznámky. Všichni ztichli, jako by byla důstojník.

„Já – musím za vévodou. Nejdřív za ním a pak –“

„Budeš zase s námi,“ skočila jí do řeči Arne. „Budeš, že ano?“

„Chvíli ano. To záleží na vévodovi.“

„Vezme tě. Vždycky by tě vzal.“ Arne pohodila hlavou a na okamžik se rozesmála. „Ach, to byly časy. Vy nováčci nevíte, o co jste přišli. Jen počkejte.“

„Arne –“ začala Paks, kterou to uvedlo do rozpaků.

„Nevadí,“ řekla Arne. „Jen jdi za vévodou. Pak budeme spolu lovit skřety. Určitě jsi nezapomněla, jak se to dělá.“

Paks zavrtěla hlavou a následovala nyní zmateného strážného Vévodskou branou.

V této části pevnosti ještě nikdy nebyla. Vnitřní nádvoří oddělovaly od toho hlavního zadní stěny jídelny, marodky a jedněch kasáren. Ostatní strany zabíraly vévodovy ubytovací prostory (kde bydleli také kapitáni kohort a vévodovi sluhové), zbrojnice a skladiště. Uprostřed malého nádvoří stála kašna obehnaná kamennou lavicí, poblíž z dlažby vyrůstal malý strom. Vévodova rezidence zabírala severní a západní stranu.

U dveří ji od prvního strážného přebral jiný. Ani jeho Paks nepoznávala. Když ho však následovala do sálu, potkala na chodbě Arcolina, který se s ní dal do řeči.

„Paks! Jsi to opravdu ty? To vévodu potěší –“

„Ano, kapitáne.“ Paks se v duchu vrátila k myšlení vojáka kumpanie, kterým byla.

„Vypadáš dobře – jak se ti vede?“

„Dobře, děkuju.“

„To rád slyším. Pojď se mnou –“ Gestem strážného propustil a sám ji vedl po schodech vzhůru a chodbou do severního křídla. „Vévoda je ve své pracovně – ty jsi tady nahoře ještě nebyla, viď?“

„Ne, pane.“

„Jsou to třetí dveře vpravo.“ Celou cestu však šel před ní. Dveře byly otevřené. Jak se k nim blížili, Paks viděla místnost, do níž dopadal dostatek světla okny, která vedla na nádvoří. Kapitán vstoupil dovnitř, Paks se zastavila na prahu.

„Můj pane, je tu Paksenarrion.“ Paks viděla vévodu, který seděl za stolem pokrytým poházenými listinami. Zvedl hlavu, jeho tvář se téměř nezměnila, jen vypadal unaveně. Pohlédl na ni a jeho chmurný výraz se projasnil.

„Pojď dál, Paks. Nebo si teď necháváš říkat celým jménem?“

„Děkuju, můj pane. Slyším na obojí.“ Vstoupila do místnosti a Arcolin tiše odešel. Vévoda si ji prohlédl.

„Vypadáš lépe, než když jsem tě viděl naposledy.“

„Ano, pane. Jsem na tom lépe.“

„Pojď, posaď se.“ Pokynul ke křeslu u stolu a Paks si do něj sedla. „Nemáš meč,“ řekl. „Takže všechno zůstalo tak, jak bylo?“

„Ne, pane. Strávila jsem léto v Lyonyi, s hraničáři. Ti používají většinou luky. Na meč jsem neměla dost peněz.“

„S hraničáři?“ Zdálo se, jako by jeho tvář ožila, potom však ztuhl. „Takže můžeš –“ Zarazil se, ale Paks věděla, na co se nezeptal.

„Můžu zase bojovat, můj pane, a taky jsem bojovala. Přišla jsem vám poděkovat za vaši pomoc – a za důvěru.“ Při těch slovech vévoda vstal a přešel k ní. Zastavil se několik stop od ní a přejel ji pohledem od hlavy k patě.

„Je to splaceno tím, že tě vidím opět zdravou. Co pro tebe mohu udělat – tedy kromě toho, že ti dám meč?“

„Můj pane, nepřišla jsem vás prosit o meč, ale o místo. Jestli potřebujete dalšího vojáka, já potřebuju práci.“

„Takže se nevracíš do Fin Paniru?“ zatvářil se potěšeně vévoda.

„Až to udělám, ráda bych měla vlastní zbraně,“ odvětila Paks.

„Cha!“ zazubil se náhle. „Opravdu je ti lépe. Ale slíbil jsem ti kapitánství, vzpomínáš?“

Paks se zasmála. „Můj pane, jste velice laskavý, ale abych byla upřímná, nemyslím, že můžu zůstat u kumpanie navždy.“

„A co pak? Fin Panir a girďané, nebo něco jiného?“

„Nejsem si jistá. Ale zůstanu půl roku u vás – možná i víc – jestli mě přijmete. Ale ne jako kapitán. Nebylo by pro mě vhodné, abych od vás přijala vysokou hodnost. Jsou tu tací, kteří si ji zaslouží spíš.“

„Nikdo si ji nezaslouží víc než ty.“ Vévoda sklopil oči. „Ne. Chápu, jak to myslíš. Samozřejmě tě rád přijmu. V létě nám tu hodně lidí onemocnělo horečkou. Uvidíme. Předpo-

kládám, že se vrátíš k Arcolinově kohortě. Budeš dostávat veteránský plat, tím by sis měla do jara vydělat na meč bez problémů. Stále přemýšlíš o tom, že se staneš paladinem, viď?“ Vychytrale na ni pohlédl. Paks kývla. Vévoda se na víc neptal, ale pokračoval: „Potom budeš potřebovat získat zkušenosti s vedením. Máme tu hodně problémů se skřety, v zimě si můžeš vzít na starost četu. A další věc –“

„Ano?“

„Většina paladinů pochází z rytířských řádů. Měli možnost naučit se, jak se mají chovat u dvora a v hodovním sále. Podle toho, co jsem minulý rok viděl, ty v tom ještě příliš zběhlá nejsi, že?“

Paks zrudla. „Ne, pane. Snažila jsem se to naučit –“

„A vedla sis dobře, na ovčákovu dceru. Já jsem také nezačínal v paláci, Paks, ale teď mohu bez obav večeřet s králi. To tě také můžeme naučit, pokud chceš.“ Na okamžik se odmlčel a pátravě si prohlédl její tvář. „Nezpůsobí to žádné potíže s tvými druhy z kumpanie. Začíná být jasné, že nejsi obyčejný voják. Pokud budeš souhlasit, strávíš část svého volna v mé knihovně, budeš se učit o historii a dalších věcech a spolu se mnou a mými kapitány debatovat o politice a strategii.“

Paks jeho nabídka ohromila. „Můj pane – ano. To by se mi líbilo. Znám toho velice málo.“

„Tak dohodnuto, zanes tento rozkaz ubytovateli a ten druhý Arcolinovi a ubytuj se. Arcolin ti sestaví rozvrh. Chci, abys s námi večeřela co nejčastěji, kdykoliv to nebude narušovat tvé povinnosti.“

„Ano, můj pane.“

O hodinu později měla Paks po boku meč a na sobě hnědou tuniku Phelanovy kumpanie. Na nohy jí opět táhlo a cítila se před ostatními odhalená, věděla, že vedle nich vypadá její pokožka křídově bílá. Zbrojmistr Siger obdivně hleděl na její luk a požádal ji, jestli by jim s ním něco nepředvedla.

„Teď ne, Sigere,“ odvětil Stammel. „Ještě ji musíme zapsat.“

„Tak odpoledne,“ řekl Siger. „Je to pěkný luk, doufám, že ses z něj stejně pěkně naučila střílet. A jsem zvědavý, jaké pěkné finty tě naučili ve Fin Paniru.“

Paks se rozesmála. „Pro krátký meč nic a v poslední době jsem mečem ani moc nebojovala. Ale když jsem trénovala –“

„Dobře, dobře. Já vím, že tam učí rytířskému boji, ale já se vždycky rád naučím nový trik.“

Před obědem měla Paks delší rozhovor s Arcolinem. Ten na ni naléhal, aby přijala hodnost desátníka jak proto, že jednoho potřeboval, tak proto, že by pak měla více času a příležitostí pro studium, které jí vévoda navrhl. Paks souhlasila, ale vrtalo jí hlavou, jestli jí staří přátelé nebudou mít to povýšení za zlé. Rádi ji viděli, ale jak budou reagovat na vše, co se stalo, a na to, že má být nad nimi? Před Arcolinem o tom však pomlčela, protože jí řekl, že její pověst – a podle jeho tónu Paks usuzovala, že dobrou pověst – znají i nováčci.

Během oběda Paks probírala se Stammelem a Devlinem své nové povinnosti a změny v rutině, kterou si pamatovala. Protože teď pobývaly v pevnosti všechny tři pravidelné kohorty spolu s rekrutskou, změnilo se toho hodně. Stammel zavolal kohortu na výcvik se zbraní a vydali se na cvičiště. Siger už tam byl s jejím lukem a rozestavenými cíli.

„A teď mi to předveď,“ vybídl ji dychtivě. Paks napjala tětivu a vybrala si šíp. Vítr trochu zeslábl, ale věděla, že první střelou může minout. Plynulým pohybem natáhla luk a pak pustila tětivu. Měla štěstí, Siger se potěšeně usmál. „Ještě,“ pobízel ji. Umístila další tři šípy do plochy, která by se dala zakrýt jednou rukou, tak rychle, jak jen dokázala natahovat luk. Od přihlížejících zaslechla uznalé mručení. „Můžu to zkusit?“ zeptal se Siger.

„Samozřejmě,“ odpověděla Paks. „Ale je uzpůsobený na mou velikost.“

„Ten má ale silný tah.“ Siger povolil zpola napnutý luk. „Máš pravdu, pro někoho mé výšky je moc dlouhý. Přenechám ho tobě. Ale podívám se, jak ti to jde s mečem.“

„Samozřejmě.“ Paks povolila tětivu a vydala se k cílům pro šípy.

„S tím se neobtěžuj,“ zadržel ji Siger. „Hej! Sime! Přines ty šípy.“ Vyčouhlý mladík v hnědé rekrutské uniformě se rozběhl k cílům. „Odlož si luk sem –“ Pokynul jí ke stojanu na luky.

Paks tam umístila svůj luk a vrátila se na místo, které pro ně Siger vyčistil. Byl už připravený, meč držel v ruce. „Chceš vycpávky?“ zeptal se.

„Proti vám? Vždycky.“ Paks uviděla hromadu vycpávaných koženic a do jedné se nasoukala. Zpozorovala, že za dvojitou řadou přihlížejících stojí Arcolin. Siger si už čumilů také všiml.

„U Tira, to tady budete stát jako krávy u plotu? Chcete vidět Paks bojovat? Brzy proti ní budete stát vy. A teď se vraťte ke svému cvičení, nebo vám napráskám přes žebra. Jděte!“ Ostatní se neochotně vzdálili a utvořili tréninkové skupinky. Paks pocítila osten obav. Už tomu bylo dlouho, co naposledy bojovala s krátkým mečem, nebo trénovala tak jako se Sigerem. Tasila meč a postoupila kupředu.

Se Sigerovým prvním úderem z ní všechno spadlo. Probudila se v ní radost, kterou cítila během té poslední noci u kuakgana, a proudila do její ruky s mečem. Měla pocit, že se sotva dotýká země. Krátce si procvičili tréninkové údery, zatímco Siger zvyšoval tempo. Pak přešel ke složitějším figurám. Paks zjistila, že se jí všechno vrátilo – její dovednosti, instinkty i potěšení. Siger ji nějakou dobu nemohl zasáhnout. Potom však chytrou fintou otočil její meč a zostra ji klepl do paže. Se širokým úsměvem od ní odtančil.

„Už jsem si skoro myslel, že jsi mě předčila, děvče.“ Paks slyšela, že mluví namáhavě. Copak se snad Siger – ten neúnavný Siger – unavoval? Přemýšlela, jestli to není nějaká lest, a opatrně začala útočit důrazněji.

„Vy byste měl mít navrch,“ odvětila vesele. „Začal jste se šermem první.“

„To ano, ale –“ Znovu se zazubil, když těsně vykryl jeden z jejích úderů. „Ale už jsem starší a pomalý –“ Tato slova doprovodil bleskovým sekem, který zachytila Paksina vycpávka. „Máš štěstí, že sis ji vzala,“ poznamenal.

„Štít by se taky hodil,“ pravila Paks. „Jste opravdu starý. Pomalý jako zmijí jazyk, to jste.“ Zkusila zaútočit fintou, kterou na něj použila kdysi v Aarenis, ale Siger si pamatoval obranu.

„V té mě procvičuje tvůj starý přítel Vik,“ řekl. Paks zkusila jinou a tentokrát mu její meč proklouzl krytem a za-

sáhl ho do ramene. „Aáá!“ vykřikl. „Stačí, stačí. Podíváme se, co si pamatuješ z boje ve formaci – všichni tu nejsme rytíři.“ Ustoupil a sklonil meč. Paks se rozhlédla. Navzdory snaze vypadat zaměstnaně bylo jasné, že většina kohorty přihlíží.

Po několik dní byla Paks zaneprázdněná a šťastná, užívala si starých přátelství, která navázala během let v kumpanii. Kvůli svým desátnickým povinnostem byla stále v jednom kole a také toho překvapivě mnoho zapomněla ze cvičení pro boj ve formaci. Každou volnou chvilku se kolem ní shromažďovali staří přátelé, pokládali jí otázky a vyprávěli jí příběhy. Její povýšení jim očividně nevadilo – vlastně se tvářili překvapeně, že je pouze desátník. Samotná Paks měla více otázek než příběhů. Dozvěděla se, že Peska, který dělal ten poslední rok v Aarenis zástupce Dorrin, odešel od kumpanie, jakmile se vrátili na sever. Místo člověka zvenčí zaujal místo mladšího kapitána vévodův panoš, nejprve Jori, kterého si Paks pamatovala z Aarenis, a nyní Selfer. Jori odešel na výcvik k Falkovým rytířům. Vévoda měl nyní jen jediného panoše, Kessima, který byl sotva odrostlým chlapcem, když ho Paks znala.

Paks přemýšlela o uspořádání a zamračila se. „To dvě kohorty stále zůstávají bez záložního kapitána – nebo jsou rekruti úplně bez kapitána.“

„U rekrutů je zpět Valichi,“ řekl Kefer. „Ale máš pravdu. Máme čtyři kapitány na tři kohorty a Pont zase dělá zástupce Cracolnyovi. Ale zůstáváme pohromadě na jednom místě – další vlastně nepotřebujeme –“

„Bohové dejte, aby žádný z nich nedostal horečku. Víš, Kefe, že by to bylo těžké, kdyby Arcolin nebo Dorrin onemocněli. Nebo schytali skřetí šíp.“ Stammel zívl, bylo už pozdě.

„Ale vévoda nikdy problémy s horečkou neměl,“ řekla Paks jednoho rána. „A tady, na severu –“

„Já vím,“ přisvědčil Vik. „Doktoři si myslí, že to může být tím, že je nás tu tolik – i když teď čistíme latríny dvakrát za sezónu –“

„To není jen tím,“ vložil se do jejich hovoru Stammel. „Je tu teď mnohem živější obchod – přichází sem víc lidí z Vérelly a tak. Mohou to sem zanášet.“

„Hmm.“ Paks si vzpomněla na lekce ve Fin Paniru o opevnění a zásobování vodou. V rozvržení pevnosti určitě nebylo špatně nic – ale pomyslela si, že se na to raději podívá sama.

„Taky jsme mohli něco chytit od všech těch skřetů, co se tu potloukají kolem.“ Devlin se natáhl pro další skývu chleba. „Tir ví, že je tady těch špinavců spousta.“

„Odkud přicházejí?“

„Podle všeho, co víme, tak vycházejí ze samotné skály.“ Stammel se zamračil. „Ty o tom asi nebudeš vědět, Paks, ale na severovýchodě je spleť různých jeskyní a chodeb, které byly plné skřetů, když vévoda přijal tohle panství. Té oblasti se říká Doupata a právě tam ty potíže začaly. Věci se mají tak, že na prohledání a vyčištění všech jeskyní by bylo třeba pět kumpanií o velikosti té naší. A skřeti útočí i západně odtud – říkáme si, jestli nemají další komplex jeskyní i tam.“

„Co jste udělali?“

„Všechno, co kapitáni dokázali vymyslet. Nepravidelné hlídky? Dobře, ale některé byly venku tři dny, aniž by zahlédly jediného skřeta, a jiné narazily na tak velké tlupy, že se s nimi nemohly pustit do křížku. Pronásledovat každou spatřenou bandu? Poslední, u které jsme to zkusili, vyrazila přímo na sever do vřesovišť. Číhat v úkrytu na pravděpodobných místech a zkusit je přepadnout ze zálohy? Totéž, někdy je hlídka venku celé dny a nevidí ani skřeta a jindy je skoro vyhlazena. Kontrolovat celý perimetr? Na to nás není dost, když máme udržet dvě vesnice, pevnost a ještě chránit cestu.“

Ani Paks nedokázala vymyslet nic jiného.

„Zatím je máme pod kontrolou – i přes určité ztráty pole stále plodí a probíhá sklizeň a vesnice nebyly vypáleny. Ale skřeti nás zaměstnávají dennodenně. Nedokážeme určit, co mají za lubem. Někdy to vypadá, že si přímo říkají o boj. Zaútočit plnou silou na pevnost nebo vesnice ještě nezkusili – to by od nich samozřejmě bylo hloupé.“

„Myslím si –“ Stammel se odmlčel a rozhlédl se kolem. Většina ostatních už odešla a na Vika se Stammel zahleděl tak, že zrzek jen pokrčil rameny a také vyšel ven. U stolu tak zůstali jen Devlin, Paks a Stammel. „Myslím si –“ začal znovu

Stammel tišším hlasem, „že vévoda se na to nesoustředí. Ta Vennerova sestra –“

„Nevěřím, že se s ní ožení,“ zapochyboval Devlin. „Nemůžu –“

Stammel zavrtěl hlavou. „Přemýšlí teď o dědicích. V jeho věku, jestli má zplodit vlastního dědice, je načase, aby s tím začal. Nemám ji rád o nic víc než ty, Deve, ale je to jediná žena v okolí, která –“

„Já to nechápu,“ ozvala se Paks. „Říkáte, že vévoda má v plánu se oženit? Myslela jsem, že Kolya povídala, že to by nikdy neudělal po té příhodě s –“ Zarazila se, než vyslovila to jméno.

„To bych býval řekl taky. Ale za ty poslední dva roky, co se zdržuje tady, začal přemýšlet, co se stane, až zestárne, chápeš? Vím, že přemýšlel o tom, že jmenuje svým dědicem jednoho z Halverikových synů. Ale to by se asi moc nelíbilo u dvora, když jsou z Lyonye. Není to člověk, který by si bral mladou manželku, ne teď. A ta Vennerova sestra – je celkem hezká a s muži to umí –“

„Je to vdova,“ skočil jim do řeči Devlin. „Alespoň se to povídá. Přišla sem, aby jí Venner pomohl s pozůstalostí.“

„Jak vypadá?“ zeptala se Paks. „Odchází někdy od jeho dvora?“

„Je – no, jak jsem řekl, je hezká. Má takové nazrzlé vlasy. Občas si vyjíždí s Vennerem –“

„Jezdí s ním k *Rudému lišákovi*,“ dodal Devlin. „Piter mi to povídal. Pronajmou si soukromý pokoj a povečeří tam.“

Paks pomyslela na ženu a muže, které viděla tu první noc. Nedokázala si představit, že by si vévoda vzal někoho takového.

„To není naše starost,“ odvětil Stammel, ale neznělo to přesvědčivě. „Jestli ji vévoda chce –“

„Spíš jestli chce ona jeho. Každá taková žena by chtěla – je bohatý, proslulý, má velké panství –“

„Pořád tomu nemůžu uvěřit,“ řekla Paks.

„No, můžeme doufat. Já si jen přeju, aby to buď udělal, nebo neudělal, a věnoval víc pozornosti těm skřetům. Nechce se mi věřit, že by po těch letech míru dělali všechny ty potíže, aniž by za tím bylo ještě něco jiného.“

„Kdybychom tu měli paladina –“ začal Devlin, potom rychle pohlédl na Paks a zrudl. „Promiň, Paks. Nemyslel jsem –“

Zavrtěla hlavou. „To je v pořádku.“ Nebyla připravená mluvit o svých darech nebo je předvádět. „Pomýšlíš na to, že paladin by dokázal najít zdroj toho zla?“

„Ano. Souhlasím se Stammelem, že ty kmeny muselo něco vyprovokovat. Co když jsou zástěrkou pro něco jiného? Ty jsi měla v Kolobii co dělat s větším zlem – co když je něco podobného i tady?“

Jak dny ubíhaly, i Paks zažila několik bitek se skřety, přesně tak otravných a bezvýsledných, jak jí ostatní popisovali. Přemýšlela, co by měl paladin v takové situaci udělat. Nešlo o to, že by vojáci nechtěli bojovat nebo měli špatné velení. Nedokázala vymyslet nic, co by už nezkusili. Věděla, že alespoň Stammel od ní očekával víc, nějaký zázračný zásah, který by odhalil tajemství, proč se skřeti toho roku tak zajímají o vévodovo panství, a zlikvidoval by je. Procházela svou myslí a snažila se změnit neurčitý pocit, o kterém předpokládala, že pochází od bohů, v něco přímějšího a jasnějšího. Pokud měla být tady, tak proč? Uvnitř sebe však našla jen jistotu, že má být tam, kde je, a dělat, co dělá. Zdálo se však, že tím ničeho nedosáhne.

Kapitola devátá

Od posledního setkání vídala Paks vévodu jen zřídka. Nyní, když se chystala vstoupit na Vévodské nádvoří, měla čas přemýšlet, co ji asi čeká. Bude to jako večeře s generálmaršálkou? Nebo jako s kandidáty v sále ve Fin Paniru? Zjistila,

že nemá představu, co vévodovi kapitáni dělají – co si oblékají, co jedí, jak mluví. Má vévoda pěvce? Ještě podivnější jí připadalo přijít ke stolu v uniformě – ale záhy ten pocit zaplašila. Bezpochyby to byla pouhá nervozita.

U dveří jí strážný kývl na pozdrav. Znala ho, byl to veterán z Cracolnyovy kohorty. Další vlna nervozity ji zalila na chodbě, když zvažovala, kterou cestou se má dát.

„Paks? Tady!“ ozvala se z široké chodby nalevo Dorrin. Paks tam zabočila a chodba ji dovedla do obdélníkové místnosti s velkým stolem uprostřed. „Tady jíme a zároveň to tu slouží jako zasedací místnost.“ Paks upoutal Falkův znak, který Dorrin nosila, nyní byl jasně viditelný. Ve světle lamp se na něm leskl malý rubín. „Přišla jsi dost brzy,“ pokračovala Dorrin. „Cracolnya je ještě venku na hlídce. Pont tu dnes večer nebude. Arcolin se nahoře baví s vévodou a Val něco řeší s rekruty.“ Pozorně se na Paks zahleděla. „Jak se ti líbí zpátky u nás?“

„Moc, kapitáne.“ Paks toho s Dorrin nikdy neměla mnoho co činit. Byla druhá služebně nejstarší po Arcolinovi a Paks přemýšlela, jestli znala Tamar. Rozhlédla se po místnosti. Stůl byl už prostřený, před každou židlí ležely talíře a dvouhroté vidličky, které se naučila používat ve Fin Paniru. Viděla i číše a karafy z namodralého skla a zavalité džbánky na pivo, které bude následovat po jídle. Na stole už ležely i bochníky chleba, stejně jako misky se solí a kořením, na které si vévoda zvykl v Aarenis. Na jedné zdi visely zbraně: pozlacená bitevní sekyra (nad tou se Paks pozastavila – nikdy neviděla, že by vévoda nějakou sekyru používal), štíhlý meč se zeleným drahokamem v jílci, dvě zakřivené čepele s vyrytými runami a zubatý černý meč – při pohledu na něj se Paks zachvěla.

„Měla bys vědět, kdo by ještě mohl přijít na večeři. Někdy se jí účastní vévodovi lékaři – možná si Visaniora a Simmitta pamatuješ. Byl by tu i mistr Vetrifuge, čaroděj, ale na několik týdnů odjel navštívit jiného čaroděje někam poblíž Vérelly. Samozřejmě tu bude Kessim. A vévodův správce – setkala ses s Venneristimonem, když jsi tu byla předtím?“

„Ne, kapitáne.“

„To mě nepřekvapuje. Nemá s rekruty nic společného. Tak

ten tu s námi také často sedává. A je tu na návštěvě i jeho sestra – je to vdova a on jí pomáhá s pozůstalostí. Alespoň tak nám to vysvětlila.“ Podle lehkého chladu, který zazněl z té poslední věty, Paks usoudila, že se jí správcova sestra nelíbí. Napadlo ji komu ano, když si vzpomněla, co o ní povídali Stammel s Devlinem.

„Paks, dobře že jsi tady.“ Arcolin a Valichi vešli dovnitř společně. Paks si náhle uvědomila, že ani jeden z kapitánů nemá meč. „V sále zbraně nenosíme,“ řekl klidně Arcolin, který si musel všimnout Paksina rychlého pohledu k jejich bokům. „Vévoda mívá občas návštěvy, které tu nechce mít ozbrojené.“

„Ale vy –“ začala Paks.

„Když nemáme meče ani my, nemohou nic namítat.“

„Chápu.“

„A my si přece navzájem důvěřujeme,“ pokračoval.

Paks pocítila náhlou vlnu neklidu, jako by se podlaha mírně naklonila. Měla nutkání potřást hlavou, aby si ji pročistila, ale pak se rozhlédla kolem. Ve dveřích stál vévoda s rusovláskou v modrých šatech po boku. Byla do něho zavěšená a zdálo se, že se k vévodovi kloní. Paks ji okamžitě poznala – byla to ta žena, kterou viděla v hostinci ten večer při svém návratu. Za nimi se rýsovala drobná postava Kessima, vévodova panoše. Arcolin zamumlal: „To je Vennerova sestra – lady Arvys Terrostinová.“

Vévoda zavedl dámu dovnitř. Usmála se a promluvila se všemi kapitány i s Paks, když jí byla představena.

„Paksenarrion? To je velice neobvyklé jméno, drahá. Kieri mi o tobě tolik vyprávěl – skoro bych žárlila, kdybych na to měla nějaké právo –“ Natáhla k ní pěstěnou ruku a Paks ji přijala, dobře si přitom vědoma toho, jak hrubou dlaň má ona. Ale víc než to: zachvěla se odporem, ačkoliv se to snažila ze všech sil skrýt. Jakkoliv se jí ta žena nelíbila, byla vévodovým hostem. Dorrin však obrátila konverzaci a promluvila k Paks.

„Paks – to je rodinné jméno? Vzpomínám si, že mi to vrtalo hlavou.“

„Paksenarrion se jmenovala má prateta. Nevím po kom, ale já jsem dostala jméno po ní.“ Paks si otřela ruku do tuniky, měla pocit, že ji má špinavou.

„Ach. A mě pojmenovali po otcově babičce. Očekávalo se ode mě, že jí budu dělat čest, ale když jsem se stala vojákem, rodina zuřila a změnila její jméno v rodinných záznamech.“ Dorrin se usmála. „Poslali mi dopis, aby měli jistotu, že se to dozvím, a to bylo naposledy, co jsem o nich slyšela.“ Paks nikdy nepřemýšlela nad tím, jak kapitáni začínali svou kariéru.

„Eh, můj pane – omlouvám se, že jdu pozdě –“ Cracolnya si ve dveřích odepjal opasek s mečem a hodil ho sluhovi v chodbě.

„Co jste zjistili?“ otázal se vévoda.

„To, co dosud.“ Cracolnya těžkým krokem došel ke stolu, očividně ztuhlý od jízdy v sedle, a nalil si číši vína. Jak se hýbal, jeho zbroj slabě zvonila. Vypil víno. „Směřovali zase k Doupatům – tlupa asi čtyřiceti skřetů. Patnáct jsme jich zabili a pár zranili, ale nedokázali jsme je chytit, než utekli do podzemí.“

„Jsem si jistá, že jste se opravdu usilovně snažili,“ vložila se do hovoru lady Arvys. Na okamžik na ni všichni pohlédli, pak se vydali hledat si místo u stolu.

„Nechováme se formálně,“ pravil Valichi, kapitán rekrutů. „Pokud tu tedy nemáme cizí návštěvu. Najdi si prostě nějaké místo –“ Paks čekala, až se rozsadí ostatní, a zaujala místo na opačné straně stolu než vévoda. Všimla si, že lady Arvys se posadila po vévodově levici a mistr Simmitt, jeden z tmavě oděných lékařů, po jeho pravici. Cracolnya, Valichi a Visanior, druhý lékař, se usadili po levé straně stolu, zatímco Arcolin, Dorrin a vévodův správce (který přišel na poslední chvíli) zaujali místo na pravé straně. Kessim si sedl vedle Paks. Sluhové servírovali jídlo, do něhož se záhy všichni pustili. Paks jedla v tichosti. Pocit, že je něco špatně, byl velice silný, ale nedokázala určit proč. Vzpomněla si, že stejné to bylo i v hostinci, a napadlo ji, jestli to nezpůsobuje ta rusovláska. Prohlížela si tváře stolovníků a snažila se poznat, kdo ji té noci doprovázel. U stolu se mluvilo o skřetech a jejich nájezdech.

„Po tolika letech klidu to prostě nechápu,“ zagestikuloval Valichi s číší vína. „Muselo mi něco uniknout, když jsem tu zůstával s rekruty – asi jsem je nechal nějak zesílit – ale pří-

sahám vám, můj pane, že jsme tu neměli žádné potíže. Vůbec žádné.“

„Věřím ti,“ odpověděl vévoda s přivřenýma očima. „Mohu se jen domýšlet, že je řídí nějaká síla –“ Ruka lady Arvys mu zlehka spočinula na paži a on se odmlčel. Špitla mu něco do ucha. Vévoda se uvolnil, usmál se a zavrtěl hlavou. „Nu,“ řekl už mírnějším tónem, „nemusíme si kazit jídlo takovými řečmi. Tir ví, že jsme tohle území zajistili i předtím. Má někdo něco zábavnějšího, čím by nám zpříjemnil večer?“ Paks viděla, jak ostatní úkosem přejíždějí očima z jedné tváře na druhou. Sama by si nikdy nepomyslela, že se vévoda nechá někým odvést od tak vážné věci, natož někým, jako je lady Arvys. Mezitím začal Simmitt vyprávět o zvěstech z Lyonye – o králově nemoci a rozbroji mezi dědici. Lady dychtivě naslouchala.

„Slyšel jste něco o lordu Penninaltovi?“ otázala se, když se Simmitt odmlčel.

„Ne, paní. Vy ho znáte?“

„Ano, znám. Je to znamenitý muž. Můj zesnulý manžel měl své pozemky v držení z jeho vůle a každý rok jsme k němu jezdili na slavnost.“ Obrátila se na vévodu. „Není tak vysoký jako vy, můj pane, ani tak proslulý bojovník, nicméně je to statečný muž.“

„Nemusíte mi lichotit,“ odvětil vévoda, ale nezdálo se, že by mu to vadilo.

Paks se zachvěla. Vzhlédla a zjistila, že na ni upírá pohled Venneristimon, který seděl šikmo proti ní.

„Je ti dobře, Paks?“ zeptal se jemným, starostlivým tónem, který v ní však vyvolal pocit, jako by jí přejel pilníkem po holém těle.

„Ano,“ odpověděla stručně. V jeho očích se cosi mihlo a on jí poslal kolem stolu karafu s jiným vínem.

„Tumáš – zkus tohle. Třeba ti pomůže.“ Teď hleděli ostatní zvědavě na ni. Paks si nalila víno – tentokrát bílé – do své číše. Nechtěla ho, ale netoužila ani dělat rozruch.

„Je mi dobře.“ Poslala karafu zpět a nabodla si další kousek pečeného skopového. Namočila ho ve šťávě a rychle si ho nacpala do úst. Ostatní také obrátili pozornost ke svým talířům. Když pak znovu vzhlédla, Venner ji stále po očku

sledoval. Jakmile zachytil její pohled, ústa mu ztuhla. Paks cítila, jak jí začíná prudce bušit srdce a brnět pokožka. Lady se Simmittem mluvili dál, šlo o plané tlachy o společnosti u dvora a o politice. Paks sklopila oči zpět ke svému talíři. Už snědla skoro vše, co na něm měla, a podnosy na stole už byly také téměř prázdné. Natáhla se pro poslední červenou řepu na podnose.

„Stále hladová, Paks?“ Hlas lady, přestože zněl laskavě i přátelsky, měl na Paks stejný účinek jako Vennerův. „Předpokládám, že pracuješ o tolik tvrději –“

Paks cítila, jak jí rudne tvář. Neuvědomila si, že ostatní už dojedli. Sevřel se jí žaludek, ale Val odvětil: „Všichni vojáci se učí, aby se najedli, když mohou, lady.“ Střelila po něm pohledem a uviděla, že si krájí další plátek skopového. „Paks nepatří k těm, kteří by mluvili, když nemají co říct.“

„Nechtěla jsem tě rozrušit,“ promluvila lady s úsměvem. „Paks, řekni, že mi odpouštíš –“

Paks měla ústa suchá jako prach. Rozvážně polkla doušek bílého vína a řekla: „Není co odpouštět, paní, nemyslela jste to jako urážku.“ Zdálo se, jako by jí víno vteklo přímo do hlavy, zrak se jí rozostřil. Jako by hleděla skrz dým, zadívala se přes stůl lady Arvys do očí. Pod jejím pohledem změnily svou barvu ze zelené na černou. Paks pocítila v hlavě škubnutí – podívala se na Vennera, jako by její hlava byla na provázku a někdo za něj zatáhl. Pozoroval ji, ústa měl v koutcích stažená jako někdo, kdo je spokojený, ale ostražitý. Zdálo se, jako by jí pocit, že je něco špatně, vyplnil celé tělo a zatřásl jím. Napůl otupená vínem (jak mohl být jeden doušek tak silný?) pohlédla z jedné tváře na druhou. Samozřejmě. Tím doprovodem v hostinci byl *Venner*. Ale přesto, co se to dělo?

Bývala by tam tak seděla dál, ale Venner se ozval: „Ach… to víno je na tebe příliš silné, Paks? Stále se cítíš špatně?“

Pocítila záchvěv zlosti a s ním přišlo i varování. Hněv byl špatný. Připadal jí cizí, jako by přicházel od někoho jiného. Ponořila se hluboko do sebe a našla tam nejen sebe samu, ale také volání o pomoc. Jazyk ji příliš neposlouchal, ale dokázala vyslovit: „Ve jménu Nejvyššího –“

Vennerova tvář se stáhla, z očí mu vytryskla černá zášť.

Sál se okamžitě ponořil do tmy. Studený průvan, který se prohnal místností, páchl po kouři lamp. Paks bezmyšlenkovitě požádala o světlo a náhle její tělo lemovala oslnivá záře. Vyskočila a rozhlížela se po Vennerovi. Slyšela šoupání židlí po podlaze, výkřiky ostatních – a zaklení Vennerovy sestry. Vévoda zalapal po dechu. Aniž by se dívala, věděla, že byl nějak zraněn. Na Vennerově konci stolu nebylo vidět nic než vířící temnotu.

„Hlupačko," ozval se ze tmy hlas. „Jen jsi ze sebe udělala cíl." Něco do ní udeřilo, síla podobná vrženému oštěpu. Nepatrně zavrávorala, ale světlo náraz odrazilo. Pohlédla na kapitány – ti seděli rozvalení na židlích, oči se jim v magickém světle leskly, ale nehýbali se. „Nepomůžou ti," pokračoval Venner. „Nemůžou. A jsi neozbrojená, zatímco já –" Viděla, jak se temnota přesouvá ke stěně a pohlcuje to hrůzné zubaté ostří, které tam viděla. „*Ona* se postará o vévodu a já tě zatím zabiju tímhle – jak jsem už zabíjel dřív – a zase se to nikdo nedozví. Až tyhle kapitány uvolním, bude to vypadat, že jsi zešílela – jako před tebou Stephi – a zabila jsi vévodu, zatímco já jsem se mu pokusil zachránit život."

V tu chvíli byla Paks už v pohybu, vyskočila ze židle. Popadla bronzový podnos – největší věc na stole – a pohledem si vybírala na zdech svou zbraň. Málem bylo už pozdě. Venner sebral víc než jen zubatý meč – z temnoty na ni vylétla bitevní sekyra. Paks švihla podnosem, ten se zkroutil kolem sekyry, zpomalil ji a zmařil úder. Tasila dýku, ta však byla proti skrytému nepříteli příliš krátká. Zubaté ostří Vennerova meče dýku zachytilo a málem ji Paks vytrhlo z ruky. Uskočila.

„Nemůžeš uniknout," ozval se z temnoty jeho hlas. „Ty –"

Paks uviděla na jedné stěně záři a skočila k ní. Zubatá čepel zařinčela o stěnu těsně za ní. Teď však už Paks měla v ruce meč – ten se zeleným kamenem. Jeho čepel modře zářila. Než se stihla otočit, Venner zaútočil znovu. Cítila, jak se černý meč blíží k jejímu boku. Skrčila se a odkulila, a opět se napřímila, připravená k boji.

Nyní dokázala uvnitř temnoty vycítit jádro – spíše kostru než člověka. Ta v jedné tenké ruce držela tmavý meč a v druhé tesák, který dosahoval téměř poloviny délky meče.

Paks zaútočila na zubaté ostří. Venner její úder vykryl a bodl po ní tesákem. Paks ho máchnutím odrazila, energicky zaútočila a zatlačovala ho zpátky.

„Nemůžeš mě vidět!“ vykřikl Venner. „Nemůžeš –“ Ale ona ho viděla. Černý obrys se před ní v temnotě rýsoval stále zřetelněji, zatímco bojovali. Náhle temnota zmizela, jako by Venner upustil černý plášť. Paks nejistě upírala pohled před sebe. Venner zmizel. Tam, kde by měl být, viděla jen stěnu a podlahu. Náhle se odnikud vynořil meč a zaútočil na její paži, spíše cítila, než viděla, zákmit pohybu a podařilo se jí úder odrazit. Nyní vnímala Vennera jako znepokojivé zhuštění vzduchu, jako průsvitný tvar, v jejím oslnivém magickém světle sotva viditelný. Vyrazila za ním. Zdálo se, jako by se meč, který držela v ruce, pohyboval téměř o své vlastní vůli, byl lehoučký a dokonale vyvážený. Venner se dal opět na ústup směrem k čelu stolu. Paks za ním. Neočekávala, že by vévodův správce byl nějaký skvělý šermíř – na to vůbec nepomyslela – ale byl obratný.

Venner náhle levou rukou převalil stůl a mezi ně se rozlétlo jídlo a nádobí. Paks uklouzla na mastném kusu skopového. Venner po ní divoce bodl mečem. Odkulila se stranou a nechala bod projít. Její zbraň ho zasáhla do žeber, Paks zaslechla zachroptění. Venner se záhy zviditelnil, jednou rukou si držel bok. Paks se po něm vrhla. Pustil meč a uhnul. Zatímco byla stále vyvedená z rovnováhy, chytil ji a snažil se ji zranit dýkou. Paks zahlédla na její čepeli hnědou skvrnu, nepochybně jed.

„Smradlavá čubko!“ zavrčel. „Ty Girdova děvko! Zemřeš stejně jako ona a v téhle síni se bude veselit Achrya –“

Paks nemohla nablízko použít svůj meč, proto ho pustila a zaťala silné prsty do Vennerova zápěstí. Zápasili spolu na podlaze. Protivníkovi bublala u úst rudá pěna, ale byl překvapivě silný.

„Arvys!“ vykřikl náhle. „Arvys! Pomoz mi!“ Paks slyšela v místnosti hluk – židle a boty vrzaly po podlaze, ozývaly se hlasy – byla však příliš zaneprázdněná na to, aby naslouchala. Venner svíral jílec dýky oběma rukama a ona musela použít také obě ruce, aby si ji udržela od těla. „Achrya,“ řekl zlomyslně Venner a zahleděl se na Paks. „Už dříve jsi zjistila, že

proti ní neobstojíš. Navždy tě sváže žahavými pavučinami, ty Girdova čubko –“

„U Nejvyššího,“ odpověděla mu náhle Paks, „ani tobě, ani Achryi se tady dařit nebude, Vennere. Moc má On a Gird nám požehnal –“

„*Zemřete*,“ zopakoval Venner. „Všichni v téhle síni – a ona mě odmění, jako to udělala předtím –“ Venner už však začínal slábnout a Paks se ho podařilo přetlačit. Cítila, jak šlachy v jeho zápěstí povolují. Sevřela prsty ještě pevněji, Vennerova ruka náhle ochabla a upustila dýku. Ta zarachotila na podlaze. Paks ji odkopla daleko od nich a přesunula jednu ruku od Vennerova levého zápěstí ke své dýce, která ležela poblíž.

„Teď si o tom poslechneme víc –“ řekla.

„Plivu na tebe, Girdova čubko. Vysmívám se –“ Pod jejíma rukama se však začal dusit a ochabovat.

„Paks! Zadrž!“ zvolal Arcolin. Přidržela dýku u Vennerova hrdla a čekala. „Co se –“

„Vévoda!“ ozval se pro změnu Simmitt. „U bohů –“

„Je mrtvý – nebo umírá –“ prohlásila krutě Arvys. „Achrya dostane jeho duši – i ty *vaše* –“ Poslední slova zakřičela.

„Ještě ne,“ ozval se Cracolnya. „Muže ve zbroji nelze bodnout, to jsi nevěděla?“ Paks na okamžik odvrátila svou pozornost od Vennera. Ten se vzepjal proti jejímu sevření a ona bez přemýšlení máchla rukou dolů. Její dýka mu prořízla hrdlo a Venner zemřel.

Namáhavě se postavila, aby se podívala, co dalšího se přihodilo. Stíny před jejím magickým světlem prchly. Simmitt se skláněl nad vévodou, který seděl zhroucený na své židli. Na druhé straně držel Cracolnya Arvys, ruce měla zkroucené za zády.

„Světlo,“ vyštěkl lékař. „Pojď sem, Paks, jestli to světlo děláš ty.“ Obešla stůl. Viděla, že se Dorrin pomocí křemene a ocílky snaží znovu zažehnout lampy. Vévoda měl popelavou tvář, v krku mu tepal pomalý pulz. Zdálo se, že lapá po dechu. K vévodovi se už dostal i Visanior a oba lékaři ho přemístili ze židle na stůl. Simmitt mu roztrhl tuniku a rozhalil ji. Na levé straně měl vévoda úzkou ránu – Paks se podívala po Arvys a uviděla, že se jí na zápěstí houpe pochva malé dýky.

„Je to blízko –“ poznamenal Visanior.

„Jed, nebo je to u srdce?“ Simmitt se sklonil, aby si poslechl vévodovo srdce.

„Jed a je to blízko srdce.“ Visanior se otočil k odchodu. „Mám v pokoji pár kapek lektvaru –“

„Příliš pozdě,“ zasyčela Arvys. „Nezachráníte ho – ani sebe. Nic, co máte, mu nepomůže – a váš drahý vévoda, jak mu říkáte, nikdy nezaujme své právoplatné místo –“ Cracolnya zesílil sevření a Arvys zalapala po dechu.

Paks natáhla ruku, aby se dotkla vévodova ramene.

„Ustup, Paks – nejsi lékař a já nemám čas –“

„Nechte ji.“ Dorrin přinesla lampu, její světlo vedle bílé magické záře zlátlo. „Jen ona viděla, jaký Venner je, jen ona se dokázala osvobodit, aby s ním bojovala. Možná –“ Pohlédla na Paks a zvedla ruku k drobnému symbolu falkiánců, který jí visel na krku. „Možná ses toho naučila víc, než jsme si mysleli, je to tak?“

Paks ucítila tlak v hlavě a nedokázala odpovědět. Věděla jen to, že se musí dotknout vévody – a musí vzývat všechny mocnosti, které dokáže vyjmenovat. Jakmile položila ruku na jeho rameno, magické světlo pohaslo, zůstalo jen kolem její paže. Přivřela před ním oči, neměla čas studovat, co se to děje.

Dotknout se vévody bylo jako položit ruku na kůži, pod níž proudí voda – cítila slabý odpor, napětí na povrchu a pohybující se sílu pod ním. Aniž si to uvědomovala, položila druhou ruku vévodovi na druhé rameno. V sobě cítila stejnou pohybující se sílu jako ve vévodovi, ale ta její proudila rychleji a lehčeji. Snažila se obě síly spojit.

Nejprve se jí zdálo, že povrch mezi nimi zmohutněl, odolával. Vévodův rytmus zpomaloval a chladl, jako by se nějaká proudící tekutina měnila v kámen. Po prosbě k Nejvyššímu a Girdovi však postřehla pohyb a pronikla povrchem dovnitř, jako se ruka noří do vody. Ponořila se ještě hlouběji. V té hustší substanci, v tom chladnoucím toku, uvolnila svou vlastní ohnivou esenci, plameny, které tančily hluboko v ní od té noci, kdy kuakgan použil svůj magický oheň.

Vévoda začal pomalu reagovat. Ať už tím tokem bylo cokoliv, přelévalo se to nyní svižněji – látka zlehka proudila

svou cestou, jako by se jí navracelo potěšení z pohybu. Paks se nechala jejím tokem unášet, až objevila příčinu zpomalování – jakousi podstatu zla. Pod Paksiným dotykem se tato látka začala rozplývat a mizet, přemožena jejími plameny, až nakonec zmizela docela. Vévodovo tělo nabylo ztracené rovnováhy. Jak se mu vracelo zdraví, ucítila Paks zároveň i odmítavou reakci na svou přítomnost a stáhla se před ní zpět do svého těla.

Vévoda měl otevřené oči. Chvíli byly bez výrazu, ale potom ožily, hleděly překvapeně a zároveň pátravě. Paks ustoupila, otřesena svým darem. Simmitt na ni zíral. Ostatní také. Místnost zlatavě osvětlovaly lampy, její magická záře zmizela.

„Co –?“ Vévoda zvedl hlavu a pátravě se rozhlédl po místnosti. Ruku měl položenou na žebrech v místě, kudy mu do těla vnikla dýka.

„Můj pane, byl to Venner –“

„Takhle takzvaná lady –“

„Paks byla jediná, kdo dokázal –“

„Ticho,“ přerušil je Arcolinův hlas a zjednal pořádek. „Cracolnyo, Valichi – hlídejte ji, nic jiného. Můj pane vévodo, zdá se, že váš správce byl zrádcem. Paks ho zabila. My ostatní jsme byli svázáni nějakým kouzlem, nemohli jsme se hýbat, ale slyšeli jsme toho dost. Kessim je mrtvý. A tahle –“ odmlčel se a vrhl pohled plný zloby na Arvys.

„Bodla mě,“ řekl chladně vévoda. „Na to si vzpomínám. Strhla se nějaká hádka, pak nastala tma a potom jsem ucítil v boku dýku.“ Posadil se na okraj stolu a podíval se na krev, která mu potřísnila tělo i šaty. „Hmm, po zranění ani památka. Kdo z vás měl po ruce léčivý lektvar?“ Pohlédl na Visaniora a Simmitta.

„My ne, pane. To Paksenarrion.“

„Ty léčíš stejně dobře, jako bojuješ?“ Vévoda pohlédl na Paks. Ta jeho pohled opětovala.

„S dovolením Nejvyššího to dokážu, můj pane. Občas.“

Vévoda se otočil k Arvys a rysy ve tváři mu ztvrdly. „Ty,“ řekl a zarazil se. „Ty – řekni proč. Tvrdila jsi, že jsi ochotná sdílet mé jméno – tak proč jsi mě chtěla zabít?“

Arvys neodpověděla, dokud se Cracolnya nepřesunul za ni,

pak zalapala po dechu. „Ty – bezvýznamný neurozený hulváte! Říkáš si vévoda – ale to není titul, který bys *měl* nosit. Byla jsem ochotná sdílet tvé jméno, dokud to sloužilo záměrům mé Paní. Jednoho dne bys ale stejně skončil s dýkou v srdci, a to stále ještě můžeš.“

Vévoda povytáhl obočí. „Tvé paní? A kdo je to? To se na mě královna tak hněvá?“

Arvys se chraplavě, nuceně zasmála. „Královna! Co ví o královnách ten, kdo nazývá smrtelnici královnou? Až spatříš kolem sebe její sítě a pocítíš jed té, která se zaplétá s těmi, jež stojí vysoko nad lidmi, pak teprve poznáš královnu. Mluvím o Achryi, Paní pavučin, jejíž moci se nemůže postavit žádný člověk.“

„A přesto žiju a ty jsi v zajetí. Venneristimon byl také její agent?“

„Proč bych ti měla odpovídat?“

„Protože tvá paní je daleko a já jsem tady. Možná by sis přála lehkou smrt, přestože si zasloužíš krutou.“

„Zabij mě, jak chceš,“ odpověděla Arvys. „Ať uděláš cokoliv, má Paní pomstí mě i jeho a tobě způsobí nekonečná muka.“

„O tom pochybuji.“ Vévoda se rozhlédl po nepořádku na podlaze a zvedl malou dýku s úzkou čepelí, sotva tak dlouhou jako jeho dlaň. „Ta je tvá, že? Chtěla bys ochutnat to, co jsi chystala jinému?“

„Jak si přeješ.“ Zdálo se, jako by v Cracolnyových rukách zplihla, Paks na ni spolu s ostatními překvapeně hleděla. Potom zalapala po dechu, když se z bílé pleti a jemných křivek, které Arvys tak stavěla na odiv, stalo něco staršího a hrůzného. Výkřiky varovaly Cracolnyu, který ji sevřel pevněji, zatímco se rusozlaté lokny měnily v šedivé pačesy a oblé údy se kroutily a šlachovitěly. Vzpírala se, ale Cracolnyovi přiskočil na pomoc Valichi. Paks se rozhlédla po meči, který pustila, a opět se ho chopila. Když proměna Arvys skončila a Cracolnya držel místo přitažlivé mladé vdovy seschlou šlachovitou stařenu, držela už Paks hrot meče u jejího hrdla.

„Tady je něco, co se ti bude líbit méně,“ řekla Paks. „Elfí čepel.“

„Ty farmářský spratku!“ Z hlasu babizny tuhla krev v žilách. „Zachránila jsi svého drahého vévodu, co? Ano? A troufnu si tvrdit, že ho dovedeš k jeho určenému konci. Myslíš, že ti za to poděkuje? Až naposledy vydechne na smrtelném loži, které mu připravíš *ty*?“ Otočila hlavu a nejeden z přítomných sebou trhl při pohledu jejích zlých očí. „Pověz jí, vévodo Phelane, jak jsi přišel ke svému jménu. Pověz jí, co se stalo té předešlé světlovlásce, která držela tento meč.“ Zvyšovala hlas, byl stále pronikavější. „Nebo to mám udělat já? Mám jí vyprávět, jak skřeti věděli, kudy toho dne pojede tvá žena a děti? A kdo jim navrhl, aby jeli cestou, u níž kvetou sasanky? On je už před tvým hněvem v bezpečí, mocný vévodo, ale tvé děti se nikdy nevrátí.“ Zasmála se odporným smíchem. „Ty, vévodo Kieri Phelane – ne, oslovujme tě celým jménem – Kieri *Artfieli* Phelane – ty sis choval toho červotoče a věřil mu jako svému oblíbenci. To tvá žena navrhla, aby se stal správcovým pomocníkem – a pak –“

Paks zlehka přitlačila na meč. „Buď zticha. Nemáš nic, co by stálo za to poslouchat.“

„Že nemám? Nějak dychtíš po zabíjení, milá sedlačko. Malá zběhlá ovčákova dcera – kolikrát jsi utekla? Myslíš, že jim to můžu povědět? Vévoda neví to nejhorší, co? Třeba o těch chlápcích v Mořské Louce. Nebo o tom, jak jsi v Arnluku utekla před ovčáckým psem – nebyl to ani vlk!“ Odmlčela se a chvíli sípala. Potom pokračovala: „Vím o mnoha věcech, které bys měla lépe znát – a on taky – než ti dá svou důvěru –“ Zarazila se a semkla rty.

„Chraň nás Falk před hadím jazykem,“ zamumlala za nimi Dorrin.

„Ve jménu Nejvyššího,“ řekla Paks. Babici se zaleskly oči, ale mlčela.

Vévoda přistoupil blíž, zastavil se a přejel pohledem z jedné na druhou. „Když jedna bodá a druhá léčí, vím, které z nich věřit,“ odvětil.

„Ty! Nejsi skutečný vévoda, a bude to ona, kdo tě přivede k tvému konci, pokud nebudeš mít dost štěstí, abys skončil jinak.“

„Risknu to. Paks, ty jsi už dříve měla při takové příležitosti zábrany – řekni, jak bychom ji měli zabít?“

Paks neodvrátila pohled od hrotu svého meče. „Rychle, můj pane.“

„Ušetřím ti starosti,“ vyhrkla babice a vrhla se vpřed. Povedlo se jí škrábnout se o dýku, kterou vévoda stále držel v ruce. Téměř okamžitě se sesula.

„Nevěřím tomu,“ ozval se Cracolnya. „Paks – nebo Vale – doražte ji.“

Paks rychle zanořila meč do její hrudi a snažila se zasáhnout srdce. Tělo se v Cracolnyově sevření znovu zachvělo, tentokrát změnilo podobu ze stařeny v něco naprosto nelidského – z modrých šatů se prodralo ven velké nafouklé břicho, horní část těla se změnila v krunýř, z kterého náhle vyrazily další nohy. Cracolnya zavrávoral a uvolnil svůj stisk. Stvoření bylo volné, trochu ho omezovaly jen zbytky šatů. Hlava – už vůbec ne lidská – obrátila řadu smaragdových očí k Paks, z tesáků jí odkapávala jakási tekutina. Jen Paks se dokázala pohnout, jakmile viděla, co se stalo. Její paže vylétla vzhůru a s dlouhým nápřahem příšernou hlavu odťala. Tělo sebou zaškubalo, ze sotva vytvořených snovacích bradavek na břiše vystříkly kapky lepkavé tekutiny, ale nikoho nezasáhly.

„Bozi na nebesích,“ zamumlal Cracolnya. „Co je *tohle*? Pavoučí démon?“

„Achryin vysoce postavený služebník,“ odvětila Paks s pohledem upřeným na tělo na podlaze. „Mají moc převtělit se do její podoby, když si to přejí.“

„Tak *tomuhle* jsi čelila v Kolobii?“ otázal se Arcolin. „U Tirových střev, nemohl bych –“ Zajíkl se a odmlčel se.

I sám vévoda byl bílý. „Paksenarrion, znovu jsi udělala něco, za co ti nemohu dostatečně poděkovat –“ Oklepal se jako mokrý pes a rozhlédl se po místnosti. „Kapitáni, musíme vědět, co tohle všechno znamená, ale prozatím se musíme ujistit, na čem jsme. Jestli jsem to pochopil – a jestli se něčemu z toho dá věřit – je tahle pevnost v nebezpečí, přestože jsou oba mrtví. Zdvojnásobíme hlídky. Arcoline, ty jsi tu od chvíle, kdy jsme tohle místo postavili. Vezmi si několik starších veteránů, kteří znají pevnost stejně dobře, a začněte hledat –“ Odmlčel se a prohrábl si rukou vlasy. „Nevím co, ale cokoliv neobvyklého. Dorrin, jsou tu ještě nějací vojáci z Aarenis, kteří by ti stále dělali starosti?“

Dorrin chvíli přemýšlela. „V mé kohortě ne, pane. Ten Kerin v Arcolinově kohortě –“

„Arcoline, zbav se ho.“ Arcolin kývl. „Ještě někdo, Dorrin?“

„Ne, pane.“

„Tak na to dohlédněte. Co se týče sluhů –“

„Proč vlastně nevešli dovnitř?“ Valichi se znepokojeně rozhlédl kolem.

„Nevím. Najal je Venner, netuším, jestli jsou nevinní, nebo jsou to jeho agenti. Přiveď četu – ne, dvě čety – a prošetříme i tohle. Paks –“ obrátil se znovu na ni a jeho pohled sklouzl k meči, který držela v ruce. „U všech – ty sis vzala *její* meč!“

„Pane?“ Paks se podívala na zbraň.

„Tammarrionin – mé – mé ženy –“

„Omlouvám se,“ odpověděla Paks. „Nevěděla jsem – byla to jediná zbraň, na kterou jsem dosáhla –“

Vévoda zavrtěl hlavou. „Použila jsi ho dobře. Nelituji toho. Ale nikdo ho nenosil od té doby, co –“ Zhluboka se nadechl a pokračoval. „Paks, ty a Val tu zůstaňte se mnou – lékaři také. Uděláme pro Kessima, co se dá. Cracolnyo, podívej se do chodby – jestli si musíme prosekat cestu –“

Cracolnya se postavil ke dveřím, pootevřel je a vyhlédl ven. „Nikdo tu není, pane. Dovolte mi zavolat strážného od vchodu.“

„Nevolej ho. Lepší bude, když zůstane, kde je. Paks –“ Arcolin s vévodou se sklonili nad Kessimovým zhrouceným tělem. Zasáhla ho sekyra, když Paks odvrátila ránu určenou jí. Kessimovi úder prorazil lebku, očividně byl mrtvý. Vévoda vzhlédl. „Zatracená čarodějnice! Ten chlapec neměl šanci. Byl to dobrý panoš a byl bych z něj udělal dobrého muže.“

Paks pocítila záchvěv viny – kdyby bývala neodrazila ten úder – na Kessima, který tam seděl a nemohl se hýbat, vůbec nepomyslela – ale než mohla promluvit, vévoda ji předešel.

„Kdybys to neudělala Paks, byli bychom mrtví všichni. Já určitě, ty také a nedokážu si představit, že by ostatní nechali naživu dlouho. Neobviňuj se. A teď –“

„Můj pane, s vaším dovolením prověřím vchod do kuchyně.“ Paks přešla k druhým dveřím do místnosti, kterými

sluhové nosili dovnitř jídlo. Otevřela je a nahlédla za ně. Tato chodba byla užší než ta vpředu. Zleva cítila vařené jídlo a kouř, chodba byla prázdná. Opět dveře zavřela a zapřela je židlí. „Nikdo v dohledu," oznámila.

„Dobrá," odvětil vévoda. „Tak se ozbrojte, kapitáni, a dáme se do toho. Paks, nech si zatím ten meč – dokud nevzburcujeme kumpanii."

Starší kapitáni kohort odešli, Cracolnya se za několik minut vrátil s vévodovým mečem a zbrojí. „Pověděl jsem strážnému, že jsme měli malý problém se správcem," řekl. „Zabrání všem sluhům v odchodu, alespoň tamtěmi dveřmi. Mimochodem, nic neslyšel. Možná Vennerova magie zabránila tomu, aby něco proniklo ven, kromě toho, že nás držel v nehybnosti. Za chvíli tu bude Dorrin se svými četami. Co uděláme s těly?"

Vévoda, který se soukal do své zbroje, neodpověděl, dokud si neupravil opasek s mečem ke své spokojenosti. „Kdybych měl jistotu, že byl Venner člověk, tak bych věděl – takhle nevím, jestli ho máme pohřbít, spálit nebo rozsekat na kusy. Ty víš, co s ním, Paks?"

„Ne, pane. Služebníkům, kteří umějí měnit podobu, se musí useknout hlava, protože při proměně dokážou přemístit své srdce jinam. Ale Venner – věřím, že tohle tělo je mrtvé, ale netuším, jakou moc by stále mohlo mít."

Pátrala ve své mysli po nějakém varování, ale neobjevila nic než znechucení. „Na rozdíl od dřívějška, necítím nic zlého, pane –"

„Od dřívějška?" Vévoda povytáhl obočí. „Odkdy? Před večeří –? Ne. Teď ne. Promluvíme si o tom, až to tu bude zajištěné. Ať jsme v bezpečí nebo ne, tuhle špínu ve své jídelně nechci – vyneseme je ven před pevnost a Vennerovu tělu pro jistotu usekneme hlavu. Kessim může do rána ležet ve druhém sále. Zítra mu uspořádáme obřad a ty dva ukážeme vojákům, aby věděli, co se stalo."

Potom nastal rozruch u dveří – dorazila Dorrin s dvěma četami, všichni měli oči navrch hlavy, ale byli disciplinovaní.

„Shromážděte sluhy," nakázal jí vévoda. „Neříkejte jim, co se přihodilo, a neubližujte jim – mohou být nevinní – ale dobře je hlídejte."

Kapitola desátá

Na začátku třetí hlídky panovala v pevnosti zcela odlišná nálada. Sluhové, které Venner během těch let najal, se tísnili v jednom ze skladišť ve třetím patře a hlídali je Dorrinini vojáci. Sluhové byli očividně zmatení a vyděšení. Paks procházela mezi nimi se záminkou, že nese Dorrin zprávy od vévody. Žádný z nich v ní nevyvolal varovný pocit a vévoda nyní věřil, že jsou nevinní. Nechtěl však nic riskovat, a tak zůstali střeženi ještě další den a půl. Kessimovo zahalené tělo leželo vystavené v jednom ze salonků, stála u něj čestná stráž složená ze členů všech tří kohort.

Arcolin spolu s nejstaršími veterány prolezl pevnost a hledal jakékoliv známky skryté slabiny. Něco již nalezli ve vévodových komnatách. „Takhle jsem to nepostavil," mumlal starý tesař, když zkoumal uvolněné prkno v zadní části šatny ve vévodově ložnici. „Podívejte – je vidět, kde jsou prkna novější a tmavší. Tohle se dá snadno otevřít – jako dveře – a projít skrz nebo naslouchat. Zhotovit něco takového by mi trvalo asi týden. Kdo to udělal? Můžu vám povědět jen to, že já ne. Ale ten Venner si vodil nějaké lidi z Vérelly – moje žena je občas vídala na cestě, mysleli jsme, že je to vaše vůle, můj pane –" Ve vévodově pracovně opět našli skrytý panel, který se otevřel a umožnil tak přístup do vedlejší místnosti, kam si vévoda ukládal své dokumenty.

Na hradbách hleděly do noci zdvojené hlídky. Z výrazů tváří svých seržantů vojáci poznali, že to není noc vhodná k povídání, když se potkají v rozích, nebo na otázky, když se

hlídky střídaly. Mnozí viděli z brány vynášet dva balíky omotané dekou. Nevěděli, o koho šlo, ale pochopili, že potíže už nastaly.

Zdálo se, jako by byl vévoda všudypřítomný, s Paks po boku. Uprostřed druhé hlídky obešel hradby sám a prošel i všechny kasárny. Na ošetřovně se zastavil u každého lůžka, dokud ho nemocní neuviděli a nepoznali. Udělal si čas na to, aby promluvil s hlídkami a strážemi na všech místech. Kumpanie si postupně zvykala na vyšší ostražitost. Vévoda byl naživu a očividně v dobré kondici, neboť velice energicky velel. Někteří vrhali postranní pohledy na Paks a přemýšleli, proč má dlouhý meč, ale neptali se na to.

Uprostřed třetí hlídky Arcolin nenašel na předním nádvoří nic, co by bylo v nepořádku. „Prohledání všeho zabere celé dny, pane," ohlásil vévodovi. „Já se Sigerem si však myslíme, že jsme zajistili všechna místa, kde hrozilo nebezpečí nejvíce. Očekával bych například nějakou chodbu ven, ale tady žádná není. Napadly nás latríny, ale mříže jsou stále zajištěné. Jenže tady uvnitř –"

„Ano." Vévoda vypadal unaveně, ztěžka se posadil do křesla ve své pracovně. „Už teď jsme toho našli dost. Většinou se jednalo o způsoby, jak špehovat mě nebo vás, kapitáni. Odvážím se tvrdit, že za poslední tři roky jsme sotva pronesli nějaké slovo, o kterém by Venner nevěděl. Myslím, že už vím, jak se Rada regentů dozvěděla o tom posledním tažení v Aarenis."

„Slyšel jste, co říkal, když bojoval s Paks?"

„Ne. Po tom bodnutí dýkou jsem neslyšel a neviděl nic."

„Udělal toho víc, Kieri. On –"

„Později. Obával jsem se, že toho bylo víc. Ale prozatím – *měl* nějakou cestu ven? Chystají se nás napadnout? A kdy?"

„Myslím, že otázka je spíše kdy než jestli. Prověřila Dorrin spodní patra?"

„Ještě ne. Tady nahoře je toho tolik –"

„Žádal Venner za poslední zhruba rok o povolení k nějaké stavbě nebo změnám?"

„Nevzpomínám si – bozi na nebesích, Jandelire, žádal! Ten nový vinný sklípek – pamatuješ?" Arcolin kývl. „Povídal,

že ho chce rozšířit, když všichni přebýváme tady – já mu tehdy odpověděl, aby se držel za hradbami, ale –“

„Pojďme.“ Arcolin vstal a protáhl si ruce. Široce zívl. „Proč se ten lotr nemohl vybarvit až poté, co bych se dobře vyspal –“

Vévoda si už nebyl jistý, který sklep Venner rozšířil. On, Paks, Arcolin a četa z Dorrininy kohorty začali hledat u kuchyňských schodů. Chodba se táhla na sever po celé délce budovy a z ní vedly dveře do jednotlivých sklepů. Ve vnějších místnostech však nenašli nic, ani stopy po nějaké nové stavbě.

„Nevěděl by to některý sluha?“ zeptala se Paks.

„Mohl by.“ Vévoda si promnul oči. „U Tirových vnitřností, já jsem ale utahaný. Už musí téměř svítat. Pojďme nahoru a uvidíme.“

Kuchaři okamžitě věděli, o který sklípek se jedná. „Je to ten třetí vpravo, pane, poslední před rohem. Venner povídal, že potřebuje místo, takže neměl směřovat ke studni na nádvoří. Můžete nám povědět, co se stalo, pane? Venner se na nás zlobí? Nic jsme neudělali, pane, přísahám –“

„To je v pořádku. Takže třetí vpravo?“

„Ano, pane, to –“ Oni však už znovu vycházeli ven do chladného úsvitu a mířili přes nádvoří.

„Vnitřní sklep,“ přemítal Arcolin. „Co měl za lubem?“

„Nic dobrého,“ odpověděl stručně vévoda. Ramena měl schoulená před chladem. Strážní u dveří – nyní čtyři – rázně zasalutovali. Jeden člen Dorrininy kohorty, který je následoval, klopýtl na schodech. Vévoda se zachmuřil. Uvnitř čekala Dorrin.

„Můj pane, přinesla jsem jídlo z kumpanijní kuchyně.“

„Nepotřebuju –“ Náhle se však vévoda zarazil a pohlédl na ostatní. „Možná opravdu potřebuju. Díky. Zapomněl jsem, že kuchaři jsou pod zámkem.“

Někdy v průběhu noci Dorrin odklidila nepořádek v jídelně. Uprostřed velkého stolu nyní stál kouřící džbán čaje a kotlík kaše. Na jedné straně ležela hromada misek a hrnků. Paks se posadila spolu s ostatními, bez ohledu na zasedací pořádek a délku služby. Miska kaše a několik hrnků čaje jí pomohly k větší bdělosti. I vévodova tvář byla méně ztrhaná.

Dorrin měla uvnitř připravenou čerstvou četu, původní poslala na snídani se zbytkem kumpanie.

„Tak," pravil vévoda nad svým třetím hrnkem čaje. „Podíváme se na ten sklep a pak – pokud nenastanou bezprostřední potíže – se trochu prospíme."

„Souhlas." Arcolin se protáhl a zívl. „Už je Pont zpět, Dorrin?"

„Ano. Když dorazil, poslala jsem ho spát. Už je zase vzhůru a připravený převzít denní dozor. Venku se nic nedělo. Ach ještě – můj pane, dovolila jsem si poslat zprávu do vesnic –"

„Na to jsem měl pomyslet sám. Výborně."

„Od rána se tu stejně nic nestalo. Radní se s vámi sejdou, jak se vám to bude hodit. Upozornili všechny veterány. Piter má seznam všech poutníků u *Rudého lišáka* a ti dnes nikam neodjedou."

„Prosím?"

„Něco se stalo s jejich koňmi – nebo povozy – a zdá se, že tam v noci řádil jakýsi zloděj, který kradl levé boty."

Vévoda se rozesmál a ostatní se připojili. „Ten Piter! Dobře že je na mé straně." Odstrčil židli a vstal. „Pojďme tedy do toho sklepa a doufejme, že nenajdeme nic, co bychom museli řešit ještě předtím, než si odpočineme."

Dveře od dotyčného sklepa se nepoddaly žádnému z klíčů na kroužku. Dorrin prohledala Vennerovy komnaty a našla další svazek klíčů v otvoru vydlabaném do sloupku postele. Předala jim ho. Tyto klíče byly tenčí a novější než ostatní, jeden z nich vklouzl do zámku a otočil jím.

Uvnitř to vypadalo jako v kterémkoliv vinném sklípku – podél jedné stěny se táhly police se štíhlými zelenými lahvemi a podél druhé sudy zvednuté na špalky, aby se nedotýkaly země. Rozšíření, které bylo jasně patrné, původní rozlohu sklípku téměř zdvojnásobilo. U protější zdi stály další police na lahve, většinou však prázdné. Prolezli sklep a proklepali stěny. Všechny se zdály pevné. Paks se držela poblíž vévody. Zdálo se jí, že by se do místnosti vešlo mnohem víc polic, kdyby byly uspořádané jinak. Nyní police i sudy stály příliš daleko od zdí. Zeptala se na to vévody.

„Nevím –" odpověděl překvapeně. „Předpokládám –

možná aby kolem nich mohl proudit vzduch – nebo se tak lépe čistí.“

Čisté opravdu byly, jako by je nedávno kdosi utřel. Paks se sklonila a podívala se pod police. Pod nimi jistě prach bude – nemohli pokaždé všechny police a sudy přemisťovat. Spatřila cosi tmavého a hutného. Nevypadalo to jako prach. Natáhla ruku a vystrčila to ven. Byl to kus zaschlého jílu – takového, který se lepí na boty.

„Co je to?“ otázala se za ní Dorrin.

„Nevím – myslím, že jíl. Ale proč je tady pod tím?“ Už když to říkala, pomyslela na bláto z bot, které odpadlo a někdo ho zametl pod polici –

„Ech. Nevypadá to zrovna jako náš jíl. Je takový šedší.“

„No, je uschlý –“

„I tak.“ Dorrin si lehla na podlahu a podívala se pod polici. „Vidíte tam ten odlišně zbarvený kámen?“

Paks se také natáhla na podlahu a podívala se. Jedna ze čtvercových dlaždic, které tvořily podlahu sklepa, vypadala o odstín tmavší než ostatní, ale byla koneckonců schovaná pod policí. Natáhla ruku a dotkla se jí. Byla z kamene. Dorrin vstala. Vévoda se také sklonil, aby se podíval.

„Dobrá, posuňte tu polici,“ řekl. Paks se do ní spolu s ostatními opřela a odstrčili ji stranou. Zkoumaný kámen byl trochu tmavší než ostatní. Spáru mezi ním a okolními kameny vyplňovala upěchovaná zemina.

„To nemohou být dveře,“ ozval se Arcolin. „Podívejte, jak je ta spára vyplněná.“

„Ostatní nejsou,“ ukázala Dorrin. Mezi ostatními kameny koště část zeminy vymetlo a zanechalo tam po sobě drobné rýhy. Na tomto kameni však zemina vypadala nepřirozeně hladká, vyplňovala spáru až po okraj. Dorrin vytáhla svou dýku a začala se ve spáře rýpat. Zemina vypadávala v dlouhých kusech, přesně jako zaschlé bláto. Pod nánosem bahna byla spára čistá a prázdná.

Všichni na ni okamžik zírali. „Použijme zdravý rozum,“ řekl konečně vévoda. „Byli bychom blázni, kdybychom to otevřeli nyní, když nevíme, co, kdo a kolik jich tam může být. Můžeme to na den zahradit?“

„Určitě tu můžeme hlídat. Pokud jde o zablokování, to

záleží na tom, co chce projít dovnitř. Kdyby to byl nějaký čaroděj, mohl by stráže udolat.“

„Dvě skupiny,“ rozhodl vévoda. „Vyčistěte tuto místnost až ke stěnám a postavte někoho sem dovnitř a někoho ven do chodby. Nechci to otvírat, dokud nebudu vědět, o co jde.“

Zatímco vojáci vyklízeli místnost a rozmisťovala se stráž, vévoda se odešel prospat do svých komnat. Ostatním nakázal, aby se zachovali stejně. Paks si myslela, že vůbec neusne, ale sotva došla ke svému kavalci, přemohl ji hluboký bezesný spánek.

Odpoledne ji probudil Stammel, den potemněl kvůli těžkým mračnům na obloze a již svítily lampy. Paks zívla a potřásla hlavou, aby si ji pročistila. Stammel se rozhlédl po prázdných kasárnách a teprve pak znovu promluvil.

„Prý jsi uzdravila vévodu.“ Odmlčel se a Paks se snažila vymyslet, jak mu má povědět to, co musí. Stammel pokračoval: „Vzpomínáš si, jak jsme kdysi dávno mluvili o tom, že by ses jednoho dne mohla stát paladinem? Nikdy jsem nezapomněl, co jsi mi tenkrát pověděla o Canně. Myslel jsem si, že jsi ji uzdravila. A potom se vévoda vrátil – nikdy nám o tom nic neřekl, ale slyšeli jsme, že ses ve Fin Paniru potýkala s nějakými problémy.“ Znovu se odmlčel, odvrátil pohled, ale pak se opět obrátil k ní. „Chci, abys věděla, že jsem nikdy nevěřil všemu, co jsem slyšel. Co se týká vévody – jsem v jeho kumpanii od chvíle, kdy jsem odešel z domova, a nikdy jsem nepotkal lepšího člověka, kterého by stálo za to následovat. Když jsi odešla, měl jsem své pochybnosti – ale jestli ses vrátila vykonat tohle, pak je to dost dobré.“ Jeho tvář se mírni uvolnila. „Ale myslím, že jsi mi mohla prozradit, co dokážeš. Přinejmenším jsme mohli ušetřit peníze za doktory.“

Paks s úsměvem zavrtěla hlavou. „Zatím teprve zjišťuju, co vlastně umím.“

„Myslíš tím, že jsi nevěděla, že umíš léčit? A co to ostatní? Zářivé světlo a to všechno?“

„Kdo to řekl? Vím jen o něčem. Přichází to pomalu. A stále nevím, co všechno dokážu, dokud to nezkusím. Tohle bylo podruhé, kdy jsem udělala světlo. Poprvé mě to vyděsilo málem k smrti.“

„To si myslím," odvětil zamyšleně Stammel. „To se stalo v Kolobii?"

„Ne. Asi před měsícem ve Sládkomostí. U kuakgana."

„Kolyina přítele?"

„Ano. Včera v noci – když Venner přivolal tmu, tak jsem prostě – nejspíš jsem požádala o světlo."

„A to léčení? Už jsi léčila předtím – Cannu –"

„A ještě jednoho dalšího, v Lyonyi. Hraničáře. Ale stále se učím. Elfové tvrdí, že léčení je umění, které se učí těžko. Není to jen o moci jako světlo, ale také o vědomostech. Vévodovo zranění bylo prosté bodnutí… bála bych se zkusit vyléčit třeba zlomenou kost."

„Nu – všichni jsou rádi, že jsi to udělala. Předpokládám, že teď se tu dlouho nezdržíš –?"

Paks pokrčila rameny. „Proč ne? Nemám v plánu odejít. Nic mě nikam nevolá."

„Sem tě ale něco volalo, že?" Kývla. „Myslel jsem si to. Tušil jsem, že jde o víc než o to, abys vévodovi vrátila jeho prsten. Dobrá. Jsi tedy paladin, Paks? Girdův paladin?"

Na to Paks čekala. „Nejsem si jistá, co vlastně jsem. Mám jisté dary, které mívají paladinové. Jsem girďanka. Ale sám Gird následoval Nejvyššího a já jsem měla –" Nedokázala popsat zkušenost, kterou zažila toho posledního večera u kuakgana. Bylo to vidění? Nebo zázrak? Zarazila se, chvíli se odmlčela a potom začala znovu. „Bylo to takové volání, cítila jsem, že ho mám následovat. Zavedlo mě sem s pocitem, že mě vévoda potřebuje. Zůstanu tu, dokud mě nezavede někam jinam. Kuakgan i elfové mi řekli, že bohové volávají své paladiny přímo. Možná jsem jednou z nich, ale není to právě to, co jsem očekávala."

„Urazila jsi dlouhou cestu od té dívky ze Tří Jedlí," odvětil rozvážně Stammel. „Byla jsi –" Zavrtěl hlavou. „Byla jsi tak *mladá*. Ve tvých očích se zračily sny – písně, magické meče, odvažuji se tvrdit, že i létající koně – a přesto jsi zároveň byla velmi praktická. A kumpanie také nebyla tím, co jsi očekávala, že?"

Paks se zasmála. „Ne. Uklízení, opravování hradeb, zašívání uniforem – všichni jsme to zpočátku nenáviděli."

„Ale ty jsi nepovolila. A teď jsi vévodovi zachránila život

– opět. Nezapomněl jsem, co se stalo v Aarenis. Nu, už jsem mluvil dlouho. Možná až příliš dlouho. Vévoda chce, aby ses dnes před večeří zúčastnila porady.“

Vévoda vypadal mnohem lépe, byl odpočatý a ve střehu. Skláněl se nad mapami rozloženými na stole. Přítomni byli i všichni kapitáni kromě Cracolnyi, který měl dozor. Když Paks vešla dovnitř, vzhlédli. Vévoda se usmál a přes stůl na ni mávl.

„Snažíme si vzpomenout, Paks, na detaily něčeho, co se přihodilo, když jsem převzal tuto pevnost. Myslím, že ty jsi v Doupatech nikdy nebyla. Když jsem sem přišel, vyhnali jsme odtud skřety – doufali jsme, že nadobro – a prozkoumali část jejich tunelů. Nebyl to však právě zdravý sport – při závalech jsme ztratili několik mužů, až jsem další průzkum zakázal. Jandelir si ale myslí, že si vzpomíná na jeden tunel, který vedl na jihozápad – směrem k nám –“

„Jsem si tím jistý,“ řekl Arcolin. „Pamatuju si ho, protože byl přímější a širší než ostatní. Nebyl tak dlouhý –“ Ukázal na místo na mapě. „Nemohl vést dál než sem. Znáte tu bažinatou oblast, kde vyvěrají prameny? Končil tam, závalem. Ti hloupí skřeti zkoušeli hrabat v bahně. Mysleli jsme si, že se chtěli dostat co nejblíž, aby mohli podniknout překvapivý útok. Ty staré štěrkové hradby za moc nestály –“

„Ty v původní pevnosti,“ poznamenala Dorrin. „Postavil ji někdo z Vérelly.“

„Ale teď přemýšlíme, jestli ten tunel neopravili a nepokračovali v jeho hloubení dál,“ ozval se vévoda. „Jestli končí třeba v tom vinném sklepě –“

„Překvapí nás,“ odvětila zachmuřeně Dorrin.

„Tam by se nám špatně bojovalo,“ uvažoval Pont. „Je to tam dost stísněné. Při způsobu, jakým skřeti bojují, budeme muset počítat s tím, že o někoho přijdeme.“ Odmlčel se a napil se vody. „Ale je to lepší než bojovat s nimi v jejich tunelu. Jestli mají tyčové zbraně, byla by to sebevražda.“

„Určitě je můžeme chytit do pasti.“ Dorrin se opřela oběma lokty o stůl. „Když tu místnost vyklidíme, můžeme tam postavit lučištníky, ti pak zastaví první z nich. Ta díra není dost velká na to, aby jí prošli více než dva skřeti najednou.“

„Kdybychom věděli, co mají v plánu –“ začal Arcolin. Vévoda ho přerušil.

„Přesně tak. Paksenarrion, ty s tím máš více zkušeností než my. V té lady jsi odhalila Achryinu agentku a s jejími agenty a kněžími ses utkala i dříve. Co můžeme očekávat?“

Na okamžik, během kterého ji všichni pozorovali, ze sebe Paks nedokázala nic vypravit. Byla tu nejmladší, měla nejnižší hodnost – jak by jim mohla radit?

„Můj pane, nejsem si jistá, co už víte –“

„S tím si nedělej starosti. Začni od začátku.“

„Dobrá, tedy – Achrya, Paní pavučin, podle mých učitelů z Fin Paniru nemá v baště zla nijak vysoké postavení, ale osobně ovlivňuje lidi a elfy, a proto je známější. Libuje si ve spletitých intrikách a chytá lidi do osidel zlých činů pomalým působením své magie, trvá to i léta. Zatímco Liart – Pán utrpení – dává přednost přímému útoku a mučení, Achrya prý spřádá pavučinu uvnitř pavučiny a zápas její oběti ji těší stejně jako závěrečná hostina.“ Paks se odmlčela, aby se nadechla. O Achryi a Liartovi mluvila jen velmi nerada. „Říká se, že nejvíce nenávidí elfy, protože vidí jasně a její umění je nedokáže oklamat, a girďany a falkiánce, protože ti nikdy ani částečně neustoupí zlu, aby tak dosáhli nějakého okamžitého dobra. Jejím intrikám se nedaří v mírumilovných a dobře spravovaných zemích, proto vždy chystá nějaká spiknutí a věrolomnosti. Jako by obyčejný pavouk podporoval nepořádek v domě tím, že by chtěl hospodyni zabránit v zametání, aby se mu sítě spřádaly snadněji.“

„Ale co s těmi, kteří umějí měnit podobu?“

„Dostávám se k tomu. Někteří její kněží mají moc měnit podobu, jak z jednoho lidského těla v jiné, tak z lidského těla v Achryin symbol – obřího pavouka. Viděla jsem to v Kolobii a slyšela jsem o tom ve Fin Paniru.“

„Takže všichni její kněží jsou lidé? Myslel jsem, že jsi v Kolobii viděla kuaknomy –“

„Ano, to je pravda. Elfové, kteří se odvrátili od Nejvyššího – někteří tvrdí, že k tomu došlo, když první kuakgani zapěli Prvnímu stromu – ji uctívají.“

„Ale co tu bude dělat?“ otázala se Dorrin. „Bude vědět, že její kněžka přišla o život? A Venner?“

„To záleží na několika věcech. Nevím, jak se s ní její kněží spojují. Učili mě, že Achrya, na rozdíl od mocnějších božstev, neví o všem, co se stane v souvislosti s její mocí. Spoléhá na informace od svých agentů. Pokud je to pravda a Venner se svou sestrou tu byli jedinými agenty, možná to neví. Ale také by mohla vědět, že její kněžka zahynula – to nedokážu určit. Co udělá, až to zjistí, záleží na tom, jaké prostředky tu má poblíž. Skřety, ano – ale dokonce i pro ni jsou to nedisciplinovaní a lehkomyslní bojovníci. A stále nevíme, *proč* sem nasadila Vennera – nebo já to alespoň nevím. Jak dlouho byl správcem?“

„Od chvíle, kdy zemřel starý správce – ve stejný den jako Tammarrion,“ odpověděl vévoda. „Jako rekrut přišel ke zranění a stal se správcovým pomocníkem. Tím byl několik let, jak si vzpomínám, a pak po tom masakru – nu, znal svou práci.“

„Podle toho, co říkal včera večer,“ ozval se Arcolin, „i to byla jeho práce.“

Vévoda zachmuřeně přikývl. „To jsem čekal. Zajímalo by mě, jestli byl jejím agentem od začátku.“

„Určitě ne. To by maršálovi neuniklo.“

Vévoda pohlédl na Paks s jasnou otázkou v očích. Odpověděla: „Ne, pane, kdyby jí byl Venner oddán už tehdy, neušlo by mu to. Ale Achrya získává stoupence vychytralými způsoby. Venner si možná zpočátku neuvědomoval, co dělá –“

Vévoda zrudl. „Když připravoval ten masakr? Jak by si to mohl neuvědomovat?“

„To jsem neměla na mysli, pane. Dříve. Nevíme, jak k tomu dospěl – možná někoho oklamal, nebo řekl nějakou menší lež. Slyšela jsem, že z toho Achrya dokáže vytěžit hodně. Nebo mu někdo mohl napovídat lži o vás, kterými si na začátku ospravedlňoval své chování sám před sebou. Když si uvědomil, do čích služeb se dal, bylo už příliš pozdě.“

„Tvrdíš, že to nebyla jeho chyba?“

„To neříkám, pane. Pokud nebyl po celou dobu očarovaný, nesl za svá rozhodnutí zodpovědnost. Myslela jsem tím to, že možná neměl v úmyslu nic zlého, když se přidával ke kumpanii… vlastně mohl klouzat ke zlu krůček za krůčkem.

Možná byl ten masakr, při němž zahynula vaše žena, prvním zjevně zlým činem. Maršál přišel o život také, třeba začínal mít nějaké podezření. Možná byl ten útok namířený proti němu stejně jako proti ní.“

„Ne!“ Vévoda ztuhl, pak se opřel. „To není možné. Přesto –“

„Vaše žena si mohla něčeho všimnout také, pane,“ poznamenala Dorrin. „Když byla taková, jaká byla. A stála by správci v cestě víc než maršál.“

„Ale stále nevíme, proč Achrya používá své síly právě tady,“ pokračovala Paks.

„Severní hranice byla vždycky důležitá –“ Arcolinova slova však nezněla přesvědčivě.

„Tak dlouho,“ dumal vévoda. „Jestli byl Venner skutečně součástí dlouhodobého plánu – u Tira, to Achrya intrikovala déle než šestnáct let. Proti mně? Proti této državě? Víme, že v Aarenis podporovala Siniavu.“

Cracolnya se na svém místě zavrtěl. „Jestli to dělala proto, aby uvolnila tuto državu, proč neudeřila, když jste byl s celou kumpanií v Aarenis?“

„Tehdy začaly ty potíže se skřety –“

„Ano, ale ty nestačily na to, aby nás zničily. Jen na to, aby poškodily vaši dobrou pověst. Rád bych věděl, koho znal Venner ve Vérelle. A proč právě vy, pane? Netvrdím, že nejste pro zlo v této oblasti žádnou hrozbou, ale, promiňte mi, nemyslel bych si, že jste tak důležitý.“

„Ani já ne,“ odvětil s úsměvem vévoda. „U bohů, kapitáni, připouštím, že se snažím upevnit své postavení v tomto království, ale nedomníval bych se, že uspěju natolik, abych znepokojil démona. Nebo, když jsme u toho, že mé činy byly natolik dobré.“

„Proč vás Venner jedné noci prostě nebodl?“ pokračoval Cracolnya. „Nebo to se jen projevuje můj nomádský původ? Se všemi těmi tajnými chodbami, které jsme objevili, by to mělo být docela snadné.“

„To není Achryin způsob,“ namítla Paks. „Raději něco kazí, než úplně ničí. Její služebníci mě mohli v Kolobii snadno zabít, ale chtěli ze mě spíš udělat zkaženého paladina nebo nepoužitelného zbabělce.“ Překvapilo ji zjištění, že o

tom dokáže tak lehce mluvit. „Ať už jsou její zdejší plány jakékoliv, budou prohnané a spletité. Řekla bych, že ta kněžka vás bodla ze zoufalství, podle mého nešlo o původní úmysl.“

„Hmm. To se divím. Ta čarodějnice mi bránila v tom, abych věnoval skřetům dostatečnou pozornost. Měl jsem přemýšlet nad tím, proč přišli a proč jednali právě tak, jak jednali. Už jsem s nimi bojoval dříve a nikdy se takhle nechovali. Jestli mě chtěla rozptylovat do té doby, než se prokopou do pevnosti, co pak? Předpokládám, že smrt.“ Rozhlédl se kolem stolu. „Myslím, že nepotřebujeme rozumět všem jejím motivům, abychom věděli, že stojíme proti Achryi. Ale jak můžeme předvídat, co udělá? Napadnou nás skřeti nebo jiné nestvůry ovládané její vůlí?“

„Můj pane, proti připravenému nepříteli nebude sama riskovat, Achrya posílá jiné, aby bojovali za ni. Skřety můžeme čekat. Pokud má někde poblíž nějaké lidi nebo kuaknomy, mohli by nás napadnout také, ale může se také stáhnout a zkusit naplánovat něco jiného. Zásadní otázka je, zda má další agenty v pevnosti nebo poblíž ní. Ty musíme najít, a rychle.“

„Mezi sluhy jsi žádné neobjevila –“

„Ne, kapitáne,“ odpověděla Paks Arcolinovi. „Ale zatím si nejsem dostatečně jistá, že bych to dokázala. Velké zlo ano, ale –“

„To nás přivádí k další věci,“ pravil vévoda. „Jak se stalo, že ses tu objevila právě ve chvíli, kdy jsme tě potřebovali? A co jsi zač? Nechceš mi doufám tvrdit, že jsi přišla jen proto, abys mi vrátila prsten?“

„Ne, můj pane.“ Paks na něj rozvážně pohlédla. „Když jsem byla u hraničářů v Lyonyi, ucítila jsem náhle – zdá se, že to bylo volání – že mě potřebujete. Nevěděla jsem proč, ale cítila jsem, že musím jít.“

„A věděla jsi, že máš tyto schopnosti? Že umíš dělat světlo, nalézat zlo, léčit?“

„Ano. Ale zatím si nejsem jistá, jak je mám všechny používat, pane.“

„Takže *jsi* paladin, Paks?“ zeptala se Dorrin s prsty na své falkiánské jehlici.

„Myslí si to jak hraničáři, u kterých jsem byla, tak kuakgan ze Sládkomostí," odpověděla pomalu Paks. „Žádné jiné vysvětlení pro své vlastnosti nemám. Musejí pocházet od bohů – věřím, že od Nejvyššího. Neznám však hranice možností svých darů. Myslím, můj pane," řekla a obrátila se na vévodu, „že byste měl povolat maršála nebo paladina z Vérelly nebo z Fin Paniru – někoho, kdo ví, jak takové schopnosti používat – abyste se ujistil, že ve vaší kumpanii už nejsou žádní zrádci."

„Ty nevěříš vlastním darům?"

Paks se snažila vymyslet, jak má svá omezení vysvětlit. „Darům věřím, můj pane, ale ještě ne tomu, že je plně ovládám. Bylo by od vás moudré, kdybyste využil i zkušeností někoho jiného."

„Chápu." Vévoda se rozhlédl kolem stolu. Arcolin se mračil a muchlal v ruce kousek látky. Dorrin klidně seděla, ruce měla mimo dohled. Pont se opíral o opěradlo židle a vypadal, že napůl spí. Vévoda pohlédl na Paks. „Možná to nevíš, ale odmítl jsem mít Girdova maršála v pevnosti, poté co přišla o život má žena. Vždy jsem jim dával její smrt za vinu – kvůli tomu, že si mě najali a spolu s většinou kumpanie poslali pryč, takže tu zůstala nedostatečně střežená, a kvůli maršálově slabosti, že ji toho dne nezachránil. Zdálo se mi, že se hlásí k ochraně slabých a bezmocných, ale ve skutečnosti je nechrání."

„Můj pane, taková zahořklost je pochopitelná, když jste přišel o ženu a děti."

„Možná. Také nevíš o všem, co jsem řekl generálmaršálce, když jsem zjistil, co se stalo tobě. To jsem jim také kladl za vinu. Myslím však, že ty ne."

„Ne, pane. Protože každý girďan je přirozeným nepřítelem Achryiných intrik, šla jsem do toho nebezpečí vědomě. Girďané – včetně generálmaršálky – jistě také dělají chyby, ale ti, co jsem poznala, byli čestní, i když někdy trochu omezení."

„Ale neuzdravili tě. Poslali tě pryč samotnou a bezmocnou –"

Paks se zasmála. „Můj pane, nezapomínejte, že by mi bývali poskytli útočiště. To já jsem trvala na svém odchodu,

navzdory prosbě generálmaršálky. Pravda, neuzdravili vše. Vyléčili však to nejhorší ze zla ve mně, i když to zanechalo jizvy. A podívejte teď. Co jsem ztratila? Viděl jste mě bojovat. Maršálové nikdy netvrdili, že moudrost sídlí pouze ve zdech hospodářství."

„A ty – která si v jejich řadách trpěla – mě žádáš, abych je sem pozval? Přes to, co víš o mé minulosti?"

„Vím o ní jen málo, můj pane, kromě toho, co jste tu řekl. Nedokážu si představit, že by vás žádali, abyste odvedl svou kumpanii, kdyby věděli, že je vaše paní v nebezpečí. Nedokážu si představit, že by maršál dělal něco jiného, než bojoval do poslední kapky krve, aby zachránil ji i vaše děti. Dokážu pochopit váš hněv i hořkost – upřímně, můj pane, během těch hrozných měsíců minulou zimu jsem byla zahořklá i já. Teď se však zdá, že jste byl vy, girďané i vaše rodina – my všichni – obětí dlouhodobé intriky. Spiknutí tak chytře skrytého, že až do včerejšího večera nikdo – ani vy – neobjevil zrádce, který tu působil. Troufám si tvrdit, že Achryu potěšilo, když jste před maršály a paladiny uzavřel své brány."

Vévoda držel jednu ruku před obličejem, takže jeho hlas byl tlumený. „U bohů, to mě nikdy nenapadlo. Myslel jsem jen na to – že je má žena mrtvá a já tu nebyl, abych ji chránil. A maličcí –"

„A potom," zamyslela se nahlas Dorrin a skryla tak jeho zmatek, „mohla Achrya léta využívat svého vlivu, aby zkazila celou kumpanii. Když tu nebyl nikdo, kdo by dokázal přímo rozeznat zlo, mohli jsme krůček za krůčkem sklouzávat k jejím způsobům."

„Ale to se nestalo," přerušila ji Paks. „Tahle kumpanie je čestná –"

„Ne tak, jak bývala," ozval se vévoda, který nyní vzhlédl. V očích se mu leskly neprolité slzy. „Ne tak, jak bývala, Paksenarrion. Ty jsi ji předtím neznala. Když byla Tammarrion naživu a sídlil tu maršál –" Odmlčel se a zhluboka se nadechl. „Dobrá," řekl nakonec. „Mýlil jsem se. Udělal jsem v tomto případě jednu z největších chyb. Nebyla to vina Girda, ani jeho stoupenců, a mě zaslepil hněv." Znovu se rozhlédl kolem stolu. „Souhlasíte, kapitáni?"

Zareagovali na nový odstín v jeho hlase, napřímili se na svých židlích a přikývli. První promluvil Arcolin: „Můj pane vévodo, následovali jsme vás ve všem – ale musím se přiznat, že váš spor s Girdem mě dlouho znepokojoval a že mi udělá radost, když tu opět bude sídlit maršál."

„Mně také," přidala se rychle Dorrin s rozjasněnou tváří. „I jako falkiánce."

„Zajímalo by mě, jestli přijdou," uvažoval vévoda. „Po tom, co jsem řekl generálmaršálce, nás možná nechá chvíli podusit –"

„O tom pochybuji," ozval se s úsměvem Pont. „Bude velice ráda, že se ukázalo, že má pravdu."

Vévoda zavrtěl hlavou. „Po těch letech mi bude chvíli trvat, než se naučím myslet nově. Náš nepřítel je však Achrya, ne Gird, a nyní to alespoň víme. Paksenarrion, zachránila jsi tu více než jeden život. A jistě chápeš, že se svými schopnostmi nemůžeš působit jako desátník. Chci tě mít u sebe – třeba jako panoše – než se tenhle uzel rozmotá."

„Správně," zabručel Arcolin se širokým úsměvem. „Jen mě nechte udělat z ní dobrého desátníka, a pak mi ji vezměte. Co mám teď asi dělat, vyčarovat si nějakého ze vzduchu?"

„Máš hodně dobrých vojáků. Dokud nedorazí maršál nebo paladin, je jediná, kdo by mohl odhalit dalšího Achryina agenta." Vévoda se obrátil k ní. „Přijmeš to, Paksenarrion?"

„Můj pane, přišla jsem, abych vám sloužila v čemkoliv, co budete potřebovat. Udělám vše, o co mě požádáte, dokud mě bohové neodvolají pryč."

„Dobrá tedy. Zůstaň u mě. Máš představu, kde by mohl být nejbližší Girdův maršál?"

„Ne, můj pane. Nejbližší hospodářství, jak víte, je v Planoucí Odměně, dva dny jižně odtud. Když jsem však tamtudy procházela, tamější maršálka byla na cestách a nevím, kdy se vrátí. Možná by bylo rychlejší vyslat posla přímo do Vérelly."

„Takový otevřený tah se mi nelíbí – jestli nás Achryini agenti sledují, určitě se tak dozví, že se něco stalo."

„Mám podezření, že Achrya to ví," ozval se Pont. „Ta

bude mít špehy všude, navzdory naší opatrnosti. Od smrti její kněžky už uplynul téměř celý den. Buď zaútočí, nebo se stáhne a začne spřádat další plány.“

Kapitola jedenáctá

Kvůli svému novému úkolu se Paks oddělila od ostatních z kohorty. Stammela nepřekvapilo, když si té noci přišla do kasáren vyzvednout své věci.

„Už nejsi obyčejný voják,“ řekl jí otevřeně s obnoveným klidem. „Nemůžeš předstírat, že jsi. Jestli potřebuješ přítele, jsem tu, ale budu od tebe přijímat rozkazy stejně jako od Arcolina nebo vévody.“

Paks mlčky zavrtěla hlavou. Nedokázala vymyslet nic, co by na to odpověděla.

„Jednu věc si musíš ujasnit,“ pokračoval. „Viděl jsem, jak jsi od toho v Aarenis utekla. Pokud chceš být paladinem – nebo velitelem všeobecně – musíš se smířit s tím, že budeš sama.“

Paks znovu našla hlas. „Kuakgan něco takového povídal. Vím, že je to pravda – teď mohu poslouchat jen své bohy. Ale –“

„Bude trvat, než si na to zvykneš. A jsi mladá – ovšem ne zas tolik. Náš vévoda ve tvém věku velel kohortě – to byla celá kumpanie, kterou tehdy měl. A Marrakai mu svěřil velení – slyšela jsi o tom?“

„Ne,“ odpověděla Paks, kterou to zaujalo. O vévodově minulosti toho věděla jen velmi málo.

„Nemůžeš se dlouho zdržovat, tak ten příběh urychlím, ale stojí za vyprávění. Jeho první nezávislou zakázkou od tsajského trůnu byla podpora výpravy do Pargunu. V poli

velel sám korunní princ a vévoda – tehdy kapitán – si sjednal přímou smlouvu, takže byl na stejné úrovni s ostatními nezávislými veliteli, vévody, hrabaty a tak. Slyšel jsem, že se jim to moc nelíbilo. Zeptej se někdy Sigera, on tam byl. Dojeli na pargunskou hranici, východně odsud, a tam princ svolal jedné noci poradu. Všichni velitelé a jejich osobní strážci byli v tu chvíli v jednom stanu. Zezadu ale přes linie pronikl oddíl Parguňanů a téměř všechny pobili. Našeho vévodu srazili k zemi, takže ztratil vědomí, princ padl a Marrakai – tehdejší nejmocnější baron – utrpěl těžká zranění.

Obecně se věřilo, že si ten útok objednal právě Marrakai – většina mužů si myslela, že mezi ním a trůnem nepanují právě dobré vztahy. Tábor se rozpadl – princovi velitelé se přeli o velení, správce vyhrožoval, že se vrátí s jeho tělem do Vérelly – a náš vévoda se chopil velení, podle Arcolina jen díky tomu, že křičel hlasitěji než ostatní. Pak si ho zavolal Marrakai a svěřil mu velení nad svými vojáky – pěti bojovými kohortami – aby zaútočil na Parguňany a pomstil prince. Vévoda to udělal, porazil je a vrátil se s hlavou Sagona, pargunského velitele. To bylo jeho první velké velení a tak získal tuhle državu a titul. Následujícího roku začal na severu rekrutovat a vzpomínám si, že jsem ho viděl projíždět naším městem. Tehdy jsem byl ještě moc mladý na to, abych se nechal naverbovat, ale nečekal jsem dlouho.“

„Říkala jsem si, jak asi přišel k tomuto území,“ odvětila Paks.

„Promluv si o tom s Arcolinem – dělal našemu vévodovi zástupce, vévoda ho odlákal od Tsajské gardy, když poprvé přišel do Tsaiy. Siger ho znal ještě předtím, za starých časů byl jedním ze seržantů Aliama Halverika. Tam se našemu vévodovi dostalo prvního výcviku.“

„A víte, odkud přišel? Ještě předtím?“

Stammel zavrtěl hlavou. „Ne. To neví nikdo, leda Halverik. Zkusil jsem se na to jednou zeptat Sigera a málem jsem přišel o ruku. To bych ti neradil.“ Pohlédl na ni, nyní s úsměvem. „Tak a teď jdi udělat to, kvůli čemu jsi sem přišla.“

Paks si sotva stačila uložit svých pár věcí do skříně, když zaslechla na chodbě vévodu, jak se ptá, jestli se už vrátila.

Rychle vyšla ven a následovala ho do pracovny. Tam byli Cracolnya a Valichi, ostatní kapitáni ne.

„Čím víc o tom přemýšlím," řekl vévoda bez úvodu, „tím víc se domnívám, že měl Venner prsty ve většině z toho, co se tu přihodilo. Val se zmínil o tom problému, který jsi měla s tím desátníkem – jak se jmenoval? Stephi?" Paks kývla. „Je dost pravděpodobné, že ho Venner nadrogoval a ten lektvar byl nejlepším zdrojem. Ale jestli se Venner mohl stát neviditelným, jak jsem vyrozuměl, že to udělal během boje s tebou –" Odmlčel se a Paks kývla. „Ano, pak mohl nasypat drogu do piva, když ho přinášel, i do lahvičky s lektvarem."

„Stále nechápu, proč by to dělal, můj pane," nadhodil Cracolnya, poté co vrhl tvrdý pohled na Paks. „Proč by působil takový zmatek a podstupoval takové riziko, aby dostal Stephiho do potíží?"

„Troufám si tvrdit, že o Stephiho nešlo," odpověděl vévoda. „Jednalo se o Paks – jestli se měla stát paladinem –"

„Tak proč ji prostě nezabil?" Cracolnyova otázka zněla napůl rozzlobeně. „Je mi líto, můj pane, ale zdá se mi to celé příliš komplikované –"

„Neměl k rekrutům přístup," ozval se klidně Valichi. „Z Vévodského nádvoří vycházel velice zřídka, jen kvůli návštěvě vesnic. Nemohl jen tak napochodovat do kasáren, aniž by to vzbudilo pozornost –"

„Ale jestli se dokázal udělat neviditelným –"

Paks mlčela, protože si stále nebyla jistá svým postavením, ale nyní zasáhla. „Můj pane, určitě je v tom něco víc. Ve všech Achryiných intrikách musíme hledat víc než jeden zisk a vždy jsou spletité. Mohla chtít poškodit pověst nějakého dobrého vojáka – možná Stephiho i mě – a způsobit v kumpanii neshody, mezi rekruty a veterány, mezi muži a ženami, mezi Dorrininou a Arcolinovou kohortou." Odmlčela se. Oba kapitáni pomalu přikyvovali, vévoda ji pozorně sledoval. „A pak ti další rekruti – Korryn a Jens, které jste nikdy nepoznal, pane –"

„Zkažení chlapíci," vstoupil jí do řeči Valichi.

„Ano, pane. Kdyby zůstali v kumpanii déle, mohli svým vlivem napáchat větší škodu. I tak kvůli soudu a následnému

potrestání někteří rekruti odešli – vzpomínáte si, pane? A ne právě nejhorší.“

„To je pravda.“ Valichi opět přikývl. „A odvažuji se tvrdit, že Stephiho přátelé z kumpanie ti zpočátku nedůvěřovali, Paks.“

Paks si vzpomněla, jak k ní byl Donag nejprve nespravedlivý. „Je to tak, pane. Stephi ale dělal, co mohl – byl vždy slušný –“

„Byl to dobrý muž,“ řekl vévoda. „Kdybychom bývali věděli –“ Vzdychl a zacitoval jednu z verzí starého přísloví: „*Kdyby* válku nikdy nevyhrálo. Musíme vycházet z toho, jak se věci mají. Poslal jsem pro maršála.“ Rozhlédl se po všech zúčastněných. „Dokud maršál nedorazí, budeme doufat, že tvůj dar stačí na to, aby nás varoval, Paksenarrion. Protože jsi mezi sluhy nenašla nic špatného, chci je nechat, aby se vrátili ke své práci. Vlastně jich tolik ani nepotřebujeme a poslal bych některé pryč, ale zima je už za dveřmi a těžko by si hledali práci jinde. Vím, jak se všude staví k najímání lidí koncem podzimu a v zimě.“ Poslední slova pronesl o něco ostřeji a Paks se zamyslela nad tím, jak to ví. Minulou zimu na tuto zdráhavost bezesporu narazila i ona.

„Mohl byste některé z nich poslat do vesnic,“ navrhl Cracolnya. „Tím by se vaši veteráni uvolnili pro vojenskou službu, kdyby to bylo třeba.“

„To bych mohl, ale chci si být naprosto jistý, že jsou neškodní. S naší výzbrojí se dokážeme se zrádci vypořádat lépe než vesničané. A je tu další otázka – je pravděpodobné, že narazíme na víc těch pavouků, Paksenarrion?“

„Nevím.“ Paks se při přemýšlení zamračila. „Tohle byl teprve třetí, kterého jsem viděla. Na ostatní jsem narazila v Kolobii. Nevím, jak často se dají potkat. Měli bychom být připraveni na dalšího, ale pochybuju, že by jich tu byly spousty.“

„Jsou to všechno proměnění Achryini stoupenci?“ zeptal se Valichi.

Paks zavrtěla hlavou. „To si nemyslím. Zdálo se mi, že jednoho – většího než byl tenhle – pavučiňáci v Kolobii chovali jako svého mazlíčka nebo maskota. Klaněli se mu před souboji a říkali, že je to Achryin služebník. To –“

„Větší než *tenhle* –?“ Vypadalo to, že Cracolnya má problém to byť jen vyslovit.

Paks kývla. „Ano, mnohem větší. Každá jeho noha měřila tolik, co já na výšku, a oči měl velké přinejmenším jako pěsti.“

„Mocní bohové! Dělal – dělal něco?“

„Seděl v pavučině a požíral ty, které jsem porazila.“

Kapitán na ni pohlédl s novým respektem. „Neuvědomil jsem si, můj pane, že Paksenarrion čelila takovému nebezpečí – omlouvám se, vím, že jste mi to říkal, ale já jsem měl pochybnosti, které jsem nikdy nevyslovil. V mé zemi koluje mnoho legend o pavoučích démonech a taková smrt je nejhorší, jakou známe.“

„Nevím, jak by bojoval mimo svou pavučinu,“ pokračovala Paks. „Ti, o kterých jsem věděla, že jsou proměnění, používali tesáky i snovací bradavky, stejně jako ten včera večer. Pohybují se velmi rychle a dokážou skákat výš, než kolik měří vzrostlý muž. Kdyby jednoho takového měli, který by je například vedl tunelem, lučištníci by ho nemuseli dokázat zastavit.“

„Ty jsi někdy proti některému přímo bojovala?“

„Sama ne. Byli jsme na něj tři – já, paladin, který mě cvičil, a trpaslík.“

„Co ty snovací bradavky?“

„Když se pohybuje, nemůže vrhat vlákna kupředu, místo toho táhne jedno za sebou. Jakmile mu však něco zastoupí cestu, dokáže se vztyčit na zadní a vrhnout vlákna vpřed. Šípy v tlusté zadní části těla mu znemožní míření. I nohy jsou dost nebezpečné – má na nich drápy, ale jediná rána mečem je odsekne.“

„Šípy do očí by na něj měly také platit, ne?“

„Ano, ale pohybuje se rychle a oči jsou moc malý cíl. A zbytek hlavy chrání pevný pancíř, šípy se od něj odrážejí stejně jako meče.“

„Stále si myslím,“ přemítal vévoda, „že pokud není Achrya úplně hloupá, nastanou potíže velmi brzy. Očekávám, že dnes v noci. Na jejím místě bych přikročil k činu, jakmile bych se dozvěděl o problémech, a ona musí mít nějaký způsob, jak zůstávat v kontaktu. Kéž by tu byl mistr

Vetrifuge – nějaký ten jeho magický oheň by mohl jednoho dva pavouky usmažit.“

Paks mlčela, ale byla ráda, že je Vetrifuge jinde. Čarodějové s paladiny spolupracují dost těžko, ale pochybovala, že se na to vévoda pamatuje.

„Máme ve skladech dost oleje,“ ozval se Cracolnya. „Troufám si tvrdit, že by se mu nelíbil žádný oheň, ať magický nebo nemagický. A ten sklep je celý z kamene a zeminy – zbytek budovy by to neohrozilo.“

Vévoda kývl a obrátil se na Valichiho. „Vale, stalo se dnes venku něco neobvyklého?“

Valichi zavrtěl hlavou. „Nic, můj pane. Z vesnice ani z žádné farmy nepřišlo hlášení, že by zahlédli nějakého skřeta.“

„To napovídá samo o sobě, že něco vědí.“ Vévoda sklopil oči ke svému stolu a přemístil archy papíru. „Kromě zdvojnásobení hlídek a pozorného střežení vchodu do tunelu – pokud je to skutečně vchod – mě nenapadá, co víc bychom dnes v noci mohli udělat. Někoho z vás ano?“ Valichi s Cracolnyou zavrtěli hlavami, ale Paks promluvila.

„Mě jedna věc napadá,“ řekla a počkala na vévodovo pokynutí. „Předpokládejme, že vůbec nezaútočí tady, ale obejdou nás a napadnou državy jižně odsud. Východní Vévodov, nebo i něco mimo vaše území. Jestli je součástí Achryina plánu i to, aby poškodila vaše dobré jméno –“

„Na to jsem nepomyslel. Možná zamýšlí vést nějaký menší útok na nás, který by nás zaměstnal, zatímco většina ostatních by plenila jih. Cracolnyo –?“

„Dnes nemohli projít, můj pane, pokud neproklouzli daleko kolem hřebene východně odtud. Máme venku hodně lidí, dokonce i několik mil na západ od cesty. Ale dnes v noci nebo zítra –“

„Aby to fungovalo, museli by ukázat, že přese mě prošli,“ uvažoval vévoda. „Kdyby přišli z východu nebo západu, každý by věděl, že nedokážu sám uhlídat celou severní hranici. A takhle daleko na severu ji na západ ode mě nikdo nedrží. Důkaz – pak by museli zanechat nějaký důkaz –“

„Ani jedna z vesnic by proti větší síle neobstála,“ řekl Valichi. „Kdyby některou vydrancovali – nebo dokonce vzali zajatce –“

„To je ono.“ Vévodův hlas ztvrdl. „U bohů, myslím, že to je ono. Paks?“

„Ano, pane. Mám pocit, že je to správná domněnka.“

„Co teď? Nechte mě přemýšlet. Kolik skřetů by mohli vyčlenit pro útok na nás? Ve tmě by jich nebylo potřeba mnoho – nějaké zápalné šípy, pokus proniknout do sklepa – proti hradbám tak padesát. Cracolnyo, s kolika lučištníky bys dokázal udržet tohle místo?“

„Já? U Tirových vnitřností! Hmm – potřeboval bych k tomu většinu kohorty – celou, pokud bych to tu měl bránit dlouho. Nezapomínejte, že je tu ten tunel.“

„Nezapomínám. Ale i tak – nechám ti tu četu Arcolinových lidí, aby vám kryli záda na hradbách, a vezmu si dvě čety tvých lučištníků. Paks, jdi najít Arcolina a Dorrin. Vyřiď jim, aby připravili své kohorty k okamžitému odchodu a potom přišli sem za mnou. Ty zajeď do Východního Vévodova – udeří tam, protože přes něj vede cesta do Vérelly. Zburcuj domobranu a řekni jim, že dorazíme co nejdříve. Heribert Fontaine, starosta, má velký roh – zaduj na něj, když uvidíš nějaké známky přítomnosti skřetů.“

„Ano, pane.“ Paks se otočila k odchodu.

„A i když jsi paladin, nezkoušej je všechny pobít sama.“

„Ne, pane, nebudu.“ Paks se na něj usmála a vyběhla z místnosti. Předtím nedokázala přesně vycítit, co je špatně, ale z tohoto plánu měla dobrý pocit.

Jakmile našla Arcolina s Dorrin, ti vše okamžitě pochopili, a když sedlala rychlého koně, kohorty už zbrojily na pochod. Paks vyvedla koně ven postranním vchodem a zjistila, že se nachází sama na temné, chladné a větrné planině. Vyšvihla se do sedla a navedla koně směrem k Východnímu Vévodovu. Severní vítr k ní zezadu nesl zvuky probuzené kumpanie. Pobídla koně do cvalu, důvěřovala jeho nočnímu vidění více než svému. Zvuky za ní utichaly, až zcela zanikly v dusotu kopyt a svištění větru.

Ještě nikdy nejela tak temnou nocí. Připadala si jako v jeskyni – oblohu zakrývaly těžké mraky a ona nedohlédla ani na koňskou šíji před sebou. Asi po míli dorazili k mírnému svahu, poznala to jen podle ryzákova skoku, pravidelnost jeho pohybů se přerušila. Na druhé straně sjížděli dolů do stejné

temnoty. Paks pomyslela na to, že by zkusila vyvolat světlo, ale rozhodla se, že počká, dokud nedojde k bitce. Kdyby ho vyvolala nyní, jen by ji to prozradilo všem případným pozorovatelům.

Nakonec před ní zablikala světla Východního Vévodova. Kůň zafrkal a vyrazil vpřed. Světla se blížila, nyní viděla jednotlivé pochodně, plápolající ve větru na nízkém valu na severní straně vesnice. Zpomalila koně do klusu a zavolala na hlídku.

„Stůj a promluv," křikl na ni jeden ze strážných za valem.

Přitáhla koni uzdu a ten zastavil. „Nesu zprávu od vévody pro starostu Fontaina," křikla zpět. „Jsem Paksenarrion –"

„Tak pojeď," odpověděl strážný. „Co se děje?"

Vjela pomalu do kruhů světla vrhaných pochodněmi a před strážnými sklouzla z koně. „Musíte zburcovat domobranu. Vévoda sem co nejdříve přivede kumpanii – je přesvědčen, že tu zaútočí skřeti."

„Tady? Proč?" Paks poznala Pitera, hostinského.

Zavrtěla hlavou. „To je na dlouhé vysvětlování, ale má k tomu důvod. Buďte připravení. Kde je starosta?"

„Doma. Víš, kde bydlí?" zeptal se Piter. Paks kývla. „Jdi tam a já zatím svolám ostatní. Kolik se tu má objevit skřetů?"

„Nevím, ale vévoda má za to, že jich bude hodně." Paks vedla koně ulicí ke starostovu domu. Za sebou slyšela Pitera, jak udílí pokyny hlídce, a potom ozvy rychlých kroků, jak se vydali zburcovat ostatní.

U starosty zrovna dojídali pozdní večeři členové Rady Východního Vévodova. Když Paks vešla, Kolya se na ni usmála, jakmile jim však Paks předala zprávu od vévody, zvážněla.

„Kdy dorazí vévoda?" otázal se ustaraný Fontaine.

„Když jsem odjížděla, kohorty se šikovaly," odpověděla Paks.

„Větší nápor neudržíme," řekl. „Ten val je jen zpomalí a dá našim hlídkám možnost vystřelit jednu sprškou šípů. Máme jen necelou stovku bojeschopných –"

„Většina budov se dá bránit," podotkla Kolya. „Vévoda trval na kamenných střechách i zdech, takže nás nemohou

vypálit. Moje chalupa by se neudržela, ale ta je stejně u jižního valu.“

„Přestěhujeme všechny kromě domobrany do několika nejbytelnějších domů,“ rozhodl starosta. „Máme čas na to, abychom sem přivedli i nějaké farmáře? Ne, nejspíš nemáme. Zapomeňte na mlýn a budovy u jižního valu, pokusíme se udržet kolem návsi.“

Paks se ještě s celou Radou nesetkala, a proto nevěděla, kdo je ten mohutný černovlasý muž, který promluvil jako další. „Dohlédnu na to, aby sem přišli lidé od jižního valu, pane starosto –“

„Díky, Tame,“ odvětil Fontaine a muž rychle odešel. Starosta se obrátil k radnímu s obličejem poznamenaným širokou jizvou. „Viku, zajisti, aby v domech uprostřed byly dostatečné zásoby potravin. Použij zásoby na zimu, pokud budeš mít čas je přestěhovat. Stejně nám nebudou k ničemu, jestli je dostanou skřeti.“

„Ano, starosto – a co sundat mlýnské kameny? Kdyby spálili mlýn, mohly by kameny popraskat.“

„Dobrý nápad. Řekni to mlynáři. Kolyo –“

„Já vím.“ Už byla téměř u dveří, naposledy se ještě usmála na Paks. Starosta se toporně postavil a zavolal do patra na svou ženu: „Vytáhni roh, Arne, a přines ho sem dolů.“ Pohlédl na Paks. „Tenhle dům má příliš mnoho dveří, pošlu rodinu k návsi.“

Uplynula více než hodina. Paks čekala u nejsevernějšího rohu valu, který se táhl kolem Východního Vévodova, a poslouchala spolu s ostatními, zda neuslyší něco, co by jim naznačilo, že se skřeti chystají zaútočit. Věděli, že to vévodově kumpanii bude trvat ještě nejméně další půlhodinu, než v bitevní formaci ujde vzdálenost od pevnosti sem, pokud ovšem cestou nenarazí na nepřítele. Vesnice za nimi byla zabezpečená, jak se dalo. Všichni, kdo nemohli bojovat, se tísnili v domech kolem návsi. Ty měly všechny pouze jeden vchod i úzká okna, která se dala snadno bránit. Ti, co dokázali napnout luk, stáli u oken v patře. Paks náhle zvedla hlavu a začichala. Nic neslyšela, ale pocítila neklid a v tu chvíli k ní také vítr zavál nakyslý zápach.

„Přicházejí," řekla muži vedle sebe. Byl, jako většina, jedním z veteránů vévodovy kumpanie a silně kulhal kvůli zranění, které utržil během posledního roku v Aarenis. Byl farmářem, dokud skřeti jeho farmu nevypálili. Zavrčel, předal zprávu dalšímu v řadě a tasil meč, Paks slyšela, jak skřípe o pochvu. Měli připravené pochodně, ale dokud nedorazí nepřítel, hořely jen některé v širokých rozestupech.

Paks ucítila poblíž něco hrozného, naskočila jí husí kůže. Ve tmě se pohybovalo ještě něco jiného než skřeti. Tasila Tammarrionin meč. Jeho čepel modře zazářila. Paks zamžourala proti větru – byl to nějaký odlesk? S výkřikem se obrátila k Nejvyššímu a z její zvednuté paže vyšlehlo světlo. Čirá bílá záře odhalila dvě pavoučí těla pouze několik délek od nich a za nimi hordu skřetů. Zaslechla výkřiky hlídky a uviděla první plameny, jak pochodně vzplály po celé délce valu. Skřeti spustili jeden ze svých pochodových pokřiků, divoký a zuřivý, a hrnuli se kupředu. Daleko vzadu uslyšela Paks hluboký zvuk starostova rohu. Pavouci při prvním světle couvli, ale nyní se také vyřítili vpřed.

Když bez nejmenší námahy zdolávali val, Paks sekla po jejich hlavách. Jeden uskočil stranou a vyhnul se jí. Ten druhý, přímo před ní, ucouvl, aby si chránil hlavu, a ohnal se po ní přední nohou. Paks uhnula, přiblížila se k němu a zaútočila na zranitelný krk. Tammarrionin meč zlehka švihl a projel černým krunýřem jako máslem. Hlava odlétla a nohy sebou zaškubaly. Paks uskočila zpět na vrchol valu a rozhlédla se po druhém pavoukovi. Ten zmizel. Jeden člen domobrany mávl rukou a Paks uviděla za jejich řadami lesklý nahrbený obrys, který se rychle pohyboval směrem ke středu vesnice.

„Pozor!" křikl další muž a Paks se bleskově otočila, aby čelila skřetům. O její čepel zazvonily meče, domobrana vedle ní vyšplhala na val také a noční vzduch se naplnil řinčením zbraní. Paks zabila skřeta před sebou a zranila jiného, ale mezery hned zaplňovali další. Nápor masy ji zatlačil zpátky za vrcholek valu. Tam to bylo na okamžik snadnější – jakmile se skřeti dostali na vrchol, mohli na ně obránci útočit zespodu, kde byli zranitelnější. Množství skřetů je však znovu zavalilo a domobrana začala ustupovat směrem k návsi.

Nemohli s sebou ani vzít své mrtvé, protože skřeti se v černých vlnách hrnuli přes val a málem se jim povedlo narušit řadu obránců.

Potom zleva zazněl drsný řev útočící vévodovy kumpanie. Obě kohorty udeřily z boku do postupujících skřetů. Při prvním zakolísání skřetího útoku Paks křikla na obránce kolem sobe, aby utvořili dvojitou řadu. Jí a ostatním se potom podařilo tlačit na skřety a znovu držet jeden konec linie u valu. Za ní se řada obránců zkrátila a zdvojila, ale dosáhla jen od valu k prvnímu domu, aniž by před sebou měla nějakou hradbu. Zatímco pozornost skřetů zaměstnával vévodův útok, vztyčili před sebou slabou hradbu z nábytku a sudů z jednoho domu a z kamenů zahradní zdi. Skřeti byli zatlačeni tak, aby proudili podél provizorní barikády směrem do vesnice.

Ti takový odpor očividně nečekali. Jakmile byla linie obránců na svém místě, domobrana cítila, že slábnoucí tlak skřetů se stáčí doprava a dozadu. Paks držela svou pozici, dokud nebylo jasné, že skřeti boj o ni vzdali. Potom zavolala posily.

„Ale kam –?“

„Ten druhý pavouk – musím ho najít.“ Hostinský – neboť to byl on, kdo na její zavolání přišel – zabručel.

„Ať při tobě stojí bozi.“

Paks si proklestila přes zbytky domobrany cestu k návsi. I když všechny pochodně hořely, vidět jasně bylo těžké, všude se míhaly a svíjely temné stíny. Dívala se po odlesku tvrdého krunýře nebo očí.

Mezi domy na návsi ležely převrácené povozy, ale tato ochrana nestačila. Skřeti je odsunuli stranou a Paks našla náves zaplněnou těly, skřetími i lidskými. Uprostřed hořely dva povozy a dobře náves osvětlovaly, ale po obřím pavoukovi neviděla ani stopy.

„Paks!“ ozval se Kolyin hlas z okna v patře jednoho domu.

Paks vzhlédla. „Ano?“

„Už jsou pryč?“

„Všichni ještě ne – já hledám toho pavouka.“

„Přelezl tady ten povoz – a mířil někam tam –“ ukázala jí Kolya. Paks jí zamávala a vydala se naznačeným směrem. „Paks! Ne! Nechoď sama!“

Paks se na ni ohlédla a koutkem oka zachytila něco – nějaký pohyb ve stínech – na střeše nad oknem. Snažila se rozeznat, co to je, ale pak si to uvědomila. „Kolyo! Je na střeše!“ Jakmile vykřikla, pavouk se náhle spustil dolů, za ním se táhlo lesklé vlákno, na kterém visel. Zachytil se dvěma nohama za okenní římsu, kde byla Kolya, a zhoupl se, aby vlezl dovnitř. Paks křikla: „Hoďte mi někdo luk!“

Ale než se pavouk mohl dostat dovnitř, Kolya nebo někdo jiný vrazil do přikrčeného těla pochodeň. Pavouk se stáhl a rychle se spouštěl k zemi. Paks se mu rozběhla naproti, doufala, že se jí podaří po něm seknout, než získá nohama oporu na dlážděním, ale pavouk se odrazil ode zdi k ní.

Paks před prvním skokem uhnula a sekla po jeho hlavě, ale minula. Skočil po ní znovu, tentokrát bokem, a ona znovu uhnula. Pavouk rychle odcupital stranou a otočil se tak, že jí záře z planoucích povozů svítila do očí. Paks se zazubila, proběhla daleko od něj a popadla z ohně hořící kus dřeva. Pavouk ustoupil, zůstával však přichystaný ke skoku. Paks se pohybovala pomalu s rozpřaženýma rukama, připravená zaútočit pochodní i mečem. Zaslechla zarachocení šípu o kámen, jak se někdo z domu pokusil na pavouka vystřelit a minul. Pavouk po ní skočil, měl rozpřažené přední nohy, které sahaly dál než její ruce, a pokusil se ji sevřít. Paks se vrhla po jeho břichu, bodla výš pochodní a níž mečem. Proti sobě uviděla snovací bradavky a všimla si i stahů, které by z nich vypudily jedovatá vlákna. Vzápětí se však pavouk sesul dozadu, hlavu měl poraněnou od pochodně a břicho rozpárané. Ruku jí zasáhla jediná krůpěj šedavé tekutiny a propálila se rukavicí. Paks bolestí zalapala po dechu, ale zaútočila znovu, aby oddělila pavoučí hlavu od těla.

To už přicházeli na náves vévodovi muži.

„Tyhle půlnoční porady začínají být poněkud únavné,“ prohlásil Arcolin. Paks přemýšlela, jestli to nemyslí z legrace. Arcolin?

„Přijde sem vévoda?“ zeptal se Heribert Fontaine, opět oděný do hávu starosty, poté co rozdal korbely s pivem.

„Pochybuju.“ Arcolin si zezadu promnul krk. „Simmitt

říká, že bude v pořádku, ale trval na tom, že vévoda musí noc a den odpočívat. Bozi vědí, že to potřebuje –“

„Je si jistý, že –“

„Ano, je si jistý, že se vévoda zotaví. Povídal, že nejde o nic jiného než o poranění tkáně a vyčerpání, a Simmitt by nelhal.“

Dovnitř vešel Valichi a pečlivě za sebou zavřel dveře. „Za řekou došlo k překvapivě malým škodám, starosto Fontaine. Vrazili ke Kolye, ale nevypálili to tam. Pokud jsme si všimli, zničili pouze dva stromy. Vypadá to, že zpanikařili a proběhli tamtudy. Postavili jsme na noc kruh hlídek, uvnitř něj jsou i chalupy u jižního valu, ale ne odlehlé farmy.“

Zbytek připadal Paks právě tak únavný, jak podotkl Arcolin, protože museli podrobně vysvětlovat události předešlých dní, aby uklidnili Radu Východního Vévodova. Nebyl to právě snadný úkol, protože je stále přerušovali otázkami, poznámkami a vzpomínkami na minulá tažení. Odhalení, že Venner byl zapleten do smrti Tammarrion, vyvolalo bouři rozhořčení. Zpráva, že vévoda poslal pro maršála, je však všechny umlčela. Paks viděla na některých tvářích úlevu a spokojenost, zděšení na žádné.

Kapitola dvanáctá

Podzimní déšť přešel ve studenou plískanici, stráže viděly z hradeb pouze na krátkou vzdálenost. Poslední pohřební hranice bylo těžké udržovat planoucí. Ze skřetích těl stoupal páchnoucí kouř, ale ohni podléhala jen pomalu. Nakonec nechal vévoda rozpustit soudek ovčího tuku a polít jím jejich ostatky, aby konečně vzplála, a pak už popel, který po nich zůstával, páchl jen jako obyčejný popel.

Následujícího dne přijela k bráně skupinka jezdců. Dostali se až na dostřel luku, aniž by je někdo zahlédl, mlha a déšť je skryly. Paks zaslechla troubení na poplach a setkala se s vévodou, který mířil ke schodům. Držela se po jeho boku, když přecházel vnitřní nádvoří. Než došli k Vévodské bráně, strážní věděli, kdo to je. Poslali zprávu, že jde o maršála.

„Jméno?“ zeptal se podrážděně vévoda. Paks po něm střelila pohledem. Věděla, že ho ta zranění musí bolet, třebaže by to nepřiznal. Odmítl, aby na něj „plýtvala“, jak to nazval, pokusy o vyhojení.

„Jeden se jmenuje Connaught, pak Amberion a Arianya –“

„*Generálmaršálka?*“ zabodl vévoda pohled do strážného. „Jsi si jistý?“

„Tak říkali, že se jmenují, můj pane. Nevím –“

Vévoda ho gestem umlčel a obrátil se k Paks. „Je to pravděpodobné? A proč? Přijela se mi nakonec opravdu vysmívat?“

„Ne, pane,“ odpověděla s jistotou Paks. „To se jí nepodobá. Pokud je to generálmaršálka, přijela kvůli naléhavosti vaší zprávy a proto, že má pocit, že byste mohl potřebovat její pomoc. Výsměch se jí nepodobá.“

„Ne.“ V zamyšlení si promnul rameno. Strážný zatím čekal, schoulený před zimou. „Zatraceně! Stále si nemohu zvyknout na myšlenku – Tak jdi a pusťte je dovnitř. Zatrubte fanfáry, ale nenechávejte je čekat venku na vojenskou přehlídku, na to je příliš chladno.“ Zatímco strážný běžel zpět k bráně, vévoda přešel hlavní nádvoří a zavolal své kapitány. Vysoko nad jejich hlavami zazněly fanfáry, některé akordy ztuhlé prsty trubačů vynechaly. Závěsy hlavní brány v chladu zaskřípaly a samotná brána při otvírání škrábala po ledu a navátém sněhu.

Jak se brána otevírala, spatřila Paks tmavou skupinku jezdců – pod sněhem zbělely hřívy koní i pláště a helmice jezdců. Vyjeli vpřed a krčili se před větrem, který vymetal zledovatělý sníh z nádvoří a vrhal jim ho do tváří. Paks žádného z nich nepoznala, dokud se neocitli necelou délku od ní. Vedoucí jezdec zastavil a shrnul si kápi modrého pláště.

„Pane vévodo?“ Arianyina ošlehaná tvář byla poštípaná chladem.

„Generálmaršálko, je mi ctí vás přivítat na své usedlosti.“ Vévoda Phelan udělal několik posledních kroků a podal jí ruku. „S vaším dovolením bych navrhl, abychom pokračovali v přivítání někde, kde bude tepleji.“

„To věru ano.“ Ještě chviličku však zůstala v sedle a rozhlížela se po nádvoří, jako by si vrývala do paměti umístění všech dveří a oken. Potom znovu pohlédla na vévodu. „Gird nechť žehná tomuto místu, všem v něm i vám, pane vévodo.“ Vévoda lehce strnul, ale uklonil se. Pak generálmaršálka spolu s ostatními sesedla a jeden z mužů vykročil vpřed, aby převzal jejího koně. „Doufám, že vám to nezpůsobí nějaké potíže – přivedli jsme si s sebou několik lidí, aby se nám postarali o věci a koně –“

„Ale vůbec ne. Arcoline, najdi místo pro ně i jejich zvířata. Prosím následujte mě, generálmaršálko –“

„K ohni, doufám. U ztracených svitků, při dnešní jízdě se nám zdálo, že jedeme stále přímo proti větru, ať už se cesta stáčela kamkoliv.“ Potom si všimla Paks. „Paksenarrion! Tak sem jsi –“ Zmateně se odmlčela, pohlédla z vévody na Paks a zase zpět.

„Je to Paks?“ postavil se vedle generálmaršálky Amberion. „U Girdovy milosti, Paksenarrion, rád vidím, že vypadáš tak dobře.“ Viděla, že jeho pohledu neunikl meč, který jí visel po boku. „Jsi –?“

Paks však nechtěla všechno probírat venku v chladu. Věděla, že vévoda má bolesti a potřebuje se vrátit dovnitř. „Sire Amberione,“ odpověděla pokynutím hlavy. „Můj pán má pravdu, sire, měli bychom jít dovnitř.“

Vévoda je zavedl do jídelny a poslal strážného do kuchyně pro teplé jídlo. Návštěvníci se rozestavili kolem krbu, z jejich vlhkých šatů už stoupala pára. Během několika minut se na stole objevily konvice s čajem a misky s polévkou. Sluhové odnesli vlhké pláště a přinesli suché punčochy těm, kdo měli mokré nohy.

„Na tohle už začínám být stará,“ řekla upřímně generálmaršálka. „Už jsem v zimě pryč z Fin Paniru až příliš dlouho. Ach! Horká polévka. Možná to přežiju.“ Usmála se na vévodu, ale potom zbystřila. „Můj pane – vy jste nemocný – nebo raněný. Proč jste v té zimě vycházel ven?“

„Nejsem dítě!“ vyštěkl vévoda. Paks na něj starostlivě pohlédla, ale to už se zhluboka nadechoval. „Omlouvám se, generálmaršálko. Před několika dny jsem byl raněn – je to bolestivé, ale ne nebezpečné. Bylo by mi hanba, kdybych takovou návštěvu nepřivítal osobně.“

„A nepřejete si ohledně toho slyšet žádnou radu. Dobrá. Ale my jsme vám přijeli pomoci, můj pane, a pokud vynakládáte tolik sil na pohostinnost, nejsme vůbec pomoc, ale břímě.“ Nabrala si další lžíci polévky. „Jedla bych i koňské kobližky, kdyby byly tak teplé, ale tohle je výborná polévka. Jistě si lámete hlavu, proč přijela generálmaršálka, když jste žádal o pomoc maršála. Pobývala jsem ve Vérelle, protože mě pozvali na schůzku s princem a Radou regentů.“ Snědla ještě trochu polévky a nalila si šálek čaje. „Potom přišla vaše zpráva, v níž se zmiňujete o Achryi, zrádcích a možném vpádu skřetů. Vypadalo to dost vážně – Rada už měla ohledně vašich zdejších držav starosti dříve. Nevím proč.“ Pohlédla na vévodu, který upíjel čaj ze svého šálku a mlčel. „Vaši zprávu jsem jim samozřejmě nepřečetla, ale myslela jsem, že se jim uleví, když budou vědět, že sem jedu.“

Do místnosti vešel Arcolin následován ostatními kapitány. Vévoda vzhlédl. „Generálmaršálko,“ promluvil Arcolin, „ustájili jsme všechny vaše koně a zbytku vaší družiny jsme přidělili místnost v kasárnách. Vyhovuje vám to?“

„Naprosto,“ odpověděla generálmaršálka. „Dva z nich jsou u nás noví a jen jim prospěje, když uvidí život v kasárnách na vlastní oči. Jsou to synci šlechticů a mají dojem, že na nich nemístně šetříme, když jim každému přidělujeme pouze jeden pokoj a ne apartmá.“

Arcolin se zazubil. „Dva z nich se mi pokoušeli sdělit něco o svém původu, ale neměl jsem čas je poslouchat.“

„To je dobře. Neposlouchejte. Přestože ráda vidím, že se Girdovo společenství rozrůstá, a jako generálmaršálka nemohu přehlížet ani jediného bojovníka, často si přeju, aby ti urození strávili několik let svého mládí někde, kde by o jejich původu nikdo nic nevěděl. Děláme, co můžeme, abychom z nich něco z toho dostali, ale jak Paks ví, nejsme v tom zcela úspěšní.“

Paks se přistihla, že se směje. Přemýšlela, jaké to asi bude, vidět znovu generálmaršálku, a netěšila se na to. Přestože věděla, že je vyléčená, očekávala rozpačité setkání a obtížné vysvětlování. Tohle však bylo snadné. Generálmaršálka na ni pohlédla, stejně jako ostatní.

„Paksenarrion, sotva věřím svým očím, ale díky Girdovu daru jsi více než jen vyléčená. Povíš nám někdy, jak se to stalo?“

„Ráda,“ odpověděla Paks. „Ale části toho úplně nerozumím ani já.“

„Cítím, že se v tobě probouzejí mocné dary, pokud se už neprojevily,“ řekl Amberion. „Jsi stále Girdovou stoupenkyní?“

Paks kývla. „Nejsem křivopřísežnice, sire paladine. Ve finpanirské Síni jsem dala svůj slib Girdovi a toho slibu se držím. Stalo se toho však mnoho, co jsem nepředpokládala, a myslím, že jste to nepředvídali ani vy.“

V generálmaršálčiných očích se zaleskly slzy. „Paksenarrion, ať tě vyléčilo cokoliv, jakákoliv síla dobra, na tom mi nesejde. Všichni jsme rádi, že tě tak vidíme, truchlili jsme nad tvou ztrátou. Gird je mi svědkem, že kdyby ses obrátila k Falkovi nebo Camwynovi a dostalo se ti vyléčení u něj, byla bych stejně ráda a neodsuzovala bych, že jsi oddána někomu jinému. Byla to má chyba, ne Girdova, která tě zavedla do toho velkého nebezpečí a nakonec tě téměř zabila. Nejsem tak malicherná, abych ti upírala jakékoliv uzdravení.“

„Ale,“ začala opatrně Paks, „ta moc, kterou mám – a která se ve mně objevuje – nepřišla díky zasvěcení ve vaší Síni –“

„Všichni jsme nezapomněli, jak paladinové začínali,“ pravil rychle Amberion. „Ta moc pochází od Nejvyššího – pokud ji čas od času propůjčí někomu z výcvikových řádů, neznamená to, že je vázána pouze tam. Pokud k tobě Gird promluvil přímo –“

Paks přejela pohledem z jedné tváře na druhou. „Celý příběh jsem ještě nevyprávěla nikomu – ani vévodovi.“

„Nejspíš k tomu ani není nejvhodnější doba,“ podotkla generálmaršálka. „Pokud tato pevnost čelí nebezpečí, jehož původkyní je Achrya –“

„Myslím, že to už minulo,“ řekl pomalu vévoda. „Pakse-

narrion odhalila zrádce tady uvnitř – když jsem k vám poslal pro pomoc, byli už mrtví. Objevili jsme tunel, který sem vedl zvenčí, a očekávali jsme nějaký nájezd. Došlo k němu následující noci. Včera jsme spálili poslední těla.“

„Máte raněné, kteří potřebují vyléčit?“

„Ano – ale všichni nejsou girďané.“

„Zkusíme, co dokážeme. Jste si jistí, že jste našli všechny zrádce?“

„Doufám. Paksenarrion chtěla, abych požádal o pomoc, protože si není jistá, jestli by je dokázala najít všechny.“

„S tím vám můžeme pomoci určitě.“

„Neočekával jsem tak rychlou odezvu – a přijeli jste z Vérelly –“

„Váš posel, můj pane, přišel do hospodářství v Planoucí Odměně. Tamější maršálka, Kerrin –“ kývla na dotyčnou, „– odjela do Vérelly, aby se tam setkala se mnou. Její maršálgardista předal zprávu co nejrychleji – což v našem případě znamená velmi rychle.“

Vévoda kývl. „Vzpomínám si.“ Zakašlal a Paks na něj ustaraně pohlédla. Opatrně se nadechl a pokračoval: „Má zpráva byla stručná, generálmaršálko, jak by zpráva o nebezpečí měla být. Musíte však vědět, že přiznávám – jak už jsem připustil před svými kapitány – že jsem se před lety mýlil, když jsem vás obviňoval ze smrti své ženy –“

„Můj pane,“ přerušila ho Arianya, „při potyčkách s tak mocnými zly, jakým jsem čelila já nebo vy, dělají chyby všichni. Dej Nejvyšší, abych nikdy neudělala horší – vlastně jsem už horší udělala.“ Pokynula směrem k Paks. „To je ona, jak jste správně řekl vy i elfové. Já ani můj předchůdce jsme zajisté nechtěli ublížit vaší ženě a dětem – ani Paksenarrion. Ať už kvůli chybě nebo kvůli drtivé síle zla však k ublížení došlo. Pokud nyní dokážete věřit, že se tak stalo neúmyslně – a že mě to rmoutí – stačí to.“

„Odvážím se vám odporovat, generálmaršálko,“ odvětil vévoda s křivým úsměvem. „Tak docela – to nestačí.“ Zhluboka se nadechl a upřel pohled do svého šálku, nikdo však nepomyslel na to, že by ho přerušil. „Možná si vzpomínáte, že v letech před smrtí mé ženy bojovala celá tato kumpanie pod ochranou Girda.“

„Vzpomínám.“

„Poté, když už jsem nebyl v žádném ohledu girďan, jsem se domníval, že i tak udržuji ve své kumpanii a na své državě přiměřenou úroveň čestnosti.“

„To také děláte,“ ozvala se maršálka Kerrin. „Jste znám jako spravedlivý a čestný pán a vaše kumpanie –“

Vévoda ji gestem umlčel. „V porovnání s některými tomu lak možná je. Ale v porovnání s tím, jaká tato kumpanie byla – nu, můžete se zeptat mých kapitánů, jestli mi nevěříte.“ Pokynul Dorrin, Arcolinovi a ostatním. Všichni mlčeli. Vévoda pokračoval: „Během posledního tažení v Aarenis jsem i já musel připustit, že došlo k jistým změnám. Kvůli zradě jsme měli nedostatek lidí – předpokládám, že jste slyšeli vyprávět o Trpasličí hlídce –“

Generálmaršálka kývla. „Tak jsem povolal veterány, a když to nestačilo, najal jsem žoldáky v samotné Aarenis. To kumpanii změnilo. Co horšího, použil jsem je tak jako nikdy předtím, a když jsme chytili Siniavu –“ Paks se zavrtěla a vévoda vzhlédl. Pohlédla na ni i generálmaršálka. Paks si přála, aby vévoda o té době nemluvil, ale on se na ni usmál a pokračoval. „Jeho věrolomnost a krutost, s jakou se choval k mým lidem i ostatním, mě tak rozlítila, generálmaršálko, že bych ho býval mučil, kdyby mě Paks nezastavila. A tenkrát jsem se kvůli tomu zlobil i na ni.“

„Ale neudělal jste to,“ odvětila generálmaršálka nezúčastněným, chladným hlasem.

„Ne. Ale chtěl jsem.“

„Mohl jste. Vy, velitel, jste nemusel naslouchat – co vlastně tehdy byla? Voják? Desátník?“

„Voják. Musel jsem – dal jsem své slovo. Kdyby vás zajímal celý příběh, požádejte o něj ji nebo toho paladina, který tam byl.“

Amberion se zavrtěl. „To byl Fenith. Zemřel rok nato v Západních horách.“

Slova se opět ujala generálmaršálka. „Takže jste se rozhodl ctít své slovo a podle toho, co jste řekl, jste se i přestal hněvat na Paksenarrion – to zní jako velice malé zneuctění, pane vévodo.“

„Dostatečné,“ opáčil suše vévoda. „Dostatečné na to, aby

to kumpanii změnilo, abych tam riskoval své lidi – protože to se stalo, když jsem vzal veterány, kteří mohli bojovat. A pak jsem se nechal očarovat Venneristimonovou sestrou – pokud to tedy byla jeho sestra –“

Generálmaršálka vstala. „Můj pane, poslechnu si toho víc, pokud budete chtít, ale jestli máte raněné, měli bychom se na ně podívat.“

„Jak si přejete. Pokud mě omluvíte, Dorrin vás k nim zavede. Kdybych tam šel já, lékaři by mi vynadali.“

„Možná bychom měli začít vámi?“

„Ne. Nejsem v nebezpečí. Dorrin?“

„Jistě, můj pane. Půjdeme, generálmaršálko?“ Dorrin přešla ke dveřím a generálmaršálka s Amberionem ji následovali. Kerrin na ni tázavě pohlédla, ale generálmaršálka jí pokynula, aby zůstala.

„Jestli tě budeme potřebovat, pošleme pro tebe, Kerrin. Zatím zůstaň v teple.“

Když odešli, pohlédla Kerrin na vévodu. „Můj pane vévodo, viděla jsem vás projíždět kolem, ale ještě jsem vás nepotkala –“

„Ani já vás. Vám patří nejbližší hospodářství?“

„To jižně odsud. Kdybyste jel na západ, dorazil byste o něco dříve do Tichého Údolí. Ještě před několika lety to byl jen dvůr.“ Vypila svůj šálek čaje a nalila si další. „Asi si nevzpomenete, ale měla jsem ve vaší kumpanii strýce, Garina Arcossona v Arcolinově kohortě. On –“

„Vzpomínám si. Byl na druhé pozici ve třetí řadě. Zabila ho šipka z kuše při – moment – mám dojem, že při obléhání Cortes Cilwanu, je to tak? Vyčouhlý chlapík, kterému brzy zbělela kštice.“

Kerrin kývla. „Ohromuje mě, že si ho tak dobře pamatujete, můj pane. Bylo to před lety –“

Vévoda pokrčil rameny. „Znát své lidi je důležité. A mám dobrou paměť na jména.“

„I tak. Vzpomínám si, že když domů přinesli jeho meč a medailon, maršál našeho hospodářství ho vyvěsil, aby ho všichni viděli. A má teta, pane, žila z důchodu za něj docela dobře.“ Jemně si odkašlala. „Z toho, co jste říkal, můj pane, chápu dobře, že svou kumpanii opět umístíte pod Girdova křídla?“

„Záleží na tom, jak se to vezme. Po smrti posledního zdejšího maršála jsem přijal mnohé negirďany – vlastně to nebyli ani falkiánci, ani stoupenci jiného patrona bojovníků. Přesto jsou to většinou dobří muži, tvrdí, ale čestní válečníci. Nebudu jim dělat žádné potíže – dlužím jim to –“

„Můj pane, nutit válečníky věrné někomu jinému, aby svou víru změnili, to je dost vzdálené tomu, po čem toužím – a věřím, že v tom mluvím i za generálmaršálku. Uvědomuju si, že mezi vašimi vojáky jsou tací, kteří uctívají Tira nebo Sertiga stejně jako Nejvyššího, Girda a Falka. A uvědomuju si i to, že vaše zodpovědnost k tsajskému trůnu by vám nedovolila riskovat svou kumpanii kvůli Girdovi. Ale pokud toužíte po takové ochraně – nebo dokonce po tom, aby tu sídlil maršál – pak se to dá zařídit.“

„Tvářítе se sebejistě,“ zamračil se na ni vévoda.

„To také jsem.“ Kerrin otáčela šálkem v dlaních. „Můj pane vévodo, možná se vám to zdá divné, když jste byl s hospodářstvími tak dlouho ve sporu, ale samotný Gird neopomíjí žádné čestné srdce. My jsme se na tom sporu nikdy nepodíleli, jen jsme zpovzdáli přihlíželi.“ Vévoda chtěl promluvit, ale Kerrin na to nedbala a pokračovala dál. „Přísahám vám, pane, že kdybychom věděli cokoliv jistě – třeba kdybychom vám bývali dokázali povědět, kdo nebo co je zdrojem zla na vašem panství a pomlouvá vás u dvora – řekli bychom vám to.“ Vévoda se opřel na své židli. Paks si všimla, že zbylí kapitáni sedí na těch svých strnule. „Ale,“ pokračovala Kerrin, „bez práva sem přijet a něco vyšetřovat jsme nemohli dělat nic. Nevím, jestli věříte tomu, že modlitba něco změže, ale prozradím vám, že v hospodářstvích v Planoucí Odměně a Tichém Údolí jsme se za vás a vaši kumpanii modlili při každé mši. My girďané – a také rozumní urození členové Rady – dobře víme, že jen vy sám stojíte mezi Tsaiou a severními pustinami a tím, co z nich přichází.“

„Mohli jste něco říct,“ zamumlal Cracolnya. Vévoda po něm střelil pohledem, ale mlčel. Kerrin tázavě natočila hlavu.

„Mohli? Přemýšlejte o tom, kapitáne. Poslouchali byste, kdybych sem přišla, nebo poslala svého maršálgardistu, aby

vám řekl, že něco – něco neurčitého – je ve vaší kohortě nebo pevnosti v nepořádku? Kdybych viděla toho zrádce – vašeho správce, Venneristimona, že?“ Cracolnya a ostatní kývli. „Kdybych ho viděla, možná bych to věděla. Ale jak bych vás přesvědčila?“

„Modlitbou,“ zamumlal vévoda.

Kerrin se napjatě pousmála. „Jen modlitbou, můj pane. Ale Gird má více zbraní než jen tu u svého opasku a poslal vám dobrý meč.“ Pokynula hlavou na Paks.

„To je pravda.“ Vévoda vzdychl a zaklonil se na své židli. „Se vší úctou, Kerrin, o tom si promluvím s generálmaršálkou –“

„Jistě.“

„Přestože jsem se mýlil, když jsem se dříve tak zlobil, girďané také dělají chyby.“

Kerrin se zasmála. „Můj pane vévodo, naše legendy říkají, že i sám Gird dělal chyby. Jsme jen lidé. Generálmaršálka se před vámi sama k jedné přiznala. Všichni však co nejlépe bojujeme proti mocnostem zla. Všichni se snažíme posílit své panství – ať už jde o usedlost nebo hospodářství – čímkoliv dobrým.“

„Ano. Nu –“ Vévoda se odmlčel. Paks, která ho pozorovala, si všimla našedlého odstínu jeho tváře. Pohlédla na Arcolina, který jí pohled opětoval a kývl. Vstal a přešel za vévodovu židli.

„Můj pane, musím vám připomenout příkazy lékařů.“

„Nesmysl. Máme hosty –“

„Maršálko Kerrin,“ pokračoval Arcolin, „musel jsem lékařům slíbit, že vévodovi připomenu jejich mínění. Pokud ho omluvíte –“

„Jistě.“ Kerrin se tvářila starostlivě. „Mám zavolat generálmaršálku?“

„Ne. Paks přivede lékaře.“

„Viniet je nahoře, kapitáne.“

„Dobrá.“

Vévoda začal protestovat, pak se utišil a ztěžka se opřel o opěradlo židle. „U Tirových vnitřností, Arcoline – omluvte mě, maršálko – je to jen –“

„Jen říznutí. Já vím. A také vím, že než jste se vrátil do

práce, byl jste v posteli sotva natolik dlouho, abyste tu ránu zahřál. A pokud skutečně jsme, jak říká maršálka, jediná zábrana proti potížím ze severu, pak vás nechceme ztratit, můj pane.“

U vévodova setkání s generálmaršálkou, ke kterému došlo na sklonku toho dne, Paks nebyla. Na několik hodin se spolu zavřeli ve vévodově pracovně, zatímco Paks rozmlouvala s Amberionem. Ten byl povolán do pohraniční pevnosti na jižní hranici s Finthou a strávil léto přesvědčováním farmářů, že opravdu dokážou zahnat lupiče, kteří tam žijí v horách.

„Většina z těch lupičů byli velmi chudí lidé,“ řekl zamyšleně Amberion. „Před několika lety odešli z baronátu v horském údolí kvůli krutosti svého pána. Tam na vysočině pro sebe nedokázali vypěstovat dostatek jídla, a když při lovu přišli o zbraně, mohli je nahradit pouze tak, že někoho přepadli. Někteří z nich by se rádi usadili na nějaké zemědělské půdě, kdyby tam byla nějaká nazbyt. Ale pár –“ zavrtěl hlavou. „Démoni, jako je Liart, si snadno získají uctívače, když lidé musí buď žít jako vlci, nebo zemřít.“

„Ale proč farmáři?“ otázala se Paks. „Nemohl by tam nějaký místní pán – hrabě nebo tak někdo – postavit pevnost a chránit je?“

„Ne, ne ve Finthe. Tam vlastní téměř všechnu zemědělskou půdu svobodní lidé. To jen naši páni vlastní tolik půdy, že ji všechnu nedokážou sami obdělávat. Ale i tak je v Tsaie a Lyonyi jen pár takových panství, jako má Marrakai nebo Verrakai – nebo i jako má tvůj vévoda.“ Když se zatvářila zmateně, pokračoval. „No tak, Paksenarrion, za ty měsíce u nás jsi se z historie dozvěděla víc než to. Sám Gird byl sedlákem. Fintha je centrem jeho kultu. Podle finthanských zákonů každý farmář vlastní pozemek, který dokáže zorat. Pastviny jsou obvykle ve společném vlastnictví, ačkoliv na severu, odkud pocházíš, je může vlastnit farmář. Síň však nikdy nepřiděluje tak velké pozemky, jaký dostal tvůj vévoda, na oplátku za postavení vojska. Ti, kteří dostanou půdu, na ní musí pracovat sami a každý muž je povinován službou Girdovi, když je jí třeba. Pokud má někdo větší pozemek, pak ho zdědil, třeba od dvou rodin. Nejbližší pán od té hraniční pevnosti mohl na pomoc nabídnout jen sebe a své starší syny.

Což udělal.“ Amberion se odmlčel. „Jeden z nich tam zemřel.“

Když mu Paks vyprávěla o svém létě s hraničáři v Lyonyi, vévodovo jednání skončilo. Zavolal je dovnitř spolu s kapitány.

„Dohodli jsme se na několika věcech,“ oznámil vévoda. Byl ještě bledý, ale vypadal jistější. „Za prvé je nám oběma jasné, že se kumpanie nemůže vrátit k tomu, jaká byla. Od smrti mé ženy uběhlo patnáct let, patnáct let, během kterých jsem se neomezoval tím, že bych přijímal jen girďany. Veteráni z těchto patnácti let mi sloužili dobře a já teď pro ně nebudu měnit pravidla. Některé změny během těch let však byly k horšímu a v jejich případě budeme pracovat na tom, abychom je zvrátili.

Pokud jde o mé panství, to také během oněch patnácti let zažilo změny a rozrostlo se ve směrech, které jsme s Tammarrion neplánovali. Na své vztahy s Radou regentů a své povinnosti nemohu nebrat zřetel.

Shodli jsme se tedy na tomto: přijmu na svém panství Girdův vliv. Tam, kde se shromáždí dostatek girďanů, vyrostou hospodářství, ostatním poslouží dvory. Podle uvážení generálmaršálky se buď tady, nebo na pláni mezi Východním a Západním Vévodovem usídlí maršál a já tomuto hospodářství jako podporu poskytnu dostatečný kus země. Girďany v kumpanii budeme povzbuzovat, aby se do dění v hospodářství zapojili. Pokud jde o mě –“ Odvrátil oči, ale pak všechny přejel pohledem. „Většina z vás ví o mém zázemí jen málo. Dokud jsem nezačal žít u Halveriků –“ to vzbudilo menší rozruch. Paks to nevěděla, dokud se jí o tom nezmínil Stammel, a netušila to ani většina ostatních. „– do té doby jsem neuctíval žádného boha ani patrona. Neslyšel jsem o žádném, kterého bych následoval.“ Jeho tvář se zachmuřila. „Halverikové byli a jsou falkiánci a od nich a z jejich příkladu jsem se poprvé dozvěděl o Nejvyšším a Falkovi. Několik let jsem sloužil Aliamu Halverikovi jako panoš a on mě za odměnu podporoval jako novice v řádu Falkových rytířů. Jak jsem později zjistil, byla to příliš velká odměna. Nikdy mi neřekl cenu za takovou podporu. Myslím si, že doufal, že odpřisáhnu věrnost Falkovi a stanu se jedním z nich.“

„Ale jak jste pak tedy skončil jako girďan?“ Pontova protáhlá tvář byla vážná.

„Nu – pokud jde o to – právě že neskončil.“ Vévoda po svém pracovním stole posunoval svitek. „Abych se vrátil k věci, po dvou letech jsem byl ve falkiánském řádu pasován na rytíře, ale Falkovi jsem nepřísahal. Vlastně si nejsem jistý proč, ale nikdy jsem necítil nutkání to udělat. Potom – znovu za pomoci Aliama Halverika – jsem začal jako žoldnéřský kapitán v Tsaie. Arcolin to pamatuje. Pár let jsme tu a tam dělali posádku pevnostem, se kterými se nikdo jiný nechtěl obtěžovat. Doprovázeli jsme karavany. A dělali podobné věci. Pak přišla moje první velká zakázka, jako nezávislý velitel jsem pracoval pro trůn. Neměli jsme ani celou kohortu, Arcolin musel pročesat ulice, abychom doplnili stav. Z toho však vzešlo tohle –“ mávl rukou, aby tím naznačil své panství, „a mnoho dalších zakázek. Potom se ke kumpanii přidala Tammarrion, vzali jsme se a ona byla celým srdcem girďanka.“ Odmlčel se a Arcolin se rychle pohnul, aby mu nalil trochu vína. Vévoda se napil a pokračoval.

„Najímal jsem girďany už dříve, protože byli čestní a pracovití. Poté jsem je najímal proto, že si to přála. Brali jsme se jak víte, v Síni ve Fin Paniru – to bylo také její přání. Ačkoliv jsem však žil jako girďan a ochotně jsem pomáhal Girdovu společenství, sám jsem sliby nikdy nesložil.“ Upil další doušek vína. „Znovu nevím proč. Tammarrion mě o to často žádala a je to jedna z mála věcí, které jsem neudělal, když si to přála. Myslím, že jsem cítil –“ Znovu se odmlčel a zahleděl se přes ně všechny, jako by přehlížel bitevní pole. „Někdy jsem cítil, že na mě někde čeká jiný slib a že musím být volný, abych ho mohl složit.“ Zavrtěl hlavou. „Možná je to hloupost. Přesto měla Tamar pocit, nebo to alespoň říkala, že dokud nesložím svůj slib ochotně a ze své vůle, Gird mi mé čekání nebude odpírat. A po její smrti, já –“ Na okamžik sklonil hlavu. „Neudělal bych to.“

„A teď?“ otázala se Dorrin.

„To je těžké. Ty, kapitáne, jsi tvrdila, že jsem zneuctil svou předešlou loajalitu.“ To bylo jedinkrát, co Paks uviděla Dorrin zrudnout. „Měla jsi pravdu, až na to, že jsem žádnou k nikomu neměl. Souhlasím, že to nebylo správné, a

jsem ochoten to napravit – ale stále váhám odevzdat se Girdovi.“

„Ale dozajista –“ Maršálka Kerrin vrhla postranní pohled na generálmaršálku.

„Za současného stavu věcí,“ pronesla pevně generálmaršálka, „nežádám, aby se vévoda Phelan připojil ke Girdovu společenství.“

„Ale proč?“

Arianya povytáhla obočí. „Ptáš se, co jsme si řekli? Protože v tom spočívá ten důvod. Protože máš poblíž hospodářství, ujistím tě, že to není z nedostatku mé důvěry k němu. Souhlasím však s tím, že pro něj ještě nenadešel čas, aby takovou přísahu skládal.“

„Pokud jde o vás, moji kapitáni,“ ujal se opět slova vévoda, „můžete se svobodně rozhodnout, jestli zůstanete, nebo se všemi poctami odejdete. Budu se snažit udělat to, co jsme kdysi s Tamar plánovali, samozřejmě v rámci omezení, která jsem zmínil. Mám teď dost majetku a je dost zemědělské půdy na to, abych už nepotřeboval brát kumpanii do Aarenis – určitě po několik let. Místo toho se pokusím z tohoto panství udělat to, o čem jsme snili – úrodnou zemi se spravedlivou vládou, která bude sloužit jako silná stráž mezi zbytkem Tsaiy a severní pustinou. Pokud s tímto snem nejste spokojení, nebo pokud se vám nezamlouvá myšlenka, že tu s námi bude neustále maršál, můžete ke mně kdykoliv soukromě přijít a odejít s mými díky a bohatou odměnou.“

„Víte, že já zůstanu,“ odpověděl rychle Arcolin a ostatní kývli.

„Má nabídka přesto platí dál,“ řekl vévoda. „Kdybyste v budoucnosti změnili názor – kdokoliv z vás – sloužili jste mi dobře po mnoho let a nebudu nevděčný.“

„A kdy to řeknete kumpanii?“ otázal se Arcolin. „Chcete, abychom –?“

Vévoda zavrtěl hlavou. „Ne. Myslím, že by to měli slyšet ode mě. Troufl bych si tvrdit, že už se šíří nějaké zvěsti. Zítra – ne, protože Keri možná dnes v noci zemře. Myslím, že jim to povím pozítří. Naplánuji formální kontrolu, generálmaršálka si je možná bude chtít prohlédnout zblízka. A při té příležitosti jim to povím. Pro ně platí stejná nabídka –

budu ke svým veteránům spravedlivý bez ohledu na jejich víru.“

Ostrý vítr odvál z oblohy všechna mračna, takže byla bledá a jasná. Paks, která nyní stála jako panoš vedle vévody, sledovala, jak se kumpanie po hodině složitého cvičení řadí do přehlídkové formace. Pohlédla úkosem na generálmaršálku. Ta se tvářila lhostejně, ale oči jí zářily. Paks se opět podívala na kumpanii. Ještě nikdy nevypadala tak působivě. Měla téměř pocit, jako by byla dvěma lidmi – jedna Paks stála vedle vévody a studil ji vítr a druhá byla ve formaci jako vedoucí druhé řady v Arcolinově kohortě a čekala na Stammelovy drsné rozkazy.

Zastavili se, řady byly vyrovnané jako podle napjatého provazu. Paks si prohlížela tváře, které tak dobře znala. Stammelovy hnědé oči byly pozorné. Devlinovi se nějak dařilo vypatlat elegantně, i když jen bez hnutí stál (těžko se věřilo, že má pět dětí a jedno z nich by se už skoro mohlo stát rekrutem). Arne, nově povýšený desátník, se snažila nesmát. Vik. Barra. Natzlin. Rauf, který odejde na svou malou farmu, jakmile budou mít jistotu, že jsou skřeti pryč. Kapitáni se otočili čelem k vévodovi a uklonili se. Vévoda pokynul generálmaršálce a spolu přešli k první kohortě, Paks a ostatní je následovali.

Vévoda s většinou z nich prohodil pár slov. Generálmaršálka vedle něj mlčela, ale pohlédla každému do tváře. Paks se cítila velice zvláštně, když procházela podél řad a přitom tak dobře věděla, jaké má člověk pocity, když čeká, až inspekční skupina přejde. Když došli k řadám rekrutů, nevěděla, jestli se má smát, nebo plakat. Znala to napětí v krku, úsilí hledět jen kupředu a třesoucí se ruce, které ztuhly, jakmile procházeli kolem. Jedna dívka zapomněla říci „můj pane“ a zrudla tak, že si Paks vzpomněla na své vlastní rekrutské pochybení. Jeden chlapec při odpovědi zachraptěl a začal se potit. Jiný se zakoktal.

Konečně všechny obešli a vévoda se vrátil na své místo před kumpanii. Okamžik čekal jakoby na ticho, ačkoliv se nic neozývalo.

„Bratři ve zbrani,“ začal a Paks viděla i cítila odezvu na toto staré oslovení. „Všichni si pamatujete, co jsem vám řekl,

když jsme porazili skřety útočící na Východní Vévodov. Viděli jste Girdovu generálmaršálku, velemaršála Connaughta, maršálku Kerrin z Planoucí Odměny a Girdova paladina, sira Amberiona. Někteří z vás pocítili Girdovo hojivé milosrdenství. Možná jste poznali, že ke mně přišla změna a skrze mě ke kumpanii. Některým z vás, doufám, že je vás velmi málo, to může dělat starosti.“ Odmlčel se a pomalu pohlédl z jedné kohorty na druhou. „Vy, starší veteráni, kteří pamatujete dny, kdy mou paní byla Tammarrion Mistiannyi a vyrůstaly tu naše děti –“ Paks viděla, že po tvářích starších přeběhla vlna šoku. „Ano, už o tom dokážu mluvit. Vy si budete pamatovat, jaká byla kumpanie tehdy, když tu s námi, v pevnosti, žil Girdův maršál. Tyto dny, přátelé, se na patnáct let staly minulostí. Dobro a zlo se však nezměnilo a já od tohoto dne vítám na svém panství girďany, gardistu a maršála. Sám jsem tomuto společenství nepřísahal, ale jako vždy jsem vázán přísahou k tsajskému trůnu a straně dobra, které představují i Nejvyšší a jeho služebníci Gird a Falk.

Vždy jste mi dobře sloužili. Proto si zasloužíte tuto volbu: můžete zůstat, navzdory změnám, nebo odejít s mou úctou a vyrovnáním, které bude odrážet vaše léta služby. Zůstaneme několik let na severu – nebudou žádné tučné smlouvy v Aarenis, žádná šance na kořist. Pokud dáváte přednost takové službě, doporučím kteréhokoliv z vás jakémukoliv veliteli, kterého si řeknete. Promluvte se svými kapitány nebo se mnou a stane se, jak si přejete.“ Znovu se odmlčel, ale nikdo se nepohnul, ani nepromluvil. Paks zjistila, že ji v očích štípou slzy. „Doufám,“ pokračoval vévoda, „že neodejde nikdo z vás. Ať jste girďané nebo ne, jste všichni takoví bojovníci, které by kdokoliv vedl s hrdostí. Pokud zůstanete, budeme tu s Girdovým požehnáním vytvářet spravedlivé místo, úrodné a bezpečné panství a silnou obranu severní hranice. Ať se rozhodnete jakkoliv, jsem hrdý na to, že jsem vás – každého z vás – měl ve své kumpanii. Vy můžete být hrdí na své činy.“ Ustoupil, uklonil se kapitánům a ti se opět otočili ke svým kohortám. Generálmaršálka na něj kývla.

„Jste šlechetný stejně jako spravedlivý, pane vévodo.“ Odpověděl jí lehce zastřeným hlasem: „Jsou – oni si to zaslouží.“

„Pokud ano, vím, kde se to naučili. U Girdovy palice, pane, musím říct, že v takové přijetí jsem nedoufala ani po vaší zprávě. Myslela jsem, že nám přinejlepším dovolíte, abychom vám pomohli v té krizi. Nejste girďan, a přesto jste udělal tolik, jako byste jím byl – když jste se ke svým vojákům zachoval více než spravedlivě. Můj předchůdce, Enherian, o vás mluvil velice dobře – když jsem se stala generálmaršálkou, řekl mi, že jednou z věcí, kterých lituje, je rozkol mezi vámi a Girdovým společenstvím. Teď chápu proč.“

Vévoda se otočil k odchodu, pohled upíral do dáli. „Nejsem ve sporu s Girdovým viděním věcí, jak víte.“

„To nejste.“ Generálmaršálka kráčela vedle něj a Paks je s ostatními následovala. „Ráda bych si poslechla Paksenarrionin příběh o jejím vyléčení. Vadilo by vám to?“

Vévoda se ohlédl, aby připoutal Paksinu pozornost. „Je to její příběh, generálmaršálko. Jestli je připravená ho vyprávět, rád si ho vyslechnu i já. Ale nebudu jí to přikazovat.“

„Než to, to bych spíš přikazovala kameni, aby létal. Přiznávám však, že na tom mám profesionální zájem – mýlila jsem se, ale ráda bych věděla, jak jsem chybovala.“ Generálmaršálka se otočila a široce se na Paks usmála. „Povíš nám to, nebo budeme muset do konce života hořet zvědavostí?“

Paks se přistihla, že se usmála, přestože při té otázce strnula. „Pokusím se, generálmaršálko, ale je to spletitý příběh a některé části nechápu ani já.“

Kapitola třináctá

Vévoda je vedl po schodech nahoru a kolem dveří pracovny do svých soukromých komnat na konci chodby. Když do nich vešli, Paks se rozhlédla. Na jednom konci komnaty

praskal v malém krbu oheň, kolem nízkého stolku stálo několik polstrovaných židlí. Na zdech visely tapiserie. Za nízkou dělicí příčkou se na druhé straně místnosti rýsovala velká postel, neměla však matrace ani závěsy. Podél zdi stála úzká ustlaná postel s pruhovanou pokrývkou.

„Posaďte se," pobídl je vévoda, když Paks zaváhala. Generálmaršálka si už vybrala jednu židli a opřela si nohy o stoličku u ohně. Paks se pokusila odhadnout, která ze židlí je jeho, a nakonec si vybrala jednu po straně ohně. Područky byly pod polstrováním vyřezávané do tvaru dračích hlav. Vévoda si sedl proti ní a protáhl si nohy. „Takhle jsem na to býval zvyklý," řekl tiše. „Tady jsme mívali porady. Pracovna, kterou teď používám, byla místností písařů. Mnoho nocí jsem tu proseděl s Tamar a maršálem Vrelanem." Nalil z konvice na stolku tři hrnky čaje a nabídl jim je.

Generálmaršálka na něj pohlédla, v očích jí zářily odlesky ohně. „Pokud vám nebude vadit, že se ptám, můj pane, kolik je vám let?"

„Kolem padesáti. Proč?"

„Když jste přišel do Fin Paniru, vypadal jste mladší, ale když jsem si vzpomněla, že jste měl se svou ženou děti, které by byly, jak jste říkal, stejně staré jako Paksenarrion, vrtalo mi to hlavou."

Vévoda se zazubil. „Tehdy jsem se zlobil. Vztek mě omlazuje."

„Nejen to. Muži vašeho věku většinou nejsou tak energičtí, obzvláště mají-li za sebou to, co vy. Slyšela jsem, že jste osiřel, ale musíte pocházet ze silného rodu."

„Nevím." Jeho hlas ztvrdl a generálmaršálka vzdychla.

„Nechtěla jsem vás rozladit –"

„Vy jste mě nerozladila, generálmaršálko, rozčiluje mě to pomyšlení. Nemám žádnou rodinu – nikdy jsem nevěděl, kdo jsem. Nevím nic o svém rodu, nic o silných stránkách ani slabinách, jež jsem zdědil, ani o hlouposti nebo bystrosti. Mé jméno by mohlo pocházet odkudkoliv z jižní Tsaiy nebo Westlandu. Když jsem první rok v Aarenis potkal jiného Kieriho, myslel jsem si, že jsem našel příbuzného, ale brzy jsem zjistil, že Kir a Kieri jsou tam stejně častí jako tady koňské kobližky."

„A vaše rodinné jméno?“

„Phelan? Našel jsem jednoho Phelana v Pliuni, v obchodě s vínem. Povídal, že jeho příbuzní byli malí a černovlasí. Dalšího jsem objevil ve Fossniru, krejčího, a třídiče vlny v Ambele. To je vše – žádný nevypadal jako já a žádnému nechybělo dítě. Podle vzhledu bych měl pocházet ze severu. Všude v Osmi královstvích se dají nalézt vysocí muži s ryšavými vlasy a šedýma očima. Tak si vyberte. Nejjednodušším vysvětlením je, že jsem něčím nechtěným levobočkem, svěřeným někomu do pěstounské péče a zapomenutým.“ Paks slyšela v jeho hlase bolest. „A potom byla zničena má vlastní rodina. Nic přede mnou – a nejspíš nic po mně. Komu to tu přenechám? Přísahám vám, pouze tahle myšlenka způsobila, že jsem podlehl kouzlu Vennerovy sestry. Jsem tu, je mi kolem padesáti a nemám dědice. Slíbil jsem, že se vrátím k budování tohoto panství – ale k čemu?“

Kývla. „To není právě lehká hádanka, můj pane. Pro každého člověka je těžké pracovat léta na takovém plánu a nevidět nic před sebou –“

„Ale až zemřu, rozpadne se. Za jak dlouho – tak dvacet let? – budu příliš starý na to, abych je vedl – jestli ne dříve. Opravdu se divím, generálmaršálko, že Achrya tak pospíchala. Čas tu udělá její práci za ni.“

„Můj pane, ne!“ vyhrkla Paks, ještě než si to uvědomila. „Tak to není. Najdete někoho, kdo to tu převezme, vím to. A to, co jste udělal dosud, mělo cenu –“

Vévoda se usmál, trochu smutně. „Jsem rád, že si to myslíš, Paks. Doufám, že Nejvyšší si to myslí také. Ale – odpusť – když se na tebe podívám a pomyslím na Estil, mou dceru – bývala by ti byla tak podobná –“

„Můj pane, s vaším dovolením o tom budu přemýšlet a možná dokážu přijít s nějakým užitečným návrhem.“ Generálmaršálka se naklonila vpřed s rukama položenýma v klíně. „Udělal jste z pustiny osídlené panství a državy na jih od vás se už nemusejí obávat, že každý rok přijde nějaký nájezd. To je užitečné už samo o sobě, nehledě na zbytek. To nezmizí, pokud to Girdovo společenství dokáže zachránit.“

„Díky.“ Vévoda vzdychl a natáhl se pro pohrabáč, aby prohrábl oheň. „Tak, Paks, bezpochyby ses tím povídáním na

jiné téma uvolnila. Pověz nám tedy, jestli chceš, co se ti přihodilo po odchodu z Fin Paniru.“

Paks se zhluboka nadechla a postavila svůj hrnek na stůl. „Vzpomínáte si,“ začala pomalu, „jak to se mnou bylo ten poslední týden –“ Kývli. „Teď vidím,“ pokračovala, „že ode mě bylo hloupé odejít tehdy, v zimě a v té náladě. Šlo to tak špatně, jak jste se obávala, generálmaršálko.“

„Doufala jsem, že když pošlu zprávu hospodářstvím, pomůže to –“

„To by mohlo, kdybych je bývala byla schopná využít.“ Paks se přistihla, že dýchá rychleji, a pokusila se uvolnit. „Takhle jsem se obávala výsměchu, takže po první zkušenosti jsem to už víckrát nedokázala.“

„Výsměchu? Povídala jsem jim –“

„Ne, paní, nebyla to jejich chyba.“ Paks to zkusila znovu. „Nechtěli mi ublížit. Maršál toho hospodářství, kde jsem se tenkrát zastavila, se snažil být laskavý. Problém byl ale v mé slabosti – pochopili by, kdyby mi chyběla noha,“ řekla spěšně, „slepotu nebo něco, co by viděli. Ale girďané se učí, že zbabělost je ostudná, že přichází zevnitř a nedá se způsobit zvenčí.“

Generálmaršálka pomalu kývla. „Ty potíže jsme způsobili my sami.“

Paks zavrtěla hlavou. „Neobviňuju vás. Je to obvyklý názor všude, nejen mezi girďany. Myslela jsem si to i já, přestože jsem věděla, jak se to stalo. Dávala jsem si tu slabost za vinu –“

„Paksenarrion, řekli jsme ti, že to nebyla tvá slabost, o nic víc než někoho, kdo ztratí ruku, kterou ovládá meč.“

„To jste říkali, ale já vám nedokázala uvěřit.“ Ještě teď vzpomínka na to utrpení způsobovala, že se jí dech zadrhával v hrdle. Upírala pohled na svou pravou ruku, která svírala područku židle. „Já – zažila jsem těžkou zimu.“ Ostatní mlčeli a vyčkávali. „To, co řekla Vennerova sestra, pane, že jsem mnohokrát odněkud utekla – to byla pravda.“ Co nejrychleji a nejotevřeněji jim o tom pověděla – jak ji vyhnali ovčáci, jak ji opustil obchodník, když nedokázala bojovat s bandity. O svém strachu ze všeho a z každého, který ji proměnil v roztřesenou trosku.

„Jak dlouho to trvalo?“ otázal se vévoda jemně.

Zbytek příběhu vzala Paks zkrátka. „Až do začátku jara, můj pane.“ Rozhodla se, že se nezmíní o příhodě v hostinci, ani o nocích, které chvějící se strávila v příkopech. Pohlédla na vévodu a zdálo se, jako by to věděl i bez říkání, oči se mu leskly slzami. „Došla jsem zpět do Sládkomostí,“ řekla monotónně a znovu se odmlčela. Ostatní čekali. Nakonec pokračovala ve vyprávění. Generálmaršálka si očividně přála, aby bývala šla raději do hospodářství než za kuakganem do hájku, ale bez přerušování poslouchala, když Paks vyprávěla o začátcích léčení a dnech klidných rozmluv, které jí částečně vzpružily ducha. Paks překvapilo, že generálmaršálka přikyvuje, když se zmínila o kuakganových komentářích ohledně povahy přírody. Vévodu i generálmaršálku okouzlilo, když jim vyprávěla o své službě u hraničářů v Lyonyi. Zdálo se, že vědí hodně o tom, co se Paks naučila teprve toho léta. Ptali se jí na vztahy elfů a lidí a další věci, o kterých Paks věděla jen málo. Když se dostala k daskdraudigovi a následným otázkám hraničářů, generálmaršálce zaskočil čaj a posadila se rovně jako svíčka.

Paks kývla. „Tehdy jsem si poprvé uvědomila, že mám některé ze schopností, které mívají paladinové. Překvapilo je, že jsem dokázala vycítit polohu daskdraudiga. A požádali mě, abych se pokusila vyléčit jednoho z hraničářů –“

„Girdova milosti! Nemyslela bych si –“

„A – ono to fungovalo. Byla jsem stejně překvapená, má paní, jako bych rozepjala křídla.“

„Hmm.“ Generálmaršálka na ni upřeně hleděla. „Není divu.“

„Potom, jak se blížil konec léta, jsem začínala mít – pocit, že se tu děje něco špatného, že mě vévoda potřebuje. Vracela jsem se přes Sládkomostí.“ Pokračovala vyprávěním o té poslední noci u kuakgana. Vévoda i generálmaršálka na ni hleděli s otevřenými ústy.

„Gird, jistě,“ zamumlala generálmaršálka. „Stříbrný pohár – kůň, květiny – dítě, nemohla ses víc přiblížit bohům a přitom ještě zůstat na této zemi.“

„A co potom?“ zeptal se vévoda.

„Potom, když jsem opět nabyla vědomí, jsem zjistila, že se všechna ta stará radost vrátila, můj pane.“

„A necítíš žádnou hořkost kvůli té ztrátě půlroku nebo víc, Paksenarrion?“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne, generálmaršálko. Kuakgan měl pravdu. Teď vím to, co věděl samotný Gird – jak se v nebezpečí cítí ti, kteří nemohou bojovat. A vím také, že potěšení z bitvy, které my vojáci považujeme za odvahu, není nejdůležitější, ani pro vojáka. Už nepotřebuju vyvolávat hněv. Vztek, který jsem přivolávala v Kolobii, otevřel cestu Achryinu zlu. Vím, že mi stačí jen zeptat se bohů a dokážu poznat, co je správné, a udělat to.“

Generálmaršálka na ni chvíli mlčky hleděla. „Nu,“ pravila nakonec, „řekla jsi Amberionovi, že jsi ještě nepřísahala Girdovi – ale mohu tvrdit, Paksenarrion, že už nejsi mým mečem, který bych mohla nosit. Došla jsi dál. Gird a Nejvyšší vědí, jaké úkoly ti svěří, já už tě řídit nemohu.“

Paks se usmála. „Přesto si vážím vaší moudrosti a zkušeností –“

„Nebraň se mým slovům, dítě. Věřím, že jsi skutečný paladin, povolaný po starém způsobu přímo bohy. A ne jedním, nýbrž několika. Pokud využiješ něco z mých zkušeností, budu ráda – ale předpokládám, že to učiníš způsoby, které nedokážu předvídat.“

„Jestli je tomu tak,“ ozval se vévoda, „pak své zdejší poslání musela vykonat na jejich pobídku.“

Generálmaršálka po něm střelila pohledem. „Jistě. Můžete o tom pochybovat?“

„Ale proč? Co –“

„Aby udrželi ochranu, kterou jste tu vybudoval. To je jedna věc. Nevím, kvůli čemu ještě. Nevím ani, jestli její úkol zde už skončil. Ty ano, Paksenarrion?“

„Zatím necítím žádné volání k odchodu.“

„Pak zůstaň – jestli chceš.“

Paks se zazubila. „Zůstanu.“

„Máš ve Fin Paniru ještě koně a zbroj. Budou tam čekat na tvůj příchod. Nebo požádej a pošleme ti je, kam si budeš přát.“ Generálmaršálka se s povzdechnutím opřela. „Vévodo Phelane, nevzpomínám si, že bych někdy zažila překvapivějších pár dní, počítaje v to i můj první půlrok ve funkci maršálgardistky.“

„Ani já ne. Ne od chvíle –“ řekl, potom se zarazil a upřel pohled do ohně. Když na něj však tázavě pohlédli, zavrtěl hlavou. „Příběh jednoho člověka na jeden večer stačí. Kdysi dávno jsem byl náhle a neočekávaně zachráněn před velkým zlem, ale teď o tom nebudu mluvit.“

„Myslíte si, že od vás odejde mnoho vojáků, když se sem nyní vrací Girdův vliv?“ otázala se generálmaršálka, očividně ve snaze být taktní.

„Doufám, že ne. Vy ani váš paladin jste nenašli nikoho, kdo by byl opravdu zlý, ale některým by se i přesto mohly naše změny protivit. Tažení na jihu znamenají vzrušení, šanci na bohatství, společnost ostatních žoldnéřů –“

I samotná Paks si někdy myslela, že Valdaire, plné žoldnéřů z nejméně tuctu kumpanií, je tím nejlepším místem. Vzpomněla si na časy, kdy chodila trávit příjemné večery k *Bílému Drakovi* s Vikem a Arne – a předtím se Sabenem a Cannou. Bude jim to chybět, když nejbližším městem byla Vérella.

I přesto Paks překvapilo, když se objevil první seznam těch, kteří odcházejí. Vedla ho Barranyi, která se ke kumpanii připojila ve stejný rok jako Paks. Nyní si Paks uvědomila, že když se staří přátelé několikrát sešli, aby si popovídali, Barra se toho neúčastnila. Jen krátce se nad tím podivila a už o tom nepřemýšlela. Aniž by něco řekla vévodovi, šla si o tom s ní promluvit. Našla ji, jak si už balí věci, Natzlin tomu s kamennou tváří přihlížela.

„Ty!“ zvolala Barra, jakmile Paks vešla. „Překvapuje mě, že trávíš čas s obyčejnýma vojákama, Paks. Ale asi si vzpomínáš, že jsem tě znala, ještě než ses stala takovou slavnou hrdinkou.“

„Barro –!“ Natzlin se chvěl hlas.

I Paks jed v Bařiných slovech šokoval. „Proč se zlobíš, Barro? Myslela jsem, že jsme přítelkyně –“

„Přítelkyně! I kdybysme byly, je to už dávno. Než sis o sobě začala myslet, že jsi zvláštní posel Nejvyššího. Já jsem tě prokoukla už dávno, Paksenarrion Dorthansdotter! Věděla jsem, že nakonec způsobíš nějaký potíže, a taky že jo!“

„Barro, to není pěkné!“ Natzlin vrhla rychlý pohled na Paks a potom se dotkla Bařiny paže. „Změnila se, ano, ale to ty taky.“

„Všichni jsme se změnili. Ona je jen –“ Barra stiskla rty, srolovala další tuniku a vměstnala ji do batohu. Potom se otočila k Natzlin. „A ty – co pro tebe udělala, že tu zůstáváš, co? Myslíš, že je tady místo pro víc než jednu hrdinku? Dokud je s vévodou Paks, bude pozornost věnovat jí. Mohlo by se ti taky docela dobře stát, Natzlin, že skončíš jako zjizvenej starej veterán, kterej se může chlubit jen pár ubohejma jabloněma jako Kolya.“

„Já mám jabloně ráda.“ Natzlin se obrátila k Paks. „Netuším, proč tě obviňuje. Vím, že to není tvá chyba –“

„U Tirovejch vnitřností, není!“ Barra popadla Natzlin za ruce a otočila ji k sobě. „Kdo se nechal zabásnout, i když to byla chyba toho chlapa? A kdo byl ‚hrdinou‘ od Trpasličí hlídky? A kdo rozmluvil vévodovi, aby se Siniavou zacházel tak, jak měl? O kom jsme v posledním roce slýchali ve dne v noci? O kom jiným než o chudince statečný úžasný Paks! A já si myslela, že miláček byla Effa kvůli tomu svýmu věčnýmu ‚Gird tohle a Gird tamto‘. Pak ji zabili a já věděla, co si myslel Gird o *ní*. Ale Paks!“ Barra mrštila batohem přes místnost a vylekala vojáky, čerstvě povýšené z rekrutů, kteří tam lenošili a nic z jejich rozhovoru neslyšeli. Obrátila se k Paks, tvář měla pod opálením pobledlou. „Ty!“ řekla znovu. „Když jsme začínaly, nebyla jsi o nic lepší. U Tira, vzpomínám si, že jsem ti při výcviku udělala hodně modřin, jestli ty se na to už nepamatuješ. Neměla jsi žádný zvláštní schopnosti – sama jsi to povídala. Jenže ti přály všechny náhody. Všechno k tobě vždycky přišlo, chvála i blahobyt –“ Paks pomyslela na Sabenovu a Canninu smrt a na trpké hodiny, které strávila bojem se strašlivými a děsivými nepřáteli – s elfane taigem, kuaknomy v Kolobii, daskdraudigem. Chvála a blahobyt? Po loňské zimě plné hladovění a pohrdání? Mlčela, protože si uvědomovala, že skutečnost teď pro Barru, ponořenou ve své zatrpklosti a hněvu, neznamená nic.

„Bejvala bych si vedla líp,“ řekla ostře Barra, ani se neobtěžovala ztišit hlas. „A povím ti, Paks – já bych nebyla zbabělá jako ty, nestala bych se terčem posměchu pro půlku severu –“ Takže ty povídačky se donesly až sem, uvědomila si Paks. V této chvíli jí to však připadalo méně důležité než

Bařin hněv. „Kdybych nemohla čestně žít," pokračovala Barra, „čestně bych umřela."

Paks na ni pohlédla. Napadlo ji, kam se poděla ta dívka, která měla stejné sny jako ona. Kam se podělo to veselé děvče, které jednoho večera chňaplo poslední švestkový zákusek ze stolu a hodilo ho po Paks přes jídelnu plnou lidí? Paks si vzpomínala, že se zhruba po tuctu hodech rozpadl. Jak se stalo, že se někdo, kdo snil o tom, že se stane hrdinou, ba dokonce paladinem, změnil v tohoto tvrdého a zatrpklého vojáka? Měla v sobě vždy to zlé jádro? V paměti jí vytanul dávný rozhovor s Vikem: „…myslíš si, že je dobrá, protože ji máš ráda," řekl jí. „Takhle to ale nefunguje…" Možná to v ní bylo už tehdy, a to, že měla Barru v oblibě, ji zaslepilo. Určitě to v ní bylo nyní, cítila zlé jádro svými smysly. Divila se, že to generálmaršálce a Amberionovi uniklo, když procházeli kumpanii a pátrali po právě takovém nebezpečí.

„Mrzí mě, že si to myslíš, Barro," odpověděla jí tiše Paks. „Asi by sis bývala mohla vést lépe – to by bývali mohli mnozí. Ale byla jsem tam já."

Barra se drsně zasmála. „Jo – byla jsi tam ty. Vždycky jsi měla štěstí. Vzpomínáš si na tu noc, kdy jsi přišla do tábora u Rotengre? Pak jsem si říkala, proč jsi jako jediná prošla. Pomohli ti bohové, Paks, nebo něco, co jsi udělala?"

Co tím myslí, bylo jasné. Natzlin zalapala po dechu a chtěla něco namítnout a v Paks náhle zaplála zlost. Bezmyšlenkovitě se rozzářila bílým světlem, které potlačilo i zimní světlo, jež dovnitř pronikalo okny. Barra se schoulila a přimhouřila oči, téměř je zavřela. Paks svou zlost potlačila a ztlumila světlo. Jen na Barru hleděla a Barra jí pohled oplácela. Natzlin, které stékaly po obličeji slzy, se k Baře otočila zády a vyšla z místnosti.

„Jednoho dne zjistíš," přistihla se Paks říkat, „že tvůj vlastní jazyk tě zraňuje víc než kterékoliv ostří. Nemohu ti ani nabídnout zadostiučinění v boji, protože bys proti mně neobstála – a ty to víš. Běž se udobřit s Natzlin, než od ní odejdeš – byla po celé ty roky tvou dobrou přítelkyní."

„Milenka není vždycky přítelkyně," odvětila Barra, stále v zajetí svého hněvu.

„Vždycky ne. Ale ona je a ty to víš. Odejdi odtud rozzlobená na mě, jestli chceš, nebo na vévodu. Ale nenechávej Natzlin, aby nesla to břemeno ona.“ Paks na ni dál upírala pohled, až Bařina nesmlouvavost zeslábla a Barra sklopila oči.

„U Tirovejch vnitřností,“ řekla popuzeně, ale bez předešlé prudkosti. „Podle toho, jak se staráš o její city, by si člověk myslel, že jsi byla její milenkou ty.“

„Hodně štěstí, Barro, ať jdeš kamkoliv.“

„Jen nechoď za mnou, Paks!“ Prudkost se do jejího hlasu vrátila, tmavé oči na ni zlostně hleděly. „Prostě mi jdi z cesty, dej mi šanci!“

Přede dveřmi Paks potkala Dorrin, která s křivým úsměvem zavrtěla hlavou. Zamířily přes nádvoří k jídelně. „Tu nezastavíš,“ řekla Dorrin po cestě.

„Musela jsem to zkusit –“

„Byly jste spolurekruti, vzpomínám si. Ona ale nebyla tvá přítelkyně, že?“

„Myslela jsem si, že byla.“

Dorrin znovu zavrtěla hlavou. „Paks, Barra měla nejméně přátel z celé kumpanie. Jen Natzlin –“

„No, byla dost nedůtklivá –“

„Vždy byla připravená se kvůli čemukoliv urazit a uchovávala by si svou zlobu, dokud by nesešla věkem. Je to šikovná bojovnice, poctivá a pilně pracuje – to je všechno dobré. Ale slyšela jsem na ni od svých seržantů víc nepěkných věcí, než kolik stížností se za celé rekrutské působení sešlo na vás ostatní dohromady. Nebyla *špatná* – ne tím způsobem, na který bych si mohla stěžovat – postrádala však velkorysost a mluvila se všemi dost nešťastným způsobem. Nejenže miluje ženy – to není problém – ale také nenávidí muže. A pěstuje v sobě tu nejnebezpečnější víru – že okolnosti jsou k ní nespravedlivé. Nejvyšší ví, že věci kolem jsou nespravedlivé, ale jsou nespravedlivé pro nás pro všechny. Takový už je svět.“ Vzdychla a opřela se o dveře do jídelny. „Trpět tím bude zase Natzlin, jako obvykle. Nevím ani, kolikrát se už Natz ostatním omlouvala a leccos urovnávala. Jsem ráda, že zůstává, ale nevím, jak si povede.“

„Netušila jsem, že s ní ostatní měli potíže –“

„Ne. Nebyla jsi tady, ani v mé kohortě.“

Barranyi odešla, aniž se s ní Paks ještě potkala. Během týdne se zdálo, že si kumpanie zvykla na nový stav věcí. Girďané dobrovolně ve svém volnu pracovali na hospodářství. Ostatní se k nim čas od času připojili. Široce rozprostřené hlídky, které vyjížděly do mrazem ojíněných vrchů, neobjevily žádné místo, kde by se shromažďovali skřeti, a skřetí nájezdy na farmy ustaly. Ve Východním Vévodově lidé opravili poslední škody a mlýnské kameny byly zpět na svém místě. Generálmaršálka vedla první bohoslužby pro girďany a poté prohlásila, že musí odjet.

„Kdybych neodjela teď," řekla s pohledem na oblohu, „možná bych tu musela přezimovat. To by nešlo, mám ve Fin Paniru práci. Děkuji vám, pane vévodo, za vaše pozvání a zdvořilost, naše modlitby budou s vámi."

„Já děkuji vám," odpověděl vévoda.

„Paksenarrion," pravila generálmaršálka a otočila se k Paks, „víš, že jsi ve Fin Paniru vítána. Máš přátele, kteří by tě rádi viděli. Vím však, že podléháš jiným rozkazům než mým – proto pokud se na této straně stolu Nejvyššího už nesetkáme, máš mé modlitby a náklonnost."

Paks se uklonila a poděkovala jí. Přípravy na cestu zabraly Generálmaršálčině skupině pouhou hodinu, nyní přecházela po Vévodském nádvoří za bičování severního větru. Jakmile se ocitla na hlavním nádvoří, rozhlédla se generálmaršálka naposledy po pevnosti.

„Vévodo Phelane," řekla, „člověk, jenž dokáže přinést takový pořádek do chaosu, jaký na severní hranici panoval, se nemusí bát toho, že jeho práce přijde nazmar. Neumím určit, co přijde, protože neznám žádnou věštbu, ale cítím, že vaše moc teprve teď začíná sílit. Nechť Girdovo milosrdenství a přízeň Nejvyššího spočine na všem, co děláte." Rychle nasedla a navedla svého koně k bráně. Opět se rozezněly trubky. Tentokrát vojáci na nádvoří jásavě provolali slávu a generálmaršálka se svou skupinou vyjela na větrnou pláň.

Kapitola čtrnáctá

Během několika následujících týdnů dělila Paks svůj čas mezi návštěvy u vévody a vedení průzkumných skupin lučištníků severně a východně od pevnosti. Žádní skřeti se neukazovali, ale vévoda neponechával nic náhodě.

„Nechci brát celou kumpanii do Doupat," vysvětloval a vytáhl staré mapy těchto propletených nor a tunelů. „Byla by na to potřeba nejméně celá kumpanie – nikdy jsme nedošli až na konec. Postavíme stráž blíž Doupatům, vyšleme tam jízdní hlídky a necháme to v tomhle počasí být." Nastala totiž drsná zima a hradba mraků na severu slibovala sněžné bouře.

Ačkoliv Paks z toho byla stále nesvá, zbytek kumpanie přijal její neobvyklé postavení klidně. Na hlídce na sobě měla vévodovu uniformu a s sebou si brala krátký meč nebo luk. Její přátelé překonali svou ostýchavost a uvolněně se s ní bavili. Žila však u vévodova dvora s kapitány a jídala u vévodova stolu. Jeho zbrojíř pro ni zhotovoval drátěnou zbroj. Trénovala po obou stranách brány – s kapitány a vévodou se procvičovala v boji dlouhým mečem pěšmo i na koni a se Sigerem a ostatními v boji krátkým mečem a ve střelbě z luku. Jezdila s vévodou na setkání s Radami Východního a Západního Vévodova. Na nich se dozvěděla mnoho věcí o farmaření, které se na otcově farmě nikdy nenaučila. Začínala chápat, jak jsou všichni řemeslníci a obchodníci na vévodově panství provázaní a jak může vévoda vědět, kolik čeho má objednat z Vérelly.

Po večerech naslouchala, jak kapitáni a vévoda rozmlouvali nejen o jeho panství, ale i o okolních državách. Vyslechla příběh o jeho první návštěvě v Kostandanu a o tom, proč byl Sofi Ganarrion ochotný mu v Aarenis pomoci. Postupně se dozvídala víc o samotném vévodovi – že byl kdysi starším panošem Aliama Halverika, že svůj titul a panství získal poté, co se po smrti korunního prince ujal velení tsajské armády a porazil na hranici pargunská vojska. Dozvěděla se také, že Tammarrionin meč byl svatebním darem od Aliama Halverika a že samotná Tammarrion pocházela z Finthy, z Černokosteckého Vrchu.

S pomocí map a modelů jí vévoda a jeho kapitáni vyjasnili vztahy Osmi království. Ukázali jí lesy a vrchoviny, i trpasličí a gnómská království. Vylepšili znalosti, které nabyla ve Fin Paniru, a prohloubili je – správná oslovení pro různé Úřední osoby v každém království, insignie všech rytířských řádů, drobné detaily etikety u každého dvora. A žádali ji, aby jim vyprávěla, obzvláště o Fin Paniru a Kolobii. Nejprve se před nimi styděla mluvit, ale brzy ji to přešlo.

Den za dnem, jak se vévoda zotavoval ze svých zranění a hrozba skřetí invaze slábla, se nálada kumpanie měnila. Paks si myslela, že k lepšímu – objevovalo se víc úsměvů a smíchu v jídelně, aniž by slábla horlivost nebo dychtivost při výcviku. Sám vévoda působil uvolněněji, ale zároveň i energičtěji. Věnoval plnou pozornost každému problému, který se objevil, od znovuzásobení farem vypálených skřety až po zatarasení tunelu do vinného sklepa. Paks vždy považovala Arcolina za přísného a Dorrin za nepřístupnou a vážnou, ale i tito kapitáni roztáli a ukázali jí srdečnost a humor kryté za jejich autoritou. Částečně se to vše dělo díky působení Girdovy maršálky.

Před oslavou zimního slunovratu se maršálka Kerrin přesunula do pevnosti, v Planoucí Odměně ji vystřídal někdo jiný. Země zamrzla dříve, než se povedlo dokončit základy nového hospodářství, proto na bohoslužby cestovala z pevnosti do vesnic. Paks občas jela s ní. Ačkoliv byla Kerrin mladší než ostatní maršálové, které Paks poznala, dělala na ni dojem svými zkušenostmi. Před výcvikem ve Fin Paniru sloužila ve dvou hospodářstvích jako maršálgardistka a

zažila i akce proti nomádům v západní Finthe. Svým klidným a veselým přístupem přivábila do nového hospodářství mnohé.

Den před Slavností zimního slunovratu Paks vyjela se Stammelem a hlídkou do kopců severozápadně od pevnosti. Jak tomu často při zimním slunovratu bývá, bylo jasno a vítr odmetl sníh pryč. U země se prohánělo jen lehký větřík, ostrý však jak čepel meče. Paks schovávala tvář v kápi svého pláště.

Její pozornost upoutal náhlý dusot kopyt. V témže okamžiku vykřikl muž, který jel jako přední hlídka. Natočila se a uviděla, jak k nim z údolí mezi kopci tryskem pádí ryzák.

„Koňský démon!“ vykřikl zvěd. „To musí být on! Zastřelte ho!“ Strhl z ramene luk.

„Ne!“ Paks pozorovala, jak kůň krouží kolem skupiny. „Počkejte. Není zlý –“

„Jsi si jistá?“ otázal se Stammel po jejím boku. Kývla a nespouštěla oči z koně, který zpomalil do pružného klusu.

„Necítím v něm žádné zlo. A to bych cítila, kdyby to byl démon.“

Ostatní otáčeli své koně a přihlíželi. Ryzákova srst byla hladká a nevypadala, že by zvíře v takovém počasí příliš chránila. Jejich koně byli srstnatější. Na zadních nohách měl bílé ponožky a na čele bílou hvězdu. Tancoval kolem nich a vydechoval oblaka bílé páry. Paks zaujala stavba jeho těla – byl stejně velký jako její válečný vraník, ale lehčí a stvořený spíše pro rychlost.

„Uvidíme, jestli ho dokážeme chytit,“ navrhl Stammel.

„Dobrý nápad.“ Paks mávla na ostatní, aby utvořili křídla, a pokusili se uzavřít koně mezi sebe. Ryzák pohodil hlavou a vyrazil jako šipka, vykopl kousky sněhu a zmrzlé zeminy a s výsměšným zaržáním proletěl kolem jejich koní.

„Myslím, že je očarovaný,“ řekl Stammel. „Není to obyčejný kůň –“

„Ach, je jasno a chladno a on si hraje,“ odvětila Paks. „Přesně jako by to dělali tihle, jen je rychlejší –“ Odmlčela se, když kůň mimo jejich dosah zpomalil a ohlédl se na ně. „U Girdových zubů, ten je nádherný. Zajímalo by mě, komu asi utekl.“

„Překvapilo by mě, kdyby ten kůň měl za poslední měsíc na sobě sedlo. Vždyť na sobě nemá ani značku.“

„Pravda. A divocí koně ze severu nebývají takhle stavění. Hej, ty –“ promluvila Paks na zvíře, které stálo s nastraženýma ušima a pozorovalo ji a ostatní. „Zajímalo by mě, jestli by mě k sobě nechal přijít.“

„Paks, buď opatrná –“

„Vždyť vám říkám, že není zlý.“

„Zlý nebo ne, nechová se jako normální kůň. A při jeho velikosti by tě mohl pořádně pocuchat, kdyby špatně šlápl.“

„To dokáže i nákladní mula.“ Paks sklouzla ze svého koně a podala otěže Stammelovi, který si zhluboka povzdechl. Letmo se na něj usmála a poté obrátila pohled zpět k ryzákovi. „Nechoďte za mnou,“ řekla. „Nevyplašte ho.“

„Slyšela jsi někdy o koňských démonech, kteří očarují lidi, aby na ně nasedli, a pak je odnesou pryč?“ zeptal se Stammel, když kráčela kupředu.

„Ano, ale to neudělá.“

„U Tirových vnitřností, Paks, prosím tvé paladinstvo za prominutí, ale právě se chováš, jako bys byla pod vlivem nějakého kouzla.“

„To je v pořádku.“ Paks si tím byla jistá a pomalu se k ryzákovi přibližovala. Ten nyní klidně stál, váhu měl rovnoměrně rozloženou na všech čtyřech nohách a pozoroval ji. Jeho dlouhá hříva a ohon ve větru povlávaly, ale necuchaly se. Přišla blíž, natolik blízko, aby viděla jeho velké hnědé oči s podlouhlými duhovkami a dlouhými horními řasami. Bílá hvězda se mu skvěla přesně uprostřed čela. Zastavila se a prohlížela si jeho rovné nohy, plochá kolena, klenuté plece. Pocítila jakési naléhavé postrčení. Udělala ještě jeden krok vpřed a pak další. Kůň natáhl měkký tmavý čumák a šťouchl ji do ruky. „No,“ řekla Paks. Kůň do ní šťouchl znovu, silněji. Položila mu ruku ze strany na krk a on se sklonil, aby ho mohla pohladit.

Přesunula se k jeho boku a zvíře otočilo hlavu, aby ji sledovalo. Mělo dlouhou, pěkně klenutou šíji, svažující se plece, širokou hruď a dlouhé břicho. Ačkoliv byl stavěný lehčeji než její vraník, jeho zadní nohy sílu nepostrádaly. Paks mu položila ruku na hřbet, kůň klidně stál a čekal. Pře-

jela mu rukou po levé noze a požádala o kopyto, vklouzlo jí do dlaně bez sebemenšího odporu. Nezdálo se, že by na neokutém kopytu byly nějaké odštěpky nebo praskliny. Jako by ho teprve před chviličkou někdo upravil. Když poodstoupila, kůň se k ní znovu otočil a zafrkal. Byla to jasná výzva. Paks pocítila vlnu vzrušení. Víc než cokoliv jiného chtěla nasednout na tohoto koně, pohybovat se jeho rychlostí a silou. Byla očarovaná?

Obešla zvíře, všimla si silných hlezen, svalnatých zadních nohou. Měl vše, co má dobře stavěný kůň mít, a nic, co by mít neměl. Paks přešla k jeho hlavě a začala se natahovat po jeho pyscích, aby si prohlédla jeho zuby. Kůň pohodil hlavou a vydal ze sebe zřetelně znechucené odfrknutí. Paks se zasmála.

„Dobře. Tvůj věk je tvá věc. Gird ví, že nemůžeš být moc starý."

„Paks –" donesl k ní vítr Stammelovo volání. „Nesedej na to zvíře –"

„To je v pořádku," křikla v odpověď Paks a kůň jí dýchl teplý vzduch na krk. Uskočila a upřeně se na něj zahleděla. „Poslouchej, koníku –" Znovu vydechl a jemně se jí dotkl. Pozvání? Výzva? Opět zvedla ruku k jeho krku a pohladila ho. Pravého paladina by koňský démon neošálil, řekla si. Takže buď to není koňský démon, nebo já nejsem pravý paladin, ale ať už je to jakkoliv, hodlám si dopřát jednu úžasnou jízdu.

Beze strachu přešla ke koňskému boku a položila mu ruce na kohoutek. Klidně stál a jen ji pozoroval, s jedním uchem naklopeným.

„Jestli mě shodíš," varovala ho Paks, „a budu kvůli tobě vypadat jako hlupačka, poženu tě odtud až do Chladných Pustin." Jeho jemné nozdry se zachvěly, ale kůň se nepohnul. Paks se zhluboka nadechla a vyhoupla se na něj, levou nohou opsala široký oblouk. Kůň klidně stál, když se usazovala na jeho hřbetě. Pohlédla na Stammela, který se nesouhlasně kabonil. Paks jemně sevřela nohy a kůň vykročil vpřed. Od chvíle, co získala své schopnosti, ještě nejela bez sedla a už téměř zapomněla, jak má reagovat, když se pod ní převalují pletence svalů. Kůň se však neplašil a Paks si snadno zvykla.

Když ho pobídla jednou patou, plynule zabočil a zamířil ke Stammelovi. Paks se napřímila v zádech a zvíře zastavilo, dokonale v rovnováze.

„Dobře," pronesl zdráhavě Stammel, „nechová se jako koňský démon. Ti se prý rozběhnou a nikdy se nezastaví."

„Není to démon," odvětila Paks, „ale nevím, co to je." Kůň pohodil hlavou a hlasitě zaržál. Položila mu ruku na krk. „Promiň – opravdu nevím. Stammele, chci ho vyzkoušet."

Znovu povytáhl obočí. „Bez uzdy a sedla?"

„Zatím reagoval na pokyny nohama – uvidíme. Jestli si zlomím svůj hloupý krk, můžeš povědět vévodovi, že jsem předem připustila, že je to má chyba." S tím šťouchla koně levou nohou a ten zabočil vpravo. Silněji ho stiskla a zvíře se svižně rozběhlo. Paks se chytila hřívy a pobídla ho do cvalu. V tomto tempu, kdy cválal ladněji, ale delšími kroky než její druhý kůň, jen s pomocí nohou vedla ryzáka do kruhů a osmiček. Dělal vše, co po něm chtěla, s plynulými letmými změnami, když bylo třeba. Pokud šlo o pocit – Paks si vesele pomyslela, že je to nejlepší kůň, na jakém kdy jela. Dokonalá rovnováha, dokonalý rytmus, pružnost… navedla ho zpět k ostatním a zastavila.

„Dobrá," řekl Stammel. „Přesvědčili jste mě. Ale co s ním budeš dělat?"

„Nevím. Já –" Kůň opět zaržál a Paks ho v utišujícím gestu pohladila po hladkém krku. „Asi na něm pojedu zpátky do pevnosti. Jestli někomu patří, možná tam ten dotyčný přijde –"

„To si nemyslím. Ať je ten kůň čímkoliv a objevil se odkudkoliv, myslím, že přišel za tebou. Není to koňský démon, to ne – kde vlastně získávají své koně paladinové?"

Paks cítila, že jí poklesla čelist. Na koně paladinů úplně zapomněla. Ve Fin Paniru, když byli paladinové potvrzeni v Síni Nejvyššího, vyšli ven a zjistili, že je na nádvoří očekávají jejich koně. Všichni trvali na tom, že se tam koně objevili aniž by je někdo kromě bohů volal – a že s tím nikdo od generálmaršálky dolů nemá co dělat.

„Jsi paladin," pokračoval Stammel. „To dá rozum, že bys měla mít svého vlastního koně. Jak to chápu já, nemůžeš tu zůstat navždy."

„Ne – to je pravda.“ Paks zakryla svůj zmatek tím, že pohladila ryzáka po hřívě. „Já – to mě nenapadlo. Možná –“ Naklonila se a střetla se pohledem s okem koně. „Jsi kůň paladina? Jsi můj kůň?“ Zvíře pohodilo hlavou a zahrabalo přední nohou.

Stammel se zasmál, napětí se uvolnilo. „Bozi na nebesích, Paks, nikdy nevíme, co se kolem tebe stane. Můžeme dokončit tuhle obhlídku, nebo tvůj svérázný kůň trvá na tom, abychom jeli domů?“ Kůň si chraptivě odfrkl a Stammel kývl. „Prosím za prominutí, zvíře, ale někteří z nás mají práci.“

„Poběží s námi,“ řekla Paks. „Pojeďme s ním dál.“ Vzala si od Stammela otěže přiděleného koně a vyrazila určenou hlídkovou cestou.

V pevnosti toho večera ryzák vyvolal mnoho poznámek. Paks sotva projela branou, když se shromáždil dav přihlížejících. Maršálka, která právě po nádvoří přecházela z jedněch kasáren do druhých, se náhle zastavila.

„Kde jsi ho vzala?“ začala.

„Přiběhl k nám z dálky v kopcích,“ odpověděl Stammel, než Paks stihla promluvit. „Producíroval se kolem nás okázale jako nějaký kohoutek, ale pak nechal Paks, aby k němu přišla. Bál jsem se, že je to koňský démon, ale ona řekla, že ne, a dokázala to tím, že se na něm projela.“

Maršálka zavrtěla hlavou. „Žádný koňský démon – u Nejvyššího, Paks, zase jsi nás překvapila.“

„Maršálko?“ Paks sesedla, ale ruku nechala položenou na koňském krku.

„Přemýšlela jsem, jak získáš své zvíře – jestli ho získáš. Jsi natolik odlišná, že jsem neměla ponětí – Ale nikdy bych si nepomyslela, že se jedno objeví tady v době zimního slunovratu.“

„Pak si myslíte, že to je –“

„Tvůj kůň paladina, jistě. Samozřejmě že to je on.“ Maršálka natáhla ruku k ryzákovi, který se jí zlehka dotkl čumákem a potom se otočil, aby strčil do Paks. „Jen si říkám, proč se neobjevil hned.“

Kůň si odfrkl a dupl. Maršálka se zatvářila překvapeně a

potom znovu zavrtěla hlavou. „Paks, zvířata paladinů mají své vlastní schopnosti – nevím, jestli ti Amberion řekl –“

„Něco jsem slyšela –“

„Dobrá. Všechna nejsou stejná. Neodvážila bych se tvrdit, co umí tenhle kůň – ale nebuď příliš překvapená.“ Maršálka rázně kývla na pozdrav Paks i koni a odkráčela.

Paks se rozhlédla. Nikdo jiný se neodvážil vyslovit nic jiného, ale upíralo se na ni mnoho pohledů. „Asi bych ti raději měla najít místo ve stájích,“ řekla nakonec.

K jejímu překvapení ryzák vešel do stání ochotně a začal žvýkat seno jako každý obyčejný kůň. Paks spěchala k vévodovi, aby mu o tom pověděla.

„Mám podezření,“ řekl vévoda, „že to znamená, že tu už moc dlouho nezůstaneš. Tvá zbroj je téměř dokončená –“

„Cítíš něco, nějaké volání?“ zeptala se Dorrin.

„Ne.“ Paks se rozhlédla po místnosti. „Zatím ne. Ale máte nejspíš pravdu, můj pane. Tady není nic, k čemu bych potřebovala takového koně.“

„Nu, ale strávíš tu alespoň zimní slunovrat, jinak tvoji bohové nemají rozum,“ podotkl vévoda. „Chystáme tenhle rok vzpomínkovou slavnost a nechci, abys o ni přišla.“

Paks pomyslela na svůj poslední zimní slunovrat, kdy jí bylo zima, bála se a skrývala se před svou minulostí i budoucností, a navzdory temné vzpomínce se usmála. „Budeme společně slavit,“ pravila a rychlým pohledem obsáhla i kapitány, „vítězství světla nad temnotou a odvahy nad strachem.“ Vévoda chtěl něco dodat, ale místo toho jen kývl.

A když rekruti, u nichž se po dobu oslav upustilo od tvrdé disciplíny, našli odvahu zasypat důstojníky, maršálku a paladina lepkavými ovocnými cukrovinkami, smála se spolu s ostatními. Dostatečně zvážněli, když uhasly ohně a celá kumpanie stála na stráži po celou noc zimního slunovratu. Následujícího dne Paks vyjela s vévodou do obou vesnic na obřadní výměnu přísah. Neměla v úmyslu si na to brát svého ryzáka, ale když sešla dolů, našla ho čekat na nádvoří, s uzdou a osedlaného. Vévoda zavrtěl hlavou, ale potom se usmál.

„Tvoji bohové na tebe naléhají, Paks – raději si to uvědom.“

„Neměla jsem v plánu –“

„Stále mi říkáš, že paladinové neplánují – plánují za ně bohové. Kdyby mě někdo obdaroval takovým koněm, nikdy bych nechodil pěšky.“

„Ano, dobrá –“ Paks natáhla ruku, aby pohladila koně po krku. Byl hladký, jako by ho někdo právě vyhřebelcoval. „Ráda bych věděla, kdo ho osedlal.“

„Můžeme se zeptat, ale já si myslím, že nikdo.“

„Ale koně se nedokážou osedlat sami –“ Ryzák si odfrkl, dupnul a tvrdě do Paks šťouchnul stranou své hlavy. „Promiň,“ řekla Paks. „Myslela jsem tím jen to –“ Kůň znovu zafrkal a vévoda se zasmál.

„No tak, Paks, sedni si na to zvíře, než řekneš něco neodpustitelného.“

Paks se vyhoupla do sedla. Měla pocit, jako by bylo dělané pro ni a třmeny měly přesně tu správnou délku. Ani tehdy, ani později se nikdo nepřiznal, že by sedlo zhotovil (ačkoliv nejprve podezírala vévodu, že ho dodal), nebo ho připevnil na koně. Paks následovala vévodu z brány, zmatená, ale potěšená. Když se toho večera vrátili, kůň jí dovolil, aby z něj sňala sedlo i uzdu, ale navzdory celodennímu ježdění neměl na své hedvábné srsti ani stopu po nějakém otlačení nebo špíně. Paks pověsila sedlo a uzdu na věšák a vrátila se na Vévodské nádvoří, stále trochu zmatená.

Kapitola patnáctá

Měla pocit, že předtím stále odněkud utíkala: z domova, v Aarenis od kumpanie, z Fin Paniru. Pokaždé se pokusila před něčím uniknout a pokaždé se s tím, čemu odmítala čelit, setkala znovu. Tentokrát neutíkala – měla před sebou poslání.

Když se seřazení vojáci dívali, jak odjíždí, byla na rozpacích méně, než očekávala. Možná je viděla naposledy, staré přátele, kteří z ní udělali to, co je. Fanfára, kterou vévoda nařídil a která se od věžní brány nesla studeným, ale prosluněným vzduchem, byla poctou bohům, jimž sloužila. A vévoda – jeho oči zářily tak, jak to ještě nikdy neviděla – řekli si vše, co si povědět museli. U boku jí visel Tammarrionin meč a neměla nic než své modlitby. A jeho život.

Když projížděla Východním Vévodovem, ryzák se vzepjal, odtrhl kopyta od dláždění, jako by to byly uhlíky. Všichni vyšli ven, muži, ženy i děti – mávali na ni, styděli se zavolat. Znala jejich jména i obličeje, usmála se na ně a v duchu i sama na sebe. Když projížděla tou vesnicí, prožívala starý sen, a i když to nebyly Tři Jedle a nemávali na ni a neusmívali se její bratři, sestry a příbuzní, bylo to příjemné. V nohou ucítila, že to jejího koně pobavilo. Chtěl ji předvést, věděla, že se vzepjal jen kvůli tomu. Před Kolyinou brankou zpomalil i bez přitažení uzdy. Kolya pomalu kývla a v jasném slunečním světle s přimhouřenýma očima vzhlédla k Paks.

„Takže – je to, jak jsem slyšela. Odjíždíš. Budeš nám chybět, Paks. Vévodovi také –“ Zarazila se a upřela pohled na Tammarrionin meč. Rychle stočila pohled zpět k Paksinu obličeji. „Tohle?“

„Ano. Dal mi ho – přela jsem se s ním, ale –“

„Jen tohle?“ Co tím myslí, vyjadřoval spíš její pohled než samotná slova. Paks pomyslela na rozhovory, které během uplynulých týdnů vedla, když čekala, až bude zbroj, kterou jí chtěl vévoda věnovat, zhotovena k jeho spokojenosti. Trval i na přilbici a štítu, které by se hodily ke Girdovu paladinovi. Jeho nabídka byla skrytá, a přece tak jasná jako Kolyina otázka.

Paks se podívala kupředu a potom zpět na Kolyu. „Nejsem nezávislá, Kolyo, abych mohla odpovídat na všechny výzvy. Je to tak pro něj lepší.“ Paks doufala, že to, co říká, je pravda. „I kdybych byla nezávislá – a provdala se – nejsem Tammarrion. Není to jen o věku, Kolyo.“

Kolya vzdychla. „Ne. Je to tak. Asi mi to stále přichází na mysl proto, jak jsi jí podobná. Možná i kvůli tomu je lepší, že odjíždíš.“

Ryzák se ani nehnul, ale Paks cítila, že dychtí být pryč, a jeho jistotu, kterou cestou se dát. Naposledy se kolem sebe rozhlédla. „Kolyo, musím jet. Nemůžu otálet –“

„Chápu. Můžeš přijmout požehnání od jedné staré kuakganky?“

„Od přítelkyně vždycky.“

„Pak nechť ti První strom poskytne stín na tvé cestě a dá ti ovoce na utišení tvého hladu a moudrost divočiny nechť je i tvou.“

„A na vás nechť spočine milosrdenství Nejvyššího a Girdova ochrana, Kolyo, a nechť Paní míru přinese hojnost vašemu sadu.“ Stiskly si ruce, potom se Paks napřímila a ryzák pokračoval dál. Neohlédla se.

Ačkoliv si Paks sama sebe představovala jako paladina, nikdy vážně neuvažovala o tom, jaké by to bylo, kdyby jako jeden z nich cestovala. Měla jakousi mlhavou představu, že paladinové od začátku přesně vědí, kam jedou a co tam mají udělat, a že se většinou zdržují v hospodářstvích. Přesto ani teď netušila, jak se ostatní paladinové přesouvají, protože u ní to bylo jiné. Kromě pocitu, že by se měla vydat na jihovýchod, neměla ponětí, kam jedou. Ryzák si volil své vlastní stezky a ty nevedly od jednoho hospodářství ke druhému, ani podél cest, které znala.

Jižně od Východního Vévodova opustili cestu, která vedla do Vérelly a byla Paks už důvěrně známá, a vyrazili zalesněnou krajinou na jihovýchod. Paks už zjistila, že je ryzák rychlejší a vytrvalejší než běžní koně, a nechávala ho, aby si sám vybíral, kdy chce odpočívat. Nebylo to často. Po třech dnech náročné jízdy dojeli k Honnorgatu, na místo po proudu od Vérelly. Paks byla ztuhlá a prochladlá, seděla a upírala pohled na širokou šedivou řeku, zatímco ryzák se vydýchával.

„Co teď?“ zeptala se Paks. „Doufám, že nemáš v úmyslu to přeplavat. A všechny mosty jsou proti proudu, pokud vím.“ Kůň na ni zastříhal ušima.

Paks se protáhla a rozhlédla se. Kolem se rozkládala nízko položená mokřina, nyní pokrytá zmrzlou trávou. Podél řeky lesní porost tu a tam houstl v hájky. Po proudu stoupal kouř ze

shluku chatrčí. Paks si vzpomněla na zlodějské doupě v Aarenis a nakrčila nos. Na nízkém pahorku ještě o něco dále po proudu čněla větší budova – nejspíš jakási tvrz. Proti proudu stála další skupina chatrčí obehnaná kolovým hrazením. Když kůň natáhl uši, uviděla tím směrem pasoucí se stádo šedohnědého dobytka.

Poblíž řeky se dobře nesl zvuk, proto ve stejné chvíli, kdy kůň zvedl hlavu, zaslechla i Paks cinkot postrojů. Z větší budovy k ní mířila skupinka jezdců – zahlédli ji. „Doufám, že víš, co děláš," řekla ryzákovi. „Snad jsi někde v těch lesích nepřekročil hranici s Pargunem." Jak se k ní však skupina přibližovala, uklidnily ji její barvy – růžová a stříbrná tsajského královského rodu.

„Hej, cizince!" Byli právě na doslech. Paks klidně seděla a nechala je přijet blíž. Ryzák se choval ostražitě, ale ne znepokojeně. Paks nyní rozeznala uniformy skupinky – Tsajská královská garda – ale udivilo ji, co dělají tak daleko od Vérelly. Jejich vůdce měl na hrudi Girdův srpek a znak Řádu zvonů. Takže rytíř, a urozený. Následovalo ho šest ozbrojenců, byli upravení a vypadali schopně. Jakmile se k ní dostali na vzdálenost, kdy mohli bez obtíží mluvit, vůdce přitáhl svému zvířeti otěže. Paks kývla na pozdrav.

„Girdovo milosrdenství vám, sire rytíři."

Povytáhl obočí. „Girdovo milosrdenství i vám… eh –"

„Paksenarrion, dcera Dorthanova," odvětila přátelsky Paks.

„Vy jste z –"

„Právě jsem přijela z pevnosti vévody Phelana," řekla. „Jsem veteránka jeho kumpanie, ale už k ní nepatřím, jak vidíte." Její oděv, drátěná košile pod prostým hnědým pláštěm, který si koupila ve Sládkomostí za své lyonyjské peníze, mu neposkytoval žádné vodítko.

„Hmm." Rytíř si promnul bradu, očividně zmatený. „Cestujete tedy ve vévodově záležitosti?"

„Ne. V Girdově záležitosti." To zaujalo rytíře i jeho doprovod, všichni se na ni upřeně zahleděli. Paks doufala, že se nevyjádřila nějak špatně, ale cítila nutkání tak odpovědět.

„Jste tedy – maršálka?" Po jeho otázce si její kůň odfrkl a zavrtěl hlavou. Jeho reakce způsobila, že se Paks pousmála a rytíř znejistěl ještě víc.

„Ne, sire rytíři," odvětila a snažila se nesmát. „Nejsem maršálka. Mohla bych se zeptat na vaše jméno?"

„Ach!" Očividně se zapomněl představit. „Jsem Regnal Kostvan, třetí syn z držav rodu Kostvanů. Královská garda má v tuto chvíli posádky ve všech hraničních tvrzích, proto jsem tu."

„Jsou tu potíže s Pargunem?"

Zamračil se. „Neřekl bych potíže. Ne větší než obvykle. Ale podle toho, jak se věci vyvíjejí v Lyonyi –" Přísně se na ni podíval, aby viděl, jestli ví, co tím myslel. Paks kývla. Rytíř pokračoval: „A tak jsme tu, abychom se ujistili, kdo tudy cestuje. Máte v plánu překročit řeku? Protože na pronajmutí přívozu byste potřebovala povolení ode mě."

„Mám důvod ji překročit, to ano." Víc Paks neprozradila. Jak by dokázala vysvětlit, že neví, kam jede, ani co tam bude dělat, až se tam dostane?

„Raději byste se s námi měla vrátit do tvrze," pravil rytíř. Paks spíše cítila, než viděla, zvýšenou ostražitost ozbrojenců. Museli mít nějaké potíže, které je znervózněly. „Můj velitel si s vámi bude chtít promluvit."

„To bych ráda," odpověděla. „Na rozpravy venku je dost chladno." Když pomalu navedla ryzáka vpřed, všimla si, že ozbrojenci se nejprve napjali, ale hned se uvolnili.

„Slyšel jsem o jedné Paksenarrion," začal váhavě rytíř. Paks cítila, že při jeho slovech ostatní nastražili uši. Zasmála se, překvapená tím, jak snadné to bylo.

„Sire Regnale, možná jste o mně slyšel, ačkoliv netvrdím, že bych byla natolik známá. Sloužila jsem však tři sezóny v Aarenis u vévody Phelana a jela do Kolobie s girďany z Fin Paniru – takže pokud jste slyšel tohle, slyšel jste o mně."

Úkosem na ni pohlédl. „Ano – o tom jsem slyšel. A ještě o něčem jiném –" odmlčel se, odvrátil pohled, ale pak se obrátil zpět k ní. Kývla.

„Mohl jste slyšet pravdu i lež, sire Regnale. A pravda mohla být horší. Moc o tom nemluvím."

„Chápu." Chvíli jeli mlčky. Pak se k ní otočil znovu, když se blížili k malé kamenné tvrzi, jejíž brána směřovala k řece. „To je však naše povinnost, vědět, kdo tudy projíždí – jaký člověk nebo jiná bytost, a komu jsou oddáni. O jedné Pak-

senarrion jsem slyšel takové věci, že bych ji nenechal projet. Proto si musíme o těchto věcech promluvit a vaše víra se musí prokázat.“

Ryzák ihned zastavil, jakmile na to Paks pomyslela. Pohlédla rytíři tváří v tvář. „Sire rytíři, má víra se už prokázala v takových zkouškách, jaké bych vám nikdy nepřála zažít.“ Zrudl, ale Paks pokračovala: „Myslím, že se před mým odjezdem přesvědčíte, ‚jaký člověk nebo jiná bytost‘ projíždí touto cestou na takovém koni.“ Potom se usmála a pobídla koně, aby jel dál. „Bude však rychlejší, když přesvědčím vás i vašeho velitele současně, takže pojeďme dovnitř.“ Ryzák dlouhými kroky dostihl rytířova koně, projel kolem něho a Paks vjela na nádvoří tvrze v čele skupiny.

Sir Regnal škrobeně představil Paks svému veliteli, mohutnému staršímu muži, jehož hodnost velitele kohorty označovaly složitě spletené uzlíky na ramenou jeho sametové zimní tuniky. Ganarrion Verrakai. Paks si vzpomněla na záznamy ve vévodově knihovně, které říkaly, že jde o druhého syna méně důležité větve této mocné rodiny, kterou v míře vlivu u dvora předčil pouze rod Marrakajů. Uklonila se a pečlivě zvolila patřičně zdvořilé oslovení, které bralo ohled na jeho pozici v rodu stejně jako na hodnost v gardě.

„Sire nigan-Verrakaji.“

Nepovytáhl obočí, ale její formulace mu neušla. „Paksenarrion, dcera Dorthanova. Veteránka od vévody Phelana?“

„Ano, můj pane. Ale v současné době nejsem v jeho službách.“

„Ach, ano. Siru Regnalovi jste řekla, že jste ve službách Girda.“

„Ano.“ Přemítala, jak dalece na ni budou tlačit.

„Máte nějaké zmocnění od hospodářství? Třeba z Fin Paniru?“

„Od Girda, můj pane,“ odpověděla.

Tentokrát obočí povytáhl. Vzpomněla si, že ne všichni Verrakajové jsou girďané. Někteří byli falkiánci, někteří kuakgani a šuškalo se, že někteří následují i ne zrovna počestné bohy. „Ale povídala jste, že nejste maršálka.“

„Ne.“ Bylo neobyčejně těžké otevřít mezi cizinci ústa a

naplno prohlásit, čím je. „Jsem paladin.“ Alespoň to znělo správně.

Upřeně se na ni zahleděli. Nakonec velitel řekl: „Tak paladin.“ Neznělo to přesvědčeně. Paks to nepřekvapilo. Znepokojeně si uvědomila, že jim to bude muset dokázat. „Mohla byste mi prozradit,“ pokračoval, „proč by sem měl přijíždět paladin, když žádného nepotřebujeme?“

„Protože ležíte mezi místem, kde jsem byla, a tím, kam musím jet,“ odvětila rázně.

„Och. A kdepak to je, pokud dovolíte?“

Paks mu pevně pohlédla do očí, první uhnul pohledem on. „Nemyslím, že je to vaše starost,“ promluvila nakonec. „Jestli víte něco o paladinech, víte také, že musíme okamžitě a bez otázek odpovědět na volání bohů. A ani my neodpovídáme na otázky, když to není třeba.“

Velitel přisvědčil. „Ano, to jsem věděl. Jen jsem – o tom přemýšlel. Ale –“ Přejel ji pohledem od hlavy k patě. „Loni jsem u dvora slyšel jisté věci. Myslím tím – bez urážky – zvěsti o nějaké Phelanově veteránce, která odešla do Fin Paniru, aby se stala paladinem, a neuspěla. Opustila Fin Panir. A toulala se po kraji jako –“ taktně se odmlčel.

„Zbabělec?“ pravila Paks, sama udivená, že to dokázala. Rychle na ni pohlédl a kývl. „Nu,“ pokračovala věcně Paks, „zdá se, že jste toho slyšel hodně. Něco z toho byla pravda. Je však také pravda, že zranění se hojí a zbabělci mohou získat zpět svou odvahu. A je pravda, že teď jsem paladin. Když do Phelanovy pevnosti přijela generálmaršálka –“

„Cože?!“ zatvářil se velitel ještě užasleji. „Girdova generálmaršálka?“

„Ano. Na mou radu povolal maršála a přijela ona.“

„To bych si býval nikdy nepomyslel. Phelan girďany nenávidí.“

„Jeden čas to tak bylo, ale už není. Staví se u něj hospodářství.“

„Tomu se dá jen stěží uvěřit. A vy – tvrdíte, že jste paladin. Máte nějaký důkaz?“

Paks se usmála a přivolala světlo. Ozářilo místnost mnohem jasněji než skromné denní světlo, dokud ho neztlumila. Velitel kývl. Mladší rytíř vypadal šokovaně a pomrkával.

„Takové světlo jsem už viděl," řekl velitel. Jeho hlas zesrdečněl. „Dobrá tedy, lady Paksenarrion – možná opravdu cestujete v Girdově záležitosti. Proč se ale skrýváte?"

„Cestuju tak, jaká jsem. Samotný Gird byl prostý muž a já jsem ovčákova dcera. Až Gird bude chtít, aby mě někdo poznal, pak si troufám tvrdit, že se tak stane."

„Dobrá odpověď. Věru dobrá. Jsme poctěni vaší přítomností a uděláme pro vás, co je v našich silách. Pojedete přes řeku?" Kývla. „Potom pošlu Regnala, aby zařídil přívoz. Můžete počkat do rána? Rád bych, abyste s námi dnes povečeřela."

Paks necítila žádný pobízivý neklid, a tak jeho nabídku uvítala. Raději by se přes řeku plavila za světla. Velitel připravil hostinu a Regnal, který se už dostatečně vzpamatoval ze svého překvapení, byl dobrým společníkem. Byli plni zkazek o vývoji v Lyonyi.

„Chápejte, neptám se," řekl Ganarrion Verrakai, „ale myslím si, že na to, aby se v Lyonyi předešlo létům chaosu – nebo dokonce války – by byl potřeba paladin, nebo rovnou celá kumpanie paladinů. Za poslední půlrok jsem slyšel jen to, jak je král nemocný. A jaký zmatek způsobí dohady o následnictví. Jestli se Lyonya – náš nejlepší spojenec – rozpadne, myslím, že nebude trvat dlouho a dá se do pohybu Pargun."

„Rozhodně by to netrvalo dlouho." Regnal dopil obsah své sklenice a zahleděl se na stůl. „Mého dědečka zabili Parguňané – vy to nebudete vědět, lady Paksenarrion, ale stalo se to tehdy, když zemřel i tsajský korunní princ a váš vévoda Phelan porazil pargunského velitele. To bylo ještě předtím, než získal své panství. Pargun po tomto území vždycky prahl."

„Ano, ale je to ještě horší." Verrakai posunoval svou sklenku po ubruse. „Vzpomínám si, jak mi můj děd vyprávěl o velikém zlu v době, než se Tsaia a Fintha připojily k Lyonyi a Prealithu, aby ho odrazily. Kdyby měla Lyonye potíže, mohlo by zlo vypuknout přímo uprostřed Osmi království, místo aby se drželo při okrajích. Když se nad tím zamyslíte, není to zas tak dlouho, co došlo k bojům u Dlouhých Skal. Troufám si tvrdit, že Pán utrpení by rád dostal další šanci ve vnitřních říších."

„Nebo *ona*," ozval se Regnal. Střelil pohledem po Paks. „Podle toho, co jsem slyšel, víte toho o snovaččiných způsobech tolik, kolik se jen lze dozvědět a přežít."

Paks kývla. „Ano – a chápu, co myslíte."

„Podle mého názoru právě *ona* měla prsty v tom, že se princ ztratil," podotkl Verrakai. „Sice o tom nikdo nemluví, ale královnu a prince napadlo nějaké zlo. Kdyby se býval neztratil –"

„Ne, myslím, že se to stalo, protože král umíral, zatímco princezna byla ještě tak mladá," přel se Regnal. „Měla cit pro taig, ale bez vedení se ho nikdy nenaučila plně používat."

„Ale to bylo kvůli truchlení. Kdyby bývali královnu nezabili –"

„Kdy se to stalo?" Paks slyšela nástin toho příběhu, ale nebyl jasný, pokud šlo o podrobnosti z dřívějška. Hraničáři se soustředili na současnější problémy, včetně královy nemoci.

„Och, nechte mě přemýšlet." Verrakai upřel pohled na stůl. „Byl jsem ještě chlapec, když k tomu došlo. Musí to být tak čtyřicet nebo padesát let. Znáte vůbec ten příběh?"

Paks kývla. „Královna s princem někam cestovali a někdo je přepadl. Královnu zabili a chlapec se nikdy nenašel. Správně?"

„Ano. Princ byl ještě dítě a princezna teprve batole. Nechali ji doma, protože na cestování byla ještě moc malá."

„Problém je v tom," vložil se do hovoru opět Regnal, „že v rodu už není nikdo, kdo by měl dostatek elfí krve. A je i mnoho těch, kteří ji odmítají, protože nevědí, co umí –" Střelil pohledem po Verrakajovi, který zrudl.

„Na mě se nedívej, Kostvane. Já nejsem nepřítelem elfů jako můj strýc. Často jsem potkával hraničáře, kteří pracují pro dvůr, a vím, co myslí citem pro taig. Stále věřím, že Girdovo vedení stačí, alespoň pro lidi, ale připouštím, že Lyonya je jiná. Je to sdílené království a elfové mají právo být zastoupeni na trůně. A kde jsou elfové, jsou i taiginové. Ale dokonce i v Lyonyi žijí lidé, kteří se většího vlivu elfů obávají. Proto je to nezajímá a proto už měli dva krále, kteří neměli ani tolik citu pro taig, aby zaslechli hřmění před bouří, a na obzoru není nikdo, kdo by ho měl víc."

Když je Paks poslouchala, měla takový zvláštní pocit, jakési brnění v mysli, které ji nutilo, aby věnovala větší pozornost tomu, co říkají. Z nějakého důvodu, kterému zatím nerozuměla, to bylo důležité pro její úkol. Teď se na ni však Verrakai usmíval.

„Možná by místo toho potřebovali, aby jim vládl paladin. To se ještě nezkusilo. U Girda, řekl bych, že když někdo dokáže přímo vycítit dobro a zlo, fungovalo by to stejně dobře jako cit pro taig.“

Paks ze své zkušenosti v Lyonyi věděla, že to není stejné, ale nechtěla to celé vysvětlovat. Jen se mírně pousmála. „Paladinové jsou povoláváni na méně pohodlná místa než trůny, pane. Připouštím, že taková vláda není snadná, my však nejsme cvičeni pro vládu a posuzování, ale spíš pro ostřejší konflikt.“

„To je na druhou stranu možná lepší. Nejsem však člověk, který by pochyboval o představách bohů, jen doufám, že se něco v Lyonyi změní k lepšímu, a brzy. Potloukaly se nám tu po okolí tlupy skřetů a na obzoru jsou horší věci. Jestli nás čekají vážné potíže, rád bych, aby byli naši spojenci co nejdříve ve stavu, kdy by nám mohli poskytnout pomoc.“

Ráno Paks s ryzákem překonali na přívozu Honnorgat. Mezi ledem, který se stále držel obou břehů, měla jeho široká hladina barvu cínu. Na druhém břehu nasedla na koně a zamyšleně pokračovala v cestě. Všimla si, že se jí drátěná košile leskne o něco víc než předešlého dne. Nikdo ji neleštil, stejně jako kroužky a spony jezdecké výstroje, které se leskly také. Přemýšlela, jestli její vybavení nezačíná získávat tu blyštivou čistotu, které si všimla u ostatních paladinů.

Jižně od Honnorgatu byla země obydlenější a bohatší. Paks projela mnoha malými vesnicemi a v poledne vjela do menšího města. Ryzák se zastavil před pěkným hospodářstvím, právě když ze vrat vycházel maršál.

„Girdovo milosrdenství vám, poutnice,“ pozdravil maršál a pozorně si ji prohlédl. „Jsem maršál Pelyan. A vy –?“

„Paksenarrion,“ odpověděla. „Paladin Girda, jehož ochrana spočívá na celé této zemi.“

Maršálovy oči se maličko rozšířily, ale pouze kývl. „Vítejte do našeho města. Poobědváte se mnou?“

„Bude mi ctí.“ Paks už zjistila, že paladinův hlad se nijak neliší od hladu obyčejného vojáka. Sesedla z ryzáka a ovinula si otěže kolem ruky. „Jsou tu stáje?“

„Na druhé straně.“ Maršál ji zavedl do hospodářství a čekal, až ustájí svého ryzáka do stání vedle jeho hnědého válečného koně. „Bylo to asi namáhavé cestování,“ prohodil, když ji vyvedl ze vrat stáje.

Paks pokrčila rameny. „Zas tak hrozné ne.“

„Hmm. Někdo by považoval za hrozné jakékoliv cestování v tuhle roční dobu. Ale předpokládám, že vy mezi takové nepatříte.“ Došli k hostinci, maršál vstoupil a zamával několika mužům, kteří vzhlédli. Přišel hostinský a zvědavě si Paks prohlédl. Maršál ho požádal o klidný stůl a tím předešel jakýmkoli otázkám. Když se posadili, naklonil se k Paks „Vím, že jsem žádal o pomoc,“ začal tiše, „ale netušil jsem, že na to bude třeba paladin. Opravdu je to tak špatné?“

Paks to vylekalo. V souvislosti s tímto městem neměla vůbec žádné pocity a nic jí nenapovídalo, že by byla povolána, aby dělala něco tady. „Maršále, nejsem tu jako odpověď na vaše volání – tedy pokud vím. Je pravda, že jsem na výpravě, ale někam jinam.“

„Aha.“ Zdálo se, že se mu ulevilo. „Nevíte, jestli ve Fin Paniru dostali mou zprávu?“

„Ne.“ Paks pomalu zavrtěla hlavou. „Nebyla jsem ve Fin Paniru déle než rok.“

„Och.“ Zatvářil se pro změnu vyděšeně. „Sakra. Kéž bych věděl –“ Odmlčel se, protože k nim mířil hostinský, a rychle objednal guláš a teplý chléb. Když hostinský odešel, začal znovu. „Promiňte – měl jsem vás nechat objednat. Ale mám takové starosti, chápete? A pak jste přijela vy, právě když jsem myslel na to, že snad budu muset přinejmenším do Vérelly.“ Hostinský se vrátil s jídlem, dvěma velkými miskami kouřícího guláše a dvěma bochníky chleba. Paks se pustila do jídla. Guláš byl dobrý, všechen ho snědla a vytřela misku kusem chleba.

Maršál trval na tom, že za ni jídlo zaplatí, a neřekl o svých problémech nic víc, dokud se nepřiblížili k hospodářství a ulice kolem nich nebyla prázdná. „Nechci vás zdržovat,“ pravil, „ale pokud máte chvilku času, možná byste mi mohla

povědět, jestli bych tam měl zajet. Velice mě to znepokojuje…“

Samotná Paks byla zvědavá, jaký problém ho může tak sužovat a o jakou pomoc by žádal. Souhlasila, že si s ním dá v pracovně šálek čaje a vyslechne ho.

„Tohle je od nepaměti ryze girďanské území,“ začal. „Bylo girďanské po celé generace, hospodářství tu stálo ještě předtím, než si na oblast začala činit nárok Tsaia. Takže jsme tu vždy měli hodně gardistů. Protože jsme však blízko Lyonye – hraniční Harway leží zhruba půl dne chůze na východ odsud – měli jsme tu i hodně falkiánců. Nic proti nim nemám, jsou to klidní, zákona dbalí lidé a celkem stateční, když nastanou nějaké potíže. Ale ty problémy v Lyonyi – no, lidem to dělá starosti. Když přišlo prvních pár falkiánců s tím, že se chtějí přidat k hospodářství, připouštím, že mě to potěšilo. Koneckonců každý maršál doufá, že rozšíří řady svých gardistů. Kapitán falkiánců o tom se mnou dokonce žertoval a chtěl znát mé tajemství. Od jara to však začalo zacházet mimo jakékoliv žertování. Zavřeli své cvičiště – to je obdoba našeho hospodářství – a kapitán odešel. Pro těch pár lidí, kteří jim zbyli, je tu teď seržant. A naše hospodářství je přecpané bývalými falkiánci.“

„Proč si myslíte, že změnili působiště?“ zeptala se Paks. Stále jí to nepřipadalo jako nějaký skutečný problém.

„Kvůli Lyonyi. Myslím, že tak chtěli dát najevo svou věrnost Tsaie, ve které je královský dvůr girďanský. To samozřejmě neřekli, jinak bych je nepřijal. Je to špatný důvod, měnit patrony jen kvůli politice. A to je část mého problému, všichni ti takzvaní girďané. Nemám pro tolik lidí zbraně a nemám ani čas a peníze, abych je někde sehnal. Samozřejmě že kapitán falkiánců s nimi zbraně neposlal – což udělal správně. Také bych neposlal nikam zbraň s gardistou, který by opouštěl hospodářství. Oni však stále mluví a mluví, mají starosti – a přidělávají je i mně – a já mám jen jednu maršálgardistku a ta je nemocná. A pak jsou tu ti návštěvníci.“

„Návštěvníci?“ zeptala se zdvořile Paks, protože se maršál odmlčel, jako by čekal na její otázku.

„Ano,“ zatvářil se kysele. „Při tom, jak blízko jsme hranici, se zdejší a tamější rodiny mezi sebou propojovaly manžel-

skými svazky a tak dále, chápete? Když teď v Lyonyi panuje nejistota, přišly ty rodiny sem, dokud se celá situace neuklidní – pokud k tomu vůbec někdy dojde. Jak jsem řekl, jsme dlouho osídlená oblast. Není právě snadné pojmout naráz o několik stovek lidí víc a nevědět, kdy odejdou. Rodiny, které mají nedostatek, přicházejí do hospodářství prosit o pomoc. Měli jsme dobrou sklizeň, ale většina těch lidí přišla těsně po ní – ne během pracovní sezóny, kdy mohli pomoct s tím, aby byla úroda větší. Na jaře jsem psal do Fin Paniru o dalšího maršálgardistu nebo maršála a zmínil jsem se o možnosti otevřít další hospodářství. Odpověděli mi, abych čekal a sledoval, co se stane. Stalo se to, že mám hospodářství plné lidí, z toho mých je necelá polovina, nemám dost zbraní, ani času na výcvik, ani nikoho, s kým bych spolupracoval. Předpokládám, že to není starost pro paladina –“ Smutně na ni pohlédl.

„Povězte mi o vaší maršálgardistce,“ odvětila Paks, která se snažila vymyslet, co by mohla za krátkou chvíli udělat. „Říkal jste, že je nemocná?“

„No, není už nejmladší a minulou i tuhle zimu měla plicní horečku. Z té poslední se vlastně nikdy úplně nevzpamatovala.“

„Mohla bych se na ni podívat,“ navrhla Paks. Potom se nad tím však zamyslela. „Samozřejmě, vy jste ji už asi zkoušel léčit –“

Maršál zavrtěl hlavou. „Odmítla to. Poslední zhruba rok klesala na duchu – to je další věc, ale nikomu jsem o tom neřekl a byl jsem příliš zaměstnaný na to, abych někam jel. Něco ji trápí –“

„Mluvila by se mnou?“

„Myslím, že ano. Koneckonců jste paladin. Na výpravě. To by ji mohlo zajímat.“

„Nemůžete jmenovat jiného maršálgardistu?“

„No – ano, mohl bych, ale – Rahel zná každý. Byla tu dřív, než jsem sem přišel já. Dokud je tu – dokud právě aktivně nebojujeme –“

„Kde je?“ zeptala se Paks.

„Tam vzadu.“ Maršál vstal a vedl ji chodbou do útrob hospodářství. Zastavil se přede dveřmi a zaklepal na ně. Paks

zaslechla zevnitř zašoupání židle, silné zakašlání a poté unavený hlas. „To jsem já, maršál. Máme tu návštěvnici, Rahel – paladina.“

Dveře se otevřely. Maršálgardistka Rahel byla o dlaň menší než Paks, měla vyhublou tvář, těžké šedivé copy ovinuté kolem hlavy a trochu se křivila jako někdo, koho píchá v boku. Paks si všimla ztěžklého vzduchu. „Sire maršále,“ řekla Rahel nezvučným hlasem. „Paladine –?“

„Paksenarrion,“ odvětil s gestem maršál. „Je na výpravě, ale zastavila se tu kvůli jídlu a odpočinku.“

„Girdovo milosrdenství, paní,“ pronesla Rahel s očividným úsilím. „Půjdete dál?“

„A vám Girdovu sílu,“ oplatila jí pozdrav Paks. „Ráda bych chvíli poseděla, pokud vás to nebude unavovat.“

Rahel se smutně usmála. „Neunavuje mě nic, paní, jen samo žití.“ Ustoupila a Paks ji následovala do čistého pokoje s malým krbem. Nábytek v něm tvořila dvě pohodlná křesla, malý stůl a úzká postel s navršenými polštáři. Na stojanu visela drátěná košile a na kolících ve zdi několik mečů. To bylo vše. Rahel se zabořila do jednoho křesla, očividně se jí špatně dýchalo.

„Jak dlouho už jste nemocná?“

Rahel zavrtěla hlavou. „Nejsem si jistá. Mám staré zranění – většinou jsem každý rok v zimě nebo brzy zjara mívala plicní horečku. Nemůžu si vzpomenout, kdy poprvé se mě držela až příliš dlouho. Ale loni – až teprve v půlce léta jsem zvládla dojít do Harway a zpátky za den. A těsně po sklizni jsem dostala plicní horečku znovu.“ Odmlčela se a zalapala po dechu. Měla nezdravou barvu, zvláštní modrošedou, jakou Paks viděla u lidí se zraněním plic. Znovu se rozkašlala, až se celá ohnula. Paks čekala a přemítala, jestli ještě je nějaká šance na uzdravení.

„Maršál,“ pokračovala Rahel, když nabrala dech, „si myslí, že bych ho měla nechat, aby mě zkusil vyléčit. Ale je už moc pozdě – já –“ Znovu se rozkašlala. „Jsem příliš unavená,“ řekla nakonec. „Bojovala jsem – s tím léta – a jsem unavená.“

„Nechala byste mě zkusit, jestli bych vám nemohla ulevit od bolesti?“ zeptala se Paks.

„Ulevit –? Nevyléčit?“

„Jestli se to dá vyléčit, zkusím to vyléčit. Myslím ale, že máte pravdu, Rahel, že to už zašlo příliš daleko. Ale mohu vám na chvíli ulevit.“

„Nechci otupující víno,“ zamumlala Rahel. „Nemůžu po něm myslet – nemůžu po něm vůbec pracovat.“

„Žádné otupující víno.“ Paks ji pozorovala, všimla si její stísněnosti a přemýšlela, proč ji maršál neviděl – nebo jestli ji prostě jen nechtěl vidět.

Rahel kývla. „Jestli můžete – omlouvám se, paní – neumím říkat ty správné věci –“

„Na tom nesejde. Chtěla byste si raději lehnout?“

„Ano, kdyby vám to nevadilo. Je to těžké –“ Namáhavě se zvedla z křesla, přešla k posteli a navršila polštáře na jeden konec. Paks krátce přemýšlela, jestli by to nejprve neměla povědět maršálovi, ale rozhodla se, že ne. Rahel se opřela o polštáře a víčka se jí zavřela. Paks se zhluboka nadechla, aby se uklidnila, a zavolala Girda a Nejvyššího.

Jakmile se dotkla Raheliny hlavy, okamžitě poznala, že žádné vyléčení nepřijde. Tiše se modlila v naději, že zmírní její bolest, a cítila, že Rahel dýchá klidněji. Po několika minutách ucítila jasný příkaz, aby přestala. Odtáhla ruce. Rahel otevřela oči.

„Je – to – mnohem lepší. Díky za to, paní, a Girdovo milosrdenství vám.“

Vypadala lépe, dokonce odpočatě, a Paks jí ze džbánu na stole přinesla vodu.

„Ta moc patří Nejvyššímu,“ připomněla jí. „Z Girdova milosrdenství mi byla pouze propůjčena, není má.“

„Pravda. Ach, je to lepší. Kdyby mi nikdy nebylo hůř, než jak mi je teď, mohla bych –“ náhle se odmlčela a s překvapeným pohledem padla zpět na polštáře. Paks ihned věděla, že je mrtvá, poznala, že smrt je blízko. Narovnala Rahelino tělo a zavolala maršála.

Kapitola šestnáctá

Takže to přišlo.“ Maršál nevypadal překvapeně. „Věděl jsem, že k tomu asi brzy dojde.“ Společně s Paks připravil Rahelino tělo na pohřeb. Paks bojovala se svými pocity, nebyla zvyklá na jinou než násilnou smrt. Maršál jí při práci tiše řekl: „Když smrt přijde ve válce, rychle, čelí se jí snadno. Stejné je to i u mnoha nemocí – buď život a zdraví, nebo smrt. Pro většinu z těch, kteří v klidu zestárnou, přichází slabost způsobená věkem pozvolna a smrt už pro ně není nepřítelem. Ale u ní – viděla jsi tu jizvu. Myslím, že ji bolela po celou dobu. Po dva roky každé její nadechnutí provázela bolest. Měla příliš tuhý kořínek na to, aby smrt přišla rychle, a věděla, že by to mohlo zajít až za hranici jejích sil, kdy by už té bolesti nedokázala čelit. Ten strach – že by toho možná nebyla schopná – ji začal ovládat. Když jste bolest odstranila –“

„Věděla jsem, že by to mohlo skončit –“ Paks sklonila hlavu. Maršál se dotkl jejího ramene.

„Jste mladý paladin, proto si vám troufnu odpovědět na to, na co jste se nezeptala. A dokonce i na to, na co se bojíte, že bych se mohl zeptat já. Ano, to, co jste udělala, mohlo způsobit, že zemřela tak rychle. Přesto vím, že jste neměla v úmyslu nic zlého, ani její smrt, a nemyslím si, že jste ji zabila. Jak jste řekla, léčivá moc pochází od Nejvyššího – od něj přichází konec bolesti, ne bolest sama.“

„Poslouchal jste – věděl jste –“

„Doufal jsem. Mě by to udělat nenechala – a trvalo to dost

dlouho. Bála se být slabá a přijmout mou pomoc, musel to udělat někdo jiný.“

„Proč – proč Gird nevyléčil to zranění hned ze začátku?“ Paks překvapila její zlost. Věděla, jaké se v ní skrývá nebezpečí, a potlačila ji. Maršál dokončil skládání deky kolem těla, navrch položil Rahelin medailon a upřeně pohlédl na Paks.

„Tehdy nebyla girďanka. Byla –“ Podíval se krátce na tělo a potom zpět na Paks. „Byla to loupežnice. Gird ví, jaké bohy uctívala, pokud vůbec nějaké. Předešlý maršál ji našel na pokraji smrti, v jeskyni. Ostatní ji opustili, poté co ji dovlekli až tam. Zranění bylo už příliš staré na to, aby se dalo úplně vyhojit, i kdyby byla gardistka. Nějak přežila – předešlý maršál byl také dobrý bylinkář – a když zesílila, obrátil ji na naši víru. Musel, jinak by ji místní Rada bývala pověsila.“

„Ach.“

„Udělal z ní maršálgardistku nejen kvůli jejím schopnostem, ale i proto, aby ji ochránil před gardisty a městem. A ona po zbytek života sloužila dobře.“

Když následujícího dne Paks jela na východ, přemýšlela o tom, co jí maršál řekl. Země se jí zdála být docela klidná, neviděla žádný rozklad, jaký válka přinesla do Aarenis. Po cestě šlo jen málo poutníků, ale byla zima a chladno. Před polednem dorazila do Harway. Tam ji zastavili ozbrojenci v zelené a zlaté barvě Lyonye, ale nechali ji bez okolků projít, když jim řekla své jméno.

„Nesloužila jste minulé léto u hraničářů?“ zeptal se jeden z nich.

„Ano, s Gironem.“

„Myslel jsem si to. Rozeslali tahle jména podél celé hranice. Jeďte, kam se vám zlíbí – ale jestli jedete do Chayi, měla byste uvést své jméno u dvora a dát králi vědět, že jste tu.“

„Chayu jsem nikdy neviděla,“ odpověděla Paks.

„Držte se téhle cesty a uvidíte ji – leží jihovýchodně odsud, vlastně spíš na východ než na jih. Pracovala jste s elfy, to se jim bude líbit.“

„Pojedu tamtudy, když to půjde. Kde bych našla Halverikovo panství?“

„Kterého Halverika? Je to velká rodina.“

„Aliama Halverika – má žoldnéřskou kumpanii –“

„Aha. V létě jste byla kousek od něj, to jste nevěděla?“ Paks zavrtěla hlavou. „No, leží daleko na jihu – já tam ještě nebyl.“

Jakmile vjela do Lyonye, zalesněné země přibylo. Kousek po kousku byla políčka stále menší a lesnaté oblasti mezi nimi větší. Poblíž samotné Chayi byl ponechán celý široký pás neporušeného lesa. Po obou stranách cesty ležel na zemi bílý sníh, přestože samotná cesta byla rozježděná ve zmrzlé bláto. Postupně se stromy zvětšovaly a stejně tak i rozestupy mezi nimi. Na vnitřním okraji lesnatého pásu Paks přitáhla svému koni uzdu, aby se podívala na město.

Na rozdíl od Vérelly a Fin Paniru, Chayu nepostavili pro obranu – nebyla obehnána žádnou impozantní hradbou. Místo toho vypadala, jako by hájek ušlechtilých stromů poskytl místo, které následně obsadily shluky zářivých hub. Paks si náhle uvědomila, že ty houby jsou domy – postavené ze dřeva i kamene, jasně zbarvené a s pestrobarevnými střešními taškami. Stromy – pohlédla vzhůru – byly obrovité, každý šíří kmene přesahoval většinu domů. Spodní část kůry měly skořicovou, o něco výš, tam kde začínaly větve, se kůra měnila v pláty a zabarvovala se do světlešeda a ještě výš dokonce doběla. Na okraji hájku stál hrad. Hleděl na nejširší část otevřeného prostoru, nyní zasněženou pláň. Vedle obrovitých stromů vypadal spíš jako model.

„Poprvé v Chaye?“ V hlase zaznělo něco z elfí zpěvnosti. Paks se otočila a spatřila za sebou elfího míšence, oděného v koženém obleku lovců.

„Ano – je – nepodobá se ničemu –“

„To opravdu ne. Tohle jsou jediné takové stromy rostoucí jinde než v lesích, které jsou domovem elfů. Jsou znakem toho, že toto království patří oběma rasám.“ Míšenec vzdychl. „Dokud tomu tak je, bude se jim dařit dobře. Ale jinak –“

„Vy patříte k hraničářům?“ zeptala se Paks.

„Myslíte, že to je všechno, co musí někdo s elfí krví v tomhle království dělat?“

Paks nechápala tu zahořklost v jeho hlase. „Nevím,“ od-

pověděla. „Byla jsem minulé léto u hraničářů na jihu a jen jsem si říkala, jestli je třeba neznáte.“

Svaly v jeho tváři se uvolnily. „Aha, dobrá – to možná znám. Mám na jihu mnoho přátel.“ Znal je však jen podle jmen. Zamířili k městu společně, kus cesty oba mlčeli. Potom, když se blížili k prvním domům, míšenec opět promluvil: „Přijela jste od nich? Uprostřed zimy cestují tak daleko jen nemnozí.“

„Jsem Girdův paladin,“ odvětila Paks. „Na výpravě.“ Překvapeně se zastavil a Paks ze zdvořilosti se zastavila také.

„Paladin? Přijela jste uzdravit krále?“

„Nejsem si jistá, proč jsem sem byla povolána.“

„Nemohlo to být z lepšího důvodu. Jděte ho alespoň navštívit.“ Rozhlédl se kolem a oslovil mladíka v zelenozlaté livreji. Chlapec s rozšířenýma očima přistoupil blíž a uklonil se. „Tady Belvarin vás k němu zavede. Tahle lady je paladin,“ vysvětlil mladíkovi. „Musí za králem.“

Paks následovala mladíka křivolakými uličkami mezi stromy a budovami k bráně v hradní zdi. Překvapila ji svou velikostí a znovu si uvědomila, že díky okolním stromům vypadá menší, než ve skutečnosti je. Za branou sesedla a vedla svého ryzáka přes široké nádvoří, kde ho od ní převzal čeledín. Paks ho varovala, aby koně neuvazoval.

Chlapec kývl a odkráčel, ryzák ho následoval.

Její průvodce ji širokými chodbami dovedl do hlavní části hradu. Všimla si, že mnoho sluhů se uklánělo, když kolem nich procházeli. Cítila lehké mravenčení, které naznačovalo, že se blíží nějakému velkému činu. Odhadovala, že došli horním patrem až do vzdálené části hradu, když se ocitli u dvoukřídlých vyřezávaných dveří. Dva šlechtici v drahých šatech pozdravili jejího průvodce a začali s představováním.

„Paksenarrion – paladin. Vítejte u dvora našeho krále, lady. Jsem sier Belvarin, doufám, že vám můj syn sloužil dobře.“ Paks viděla, že mladíkovi zrudl krk. Jeho otec byl vysoký a jeho vlasy a vousy měly ryšavý nádech.

„A já jsem sier Halverik. Jste ta Paksenarrion, která sloužila u Phelana z Tsaiy?“ Když Paks kývla, usmál se na ni. „Pak se odvážím tvrdit, že znáte mého synovce Aliama Halverika.“

„To ano, pane.“ Když se na něj pozorně zahleděla, něco v jeho očích připomínalo Aliama, byl však mnohem vyšší a měl ryšavohnědé vlasy, které mu už začínaly prokvétat stříbrem.

„Přijela jste vyléčit našeho krále, lady?“ otázal se Belvarin a kysele pohlédl na Halverika, což Paks neušlo.

„Nabídnu své léčení, pokud bude vítáno,“ odpověděla opatrně Paks. „Moc Nejvyššího však přichází z jeho vůle, ne z mé.“

„Obávám se, má lady, že jste přišla příliš pozdě, pokud vás měl Nejvyšší v úmyslu povolat sem. Přesto krále uvidíte, chcete-li, a třeba mu dokážete ulevit.“ Sier Halverik se na ni usmál a otočil se ke dveřím.

„Ne tak rychle, Jerisi. Zapomněl jsi, co říkali lékaři? Musí odpočívat, i tak málo, jak může.“

„Falkova zlatá přísaho, Tamissine! Stejně umírá – jak by mu mohl paladin uškodit?“

„Ale lékaři –“

„Lékaři! Pche! A je mu snad díky nim v posledních měsících lépe?“

Zvýšili hlasy, proto Paks nepřekvapilo, když se dveře otevřely a z nich zamračeně vyhlédl muž. „Pánové! Pánové! To nemáte lepší místo na hádku než před královou komnatou? I při nejlepší snaze sotva spí –“ Zahlédl Paks a upřeně se na ni zadíval. „A kdo je tohle? Cizinka?“

„Paladin,“ řekl rychle Halverik. „Paladin Girda, služebníka Nejvyššího. Král musí zkusit tuhle možnost –“

„Na vyléčení?“ zeptal se silně pochybovačně muž. Paks se vložila do hovoru.

„Sire, jsem tu, v Chaye, protože mě sem povolal Nejvyšší, abych sloužila jeho záměrům. Pokud jde o krále, mohu nabídnout pouze takové modlitby, ke kterým jsem oprávněna.“

Přejel ji pohledem od hlavy k patě a uvolnil se. „Už je tomu dlouho, co k nám naposledy zavítal paladin, lady. Jsme poctěni a král by vás rád řádně přivítal, kdyby mohl. Pokud omluvíte jeho indispozici, mohla byste uvažovat o tom, že ho navštívíte.“

Paks se uklonila. „U Girdova milosrdenství a moci Nejvyššího, udělám, co půjde.“ Podívala se po zbylých dvou

mužích, kteří se jeden druhému vyhýbali pohledem. „Girdovo milosrdenství vám," řekla klidně a vstoupila do místnosti.

Uvnitř byla velká komnata, prosvětlená díky oknům po obou stranách. Královo lože stálo na nízkém stupínku poblíž krbu, kromě něhož oteplovalo a lehce provoňovalo pokoj kadidlem ještě několik košů na oheň. Král ležel opřený o polštáře pod pokrývkou vyšívanou zlatou nití, ze sloupků se pnula stejná nebesa. Paks následovala muže blíž. Žena, která seděla u lože, vstala a vyšla jim v ústrety. Zdobily ji insignie Falkova rytíře, ale měla na sobě spíše šaty než zbroj.

„Má paní – vy jste paladin? Dokážete ho zachránit?"

„Nevím. Udělám to, k čemu mi bohové dají moc." Paks pohlédla za ni. Král měl zavřené oči a vypadal ve svých letech mezi padesátkou a šedesátkou mnohem starší, než jí řekli. Pozorně se dívala, zatímco žena přešla ke králi a tiše promluvila. Král pomalu otevřel oči, byly zastřeně modré. Přejel pohledem po místnosti a všiml si jí, pokusil se posadit.

„Buďte vítána v Lyonyi, lady, je nám ctí mít vás u našeho dvora. Omluvte, že nedokážu vstát –"

„Jistě, pane králi. Mohu přistoupit?" Kývl a mávl rukou. Paks přešla k loži. „Mohu se zeptat na povahu vaší nemoci?"

„Tu neznáme," ozval se muž vedle ní. „Jsem Esceriel, králův panoš." Paks to překvapilo, byl středního věku. Všiml si jejího překvapení a usmál se. „Lady, královým panošem je Falkův rytíř, stejně jako jím je tady Lieth. Ale abych odpověděl na vaši otázku, královští lékaři netuší, jaká nemoc ho sužuje."

„Cítím slabost a bolest tady –" řekl tiše král a dotkl se své hrudi a ramene. „Má matka měla stejnou nemoc a také na ni zemřela. Lékaři mluví o srdci a pak o plicích – protože se zdá, že se mi někdy nedostává vzduchu – a také v sobě v posledních dnech neudržím nic, co sním."

Paks se postavila vedle postele a vzala ho za ruku. Měl slabou a suchou pokožku, na kostech trochu uvolněnou, jako by patřila velice starému muži. Při vzpomínce na Rahelinu náhlou smrt měla trochu obavu začít s modlitbami, ale tlak vnitřního volání ji přinutil k činu. Když královu ruku pustila,

neměla představu, jak dlouho tam stála, ale odpoledne již přešlo ve večer. Podlamovala se jí kolena – Esceriel za ni rychle přistavil stoličku. Král klidně spal.

Lieth jí přinesla pohár svařeného vína. „Lady," zašeptala, „nikdy bych si nepomyslela, že uvidím něco takového –"

„Ani já ne," přidal se Esceriel. „Vaše moc je ohromná."

Paks zavrtěla hlavou. Připadala jí těžká jako kámen. „Ne má moc, ale moc Nejvyššího. Ach, jak jsem unavená!"

„Není divu. Našli jsme pro vás místo, kde si můžete odpočinout. A král spí, odpočívá, poprvé po několika dnech."

„Vyléčený ale není," upozornila je Paks. Pohlédli na ni.

„Ale možná –" začala Lieth.

„Ne. Je mi líto. Nevím proč, to nevím nikdy. Není však vyléčený, jen se mu načas ulevilo."

„I to je dost," odvětil přesvědčeně Esceriel. „Jestli jste už nabrala dost sil, zavedu vás do vaší komnaty."

„Jste si jistý –?"

Esceriel se neočekávaně usmál. „Dala jste nám celé hodiny na přípravu, lady. Stála jste tu od časného odpoledne až do soumraku. Můžete jít?"

Paks se namáhavě zvedla ze stoličky. „Můžu."

Její komnata byla jen o dvoje dveře dál od královy, byl to malý pokoj s krbem a stěnami ověšenými tapiseriemi. Jediné okno skýtalo výhled na vnitřní nádvoří a zahrady, nyní pokryté vrstvou sněhu. Na vysoké vyřezávané posteli ležely napěchované přikrývky a v nohách byl složený kožešinový přehoz. Její tlumok někdo opatrně položil na vyřezávaný stůl.

„Lady, jestli něco potřebujete, tak si řekněte. Sluhové za okamžik přinesou teplou vodu a potřeby na koupání. Jedla byste raději o samotě nebo v hodovním sále?"

„O samotě, pokud to nebude nezdvořilé. Jsem dost unavená."

„Není divu," zopakoval Esceriel. „Řeknu, že si přejete nerušeně odpočívat."

Paks kývla. „Děkuju, sire. Kdyby se ale vzbudil král a chtěl se mnou mluvit, jsem mu kdykoliv k službám."

„My děkujeme vám, lady, víc než si dokážete představit. Jen, lady – omlouvám se, ale – nezachytil jsem vaše jméno –"

„Ach.“ Paks si uvědomila, že ji hašteřící se šlechtici nepředstavili. „Jsem Paksenarrion Dorthansdotter. Dříve jsem byla vojákem vévody Phelana z Tsaiy, teď jsem paladin Nejvyššího a Girda.“

Uklonil se. „Buďte tu vítána, Paksenarrion. Sier Halverik by vás bezpochyby řádně představil, stejně jako Belvarin, ale když jsou ti dva pohromadě, mají spolu jen málo trpělivosti.“

„To jsem si všimla,“ zavrtěla hlavou Paks.

„Samozřejmě to není starost pro paladina, ale –“ Esceriel se odmlčel, protože do místnosti vešli dva silní mladíci s hlubokou kádí vody, z níž stoupala pára. Za nimi kráčel seschlý muž s vyřezávanou truhličkou, na níž ležela hromádka složených osušek. „Ach,“ řekl Esceriel. „Tady Joriam nese věci na koupání. Už půjdu. Požádejte Joriama o cokoliv, co byste potřebovala, dokáže mě kdykoliv najít.“ Esceriel se znovu uklonil a odešel, stejně jako oba mladíci. Paks zachytila pohled starcových tmavých očí, soustředěný a zvídavý.

„Nu, paní, doufáme, že vás potěšíme,“ začal, odložil osušky na postel, otevřel truhličku a ukázal jí několik koulí voňavého mýdla. „Tady je mýdlo z andrasku, figanu a errisu. Myslíme, že ta jsou pro poutníky v zimě nejlepší.“

O andrasku ani figanu Paks nikdy neslyšela, erris jednou viděla v obchodě, byla to žlutě kvetoucí bylina. Prodavač říkal, že se používá na mýdla a vína. Sledovala, jak Joriam pokládá osušky a mýdla do úhledné řady, každý jeho pohyb byl přesný a obřadný. Vytáhl malý šuplíček ze spodní strany truhličky, vyňal z něj dva hřebeny, jeden z kosti a druhý z rohoviny, a položil je nad řádku mýdel. Pak na ni pohlédl.

„Mohu vám vzít plášť, paní?“ Když Paks kývla a sáhla po přezce, stoupl si za ni, aby ho podržel. Paks uvolnila pochvu s Tammarrioniným mečem – jak o něm stále přemýšlela – od opasku a odložila ji na postel. Potom si přetáhla opasek na meč přes hlavu, také ho hodila na postel a začala si povolovat šněrování kožešinou lemované tuniky, která jí zakrývala zbroj. Otočila se a uviděla, že Joriam s rozšířenýma očima zírá na jílec meče.

„Co se děje?“ zeptala se, když se nehýbal.

„To je – u Nejvyššího, paní, kde jste přišla k tomu meči?“ Znělo to spíše jako obvinění než otázka, starcovy oči plály hněvem.

„Je to dárek,“ odpověděla a upřeně ho sledovala. „Dal mi ho vévoda Phelan z Tsaiy, ten meč patřil jeho ženě.“

„Phelan z Tsaiy,“ zamumlal Joriam a znovu se pozorně zadíval na jílec. „Omlouvám se, paní, ale – má ten meč na čepeli runy?“

„Ano,“ odvětila pomalu Paks. „Co –“

„Jak je ten Phelan z Tsaiy starý? Je to velice starý muž, stejně starý jako já?“

„To v žádném případě. Je středního věku, asi kolem padesátky.“

„A říkáte, že ten meč patřil jeho ženě? Jak k němu přišla ona?“

Paks všechny ty otázky začínaly mírně obtěžovat, ale Joriam se tvářil upřímně. „Vím o tom jen tolik, co mi bylo řečeno, Joriame. Ten meč patřil jeho ženě a získal ho po její smrti, když zemřela v bitvě proti skřetům. To se stalo asi před patnácti lety. Ti, kdo mi to řekli, jsou stejně čestní jako všichni, které znám, a jsem paladin. Proč se na to ptáš? Víš o tom meči snad něco víc?“

Joriamova tvář se stáhla do sítě vrásek. Pomalu zavrtěl hlavou, avšak odpověděl: „Paní, sotva mohu uvěřit svým očím, ale – jestli jsou ty runy stejné, pak ten meč pochází odsud. Před mnoha lety bych řekl z rukou královny.“

„Cože!“

„Ano, paní. Jste moc mladá, abyste to pamatovala – možná jste o tom nikdy neslyšela. Když jsem tu však sloužil jako mladík, vládl této zemi starší nevlastní bratr současného krále. Jmenoval se Falkieri a podle starých způsobů se oženil s elfkou, aby ve vládnoucím rodě obnovil cit pro taig.“ Joriam na ni pochybovačně pohlédl. „Nemáte strach z elfů, že ne, paní? Někteří girďané jsou –“

„Já ne,“ prohlásila Paks. „Mám mezi elfy přátele a strávila jsem nějaký čas na jihu s vašimi hraničáři. Respektuji taig stromu, lesa i taig království.“

Joriam spokojeně kývl. „Dobrá, pak vám o tom možná

něco vyprávěli hraničáři. Lyonya je elfí i lidská, království i jeho vládce jsou jako kořen a větve – a ve zdraví mu vládne ten, kdo dokáže přímo vycítit změny v taigu. Starý král – Falkieriho otec a zároveň i otec současného krále – jeho první žena v sobě měla elfí krev, i když to nebyla čistokrevná elfka, takže Falkieri měl cit pro taig, ale měl ho jen tolik, že to právě dostačovalo. Jednal moudře, když se oženil s elfkou, ať se pak říkalo cokoliv. V jejich synovi se tato schopnost probudila velice brzy a v jejich dceři také, ubohé děvče."

„A co se tedy s jejich dětmi stalo? Nebo má v nároku na trůn přednost bratr před dětmi?" Paks napadlo, jestli se starci už nepomíchaly myšlenky v hlavě, protože zatím se ten příběh nepodobal tomu, co slyšela od ostatních.

„Ne, to vám právě říkám. Současný a předešlý král mají jinou matku, takže to jsou Falkieriho nevlastní bratři. Druhá králova manželka byla z čistě lidského rodu. Myslel si, že na tom nesejde, když měl zdravého Falkieriho zasnoubeného s čistokrevnou elfkou. Jenže když porodila a odkojila první dvě děti, zatoužila královna vzít syna ukázat svému lidu. Asi jde o nějaký elfí obřad, nevím. Byl jsem příliš mladý na to, aby mi o tom řekli víc. Tak královna s princem odjeli z Chayi do Lesopaní, princeznu tu nechali s králem. Někdo na ně však v lesích poblíž hranice zaútočil a zabil je."

„Zabil?" Takže šlo o tentýž příběh, jen vyprávěný z jiného pohledu.

„Ano. Když o nich dlouho nikdo neslyšel – protože elfové by bývali poslali zprávu, že bezpečně dorazili, a kromě toho byl východní taig neklidný – začalo se po nich pátrat a našly se vozy a těla. Tedy většina těl. Nikdy nenašli princovo tělíčko, ale byl malý – teprve čtyřletý – a možná ho odnesla nějaká šelma." Odmlčel se, aby viděl, jestli nemá nějaké otázky. Paks mu gestem naznačila, aby pokračoval. „Takže si, předpokládám, dokážete představit, jak to tu pak vypadalo. Král byl zoufalý. Přísahal si se svou ženou manželství na celý život, a odmítl se proto znovu oženit, i když mu zůstal jediný dědic – jeho dcera. A třebaže se usilovně snažil, nikdy svůj žal nepřemohl. Myslíme si, že ho smutek nakonec zabil. Tehdy bylo princezně devět nebo deset let a královi mladší

bratři byli ještě příliš mladí na to, aby vládli bez regenta, proto byl princezniným regentem jmenován králův bratranec.“ Joriam se znovu odmlčel a přejel rukama po osuškách na posteli. „Promiňte, paní, ale vystydne vám voda. Ten příběh může počkat, až se vykoupete.“

Paks se na něj podívala. Zdálo se, že Joriam nemá daleko k slzám. Bývala by si nepomyslela, že starce dokáže ten dávný příběh tak dojmout. „Možná je to, co mi vyprávíš, důležitější než horká lázeň,“ podotkla.

„Paní, já – budu pokračovat, jestli si to přejete, ale myslel jsem na vás, je vám chladno a jste unavená –“ Paks opravdu byla zima a cítila silnou únavu, v zádech jako by měla prut horkého kovu. Pohlédla na káď, ze které stále stoupala pára.

„Joriame, chci si to poslechnout, ale máš pravdu – jsem unavená, je mi chladno a možná bych tomu příběhu nevěnovala dostatečnou pozornost. Ale dokud ho nevyslechnu, nechci, abys o tom meči někomu říkal. Možná to není on – a stále si nejsem jistá, komu si myslíš, že ten meč patří.“

„Nikomu to nepovím, paní. Jen to, že ten meč zase vidím – že se vrátil v těchto hrozných časech –“

„Rozumím.“ Nerozuměla, ale připadalo jí to jako ta pravá odpověď. „Nebude mi to trvat dlouho, mohl bys mi zatím přinést něco k jídlu – třeba polévku – a pak si promluvíme.“

Kývl a řekl: „Vezmu vám vyprat vaše věci.“ Paks se vysoukala ze šatů, zatímco Joriam odtáhl jednu z tapiserií. Za ní se objevil výklenek s věšáky na oblečení a zásuvkami zapuštěnými do zdi. Odtamtud vyňal stařec dlouhé jemné roucho a pověsil ho k ohni, aby se ohřálo. Paks napadlo, jestli se stařík na odchodu nepokusí zmocnit meče, ale nedotkl se ani zbraně, ani opasku.

Horká lázeň ulevila jejímu rozbolavělému tělu a právě se příjemně protahovala na nízkém sedátku u ohně, když se vrátil Joriam s podnosem, následovaný stejnými mladíky, kteří odnesli vodu a vlhké osušky. Přinesl jí hlubokou misku polévky, talíř nakrájeného masa ve vlastní šťávě, dva malé bochníčky chleba a také vysoký pohár a džbánek.

„Posaď se ke mně,“ vyzvala ho Paks, „a pověz mi zbytek toho příběhu.“

„Sednout si?“ znělo to téměř pohoršeně. „Zvládnu to docela dobře vestoje, paní.“ Opřel se o stěnu a pokračoval: „Jak jsem řekl, král zemřel, když bylo princezně devět nebo deset let. Jeho bratranec byl čestný muž –“ Paks poznala, že se Joriam snaží mluvit spravedlivě o někom, koho neměl v lásce. „Věřím, že dělal, co mohl. Ale víte, paní, že někteří lidé mají z elfů strach – nemají je rádi – a on sám neměl vůbec žádný cit pro taig. Princovu smrt dával za vinu královně – kvůli tomu, že podnikla tu cestu – a neměl rád elfy u dvora, kteří mohli vzdělávat princeznu v použití smyslu pro taig.“

„Nevěděl snad, že Lyonyi musí vládnout někdo, kdo dokáže vycítit taiginy?“

„Myslím, že tomu nevěřil. Někteří lidé jsou už takoví – je to, jako by slepý nedokázal přiznat, že jiní vidí, když on sám zrak postrádá. Naše malá princeznička však byla jinak skvělá a on se k ní choval čestně. Trval pouze na tom, že se jako jediná dědička musí brzy vdát. Když se s ním o to elfové přeli, poslal je pryč.“

Paks si vzpomněla, co jí říkal Ardhiel. „Není snad pravda, že elfové a půlelfové – dokonce i čtvrtelfové – dospívají později a neměli by se ženit a vdávat příliš brzy? Myslím, že obzvlášť to platí u žen, protože kdyby otěhotněly příliš mladé –“

„– mohlo by to mít osudné následky,“ dopověděl Joriam trochu hněvivě. „Ano. A to se té ubohé dívence stalo. Regent a Rada trvali na tom, aby se vdala, jakmile dosáhne zákonného věku, a vyložili jí to jako její povinnost. Princezna byla velice statečná a bývala by se odvážila čehokoliv, aby povinnosti dostála. Proto se vdala v roce, kdy byla korunována královnou – vzala si regentova syna –“

„Ničema –“ začala rozzlobeně Paks, která v tom viděla regentovo spiknutí.

„Ne –“ Joriam byl uvážlivější. „To si nemyslím. Jeho syn ji miloval a ona ho měla ráda také, už od dětství. Nepotřebovala si brát elfa, protože sama byla půlelfka – všechny její děti by měly cit pro taig. A on se vzdal veškerých nároků na trůn v případě, že by zemřela. Ne, myslím si, že to způsobil strach, strach z elfů. Pak ji přiměli, aby se brzy provdala, a to ji zabilo. A dítě také.“ Joriam sklopil pohled. Paks dojedla

polévku a pustila se do masa. Čekala, až Joriam znovu najde ztracený klid.

„Potom to začalo být opravdu špatné," pokračoval tiše. „Dokud se měla ujmout vlády ona – ačkoliv neměla žádný výcvik, měla silný dar vycítit taiginy. Regent by jí naslouchal. Jak jsem řekl, byl čestný, a kde mohl, udělal, co si přála. Po její smrti se Rada rozhodla nabídnout korunu Falkieriho mladším bratrům, kteří na to už v té době měli věk. Jenže – druhá manželka starého krále byla z čistě lidského rodu a potomci této větve neměli žádný cit pro taig. Prosím, chápejte mě dobře, paní, byli to dobří muži, stejně jako je náš král i teď. Byli čestní, stateční a oddaní království. V jiném království by to mohlo stačit. V Lyonyi ne."

„A co dědici současného krále?"

Joriam si odfrkl. „Žádného nemá – ne přímého. Tento královský rod téměř padesát let stíhalo jedno zlo za druhým, paní. Po něm by byla řada na bratrancích a příbuzných z druhého kolena starého krále. Kdyby k tomu došlo, mohla by si činit nárok na trůn polovina šlechticů. Válka – u bohů, paní, neměli jsme v Lyonyi válku, kromě hranic, od chvíle, kdy tu lidé s elfy uzavřeli dohodu. Přesto se jí teď všichni bojí. Zdá se, že jí nezabrání nic – a při pomyšlení na Lyonyi ve válce, třeba na vypálené lesy… říkáme si, co asi udělají elfové. Koneckonců je to společné království."

Paks kývla. „Chápu. A teď k meči. Komu patřil?"

„Královně, paní – ne mladé zesnulé královně, ale Falkieriho elfí manželce. Nosila ho. Když jsem sem poprvé přišel sloužit, viděl jsem ho v její ruce i u ní na stěně. Ten drahokam v jílci – záštita –"

„A runy, říkal jsi. Jaké runy?"

„Neumím je číst. Pamatuju si tvar dvou z nich, protože jednou, když jsem –" zarazil se a zrudl. Paks ho sledovala, nyní velice pozorně. Zamrkal a pokračoval: „Něco jsem rozbil, paní, a dostal jsem za to vyhubováno. Byla tehdy poblíž a meč měla povytažený. Přistihl jsem se, že na něj zírám."

„Jak vypadaly ty runy, které jsi viděl?"

„Takhle." Namočeným prstem načrtl na leštěný povrch dřevěného podnosu neumělou kopii runy pro poklad a něco, co Paks nedokázala vůbec přečíst.

„Je tu ještě někdo, kdo by ten meč poznal a dokázal by si vzpomenout na všechny runy, které na něm jsou?“

Joriam se zamyslel. „Jsem tu teď nejstarší sluha, když elfové odešli –“

„Elfové odešli? Proč? Jak?“

„Nejprve kvůli regentovi. Později… Nemyslím tím samozřejmě, že nejsou žádní elfové v Lyonyi, ale do Chayi, za králem, jich přichází jen málo. Chladné přivítání nesou dost nelibě.“

„To bych nesla i já, kdybych byla elf,“ zamumlala Paks. A pak, hlasitěji, řekla: „Ale jsou tu ještě nějací?“

„Myslím, že ano. Sier Halverik je starší než já, ačkoliv na to nevypadá – má elfí předky, chápete? Tenkrát u dvora dost pobýval. A pár dalších – starý lord Hammarrin, vrchní podkoní – bude mu kolem devadesáti. Sier Galvary. Tekko, tehdy byl vrchním lovčím, ale už je patnáct let ve výslužbě. Ti všichni by ten meč poznali, ale Tekko nezná runy o nic lépe než já.“

Paks dojedla a protáhla se, poté co odsunula podnos stranou. „Dobrá, Joriame, zdá se mi, že nejlepší by bylo promluvit si s těmi ostatními. Jestli mám u sebe poklad vašeho království, musí se vám vrátit – je to tak?“

Překvapeně se na ni zahleděl. „Ale paní – vy máte ten meč –“

„Není první a pochybuju, že bude poslední. Jestli patří sem, ochotně vám ho dám –“

„Ale o to nejde! Paní, prosím –“ zatvářil se nešťastně Joriam. „Samotný meč nám nepomůže. Než začaly potíže, patřil královně. Myslel jsem –“ Zavrtěl hlavou. „Nevím. Jsem starý, nikdy jsem tu nebyl ničím jiným než sluhou. Kdybychom však dokázali zjistit, co se stalo – když je tu její meč, třeba nepřišla o život. Možná to tělo, které našli, nepatřilo jí. Třeba ji někde uvěznili a je možné ji osvobodit, mohla by se vrátit a vládnout –“

Nyní zavrtěla hlavou pro změnu Paks. „Joriame, neumím si představit, že by někdo dokázal uvěznit elfku, královnu, na čtyřicet pět až padesát let, nenechal pátračům ani stopu a ještě ji udržoval naživu a v takovém stavu, že by dokázala vládnout, kdyby ji někdo našel.“

„A co – kuaknomové? Povídá se, že dokážou zajmout elfy –“

Paks cítila, jak jí ztvrdly rysy, a všimla si, že Joriama její výraz šokoval. „Já mezi kuaknomy byla, Joriame. Z jejich říše se dá vrátit buď rychle, nebo vůbec.“

„Pardon, paní. To jsem nevěděl.“

„Byla jsem v zajetí kuaknomů jen pár dní a utržila jsem víc jizev než za roky bojování v Aarenis. Jizev na těle i na duchu.“

„Omlouvám se, paní –“

„Nevadí. Ale musím mluvit s těmi ostatními. Bohové mě sem povolali z nějakého důvodu – tvoji lidé doufali, že proto, abych uzdravila krále, ale možná to bylo kvůli tomu, abych vrátila ten meč. Žádám v této věci tvou mlčenlivost, Joriame, dokud se ti, které jsi zmínil, neshromáždí před svědky. V takové věci se vše musí udělat důkladně.“

„Ano, paní. Promluvíte si nejprve se správcem? Nebo se sierem Halverikem?“

Paks se zamyslela. Neznala mocenské vlivy na tomto dvore, ačkoliv hádka mezi sierem Halverikem a sierem Belvarinem jí neunikla, stejně jako bdělá autorita královských panošů. A elfů se to týkalo také.

„Promluvím s králem,“ řekla. „Má právo to vědět první. Potom, pokud bude moci, svolá všechny svědky, kteří jsou třeba. Trvám však na tom, aby u toho byli i elfové. Určitě tu nějaký je – třeba nějaký velvyslanec.“

Joriam se zatvářil ustaraně. „Na druhém konci Chayi mají svou radnici, paní – tam se už ale nezdržují. Ale proč –“

„Protože jsi říkal, že ten meč patřil jí. Byla to elfka. I oni na něj mají právo, Joriame. Byla jednou z nich. Možná na něj mají nárok.“ Paks odsunula podnos i stoleček stranou a vstala. Stále se cítila unavená, ale koupel a jídlo ji osvěžily. A v hlavě jí pulzovalo volání, které ji sem přivedlo.

Kapitola sedmnáctá

Když se Paks oblékla do suchých a čistých šatů, byla venku už tma. Světlo hvězd a pochodní se společně odráželo na zasněženém nádvoří. Joriam na ni čekal přede dveřmi jejího pokoje a doprovodil ji ke králově komnatě. Dveře otevřel Esceriel a překvapeně povytáhl obočí.

„Paní – myslel jsem, že jste – pardon, jste tu vítána –“ Jeho hlas však zněl tázavě.

Paks na sobě měla opět svou lesklou zbroj a k pasu si připjala záhadný meč. „Král?“ zeptala se tiše.

„Vzbudil se bez bolesti, paní, a s chutí pojedl. Potom opět usnul. Musím ho budit?“

Paks se střetla s pohledem obou panošů. „Vysvětlím vám to.“ Společně poodešli k okennímu výklenku. „Přivedlo mě sem volání,“ začala tiše Paks. „Neznám jeho důvod. Když jsem se dozvěděla, že je váš král tak vážně nemocný, doufala jsem, že jsem přišla, abych ho uzdravila. Jak jsem zjistila, to nebyl ten důvod, což jsem vám také řekla.“ Panoši se ošili, ale mlčeli. Paks pokračovala: „Když jsem si odkládala věci, abych se vykoupala, Joriam si všiml něčeho, co považuje za poklad tohoto království.“

„Cože! Starý Joriam?“

Paks kývla. „Ano. Jestli má pravdu, možná mě sem mé volání zavedlo proto, abych vrátila tento poklad Lyonyi – možná má nějakou moc, kterou vám může přispět ku pomoci a o níž já ani on nic nevíme. Joriam jmenoval několik dalších lidí, kteří jsou dost staří na to, aby ten poklad poznali – jestli

je to skutečně on. Myslela jsem si však, že by o tom, jak se má tato věc prošetřit, měl rozhodnout sám král.“

Esceriel se zatvářil zmateně. „Ale – paní – co byste dělala s královským pokladem Lyonye? Joriam jistě nenaznačoval – chci říct, vy nemůžete být zlodějka –“

„Ne. Ale sama bych ráda věděla, kde tato věc byla od chvíle, kdy odtud zmizela – pokud se tak stalo – a jak se doslala tam, kde jsem ji našla. Nezeptali jste se však ještě, co to je.“

„Ne.“ Oba panoši zavrtěli hlavou. „Kdybyste nám to chtěla povědět, udělala byste to.“

„Souhlasíte tedy, že by se to král měl dozvědět jako první?“

Podívali se na sebe. „Asi ano.“ Esceriel se tvářil pochybovačně. „Několik týdnů ale nebyl schopen žádné práce. Rada –“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. Jestli je to to, co si Joriam myslí, je to relikvie královského rodu. A souvisí i s elfy – vznešenými elfy – a král musí rozhodnout, co dělat.“

„Ano, rozumím. Máte pravdu. Nemohlo by to ale počkat do rána? Jestli král dokáže prospat celou noc, byť jen jedinkrát –“

Paks znovu zavrtěla hlavou a viděla, že oba pochopili, co svým odmítnutím míní. Přesto ho vysvětlila: „Je mi to líto – opravdu líto. Jak jsem vám ale řekla, bohové mě sem neposlali, abych ho uzdravila. Možná nebude žít dlouho a soudím, že tato věc je natolik naléhavá, aby to vyrušení ospravedlnila, i kdyby se jednalo o jeho poslední odpočinek. Později udělám, co půjde, abych mu znovu ulevila.“

Krátce přikývli, nechali ji ve výklenku a tiše přešli k posteli, aby probudili krále. Konečně jí Lieth pokynula a Paks znovu přistoupila k loži. Králova tvář už nebyla tak napjatá jako předtím, ale barvu neměl o nic lepší. Jeho rty se zvlnily v pokusu o úsměv.

„Paní – musíte mít nějaký důvod k tomu, že jste mě probudila. Nemám žádné bolesti, ale – necítím v sobě ani sílu. Co se děje?“

„Pane králi, váš starý sluha Joriam poznal mezi mými věcmi něco, o čem si myslí, že je to poklad vašeho rodu. Jestli

má pravdu, pak může být navrácení tohoto pokladu důvodem, proč jsem tu. A protože ho vyrobili elfové a patřil elfí manželce vašeho staršího bratra, který vládl této zemi před mnoha lety, myslela jsem, že byste se to měl dozvědět první a rozhodnout, jak se s ním má naložit.“

Králi se zaleskly oči a tváře na okamžik získaly jemný odstín barvy. „Poklad? Vyrobený elfy a patřící elfí královně? Potom by to musel být –“ odmlčel se, očividně přemýšlel. „Je to prsten nebo meč, paní?“

„Meč,“ odvětila Paks. Nevytahovala ho. Král pohlédl k jejímu boku a ona poodhrnula plášť.

Kývl. „To by mohl být on – její meč měl v jílci takový zelený drahokam. Na to si vzpomínám, i když jsem byl teprve chlapec, když jsem ho viděl naposledy. Jak jste k němu přišla?“

Paks zopakovala, co pověděla Joriamovi. Král pozorně naslouchal. „Nechápu, jak by to mohl být on,“ řekl pak. „Jak by se takový poklad dostal k tsajskému žoldnéři?“

„Jestli si dobře vzpomínám,“ odpověděla Paks, „byl to svatební dar od Aliama Halverika pro jeho manželku.“

„Halverik!“ Král se pokusil zvednout. Lieth a Esceriel mu rychle pomohli a nakupili za něj polštáře. „Bylo by možné, že by Halverikové – ne. Tomu bych u nich nevěřil!“ V jeho hlase však zaznívaly pochybnosti. Paks se zděsila.

„Pane králi, to určitě neznamená, že by ho Halverik ukradl – nebo měl něco společného s tím útokem. Není dost starý –“

„U Falkova ostří! To je pravda – je jen o pár let starší než já. Nebyl ani u dvora. Zapomeňte, že jsem řekl něco takového – prosím. Je to mou slabostí, paní, a ta hodina…“ Jeho hlas se vytratil. Potom však opět promluvil s novou silou. „Vlastně si teď vzpomínám, že jsme byli oba pážaty, když se to stalo. Samozřejmě že Aliam to být nemohl.“

„Pane králi, Halverikové váš rod vždy věrně podporovali,“ připomněl klidně Esceriel.

„Ano, ano – já vím. Proto jsme byli jako pážata vychováváni na Halverikové panství. Já jen – na okamžik –“

„Při takovém překvapení může přijít na mysl cokoliv, pane králi,“ podotkla Paks. „Myslím si však, že je důležité, aby-

chom ten meč určili s jistotou. Od chvíle, kdy mi to Joriam řekl, jsem ho nevytáhla z pochvy, jeho čepel tu nikdo neviděl. Dokážete ho popsat?“

„Ano,“ přisvědčil král. „Jílec – nu, ten jsem mohl vidět, protože jste ten meč nosila. Na čepeli, jak si vzpomínám, byly runy. Nevzpomínám si přesně jaké. Averrestinil – tak se královna jmenovala – ho vytahovala jen zřídka. Také jsem byl malý chlapec a u dvora jsem nepobýval často. Elfové by je znali – pokud je do toho chcete zatahovat – a sier Halverik. Možná také starý lovčí, jestli ještě vidí. Averrestinil ráda lovila.“

„Pane králi, elfům to *musíme* oznámit. Spíš než kdokoliv jiný mohou právě oni potvrdit, jestli je to ten meč nebo ne. Vím, že ho vyrobili elfové a je kouzelný, ale nic jiného.“ Paks pohlédla na panoše, v jejich očích se zračilo nadšení. Obrátila pozornost zpět ke králi. „Nevím, pane, co dobrého tento meč přinese – pokud je to ten, který se ztratil při smrti královny a prince –“

„Třeba vyjeví dědice – pravého dědice –“ začala Lieth. „Slyšela jsem o takových mečích – když je tasí ten, který má vládnout, rozzáří se.“

Paks bez rozmýšlení rychle odpověděla: „To nemůže být ono. Září, když ho tasím já –“ Potom si teprve uvědomila, jak by si mohli její slova vykládat. Bylo však už příliš pozdě. Lieth s úsměvem kývla, a když Paks pohlédla na krále, usmíval se také.

„Jestli je to tak, potom je možná vaším úkolem zachránit Lyonyi tím, že usednete na trůn.“

„Ne, můj pane!“ couvla před tou myšlenkou Paks. „Já jsem voják – Girdův bojovník – ne vládce.“

„V každém případě souhlasím s tím, že ten meč musíme určit a vyzkoušet. A to i za pomoci elfů.“ Vzdychl. „Kdyby tak byl naživu můj bratranec – dělal regenta mé neteři, než zemřela – ten jednal s elfy opatrně a zároveň moudře. Já s nimi mám jen máloco do činění.“

„Pane králi, přejete si, abychom ty lidi shromáždili tady, ve vaší komnatě?“ Paks cítila potřebu pobídnout ho ještě té noci k nějakému jasnému činu.

„Musíme to provést veřejně,“ přemítal král. „Tak důleži-

tou věc nemůžeme skrývat. Ano – přiveďte je sem, ale poskytněte slyšení všem sierům, lidem i míšencům.“

„Ale můj pane,“ ozval se Esceriel a starostlivě se zachmuřil. „Nejste dost silný –“

Král se dokázal usmát jistěji. „Starý příteli, budu tak silný, jak musím – tuto milost mi bohové dosud dopřáli. Jestli díky této věci může být mé království v lepším stavu – jestli dokáže zabránit hádkám a hašteření, jaké denně slýchám za svými dveřmi –“

„Snažíme se, můj pane –“ odvětil Esceriel.

„Já vím, já vím. A také vím, proč nastaly. Mít o den života méně, Escerieli, to stojí za to, abych své království zanechal v naději a míru.“ Zhluboka se nadechl a zdálo se, že ho to náhle zabolelo, protože ztuhl. Paks položila svou ruku na jeho a král se opět usmál. „Ne, paní – v tuto chvíli nepotřebuju více vaší síly. Budu si šetřit tu svou na to, co musím říct, až přijdou. Lieth, namíchej mi lektvar na zahřátí a zavolej mistra Oscarlita. Escerieli, ty povolej všechny siery v Chaye a kyllan-siery těch, kteří tu nejsou. Také zavolej elfa s nejvyšší hodností – bohužel nevím, který to je, ale dá se to snadno zjistit.“

„Nevím, jestli ten elf přijde –“ odpověděl Esceriel.

„Přijdou, když je zavolám já,“ pravila Paks. „Mohu, pane králi?“

„Ano – udělejte to. Jestli můžete, shromážděte je v Listovém sále. Kdyby jich přišlo tolik, bylo by tu přelidněno. Snesete mě dolů.“

„Můj pane –“

„Dost, Escerieli. Vím, že brzy zemřu, a zemřu šťastnější, až bude tohle za mnou. Chraň tě Falk, Escerieli – a teď jdi.“

„Můj pane a králi.“ S hlubokou úklonou a letmým pohledem na Paks opustil Esceriel pokoj. Lieth dala do krbu hřát jakýsi nápoj, také se uklonila a odešla vyhledat lékaře. Král pokynul Paks, aby se k němu naklonila.

„Esceriel mě příliš miluje, paní. Je to můj syn – bohužel levoboček, zplodil jsem ho s lidskou matkou, která měla víc citu pro taig než já – a bohužel je to můj jediný syn, který se dočkal dospělosti. Tuší to, ale neví – a nikdy neusiloval o moc pro sebe. Mám ho rád, paní, a pokud ho dokážete utěšit, modlím se, abyste to udělala.“

Paks cítila slzy, které ji zaštípaly v očích. „Pane králi, poskytnu mu takovou útěchu, jakou Nejvyšší umožní. Teď bych raději měla jít vyhledat elfy.“ Když se otočila k odchodu, král zavřel oči.

Najít v Chaye elfy nebylo tak snadné, jak doufala, ale ani tak těžké, jak se obávala. Zdálo se, že nikdo v paláci neví, kde přesně by mohli být. „Jsou tajuplní, paní, a různě se toulají –“ Bála se, že se všichni mohli stáhnout do elfích držav, kam neměla přístup. Po chladné a skličující cestě ulicemi Chayi však zaslechla několik elfích slov před hostincem. Vzhlédla. Na vývěsním štítě, osvětleném odleskem záře zevnitř, byla nakreslená harfa s břečťanovým věncem a pod ní elfí runa pro píseň. Paks strčila do dveří a vešla dovnitř. Jakmile vstoupila, zdálo se, že světlo zesláblo, v okamžiku se změnilo z jasně bílého v slabou narudlou záři dohasínajícího ohně. Paks cítila v kostech mravenčení vyvolané magií. Rozhlédla se.

„Jdeš pozdě, poutnice.“ Poblíž ní se vynořil hostinský, vysoký a podsaditý.

„Někoho hledám,“ odpověděla elfštinou Paks. Následovalo ticho. V jednom rohu zaslechla tiché zašustění šatů a potom se znovu ozval dech tam, kde se na okamžik všem zastavil.

„Jsi čistokrevná elfka?“ zeptal se elfsky hostinský. „Jsi z rodu listu nebo z rodu studny?“

„Nejsem,“ odvětila Paks, stále stejnou řečí. „Přesto mám přátele v rodech listu i studny a dostalo se mi pocty slyšet jejich moudrost a píseň. Jsem Paksenarrion, dcera Dorthanova, nazývaná Ardhielem přítelkyní elfů. Dotkl se mě elfane taig, iynisinové mě drželi v zajetí déle, než se mi chce říkat, a když se má zranění zhojila, bojovala jsem s daskdraudigem.“

„Slyšel jsem o takové Paksenarrion,“ řekl. „Prý je služebnicí Girda Mocné paže a přítelkyní kuakgana ze Sládkomostí a Kieriho Phelana z Tsaiy.“

„To je pravda.“ Paks čekala, zatímco kolem se znovu rozhostilo ticho. Pomyslela si, že elfové dokážou být stejně pomalí jako trpaslíci – a pak považují lidi za uspěchané.

„A co tu hledáš?“ otázal se konečně hostinský. „Máš v sobě tolik magie, kolik by uspokojilo většinu lidí.“

Paks se nenuceně zasmála. „Hledám tu někoho, ne něco. Někoho, kdo dokáže určit, co mám u sebe, a vyprávět mi příběh té věci. A nejen mně. Hledám elfy, o kterých jsem si myslela, že je v Chaye najdu – srdce Krásné Lyonye. Protože jsem slyšela, že toto je společné království lidí a elfů –“

„To bývalo kdysi, Paksenarrion,“ ozval se jiný hlas poblíž skomírajícího ohně. „Před mnoha lety. Zlo však ten sen zničilo –“

„A dobro ho může obnovit,“ pronesla Paks. Ucítila uvnitř sebe pobídnutí a přivolala světlo. V té nenadálé záři se objevila místnost plná elfů – mnozí z nich patřili ke vznešeným elfům, měli na sobě zdobné šaty. Její světlo se odráželo od drahokamů na prstenech, opascích a zbraních, zalesklo se na zlatém rámu veliké harfy, stříbrných přezkách a zbrojích. Stěna místnosti byla kolem dokola protkána vzorem, který tvořily lesklé dlaždice.

„Takže jsi paladin,“ promluvil pevným hlasem hostinský. Alespoň jeho nevylekala.

„Ano. Plním v Chaye poslání, povolali mě sem bohové, kterým sloužím. Toto volání mě vyslalo hledat elfy – takové, kteří pamatují lepší časy, kdy král Falkieri měl za ženu elfku a jejich dvě děti žily –“

„Cožpak si někdo přeje, aby se na ty časy vzpomínalo?“ otázal se elf v rohu. Seděl ve vyřezávaném křesle, které připomínalo trůn tvořený pletencem tří kořenů, jeho sametovou tuniku hojně zdobily zlaté a stříbrné výšivky.

„Král si to přeje,“ odpověděla. „Poslal mě, abych o to požádala.“

„Král? *Lidský* král?“

„Ano. Ví, že umírá, a chce zanechat Lyonyi v naději na lepší vyhlídky, než na jaké to vypadá nyní.“

Elfové se na sebe podívali, Paks cítila tíhu jejich pohledů.

„Až na smrtelném loži získal moudrost, která by nás býval mohla zachránit, kdyby přišla dříve,“ ozval se míšenec, který posedával přímo na krbu.

„Klid, Challme,“ řekl bohatě oděný elf. „Moudrost vždy stojí za to mít, na tu není nikdy pozdě. A pro lidi, které jejich

duše přežívají, je to dar nevyčíslitelné hodnoty.“ Vstal. „Paksenarrion, ty si na mě nevzpomeneš, ale už jsi mě viděla.“

Paks rychle propátrala své vzpomínky, ale marně.

Elf se usmál. „Umírala jsi ve sněhu – utržila jsi od zlé mocnosti taková zranění, že veškeré naše snažení málem přišlo vniveč, ačkoliv jsme dělali, co bylo v našich silách. A zachovali jsme se k tobě nezdvořile, když jsme na tebe seslali kouzlo, které způsobilo, že jsi zapomněla na svou pochůzku – ačkoliv přísahám, paní, že jsme tu listinu zanesli Estil Halverikové rychleji, než bys to zvládla ty.“

Paks cítila, že jí poklesla čelist. „Vy! Vy jste jeden z těch elfů, kteří mě našli poté –“

„Co jsi osvobodila elfane taig. Ano. Příbuzní, toto je skutečně přítelkyně elfů. Jsem rád, když tě vidím obdařenou takovou mocí, Paksenarrion. Čas od času se k nám doneslo, že zažíváš těžké časy.“ Mlčky kývla. „Můžeš své světlo zrušit, jestli chceš. Máme své.“ Nyní se usmíval, a když Paks ztlumila své světlo, vzduch kolem ní se rozzářil elfím světlem, podobným, ale perleťovějším. Nemělo žádný zdroj, který by mohla vidět, a nevrhalo stíny. „Té noci ses mě zeptala na jméno,“ pokračoval elf. „Usoudil jsem, že jsi neměla v úmyslu být nezdvořilá, ačkoliv jsem s tebou mluvil stroze. Těžko se mi připouštělo, že pouhý člověk dokázal to, o co se pokoušeli mnozí elfové a neuspěli. Ale nyní –“ Uklonil se. „Dovol mi, abych se představil. Jsem Amrothlin, syn Flessinathlin, paní, která vládne srdci Lesopaní, a bratr královny, o níž jsi mluvila.“

„Té královny, která –“

„Která zmizela se svým synem, princem. Ano. A pokud mé oči nezeslábly – což se nestalo – visí ti u pasu přesně ten meč –“

Paks na meč při uplynulém rozhovoru zapomněla. Nyní položila ruku na jeho jílec. „Právě kvůli němu, můj pane –“

Elf kývl. „Já vím.“ Propátral pohledem místnost. „Je načase, příbuzní, a možná víc než to. My elfové nejsme uspěchaní, ale čas pro tajemství minul a čas pravdy je nablízku. Půjde se mnou šest z vás: Berris, Gyorlan, Challm, Adreath, Signys a Preliath.“ Přešel k Paks. „Kdy si král přeje, abychom přišli?“

„Co nejdříve to půjde, pane.“

„Pak půjdeme hned. Udělal jakési gesto a elfí světlo pohaslo. Paks ve tmě zamrkala, dokud si její oči nezvykly na rudou záři krbu. Potom se otočila, protože slyšela, že se elfové shromáždili kolem ní, a vedla je zpět do paláce.

Po cestě mlčeli – nebo alespoň nevyslovili nic nahlas, ačkoliv se Paks domnívala, že v duchu jsou plní myšlenek. U hradní brány se strážným rozšířily oči, když uviděli Paks s ostatními. Očividně však měli své rozkazy, protože otevřeli bránu a stáli v pozoru. Prošli přes nádvoří ke vstupu do paláce. Tam stála Lieth, nyní formálně oděná ve zbroji a kabátci v královských barvách, zelené a zlaté.

„Lady Paksenarrion, shromáždění se bude konat v Listovém sále. Esceriel svolal mnoho pánů, a králova komnata nedostačuje.“

Paks ji představila elfům a Lieth se uklonila. „Buďte vítáni v králově sídle, pánové a dámy. Král se brzy dostaví.“ Lieth otevřela dvoukřídlé dveře do dlouhého a vysokého sálu s obloženými stěnami, který nyní jasně osvětloval bezpočet svící. Paks odhadla, že uvnitř čeká asi dvacet mužů a žen. V obou krbech plály ohně a na jednom konci stálo křeslo připravené pro krále. Když vstoupili do místnosti elfové, Paks si všimla, že při jejich spatření se některé tváře rozjasnily a jiné ztuhly. Otočila se k Lieth.

„Budete potřebovat pomoc při snášení krále sem dolů?“

„Ne, paní. Trval na tom, že si oblékne svou slavnostní zbroj a já ho s Escerielem a dvěma dalšími panoši sneseme na křesle. Žádal, abyste do jeho příchodu zůstala tu.“

„Budu se tím řídit.“ Paks vstoupila do místnosti. Téměř okamžitě k ní přistoupil sier Halverik.

„Tedy, paladine, vy jste doslova hodila pochodeň do sudu s olejem. Víte, o co jde?“

„Můj pane, čekám na králův příkaz, abych o tom promluvila.“

Halverik se na ni mazaně zahleděl. „A myslíte si, že bych se neměl ptát, že? Omlouvám se, paní. Už jsem dlouho v Radě a král je tak dlouho nemocný, že jsem příliš uspěchaný. Po ty dlouhé měsíce byly královy záležitosti našimi záležitostmi.“

„Nezlobím se, siere Halveriku.“

Kývl. „Doufám, že vám smím poděkovat za to, že jste mu ulevila. Proslýchá se, že po vaší péči spal dobře poprvé za několik měsíců.“

„Truchlím, pane, že mi nebylo dáno, abych ho uzdravila.“ Paks napadlo, jestli vůbec měla tolik říkat, protože věděla, že ostatní naslouchají.

„Já také.“ Uklonil se a vzdálil se. Sier Belvarin stál poblíž, mračil se a přistoupil k ní, jakmile Halverik odešel.

„Divím se, paní, že jste přivedla elfy sem do paláce. Možná nevíte, jak to vnímáme –“

„Nevím, jak to vnímáte vy, siere Belvarine,“ odvětila Paks ostře, „ale vím, že toto království patří elfům i lidem a bylo tomu tak od chvíle, kdy sem lidé přišli. Elfové tu dali lidem právo na půdu, to oni tu byli první.“ Belvarin zrudl a Paks pokračovala: „Kromě toho jsem poslechla králův rozkaz, který zněl, abych je sem přivedla.“

„Král tu *chtěl* elfy?“

„Samozřejmě,“ odpověděla Paks, nyní s úsměvem. „Bez jeho souhlasu bych sem nikoho nezvala, člověka ani nikoho jiného. Řekl mi, abych je našla a přivedla.“

S nevěřícným vrtěním hlavou Belvarin opět zmizel v davu. Paks ho nejistě pozorovala. Necítila žádné varování před zlem, jak tomu bylo ve Phelanově pevnosti, ale věděla, že je něco špatně.

„Dámy a pánové.“ Ve dveřích se objevili čtyři panoši, kteří nesli krále v křesle. Byl podepřený polštáři, vychrtlý a tvář měl popelavou. Promluvil muž oděný v barvě lesní zeleně, se kterým se Paks ještě nesetkala. Když panoši nesli křeslo vpřed, všichni se uklonili. Ze zdvořilosti se nikdo nedíval, když panoši pomáhali králi z přenosného křesla do toho, jež na něj čekalo. Potom zaujali místa po obou stranách krále.

„Pánové – dámy – vznešení elfové z Lyonye a elfích zemí –“ promluvil král slabým, ale pevným hlasem. Zhluboka se nadechl a pokračoval: „Dnes do Chayi dorazil Girdův paladin – sem, do tohoto paláce – a právě z toho důvodu jsem svolal toto shromáždění.“ Napil se ze stříbrného poháru, který Lieth držela připravený. „Má u sebe něco, co by mohlo být – říkám *mohlo být* – pokladem našeho rodu, ztraceným od

chvíle, kdy před více než čtyřiceti lety byla zabita Falkieriho královna a dědic. Pokud tomu tak je, možná se tento předmět vrátil, aby nám v této potřebné chvíli pomohl. Svolal jsem vás sem jako svědky jeho zkoumání a proto, abyste si poslechli, co o něm ví paladin.“

„Uprostřed *noci*?“ Paks nevěděla, kdo se to ozval – nějaká vysoká tmavovlasá žena na opačném konci místnosti. Král se však usmál.

„Ano, Jonnlith. Všichni víte, že nebudu žít dlouho. Paladin Paksenarrion pro mě žádala uzdravení, ale nedostalo se mi ho.“ Zvedl ruku, aby utišil mumlání, které se rozběhlo po místnosti. „Dost, prosím. Ulevila mi v mých bolestech – takovou úlevu jsem nezažil od jara. Jestli bohové rozhodli, že můj život je u konce, kdo jsem já – nebo ona – abychom se s nimi přeli? Nemám s ní žádné rozepře, patří jí jen mé velké díky. Paksenarrion, přistup.“

Paks přešla ke králově křeslu, vědoma si očí, které ji sledují, a uklonila se. Spíše cítila, než viděla, že ji Amrothlin těsně následuje.

„Ukažte jim meč v pochvě,“ vybídl ji tiše král. Paks odepjala pochvu od opasku a držela meč před sebou na rukou. Na většině tváří se zračil pouze zájem, jen na několika viděla soustředění. Sier Halverik. Přihrbený stařec v těžkém vlněném plášti s kožešinovým límcem. A samozřejmě všichni elfové.

„Kolik z vás si myslí, že dokáže určit tento meč?“ zeptal se král. Vystoupil Halverik.

„Pane králi, podle drahokamu v hlavici a tvaru jílce se velice podobá meči, který nosila elfí manželka vašeho staršího bratra Falkieriho. Na jeho čepeli byly runy. Má je i tento?“

„Počkej,“ řekl král. „Ještě někdo?“ Přišoural se drobný stařík v modrém, podpíraný mladším mužem.

„Viděl jsem ten meč v její ruce,“ pronesl třesoucím se hlasem. „Toho dne, kdy odjížděla, pane králi, když jsem jí vyvedl koně a vysazoval chlapce nahoru za ni. Měla ho u pasu. Kdybych se mohl podívat na záštitu – uvnitř oblouku bylo znaménko, chlapec tam záštitu něčím poškrábal. Královna se tomu smála a řekla, že to je jeho první zářez.“ Sklonil se nad

mečem, přejížděl po tom místě svým kostnatým prstem a pátral nehtem po rýze. „Ano – tady je. Vidíte ji?“

Paks přidržela meč tak, aby ho viděl král, a ten našel rýhu také. „Děkuji, lorde Hammarrine. Ještě někdo?“

Nyní vystoupil přihrbený muž. Tvář měl snědou a větrem ošlehanou do sítě hlubokých vrásek, ale pohyboval se s větší lehkostí než předešlý. Natáhl svou drsnou ruku a zlehka se dotkl pochvy. „Tvrdím, že je to on, pane králi. Má – je na dotyk stejný, jako byl vždycky. I ten kámen je stejný –“ Dotkl se opatrně prstem i jeho. „Viděl jsem ten meč mockrát – alespoň ten jílec a záštitu. Jenže nebyl její, jak si vzpomínám, ale chlapců v –“

„Cože!“ vykřikl jeden z mladších lordů.

„To je pravda,“ znovu se k nim otočil Hammarrin. „Vzpomínám si, že povídala něco o tom, že mu ho jednoho dne dá. Ale co na tom sejde?“

„Mistře Tekko,“ řekl král, „víš, jaké runy byly na tom ostří?“

Starý lovčí svraštil tvář do bezzubého úsměvu. „Já, pane? Ne, já znám jen runy stezek a pěšinek. Dokážu docela dobře přečíst jelena a vlka. Vím, že ten meč na sobě něco měl, ale nevím co.“

„Promiňte, pane králi,“ pravil klidně Amrothlin. „Mohu promluvit?“

Král se na něj zahleděl. „Vy jste elf, sire?“

„Ano.“ V elfově hlase nezněl žádný posměch, který do něj svedou vložit, jak Paks věděla. „Ta lady, o níž mluvíte, manželka vašeho bratra Falkieriho, byla má sestra. Tento meč i jeho příběh jsou mi dobře známy.“

Místností proběhl šum, rychle jako zacupitání myšky. Král znovu zvedl ruku a upil další doušek z poháru, který držela Lieth. „Poslechneme si ten příběh, když dovolíte, pane elfe.“

Amrothlin se otočil tak, aby mu viděli do tváře i ostatní v místnosti. „Pane králi, v době, kdy královna porodila první dítě, požádala svou rodinu v Lesopaní, aby pro něj ukula zbraň. Předvídala, že jeho život bude plný nebezpečí, a přála si, aby ho chránilo takové ostří, které umí vytvořit jen elfové. Proto se kováři pustili do práce a po nich i pěvci, aby vložili do této čepele kouzla, která by mu posloužila nejlépe.“

„Ale nosila ho *ona*," vyhrkl někdo. Paks zaslechla syčení, kterým ho ostatní umlčeli.

„Máte pravdu," odvětil Amrothlin. „Nosila. Usoudila, že její syn vyroste ve vysokého muže, jak je tomu u většiny půlelfů, a velikost meče tomu odpovídala. Ale –" Na okamžik utkvěl pohledem na zbrani, kterou držela Paks. „Takový meč, ukutý proto, aby sloužil především jedné osobě, dokáže měnit rozměr a tvar, když je to třeba. Královna ho udržovala ve tvaru, který mohla používat ona, dokud chlapec nevyroste. Myslela si, že je to tak bezpečnější, než kdyby ležel nevyužitý. A další věc – ačkoliv byl zhotovený pro něj a při použití elfí magie ho pro něj i zapečetili, účelem té cesty královny se synem bylo ještě formálnější zapečetění. Poté by ho už nedokázal použít nikdo jiný, do té doby ho mohl použít kdokoliv. Kdyby se ho dotklo nějaké zlo, mohlo by ho narušit. Proto si královna myslela, že ho bude držet v bezpečí u sebe, a vetkala do něj i svá mateřská kouzla."

„Ale jak se dostal k *ní*?" zeptal se sier Halverik a přísně pohlédl na Paks.

„Prosím, siere Halveriku. Dovolte mi, abych dopověděl, co vím. Na čepeli jsou tyto runy: oheň, poklad, svěřenec, radost, hora, královský." Při každém slově zároveň načrtl runu do vzduchu elfím světlem. Paks si všimla, že mnozí přihlížející sebou přitom trhli. Potom se elf obrátil k Paks. „Jsou to ty runy?"

Paks kývla: „Ano, můj pane. Ty runy jsou na této čepeli." Pohlédla na krále. „Mám ho tasit, pane králi?"

„Počkejte," odpověděl král, který hleděl na elfa. „Víte o tom něco víc?"

„Ano. Ty runy se dají přečíst několika způsoby, ale jsou uspořádány do obrazce, který by vznešení elfové přečetli jako: ‚Střez tento královský poklad a hory se budou radovat.' Královský poklad byl samozřejmě sám princ. Tvar a rozměr, který vidíte, si královna zvolila tak, aby vyhovoval jí – proto vypadá příliš štíhlý na to, aby byl zbraní dospělého muže."

„Nechápu," řekl pomalu král, „jak mohl být pro prince zapečetěn, a přesto nezapečetěn? A jaký rozdíl je v tom nyní?"

Amrothlin se usmál, ale laskavě. „Pane králi, při svém vytvoření byl magicky svázán s princovým jménem. To

znamenalo, že nikdo jiný by nikdy nedokázal probudit jeho plnou moc. Za tím účelem poslala královna se svým požadavkem i kousek látky s kapkou princovy krve a několik vlasů z jeho hlavy. Ale konečné připoutání zbraně k osobě, které by z prince udělalo vědomého pána meče, muselo počkat, dokud nevyroste natolik, aby ji dokázal uchopit a jasně odříkat slova rituálu. Kdyby bývali dokončili svou cestu, stal by se princ pánem meče. Takto princ a královna zmizeli a meč se ztratil.“

„Ano, ale teď je meč tu,“ Belvarin se protlačil dopředu. „Kde byl?“

„Pokud jde o to, siere Belvarine, neznám celý příběh. Po mnoho let byl ztracen – možná ho ukradli zloději, kteří napadli skupinu, nebo ho možná sama královna odhodila daleko do lesa. Znovu jsem však o něm uslyšel až ve chvíli, kdy Aliam Halverik poslal do Lesopaní zprávu, že mezi Chayou a svými pozemky našel vedle těl tří zavražděných elfů elfí zbraň. Jeho popis byl přesný, nemohlo se jednat o žádnou jinou.“

„Ale neřekli jste mu, co je ten meč zač,“ vyhrkla Paks. „Nevěděl to, že?“

„Ne. Ačkoliv –“ Amrothlin na okamžik odvrátil pohled. „Neprozradili jsme mu to. V té době čerstvě usedl na trůn váš bratr Serrostin, pane králi. Obávali jsme se, že by taková relikvie v té době mohla vzbudit rozruch a způsobit nepokoje. Zdálo se nám, že jsou elfové u dvora vítáni stále méně a méně. Obávali jsme se spěchu a jeho následků.“

„Ale –“ zatvářil se zmateně sier Halverik. „Ale Aliam mi nikdy o žádném meči nic neřekl. Kdyby mi to byl pověděl, mohl jsem si vzpomenout –“

Elf vzdychl. „Siere Halveriku, to víme. Aliamovi se příčilo o tom s vámi mluvit.“

„Bránili jste mu –“

Elf se zlehka uklonil a zaleskly se mu oči. „I kdybychom to udělali, siere Halveriku, stalo se to před mnoha lety a z důvodů, které jsme považovali za moudré. Poradili jsme Aliamu Halverikovi, aby ho dal tomu, pro koho byl zhotoven –“

„Mrtvému princi?“ přerušil ho král.

„Chtěli jste, aby ho poslal k jeho pomníku?“ zeptal se někdo jiný.

„Jak si přejete," řekl elf. Paks cítila ve své mysli zvláštní zvrat. Elf trochu zkřivil ústa, jako by ho něco vskrytu pobavilo. Ale pokračoval: „Potom nám řekl, že má v úmyslu dát ho Phelanovi z Tsaiy jako svatební dar, protože se jeho snoubenka jmenuje Tammarrion, neboli ‚světlo hor', což byly dvě z run. Odpověděli jsme mu, že to úplně stačí."

„A když jeho žena přišla o život," promluvila Paksenarrion do nastalého ticha, „vévoda meč pověsil na stěnu, dokud jsem si ho v nouzi nevzala já."

„Proč?" zeptal se král.

„Můj pane, dlouholetý správce vévody Phelana byl ve skutečnosti agentem –" Zaváhala před vyslovením toho jména a odmlčela se. „– Paní pavučin," dopověděla nakonec. „Obával se mé schopnosti vypátrat zlo a pokusil se zabít vévodu a mě, než jsem ho stihla odhalit. Ve vévodově hodovním sále neměl meč nikdo, správce strhl jeden ze stěny a já náhodou popadla tenhle. Rád se napil jeho krve."

„Chápu. A vy, protože jste neznala jeho minulost, jste ho vzala a přinesla sem." Král se opřel, vypadal ještě unaveněji. Vypil zbytek tekutiny z poháru, který držela Lieth.

„Pane králi, jsem si jistá, že mě sem bohové poslali, abych ho vrátila na jeho právoplatné místo." Elf vedle ní se ošil, ale Paks pokračovala: „Nevím, co pro vás může udělat, ale takový zdroj síly musí být –"

„Ne." Král zavrtěl hlavou.

„Ne?"

„Ne. Bohové vás poslali sem, o tom nepochybuji. A nepochybuji, že vás sem poslali s mečem za nějakým účelem. Ale jen proto, abyste ho vrátila – ne. Co dobrého by nám takový meč přinesl, když ten, pro koho byl ukut, je dávno mrtvý?" Pohlédl elfovi do očí. „Povězte mi, pane elfe – co taková zbraň může dělat bez svého pána?"

„Je taková, jakou ji vidíte, pane králi. Je to dobrá zbraň – jak nepochybně lady zjistila – a obzvláště schopná proti zlu."

„Byla by někomu užitečná?"

„Domnívám se, že ne. Zhotovili ji v dobrém a pro dobro. Myslím, že ve špatných rukou by nebojovala dobře."

„Čím by se lišila v rukou svého pána?"

„Neznám všechny její schopnosti, pane králi. Když ji kuli,

nepotřeboval jsem je znát. Vlastně jsem byl tehdy pryč. Jako každá elfí zbraň vydává světlo, když ji tasí její pán. Ještě silněji září, když je nablízku nějaké strašlivé zlo, nebo když je zpochybňováno jméno jejího pána.“ Paks přešlápla z nohy na nohu, protože si vzpomněla, jak zbraň zářila pokaždé, když ji tasila.

„Takže kdyby ji někdo tasil,“ řekl pomalu král, „a ona se rozzářila, dokazovalo by to něco?“

„Mohlo by. Nevím, jaká kouzla do něj má sestra – vaše královna – vložila.“

„Nevzpomínám si, že by zářil, když ho tasila *ona*,“ ozval se náhle mistr Tekko. Všichni se otočili a zahleděli se na něj. „Viděl jsem ji s ním mockrát a na žádné světlo si nevzpomínám.“

„Povím vám vše, nač myslím,“ pronesl král a s očividným úsilím zvýšil hlas. „Tady stojí paladin, který v naší nejvyšší nouzi přišel do Chayi. Víte, že umírám a nemám žádného dědice. Lyonye stojí tváří v tvář mnoha problémům – mezi lidmi a elfy, na hranicích, s Pargunem a Kostandanem na severu. Tohoto paladina –“ natáhl se a chytil Paks za rukáv, „– nazývají přítelkyní elfů. Je to Girdova válečnice a znají ji mocní páni v Tsaie a Finthe, to by naše spojence potěšilo. Hraničáři tvrdí, že dokáže vycítit taiginy, což jsem já nikdy nedokázal, ke své hanbě a lítosti. A přišla sem s pokladem našeho rodu, mečem, který nosila manželka mého staršího bratra a který byl ukut, jak už víme, pro jejího syna, jenž se měl stát naším králem. Nechme ji tasit meč – uvidíme, jestli pro ni zazáří. Pokud ano – a já tomu věřím – potom prohlašuji, že jsme našli mou dědičku. Mohl by Lyonyi vládnout někdo lepší než paladin s elfím mečem a přítelkyně elfů s citem pro taig?“

Paks se k němu zděšeně otočila. „Můj pane, ne!“ Slyšela za sebou sílící mumlání. „Nejsem vládkyně, nepocházím ani z urozeného rodu.“

„Když si vás bohové zvolili za svého paladina, měl bych zpochybňovat váš původ?“ Jeho hlas přehlušil okolní vřavu. Ta utichla, když král pokračoval: „Paksenarrion, byla jste zkoušena takovými způsoby, které prokázaly, že jste způsobilá nést Girdův srpek – nebo korunu. Nyní vám přikazuji:

taste elfí meč, ukutý pro dědice tohoto trůnu, a ukažte nám všem, co říká.“

Paks se rozhlédla po místnosti a viděla na všech tvářích, že se jejich úžas mění v očekávání. Rozvážně se obrátila zpět na krále. „Pane králi, jako paladin jsem povinována ctít příkazy bohů nade všechny ostatní. Váš příkaz však není v rozporu s jejich. Ve jménu Nejvyššího a Girda, jeho služebníka –“ Jakmile vytáhla meč z pochvy, zaplál stejně modře, jako když ho poprvé sňala ze zdi. Strhl se povyk.

Kapitola osmnáctá

Vidíte?“ otázal se klidně král v tom hluku. Paks zavrtěla hlavou, cítila, jak se jí do tváří hrne krev.

„Pane králi,“ promluvila, když halas začal odeznívat. „I tak se obávám, že jste vybral špatnou osobu. Necítím od svých bohů žádnou pobídku, abych ten úkol přijala. Meče mnoha paladinů září, když je tasí.“

„Paní, vaše skromnost je hezká.“ Králi zářily oči. „Přesto vidím, jaké řešení představujete pro náš problém. Jste paladin, neovládá vás zlá vůle. Girdův paladin by uklidnil naše sousedy na západě a varoval ty na severu. Dokážete vycítit taig. Troufám si tvrdit, že by vás přijali i elfové –“ Letmo pohlédl na Amrothlina. Elf se mírně uklonil.

„Paksenarrion je skutečně přítelkyní elfů,“ odpověděl. „Ohledně nástupnictví neradíme, jak víte, ale kdyby usedla na trůn ona, nic bychom nenamítali.“ Paks se na něj upřeně zahleděla, hledala za jeho slovy něco víc, ale jeho tvář byla hladká a nečitelná.

„Ale nejsem z vašeho rodu,“ trvala na svém Paks. „Nejsem ani z Lyonye, nemám v sobě ani kapku elfí krve –“

„Ne, ale jste čestná, statečná a vládnete mocí paladinů. To poslouží docela dobře. Co přineslo mé dědictví?“ otázal se unaveně a zahořkle král. „Má Rada se za poslední dva roky na žádném následníkovi neshodla. Já jsem našel jednoho, který je způsobilejší než kterýkoliv z jejich kandidátů.“ Pohlédl na ostatní v místnosti. „Máte snad nějaké námitky, členové Rady?“

„Ne, můj pane,“ odpověděl rychle sier Halverik. Ostatní souhlasně zamručeli, ale sier Belvarin se mračil.

„Co když je agentkou Tsaiy, můj pane? Byla členkou Phelanovy kumpanie – a to je koneckonců tsajský vévoda.“

„Paladin?“ Král se zatvářil šokovaně. „Belvarine, je agentkou bohů – to je vše.“ Belvarin nevypadal přesvědčeně, ale kývl. Král se znovu otočil k Paksenarrion. „Paní, před Radou, přítomnými šlechtici mého království a také před elfy vás žádám – prosím – abyste usedla na trůn, až zemřu. Myslím, že si nemůžete vést hůře než já. Jistě si povedete lépe, když vás bohové poctili svou milostí. Tato říše – tato zelená země – je silným srdcem čtyř jižních království. Pokud padne – zlo bude mít volné ruce ke zpustošení Tsaiy a Prealithu, o Lesopaní nemluvě.“

Paks před ním poklekla. „Pane králi, cítím zármutek – kvůli vám i kvůli nouzi tohoto království. Ale –“

„Někdo musí, Paksenarrion,“ odvětil král tišeji. Paks viděla, že se jeho oči zakalily přicházející bolestí. „Prosím – zachraňte ho – nikdo jiný –“ Nato králi klesla hlava. Paks ucítila v ostatních směsici údivu a hrůzy, která na ně padla jako mrak.

„Pane králi –“ Její ruka na jeho nepřenášela nic, neměla žádnou sílu, kterou by mu dala. Cítila, jak živá tkáň tuhne a pokožka pod jejími prsty pomalu tvrdne jako chladnoucí vosk. Místnost zaplnil šustivý zvuk. Když se Paks podívala, všichni klečeli, dokonce i elfové.

První se pohnul Esceriel. Uchopil cíp králova pláště a zakryl mu obličej. Paks vzhlédla a uviděla na jeho tvářích slzy. Na okamžik sklonil hlavu k mrtvému králi, potom jí pohlédl do očí. V jeho pohledu se mísil obdiv s výzvou.

„Dámy a pánové, náš král je mrtev,“ oznámil pomalu Esceriel. „On –“

„Náš král," přerušil ho Amrothlin s mírným důrazem na *náš*, „byl statečný a velký muž. Ctíme jeho památku."

Panoši povstali a s nimi i Paks. Esceriel dokončil upravování královых paží pod pláštěm. Kývl na skupinu. „Náš král zemřel, ale projevil jedno poslední přání. Už nejsem královský panoš, nejsem ani v Radě. Nemám právo to vědět, ale král mi byl drahý a rád bych se zeptal, zdali jeho přání budete ctít."

„Nevidím jinou možnost," odvětil sier Halverik a zvedl se. Ostatní také vstali. „Už když to říkal, považoval jsem to za dobrý nápad a nyní – Falk mu dopřej klidu – je to jediná věc, kterou můžeme udělat." Místností proběhlo tiché zabručení, očividně souhlas. Dokonce i Belvarin pokrčil rameny a kývl. Amrothlin na Paks pronikavě pohlédl a potom se uklonil.

„Už jsem řekl, že elfové proti takové následnici nemají námitek."

„Takže to bříměpřijmete?" zeptal se sier Halverik, vykročil vpřed a postavil se Paks tváří v tvář. „Naše země je v nouzi – v zoufalé nouzi – a bohové vás sem poslali, abyste nám pomohla. To jste sama řekla. Nabízíme vám po zbytek života korunu Lyonye, protože víme, že nám nezpůsobíte žádnou újmu."

Paks letmo pohlédla na mrtvého krále a poté se plně soustředila na Halverika. „Siere Halveriku, respektovala jsem vašeho krále. Respektuji i vaši nouzi. Ale jsem povinna poslouchat volání svých bohů. Nemohu o tom rokovat tady, když váš král ještě –"

„Je mi líto, že si myslíte, že je o čem rokovat," odvětil sier Halverik. „Doufal jsem –"

„Pane, kdybych usedla na trůn, možná byste zjistil, že jsem méně poslušná, než jste doufal."

Obličej mu ozářil lehký úsměv, který způsobil, že se v tu chvíli více podobal Aliamovi. „Paní, jestli vás to přesvědčí, abyste zachránila naše království, nebude mi vadit, když se postavíte proti každému mému vrtochu. Ale chápu, pokud nemůžete korunu přijmout bez výhrad, nesluší se o tom mluvit právě tady a teď." Otočil se k ostatním. „Jako služebně nejstarší radní žádám správce, aby oznámil královu smrt." Správce se hluboce uklonil a vzdálil se. Sier Halverik se

znovu obrátil na ostatní. „Jestliže tu panoši budou stát na stráži, zatímco budeme králi vzdávat hold, pošlu pro ostatní, kteří by tu měli být.“ První poklekl před králem a na okamžik se dotkl rty jeho zahalené tváře. Ostatní pak přicházeli jeden po druhém a dělali totéž. Potom odešli a panoši přemístili krále do přenosného křesla, aby ho mohli odnést zpět do jeho komnaty a tam jeho tělo oficiálně vystavit.

Paks zůstala stát na místě, dokud nebyli pryč, a pak se otočila ke skupině elfů, kteří také neodešli. Výraz jejich tváří však nedokázala rozluštit ani ona.

Promluvil Amrothlin: „Jsi velmi unavená, lady Paksenarrion. Budeš se s nimi radit nebo odpočívat?“

Nejraději by usnula na místě, kde stála. V duchu se obrátila k Nejvyššímu a ostatním. Naplnila ji síla, která únavu zahnala. Paks se na elfy usmála.

„Mohu se vyspat, až se vyřeší tohle. Když je třeba, bohové poskytnou sílu, jak vy elfové dobře víte, protože spíte jen zřídka.“

„Jen málo lidí pije z našich pramenů,“ odpověděl vážně Amrothlin. „Na druhou stranu je také málo lidí, kteří se přímo dotkli elfane taigu. Povíš nám, jak ses rozhodla?“

„Až budu znát přání bohů, předstoupím před Radu,“ odvětila Paks.

Přede dveřmi na ni čekal sier Halverik. „Jsem si jistý, že jste unavená, lady Paksenarrion. Jestli si před setkáním s námi budete chtít odpočinout a pomodlit se, počkáme. Velká nouze, v níž se naše království nachází, si však žádá, abychom nezůstávali v nejistotě dlouho – mohu vás požádat, abyste s námi promluvila co nejdříve?“

„Můj lorde, jestli je Rada připravena, půjdu hned. Ale neříkal jste, že musíte rozeslat zprávy? Pokud sem někteří členové musí jet z dálky, trochu bych se prospala.“

Kývl. „Shromáždění všech členů Rady bude trvat ještě hodiny. Ti, kteří tu jsou, však mohou přijímat zákonná rozhodnutí. Museli jsme to dělat od chvíle, kdy se králův stav zhoršil. Poslal jsem zprávu všem nepřítomným sierům a komturovi Falkových rytířů. Ve věci následnictví se však obávám jakéhokoliv zdržení. Já se svého nároku vzdávám ve váš prospěch a v tuto chvíli máte přízeň většiny, ale –“

„Co by podnikla rada regentů, kdyby po sobě král zanechal nezletilého dědice?“

„Ach – oznámila by jména regentů, vyhlásila by podmínky regentství a pak by regenti odpřisáhli, že je budou ctít. Pokračovala by spojenectví a jejich podmínky i autorita současných soudů –“

„Nemohla by Rada chvíli jednat jako regenti?“

„Regenti za koho? Za vás?“ zatvářil se zmateně Halverik.

„Řekněme za kohokoliv, kdo se má ujmout vlády.“

„Já – to mě nenapadlo.“ Obdařil ji mazaným pohledem. „Falkova zlatá čepeli, lady, vypadá to, že jestli se stanete naší královnou, jak doufám, budete nejen dobrá, ale i moudrá. To bychom opravdu mohli. Bylo by to i rozumné, protože nejste obeznámena s našimi zákony a zvyky, které by měly pokračovat, dokud nebudete mít čas je prostudovat.“ Podíval se přes ni na elfy, kteří ji při odchodu z místnosti následovali. „Vám by to vyhovovalo?“

„Dočasné regentství? O tom musí rozhodnout Rada, ale nám se to jeví jako dobrý nápad.“ Paks měla znovu dojem, že v Amrothlinově odpovědi zaznívá jakési skryté pobavení.

„Mohu vás tedy doprovodit do vašich komnat, paní?“ zeptal se sier Halverik. „Cokoliv potřebujete –“

Paks kývla, stále usilovně přemýšlela. Halverik ji vedl nahoru po schodech a chodbami a ona si uvědomila, že se nevracejí do pokoje, který jí přidělili.

Než se na to stačila zeptat, Halverik odpověděl: „Královo tělo bude samozřejmě vystaveno v jeho komnatě. Místnost, kterou vám dali, budeme potřebovat – a stejně by v ní v tom shonu nebyl klid. Vaše věci sluhové přestěhovali do starých královniných komnat a čekají tam na vás.“ Ohlédl se přes rameno na Amrothlina, který je spolu s dvěma elfy následoval. „Poctíte palác tím, že se tu zdržíte? Poblíž jsou k dispozici nějaké pokoje, mohu –“

„Zůstanu zatím s lady Paksenarrion,“ odpověděl Amrothlin. „Ne proto, abych s ní mluvil, nebo jí bránil v jejím odpočinku či modlitbách, ale jen kvůli tomu, abych byl nablízku, kdyby potřebovala něco z elfího učení.“ Paks po něm střelila pohledem, ale nic z jeho tváře nevyčetla. Halverik kývl, došli k dvoukřídlým dveřím do další komnaty.

„Královnino apartmá tvoří několik pokojů, nepochybuji, že v něm budete mít pohodlí. Vstupte, paní –“

Paks vešla dovnitř. Prostornou místnost osvětloval oheň a svíce, stálo v ní několik stolů a pohodlných křesel. Čekal tam starý Joriam se dvěma ženami v zelených palácových livrejích a Lieth, stále oděná ve zbroji. Do dalších místností vedly dveře, v jedné Paks viděla vysokou postel s baldachýnem a ve druhé knihami lemované stěny. Na krbu stála kouřící konvice. Halverik se uklonil.

„Prozatím vás opustím, lady Paksenarrion. Dobře si odpočiňte a budu se modlit, aby vám bohové dovolili vyhovět poslednímu přání našeho krále.“ Potom se vzdálil. Paks přemýšlela, co by měla dělat dál.

Joriam ohledně toho žádné pochyby neměl. „Troufnu si tvrdit, že si chcete svléct tu zbroj,“ začal a přistoupil k Paks. „Selo, přines to roucho, které jsme dali ohřát. Pane elfe, u ohně máme spoustu dobrého teplého punče. Keris vám nalije, máte-li chuť –“ Druhá žena rychle přešla k příborníku a vytáhla další stříbrné číše. Amrothlin se usmál a jednu přijal, stejně jako jeho společníci. Tou dobou již Joriam pomohl Paks zbavit se meče a zbroje. Ještě nikdy jí nikdo tak nepomáhal, díky Joriamovi to šlo snadno. Než si to naplno uvědomila, seděla u ohně, zabalená v teplém rouše a teplý nápoj už měla zpola vypitý. Pohlédla na Lieth.

„Lady,“ řekla opatrně Lieth, „Rada si přála, abyste měla panoše, jak by se patřilo na naši panovnici. Nabídla jsem se, že dnes v noci přijdu, protože se už známe. Esceriel truchlí.“

„Je mi ctí,“ odvětila Paks. „Víš však, že jsem se k ničemu nezavázala –“

„Vím. Ale jestli to uděláte, pak je to vhodné a ráda vám budu sloužit i ten krátký čas.“

„Nenosíš vždy zbroj,“ podotkla Paks.

Lieth se zlehka usmála. „Ne, paní. Jsme však v mezivládí a vy jste zatím nepřijala ochranu naší koruny. Proto si myslím, že by bylo lepší, abych zůstala ozbrojená, kdyby snad někteří měli nějaké skryté myšlenky.“

Amrothlin se na ni usmál. „Jsi moudrý panoš, Lieth. Nás to napadlo také.“

„Vy se tu obáváte o mou bezpečnost?“ zeptala se překvapeně Paks.

„Paní, jste paladin a nemůžete být proti své vůli zkažena zlem, ale nůž do žeber by vás zabil.“

„Ji by nikdo nezabil,“ namítl Joriam. „Je –“

„Klid, Joriame. Ohradil by ses snad proti tvrzení, že zlo tohle království pronásledovalo po mnoho let? Myslíš, že se tak lehce vzdá? Jestli je Paks opravdu nadějí této říše, pak by to mohlo zajímat zlé mocnosti.“

„V takovém případě paladinové existují ne proto, aby se vyhnuli střetu se zlem, ale aby mu otevřeně čelili.“

Amrothlin přisvědčil. „To jsem slyšel. Tady tě však bude strážit několik věcí – Joriamova celoživotní poctivost, Liethina falkiánská čestnost a elfí cit pro taig. Budeš mít klid na své modlitby a na odpočinek.“

Paks kývla. „Děkuju – všem.“ O několik minut později dovolila Lieth, aby ji zavedla do ložnice, a poprvé v životě si lehla na vyšívaná prostěradla pod drahocenný baldachýn zdobený vzorem z květin a popínavých rostlin. Spala lépe, než očekávala, a probudila se časně za úsvitu po zatroubení rohu u bran do paláce. Chvíli jen nehnutě ležela a hleděla na světlý obdélník okna. Všechno v místnosti bylo tmavé a bezbarvé, viděla jen odstíny šedi. Uviděla obrys Lieth, která stála u okna a dívala se ven. Protáhla se, zašustila přikrývkami a Lieth se otočila.

„Ještě je brzy, paní, můžete spát dál.“

Paks se každým okamžikem cítila bdělejší. „Ne – jsem odpočatá.“

„Mám tu rozdělat oheň?“ Paks si vzpomněla, že ložnice má vlastní krb, ale nebyla na takový přepych zvyklá. Zavrtěla hlavou, ale pak si uvědomila, že v místnosti je tma, a řekla: „Ne, Lieth, to je v pořádku. Je tu nějaké klidné místo, kde bych se mohla o samotě pomodlit?“

„Tady. Mohu hlídat přede dveřmi. Nikdo vás nebude obtěžovat.“

„Výborně.“ Paks se odkryla a přehoupla nohy přes okraj postele. Lieth už vyšla ven a tiše za sebou zavřela dveře. Paks přešla po kobercích k oknu a vyhlédla ven. Uviděla nádvoří, za úsvitu tajuplně bledé a bezbarvé. Všimla si tmavých postav

u brány, které se rýsovaly proti rozbřeskem osvětlenému sněhu. Na východě obloha lehce zářila, na obzoru se v tom místě dotýkal zelený pruh modrého.

Paks otevřela okno, vystrčila hlavu ven a pohlédla vzhůru. Na nebi ještě svítily zimní hvězdy, které pozvolna mizely.

Znovu se podívala na nádvoří. Z komína naproti jejímu oknu vylétl obláček kouře. A další. Vzpomněla si, jak pozorovala kouř z kuchyně, když držela noční hlídku ve vévodově pevnosti. A tohle by jí dali: tohle nádvoří, na které by se mohla dívat, mít ho za vlastní. Tuto zemi – úrodnou zemědělskou půdu a rozlehlé lesy plné zvěře. Opřela si hlavu o rám okna a na několik okamžiků se nechala unést představami, že by tu byla královnou. Byla by pro ně dobrým řešením, to věděla. I tady cítila taig lesa, svou myslí dokázala dokonce obsáhnout i celé království a cítit jeho taig. Rozkládal se pod jejím duševním zrakem jako bohatě zdobená tapiserie, viděla tu a tam místa, kde látku něco znečistilo nebo opotřebovalo. Představovala si, jaké by to bylo mít lidi jako Lieth nebo Esceriel za oddané přátele a služebníky, jaké by bylo lovit v těch lesích na svém ryzákovi, který běhal rychle jako severní vítr. To ji zarazilo. Její ryzák nebyl zvířetem pro královnu, neměl trávit své dny v královských stájích a přežvykovat královský oves. Kvůli tomu ze zimního větru nevyšel. Vzdychla, odlepila se od okna a šla se posadit ke krbu, kde na podpálení čekala pečlivě srovnaná hranička dřeva.

Odpoutala se od myšlenek na trůny a koruny, odsunula stranou představy a vzpomínky na Radu, dvory a obřady. Pozvolna se uklidňovala jako hladina lesního jezera v bezvětří. Co opravdu znala? Věděla, jaké to je, cítit meč v ruce. Znala slabost – strach, i jeho bratra, hněv. Věděla, jak chutná chléb hladovému a jak teplo pomáhá prochladlému. Postupně její myslí procházely jedna po druhé věci, které znala z vlastní zkušenosti. A tváře: Saben, mistr Svatodub, Sevri, Stammel, Aliam Halverik, vévoda Phelan. Ty se pak vytratily. V mysli jí začal klíčit oheň, vroucný a zpěvavý, a z toho ohně rostl strom, hořel, ale oheň ho nestravoval. Potom na křídlech zimního větru prorazil plameny ryzák a odnesl ji kamsi daleko, ke smíchu a květinám.

Když Paks přišla k sobě, slyšela klepání na dveře a pras-

kání plamenů v krbu. Potřásla hlavou, vstala a otevřela dveře. Viděla, že už je bílý den, jižním oknem pronikaly do místnosti sluneční paprsky.

„Dělali jsme si starosti, paní," řekla Lieth. Za ní stáli sier Halverik se sierem Belvarinem.

Paks kývla. „Omlouvám se. Když mluví bohové, tak se někdy těžko odchází." Upírali na ni své pohledy, viděli v její tváři něco, co necítila.

„Až budete připravená," pravil konečně sier Belvarin, „Rada se s vámi s potěšením setká."

„Nebude to trvat dlouho," odpověděla Paks. Cítila, že se jí vracejí obvyklé smysly, připadala si silná a odpočatá. Oba sierové odešli a Paks uviděla, že Joriam u velkého krbu připravil teplou lázeň. Elfové stáli u dveří na chodbu. Amrothlin na ni kývl.

„Nepotřebuji se ptát, jak se vám vede, paní, protože se vám v péči bohů vedlo očividně dobře."

„Viděla jsem váš Strom," odvětila Paks. Netušila, proč to říká, věděla jen to, že je to pravdivé a důležité. Amrothlin se ještě více napřímil, pokud to vůbec bylo možné.

„Vskutku? Potom doufám, že se vám dostalo požehnání jeho listů, paní. Zasloužíte si ho."

Paks se vykoupala a oblékla rychleji, než Joriam zamýšlel. Odmítla i jeho pokusy o zkrášlení.

„Joriame, ty jsi zvyklý sloužit členům královské rodiny – a já jsem paladin, bojovnice bohů, a ne král nebo královna," uklidňovala ho. „Cožpak bys chtěl, abych si zvykla na tvé rozmazlování, které by mi pak na nějakém tažení chybělo?"

„Ne – ale –"

„Už jsi mě potěšil dost, Joriame. To je zatím všechno, víc nemohu přijmout."

Joriam se náhle usmál. „Říkáte zatím! Dobrá, tak tedy jindy. Uvidíte – bohům se takové věci nepříčí a vy jste natolik zkušená válečnice, abyste je užívala správným způsobem. Vsadím se, že máte ráda dobré jídlo, a přesto dokážete jet hladová, když je třeba."

„V tom máš pravdu, Joriame. Houby –" zasmála se Paks, zatímco jí Lieth pomáhala do zbroje. „Ale šetři si to raději pro vašeho vládce, ne?"

Kývl. „Já se snažím říct jen to, že možná jste to vy.“

„To je na vůli bohů, Joriame. Vaše království vládce nutně potřebuje a bohové vědí nejlépe, jak to místo zaplnit.“

Rada se sešla v Listovém sále. Většina přítomných se zúčastnila i nočního setkání. Nově příchozí byli Paks představeni: komtur Falkových rytířů, vdovec po mladičké půlelfí královně a několik šlechticů. Paks byla připravená na to, že jí vdovec bude nesympatický, ale byl přesně takový, jak ho Joriam popsal: dobrý muž, i když možná poněkud omezený, a zcela bez ambicí. Komtur byl jiný případ. Půlelf, o něco málo vyšší než Paks, na ni při představování vrhl vyzývavý pohled.

„Girdův paladin, že?“ řekl. Ruku jí stiskl silně, ale ne bolestivě. „Nejste jako ostatní.“

„Ne.“ Paks to nerozváděla.

„Slyšel jsem o vás,“ pokračoval komtur. „Nemyslel bych si, že právě vy budete nejpravděpodobnější kandidátkou na korunu.“

„Také ji nehledám, jak uslyšíte,“ odpověděla mu Paks.

„To už mi pověděli,“ opáčil komtur. „Když říkáte, že nehledáte, tak nehledáte.“ Kousl se do rtu. „Těžko se mi tomu věří, ale možná falkiánci kladou na velení větší důraz než girďané.“

Paks si vzpomněla na generálmaršálku a potlačila pousmání. „Ujišťuji vás, sire, že touha po velení je mezi girďany dost častá.“

„Takže vy jste výjimka?“

„Záleží na okolnostech,“ odpověděla Paks.

„To věru ano. A za těchto okolností?“

„Sire, až se sejde Rada, promluvím před ní o tom, co vzešlo z mých modliteb.“

„Beru to jako pokárání, lady,“ řekl a sklopil zrak. Paks však nepřipadalo, že by to tak opravdu cítil.

Tou dobou už všichni stáli za jedním z velkých křesel, která byla sestavena do velikého kruhu. Sier Halverik pohlédl na Paks, a když kývla, pravil:

„Pánové a dámy, sešli jsme se, abychom si promluvili o posledním zasedání a posledním přání našeho zesnulého krále – a abychom prozatím vyřešili otázku vlády tohoto království.

Domnívám se, že všichni víte, o co náš zesnulý král požádal – aby tato paní, Girdův paladin, který k nám přišel s mečem Falkieriho dědice, usedla do konce života na náš trůn. To nechtěla udělat, dokud se neporadí s Nejvyšším a Girdem, svým patronem. Přesto většina z nás viděla, že v noci na zasedání tasila meč a ten se rozzářil.“ Obrátil se k Paks. „Nyní vás žádám, lady Paksenarrion, za Radu Lyonye, která jedná jako regent za toho, kdo bude naším vládcem, abyste tasila meč znovu a sdělila nám svou odpověď.“

Paks položila ruku na meč, ale netasila ho. Pomalu se otáčela kolem dokola, postupně se každému podívala do očí. Pokud si všimla, všichni na ni hleděli přívětivě, lidé, elfové i míšenci. Nakonec promluvila:

„Lordi a dámy říše, elfové z elfího království – byla jsem nabídkou vašeho krále více než poctěna. Paladinové jsou však povinováni bohům, které následují. Přijela jsem sem s posláním, které ještě neskončilo. Po dlouhé modlitbě věřím, že už vím, co je mým úkolem.“ Odmlčela se, v místnosti panovalo naprosté ticho. Dokonce i oheň v krbu hořel nehlučně.

„Nemám se stát vaší královnou.“ Při těch slovech ticho přerušily zvuky – šustění šatů a šepot. Paks si toho nevšímala a pokračovala: „Dlouho jsem nad tím přemýšlela – a ráda bych vaši nabídku přijala – není to však mé poslání, od něhož se nemohu odchýlit.“ Všichni už opět ztichli. „Mé poslání se však týká nouze, ve které se vaše království nachází. Věřím, že bohové chtějí, abych našla vašeho vládce – toho, jenž by tu měl být na místě, které jste mi nabídli. Myslím, že proto se mi meč dostal do ruky. Kvůli tomu na mě reaguje –“ Tasila meč a místnost zalila jeho modrá záře. „Ne proto, abych sama vládla,“ řekla a vrátila ho do pochvy, „ale abych našla jeho právoplatného pána.“

„Ten je ale mrtvý,“ ozval se sier Belvarin. „Zhotovili ho pro Falkieriho syna a ten je mrtvý.“

„Opravdu?“ zeptala se Paks. Začaly se k ní otáčet hlavy, všimla si nejistých pohledů. Zadívala se přes přítomné vysokými okny ven. „Jsem tu cizí, třeba jsem slyšela jinak některé věci, na které jste si až příliš zvykli. Myslíte si, že je mrtvý – ale máte pro to důkaz?“

„Hledali –“

„Těla –“

„– královna –“

Paks je gestem umlčela. „Byli napadeni a královna zemřela. To je jasné. Ale co princ? Jeho tělo se nikdy nenašlo. Co když přežil?“

„Jestli přežil, tak proč jsme o něm nikdy neslyšeli?“ zeptal se jeden z ostatních. „A jak by mohlo takové dítě přežít samo v lese?“

„Nevím, jak přežil, kde je, ani proč o něm nikdo nikdy neslyšel,“ odpověděla Paks. „Věřím ale, že není mrtvý. Minulou noc tu pro mě byla většina věcí nová. Proto jsem naslouchala každému – a slyšela jsem to, co bylo řečeno, ne co jsem čekala, že uslyším.“ Otočila se k Amrothlinovi. „Jakou zprávu jste říkal, že jste poslali Aliamu Halverikovi, když nabídl, že vrátí tuto elfí zbraň elfům?“

Elf po ní bleskl pohledem. „Řekli jsme mu, aby ji vrátil tomu, pro koho byla zhotovena.“

„Ale –“ Sier Halverik se uprostřed věty zarazil a zatvářil se užasle. „Vy – vy jste věděli, že je princ naživu? *Vy* jste to věděli?“

„Jestli by to vůbec někdo věděl, tak by to byli elfové,“ odpověděla Paks. Viděla, že přítomní otvírají ústa a schyluje se k pozdvižení, proto rychle pokračovala: „Všichni jste předpokládali, že princ při útoku zemřel. Všichni jste se domnívali, že se elfové ve zprávě zmiňovali o něčem nebo někom jiném. Ale pokud byl princ tehdy naživu – a to bylo před kolika lety? – pak by elfové mohli myslet přesně to, co napsali.“

„*Byl* tehdy naživu?“ zeptal se sier Halverik.

Amrothlin kývl.

„Byl,“ odpověděl bez jakéhokoliv důrazu.

„Proč jste nám to neřekli? Proč – vždyť to mohlo ušetřit –“

Amrothlin ho přerušil. „Dámy a lordi, nemohlo. Zprvu jsme si také mysleli, že je mrtvý, necítili jsme jeho taig. A když ho konečně jeden z nás opět uviděl, byl –“ Odmlčel se, rozhlédl se po místnosti a teprve pak dopověděl: „Už to nebyl princ.“

V místnosti zavládlo ticho. Potom ho přerušil sier Belvarin: „Co tím myslíte? Když se jako princ narodil, tak by byl vždycky –“

„Ne. Změnil se. Usoudili jsme, že by možná nikdy nebyl schopen vlády.“

„Vy jste usoudili. Jak jste se opovážili –!“

„Zapomínáte, pane, že byl dítětem mé sestry!“ Tentokrát v Amrothlinově hlase zaznělo ostří veškerého chladného hněvu, který elfové dokážou dát najevo. „Vnuk mé matky, květina Lesopaní, stejně jako dědic vašeho trůnu. Víte – nebo byste si měli pamatovat, jak zřídka máme my elfové děti a jakou z nich máme radost. Soudili jsme ho, ano – my, kdož jsme milovali jeho matku takovou dobu, kterou byste vy lidé označili za věčnost, my jsme ho soudili. Kdybyste ho tehdy viděl vy, pane, soudil byste ho rovněž – a možná přísněji než my, protože vy byste v něm nikdy nepoznal syna svého otce. Nebo své matky.“

„Co se stalo?“ zeptala se Paks do zhrozeného ticha.

Amrothlin, stále rozzlobený, se obrátil k ní. Vyslovoval s vybranou přesností. „To nevíme, lady. Měl jizvy na těle i na duchu, jako by ho zotročil nějaký krutý pán. Někde daleko, řekl bych, když jsme necítili jeho taig. Uvnitř měl strach, ale s jádrem hořkého hněvu.“

Paks se otočila k ostatním. „Takže kdysi v minulosti váš princ stále žil – roky poté, co jste ho považovali za mrtvého. Možná žil dost dlouho na to, aby zplodil vlastní potomky.“ Stočila pohled zpět k elfovi. „Je stále naživu, Amrothline?“

„Děláš dobře, když se ptáš, Girdův paladine?“

„Amrothline, ptám se na to z příkazu Nejvyššího, pokud byly mé modlitby pravdivé. Ne kvůli sobě, ale v zájmu tohoto království.“

„Jak si přeješ, paní. Pak odpovím, že je naživu.“

„Víte kde? Znáte jeho jméno?“

„Nemohu vám pomoci,“ odvětil Amrothlin. „Ještě jste se nezeptali, proč se sám nikdy nepřihlásil ke svému dědictví. Nevzpomíná si na něj, jeho vzpomínky to zničilo. Kdyby jen –“ Amrothlin na okamžik sklopil oči, pak ale opět po hlédl na Paks. „My elfové nemáme rádi fráze, ale v tomto případě řeknu, že kdyby k útoku došlo až po cestě domů, nikdo by býval princi nemohl tak ublížit. Kdyby se v něm probudily jeho elfí schopnosti, pak by ho to jistým způsobem ochránilo. Za dané situace však neznal své jméno ani titul.

Když se vrátil do Osmi království, muž, který ho přijal jako svého služebníka, nakonec uhodl, kým by mohl být. Neviděl však pro něj u tohoto dvora žádnou budoucnost, proto své domněnky zatajil a nic chlapci neřekl.“

„Kdo to byl?“ otázal se rychle sier Halverik. „Byl z Lyonye? Nebo Prealithu?“

„Nemohu vám pomoci,“ zopakoval Amrothlin.

„Nemůžete, nebo nechcete?“ zeptala se Paks.

„Lady, udělal jsem, co jsem mohl. Nejsme přesvědčeni, že je schopný vládnout. Měl šanci tu schopnost projevit a odvrátil se od ní.“

„Proč jste ho neuzdravili?“ zeptal se náhle Belvarin. „Nemohli jste to udělat, když jste se s ním poprvé znovu setkali?“

Amrothlin zvedl ruku. „Nemohli jsme ho vyléčit – nebo se pokusit o vyléčení – aniž bychom riskovali velkou újmu, jak pro něj, tak pro království. Kdybychom, řekněme, obnovili vzpomínky na to, jak se jmenuje, a nedokázali obnovit taig jeho ducha, bylo by to dobré? Usoudili jsme, že ne. Někdy sám čas vyléčí to, co žádná magie nedokáže, elfí ani jiná. Čekali jsme. Sledovali jsme ho zpovzdáli. Neviděli jsme žádnou známku růstu, kterou bychom v něm mohli podpořit, a nechtěli jsme ještě více ublížit někomu, kdo si už tak vytrpěl dost.“ Počkal, dokud všichni opět neztichli, a potom pokračoval: „Pokud jde o následnictví, neradíme – ale nepomůžeme vám najít někoho, o kom si myslíme, že je příliš poškozený na to, aby mohl vládnout. Jestli si ho najdete sami i přes naše doporučení, pak uvidíme.“

Paks, která všechno sledovala, začínala mít zvláštní pocit, že už má všechna potřebná vodítka – jen kdyby měla klid si je poskládat. Během následující hodiny však neměl klid nikdo. V Radě to bouřilo vzrušením. Její členové počítali, jak starý musí teď princ být, snažili se uhodnout, kdo to je a kde je, a překvapit elfa tak, aby něco prozradil. Paks stála stranou, naslouchala a pokoušela se přemýšlet, snažila se vrýt si do paměti každé pronesené slovo. Nakonec, když stejní lidé začali opakovat stejná slova, zvedla ruku. Rada ztichla.

„Dámy a pánové, vznešení elfové, radní, opakuji, že najít prince a navrátit právoplatného krále na váš trůn je mé poslání. Toto poslání nemohu zvládnout bez vaší podpory, protože

musíte souhlasit s tím, že přijmete krále, kterého vám přivedu –“ Překvapilo ji, že to říká, ale pokračovala. Bohové jistě věděli, co dělají, když promluvili prostřednictvím jejího jazyka. „Vrátím se s vaším pravým králem nebo jeho dědici. Souhlasíte?“

Chvíli se dohadovali, někteří si mysleli, že by raději měli na trůně paladina, který už tu je, než tajemného ztraceného prince, který podle elfů ani nestojí za hledání. Paks však trvala na tom, že korunu nepřijme, a tak nakonec souhlasili. Amrothlin jí dlouho hleděl do očí, než posléze také kývl.

„Jestli ho najdeš a dokážeš nám, že jeho hněv neroztrhá království na kusy, přijmeme ho. A pokud to půjde, obnovíme jeho elfí schopnosti.“

„Jak si přeje Nejvyšší a dá Gird, Amrothline. Věřím, že prince najdu a že bude schopen vlády, jinak bych tento úkol nedostala.“

„Možná je to tak,“ odvětil vážně Amrothlin. „Možná síly zla opravdu zjistí, že jejich intriky selhaly, a rod studny se zaraduje.“

„Budu klást otázky,“ řekla Paks, „na které by bylo moudré odpovědět.“ Elf povytáhl obočí a jeho ústa zvlnil výsměšný úsměv.

„Budeš učit elfy moudrosti, paladine? Nu, možná k tomu dojde, ale uvidíme. Odpovím, jak budu moci, kvůli naší i jeho cti.“

Kapitola devatenáctá

Protože trváte na tom, že vaším úkolem je najít našeho prince,“ začal komtur Falkových rytířů, „můžeme se pouze snažit pro vás udělat, co můžeme.“

Paks se jeho vyjádření usmála. „Znáte generálmaršálku Arianyu, sire?“

Komturovi zacukal nos. „Ano, jednou jsem ji potkal ve Vérelle. Pozoruhodná žena.“

„Mohla by vám objasnit leccos z mé minulosti,“ pravila Paks.

„Och –“ Zdálo se, že po takové přímé výzvě mu spadl hřebínek. „Falk chraň,“ ohradil se. „Nemám důvod pochybovat, že jste tím, kým říkáte – a vím, že paladinové nemohou lhát. Abych byl upřímný, asi mě trochu roztrpčilo, že si Nejvyšší pro ten úkol vybral Girdova paladina, protože si myslím, že Falkův by dokázal totéž.“

„Až na to, že někdo, kdo se narodil a vyrůstal tady, by předpokládal, že princ je mrtvý, sire. Možná právě díky té nevědomosti se pro ten úkol hodím.“

„Takové zdůvodnění bych očekával od kuakganky, lady, ne od girďanky. Prázdnota volá po naplnění – tak to myslíte?“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne tak úplně, ačkoli má zranění nakonec vyléčil kuakgan, jak možná víte. Měla jsem na mysli, že nový velitel kumpanie si všimne i zvyků, které ostatní nevidí.“

„Ach.“

„Kde začnete hledat, Paksenarrion? V Osmi královstvích je mnoho mužů v odpovídajícím věku – a stále jich zůstane dost, i když pominete všechny černovlasé a tmavooké, kteří nemohou být ztraceným princem.“ Sier Halverik při řeči naléval do šálků čaj. V královniných komnatách se shromáždili páni v letech, kteří pamatovali královnu a prince, a komtur. Elfové se vzdálili, aby vzdali hold mrtvému králi podle svého obyčeje, ale slíbili, že se dostaví, pokud je Paks zavolá.

Dlouho přemýšlela a snažila se vycítit, jak by měla postupovat. „Myslím, že musím začít historií tohoto meče. Musím si promluvit s vaším synovcem Aliamem – podívat se na místo, kde ho našel, a poslechnout si od něj přesnou citaci každé zprávy, kterou mu elfové poslali. Kdysi mu řekli, aby ho dal tomu, pro koho byl zhotoven – jako by to býval tehdy mohl udělat a bylo by to v pořádku. Kdyby to byl udělal, meč by jistě prozradil princovu totožnost. Ale on nevěděl, kdo je princ – jak by mohl? A neznal ani moc meče – alespoň tak to Amrothlin naznačil. Musím se ho zeptat přímo. Mezi-

tím mi vyprávějte, co si pamatujete o mladém princi. Začni, Joriame.“

„Nu, paní, sám jsem byl tehdy mladý – možná jsem toho už dost zapomněl – ale pamatuju si ho jako čiperného chlapce. Mohlo mu tehdy být tak čtyři nebo pět let. Měl narezlé zlatavé vlásky, které zdědil po otci, ale ty jeho byly světlejší, jak to u dětí většinou bývá.“

„Měl nějaká znaménka, podle kterých bys ho poznal?“

„Ne, paní. Já jsem ho nikdy neměl na starost, víte? Jen jsem ho vídal. Vzpomínám si, že jednou vylezl na okenní římsu a shodil květináč –“

„To si pamatuju,“ přerušil ho se smíchem sier Hammarrin. „U Falka, ten rošťák měl ale nervy – vždycky někam rád lezl. Květináč spadl, málem zasáhl starého Fersina, pokoj jeho duši, a rozbil se na nádvoří. To mu nemohlo být víc než tři roky.“

„Poslali tě za ním, ne, Joriame?“ zeptal se sier Halverik. „Vzpomínám si na něco takového –“

Joriam kývl a zrudl. „Ano, pane, poslali. Byl jsem nejblíž a také jsem byl nejlehčí – nikdy jsem příliš nevyrostl. Báli se, aby římsa nespadla, stalo se to ještě předtím, než tu část opravili. Tak jsem se za ním vydal, paní, ale měl jsem strach z výšek. On to viděl a řekl: ‚To nevadí, Joriame, půjdu dovnitř sám‘ a přilezl přímo ke mně, jako kočka po větvi.“

„Co ještě?“ zeptala se Paks.

„Určitě nebyl rozmazlený,“ ozval se sier Galvary, holohlavý stařík s šedýma očima. „Ne víc než kterýkoliv jiný princ. Jeho rodiče ho oba chtěli a milovali – byl pýchou paláce – ale jeho otec trval na tom, aby byl zdvořilý. A on byl, na takové malé skřítě.“

„Nebyl zas tak malý,“ namítl sier Halverik. „Na svůj věk byl dobře rostlý. Zdálo se, že z něho vyroste vysoký muž. Ale souhlasím, byl zdvořilý. Vzpomínáš si, jak mu jeho otec dal to šedé štěně, Galvary?“

Galvary zavrtěl hlavou, ale Hammarrin se začal znovu smát. „Já ano! Jistěže. To psisko bylo pohroma… opravdu výtečník! Hrozný rošťák! Po každém chňapal a ve stájích rozkousal dobrou polovinu postrojů.“

„Alespoň to stájníky přimělo nenechávat otěže na zemi,“ odvětil Halverik. „Ale já myslel na toho chlapce – víte, jací

jsou kluci na psy. Jednoho dne na něj vzal klacek a já vešel dovnitř, když ho za to jeho otec káral. O dva dny později jsem ho přistihl, jak stejná slova opakuje před hradbami dítěti nějakého prostého člověka, které tam trápilo kotě. Slovo za slovem, tónem svého otce, mu zopakoval: ‚Žádný člověk, ani princ, by neměl špatně zacházet s bezmocnými, ani králové nemají právo působit bolest, když se tomu lze vyhnout.‘ Z těch dětských úst to znělo docela legračně – a přesto –“

„Zdá se, že by z něj býval byl dobrý vládce,“ ozvala se Paks. „Kdyby se nic nestalo.“

„Věřím tomu,“ přitakal sier Galvary. „Nepochybovali jsme o tom. Falkieri i jeho žena byli vyzrálí a chlapec jevil všechny známky toho, že bude schopný. Dělal to, co normální chlapci, rošťárny a podobné věci, ale nebyla v něm žádná zlovolnost. S takovou výchovou, s dobrými příklady před očima a zdravým rozumem, neměl důvod k tomu, aby se nějak zhoršil.“

„Vezměte si jeho sestru – mladou královnu –“ podotkl Hammarrin. „Vedla si dobře, přestože neměla matku a její otec brzy zemřel. Byla ze stejné krve: statečná, laskavá, chytrá –“

„Ať se stalo cokoliv, nemohu uvěřit, že pokud Falki žije, je naprosto neschopný vlády.“ Sier Halverik upil další doušek čaje. „Bohové vědí, že lidé se mění, ale byl tak slibný – jak by se z něj mohlo to všechno vytratit, aniž by ho to zabilo?“

Paks si myslela, že to ví, ale doufala, že to není pravda. Oni to vědět nemuseli. Raději zatlačila své vzpomínky hlouběji pod povrch. Zraňovalo ji pomyšlení na to, že by nějaké dítě zakoušelo to, co ona, že by žilo s takovou beznadějí, kterou ona trpěla necelý rok.

„Jak se vlastně jmenoval?“ zeptala se, aby sama sebe rozptýlila.

„Princ? Stejně jako jeho otec. Říkali jsme mu Falki. Jeho rodiče pro něj samozřejmě měli vlastní zdrobněliny. A jeho další jména – podívejme, Amrothlin – právě jsem si uvědomil, že to musel dostat po bratrovi své matky. Artfielan – to bylo po strýci, ne? Bratrovi Falkieriho matky. A ještě nějaká – budeme je muset vyhledat. Už je to na mě moc dávno,“ zavrtěl hlavou sier Hammarrin.

„Kolik jmen mají princové?“ otázala se Paks.

„To záleží na různých věcech. Obvykle čtyři nebo pět. Chcete potěšit všechny rody, chápete? Ale jména nám nepomohou – v každé falkiánské rodině se vyskytují jeden nebo dva jménem Falkieri, v Lyonyi je to jedno z nejčastějších jmen. A Artfielan – tak se jmenuje můj syn, vnuk a synovec. Kromě toho elfové povídali, že si své jméno nepamatuje, a nevíme, jaké jméno používá.“

„Takže říkáte,“ začala si Paks třídit myšlenky, „že mu nyní bude tak kolem padesáti, má rusé nebo světlé vlasy –“

„Předpokládám, že spíše narezlé,“ odvětil sier Halverik. „Byl rusovlasý, když zmizel, a jeho otci časem vlasy tmavly.“

„A myslíte, že bude vysoký. A co barva očí?“

To vyvolalo další při. Paks mohla těžko uvěřit, že si barvy jeho očí nikdo nevšiml, dokud si neuvědomila, že ona nedokáže popsat ani barvu očí svého bratra. Nakonec se shodli, že nebyly zelené, zlaté, ani tmavé. Byly modré, šedé, nebo něco mezi tím.

Už jim však nezbývalo nic, čím by se mohli pohnout vpřed. Hledali vyššího muže ke konci středního věku s narezlými vlasy a modrýma nebo šedýma očima – pokud mu vlasy už nezešedly, nebo nevypadaly. Paks si jen těžko dokázala představit holohlavého prince, ale byl koneckonců dost starý na to, aby mohl být jejím otcem. Podle elfů dříve kdesi sloužil. Předpokládala, že tím mysleli někde v Osmi královstvích, ale nemuselo to tak být. Mohl být někde dřevorubcem (Paks si vzpomněla na Mala ze Sládkomostí, ale ten byl samozřejmě příliš mladý) nebo farmářem. Mohl působit jako obchodník, řemeslník, téměř cokoliv. Paks si vzpomněla na množství rusovlasých mužů, které viděla na severu, a poklesla na mysli. A nejen to, mohl odejít do Aarenis. Nebo za oceán. Přistihla se, že si prstem kreslí po stole kroužky. Všichni ztichli. Podle zachmuřených tváří poznala, že i oni si uvědomili, jaký úkol před ní stojí.

„Pokud elfové nezmění názor,“ ozval se sier Halverik, „nechápu, jaká je naděje, že se ho podaří objevit. Navíc nemáme moc času. Je příliš mnoho –“

„Pomohlo by,“ odvětila Paks, „kdyby mi sdělili podrobnosti – jak vypadal, když ho viděli, a tak dále. Nezapomínejte,

pánové, že mě tímto posláním pověřili bohové. Jestli chce Nejvyšší na trůně vašeho prince, může ho elf přede mnou skrýt?“

Nato se ostatní vzchopili a Paks měla pocit, že někde v jejich rozmluvě se dozvěděla něco užitečného – jen kdyby věděla co.

Pohřební obřad starého krále začal za úsvitu a trval dlouho do noci. Když skončil, Paks si šla do komnat pro své věci, již zabalené. Tam našla Esceriela, Lieth a ostatní královské panoše, kteří na ni čekali.

„Nejste naše královna,“ začal Esceriel, „ale nemáme žádného vládce, kterému bychom sloužili jako panoši. S vaším svolením, paní, pojedeme plnit váš úkol s vámi. Třeba nás budete potřebovat – nebo můžeme sloužit našemu králi, až ho najdete.“

Paks se na něj pátravě zahleděla. Od královy smrti Esceriela ani nezahlédla, ostatní se v jejích komnatách střídali. Necítila v něm však nic zlého a žádný z nich nevypadal na to, že by jí vrazil nůž do zad.

„Nevím, jak dlouho to bude trvat,“ řekla nakonec. „Máte svolení vzdálit se ode dvora na dlouhou dobu?“

„Nemáme žádného vládce, kterému bychom sloužili. Svým panošům uděluje nebo odpírá svolení k odjezdu král, paní. Kromě toho jsme všichni Falkovými rytíři. Přestože se hodně zdržujeme u dvora, zjistíte, že jsme vytrvalí cestovatelé i schopní bojovníci, když je třeba.“ Na okamžik se otočil a jeden z ostatních mu podal měšec, který Esceriel ukázal Paks. „Navíc, paní, všechny cestovní výlohy uhradí lyonyjský dvůr. Tady je dar Rady, pokud nám dovolíte jet s vámi.“

Paks pohlédla každému z nich do očí – všichni byli klidní a vypadali jako dobří společníci. Kývla. „Ráda vás vezmu s sebou, dokud budete chtít, dokud se vaše vůle bude shodovat s posláním, které mám. Přesto vás nebudu k ničemu zavazovat. Protože nedokážu určit, kam a jak pojedu, nebylo by správné přijímat vaše přísahy.“ Všichni přikývli. „Pokud se z jakéhokoliv důvodu některý z vás nebo všichni rozhodnete, že mě opustíte, nebudu vám to vyčítat. Mám však v plánu vyrazit dnes v noci, panoši – nebo vás mám oslovovat společníci?“

Lieth se usmála. „S vaším dovolením vám budeme dělat

panoše, paní – pocvičíme se tak pro krále, kterého, jak doufáme, nalezneme. Mě a Esceriela znáte, tohle je Garris, nejstarší z nás, ale pro tento úkol je mladý ještě dost, a Suriya, nejmladší.“

„A jsme také připraveni odjet dnes v noci,“ dodal Esceriel. „Koně máme osedlané a připravené, zásoby sbalené. Potřebujeme jen své pláště.“

„Výborně,“ řekla Paks. „Tak pojeďme.“

Projížděli ulicemi, v nichž plála světýlka za mrtvé, větvičky obalené knoty nasáklými solí, které vydávaly zelenou záři. Pronikavý pach hořících větviček je provázel ještě nějaký čas poté, co opustili město. Garris, nejstarší z panošů, který sloužil už předešlému králi, je vedl lesy na jih. Měli pochodně, jejich světlo se odráželo od ztvrdlého sněhu.

Za rozbřesku se už nacházeli daleko od Chayi, uprostřed zalesněných vrchů. Bylo kalné ráno, mezi stromy se převalovala ledová mlha a Garris je zastavil.

„Měli bychom počkat, až se to zvedne,“ řekl. „Vím, kde jsme, ale nedokážu číst taig natolik dobře, abych v mlze udržel směr.“

„Já ano,“ ozvala se Paks. „Ale neuškodí, když si dopřejeme teplé jídlo. Najdeme na noc nějaké přístřeší, Garrisi, nebo budeme muset tábořit ve sněhu?“

„Jestli se budeme držet cesty, kterou znám, přijedeme odpoledne k jedné usedlosti. Dá se ale snadno minout – krajina tu není tak obydlená, jak jste možná zvyklá z Tsaiy.“

„Uvidíme.“ Dva panoši rozdělali oheň, ostatní vytáhli kotlíky a pustili se do vaření. Paks se procházela, protahovala si ramena a pozorovala jejich přípravy. Předešlou noc nevěnovala jejich vybavení velkou pozornost, teď s potěšením zjistila, že jsou připravení na dlouhou cestu v téměř jakýchkoliv podmínkách. Jela s nimi i dvě nákladní zvířata.

„Když cestoval král,“ vysvětlila jí Lieth, „starali jsme se o jeho věci. Kdybyste chtěla, můžeme vytáhnout i královský stan.“ Vzali s sebou jeden malý, do kterého by se jich vešlo šest, pokud by se natěsnali.

„Já se snad ještě budu cítit jako bohatá žena,“ podotkla Paks, když jí podali teplou kaši a čaj. Všimla si, že se po dvou střídali na hlídce, přestože kraj kolem byl přátelský.

Po přestávce je Paks vedla na jih a občas si ověřovala svůj postup u Garrise. Cítila určitou nesrovnalost, trhlinu v taigu lesa ve směru, v němž by se měla nacházet usedlost. Nikdo nenavrhl, aby si kolem poledne udělali delší zastávku, přestože zvířatům několik chvil odpočinku dopřáli, a uprostřed odpoledne narazili na velký statek. Kamenný dům byl obehnán kolovou palisádou, ostatní domy stály poblíž. Ven vyběhli štěkající psi, vyšel i muž v koženici lemované kožešinou, podíval se na ně a zamával.

Esceriel a Lieth vyjeli napřed. Paks si neuvědomila, že drží praporce, dokud je nevztyčili: na jednom byla královská koruna a na druhém – k jejímu velkému překvapení – Girdův srpek. Než Paks dojela k muži, panoši mu už objasnili její úkol a muž se uklonil.

„Buďte vítána, lady Paksenarrion, a hodně štěstí v plnění vašeho poslání. Truchlíme kvůli králově smrti. Stavil se tu posel, který mířil k Aliamu Halverikovi, a zpravil nás o ní."

„Děkujeme vám za vaši laskavost, pane," odvětila Paks.

„To je lord Selvis," představila jí muže rychle Lieth.

„Pojeďte dál," zval je muž. „Za palisádou je stodola. Máme tu v lese divoké kočky, na noc bereme všechny koně dovnitř."

Po celý den se ryzák choval jako všichni ostatní koně, ale když Esceriel sáhl po jeho otěžích, couvl. Paks se usmála. „Odvedu ho sama, Escerieli."

„Štolbům v Chaye to dovolil –"

„Požádala jsem ho o to – a navíc asi chápal, že jde o mimořádný případ." Vydali se do stodoly společně, ryzák při každém kroku dýchal Paks na krk teplo. Když ho odsedlala a sundala mu uzdu, zjistila, že je bez poskvrnky, jako by ho někdo právě vyhřebelcoval. Přesto se chopila kartáče, ale kůň její ruku odstrčil stranou. Esceriel zíral.

„Takového koně jsem ještě neviděl."

„Ani já ne. Objevil se jednoho dne na severu, u vévodovy pevnosti v severní Tsaie. S takovouhle hladkou srstí a pyšný."

„Jak dlouho ho máte?"

„Dlouho ne – stalo se to tuhle zimu." Paks nabrala měřici obilí, a než ho nasypala do žlabu, přičichla k němu, jestli není plesnivé. Pak si stáhla náruč sena a napěchovala ho do kr-

melce. „Věděla jsem, že paladinové mají zvláštní koně, ale – jak jsi možná slyšel – já jsem se stala paladinem neobvyklým způsobem. Ne ve Fin Paniru. Proto jsem nevěděla, jak – nebo jestli – i já nějak získám svého."

„Jak mu říkáte?"

„Jestli má nějaké jméno, tak se se mnou o něj nepodělil."

Příštího dne bylo opět jasno, dobře se jim cestovalo po zasněžených stezkách, které si Garris pamatoval. Té noci se utábořili a panoši nechtěli Paks dovolit, aby také držela hlídku.

„Nejsem královna," připomněla jim. „Jsem na noční hlídky zvyklá – a jsem mladší než většina z vás."

„Ale jsme závislí na vašich schopnostech," odvětil Garris. „Měla byste co nejvíc odpočívat."

Nakonec Paks prostě vstala, když se během noci vzbudila, a vyšla ven, aby se podívala na hvězdy probleskující mezi holými větvemi. Použila malou latrínu, kterou vyhloubili, a pak promluvila s právě hlídkující Suriyou.

„Jsem bdělá a potřebuju přemýšlet. Jdi spát, asi za hodinu vzbudím dalšího." Suriya, nejmladší z panošů a jen o pár let starší než Paks, kývla a odešla do stanu.

Paks pomalu obcházela tábor. Byla bezvětrná noc, tak tichá, že bylo slyšet každé nadechnutí koní. Po křupajícím sněhu k ní přišel ryzák a opřel si svou teplou hlavu o její tělo. Položila mu ruku na hřbet a chvíli tak stála. Potom se od koně odstrčila a přecházela sem a tam. Cit pro taig jí prozradil, že nablízku není nic, co by je ohrožovalo. Mezi stromy zahlédla pohyb. A další. Po sněhu se prohánělo nějaká malá noční zvířata. Vzpomněla si na Siniavu a prověřila je znovu, ale nic to nebylo – jen zvířata. Když se hvězdy posunuly po obloze o několik dlaní, vzbudila Esceriela a znovu se zabalila do pokrývek.

Pátý den je na cestě mezi dvěma usedlostmi zastihla sněžná bouře. Paks se v noci probudila a od té doby byla nesvá, během snídaně a balení ostatní popoháněla. Cítila před nimi nějakou hrozbu, přes kterou by bylo dobré projít co nejdřív. Bouře začala nenápadně, takže nepomysleli na návrat, dokud nebyli v půli cesty k další zastávce. Nejprve se objevilo několik vloček – pak jich přibývalo, až jemná opona sněhu

zasypávala jejich stopy. Potom začal vítr stáčet padající sníh do tajuplných tvarů. A nakonec se přihnala vichřice s takovým množstvím sněhu, že proměnila jejich zorné pole v bílou smršť.

Kdyby byla sama, mohla by se Paks spolehnout na svého ryzáka, že se probojuje prohlubujícím se sněhem a vycítí nebezpečný terén. Ale se čtyřmi dalšími a dvěma nákladními zvířaty –

„Stát!“ vykřikla, když Escerielův kůň projel kolem ní, hnaný poryvy větru. Esceriel mu přitáhl uzdu, Paks ho sotva viděla. Sehnala ostatní do hloučku. Pomalu se snažili dostat do závětří za velkou skupinu cedrů, na jejichž návětrné straně se už nakupil sníh až do výšky člověka. Při stavění tábora se Paks ujmula velení. Když byli schoulení ve stanu, který zpevnili větvemi, aby unesl váhu sněhu, poprvé necítila ve společnosti panošů rozpaky.

„Škoda že jsme nevzali lampy,“ zalitoval Esceriel. Ve stanu už byla téměř tma a venku k ní také nebylo daleko. Paks přivolala světlo, ale nikdo neucukl.

„Šikovné,“ poznamenala Suriya. „Vy nikdy nemusíte jíst potmě, že?“ Zalovila v jedné z toren a vytáhla klobásu a chléb. „Předpokládám, že neumíte udělat, aby to světlo i hřálo, co?“

„Ne,“ odpověděla Paks. „Tohle světlo by bohužel ani nezapálilo svíčku.“

„Dobře. Alespoň že máme to světlo.“ Najedli se v záři Paksina světla a poté se uložili do pokrývek ke spánku.

Následujícího rána se museli vyhrabat ze závěje. Ještě sněžilo, ale už ne tolik. Ušlapali kolem koní sníh, nakrmili je a Lieth vylezla na závěj, aby se rozhlédla. Když slezla dolů, zavrtěla hlavou.

„Sníh je hluboký, vůbec nevidím stezku. A stále padá, nejspíš bude sněžit celý den. Můžeme zkusit vyjet, ale –“

Paks zavrtěla hlavou. „Ne. Zůstaneme tady. Pro koně bude už těžké nás jen vézt, nepotřebují k tomu ještě špatné počasí. Když nevidíme stezku, neuvidíme ani skryté prohlubně.“

Zdálo se, že se Lieth ulevilo. „Vím, že spěcháte.“

„Ano, ale abych něco našla. Ne abych spadla do díry ve sněhu.“ Garris se zasmál a Paks se na něj zazubila. „U Gir-

dova milosrdenství, společníci, u paladinů se předpokládá, že mají kromě odvahy i rozum.“

Suriya zavrtěla hlavou. „Já jsem slyšela něco jiného.“

„Ty!“ pošťouchl ji laskavě Garris. „Ty máš sotva věk na to, abys slyšela vůbec nějaké příběhy. Vždyť jsi neslyšela ani všechny moje.“

Suriya zaúpěla a ostatní se zasmáli.

„Já jsem tvoje příběhy určitě neslyšela,“ ozvala se Paks. stále rozesmátá. „Strávíme tu celý den – až rozděláme oheň a nanosíme dost dřeva, nějaký si poslechnu, jestli nebude chtít nikdo jiný.“ Trvalo však ještě hodiny, než se k příběhům dostali. Tou dobou už přestalo sněžit a utichl i vítr, ačkoliv obloha byla stále kovově šedá. Paks a její společníci udusali prostor před stanem, nasbírali dřevo a rozdělali velký oheň. Provedli koně, napojili je vodou ze sněhu rozpuštěného nad ohněm a nakrmili je. Ve velkém kotlíku vesele bublal guláš, Garris dal dokonce upéct i chlebové pletýnky.

Potom Esceriel, který zrovna držel hlídku, zahvízdal varovný signál. Paks zapátrala myslí, ale nenašla nic zlého. V příštím okamžiku uslyšela důvěrně známý trylek hraničářů. Esceriel na ně zavolal. O chvíli později vstoupili na jejich plácek udusaného sněhu dva půlelfí hraničáři.

„Jsme rádi, že jsme vás našli,“ promluvil první z nich a shrnul si kápi. „Věděli jsme, že přijíždíte, když jste se ale neukázali u Auly, začali jsme si o vás dělat starosti.“

„Mohlo nás napadnout, že královští panoši a paladin budou v bezpečí,“ ozval se druhý. „Ale taková bouře dokáže zmást kohokoliv.“

„Pojíte s námi?“ zeptala se Paksenarrion.

„Jistě.“ První hraničář se otočil k ní. „Vy jste Paksenarrion? Pozdravují vás Giron a Tamar, potkali jsme je před dvěma dny. Já jsem Ansuli – nejsem nijak spřízněný s tím, kterého jste znala – a tohle je Derya.“

„Jestli je zase potkáte,“ odpověděla Paks, „vyřiďte jim, prosím, že jim za to děkuju.“

„Vyřídím.“ Přistrčil ruce k ohni, aby se ohřál. „Je už dost pozdě, na noc můžete klidně zůstat tady. Zítra vám rádi budeme dělat průvodce, sníh je hluboký.“

„Guláš je hotový,“ řekl Garris. Všichni se vydatně najedli.

Poté, během dlouhých hodin šera než usnuli, si všichni vyprávěli příběhy o jiných zimních cestách. Paks neměla nic, o čem by chtěla povídat, tak jen poslouchala. Esceriel jim vyprávěl o tom, jak se jednoho roku, kdy Honnorgat zamrzl natolik, že se po něm dalo přejet na koni, zúčastnil lovu na vlka a jejich skupina se téměř ocitla v Pargunu. Paks si nedokázala představit, že by někdo jel po ledu, který zakrývá chladné temné vody. Ansuli dal k lepšímu historku o jednom zimním lovu v horách, kdy pronásledovali „bytosti podobné skřetům, ale větší“, které přicházely v celých kmenech a pomocí praků vrhaly led a kameny. Lieth jim vyprávěla, jak se jednou pokusila ve sněžné bouři přejít z otcova domu do strýcova, i když jí řekli, že má počkat doma. Tvrdila, že otec ji pak výpraskem zahřál natolik, že na chlad úplně zapomněla. Všichni se tomu zasmáli.

„Garrisi, myslela jsem, že máš nějaký příběh,“ otočila se Paks ke staršímu muži.

„Příběh! Paní, já znám tolik příběhů, že bych je dokázal vyprávět celou noc. Ale jestli chcete nějaký sněhový příběh – i když proč by po něm v téhle zimě někdo toužil – vyprávěl vám někdy váš přítel vévoda o tom, jak se mnou a Aliamem Halverikem prošel v zimě průsmykem Hakkenarsk?“

„S tebou?“ zeptala se překvapeně Paks. „Nevěděla jsem, že znáš vévodu Phelana.“

„U Falkova ostří, to tedy znám. Tedy znal jsem. Sloužili jsme spolu jako panoši u Halverika. Ale jen do toho roku. Pak můj otec usoudil, že bojovat po boku Aliama v Aarenis je příliš riskantní způsob, jak ze mě udělat muže.“ Usmál se a prohrábl oheň. „Nebo Aliam možná konečně ztratil trpělivost s mou neohrabaností, byl jsem v jistých ohledech dost pomalý.“

„Dobrá, a co se stalo? Myslím, že o tom jsi mi ještě nevyprávěl,“ řekl Esceriel.

„Ani mně ne,“ přidala se Lieth.

„Možná ne,“ pokrčil rameny Garris. „Už je to dlouho, co jsem si to znovu připomněl – když jsem se vrátil, otravoval jsem pár let každého, aby si to poslechl, a pak jsem na to nějak pozapomněl, jak už to bývá. Bylo to ale pěkné dobrodružství.“ Znovu prohrábl oheň, v jeho svitu Paks viděla na tvá-

řích ostatních odhodlání k trpělivosti. Možná Garris vždycky vyprávěl tak pomalu.

„Stalo se, že Aliam jednou na podzim spěchal domů, a místo aby šel se svou kumpanií přes Valdaire, rozhodl se, že to vezme zkratkou přes hory.“ Garris se odmlčel, Lieth mu podala čutoru a on se napil. „Díky. Byl jsem tehdy mladý – byl to první rok, kdy jsem odjel s Aliamem do Aarenis, ačkoliv jsem u něj pobýval už skoro tři roky. Myslím, že Kieri byl o pár let starší – ale Kieri byl vždycky starší. Všichni jsme věřili, že tak za rok bude Aliamovým vrchním panošem, a mysleli jsme si, že by se mohl stát i jeho kapitánem.“

„Odkud vévoda pochází?“ zeptala se Paks.

„Kieri? Nevím. Nikdy jsem se neptal. Ani bych se ho na nic takového nezeptal – jeho ne. Trochu jsem se ho bál. V každém případě, Aliam vzal nás a čtyři další muže a vydali jsme se od Sorellinu na sever. Kus tam vede široká cesta a potom taková stezka. A na úpatí hor stojí vesnice – nebo stála. Někdo mi říkal, že už tam není a že poblíž má Sorellin nějakou pevnost.“

Paks si šokovaně uvědomila, že musí mluvit o Trpasličí hlídce.

„Začínalo se stmívat,“ pokračoval Garris, „a Aliam se rozhodl, že zůstaneme ve vesnici – stál tam hostinec. Já s Kierim jsme měli dohlédnout na koně, než se nají. Bylo to nepříjemně vyhlížející místo s úzkými kamennými budovami, mezi nimiž protékal studený potok. Ošklivé. A když jsme se postarali o koně a nesli Aliamovy věci dovnitř, uviděli jsme oknem, co se tam děje. Dva naši muži tam leželi mrtví a Aliama někdo praštil do hlavy. Kieri nezaváhal. Poslal mě, abych znovu osedlal a připravil koně, a sám šel pro Aliama.“ Garris se znovu odmlčel, aby se napil.

„Nevím, co se uvnitř dělo. Připadalo mi jako věčnost, než Kieri vyšel s Aliamem ven. Slyšel jsem odtamtud strašný hluk. Výkřiky, jaké bych už nikdy slyšet nechtěl. Aliam byl omráčený. Kieri mi s ním pomohl a s jedním koněm navíc pro něj mě poslal pryč. Dohonil nás o kus dál, zbrocený krví. Koňskou krví, tvrdil.“

„Tvrdil?“ zeptal se Esceriel.

„Uvidíš. Rozjeli jsme se po cestě vzhůru tak rychle, jak to

jen koně dokázali. Po stezce v tom úseku cestuje hodně lidí a je snadné ji sledovat. Aliam sotva dokázal jet, přidržovali jsme ho v sedle. Když se rozednilo, uviděl jsem na jeho hlavě bouli s rýhou uprostřed – přísahal bych, že má prasklou lebku. Kieri ho přiměl, aby se napil a najedl, a omyl ho. Nevěděl jsem, co mám dělat, ale řídil jsem se Kieriho pokyny. O něco později se pak zdálo, že se Aliam probral – rozumně s námi mluvil a řekl nám, kterou cestou se máme dát na rozcestí, kde se stezka rozdvojovala. Uvědomil jsem si, že Kieri je zraněn také. Na jeho sedle byla čerstvá krev, když sesedl.“

„A co ty?“ zeptala se Lieth.

„Já měl jen pár modřin od někoho, kdo se nás pokoušel zastavit. Kieri mě poslal pryč, chápete? Snažil jsem se mu pomoct rány obvázat, dostal mečem do nohy a do žeber. Té noci jsme narazili na skupinu trpaslíků, už jsme byli skoro na vrcholu prvního průsmyku, toho vyššího. Aliamovi bylo natolik dobře, že jim zvládl povědět, co se nám přihodilo ve vesnici. Trpaslíkům se to nelíbilo, řekli nám, že o té vsi slyšeli samé špatné věci. Aliam jim nabídl svůj majetek, který tam zůstal, když pomstí a pohřbí jeho muže. Trpaslíci souhlasili.“

„Co se stalo pak?“ otázala se Lieth.

„Potom se ochladilo. Přísahám, že taková zima mi ještě nikdy v životě nebyla – a doufám, že už nebude. Následujícího rána se Aliam na trpaslíky nepamatoval. Dostali jsme ho zase na koně – seděl už o něco lépe – a musel jsem pomoct nasednout i Kierimu. Jeli jsme výš a výš a potom se objevil sníh. Koně klouzali a smekali se. Sesedli jsme a vedli jsme je. Museli jsme jít jeden za druhým a měli jsme strach, že Aliam uklouzne a upadne, ale nestalo se. Té noci bylo ještě chladněji. Neměli jsme nic, čím bychom si zatopili, a nezbývalo nám ani moc jídla. Trpaslíci nám řekli, že po prvním průsmyku nás čeká půl dne cesty dolů, pak půl dne cesty nahoru a potom dva nebo tři dny cesty dolů k nejbližší osadě. Zastavili jsme na úpatí druhého průsmyku. Aliam zjistil, že je Kieri zraněný. Ztratil hodně krve a měl i omrzliny. Když jsme se dostali přes druhý průsmyk, byl na tom Aliam už lépe, ale Kieri dostal horečku. Jakmile jsme se dostali pod hranici lesního porostu, museli jsme zastavit. Kieri nemohl jet

dál. Tehdy křičel – to samozřejmě způsobila ta horečka. Aliam ho držel.“ Garris znovu prohrábl oheň, vylétla z něj sprška jisker.

„Křičel?“ zeptal se Ansuli. Garris prudce vzhlédl.

„Nu, troufám si tvrdit, že šlo o něco mezi ním a Aliamem. Nerozuměl jsem tomu a Aliam mi to nevysvětlil. Jednu chvíli mě to ale znepokojilo – nikdy bych býval nepovažoval Aliama za krutého –“

„Aliam Halverik? Krutý?“ V Deryiných slovech zaznínval stejný šok, jaký cítila i Paks.

Garris zavrtěl hlavou. „Neměl jsem to říkat – vím, že není. Ale Kieri vypadal velice vyděšeně. O nic nejde. Měl horečku, byl zraněný – a stalo se to strašně dávno. Byli jsme ještě chlapci. Jenže já byl mladší, chápete – vždycky jsem Kieriho obdivoval, od první chvíle, co jsem ho u Aliama uviděl. Uměl to z nás nejlépe s mečem i oštěpem a byl z nás nejodvážnější. A když jsem ho viděl tak vystrašeného – no, vyděsilo mě to. Ale to nic neznamená. Troufám si tvrdit, že nám lady Paksenarrion může povědět, jak je statečný.“

Paks se probrala z jakéhosi zasnění a zjistila, že na ni všichni hledí a čekají na odpověď. „Nikdy jsem neviděla, že by byl jiný než odvážný,“ řekla nakonec. „Viděla jsem ho v bitvách i v boji muže proti muži – je nejlepší ze své kumpanie a jeden z nejlepších, jakého jsem kdy potkala.“

„Vidíte?“ pokračoval Garris. „Podstata je v tom – neměl jsem od ní odbíhat, jen to na mě tehdy jako na chlapce dost zapůsobilo – podstata je v tom, že nás všechny dostal přes průsmyk živé. A upřímně, když jsem viděl, že jeden z těch ničemů praštil Aliama do hlavy a že Rollisovi trčí z krku stopa oceli, byl jsem si jistý, že nás všechny pozabíjejí. Ale on mi řekl – dělej, co ti povím, nehádej se a náš pán se z toho dostane živý, když dají bohové. A tak to i dopadlo.“

Tou dobou už byla tma a všichni se chystali ke spánku. Tentokrát se Paks nepřela o to, že ji ze střídání hlídek vynechají. Beztak měla hodně nad čím přemýšlet.

Kapitola dvacátá

Na usedlost Aliama Halverika dorazili o tři dny později, těsně po poledni. Na hranici lesa potkali doprovod, deset ozbrojenců a chlapce, jehož vzhled napovídal, že pochází z Halverikova rodu. Představil se jako Aliam, syn Caliama a vnuk Aliama. Paks si vzpomněla na Aarenis a uvědomila si, že Caliam musel mít děti naštěstí už předtím. Byla tomu ráda. Chlapec vypadal zhruba na patnáct let, měl však už vlastní zbroj a meč. Paks si byla jistá, že ví, jak je používat.

Cestou toho moc nenamluvil, jen jim ukázal hradby, mlýn, cvičiště pro vojáky i jízdárnu pro koně, když přijeli na dohled usedlosti.

„Moc pěkná vyjížďka je na jih do kopců," pokračoval a se zájmem sledoval ryzáka. Jeho zvíře bylo nepochybně dobré, ale přece jen už dost staré. „Jestli se zdržíte dlouho – chci říct – samozřejmě jste vítaní na tak dlouho, jak budete chtít, ale –"

Paks nečekala, až se mu rozplete jazyk, a odpověděla: „Když tu budeme moci chvíli zůstat, možná bys nás na tu vyjížďku mohl vzít."

Chlapec kývl, raději se už nepouštěl do dalších rozprav. Paks se v duchu usmála, ale na tváři udržela vážný výraz. Jak se blížili k hradbám usedlosti, všimla si, že ostatní domy jsou rozptýlené poblíž, jen několik jich stojí u sebe. Zeptala se na to chlapce. Vysvětlil jí, že se tak zabraňuje šíření ohně a také to ulehčuje střelbu bránícím lučištníkům.

„Zřejmě na obou stranách," řekla Paks. U usedlosti byl les vymýcen na vzdálenost větší než dostřel luku.

„Ano. Ti uvnitř své nepřátele jasně vidí, ti druzí se musí odkrýt."

„Opravdu očekáváte z lesa nějaké potíže?"

„Ne." Chlapec zavrtěl hlavou. „Už léta ne. Ale dědeček říká, že máme být připravení na všechno." Úkosem pohlédl na Paks. „Je pravda, že vás můj dědeček znal ještě předtím, než jste se stala paladinem, paní?"

Paks na něj pohlédla. „Ano. Vlastně jsem se mu jednou musela vzdát." Výraz chlapcovy tváře vypovídal o tom, že v jeho očích dědeček stoupl.

„Paladin?" vydechl.

Paks se zasmála. „Tehdy jsem nebyla paladin, jen obyčejný voják v jiné žoldnéřské kumpanii."

„Ano, ale –" Chlapec se zatvářil zmateně. „Myslel jsem, že paladinové bývají rytíři, než se stanou paladiny."

„Ne všichni," odvětila Paks. „Nejdřív jsem byla obyčejným vojákem, potom nezávislou bojovnicí, pak jsem se dostala do výcvikové kumpanie ve Fin Paniru –" Náhle si přála, aby to bývala nezačala vyjmenovávat. Jak by dokázala pouhému chlapci vysvětlit, co se stalo?

„Takže když vás znal můj dědeček –" skočil jí hoch do řeči, když se odmlčela, „– byla jste jen obyčejný voják? Ne panoš nebo rytíř?"

„Ne."

„Och. Ve které kumpanii?"

„V kumpanii vévody Phelana z Tsaiy."

„Toho znám. Dědečkovi se nepoštěstilo často, aby zajal jednu z Phelanových kohort. A když to udělal naposledy, dopadlo to špatně – ale tohle zajetí jste asi na mysli neměla. Stalo se to teprve před několika lety." Nyní už dorazili k usedlosti, takže Paks nemusela odpovídat. V otevřené bráně čekal Aliam Halverik, aby je přivítal. Po jeho boku stáli dva vyšší muži, zřejmě jeho synové. Aliamovy vlasy prořídly ještě více, ale vypadal stejně energicky, jako když ho viděla naposledy.

„Paksenarrion." Usmál se na ni, Paks sklouzla z koně a ocitla se v jeho medvědím objetí. Potom ji Aliam pustil a

zavrtěl hlavou. „Omlouvám se, paní, jestli ti to vadí, ale Kieri mi toho o tobě vyprávěl tolik, že jsem tě začal skoro brát jako člena naší rodiny. Rád vidím, že vypadáš tak dobře.“

Paks nikdy nezapomněla na Aliamovu laskavost, která jí připadala jako esence jeho osobnosti. Tady v zimním dni jasně plála. Potom se zazubil na svého vnuka.

„Slez z toho koně, ty rošťáku, a odveď zvířata našich hostů. Budeš tady sedět jako král, co přijel na návštěvu?“ Žertovný tón otupil ostří jeho slov. „Pojď dál, Paksenarrion – mohu ti tak říkat? I vy, panoši, samozřejmě – buďte tu vítáni. Paksenarrion, ty jsi mou Estil ještě nepotkala – měla by se ukázat, ale něco připravuje v sále.“

„Můj pane,“ odpověděla Paks, „raději bych svého koně odvedla do stáje sama – není to s ním vždycky snadné.“

Aliam si jejího ryzáka obdivně prohlížel. „To je krasavec. Paladinský kůň, že? Nepřekvapuje mě, že se nenechá odvést každým. Dobrá, tak pojď. Ukážu ti kam. Cale, zaveď prosím panoše dovnitř a ukaž jim jejich pokoje. Hali, postarej se o zavazadla.“ Potom rychle odkráčel, vedl Paks přes větší vnější nádvoří směrem ke klenutému otvoru vpravo. Paks si stačila všimnout, že všechno je pečlivě udržované. Sníh byl ze dvora odklizený, příklop na studni daný na svém místě, nikde se nepovalovaly žádné věci ani veteš. I stáje byly uklizené. Paks dovedla ryzáka do stání, kde na něj čekala voda. Už jí začínalo připadat obvyklé, že kůň na sobě nemá žádné stopy po sedlu. Aliam tiše hvízdl mezi zuby.

„Dovolí štolbům, aby se o něj postarali? Nebo je mám raději varovat?“

Paks položila ruku na ryzákovy teplé plece. „Nikdy nikomu nic neudělal – když nechce, aby ho někdo hřebelcoval, jednoduše odstrčí kartáč. Nehádejte se s ním. A nedovolte nikomu, aby ho zkoušel uvazovat.“

„Dobrá. Povím jim to.“ Aliam si odešel promluvit se štolby, kteří se ve vedlejších stáních právě starali o koně panošů. Paks se podívala širokou uličkou, prosvětlenou okny umístěnými vysoko ve zdech. Ryzák do ní šťouchnul a Paks mu do žlabu nasypala obilí, které jí dal Aliam. Potom následovala Aliama zpět přes nádvoří do hodovního sálu.

U dveří je potkala Estil. Byla stejně vysoká jako Paks, pružná, s tmavými vlasy prokvetlými stříbrem a se širokými rameny. Střelila pohledem po Aliamovi, jako by si to chtěla potvrdit. Ten se opět usmíval. Byl o dobrou hlavu menší, ruce měl zaklesnuté za opasek.

„To překvapí každého," řekl zvesela. „Estil, to je Paksenarrion. Je teď paladin."

„Já vím." Estil se usmála a podala Paks ruku. Byla to silná ruka, zdrsnělá prací. „Pojďte dovnitř k ohni. Jistě je vám zima. Máme připravený čaj."

Paks viděla, že Suriya a Garris už stojí u velkého krbu na jedné straně sálu. Garris se bavil s jedním z Aliamových synů, tucet jiných lidí pobíhalo kolem a nosilo na stůl jídlo.

„Ušla jsi od našeho prvního setkání dlouhou cestu," promluvil Aliam, když přistoupili k ohni. „U Falka, pamatuju si tě z Trpasličí hlídky, když ses musela vzdát svého meče. Díky, Cale." Upil ze svého šálku čaj, Paks se ocitl v ruce další. Sledovala Cala Halverika, jak odchází a připojuje se ke Garrisovi a druhému Halverikovu synovi. Vypadal dokonale v pořádku, jako by nikdy nebyl zraněn. Mezitím se Aliam rozhlížel kolem sebe po ostatních a přitahoval jejich pozornost. „Byla tehdy prvoročák a jako všichni mladí horkokrevná. Když tasila ten meč, napůl jsem se bál, že ho použije – ale Phelanovi vojáci byli vždycky disciplinovaní. Když potom ostatní pustili ty své, sklonila se a svůj meč odložila. Velice opatrně." Zavrtěl hlavou. „Viděl jsem za své válečné roky mnoho věcí, ale tohle – to mi utkvělo v paměti. Zatraceně domýšlivá mladá hlupačka – a pak jsem ji ještě musel přemlouvat, aby mi dala čestné slovo, že se nepokusí o útěk."

Paks cítila, že rudne tak, jak se jí už nějakou dobu nestalo. „Můj pane –"

„Nic ti neupírám – jen tím chci říct, že jsi už tehdy mířila jinam než k hodnosti seržanta té kumpanie. Nebo kterékoliv jiné." Znovu zavrtěl hlavou a úkosem na ni pohlédl. „Vsadím se, že by to bylo něco jiného, kdybych se ti pokusil vzít tvůj meč teď."

V krátkém tichu, které následovalo, Paks odhrnula plášť a posunula vpřed jílec Tammarrionina meče. Aliam ten pohyb

sledoval. Paks se usmála. „Můj pane, předám vám ten meč, když dokážete vysvětlit, jak jste k němu přišel.“

Aliam zbledl. „Bozi na nebesích! To je – to je – Tammarrionin –“

„Ne,“ odvětila klidně Paks. „Ona ten meč dostala – ale byl zhotoven pro někoho jiného, pro prince, který se před mnoha lety ztratil a kterého jedeme hledat.“

Aliam se náhle posadil, ještě pobledlejší. „To není možné.“

„Je. Staří pamětníci u dvora ho poznali a elfové potvrdili jeho ukutí.“

„Ale to – oni – to mi nikdo neřekl.“ Do obličeje se mu začala vracet barva, nyní se tvářil rozzlobeně. „Elfů, čert aby je vzal, jsem se ptal, ale ti mi o princi nic neřekli –“

„Ne. To nám přiznali. Neřekli nic ani vám, ani nikomu jinému. Pověděli nám to teprve před několika dny, když král umíral.“

„To ne – Paksenarrion, odpřisáhneš mi, že je to pravda?“

Paks se na něj překvapeně zahleděla. „Můj pane, jsem paladin, nemohu lhát. Přísahám vám, že vám říkám to, co vím nebo co jsem slyšela od těch, s nimiž jsem hovořila.“

„Musím ti věřit.“ Na okamžik zabořil hlavu do dlaní, pak se podíval po Estil. Jejich pohledy se střetly a sdělily jim něco, co Paks nedokázala rozluštit. Aliam se rozhlédl po ostatních, jejichž zájem byl jasně patrný. „To prozatím stačí. Přinesla jsi mi důležitou a vážnou zprávu, více si necháme na důvěrnou schůzku, lady Paksenarrion. Nejdříve ale pojez a promluvíme si o jiných věcech, méně důvěrných.“

Paks kývla, stále lehce zmatená. „Jak si přejete, pane – ale nemohu se zdržovat dlouho.“

„Ne, to chápu. Až společně pojíme, tak – ale pojď ke stolu a dopřej nám společnou chvilku.“

Hostina byla taková, jakou by od Halverikovců očekávala – hojná, vydatná a mnohem méně formální, než bývá v hodovních sálech zvykem. U nižších stolů jedlo dvacet vojáků – současná hlídka, vysvětlil jim Aliam. Vypadali přesně tak, jak si je pamatovala – spolehliví, disciplinovaní a zkušení bojovníci. Čas od času na ni někdo pohlédl a zase zdvořile pohled odvrátil. Královští panoši trvali vlídně, ale neústupně na tom, že budou u vyvýšeného panského stolu obsluhovat oni.

Chlapci, vykázaní k nižším stolům, tomu přihlíželi se směsicí úlevy i závisti. Aliam a Estil, mezi nimiž Paks seděla, jí připadali jako zajímavý pár. Vysoká žena neustále konverzovala, současně řídila podávání jídla a ještě pojídala to, co měla na talíři.

„Vy jste byla u hraničářů, že?“ zeptala se Estil. „Tam jste používala dlouhý luk. Stále říkám Aliamovi, jaká je to úžasná zbraň –“

„Pro ženy s dlouhýma rukama ano,“ odpověděl trochu nevrle Aliam. „Jen proto, že jsem malý, tak Estil –“

„Nesmysl. Střílíš dobře, lásko, a v každém případě –“

„Nechci kohortu lučištníků. Ne. Už jsem řekl. Jen proto, že má jednu Kieri –“

„Vidíte?“ usmála se Estil na Paks. „Před lety si málem jednu pořídil, ale když zjistil, že ji má Kieri, neudělal to.“

„Musel jsem toho chlapce nechat, aby přišel s něčím, co jsem neudělal první já.“ Aliam si nabodl plátek masa a pokračoval: „Pukl by závistí, kdybych se objevil s lučištníky, jaké by vycvičila Estil.“

„Aliame! Nikdy jsem neřekla, že bych cvičila tvé lučištníky.“ V očích jí však potěšeně zajiskřilo. Paks pohledem přeměřila její široká ramena a silná zápěstí – ona by mohla být lučištnicí. Určitě na to byla dost silná a vysoká.

„A kdo jiný? Já? Bozi chraňte. Já jsem bojovník, který dokáže vystřelit z luku jen tehdy, když se mu přelomí meč vejpůl.“

„Neuvědomila jsem si, že vévoda – Phelan – byl u vás tak dlouho,“ vmísila se do hovoru Paks. „Garris povídal –“

Aliam se rozesmál. „Och, to mi připomíná několik příběhů. Ano, Garris tu opravdu byl panošem –“

„A vždy se rád vracím, pane,“ ozval se Garris, který právě procházel kolem se džbánem piva.

„Garrisi, říkal jsi mi Aliame dvacet let, i tehdy, když jsi získal rytířské ostruhy – nezačínej teď s pánem.“

„Když jsem tu takhle –“

„Tak se posaď. Máme tu pomalu víc panošů než jedlíků – a stejně jsme už všichni skoro sytí. Posaďte se všichni, tohle není královská hostina. Všichni jste jeli v zimě. Najezte se.“ Počkal, dokud si všichni nenašli místa, a potom se znovu

obrátil k Paks. „Garris, paní, byl ten nejztřeštěnější a nejneschopnější chlapec, ze kterého jsem se kdy snažil udělat válečníka.“

„Můj pane!“

„Dokud mě nezačneš oslovovat Aliame, neslyším tě, Garrisi. Tucetkrát jsem toho kluka málem poslal domů, Paksenarrion. Byl ochotný i laskavý, nebyl v něm ani kousek sobeckosti. Jenže se nedokázal na nic soustředit – upadl by na nádvoří přes klacek a pak o něj ještě zakopl, aniž by ho zvedl.“

Aliam se obrátil na Garrise, který se navzdory svým šedinám dokázal tvářit jako plísněný chlapec. „Neříkám ale, že se z tebe nevyklubal dobrý muž – tehdy jsem byl i já mladý a nedokázal jsem trénovat ostatní tak dobře, jak jsem si myslel. Byl jsem si tak zatraceně jistý, že vím, co dělám – samozřejmě jsem si musel být jistý. Někteří z nich – chlapci nebo muži – by mou nejistotu vycítili a celé by se mi to zhroutilo.“ Aliam se odmlčel, aby si nalil pivo, nabídl i Paks a potom pokračoval.

„Každopádně tu byl Garris, přívětivý jako štěně, ale zakopával snad i o vlastní nohy, a potom Kieri, o několik let starší a stvořený pro válku jako meč.“ Chvíli jedl mlčky a pak se dal znovu do řeči. „Samozřejmě se spřátelili. I když mě to vlastně překvapilo. Kieri tehdy jen obtížně navazoval přátelství, ostatních se dost stranil. Někteří chlapci, které jsem tu měl, byli vychovávaní u dvora a plní pýchy na svůj původ, dokud jsem to z nich nedostal. Garris však za ním chodil a visel na něm, až ho Kieri v pouhé sebeobraně začal učit to, co já jsem nedokázal.“ Sklopil oči ke stolu. „Vyprávěl jsi jí něco o průsmyku Hakkenarsk?“

„Ano, pa… Aliame. Všechno, co jsem si pamatoval.“

„Garrisi, vsadil bych se, že si pamatuješ každý krušný krok na té stezce. Já si ho pamatuju, až na ty úseky, které jsem nevnímal kvůli té ráně do hlavy. Věřím, že právě tahle cesta tě změnila, ačkoliv jsi už to léto tolik dospěl –“

„Opravdu?“ Paks si byla jistá, že to Garris nechtěl říkat nahlas, ani takovým tónem.

„To věru ano. Ne vždy chlapci poznají, že se mění, Garrisi, ale já to viděl. Překvapoval jsi mě celé to léto – i v té mezní

situaci, kterou jsi mohl čekat.“ Paks si všimla, že se Garris vsedě trochu napřímil a na jeho tváři se objevil zvláštní výraz. Aliam pokračoval: „Chtěl jsem se tvého otce zeptat, jestli bys u mě mohl zůstat, dokud nebudeš připravený pro Falkovy rytíře. Ovšem po Hakkenarsku tvůj otec samozřejmě trval na tom, abys okamžitě odešel.“

„Pane – vždycky jsem měl za to, že jsi mě poslal pryč – domníval jsem se –“

„Nebesa, to ne! Jak tě to napadlo? Cožpak ti to otec neřekl?“ Aliam zavrtěl hlavou. „Kéž bych to býval věděl – ne, tvému otci to připadalo příliš riskantní, nechat tě dál bojovat v Aarenis. Já bych tě měl u sebe rád.“

„To říkal,“ odvětil Garris. „Ale já jsem mu nevěřil… koneckonců moji bratři jako panoši zažili boj. Myslel jsem, že jsi mě nakonec měl dost –“ Zahanbeně se zarazil a vložil si do úst další sousto.

„Překvapilo mě,“ přerušila Paks ticho, které následovalo, „když jsem slyšela, že Garris mluví o vévodovi Phelanovi jako o vašem panoši. Věděla jsem to – vévoda se o tom tuhle zimu zmínil – ale nepřipadalo mi to skutečné. Neuměla jsem si ho představit jinde než na jeho sídle nebo s kumpanií v Aarenis.“

„Vždycky je těžké uvědomit si, že starší lidé mohli žít i jinak, než je člověk potkal,“ odvětil Aliam. „Vzpomínám si na jakéhosi elfa, který mi jednoho deštivého odpoledne vyprávěl o tom, jak viděl mou babičku trhat květiny, když byla ještě dítě. Potom jsem se v jeho společnosti už nikdy nedokázal uvolnit.“ Upil piva. „I když povídal, jak byla krásná.“

Paks otevřela ústa a zase je zavřela. Dvakrát se pokusila přimět Aliama mluvit o mladém Phelanovi, protože to považovala za bezpečné téma, o kterém oba něco vědí, a dvakrát se tomu Aliam obratně vyhnul. Úkosem pohlédla na Estil a zjistila, že se tváří ustaraně. Estil přejela pohledem stůl a zavolala, ať z kuchyně donesou víc koláčů. Paks klidně jedla.

Po jídle zavedli Aliam s Estil Paks do Aliamovy pracovny. Přemýšlela, jestli bude Aliam stále uhýbat, ale jakmile se za

nimi zavřely dveře a všichni se usadili kolem stolu, ze kterého narychlo odklidili svinuté mapy, jazyk se mu rozvázal.

„Máš u sebe meč, který jsem dal Kierimu, aby jím obdaroval Tammarrion při jejich svatbě. Ten meč se pak našel u jejího mrtvého těla. A ty mi teď říkáš, že byl ukut pro prince, který zmizel před více než čtyřiceti lety. A že mi to elfové zatajili. Je toho víc?“

Paks mu vypověděla příběh, který si po kouscích složila dohromady, a skončila odhalením elfů, že princ nejen přežil útok, ale je stále naživu.

„Kdyby žil, byl by pravým dědicem Falkieriho trůnu – a elfové tvrdí, že žije.“ Aliam sklopil oči na své sepjaté ruce. „Prozradili, kdo to je, nebo kde je?“

„Ne, pane.“

„Ty mi také můžeš říkat Aliame. Kieri mi napsal něco z tvého příběhu a slyšel jsem toho víc. Nejsi tak mladá, jak by se zdálo z tvého věku.“

„Raději bych –“

„Dobrá. Proč mi to elfové neřekli? Proč elfové nikomu neřekli o princi? Uráčili se vysvětlit alespoň tolik?“

„Ano. Ať už prý poškodilo prince cokoliv, je kvůli tomu nezpůsobilý k vládě.“

„Ech. Co myslí tím nezpůsobilý?“

„To neřekli.“

„Předpokládám, že ani neřeknou.“ Aliam vstal a začal neklidně přecházet po pokoji. „A ty jsi přesvědčena, že je to tentýž meč?“

„Můj pane, váš strýc a několik dalších starších mužů u dvora ho poznalo – dokázali popsat runy na čepeli, aniž by je viděli. Také elf, Amrothlin, jehož sestra byla královnou a princovou matkou –“

„Nikdy jsem Jerisovi neřekl, že jsem ten meč našel,“ zamyslel se Aliam. „Mělo mě to napadnout – ale nikdy mi nepřišlo na mysl, že by mohl něco vědět. Většinu života trávil u dvora a –“

„Elfové povídali, že – chtěli, abyste o tom svému strýci neřekl.“

„K čertu s nimi,“ řekl Aliam, ale ne tak rozzlobeně, jak by bývala Paks čekala. „Jsou vždycky tak chytří. Často jsem

říkal, že někdo může být až příliš chytrý – natolik chytrý, že si sám sváže dohromady tkaničky na botách. A jsou si jistí, že princ žije?“

„Tvrdili, že ano. Ale neřeknou kde, ani kdo to je. To mám zjistit já.“

„Jste si jistá, že to je váš úkol?“ zeptala se Estil. „Jak to víte?“

Paks zavrtěla hlavou. „Má paní, když král umíral, požádal mě, abych usedla na trůn, protože jsem přinesla tento meč a jsem paladin. Ostatní souhlasili. Paladin však není vládce, byla jsem povolána ne proto, abych vládla, ale abych zachránila tuto říši tím, že jí vrátím právoplatného krále. Jsem si tím stejně jistá jako prvním voláním, ale nedokážu vám popsat proč.“

Estil otevřela ústa, ale první promluvil Aliam: „Jak doufáš, že ho najdeš? A jaký myslíš, že po všech těch letech bude?“

Paks mu odříkala domněnky, na které přišli v Chaye – ohledně věku, barvy vlasů a očí a tak dále. Že byl služebníkem a že podle elfů zapomněl svou minulost i jméno. „Tomu popisu však může odpovídat mnoho mužů,“ řekla. „Proto mě napadlo, že se vrátím po stopách toho meče. Elfové tvrdili, že jste ho našel a pokusil jste se jim ho vrátit.“

„Je to tak,“ odpověděl Aliam a upřeně se na ni zahleděl. „Našel jsem ho u těl tří elfů a mnoha skřetů. Poslal jsem o tom po hraničářích zprávu do Lesopaní a vrátil se mi vzkaz, že bych ho měl předat tomu, pro koho je zhotoven.“

„A vy jste neměl představu, kdo to je.“

„Ne. O meči jsem věděl jen to, že je elfí.“

„Neviděl jste ho u dvora?“

„Ne,“ odpověděl pomalu Aliam. „Ještě jsem u dvora nebyl, když královna zmizela. Dělal jsem páže u svého strýce, s mladšími bratry krále – myslím starého krále, oni se pak sami stali králi.“

„Věděl jste něco o nějakém podobném meči?“ Aliam zavrtěl hlavou. „Tak co jste si myslel, když vám řekli tohle?“

Aliam se zamračil. „Abych byl upřímný, považoval jsem to za typickou elfí domýšlivost. Věděli něco, co já nevěděl, a dělali si legraci na můj účet. Na pochvě jsem neviděl nic a

pak jsem si všiml run na čepeli. Meč vypadal jako zbraň určená pro ženu a podle run jsem usoudil, že by její jméno mohlo být elfí. Žádná z run neodpovídala Estil ani mým dcerám a díky zprávě, která se k meči vázala, ho ani žádná z nich nechtěla. Rozhodně bych ho neprodal, ani neposlal pryč, aniž bych o tom informoval elfy. Troufám si tvrdit, že to věděli. Myslel jsem si, že tu zůstane, dokud nepřijde nějaká elfí paní a nepřihlásí se o něj. Potom přijel Kieri Phelan, aby mi pověděl o své svatbě – a jeho žena se jmenovala Tammarrion Mistiannyi. Tomu odpovídaly dvě z run – světlo nebo oheň a hory. Hned mě to napadlo a nabídl jsem mu ho jako svatební dar. Potom jsem sdělil elfům, komu jsem ho věnoval, a oni odpověděli, že to bylo dobré rozhodnutí."

„Opravdu to bylo dobré rozhodnutí?" zapochybovala Paks. „Sire, o tom jsem právě přemýšlela. Elfové se domnívají, že jakmile se tento meč dostane ke svému pravému pánovi, vyjeví ho a propůjčí mu určité schopnosti, které musí mít. Řekli vám, abyste mu ho předal – tomu, pro koho byl zhotoven. Neznamenalo to snad, že jste to mohl udělat? Že jste znal muže, který byl ve skutečnosti tím princem?"

Neušel jí rychlý pohled, který si Aliam vyměnil s Estil. „Jak byste se býval zachoval, pane, kdybyste věděl, co je to za meč? Měl byste nějakou představu, komu ho věnovat?"

„Já – nejsem si jistý." Aliam se ztěžka posadil proti ní. „Paksenarrion, ty jsi přinesla něco, co považuješ za velkou naději pro naše království – naději, že se najde náš ztracený princ, náš pravý král. Věřím však, že jsi přinesla i velké nebezpečí. Co když mají elfové pravdu? Co když je ten muž – nyní zhruba padesátiletý, jak jsi řekla, a bez zkušeností s vládnutím – co když je opravdu nezpůsobilý k vládě?"

„Můj pane, ještě před rokem by mě nikdo nepovažoval za způsobilou stát se paladinem. Ani vy, ani vévoda Phelan, ani já sama. Nejméně já sama." Na chvíli se pohroužila do těch hořkých vzpomínek a pak se s úsilím vrátila. „A přesto teď jsem tu, pane, jsem skutečný paladin, vyléčená ze všech těch zranění a obdařena schopnostmi, o jakých jsem sotva snila." Na okamžik přivolala světlo a viděla, že z Aliamových očí zmizely i poslední pochyby. „Úkol najít vašeho krále mi dali

bohové. Nemyslím si, že by mě poslali hledat zbytečně. Jestli je nezpůsobilý, bohové ho mohou vyléčit.“

Aliam pomalu kývl. „Možná máš pravdu. Modlím se, abys ji měla. Myslíš, že ho ostatní – Rada a všichni – přijmou? Za předpokladu, že ho najdeš?“

„Přísahali, že ho přijmou, pane, a Amrothlin prohlásil, že elfové o tom budou přinejmenším uvažovat.“

„Byl tam komtur Falkových rytířů? Co povídal?“

„Ten?“ Paks se na chvíli zamyslela. Nevěnovala mu moc pozornosti. „Myslím, pane, že byl nešťastný, že si bohové pro ten úkol nevybrali Falkova paladina.“

Estil se zasmála. „To je celý on. Neposkytl ti nějaká vodítka?“

„Ne – a mohl?“ Ani jeden jí neodpověděl a Paks vzdychla. „Myslím, pane a paní, že víte něco, co jste mi dosud neřekli.“

„Je to tak.“ Aliam znovu vstal. „Řeknu ti to asi takhle, Paksenarrion. I kdybych kdysi potkal někoho, kdo ve mně vzbudil podezření, že by mohl být tím zmizelým princem – řekněme, že se to stalo – neměl jsem pro to tehdy vůbec žádný důkaz. Ten chlapec měl odpovídající věk i správnou barvu vlasů a tvarem obličeje se dost podobal starému králi. Nezapomínej, že sám jsem prince nikdy neviděl, nevybavoval jsem si ani jeho jméno –“

„Falkieri Amrothlin Artfielan –“ pravila Paks a pozorně ho sledovala.

Aliamovi klesla ruka k boku. „Ať to bylo jakkoliv,“ řekl a na chvíli se odmlčel. „Neměl jsem žádný důkaz,“ pokračoval. „Žádný – ten chlapec si nic nepamatoval. Princezna byla tehdy živá a zdravá, ale sirotek. Nemohl jsem vědět – myslel jsem –“ Znovu se odmlčel, ztěžka dýchal. Paks čekala. „Bozi na nebesích, Paksenarrion, udělal jsem tehdy to, co jsem považoval za moudré – co jiného může člověk udělat? Mohl to být on a nemusel, nedokázal jsem to určit. On to nevěděl. Neřekl jsem mu to – jak bych mohl? Nebyl jsem připraven podporovat jeho nárok proti jeho sestře – byla známá, v bezpečí, vyrůstala ve vládkyni, lidé ji milovali, byla schopná… Byla to má princezna – a budoucí královna. Když jsem dostal tuto usedlost, přísahal jsem věrnost jejímu

otci. Jaký jsem měl důkaz? Mohl být královským levobočkem – nebo levobočkem nějakého šlechtice – nebo vůbec ničím. Každopádně jsem pro něj udělal, co jsem mohl. Držel jsem ho u sebe ve službě, postaral jsem se o jeho výcvik, ale –“

V tu chvíli zaplála Paks v mysli pravda. „Phelan,“ vydechla. „Mluvíte o Kierim Phelanovi!“ Všechno souhlasilo – věk, barva vlasů a očí –

„Ano,“ odpověděl ztěžka Aliam. „Mluvím. Když přišel, řekl, že se jmenuje Kieri Artfiel Phelan. Bohové! Kdybych býval věnoval pozornost Jerisovi – kdybych býval znal jméno ztraceného prince – ale byl jsem chlapec! Pouhý chlapec!“

„On ale nevypadá jako půlelf,“ namítla Paks. „Ostatní, které jsem potkala –“

„Já vím. Hodně se podobá svému otci – toho jsem si také všiml nejdříve. Myslel jsem si, že je to nějaký levoboček, možná královský, tak či onak určitě z dobrého rodu. I když mě napadlo, že by to mohl být on, zdálo se mi to nemožné, částečně i kvůli tomuhle – nevypadal elfsky a neprojevoval ani žádné takové schopnosti. A já byl příliš mladý na to, abych si byl jistý –“

„I tak nevím, jestli by nás jméno přesvědčilo,“ zapochybovala Estil. „Falki je běžné přízvisko a Kieri jsme znali jako jméno z Tsaiy nebo Aarenis.“

Aliam zavrtěl hlavou. „To je ale šlamastyka!“ Potom ostře pohlédl na Paks. „Ale on nemůže být králem. U Tirových kostí, dal bych pravou ruku za to, abych ho z něj udělal, ale on nemůže –“

„Proč ne?“

„Kdybych jen býval věděl o tom meči už tehdy,“ pokračoval bez ohledu na ni Aliam. „Tehdy, když byla Tammarrion naživu – možná by se býval mohl vrátit. Ale – počkejte chvíli. To nemůže být on – dal jsem mu ten meč. A nic se nestalo.“

„Tasil ho, pane?“

Aliam dlouho přemýšlel a pohlédl na Estil. „To si nevzpomínám – ne, myslím, že ne. Tasil jsem ho já, abych mu ukázal ty runy. Když o tom teď tak přemýšlím, myslím, že se ho vůbec nedotkl. Zabalil jsem mu ho –“

„Já si vzpomínám," ozvala se náhle Estil. „Tammarrion mi to řekla, když se jim narodilo první dítě. Když jí ho dal, přísahal, že ho nikdy netasí –"

„To je pravda, to mi povídal." Aliam se dotkl jejích vlasů. „Vzpomínám si, že jsem si pomyslel, že je Kieri stejně sentimentální jako já. Chtěl, aby měla pocit, že jí jako válečnici nic nebere, Paksenarrion, proto přísahal, že její meč nikdy netasí – byl její a pouze její. Ale byl mu tak nablízku – určitě by se něco stalo –"

Paks dlouho mlčky seděla, oba ji sledovali. Nakonec zlehka zavrtěla hlavou. „Možná ne. Amrothlin povídal, že ačkoliv byl meč zhotoven pro něj a nějakým způsobem by ho poznal, měl pro něj být při elfím obřadu nějak zapečetěn. To je jeden z důvodů, proč ho královna brala do Lesopaní. Možná by ho až do toho obřadu vyjevil jen tehdy, kdyby ho sám vytáhl z pochvy."

„A byl tak blízko –" pronesla užasle Estil. „Po celá ta léta byl tak blízko – dá se jen sotva uvěřit, že nikdy –"

„Ne v jeho případě," řekl Aliam. „Jeho slovo vždycky platilo."

„Můj pane," ozvala se Paks a předklonila se v křesle, „vidíte, že musím vědět všechno, co mi o něm můžete povědět. Musím vědět, proč jste si myslel, že je to princ – a co svědčilo proti tomu – a proč vám připadal nezpůsobilý k vládnutí –" Estil se zavrtěla, ale Paks pokračovala: „Musím vědět, co víte o jeho minulosti – všechno – bez ohledu na to, jak je to strašné. Pokud je právoplatným králem –"

„Všechno by odpovídalo," odpověděl Aliam. „Ten meč – řekli mi, abych ho dal jemu – kdybych tu hádanku dokázal rozluštit. Mysleli si, že úplně stačí, když jsem ho dal Tammarrion – možná si byli jistí, že ho časem tasí."

„A dál, pane?" naléhala na něj Paks.

„Dobrá, dobrá." Aliam si zhluboka povzdechl. „Estil, vím. že ty znáš věci, které mi nikdy neřekl." Estil si prohrábla rukama vlasy a začala.

„Přišel k nám před zhruba čtyřiceti lety, Paksenarrion. Mohu to najít v záznamech, ale Cal byl dítě, které právě začínalo chodit. To by bylo – nechte mě chvilku přemýšlet – na podzim třicet osm let."

„Přivedl ho jeden dřevorubec," vzpomněl si Aliam. „Našel ho, jak se potlouká po lese. Já jsem toho dne dělal zabíjačku. Řekl nám, že hledá práci, k tomu sněžilo a tak." Aliam si promnul nos. „Na pohled to byla vychrtlá, špinavá, zrzavá krysa. Jenom kosti a hadry. Povídal, že se toho roku vylodil na pobřeží někde v Bannerlithu – nedokázal říct, která loď ho přivezla – a cestou do vnitrozemí pracoval. Přes zimu ho ale nikdo nechtěl. Což je celkem obvyklé." Paks se nezmínila, že to ví. Čekala, že bude pokračovat, ale on kývl na Estil.

„Netrvalo dlouho," navázala Estil, „a měli jsme ho v hodovním sále. Všimla jsem si, jak šikovně si počíná u stolu. Většina chlapců v jeho věku – a takového vzrůstu – převrhává věci a zakopává o vlastní nohy. On ne. Myslela jsem si, že by z něj bylo dobré páže – byli jsme tu zastrčení a příliš mladí na to, abychom měli nějakého chráněnce."

„A on byl vyděšený – když máme povědět všechno, Estil, nemůžeš to popřít. Ten první večer u mého stolu chlapec špatně pochopil něco, co jsem řekl, a stáhl se, jako by si myslel, že ho zbiju." Aliam na ni vyzývavě pohlédl. Estil zčervenala, pak se podívala Paks do očí.

„Nevzpomínám si už, co Aliam řekl, ale Kieri od něj ucouvl. Věděla jsem, že to Aliama rozzlobí. Nikdy se sluhy nezacházel špatně, a když se chlapec tak zachoval před cizinci –"

„– a z Aarenis," skočil jí do řeči Aliam. „Byli to lidé z Cechovního spolku – vzešla z toho má první zakázka."

„V každém případě jsem ho odvedla ven a promluvila si s ním. Tehdy jsem zjistila, že už v hodovním sále obsluhoval, někde jinde. Myslel si –" Pohlédla na Aliama, jako by se to bála vyslovit, ale ten kývl. „Myslel si," pokračovala obtížně, „že Aliam chtěl, aby spal s jedním z hostů. Jako – jako –"

„Chápu," odvětila Paks. Estil kývla.

„Neznám pro to žádné slušné slovo," dodala tiše. „Každopádně jsem mu vysvětlila, že tak to není, že nic takového se tu nestalo a ani se mu tu s námi nestane, a on – vypadalo to, jako by uvnitř ožil. Potom jsem si všimla jizev, které měl na hlavě – a později i dalších –"

„O těch jsem věděl," pravil Aliam. „Pověděl mi o nich

mnohem později – tenkrát v Aarenis. Tedy alespoň o něčem.“

„Nu, vzali jsme ho do našeho domu jako páže a odhadovali jsme, že je mu asi čtrnáct let. Tedy že je dost starý na to, aby se začal učit bojovat. Nejdříve jsme mysleli, že to nepůjde –“

„Já jsem si myslel, že je to beznadějný zbabělec,“ přiznal upřímně Aliam. „Nemohlo to být horší. Nejdříve nechápal, že může ránu vrátit. Jakmile si to však uvědomil, nic ho od toho nedokázalo odradit. Dokud mohl klást odpor a vracet rány, neměl vůbec žádný strach.“

„A nasával vědomosti jako houba vodu,“ vzpomněla si Estil. „A rostl – šatit toho chlapce znamenalo trávit hodně času u stavu. A jak byl oddaný – pro Aliama a mě by udělal cokoliv. Všímal si i dětí, které ostatní panoši nenáviděli. Cal ho miloval – všechny ho milovaly.“

„Učil se všechno, jen ne myslet. Vzpomínáš si na potíže, které jsme s tím chlapcem měli, Estil? Byl smělý – u všech bohů, neznal strach a odvážil se čehokoliv, jen aby na všechny udělal dojem. Nikdy nezačal dělat žádnou neplechu, ale byl si tak jistý sám sebou a tím, že se dokáže dostat nahoru –“

„A ty rvačky,“ skočila mu do řeči Estil. Usmála se na Paks. „Nevyvolával roztržky v pravém smyslu slova, ale nechtěl ustupovat. Netýral slabší chlapce, ale dokud se nestal vrchním panošem, vždycky ty služebně starší popichoval. Pích, pích, pích. Ti se pak rozzlobili, vrhli se na něj a on s nimi bojoval, dokud nebyl buď v bezvědomí, nebo vítěz.“

„A já to pak musel urovnávat,“ zavrtěl se v křesle Aliam. „Taktiku pochopil okamžitě – strategie mu trvala déle. Neměl v povaze dívat se na věci z dlouhodobého hlediska. A chtěl moc – toužil po ní. Nikdy by se ji nepokusil vzít mně, ale bozi pomozte slabšímu panoši – nebo i kapitánu kohorty. Ta příhoda v průsmyku Hakkenarsk byla typická – rychle vymyslel dobrý plán, skvěle ho provedl, nezapomněl na nic důležitého a potom se skoro zabil, jak se snažil neztratit sebekontrolu, když se jeho zranění zhoršila. Nebo další rok v Aarenis, když jsem mu dovolil vzít jeden oddíl na hlídku. Velet měl seržant. Ha. Podle toho, co vím, Kieri následně přišel o polovinu oddílu, který padl do zajetí, potom přibral nějaké nestranné

sedláky, osvobodil muže a vybojoval malou bitvu. A jak řekl seržant, bylo to jako snažit se vést válečného koně na niti. Udělal, co bylo třeba, ale to riziko!“

Paks se usmála. „Ale proč si, pane, myslíte, že je nezpůsobilý k vládnutí? Podívejte se na něj teď – má panství v Tsaie. To se pod ním změnilo ze skřety napadaného, psanci vyhledávaného a neobdělaného území na úpatí severních vrchů v obydlenou, bezpečnou a vzkvétající krajinu. Není to jistá známka jeho schopností?“

„Ano, ale to není vše. Nejsi z Lyonye, proto nemůžeš vědět, co potřebujeme od krále –“

„Cit pro taig?“ zeptala se otevřeně Paks.

„Ano, částečně ten. Pokud vím, Kieri žádný cit pro taig nemá. Vůbec žádný. A ta jeho netrpělivost a to, jak se dokáže rychle rozzlobit… Víš to sama, byla jsi v Aarenis. Kdyby žila Tammarrion – po jejich svatbě byl úplně jiný. Přál bych si, abys ho bývala znala tehdy. Tammarrion – to jméno ji vystihovalo, protože mu dala světlo, aniž by změnila to, čím byl. Potom však zemřela a on potemněl ještě víc než dříve. Vyhnal maršály – vím, že poté, co jsi odhalila jeho správce, napsal něco o tom, že s nimi opět mluví, ale –“

„Jsou zpět,“ řekla Paks.

„Cože?“

„Můj pane, myslím, že nevíte o všem, co se přihodilo tento podzim, kdy jsem se vrátila k vévodovi. Sám pozval maršály zpět, jednal s generálmaršálkou ve svém sále a neměli spolu žádné rozepře.“

„Tedy,“ Aliam se opřel a našpulil rty, „to bych si byl nikdy nepomyslel. Nevím, jestli to stačí, ale –“

„Můj pane, souhlasila bych s vámi v tom, že muž, kterého jsme oba znali a po jehož boku jsme bojovali ten poslední rok v Aarenis, by nebyl dobrým králem pro Lyonyi – ani jakoukoliv jinou říši. Ale to bylo před více než dvěma lety. Minulý rok jsem byla tulačka bez domova, bála jsem se všeho a všech – opravdový zbabělec, za jakého jste považoval i Phelana, pane. Teď jsem jiná a vím, že se změnil i on, protože jsem tu změnu sama viděla. Tou dobou jsem neměla ponětí, co by ta změna mohla znamenat pro něj nebo pro ostatní – ale mohlo to z něj udělat člověka, který by byl schopen stát se

vaším králem.“

„A cit pro taig?“

„Nevím. Možná ho dokáže obnovit meč. Třeba to zvládnou elfové. Jestli se báli jeho prudkosti a hněvu, a ty zeslábly, pak možná pomohou.“

„Vědí o tom, jak se změnil, totéž co ty?“

„To netuším.“

„Měli by se to dozvědět. Otázka je, jak jim to co nejlépe sdělit.“ Aliam se obrátil na Estil. „Co myslíš?“

„Nevím. Nedokážu myslet na nic jiného než na Kieriho – jak jsme ho znali – a na ten meč. Byl tak blízko a –“

„Jak daleko je to do elfího království, pane?“ zeptala se Paks.

Aliam se zatvářil vylekaně. „Jak daleko? To nevím, nikdy jsem tam nebyl. Nemůžeš tam jít, pokud nechtějí, abys tam přišla.“

„To vím, ale myslela jsem, že by mě tam mohli zavést hraničáři. Amrothlin tvrdil, že královna byla jeho sestra. Jeho matka je v Lesopaní. Kdybych dokázala přesvědčit ji –“

„Přesvědčit elfku?“ zapochyboval Aliam. „Nu, možná bys to zvládla. Ale přemýšlej, Paksenarrion – elfové milují děti stejně vroucně jako my, možná víc. A přestože věděli, že je naživu, nic neudělali. Měli pro to nějaký důvod, ale pochybuji, že se jim to líbilo. Podle všeho, co víme, o něm od té doby stále hovořili. To se elfům nepodobá, aby nechali někoho vlastní krve v problémech.“

„Třeba pomohli,“ ozvala se náhle Estil. „Aliame, vzpomeň si, když tu byl mladý Kieri – téměř každou zimu sem přicházela skupina elfů. Někdy zůstali na Slavnosti zimního slunovratu. Zdálo se, že Kieri má elfy rád, stejně jako všichni panoši, a povídal, že mu čas od času prokázali nějakou laskavost.“

„Možná. Přesto si stále myslím, že jestli je to princ a půlelf, bude je bolet, že pro něj neudělali něco víc než nějakou příležitostnou laskavost. U Falkovy přísahy, Estil, elfové ze všech ras nejvíc ctí urozený původ –“

„Když není znehodnocený. Vzpomeň si na ty kousky elfího učení, které známe – o kuaknomech a tak.“

„To je ale něco úplně jiného.“ Aliam zrudl. „Kieri je

možná vznětlivý, ale není jako kuaknomové. Nemohu uvěřit, že nechali prince ze svého rodu –“

„Mohli to udělat lépe než vy, můj pane?“ zeptala se Paks. „Jestli nechtěli přímo zasahovat, věděli, že se o něj dobře postaráte. Podle všeho jste se ujal vyděšeného bezmocného chlapce a udělal jste z něj silného muže.“

„Přesto –“ začal Aliam. Přerušilo ho zaklepání na dveře. „Co se děje?“ zeptal se ostře.

Kapitola jednadvacátá

Dovnitř nahlédl Cal Halverik. Paks viděla, že se snaží ovládnout své vzrušení.

„Omlouvám se, ale přišli elfové –“

„Elfové?“

„Ano – vím, že jsi nechtěl být rušen, ale –“

Aliam kývl. „Hned jdu. Půjdeš se mnou, Paksenarrion? Estil samozřejmě také.“

„Jistě, můj pane.“ Paks a Estil následovaly Aliama dolů do hodovní síně, kde čekala skupina elfů.

Ani jednoho z nich Paks neznala. Všichni na sobě měli zbroj a kožešinové pláště, obličeje jim částečně zakrývaly kápě.

„Jsem Aliam Halverik,“ řekl a vykročil k nim, aby je uvítal. „Buďte vítáni v mém sále.“

„Můj pane Halveriku,“ odpověděl jeden z nich, „možná vás naše návštěva příliš netěší. Vyslechnete si však nejprve, proč přicházíme?“

Aliam ztuhl. Paks viděla, že mu zrudl zátylek. „Jistě. Elfové tu byli vždy vítáni a všichni moji hosté mohou svobodně říkat, co si myslí.“

„Vaše zdvořilost vás předchází, pane Halveriku. Amrothlin poslal do Lesopaní zprávu, že Paksenarrion ze Třech Jedlí, Girdův paladin, přísahala, že se pokusí najít ztraceného prince. Obával se, že vy dva byste společně mohli odhalit princovu totožnost. To jsme přišli zarazit.“

Paks postoupila kupředu, v elfovi cítila hněv a neklid, ale ne zlo. „Amrothlin se do hledání nevměšoval,“ podotkla. „Proč byste to měli dělat vy?“

Elfovi zaplály oči. „Ty jsi ten paladin, že?“

„Jsem.“

„Slyšel jsem o tobě.“ V těch slovech zazněla veškerá neúcta a chladné opovržení, jaké jen dokáže elf vložit do obecné řeči. „Neočekávám, že to pochopíš, nemáš v sobě žádnou krev sinyinů. Mnoho z nás už dlouho litovalo spojenectví lidí a sinyinů v této říši. Dost špatné bylo už to, že se naše milovaná sestra provdala za smrtelného krále a zemřela smrtelnýma rukama. Ztratit její děti kvůli lidské chamtivosti – jedno kvůli penězům a jedno kvůli moci – bylo ještě mnohem horší. A žádná lidská sedlačka, žádná ovčákova dcera, nedosadí na trůn draudiga se zmrzačeným taigem. Je to jasné? Přišel jsem si pro ten meč, který ti nepatří, paladine.“

Paks koutkem oka viděla, že se královští panoši shromáždili poblíž ní, ruce položené na mečích. Zdálo se, jako by se v místnosti ochladilo a každá drobnost se zaleskla. Elf pokračoval.

„Není ani tvůj, ani nikoho z lidí. Byl zhotoven pro jednoho z nás, nosila ho jedna z nás a my ho také dostaneme zpět. Vrať ho!“ Pánovitě natáhl ruku.

„Ne,“ odpověděla klidně Paks. „Nevrátím.“

„Chceš mě nutit k boji v Halverikově sále?“ Elf si shrnul kápi pláště a položil ruku na jílec své zbraně. Paks si dál nechala ruce zaklesnuté za opasek.

„Ne, nechci vás nutit k boji. Jestli začnete boj, pak to bude na vašem svědomí.“ Elf chtěl něco odpovědět, ale Paks pokračovala: „Nevrátím ho vám, není váš. Meč patří tomu, pro koho byl zhotoven – ztracenému princi a pravému králi, tomu, kdo bude z vůle Nejvyššího vládnout Lyonyi.“

„Je pryč,“ odsekl elf. „Už není.“

„Amrothlin tvrdil, že žije.“

„Amrothlin lže! Jeho tělo žije, to je vše. Princ – jeho pravý duch – v něm zemřel.“ V elfově hlase se mísila naléhavost se zlobou. „Nesmíříme se s tím, aby na trůně seděl prázdný muž – zbavený svého já –“

„To není,“ odvětila Paks. Všimla si lehkého pohybu, jak na to všichni elfové zareagovali.

„Ty víš, kdo to je?“ Nejen elfové jí pohledy viseli na rtech.

„Ano.“ Paks se rozhlédla po místnosti a viděla v lidech i elfech napětí. „Vím – a vím také, že není prázdný, jak jste o něm řekl.“

„Ale v Aarenis –“ začal mluvčí.

Paks zvedla ruku. „Pane elfe, ne všichni přítomní to jméno znají, v tuto chvíli bych ho raději veřejně nevyslovovala – vy ano?“

„U Pěvce, já doufám, že ho nikdy nezveřejníš!“ Elf se otočil ke svým společníkům a rychle pronesl něco v elfštině, Paks jeho slova nezachytila. Potom se znovu obrátil. „Pleteš se do věcí, kterým nerozumíš, paladine. K tomu nemělo dojít.“

„Pane elfe, vy se také pletete do něčeho, čemu nerozumíte. Chcete zpochybňovat úsudek Nejvyššího?“

„Zpochybňuji schopnost lidí jeho úsudek poznat. Pokud jde o tebe, slyšel jsem dost, paladine. Nebyla jsi nic než obyčejný voják, žoldnéř, najatý zabiják a ještě méně –“

Esceriel vykročil kupředu a jeho meč zaskřípal, když ho tasil. Paks natáhla ruku a zadržela ho. „Ne – nech to být, Escerieli. Stojím si za tím, co jsem řekla – tenhle elf se plete do věcí, kterým nerozumí. Abych pravdu řekla, neuráží mě to a myslím, že jeho omyl pramení spíše z neznalosti než ze zášti.“

„U Falka!“ vybuchl Aliam. „Ať jste kdokoliv, elfe, takhle v mém sále s paladinem mluvit nebudete. Nikdy nebyla obyčejným vojákem –“

„Klid, můj pane. Myslím, že jednu dobu jsem jím byla a byla jsem tak spokojená. Pane elfe, má minulost je minulost. Vám se to může zdát divné, protože pro vás je to chvilka, ale pro mě je doba před rokem velice vzdálená. Ať už jsem tehdy byla kýmkoliv, teď jsem paladinem, kterého si pro tento úkol zvolili bohové. Pokud pochybujete o pravdivosti mých slov,

pak vám musím poskytnout veškeré důkazy, které mohu – ale raději venku. Ani jako řadový voják jsem neměla ráda obyčejné rvačky.“

To vyvolalo smích u ozbrojenců v sále. Paks si všimla, že i Estil zacukaly koutky a jeden z elfů vzadu ve skupině se nepokrytě zubil. Mluvčí se zamračil a pak zavrtěl hlavou. „Jestli mi neodevzdáš meč dobrovolně –“

„To neudělám.“

„Pak tě musím přesvědčit. Myslel jsem, že paladinové jsou přísahou vázáni k dobru –“

„Jsem přísahou vázána k bohům, kteří si mě vybrali. Stejně jako vy máte pochybnosti o tom, že nějaký člověk dokáže poznat vůli Nejvyššího, já pochybuji, že někdo dokáže bez vedení poznat dobro.“

Elf o tom okamžik přemýšlel, upíral pohled kamsi za ni. „Jsi však Girdův paladin?“

„Jsem girďanka a paladin a Gird byl součástí mého výběru. Účastnili se ho však i Nejvyšší, Větrný oř a Alyanya.“

„Účastnili!“ zalapal po dechu elf. „Ty jsi viděla –“

Paks se uklonila. Dlouhou chvíli se nikdo nepohnul ani nepromluvil. Paks slyšela slabé zvuky z kuchyně a klapot kopyt na dlážděném nádvoří.

„Dobrá.“ Elf na okamžik pohlédl na své společníky a potom zpět na ni. „Jestli je to pravda – nebo pokud věříš, že je to pravda – pak musím informovat svou Paní.“

„A tou je –?“ zeptal se Aliam.

„Paní Lesopaní,“ odpověděl a pochybovačně si změřil Paks pohledem. „Jen stěží věřím –“

„Tehdy jsem se cítila stejně,“ pravila Paks a usmála se na něj. „A kuakgan ze Sládkomostí, který u toho byl, také.“

„Kuakgan! Girdův paladin s kuakganem?“

„Ano.“ Při pohledu na výraz jeho tváře měla Paks potíže nerozesmát se nahlas. „Nikdy jsem netvrdila, že jsem obyčejný paladin,“ podotkla uličnicky. Všichni kromě elfa se rozesmáli a i on se nakonec usmál.

„Bojím se,“ odpověděl pak už odlišným tónem, „že přesvědčit tě bude těžké. Říkal to Amrothlin i Ardhiel, ale – na tom nesejde. Půjdeš se mnou tedy do Lesopaní? Odpřisáhnu, že se ti nic nestane, a budu tvým průvodcem.“

Paks si vzpomněla, jak ji elfové poprvé očarovali. Nebýt jejich zásahu, jakkoliv dobře míněného, mohla dojít na Halverikovu usedlost. Slyšela o lidech, kteří se v domově elfů ztratili na celá léta, strávili tam své životy, zatímco se jim zdálo, že si užívají jen několika dní pohody a radosti. Zavrtěla hlavou. „Obávám se, že by v tomto království bez vládce mohlo dojít k nepokojům. Nesmím otálet."

„Ale naše Paní si s tebou musí promluvit –"

Jeden z elfů tiše pronesl něco elfsky. Mluvčí se odmlčel a otočil se k němu. Elfové vrtěli hlavami. Paks využila té příležitosti, aby věnovala konejšivý pohled svým panošům. Esceriel se stále mračil.

„To je v pořádku," uklidnila je tiše. „Meče se nevzdám a myslím, že se rozhodl nebojovat."

„To bych mu radil," odvětil ponuře Aliam. „Ovčákova dcera, to tedy ano!"

„Vždyť jí jsem, můj pane."

„Ale na tom teď nesejde! Je to –" Elf se však otočil zpět k nim, tvář měl nyní zcela bez výrazu.

„Pane Halveriku, chtěl jsem vám to ulehčit tím, že nevyslovím své jméno – dovolte však, abych nyní odhalil, že jsem Serrothlin, bratranec Amrothlinův, s nímž se váš paladin již setkal, a synovec naší Paní. Můj společník navrhl něco, co by mohlo posloužit našim potřebám."

„A to?" otázal se nikterak nadšeně Aliam.

„Považuji za nezbytné, aby si naše Paní promluvila s vámi a tímto paladinem. Ztracený princ je jejím vnukem. Na ni dopadnou jeho činy nejsilněji. S jejím souhlasem se její dcera provdala za lidského krále. Musí se osobně dozvědět, co si myslíte, že zmírnilo jeho chování."

„Chápu." Aliam stál bez hnutí a plně se soustředil na elfa. „Co tedy navrhujete?"

„Jestliže Paksenarrion odmítá přijít do Lesopaní, mohla by naše Paní přijít sem –"

„Ale ta přece nikdy neopouští domov elfů!" přerušila ho Estil.

„To neopouští. Ale domov elfů –" Zabroukal si krátkou melodii, o níž si Paks myslela, že ji už slyšela od Ardhiela. „Hranice domova elfů jsou jiné, než jaké znáte. Země smr-

telníků v Lyonyi jsou jen mýtinami v systému elfích lesů. Pokud k tomu dáte svolení, lorde Halveriku, mohlo by ji to přesvědčit, aby přišla – a přinesla Lesopaní s sebou.“

„To by dokázala?“

„Vskutku ano.“ Elf se usmál. „Neřekli jsme lidem vše o tom, jakou máme moc.“ Rozhlédl se po sálu. „Ale než budete souhlasit, pane – jestli budete souhlasit – musím vás varovat. Pokud k tomu dáte svolení a naše Paní přijde, pak bude po ten časový úsek vaše usedlost součástí elfího domova. Žádný člověk nedokáže vstoupit ani odejít bez průvodce a nikdo by se neměl potloukat okolo. Cesty v lesích elfího domova jsou totiž stejně nebezpečné jako kterýkoliv kuakganský hájek.“

„Hmm.“ Aliam sklopil oči, potom se otočil na Paks. „Co myslíš? Chápu, že jejich Paní má právo vědět, co se děje.“

„Souhlasím,“ odpověděla Paks. „Mou starostí je čas. Neohrozím své poslání proto, abych si dopřála potěšení elfích očarování.“

Serrothlin se usmál. „Chápu tvé obavy, paní. To by se opravdu mohlo stát, ale ne bez naší vůle. Přijmeš mé slovo, že nedopustíme, aby k tomu došlo?“

„Ardhielovi se to přihodilo bez jeho vědomí – dokážete tomu zabránit?“

„To bylo něco jiného. Nikdy ses neocitla v duševním transu? I elf může být očarován bohy. Kdybyste nepomýšleli na nebezpečí, opravdu by mě to svádělo k tomu, abych vám o něm nic neprozradil a vyřešil tento problém po svém. Třebaže však nemám rád lidi – jak jste si asi všimli – nesnížím se k nečestnosti. Dám vám své slovo, že se nevrátíte ze setkání s mou Paní o nic později, než kolik času si vaše jednání vyžádá.“

„Lituje vašeho spojenectví s lidmi hodně elfů?“ zeptala se Paks, náhle zvědavá.

„Jejich počet vzrůstá,“ odpověděl Serrothlin. „Už několik set let, podle vašeho měření času. Některým z nás se zdá být jasné, že lidé nedrží své slovo. Ostatní to omlouvají tím, že lidé žijí příliš krátce na to, aby si ho pamatovali. Já si však vzpomínám na doby, kdy byli elfové srdečně vítáni v každé síni, kdy byly všechny lesy otevřené našim srdcím a hrdinové,

které nazýváte svatými, seděli u našich nohou, aby se učili moudrosti. Abychom byli ve svých lesích volní nyní, musíme se stahovat stále hlouběji a přenechávat více říše lidem. A v poslední době už nejsme vítáni ani u dvora, v samotném srdci království.“

„A co na to říká vaše Paní?“

Elf se zamračil. „Nemluvím za ni, to nedělá nikdo. Uslyšíš sama.“

„Když lord Halverik dovolí.“ Paks pohlédla na Aliama. „Je na vás, můj pane, jestli budete tak riskovat svou usedlost. Já jeho slovům věřím, ale je to vaše panství.“

„Ne všichni lidé nedůvěřují elfům, Serrothline,“ pravil Aliam. „A ne všichni lidé si zaslouží vaši nedůvěru. Povím svým lidem, aby se drželi na místě. Zeptáte se vaší Paní, zda bude ochotná přijít?“

Serrothlin se uklonil a vzdálil se. Dva elfové z jeho skupiny zůstali, vykročili kupředu, aby pozdravili Aliama a Paks.

„Můj pane – a paní – jsem Esvinal, přítel Ardhielův,“ představil se jeden z nich. „Když někdo z nás zůstane, bude lehčí vytvořit most, kterým pak naše Paní přesune hranice.“

„Také nemáte rád lidi?“ zeptal se ho Aliam.

„Mám je rád méně než Ardhiel a více, než když jsem sem přijel, pane,“ odpověděl klidně elf.

Aliam si odfrkl. „Raději půjdu informovat své lidi,“ řekl. „Jestli mě omluvíte –“ potom odešel a odvedl Cala a své vojáky s sebou. Estil poslala ostatní varovat ty, kteří na usedlosti žili, aby se zdržovali na svých místech. Panoši zůstali u Paks. Elf se podíval Paks do očí.

„Podle Ardhielova posledního popisu bych tě nepoznal, lady Paksenarrion. Nejsi taková, jakou si tě pamatuje.“

„To si troufám tvrdit také.“ Paks překvapilo, že o tom dokáže mluvit tak klidně. „A přesto to, co si pamatuje, nebylo tím nejhorším. Uvěříte, že když jsem se mohla tak změnit já, pak to ani u prince není beznadějné?“

„Těžko říci. Kdysi jsem ho sám viděl.“ Elf vrhl rychlý pohled na panoše, kteří stáli poblíž, a na Estil. „Já –“

„S vaším svolením, myslím si, že bychom neměli mluvit o jeho minulosti, dokud nepřijde vaše Paní,“ přerušila ho Paks. „Bude to trvat dlouho? Jak je to daleko?“

Oba elfové se zlehka zasmáli. „Daleko? Daleko je lidské slovo pro cesty, kterými chodí lidé. A dlouho je slovo pro lidský čas. Ne, lady Paksenarrion, nebude to trvat dlouho, protože při způsobu, jakým my elfové dokážeme svými zeměmi cestovat, to není daleko.“

„Přesto váš přítel Ardhiel ujel a ušel stejnou vzdálenost jako my,“ odvětila Paks.

„Ach, o tom nepochybuji – chtěl být zdvořilý, když cestoval s lidmi. A také to bylo mimo lesy elfího domova, kde je jiné cestování obtížné a nebezpečné.“

„Je to pro vás stejně obtížné, jako by pro člověka bylo cestování lesem elfího domova?“ opáčila Paks.

„Možná,“ odpověděl jeden z nich. „Tak jsem o tom nepřemýšlel.“

Estil k nim přistoupila. „Zdrží se tu vaše Paní na jídlo, pánové? A jaké by bylo vhodné?“

Jeden zavrtěl hlavou, druhý se zamyslel. „Pochybuji, že se zdrží déle, než vyslechne Paksenarrion, paní. Jestli jí můžete nabídnout něco k pití –“

„Jaká roční doba je v Lesopaní?“

„Ach – takže o tom víte. Když jsme odjížděli, byl konec léta, ale tím, že se naše království rozprostře, se může oslabit.“

„Pro takové roční období mám dobré víno,“ odpověděla Estil. Paks na ni překvapeně hleděla. Netušila, že by se roční doby v elfích zemích nějak lišily. Estil se na Paks usmála. „Konečně vzešlo něco dobrého z toho, že jsem poslouchala u pratety za dveřmi, když mluvila se svým elfím přítelem. Léta jsem si myslela, že vše, co jsem si z toho odnesla, byl výprask.“

Sotva se Estil vzdálila z místnosti a vydala se do kuchyně. Paks vycítila změnu. Měla pocit, jako by se místnost naplnila vodou, a přece mohla dýchat. V žilách cítila mravenčení. Vzduch zavoněl koncem léta s první příchutí podzimu, kdy jablka ještě nejsou zralá, zavlnil se a poté zhoustl. Obyčejné předměty na stole a krbu získaly vzhled čarovných věci z písní. Paks by nepřekvapilo, kdyby stůl začal tančit, nebo oheň mluvit.

Pohlédla na panoše, těm zářily oči. Suriya se lehce nakláněla kupředu a rty měla pootevřené, jako by viděla starého přítele. Dveře na nádvoří se rozlétly. Místo šedivé zimní oblohy, pod kterou sem přijeli, nádvoří osvětlovalo jemné zlatavé světlo. Paks uslyšela zpěv ptáků a ze střechy začal sjíždět tající sníh. Zdálo se, že elfové v místnosti se nijak nezměnili, a přesto Paks připadalo, že se pohybují s ještě větší elegancí, a když promluvili, pronikala jí hudba jejich hlasů až k srdci.

Ta hudba byla v tu chvíli tak krásná, že nechápala význam jejich slov a jen tam zasněně stála. Počkali, potom promluvili znovu a tentokrát si uvědomila, co chtějí. Paní z Lesopaní čekala za branou a volala ji ven. Paks znovu letmo pohlédla na panoše. Esceriel se na ni díval téměř vyděšeně. Věděla, že se obává, aby se pod vlivem elfí moci nevzdala svého úkolu a nevydala meč. Mlčky zavrtěla hlavou a vyšla ven do světla.

Obrazce moci. Paks si pamatovala, co jí o elfech a obrazcích povídal Macenion – o jejich lásce k nim, o kráse a síle, kterou do nich uměli vplést. Nyní se zdálo, jako by zvláštní zlatavé světlo pozdního letního večera zvýraznilo obrazce Aliamovy usedlosti. Kameny zářily, spáry vytvářely na každé zdi spleť čar. Oblouky stájového podloubí vypadaly, jako by byly připravené promluvit. Paks napadlo, jestli by jejich hlas měl zvuk hlubokých lesních rohů. Na holých keřících v zeleninové zahrádce, na níž ze sněhu vykukovaly jen zelené hlávky zimní kapusty, vyrašily nové lístky, mladé a zranitelné. Přímo před Paksinýma očima se po blízké zdi začaly šplhat úponky jakési popínavé rostliny.

A přesto světlo nebylo jen zlatavé. Otevřenou branou pronikla dovnitř stříbrná opalizující záře elfího světla. V té záři, stříbrné ve zlaté, stála Paní Lesopaní v podobě tak krásné, že si Paks nikdy poté nedokázala vybavit její tvář. Byla vysoká a elegantní jako všichni elfové. Měla na sobě roucho, které kolem ní vířilo jako mlha kolem hor. Neměla šediny ani vrásčitý obličej, a přesto z ní vyzařovalo větší stáří, než si Paks kdy dokázala představit, a také nezměrná autorita.

Aliam Halverik se na přivítanou poklonil a Paní ho pozdravila úklonem hlavy. Prošla branou, rozhlédla se a na

okamžik spočinula pohledem na Paks. Za ní vešli Serrothlin s Amrothlinem, a aniž by na sebe pohlédli, postavili se vedle Halverika.

„Lorde Halveriku, znali jsme vás z dáli a je nám potěšením poznat vás přímo na vaší usedlosti.“

Aliam se znovu uklonil. „Paní, jste tu srdečně vítána, jak tomu vždy u vašich příbuzných bylo a bude.“

„Pokud jde o nás, budeme doufat, že vaše přátelství přetrvá, lorde Halveriku.“ Rozhlédla se. „Neodstranil jste stromy uvnitř hradeb úplně,“ řekla, když si všimla, že se o jednu hradbu opírají ovocné stromy. Pod její mocí se jejich zimní pupeny začaly měnit v listy a bílé květy. „Až budeme muset odejít, napravím to,“ pronesla, „protože by nebylo hezké nechat květy pomrznout. Mohu pozdravit vaši rodinu?“

„Samozřejmě, Paní.“ Aliam je zavolal, nejprve Estil, pak popořadě své děti a jejich děti. Paní se na všechny usmála, ale skutečnou radost uviděla Paks v jejím obličeji, když k ní jedno z vnoučat samo natáhlo ruku.

„Copak, dítě? Půjdeš ke mně?“ Natáhla ruku a dítě, ještě nejisté na svých nožkách, se vybatolilo vpřed a buclatými prstíky se jí chopilo. „Povíš mi, jak se jmenuješ, maličký?“ Vzhlédla k jeho matce, Haliho ženě.

„Ještě nemluví, Paní. Jmenuje se Kieri, po vévodovi, příteli lorda Aliama.“

„To je dobré a statečné jméno, dejte bozi, aby do něj dorostl. Už nyní je dost smělý.“ Tiše se zasmála, protože batole chytilo do ručky její roucho a snažilo se nacpat si ho do úst. „Ne, dítě, to není jídlo. Jdi raději k mamince, ta ti najde něco lepšího.“ Zvedla dítě a jediným plynulým pohybem ho podala matce, která si ho vzala a otočila se k odchodu, dítě však očima stále sledovalo Paní.

Ta se potom obrátila k Paks. „A ty musíš být Paksenarrion, která osvobodila elfane taig a našla svitky, jež v dávných časech sepsal Luap.“

„Ano, Paní.“

Paní přejela pohledem nádvoří a bez jediného slova ho vyprázdnila. Ostatní rychle odešli dovnitř, dva elfové se objevili s křesly a Paní počkala, dokud je nepostavili na zem. Paks cítila za její zdvořilostí obrovské odhodlání, váhu jejích

let a autority. Ladným gestem poslala svého syna a synovce pryč a posadila se. S nemenší elegancí začala jejich rozhovor, aby objasnila své stanovisko.

„Můj syn a synovec přinesli špatné zprávy o tobě a tvém poslání, Paksenarrion. Doufala jsem, že této hodině nikdy nebudu čelit. Má dcera mi byla dražší než si vy, smrtelníci s mnoha dětmi, dokážete představit. Když zemřela a její syn zmizel, můj žal byl stejně velký jako má láska. Jakmile se mé truchlení zmírnilo, nechala jsem vzpomínky na ně odpočívat a doufala jsem, že naleznu útěchu v její dceři. Když jsem o chlapci znovu uslyšela, doneslo se mi, že utrpěl taková zranění, kvůli kterým si nepamatuje nic o sobě ani o svém elfím dědictví. Mohlo by se zdát, že to byl důvod k menšímu smutku než jeho smrt, ale ne pro mě, ani pro nikoho jiného, kdo ho miloval. Obrazce končí, ale těžce poškozené obrazce znamenají nepřetržitou bolest. Když jsme ho znovu našli, byl tu a živý –“ rozhlédla se po nádvoří. „V tomto bezpečném útočišti. Jestli se mohl nějak uzdravit, pak pouze díky takové lásce, jakou jste mu věnovali. Tak jsem to slyšela.“ Paks si všimla, že nevyslovila jméno Kieriho Phelana, ani se nezeptala, jestli ho znají.

„Ale proč jste –?“ začala Estil. Aliam jí stiskl ruku. Paní se nepatrně zamračila.

„Elf, který nám tu zprávu přinesl, paní Estil, ji měl od hraničáře. Ten pak přišel sám – Haleron, vzdálený příbuzný, který hodně putuje zeměmi smrtelníků. Řekl mi, že chlapec je vážně poškozen na těle i na duchu. Nenašel ani stopu po vzpomínce, kterou by mohl použít, jen fyzické stopy, které my elfové umíme číst lépe než vy. Aby si byl jistý, musel vniknout do chlapcovy mysli – poškozené mysli – a riskovat, že ji poškodí ještě víc. A musel také na vlastní kůži pocítit jeho bolest.“ Odvrátila se. Paks viděla, že se jí hýbe hrdlo, jako by polykala.

„Takže to vy jste k nám po celou tu dobu posílala elfy,“ ozval se Aliam. „A my jsme mysleli, že nás máte rádi.“

Paní mu pohlédla přímo do očí. „Lorde Halveriku, oni – měli jsme. Máme. Postaral jste se o ztracené dítě, zraněné dítě, které bylo z naší krve – a uzdravil jste ho, jak jste jen dokázal. Jsme navždy vašimi dlužníky. Myslíte si snad, že bych pře-

sunula hranice Lesopaní, abych navštívila někoho, koho si nevážím?“

Aliam mlčky zavrtěl hlavou.

„Ptáte se, a právem, proč jsme vám nic neřekli a nic neudělali. Za prvé kvůli chlapci samotnému. Při takovém poškození, jaké se Haleron domníval, že chlapec utrpěl, bychom mu mohli stejně dobře ublížit jako pomoci, kdybychom se pokusili manipulovat s jeho myslí. Slyšela jsem, že Paksenarrion může potvrdit, že je to pravda –“ Pohlédla na Paks, která přisvědčila. „A usoudili jsme, že by mu nebylo ku prospěchu, aby věděl, co ztratil, když jsme to nedokázali obnovit. Čekali jsme, sledovali ho a pátrali po nějaké známce toho, že se uzdravuje nejen tělesně. Kdyby se mu vrátila paměť, kdyby se objevily některé z jeho elfích schopností –“

„A mohlo se to bez vašich rad stát?“ zeptala se Paks.

„Ano. Lord Halverik znal jeho sestru, která svou moc získala bez naší pomoci. Ona byla druhým důvodem, proč jsme mlčeli. Vzpomenete si, že rok, kdy k vám přišel, byl zároveň rokem, kdy zemřel jeho otec, údajně ze žalu nad ztrátou manželky a syna. Ji už vychovávali, aby převzala vládu. Dokud by princ neukázal, že nalezl sám sebe, byli bychom nespravedliví k ní i celému království, kdybychom prosazovali zmrzačeného prince proti velice schopné princezně. To napadlo i vás, lorde Halveriku, že? Když jste poprvé pojal podezření, kým by mohl být.“

„Ano.“ Aliam sklopil pohled ke svým sepjatým rukám. „Neměl jsem žádný důkaz – a ji čekala následující rok korunovace – Jak jste však věděli, co jsem si myslel? Nikomu jsem neřekl –“

„Pověděl jste to komturovi Falkových rytířů. Koluje mu v žilách částečně elfí krev, je to jeden z mých prapravnuků.“

„Ach.“ Aliam se zatvářil ohromeně.

„A samozřejmě mi řekl, co věděl – což nebylo mnoho. Přála bych si, abyste mi teď pověděl, proč jste si myslel, že je Kieri Phelan onen ztracený princ.“

„Něco mi nakonec řekl, když byl v Aarenis mým vrchním panošem. Já – nechci rozebírat všechno, co se mu přihodilo, ale pověděl mi to málo, co si pamatoval. Když jsem ho tam

tak viděl, a on se zdál starší, jak tomu u lidí, co zakusili bolest, často bývá, vypadal jako král… a těch jeho několik vzpomínek dávalo smysl.“

„Co si pamatoval? Haleron povídal, že v jeho paměti nebylo nic než bolest a zoufalství.“

„Nu –“ Aliam si přejel rukama po lysé hlavě. „Nejsem si jistý, jestli si vybavím všechno, co mi řekl. Byly to maličkosti, jaké mohl vidět jako malé dítě. Miska, ze které jedl, vysoká okna, zahrada s růžemi a štěně. Muž, který ho zvedal – myslím, že to mohl být král, Paní. Pamatoval si zelené a zlaté barvy a světlou bradku. Říkal, že si vzpomíná na vyjížďku s matkou, cestu lesem – to mě zaujalo, chápete – na to, že byli napadeni.“

„To je víc, než jsem si myslela,“ odvětila tiše Paní. Ladným pohybem ruky si uhladila roucho. „Haleron nic z toho nezachytil.“

„Starší lordi u dvora si pamatují to štěně,“ ozvala se Paks.

„Ano, porazilo ho, nebo něco takového. Vzpomínal si na to a také na pokárání, kterého se mu dostalo za to, že ho uhodil.“ Aliam tázavě naklonil hlavu a řekl: „Promiňte, ale jedna věc mě stále mate. Jestli je to princ a půlelf, proč tak nevypadá? Na všech půlelfech, které jsem viděl, byl jejich původ znát. Je to jedna z věcí, které mě přiměly si myslet, že to nakonec nemůže být princ.“

„To je dobrá otázka. Už tehdy žili lidé, kteří se obávali tak silného vlivu elfů. Proto si má dcera myslela, že pro její děti bude snazší, když se budou podobat spíše do lidského rodu. Když zplodíme děti s člověkem, máme možnost si zvolit míru toho, jak se na něm projeví krev sinyinů. Část toho, co v nás vidíte, pochází také ze cvičení našich schopností. Když šermíř trénuje s mečem, také mu to tvaruje paže a ramena. Kdyby princ vyrůstal a cvičil se v nich, bylo by to na něm znát – ale stále by vypadal více lidsky než elfsky, jak si zvolila jeho matka.“ Aliam kývl, vypadal zamyšleně.

Paní se znovu zachmuřila a naklonila se k Aliamovi. „Lorde Halveriku, je pravda, že jste nevěděl nic o meči, který jste našel?“

„O meči? Myslíte odkud byl? Ne – nic – napsal jsem vám to.“

„Ano, ale –“ promnula si látku roucha v prstech. „S vámi lidmi je to tak těžké – někdy nás překvapíte svou udatností a důvtipem, a přesto se zdá, že nic *nevíte*. Ten meč byl u dvora proslulý, každý ho znal –“

„Ale já tehdy u dvora nebyl!“ Aliamovy oči metaly blesky. „Byl jsem chlapec – páže – u mého strýce. Nikdy jsem ho neviděl!“

Paní zavrtěla hlavou. „Myslela jsem, že jste byl zdvořilý – že jste nám nabídl, abychom rozhodli, jestli se meč má vyzkoušet, nebo ne.“

„A vy jste byli *co*?“

„Opravdu jsem netušila, že nic nevíte. Amrothlin naznačil, že to možná nevíte, ale to se zdálo být nemožné. A když jste poslal zprávu, že ho dáváte jako svatební dar –“

„Jeho *manželce*,“ řekl Aliam.

„Domnívala jsem se, že to byl váš způsob, jak nechat rozhodnout bohy.“

Aliam se na ni dlouze zahleděl. „Řekla byste mi to, kdybyste věděla, že nic netuším?“ zeptal se.

„Já – nevím. Možná. Tou dobou, jak jste řekl, se zdálo, že by se hodil k vládě stejně jako nový král, který neměl cit pro taig a žádnou možnost ho získat.“

„Ale když se nic nestalo, proč jste –?“

Paní vzdychla a mírně pohnula rukama. „Lorde Halveriku, myslela jsem, že jste to nechal na bozích, když jste obdaroval jeho ženu. Jednoho dne by ten meč tasil, jednou by k tomu došlo – nebo ne, pokud by bohové chtěli jinak. Co jsem měla dělat? Nepleteme se moc do záležitostí smrtelníků, ale nikdy jsme od něj nebyli daleko. Nikdy jsme neviděli ani necítili nic, co by naznačovalo, že si vzpomněl, kým je, nebo že získal některou ze svých elfích schopností.“ Zavrtila hlavou, až se jí kolem ní zamihotaly vlasy. „V tom jsme se mýlili, lorde Halveriku – to přiznávám, já, Paní v srdci svého lesa a domova. Mylně jsme se domnívali, že něco víte, když jste řekl, že nevíte, a mylně jsme se domnívali, že víme něco my, když jsme ho znali jen z dálky. Ale věřte mi, jestli můžete, pane, neměli jsme v úmyslu nic špatného.“

„Věřím vám,“ odpověděl ztěžka Aliam.

„Ale něco špatného se stalo,“ ozvala se náhle Estil, která

dlouho mlčela. „Způsobili jsme to všichni a pro nás – nebo alespoň pro mě – to vzešlo z toho, že jsme zvolili klidnou cestu, snadnou. Zapomeň, myslela jsem si. Zapomeň, odlož to stranou, dívej se do budoucnosti – jako by budoucnost zrnko po zrnku nevycházela z minulosti.“

Paní na ni pohlédla se vzrůstajícím respektem. „Mluvíš moudře, Estil Halveriková. My, pěvci světa, kteří se štítíme nesouladu, můžeme místo hluku zvolit ticho, a ne vždy je to správné.“

„A teď nám pomůžete, Paní?“ zeptala se Paks.

„Udělala bych mnohé, abych posloužila této zemi, Paksenarrion, a mnohé, abych posloužila tobě a Halverikovcům – ale nejsem ještě přesvědčena, že můj vnuk může usednout na trůn způsobem, který pomůže.“

„Protože si nepamatuje, kdo je?“

„Kvůli tomu i proto, že se po smrti své manželky obrátil k temnotě. I v Lesopaní jsme o tom slyšeli, i o jeho taženích v Aarenis. Nechceme tu žádnou občanskou válku, Paksenarrion, žádné najímání zahálejících bojovníků, aby doplnil stav svého vojska a jeho prostřednictvím prosadil svou vůli někde, kde na to nemá právo.“

„Možná to nebylo tak zlé, jak si myslíte,“ ozval se Aliam.

Paní se k němu otočila. „To věru bylo – ba ještě horší, než jsem řekla. A jediná špatnost, kterou vím o vás, Aliame Halveriku, je to, že jste v tom zůstal s ním a podporoval ho.“

„Myslíte Siniavu?“

„Myslím po Siniavovi. Domníváte se, že o tom nemáme zprávy?“

„Paní – nevím, jestli to dokážete pochopit –“ Aliam si propletl ruce.

„Zlo poznám docela dobře,“ odvětila břitce Paní, „dokonce i ve své rodině. Páchne všude stejně.“

„Hájil bych se tím, Paní, že došlo k věcem, které zanechaly stejné jizvy. Když Siniava mučil jeho a mé muže u Trpasličí hlídky –“

„Lorde Halveriku, nějaký důvod se vždy najde. To vím. Takový muž se nechová špatně bez důvodu. Ale nějaké důvody jsou vždy. Máme ho dosadit na trůn – v *tomto* království, umístěném mezi Tsaiou, Prealithem a Lesopaní – aby si našel

omluvy pro vypuštění žoldnéřů v lese, stejně jako vypustil Alureda? Omluvte mě, že to říkám, ale vím o ztrátě vašeho syna Caliama, vím, jak vás to rozhněvalo. Kdybyste jen mučili Siniavu –“

„Ale oni to neudělali!“ vyhrkla Paks. „Neudělali to –“

„Protože jsi je zadržela, není to tak?“

„No – ano – ale –“

„Když chceš diplomaticky jednat s elfy, Paksenarrion, musíš být připravená vidět celou pravdu a říkat ji.“ Otočila se zpět k Aliamovi. „Kdyby došlo jen k tomu, dělala bych si menší starosti. Ale víte – všichni to tu víte – že to zašlo dál. Mnohem dál. Nechceme – *já* nechci – aby muž, který pomohl Aluredovi podmanit si pobřežní města, ukázal stejný charakter i v Lyonyi. Nesouhlasili bychom s vládou nikoho, kdo udělal takové věci, elfa ani člověka. Elfa ze všeho nejméně, protože v této zemi, kde se nás mnozí bojí, nebo nás dokonce nenávidí, by špatná vláda elfa mohla s konečnou platností rozbít starou úmluvu mezi lidmi a sinyiny. Měli bychom dokázat, že jsme takoví, jak o nás už někteří tvrdí? Domýšliví, chladní, bezcitní, popudliví? Měli bychom riskovat, že si nás někdo bude plést s iynisiny jen proto, abychom dali prostor jeho zálibě v krutosti?“

„Paní, to ne!“ přerušila ji znovu Paks. „Prosím – dovolte mi, abych vám řekla, co znám ze své vlastní zkušenosti –“

Paní na ni bez úsměvu pohlédla. „Vyslechnu tě, Paksenarrion. Ale uvědomuji si, že je schopen lásky a péče, ovšem jen k několika nemnohým. Troufám si tvrdit, že mu připomínáš jeho manželku, nebo dokonce jeho dceru. Viděla jsi ho z jeho osobní citlivé stránky, kterou mají všichni lidé, vyjma těch nejhorších. V případě, že by se stal králem, nám dělá starosti jeho druhá stránka, vnější.“ Paks, zaplavená mocí, která proudila z Paní stejně vytrvale a nevyčerpatelně jako voda z pramene, však v sobě našla schopnost jasně vidět, jaká je pravá povaha elfů a s jakými omezeními je spojena. Prvorození, nejstarší ze Starých ras, nesmrtelní, moudří, protože s léty přichází moudrost – pro to všechno se elfové těšili úctě… a přesto to nejsou bozi ani polobozi, jakkoliv jsou mocní. Stvořeni Prvním Pěvcem jako sbor nižších pěvců byli natolik naplněni harmonií, že snesli konflikt pouze v krátkých

střetech a řešili takové sváry rychle, buď vítězstvím, nebo ústupem. Nebyla to slabost ani zbabělost, co je nutilo, aby se znovu a znovu stahovali, když jejich zeměmi kráčelo zlo. Byli prostě jen stvořeni pro jiný účel. Byl to jejich dar, nekonečně a s potěšením rozvíjet krásu v živých tvorech, živlech i obrazcích. Z toho pramenilo jejich mistrovské ovládání léčení, pěstování rostlin a tvarování taigu, protože ze všech tvorů světa jen oni mohli pochopit celý obrazec života, který do světa vetkal Nejvyšší, jen oni si s ním dokázali hrát a vytvářet nové vzory, aniž by celý systém poškodili. Proto také okouzlovali mysl smrtelníků, vplétali do reality jemné obrazce svých představ.

Přestože jsou mocní jako hudba, která dokáže svým kouzlem přinést srdceryvnou bolest, slzy i smích, jsou také, stejně jako hudba, podřízeni svému tvůrci. Paks viděla, že lidé nemusí uctívat jejich nesmrtelnost, chladnou moudrost, znalost taigu, ani jejich schopnost upravovat vnímání smrtelníků. Během krátkých životů se lidé setkají s takovými výzvami, jaké žádný elf nepotká, a naučí se strategie, jaké žádný elf nemůže ovládnout, protože si vybírají příměji a nebezpečněji, než jak to dokáže elf chápat. Lidé byli stvořeni pro konflikt, stejně jako elfové pro harmonii. Obě rasy potřebují pro porovnání moudrost té druhé, ale musí lpět na své povaze. Pro nesmrtelné je snadné nabádat k trpělivosti a stáhnout se, dokud nebezpečí nepomine…

Proto sebrala odvahu a cítila, že na ni věk a zkušenost Paní nedopadají s takovou vahou. Její zkušenosti byly elfí a ne všechny sloužily jejímu účelu. Kieri Phelan byl jen půlelf, jeho právo na královskou korunu pocházelo z jeho lidské krve. Jakmile zjistila, že se dokáže na Paní dívat s menší posvátnou bázní, ale o nic menší úctou, Paní jí se vzrůstajícím překvapením pohlédla do očí.

„Připouštím vaše myšlenky," začala pomalu Paks. „I jiní mi už řekli, že se dost podobám Tammarrion. Je možné, že mi ukazoval přívětivější tvář než cizím lidem. Ale já teď nemluvím o jeho chování ke mně." Paní kývla a Paks popsala vévodovu velkorysost k jeho lidem, od rekrutů k veteránům i k ostatním, kteří mu sloužili, byť jakkoliv krátce.

„Ten poslední rok –" Paks se nadechla a poté řekla: „Mýlil

se, paní. Řeknu to a lord Halverik ví, že proti vévodovi nechovám žádnou zášť. Neudělal dobře, když tak dlouho podporoval Alureda. Z toho, co jsem viděla, si myslím, že z toho byl nešťastný, ale dal své slovo, protože netušil, co Alured udělá. Žádný člověk nedělá dobře, když je nespravedlivý, ať je to kdykoliv. Ale neřekla jste před chvílí, že jste se mýlila i vy? I Halverikové připustili, že se mýlili."

Paní ztuhla. Paks zaslechla, jak Halverikové zalapali po dechu. Rychle pokračovala, než se na ni zřítí nebesa.

„On se tehdy mýlil, já jsem se také mýlila. On však požádal Girdovy maršály, aby se vrátili, a omluvil se jim za to, že je poslal pryč, Paní. Před celou kumpanií přiznal, že pochybil a že byl příliš prchlivý. Zní to jako čin domýšlivého muže, který rád nelítostně soudí a libuje si v krutostech?"

Paní dlouho seděla bez odpovědi. Paks dvakrát otevřela ústa, aby promluvila, a znovu je zavřela, protože se obávala, že už tak řekla příliš. Nakonec se Paní zlehka zachvěla jako někdo, kdo se budí ze sna, a s úsměvem se obrátila k Paks.

„O každém muži svědčí v dobrém, když si získá lásku a úctu paladina. Nelžeš, ačkoliv ses možná snažila vylíčit ho v co nejlepším světle. Nevěděla jsem, že povolal maršály zpět. Jestliže přiznal své chyby – pak jsou mé obavy menší, ačkoliv stále nejsem úplně spokojená. Přinejmenším by to neměl být zlý král."

„Kieri je také Falkův rytíř," ozval se Aliam. „Alespoň získal titul rytíře, ačkoliv nikdy nesložil přísahy a nenosí žádný rubín. I to je dobrá věc, nebo se v něm hnulo svědomí, když se stal girďanem."

„Ale on není girďan."

„Cože? Samozřejmě že je – nebo byl – a předpokládám, že znovu je, když se s nimi usmířil."

Paks zavrtěla hlavou. „Ne, pane. Mluvil o tom v mé přítomnosti s generálmaršálkou. Podporoval Tammarrion v činnostech pro společenství, ale sám nikdy přísahy nesložil. Řekl generálmaršálce, že měl vždy pocit, že by se měl takových přísah zdržet."

Paní se k ní naklonila, oči jí zářily. „Co povídal? Řekni mi přesně, co si pamatuješ, Paksenarrion."

„Povídal, že ho to táhlo k oběma světcům – Falkovi i Girdovi

– ale měl prý pocit, že ho čeká jiná přísaha, a proto by ty přísahy nemohl složit s upřímností. A generálmaršálka řekla svým maršálům, že je spokojená – a že jeho přísahu nežádá.“

„Ach.“

„Ale co to znamená?“ pohlédla na ni zvědavě Paks.

„Nejsem si jistá. Jestli to znamená to, co by mohlo –“ Paní se znovu usmála a zavrtěla hlavou. „Myslíš si, že mluvím v hádankách, jak mají elfové ve zvyku. To vskutku dělám, protože nemám nic než domněnky. Ale jestli – a pamatuj si, že jsem řekla *jestli* – mu ve složení těch přísah bránila vzpomínka na jeho pravou podstatu, i ta nejmenší vzpomínka, pak by se jeho podstata snad dala obnovit.“

„Ale já jsem si myslela, že králové Lyonye mohou být falkiánci – nebo ne?“

„Bylo tomu tak – u posledních dvou králů určitě. Byli to jen lidé. Ale král s elfím dědictvím, který si díky svému původu uvědomuje taig, by následoval přímo Nejvyššího, jak ho nazýváte.“ Vzdychla a pohnula rameny. „Pověděla jsi mi mnohé, co jsem netušila. Možná by se mohl stát králem. Přijímám, Paksenarrion, popis tvého úkolu – najít pravého krále Lyonye a uzdravit ho. Přijímám tvé rozhodnutí podrobit mého vnuka, kterého znáš jako vévodu Phelana, zkoušce mečem. Ale než odsouhlasím jeho korunovaci, chci ho vidět osobně. Jestli se může stát tím, čím se měl stát, má moc ho uzdraví. Jestli ne – budeme doufat v lepší věci, než jakých se obávám.“

Paní vstala. Paks a Halverikové, kteří se také pokusili vstát, zjistili, že se nemohou hýbat. Hlas Paní byl nyní laskavý, jeho stříbřitý tón byl vřelejší než dříve.

„Nijak by vám neusnadnilo váš úkol, kdyby všichni věděli, že se Lesopaní přesunulo a uzavřelo vaši usedlost. Jakmile při návratu přemístím jeho hranice zpět, zjistíte, že si letní odpoledne v zimě nikdo z vašich lidí nepamatuje. Vám ponechám takové vzpomínky, které potřebujete – a před Paksenarrion nezatajím nic. Elfové z mého rodu vám nebudou dělat potíže –“

Paks náhle pomyslela na intriky, které Achrya dosud spřádala kolem vévody. Byly všechny po oněch téměř padesát

let jedinou? Chtěla se na to zeptat Paní, chtěla to vysvětlit, ale v mysli jí zazněl tichý smích.

„Klid, paladine. I jiní vidí pavučinu proti světlu.“

Ozvalo se zaklepání na dveře. Paks a Halverikové se na sebe nepřítomně podívali. Mezi nimi stála miska jablek a drobný skleněný flakónek s jabloňovými květy, které naplňovaly Aliamovu pracovnu směsí vůní jara a podzimu.

„Co se děje?“ zachraptěl konečně Aliam.

Dovnitř nahlédl Cal Halverik. „Připozdívá se, otče – chtěli jste večeřet tady? Mám tě zastupovat v sále?“ Paks pohlédla k malému oknu, venku už byla tma.

Kapitola dvaadvacátá

Ti tři, stále ještě omámení, se na sebe podívali. Caliam s nedůvěrou pohlédl nejprve na jabloňové květy a pak na Paks. Nasála jemnou vůni a zavrtěla hlavou. Aliam se zhluboka nadechl a oběma rukama plácnul do područek křesla.

„Ne, přijdeme dolů. Za pár minut jsme tam. Cale – ty jsi –?“ Zarazil se a pohlédl na Estil. Ta se usmála, dotkla se jeho ruky a druhou ruku natáhla k Paks.

„Děkuji, má milá, za velice – zajímavý – rozhovor,“ řekla. Paks viděla v jejích očích vzpomínku na návštěvu Paní. „Je mi líto, že musíte odjet tak brzy, jak říkáte, ale mezitím si užívejte naší pohostinnosti.“

„Velmi ráda,“ odpověděla Paks. Estil se usmála očima a všichni se zvedli, zkoprnělí méně, než Paks očekávala. Vešli do sálu, kde u stolů čekali ostatní. Panoši na ně zvědavě pohlédli. S nadcházejícím večerem se místa zaplnila. Cal a jeho bratři se svými ženami seděli v čele stolu spolu s rodiči a s Paks, starší děti se vměstnaly, kde zbylo

místo, a ty malé se motaly kolem nich. Sál zvučel smíchem a hovorem. Paks neušly pohledy, které přítomní vysílali jejím směrem. Věděla i o tom, že jedno z mladších dětí proklouzlo za ni a drze se dotklo jílce meče. Všimla si toho i Estil a děvče chytila.

„Suli, ty darebnice – jednou to uděláš špatnému člověku a přijdeš o ruku, jestli ne rovnou o život. Víš, že není zrovna nejlepší nápad dotýkat se zbraně válečníka."

„Je krásná, babičko – já jen –"

„Jen, to věru ano! Jestli si chceš promluvit s paladinem, tak jdi – tady je – mluv –" Potom postrčila vyděšenou a zároveň vzrušenou Suli kupředu, aby stála čelem k Paks, která se mezitím otočila, aby přihlížela.

„Já – omlouvám se," pronesla dívenka chvějícím se hlasem. Paks zaslechla, že se jeden z chlapců z bezpečné vzdálenosti zahihňal. Suli po něm vrhla nevrlý pohled a potom se upřeně zadívala na Paks.

„Tvá babička má pravdu," promluvila Paks a sklonila se, aby hleděla dítěti z očí do očí. „Já ti neublížím, ale někdo jiný by mohl. Víš, že jsou některé meče kouzelné? Takový meč by ti mohl ublížit, když nejsi jeho pravou paní. Máš smělé srdce, a to je dobře – jen se uč od své babičky, aby ho také vedla moudrá hlava." Děvče zrudlo a Paks se otočila, aby viděla na ostatní děti za sebou. „A pro vás ostatní – je lehké se smát, když má druhý potíže – ale pošetilost jiných z vás moudré nedělá. V této rodině bych čekala, že budete jeden druhého bránit." K jejímu překvapení okamžitě vystoupil vpřed chlapec přibližně stejně velký jako Suli.

„Zasmál jsem se jen proto, že ona se nikdy nebojí," prohlásil odhodlaně. „Jestli to bylo špatné, omlouvám se. Kdybyste se jí ale pokusila ublížit, bránil bych ji."

Paks se na něj usmála. „Jsem ráda, že bys jí pomohl. Řekla jsem vám ta slova, protože když jsem byla bezmocná a v nesnázích, někteří se mi smáli."

„Vy? Myslel jsem – může být vůbec paladin bezmocný?"

„Paladinem jsem se nenarodila, chlapče. A myslím, že i teď existují věci, proti kterým nemohu bojovat jinak než vírou."

„Už se nebudu smát," odvětil vážně chlapec. „Suli –"

„To je v pořádku.“ Suli ho objala. Paks si uvědomila, že to jsou dvojčata. Oba se na ni zazubili a potom Suli šťouchla bratra do žeber. Svalili se se smíchem a pošťuchováním.

„Rváči,“ podotkla klidně Estil. „Tihle dva jsou divocí jako hříbata.“

„Protože je rozmazluješ, mami,“ ozvala se žena sedící o něco dále u stolu. „Pokaždé když přijedu, tak –“

„Dobrá, ale jsou to dobrosrdeční rváči,“ řekla Estil. „A jediná dvojčata v rodině. Nedejte bozi, abychom jich měli víc, když jsou taková, ale –“

„Doma je držím víc zkrátka,“ pokračovala jejich matka a pohlédla na Paks, „když neběhají po lesích. Ale protože trávíme půl roku tady –“

„Ale to je nespravedlivé,“ zazubil se vysoký muž vedle ní. „Mám jim všem povědět, co jsi řekla, když jsme se tentokrát balili na cestu sem?“ Žena se začala smát a muž dodal: „Byla tak ráda, že sem jedeme, protože když tu dvojčata něco provedou, může svádět vinu na vás.“

„Ano, ale –“

„A také povídala, že se dvojčata chovala lépe, když jsme odtud odjížděli, než když jsme přijeli.“ Poklepal své manželce na nos. „Tak vidíš, co tu získáváš.“

Žena pokrčila rameny, usmála se a udělala obličej na Paks a Estil. Paks to ohromilo. Ještě nikdy nebyla v takové rodině – vlastně nebyla v žádné rodině od chvíle, co odešla z domova. V sále byl nejméně tucet dětí a další odnesli jejich opatrovníci, poté co usnuly. Žily tu pohromadě tři nebo čtyři generace – a zdálo se, že šťastně. Pohlédla na Estil – už byla babičkou, a možná i prababičkou. Vysoká postava, široká ramena – působivá lučištnice, jak řekl její manžel. Jak to dělá? Paks si nedokázala představit, že by měla tolik dětí (seděli tam Caliam, Haliam a Suli – provdaná za tsaiánce, ale právě na návštěvě – a slyšela o dalších), starala se o takovou usedlost a ještě si našla čas na trénování ve zbrani, aby neztratila nic ze své zručnosti. Zavrtěla hlavou. Estil si toho všimla a otočila se k ní.

„Není tu na vás příliš hlučno, Paksenarrion? Jsme hlučná rodina, vždycky jsme byli. Aliam i já milujeme rozhovory a hudbu stejně jako život sám.“

„Ne, já jen – nikdy jsem – tohle je úplně jiné," odpověděla chabě Paks.

„Je to jen rodina. Asi větší, než bývá obvyklé – a když připočítáš ostatní –" Rozhlédla se. Boční stoly byly stále zaplněné muži a ženami v pracovních úborech.

„To všichni jedí tady, paní? Pokaždé?" Myslela si, že v bohatých rodinách jedí pán, paní a jejich rodina o samotě.

„Ale ne. Někteří bydlí ve svých chalupách, někteří raději jedí někde jinde. V zimě tu ale udržujeme pořádný oheň a všichni jsou tu vítáni. Na večeře sem v zimě chodí obvykle spousta lidí. Má sestra ze severní Lyonye tvrdí, že je to jako kasárny, ale nám se to líbí." Estil se usmála. Paks zaslechla odněkud zvuk harfy a rozhlédla se. Caliamův nejstarší syn přinesl do sálu harfu a nyní ji ladil. Lidé u stolů začali utichat. Když byl připravený, donesl harfu Aliamovi a uklonil se.

„Zahraj první, mladíku," vyzval ho Aliam. „Moje prsty se zatím zahřejí tvojí hudbou."

Chlapec začal hrát veselou taneční melodii a ostatní brzy začali plácat rukama do stolů. Někdo znal slova, ale zpíval falešně, ostatní se drželi lépe. Potom chlapec zahrál pomalou píseň, která připomínala letní odpoledne. Paks cítila, jak jí padají víčka. Pak zazněla milostná píseň, kterou s ním zpívala polovina mužů. Poté se harfy chopil Cal.

„Přines píšťalu," řekl chlapci. „Ještě na ni hraješ, Garrisi?"

„Nedržel jsem ji v ruce víc než rok," odvětil Garris.

„Tak to se musíš procvičit."

Mladý Aliam přinesl dlouhou naleštěnou píšťalu a položil ji před Garrise. Cal udal tón. Garris se nadechl a zadul. Zvučný příjemný zvuk, který Paks očekávala, zazněl nevrle a nakřáple jako zakejhání rdoušené husy. Všichni vybuchli smíchy.

„U božích zubů, Garrisi, říkal jsem zahrát, ne rozbít."

„Povídal jsem vám –" zkusil to znovu a vyloudil hluboký dutý zvuk, při kterém zachřestilo nádobí. „A teď, jestli najdu další tón –" Začal dobře, ale sytý zvuk postupně slábl a štěpil se. Garris přestal, vzhlédl a promnul si rty. „Budu mít puchýř," postěžoval si. „Jestli se přitom chcete smát, zkusím ‚Cedry v údolí'."

„Hmm. To by zvládlo zahrát i malé dítě.“ Cal přejel prsty po strunách harfy. Stříbřité tančící tóny harfy začaly spřádat melodii s pomalejším a hlubším zvukem píšťaly. Garris měl problémy, noty mu znovu a znovu ujížděly, ale Paks v tom slyšela, co chtěl hrát. Potom se píšťaly chopil Hali a harfy Aliam.

„Pro paladina, který sem přijel se svým posláním,“ řekl Aliam ostatním a zavládlo naprosté ticho. „To všichni víte, ale prozradím vám něco víc – Paks má poslání najít pravého krále Lyonye, a až bude odjíždět, odjede s veškerou naší přízní a nadějí. A proto pro ni a kvůli jejímu poslání vám s Halim zazpíváme něco, co tu nezaznívá často. ‚Falka a Zlatou přísahu‘.“

Paks to nikdy neslyšela zpívat, ačkoliv příběh o Falkovi znala. Byl vázán přísahou a řetězy, držen po mnoho let v zajetí, ale pak vjel do města zoufalství, aby osvobodil své příbuzné.

„Přísaha krvavá – Liarta prokletí,
zabití skládají přísahu ke smrti,
přísahou kamennou váže se skalní lid
a Tir tu železnou zase vždy bude chtít,
lháři se odváží přísahy stříbrné,
zlatá však jediná nikdy nepomine…“

Nejprve zazněl refrén, hraný jinou melodií, který zněl jako část jiné písně. Ten zpívali všichni, když však došlo na první sloku, zpíval už jen Aliam se svými syny.

„Stínů potemnělých změť,
na vzdálenou padá zeď.
Pod tíhou kamene tam
ztracený princ dře se sám.
Ztratili se kamsi v dál,
on však zůstat přísahal,
tak pravý princ dře se sám…“

Jak to Aliam a jeho synové zpívali, hudba jí zvučela v žilách a stala se z ní píseň o ztraceném princi Kierim. Paks se na

Aliama usmála a v jeho očích uviděla potvrzení, že to tak je myšleno. Harfa, píšťala a jejich hlasy dlouho předly kouzlo hudby, které končilo slokou:

„Přísahu svou dodržel,
krev svých prolil nepřátel,
nikdo mu však nevrátil
mládí, co tam utratil.
Zlato přečká smrt i krev,
nad kámen i vší kov jest,
princ si zachoval svou čest…“

Dozpívali poslední verše a nechali hudbu odeznít.

„Nevíme, jak dlouho tu Paksenarrion může zůstat – z naší strany jak dlouho bude chtít – ale všichni si pamatujte, že může podle libosti odejít nebo zůstat a vzít si cokoliv, co potřebuje. Pokud jí kdokoliv z vás může pomoci, udělejte to mým jménem. Je to jasné?“

„Ano, pane,“ zazněla odpověď. Aliam kývl a obrátil se k Paks. „Ty a tví panoši si teď určitě budete chtít odpočinout. Přijíždějte a odjíždějte, jak je vám libo. Vždy si s vámi rád promluvím, ale kdybyste museli odjet bez mého svolení, vězte, že ho máte.“

„Díky,“ odpověděla Paks a uklonila se. Následovala ho od stolu a ven ze sálu. Estil a panoši odešli s nimi.

Z příjemného spánku – byla vděčná za teplou a čistou postel – ji vytrhl pocit nebezpečí. Okno rámovalo světlo hvězd, pokoj byl temný, až na slabou záři skomírajícího ohně. Slyšela oddychování panošů. Zdálo se, že všichni spí. Paks pomalu a tiše vstala z postele a zvedla meč, na němž spočívala její ruka. Netasila ho, nepotřebovala jeho varování. Pohlédla přes úzké okno, ale neviděla nic, jeho spodní polovina byla protkaná kapradinovými vzory jinovatky. Bosky přešla ke dveřím a otevřela je. Za nimi se černala chodba, ani v ní Paks nic neviděla. Pocit nebezpečí zesílil, ozýval se jí v mysli stále naléhavěji.

S povzdechem zavřela a probudila panoše. Zatímco vstávali, rychle se oblékla a ozbrojila. Cítila hrozbu ještě silněji.

Znovu vyhlédla na chodbu a z náhlého popudu přivolala světlo.

Všude tam visely pavučiny, vlákno po vláknu se splétaly do složitého obrazce, jehož střed tvořil vstup do Paksina pokoje. V pavučině, sotva na délku paže od ní, viselo něco temného.

„Tak co, bažíš už po setkání se mnou méně?“ ozval se podivně nasládlý hlas. Paks neviděla bytost zřetelně, nedokázala určit její podobu ani velikost. Tasila meč. Jílec v dlani ji uklidnil.

„Se zlem se toužím setkat vždy,“ odpověděla, „s mečem v ruce.“

„Ta dychtivost tě přejde, až se dozvíš, co jsi provedla,“ pronesl hlas. „Ty čubko – častokrát jsem tě varovala, a ty přesto zabíjíš a zabíjíš. Zpřetrhala jsi mé pavučiny, okradlas mě o kořist –“

Paks se rozesmála. Zdálo se, že stín se ve chvíli smrštil a zhutněl. Byl velký, větší, než se Paks původně zdálo. „Neudělala jsem nic jiného, než by provedl každý dobrý voják,“ odpověděla. „Když se uklízí kasárny, pavučiny se vymetají.“

„Hlupačko!“ To slovo zavylo Paks do ucha, v mysli jí rezonovala jeho ozvěna. Čelila jeho síle. „Myslíš, že mi můžeš vzdorovat? Mně, Paní všech pavučin, snovačce lstivých plánů –“

„Já ne, ale Gird a Nejvyšší ano.“

„Ti mi tě nechali napospas. Nebuď pošetilá, dostala jsem tě v Aarenis i v Kolobii. Už jsem tě nakazila svým jedem. Když tě zavolám, poslechneš.“

„Ne.“ Paks za sebou zaslechla panoše a volnou rukou jim pokynula, aby se stáhli. „U moci Nejvyššího a Girdova milosrdenství, já nejsem tvoje loutka. A ve jménu této moci ti poroučím, abys opustila toto sídlo.“

„Pokud odejdu – kam myslíš, že půjdu, ovčákova dcero? Stále jsi pouhá smrtelnice, nemůžeš být se všemi, které miluješ. Dokážeš ochránit sebe, ale dokážeš ochránit i je?“

V ten okamžik uviděla Paks svůj domov – otce, matku, bratry a sestry. Odsunula tu myšlenku stranou. Jestli jsou odsouzeni k záhubě, nijak jim nepomůže, pokud teď selže. Nasládlý hlas však pokračoval: „A jsou tu i jiní, moudřejší než ty, kteří vyslyší výzvu k opatrnosti… kteří neuvítají, že

by se koruny měly chopit krvavé ruce válečníka. Dokonce i tví panoši – odvažuješ se důvěřovat cizincům za svými zády, když víš, proti jaké moci stojíš? Znám jejich tajemství, mohu jich využít –“

„Tady nemůžeš využít nic, nedokážeš ani skrýt svůj záměr.“ Paks se touto vírou obklopila, chránila ji, zřetelná jako zbroj, proti pochybám a obavám, které v ní chtěla zasít ta temná bytost. „Když se musíš projevit otevřeně, jsi nejslabší,“ pokračovala. „Jako světlo odhaluje pasti, pravda ukáže, co jsou tvé pomluvy a intriky zač.“ Ucítila ve tmě pohyb a připravila se.

Temnota zhoustla a vyrazila vpřed. Paks pozvedla elfy ukuté ostří, aby jí čelila. Ucítila, jak jí něco ovíjí ruku a setřásla to. Temnota se zaječením prolétla kolem. Zůstaly po ní pouze houpající se pavučiny. Paks pohlédla na svou ruku, byla v pořádku, i meč zůstal bez poskvrny.

„Díky a chvála vám,“ zašeptala.

„Co to bylo?“ zeptala se Lieth, která stála nejblíž.

„Myslím, že to byl Achryin služebník,“ odpověděla Paks. Obávala se, že to byla samotná Achrya. Ozvěna její moci jí zněla v mysli jako kvílící nevyhnutelnost zkázy, ale vypudila to poselství z hlavy.

„Kde se vzalo tohle – tyhle – to je pavučina, nebo co?“ otázal se Esceriel.

„To jsou pavučinová vlákna, která předou Achryini služebníci. Nedotýkej se jich, pálí.“ Paks přiložila k jednomu vláknu hrot svého meče, vlákno se svraštilo a prasklo. „Budu to muset všechno vyčistit.“

Pročistila už polovinu chodby, když se otevřely dveře Aliamova pokoje. „Co se to –“ Aliam se zarazil a upřel pohled na pavučiny.

„Nedotýkejte se jich, můj pane. Odstraním je. Až to dodělám, povím vám, co se stalo.“

„Pomůže pochodeň?“ Aliam přinesl jednu ze svého pokoje.

Na pochodně Paks zapomněla. „Určitě,“ odpověděla. „Jen si dávejte pozor, ať se vás ta vlákna nedotknou.“ S pomocí Aliama a Estil se Paks podařilo vysmýčit chodbu mnohem rychleji. Zjistili však, že bytost neopředla jen ji. Pavučinové pasti, byť o něco řidší, se skrývaly i v ostatních chodbách.

„Jak rychle to svedou upříst?“ otázal se Aliam, když skončili. „Ta bytost na tom musela pracovat od chvíle, kdy jsme šli spát!“

Paks zavrtěla hlavou. „To si nemyslím. Vzbudilo mě vědomí, že je nablízku zlo. Domnívám se, že je upředla velice rychle.“

„A proč jsem se nevzbudil já? Nebo některý z mých strážných – Falku, chraň nás – stráže!“ Aliam vyrazil k hlavním dveřím.

„Počkejte!“ křikla Paks. „Nevolejte na poplach – jestli jsou podobné pasti připravené i na ostatní, tak by se zapletli do pavučin.“

„Ale musím –“

„Garrisi, jdi s ním, ty znáš usedlost. Potichu obejděte strážní stanoviště, pane, a buďte připravení zničit každou pavučinu. Vy, má paní, si s sebou vezměte Esceriela a projděte společně kuchyně a skladiště – obzvlášť dejte pozor na místa, kde by se mohl někdo skrývat. Já se pomodlím, pane, a zjistím, jestli se poblíž nás zdržuje nějaké zlo.“

Odešli, kam je Paks poslala. Necítila žádné zlo tak silné, jako bylo to, které odešlo. Spolu s ostatními však zkontrolovala každou místnost v hlavní části budovy pro případ, že by tam zůstala nějaká pavučina políčená na spáče. Aliam s Garrisem se brzy vrátili, stráže spaly, ale byly nezraněné.

„Byli očarováni,“ zadržela Paks Aliama, když se je chystal vyplísnit. „Jako my v Aarenis, když chtěl utéct Siniava – vzpomínáte? Díky bohům, že se nestalo nic horšího. Vystavili jsme vás nebezpečí, můj pane – musíme odjet.“

„Do něčeho takového?“ zahleděl se na ni Aliam. „Co budeš dělat, nechráněná hradbami?“

„Pojedu rychle. Mělo nás to udržet tady, vám pohrozit a mě přinutit, abych tu otálela a snažila se vás před tím zlem chránit. Můj pane, nepovím vám přesně, kam jedu – ačkoliv to hlavní jistě víte – a navrhuji, abyste nikomu neříkal, co jste se dosud dozvěděl. Střezte toto místo dobře, nenechávejte děti, aby se toulaly –“

Při těch slovech Aliam zbledl. „Falku, ne! Ne další –“

„Dobře je hlídejte. Držte se spolu a věřte. Požádejte hraničáře – třeba vám pomohou elfové, protože si cení vaší pomoci

v minulosti. Přála bych si, abych tu mohla zůstat a střežit vás, ale myslím si, že nebezpečí bude menší, až budu pryč.“

Aliam kývl. Estil, která sešla ze schodů s lukem v ruce, se postavila vedle něj.

„Paksenarrion, určitě tu můžete zůstat do úsvitu –“

„Za soumraku budu daleko odtud, má paní – velice daleko.“

„Jak si přejete. Je tu něco –? Mám hodně zásob –“

„Děkuju. Suriyo, Garrisi – sbalte věci, prosím. Chci našim hostitelům ještě něco povědět.“ Panoši se odebrali směrem ke kuchyním, odkud Paks slyšela sluhy a kuchaře. Aliam a Estil přistoupili k ní a všichni společně se postavili stranou. „Jestli si vzpomínáte ještě na něco – na cokoliv – ohledně vévodovy minulosti, povězte mi to teď, prosím.“

Aliam se podrbal na hlavě. „Po tomhle? Nech mě přemýšlet –“

„Na něco, co by nám prozradilo, kde byl během těch let, než se dostal k vám.“

„Ne – opravdu ne. Proč? Víš, kde je teď.“

Paks vzdychla. „Vím. Jen – nejsem si jistá, jak se tam odtud dostanu. Jestli vezmu královské panoše do Tsaiy –“

Aliam se uvolnil. „Aha, tohle. S tím ti mohu pomoci.“ Při pohledu na její výraz se pousmál. „Diplomacie… pochodoval jsem s cizími vojáky Tsaiou celá léta, ne? Máš pravdu, nemůžeš vzít královské panoše z Lyonye na výpravu do Tsaiy, aniž bys tím způsobila trvalé potíže. Budeš muset jet nejprve do Vérelly –“

„Ale vévoda – jestli si to někdo uvědomí a napadne ho –“

„Jestli bohové chtějí, aby Kieri seděl na našem trůně, natolik ho ještě ohlídají. Je uprostřed svých lidí ve větším bezpečí, než by byl kdekoliv jinde. Myslíš, že po těch potížích, o kterých jsi nám vyprávěla, ho budou špatně střežit? A ne kvůli tomu, že by byl princ.“ Zavrtěl hlavou. „Jeď do Vérelly. Pověz Radě regentů o svém poslání. Nemusíš tam jmenovat Kieriho. Řekni jim, že se s ním musíš poradit kvůli meči. Je to pravda a je to logické, když jsi ho našla v jeho hodovním sále a nosila ho jeho manželka.“

Paks pomalu kývla. Připadalo jí to mnohem lepší než se snažit dostat se k vévodovi tajně.

„Paksenarrion,“ řekl Aliam a dotkl se její ruky. „Jestli

přijdeš o život, co pak? Mám se to pokusit povědět Kierimu a doufat, že z toho vzejde něco dobrého?“

„Můj pane, jestli při plnění svého úkolu zemřu, pak má rada za moc nestojí. Nemohu vám říct nic, co byste sám nedokázal vymyslet – a máte oproti mně výhodu svých zkušeností. S vaší zemí to dopadne špatně, pokud na trůn neusedne schopný panovník. Věřím, že vévoda schopný je. Mezitím –“ Paks k oběma natáhla ruce a chvíli se objímali. „Opatrujte se a snažte se udržet království vcelku, dokud se s ním nevrátím.“

„Ty se bojíš, že by i tady mohly nastat problémy?“

„Můj pane, viděl jste, co se dnes stalo na vaší usedlosti. Jestli ta osoba v tomto království spřádá sítě nedůvěry, jak dlouho může ta odsouhlasená Rada regentů vyhovovat všem? Příliš mnoho lidí ví o vévodovi něco špatného, bude snadné přesvědčit bázlivé, že je hrozný. Být vámi, byla bych v případě potřeby připravená přijít sieru Halverikovi a Radě na pomoc.“

„Budu připravený,“ odvětil Aliam.

Paks se rozhlédla a viděla, že panoši jsou již přichystaní na cestu. Lieth a Esceriel osedlali koně a odvedli je k vratům, zatímco Garris a Suriya sbalili všechno jejich vybavení a jídlo. Uklonila se a manželé Halverikovi jí to oplatili.

„Můj pane – má paní. Nechť tento dům chrání moc Nejvyššího a spočívá na něm Girdovo milosrdenství.“ Při těch slovech zaplálo její světlo a ozářilo hodovní sál, potom spolu s panoši vyšla do chladné noci. Venku světlo neztlumila, připadalo jí moudré si tuto ochranu udržovat.

Tak vyjeli ještě v nočních hodinách. Paks, která se na okamžik ohlédla k bráně, uviděla v jednom okně dvě malé hlavy. Napadlo ji, jestli si budou pamatovat, až budou větší, tu noc, kdy viděli odjíždět paladina a na sněhu se odráželo jeho světlo.

Kapitola třiadvacátá

Úsvit je zastihl daleko na severozápad od usedlosti Aliama Halverika. Paks zvolila směr, který je vedl přes nízký zvlněný okraj lesa k tsajské hranici. Po cestě se snažila vymyslet, kterou cestou na sever se mají dát, aby dojeli do Vérelly co nejméně rušeni. Napadlo ji, že by mohla jet znovu přes Sládkomostí – kuakgan mohl vědět o vévodovi víc, než řekl, mohl vědět i to, zda je možné ho vyléčit. Achrya však věděla, že už tam dříve byla, znala její přátele. Nemohla do Sládkomostí přivést takové nebezpečí. Než svůj úkol vykoná, poteče hodně krve, ale nechtěla, aby to začalo tam. S prvním světlem, když slunce, které sotva vyšlo nad obzor, vrhalo na sníh dlouhé namodralé stíny, stočila jejich kroky na sever.

„Paní?“ obrátil se na ni Garris. „Jste si jistá? Kam máme namířeno?“

Jela chvíli mlčky, než odpověděla. Nikdo na ni nenaléhal. Konečně zastavila, ostatní se shlukli kolem ní. „Všichni jste viděli, čemu jsme v noci čelili,“ začala. Kývli. „Asi vás napadlo, že zlé síly by byly raději, kdyby se ztracený princ nenašel. Doufala jsem, že v mém úkolu pokročíme dále, než si nás všimnou, ale paladinové nejsou špehové bohů, jsou to jejich bojovníci. Nepřináším s sebou mír.“

„Rozumím,“ odpověděla rychle Suriya a potom zrudla, když se na ni ostatní podívali. Paks se usmála.

„Věřím ti, Suriyo. Před tímhle bych řekla to samé. Ale teď mě nechte pokračovat. Neřekla jsem vám vše, co vím – a ani

neřeknu. Věřte mi, že to není můj nedostatek důvěry k vám, co mi v tom brání, ale příkaz bohů, kterým sloužím.“

„Ale – co když se vám něco stane –“ Garris se tvářil ustaraně.

„Garrisi, pokud to bude třeba, povím vám to. Ale prozatím, pokud pojedete se mnou, pojedete do neznáma.“

„Pojedeme,“ přislíbil Esceriel a rozhlédl se po ostatních. Všichni kývli. „Věříme vám.“

„Důvěřujte raději bohům,“ odvětila Paks. „Následujete Falka, kterého ctím.“ Sledovala pohledem, jak přibývá světla. „Snovačka je stvoření temnot, tajně spřádá léčky, aby přivodila pád dobra. Myslím, že s ní nebudeme mít moc potíží, dokud budeme v noci dobře hlídat a rychle cestovat. Nemá příliš v lásce lesy, obzvláště ne tyhle, kde elfové a hraničáři tak často zpovídají taig. Ale je tu někdo jiný, kdo mi dělá starostí víc. Kolik z vás zná Liarta, Pána utrpení?“

„Já ano,“ ozval se Garris a pokrčil rameny. „V Aarenis –“ Paks střídavě pohlédla na každého z nich.

„Při rytířském výcviku nám říkali, že je zlý, a vlastně nic jiného,“ vzpomněla si Lieth. „V Lyonyi ho nikdo neuctívá, nevěnovala jsem tomu moc pozornosti.“

„Myslela jsem, že se objevil pouze tam, kde je otrokářství,“ řekla Suriya.

„Ne,“ odpověděla Paks. „Jeho stoupenci mohou být kdekoliv. Při velkých spiknutích se Liart občas spolčuje s Achryou. Je ukvapenější. Aktivnější. Obávám se, že jsme přitáhli i jeho pozornost. Liartovi uctívači provádějí mučení jako obřad, on si libuje ve strachu těchto obětí. Neříkám to proto, abych vás vyděsila, ale jako varování. Pokud se nějakou nešťastnou náhodou rozdělíme a některého z vás zajmou, bude vaším jediným štítem modlitba. Nezoufejte, Nejvyšší ochrání vaši duši, když na něj dokážete myslet.“

Jejich tváře byly vážné, nikdo se nezeptal, jak to ví. Paks na ně chvíli hleděla. Potom se protáhla, cítila, jak jí ranní slunko vrací sílu.

„Zatím,“ řekla veseleji, „máme jasný den a před sebou dalekou cestu. Dejte bozi, aby nás nakonec přehlédli – je to dost pravděpodobné. A společně – nu, čekal by je těžký boj. Ještě hodinu pojedeme, společníci – pak už bude dost teplo na

to, abychom zastavili a najedli se.“ Nohama pobídla ryzáka a ten vyrazil, až mu od kopyt odletovaly kusy sněhu. Zaslechla, jak koně ostatních zaržáli a rozběhli se za ní. Po několika minutách opět zpomalili, všichni už měli lepší náladu. Koně běželi s frkáním dál. Paks si začala broukat „Cedry v údolí“, Suriya se přidala zpěvem.

„Ó, cedry v údolí
a jedle na kopcích,
kde můj milý pobývá
a zda na mě myslívá –“

Ostatní sborem zapěli: „Cedry v údolí, ó, cedry ve větru.“

Paks zazpívala druhou sloku: „Cedry, povězte mi, tam v dalekých zemích pod hlínou zda budu spát, či zas domov uzřím snad?“ Znovu zazněl sbor. Další slokou pokračoval Garris.

„Cedry v údolí, zapějte – příběh její povězte –“

„To je skoro tak hrozné jako tvá hra na píšťalu,“ podotkl se smíchem Esceriel.

„Kvůli tobě jsem se ztratil,“ postěžoval si Garris. Začal znovu tam, kde přestal, a dokončil sloku: „– a v lesklé oděna zbroji.“

Paks poslouchala zpěv jedním uchem, zatímco píseň pokračovala mnoha slokami (protože to byla pochodová píseň už drahnou dobu), a druhým uchem se snažila zachytit to, co přimělo ryzáka natáčet levý slech. Nakonec zvedla ruku a Lieth se zarazila uprostřed slova. Nyní se ozývalo jen křupání sněhu, cinkot postrojů a dýchání zvířat. Zastavili. Paks stále nic neslyšela, ale ryzák upíral pohled do lesa po jejich levici, jako by slyšel lépe. Chrčivě vydechl a Paks cítila, že pod ní ztuhl. Esceriel povytáhl obočí.

„Nevím,“ odpověděla Paks na jeho pohled. „Ale neponechám varování takového koně bez povšimnutí.“ Tasila elfí meč, jeho modrý jas v denním světle varovně zářil. Zaslechla skřípání pochev, jak své zbraně tasili i panoši. Ryzák si odfrkl. Paks se rozhlédla. Nacházeli se na široké mýtině, po levici měli zamrzlou říčku, za ní a po jejich pravici rostl les. Znovu se vydali na cestu, ale pomaleji a nákladní zvířata drželi nakrátko.

Kdyby se ryzák stále nedíval vlevo, asi by Paks usoudila, že je nic neohrožuje, protože ujeli slušnou vzdálenost bez jakékoliv známky potíží. Potom se les po jejich pravici přiblížil a koryto říčky se začalo svažovat do kamenité rokliny. Paks zpomalila a hledala bezpečnou cestu dolů navátým sněhem. Zdálo se, že vpředu a dole je krajina drsnější, nad závějemi vyčnívaly ze sněhu vršky balvanů. Zahleděla se do lesa na pravé straně. Byl hustý, dokonce i v zimě se mezi stromy proplétal bujný podrost, ve kterém neviděla víc než změť holých stonků a stvolů. Přesto to vypadalo, že cesta dolů je na pravé straně mírnější. Nasměrovala ryzáka k okraji lesa.

„Paks!“ Při Garrisově výkřiku otočila hlavu. Přes zamrzlou říčku se k nim s řevem řítila tři obrovská stvoření podobná vlkům. V kohoutku byla vysoká jako poník a měla světlezelené oči. Nákladní koně se začali divoce zmítat a Suriya se je ze všech sil snažila zvládnout. Lieth vyrazila mezi Suriyu a stvůry a na jednu z nich zaútočila. Garris s Escerielem se je také pokoušeli napadnout, ale stvůry byly velice rychlé.

Ryzák se otočil. Paks se naklonila nízko ze sedla a do jedné bestie zabořila elfí čepel. Řev se změnil ve vytí, když meč přeťal stvůře páteř. Další bestie ochromila jednoho nákladního koně a prokousla mu hrdlo. Třetí pobíhala sem a tam a svými dlouhými tesáky chňapala po koních. Esceriel přinutil svého koně, aby se přiblížil k umírajícímu nákladnímu zvířeti a bodl bestii, jež na něj zaútočila. Ta se otočila a s děsivým zavytím se vrhla proti meči. Lieth jí zabořila zbraň do hřbetu právě v okamžiku, kdy třetí stvůra napadla jejího koně. Ten začal vyhazovat a Lieth přistála ve sprše sněhu.

Paks pobídla svého ryzáka ke skoku. Dopadli vedle Lieth, která právě namáhavě vstávala. Chytila se Paksiny ruky a vyhoupla se za ni do sedla. Garris dorazil tu bestii, která napadla Esceriela, ale třetí stvůra pronásledovala Liethina koně. Lieth hvízdla, ale její zvíře běželo dál.

„Slez, Lieth – sedni si k Suriyi. Zkusím ho chytit –“ Při těch slovech zasunula meč do pochvy a vytáhla z pouzdra svůj dlouhý luk, aby ho napnula.

„Sama ne, paní,“ ozval se Garris. „To možná chtějí.“

„Ale potřebujeme koně –“ odvětila Paks. Sevřela nohy a ryzák vyrazil zpět po jejich stopách. Garris s Escerielem ji

následovali. Viděla, že splašený kůň pádí nejvyšší rychlostí podél říčky, bestie byla sotva délku za ním. Paks vytáhla z toulce šíp a v duchu ještě stihla poděkovat bohům, že si luk vzala s sebou. Navzdory její váze ryzák druhého koně dohánět, běžel po sněhu, jako by to byla uhlazená cesta. Paks natáhla luk a vypustila šíp. Zabodl se bestii do sedacího svalu. Paks viděla, že sebou trhla a zpomalila. Když zakládala do tětivy další šíp, ryzák se ke dvojici zvířat stále přibližoval. Další výstřel byl snadnější, ocitli se už téměř v jedné úrovni se stvůrou a Paks jí střelila šíp do žeber. Bestie zavyla, zpomalila ještě víc a běžela teď částečně stranou. Sníh potřísnila krev. Zaslechla křik Garrise s Escerielem a ohlédla se.

Odřízli ji od nich čtyři jezdci, všichni měli na sobě šedavou zbroj a helmice s hroty, jaké si pamatovala z Aarenis. Jeden z jezdců, s bestií na vodítku po boku, zamířil k ní, ostatní zaútočili na její panoše. Paks vystřelila poslední šíp na stvůru, kterou pronásledovala, a odhodila luk stranou na strom. Když tasila elfí meč, znovu zazářil. Sklonila se ze sedla, aby raněné bestii sťala hlavu, pak navedla ryzáka, aby vyrazil k šedým jezdcům.

Ten, který mířil k ní, ze sebe na dálku vyrazil pronikavý výkřik. Pro Paks to nic neznamenalo, ale zahlédla, že její panoši sebou trhli a zavrávorali. Jezdec vypustil svou bestii a bílé, vlku podobné zvíře vylétlo proti ní. Paks to však očekávala, připravila koně, a když byl vlk na délku od nich, vysokým skokem se přes něj přenesli. Než se bestie otočila, aby je pronásledovala, zaútočila Paks na prvního jezdce.

Zblízka viděla, že šedá zbroj je vlastně černá, jen přetřená čímsi bílým. V jedné ruce držel jezdec zubatý meč. Paks ho odrazila svou elfí zbraní, která při střetu zazvonila, ale vydržela. Její kůň se náhle posunul, sklopila oči na tak dlouho, aby si všimla, že druhý kůň má na postroji ostny. Jezdec na ni se smíchem zaútočil znovu. Paks se zasmála také, ale jinak. Jeho úder odrazila, potom sklouzla ostřím pod jeho zbraň a bodla ho do boku v místě, kde se jeho zbroj spojovala. Právě v tu chvíli ryzák uskočil stranou a Paks téměř vyklouzl meč z ruky. Bílá bestie, která přeskočila koně svého pána, spadla do sněhu, na okamžik vyvedená z rovnováhy. V tu chvíli ryzák znovu skočil, dopadl na ni všemi čtyřmi

kopyty a opět odtančil. Skučící bestie s rozdrcenými kostmi zůstala bezmocně ležet.

Paks však neměla čas ji dorazit. Ostatní jezdci zatlačovali její panoše do hloučku kolem mrtvého nákladního koně. Lieth bojovala opěšalá a Suriyin kůň byl zchromlý, kulhal na třech nohách. Esceriel s Garrisem se je snažili chránit, ale jeden z jezdců měl kopí zakončené hákem, které díky své délce pronikalo jejich obranou. Paks viděla, že všichni jsou zakrvácení, ale Paks neměla čas dělat si starosti, jestli ta krev patří jim, nebo jejich koním.

Jezdec, kterého zranila, mohl ještě bojovat, ale Paks vyjela proti ostatním. Musela dostat to kopí pryč. Než však stihla zaútočit, dva z nich se otočili a nechali na muži s kopím, aby zneškodnil její panoše. Oba bojovníci na ni hrozivě zavyli, aby ji vyděsili.

„Girde ochránče!“ křikla Paks v odpověď. „Moc Nejvyššího je při nás!“ Jednoho z nich napadla přímo, s vědomím, že se tím odkrývá druhému, ale důvěřovala svému koni, že uskočí, když to bude třeba. Ten, na kterého zaútočila, ustoupil, lákal ji dál od panošů. Na to mu však neskočila. Otočila ryzáka na zadních a zasáhla druhého tvrdou ranou přes hrudník, právě když se ji pokoušel zezadu napadnout. Jeho zbroj zazvonila a jezdec se v sedle zakymácel, kůň se prohnal kolem.

Paks se s ryzákem znovu otočila a čelila zbrani prvního jezdce svou čepelí. Kůň se vzepjal a udeřil oběma předními kopyty do krku druhého koně. Paks odrazila ránu, která by přeťala šlachy, a bodla jezdci na krk. Ten ucukl a rozrušeně její bod vykryl. Mezi špičatou bradou jeho chrániče obličeje a zbrojí, která mu kryla tělo, byla úzká mezera. Zatímco koně ržáli a bojovali a váha ryzáka tlačila druhé zvíře k zemi, Paks znovu bodla po této mezeře. Jezdec se pokusil uhnout, jeho kůň právě zavrávoral, chtěl couvnout od ryzáka, ale spadl na bok. Jezdec se neudržel v sedle, spadl a kůň mu uvěznil polovinu těla pod sebou.

Jak se ryzák vzpínal, ucítila Paks ránu do zad, tak tvrdou, že ji málem vyhodila ze sedla. Levá ruka jí zmrtvěla. Pustila otěže, v prstech cítila bolestivé mravenčení. Právě včas pozvedla meč a čelila prvnímu jezdci. Byl to zkušený šermíř a

byl silný. Paks cítila každou výměnu ran až v rameni. Koutkem oka postřehla, že k nim pomalu přijíždí jezdec, kterého bodla do boku. Nakláněl se k jedné straně, ale stále držel zbraň.

„Falku, chraň nás!“ zaslechla výkřik jednoho z panošů.

„Girde!“ zavolala v odpověď. „Girde a Falku, bojovníci Nejvyššího!“ Její ostří zvonilo o zbraň nepřítele znovu a znovu. Ryzák uhnul, Paks bodla po zraněném jezdci a otevřela mu hlubokou ránu na noze. Potom se soustředila na druhého a sekla mu po krku. Uhnul a zaútočil jí na obličej. Náhle se tam zjevil Esceriel a tvrdě sekl jezdce přes záda. Když se jezdec otočil za Escerielem a vydal ze sebe výkřik, který vyvolával strach, Paks mu zanořila svou čepel hluboko do boku. Sklouzl ze sedla a vlastní kůň ho ušlapal. Paks se znovu rozehnala po zraněném jezdci a uštědřovala mu ránu za ranou, dokud také neležel v krví potřísněném sněhu.

Jezdec s kopím zůstal sám, ale neujel. Donutil svého koně o několik kroků couvnout a sklonil kopí hrotem k Escerielovi.

„Ustup,“ vyzvala ho naléhavě Paks. „Modli se a ustup.“ Jezdec se na ni zahleděl.

Z kopí vylétla koule světla a zasáhla Esceriela přímo do hrudi. Padl bez hlesu. Rychle jako kmitem hadího jazyka jezdec otočil kopí na ostatní, kteří šokovaně stáli bez hnutí. Paks už pobídla svého ryzáka a blížila se velkými skoky ke skupině, ale kouli, která srazila ze sedla Garrise, zachytit nedokázala. Kopí se obrátilo k ní a jezdec zamumlal stejná děsivá slova. Paks vykřikla a z jejího meče vyšlehlo světlo, které se střetlo s protivníkovým. Rachot toho nárazu ji ohlušil. Pak už se ocitla natolik blízko, aby jezdce napadla přímo.

Od prvního okamžiku, kdy se jejich zbraně dotkly, Paks věděla, že stojí proti někomu, jehož moc prověří její možnosti. Boj se přenášel sem a tam, koně udusávali sníh do špinavého hadru. Znovu a znovu Paks těsně unikala smrtícímu úderu. Násada kopí byla poseta ostny a Paks viděla, že jsou otrávené. Jak boj pokračoval, cítila v nohách, že ryzák začíná být unavený. Na krku mu vyrazil pot a potom bílá pěna. Přesto se pod ní otáčel a uhýbal, několikrát ji zachránil. Slunce jim přestalo svítit do očí a jeho záře se začala odrážet

od sněhu. Potom ryzák uklouzl a podklesl na jedno hlezno. Než se vyhrabal na všechny čtyři, zachytilo se kopí Paks mezi paži a tělo a vyhodilo ji ze sedla jako ořechové jádro ze skořápky. Přistála v kotrmelcích, špičaté háky se jí z nějakého důvodu nezachytily za zbroj a byla volná. Jezdec se zasmál a rozjel se na ni. Paks však už stála na nohou s mečem v ruce a dny, kdy při pohledu na koně, který běží na ni, ztuhla na místě, byly dávno pryč. Uhnula před hrotem kopí, vyskočila, jednou rukou popadla jezdce za paži a druhou rukou máchla.

Oba spadli z běžícího koně. Paks byla navrchu, jak doufala, a jezdec při pádu pustil kopí. Než se jí mohl postavit na odpor, prořízla mu hrdlo od ucha k uchu.

Náhle se rozhostilo ticho. Paks se namáhavě postavila, cítila, jak na ní zasychá pot a krev. Jeho krev. Její krev. Zavrtěla hlavou, byla jí zima a cítila se unavená. O kus dál držely Lieth a Suriya ve sněhu Garrise. Zíraly na ni, bledé ve tváři. Esceriel ležel stranou na místě, kde padl.

Paks se zhluboka nadechla. „Díky Girdovi, Falkovi i samotnému Nejvyššímu.“ Otřela si elfí zbraň o plášť. Potom přešla k panošům. „Garris –?“

„Žije. Dýchá –“ Suriya sklonila hlavu, bojovala se slzami.

„Vedli jste si dobře,“ řekla vážně Paks. „Všichni. Jsi zraněná, Suriyo?“

„Ne, paní,“ odpověděla tlumeně Suriya. „Ale já – nebojovala jsem – jak jsem měla –“

Paks si stáhla zkrvavené rukavice a položila ruku Suriyi na rameno. „Suriyo, vedla sis dobře. Věř mi. Takovým nepřátelům většina bojovníků nikdy nečelila. Lieth – co ty?“

Starší žena kývla. „Není to vážné, paní, mám jen několik šrámů od toho kopí a od jednoho z mečů.“

„Musím se podívat na Esceriela – Suriyo, pojď se mnou, u Garrise zůstane Lieth. Potom udělám něco i s vašimi zraněními.“

Esceriel ležel na zádech s rozpřaženýma rukama tam, kde padl. Na dotyk byl studený, ale když se Paks sklonila blíž, měla dojem, že cítí jeho dech.

„Pojď – přeneseme ho tam.“ Zvedla ho za ramena a Suriya za nohy.

„Víte, co to bylo – to světlo?“ zeptala se Suriya.

„Možná. Takovou zbraň mají přisluhovači zla, udeří jako blesk z nebe. Někdy zabíjí, vždy znehybňuje.“ Paks položila ruce na Escerielovu tvář, pak na Garrisovu. „Oba jsou naživu, ale ještě nedokážu poznat, zda přežijí. Musíme je dostat do úkrytu, do tepla. I kdybych je dokázala uzdravit, budou potřebovat odpočinek a teplo.“ Vzhlédla, protože ji vylekal zvuk kopyt na sněhu, a viděla, že ryzák pomalu kluše pryč. Na okamžik byla vyděšená – proč by odcházel? – ale ucítila v mysli uklidňující dloubnutí. Spatřila daleko u zamrzlé říčky Liethina koně, jak tam stojí, nejistý a nervózní. Její kůň odklusal, aby ho přivedl. Pohlédla na Suriyu, jejíž tvář už přestala být tak ztrhaná, a požádala ji, aby sundala náklad z mrtvého koně a postavila stan.

Paks se obrátila k Lieth. „Lieth, tvá zranění jsou vážná, tyhle zbraně byly otrávené. Musím tě zkusit vyléčit přednostně, abys mohla pomoci Suriyi se stanem. Budeme potřebovat přístřeší a jídlo.“ Paks vzala Liethiny ruce do svých a začala se modlit. Cítila ve zraněních pomalu působící jed, který oběti vysává sílu, působí bolest a po několika dnech nakonec zabíjí. Vstoupila do ní však moc Nejvyššího a z ní se šířila do Lieth. Když Paks nechala Liethiny ruce klesnout, vrátila se už Lieth barva do tváře. „Jak ti je?“ zeptala se Paks.

„Dobře, velmi dobře, paní. Já – takhle jsem se necítila od chvíle, kdy král onemocněl.“ Lieth pomalu vstala a protáhla se. „Děkuju vám – a bohům –“

Paks se obrátila k Escerielovi, který byl v horším stavu než Garris, protože ho útok zasáhl plnou silou. Položila mu z obou stran ruce na tvář a snažila se vycítit, jaká utrpěl zranění. Pokožku měl ztuhlou zimou, nijak nereagoval. Paks se ponořila hlouběji do jeho vědomí a znovu přivolala moc Nejvyššího.

Když opět vzhlédla, Lieth a Suriya už o kus dál vztyčily stan. Všichni koně kromě ryzáka byli uvázáni ke kolíkům. V záři odpoledního slunce praskal oheň a nad ním v kotlíku bublalo cosi voňavého. Escerielova tvář pod jejíma rukama nabyla barvy. Žil, ale neprobral se. Garris byl pryč. „Vzaly jsme ho dovnitř a zabalily jsme ho,“ řekla rychle Lieth, když se Paks začala rozhlížet. „Je u něj teď Suriya.“

Paks kývla. „Pojď mi pomoct s Escerielem.“ Společně ho odnesly do stanu. Suriya vedle Garrise vzhlédla.

„Je mu lépe?“

„Trochu. Ne o moc.“ Paks se zachvěla, náhle ucítila dozvuky boje a svých pokusů o léčení. Suriya jí odepjala krví promáčený plášť a přehodila jí kolem ramen suchý.

„Sedněte si, paní. Přinesu vám něco teplého.“ Paks se sesula na hromádku lůžkovin. Byla ráda, že si může chvíli odpočinout. Lieth se na ni usmála.

„Paní, i kdyby Esceriel zemřel – i kdybych zemřela já – jsem ráda, že jsem tu byla – že jsem se toho účastnila.“

„Proč oni?“ zeptala se Suriya, která vešla dovnitř s miskou teplé polévky. Paks kolem ní obtočila ruce a vychutnávala si teplo. „Proč zaútočil na Esceriela a Garrise? Proč ne na mě?“

„Jestli se ptáš, proč ne na tebe, Suriyo,“ odvětila Paks, „pak mohu říct jen to, že jsem stejnou otázku položila svému seržantovi, když jsem sloužila první rok ve Phelanově kumpanii, a odpověď, kterou jsem dostala, se mi nikdy nelíbila. Ale myslím si, že Liartovi kněží oceňují fyzickou sílu natolik, že pokládají velké muže za větší hrozbu než ženy. Proto zaútočil na Esceriela a Garrise.“

„A vás,“ připomněla jí Lieth.

„A na mě – ale já mám určitou ochranu, jak jste viděly. Naneštěstí ještě neznám všechny své schopnosti. Kdybych je znala, možná by ten boj probíhal jinak.“ Paks zavrtěla hlavou. „Ale na takové sebeobviňování nemáme času nazbyt. Povězte mi, jak jsou na tom koně?“ Jeden nákladní kůň byl mrtvý a druhý zraněný. Dva koně panošů byli zranění také. Chytily dva koně útočníků, kteří vypadali celkem obyčejně a mohli by nahradit ty jejich. Paks se znovu dlouze napila polévky a cítila, jak ji její síla zahřívá až do konečků prstů. Zraněné rameno měla ztuhlé, ale někdy během boje se stalo, že ruka se vzpamatovala a mohla ji opět používat. Lieth zkontrolovala Garrise a Esceriela. Oba dýchali, ale zůstávali v bezvědomí. Paks a Suriya se zatím postaraly o koně.

Když skončily, Paks se ohlédla k místu bitvy. „Co jste udělaly s těly a jejich vybavením?“

„Nic – měly jsme? Koním jsme sundaly postroje a nechaly je tam, kde jsme je chytily.“

„Dobře, neměly byste se dotýkat ničeho, co patří jim.“

„Myslíte, že přijdou ještě *další* potíže?“ Suriya zbledla, ale Paks se na ni usmála.

„Další potíže? Ty budeme mít určitě – ale doufám, že ne dnes v noci. Suriyo, přemýšlej – už jste se setkaly s takovou hrozbou, s níž by měla co dělat většina Girdových maršálů, a přežily jste. My žijeme a oni tamhle mrznou –“ Mávla rukou. „Při milosti Girda, Falka a Nejvyššího, vy i já jsme už potíže potkaly – a potíže zjistily, že jsme příliš tuhé sousto na to, aby nás spolkly. Nebojte se jich – buďte na ně připravené.“

„Ano, paní.“ Suriyi se opět rozzářily oči.

„A když spolu tak cestujeme, můžeš mě oslovovat jménem. Od chvíle, co jsem odešla z domova, mi moji druzi v boji říkali Paks.“

„Říkat vám – Paks?“ Suriya se tvářila šokovaně, ale zároveň potěšeně. Paks ji poplácala po rameni. „Ano, říkej mi Paks. Je to nejlepší způsob, jak přitáhnout mou pozornost – jako když na mě křikl Esceriel. Když mě oslovíš ‚paní‘, rozhlížím se, kde ta paní je.“ Paks pohlédla na udusaný sníh a potřásla hlavou. „Takový svinčík. Jen se ujistím, že –“

„Všichni jsou mrtví – Lieth se dívala –“

„Tím jsem si jistá. Ale vás by mohli oklamat, zvířata i lidé. Například ten kněz –“ Paks přešla k muži s kopím, který ležel bez života tam, kde ho nechala. „Mohl by mít očarovanou zbroj. Jestli to tak je, nemůžeme ji tu nechat, někdo by na ni mohl narazit.“ Napřáhla k němu meč, jeho zář zesílila. „Vidíš? Nějaké nebezpečí přetrvává. Požádej o pomoc Falka, Suriyo, a já požádám Girda.“ Paks se dotkla zbroje mrtvého muže svým mečem. Přes šedobílou hmotu, která je maskovala, se vynořily černé čáry, jež tvořily pravidelný obrazec vyjadřující děs a hrozbu. Paks přivolala své světlo. Zdálo se, jako by obrazce vzplály a proměnily se v bílý popel. Potom se zbroj i tělo rozpadly v beztvarou hromádku.

„Co se stalo?“ Suriyi zbělely klouby na ruce, kterou svírala jílec svého meče.

„Bohové nám pomohli předejít potížím,“ odvětila věcně Paks. „Podíváme se, co dál.“ Na dotek meče reagovaly všechny helmice a dva další krunýře, ale těla ostatních nezmizela. Mršiny vlkům podobných bestií byly obyčejné mrtvoly.

Natahaly je na hromadu. Pohřební hranici navršily ze dřeva, které se zachytilo o kameny vodopádů v zamrzlé říčce.

„Co teď?“ zeptala se Suriya, když hranici zažehly.

„Teď si půjdu najít luk pro případ, že bychom ho potřebovali, pak se umyjeme a podíváme se, co se dá udělat pro Garrise a Esceriela.“

Paks se otočila a zjistila, že k ní ryzák už míří. „Pomůžeš mi nasednout?“ Potom zamávala a odjela, Suriyin překvapený obličej ji pobavil.

Svůj luk našla snadno, visel na větvi. Šípy vytáhla z těla bestie, kterou zabila. Než se vrátila do jejich malého tábora, slunce už viselo nízko nad kopci.

Navzdory jejím modlitbám Esceriel té noci zemřel, aniž by otevřel oči nebo promluvil. Garris se však zotavil natolik, že se probral, vrhl na ně prázdný pohled a opět usnul. Paks se od nich odvrátila, příliš unavená na to, aby plakala.

„Je mi to líto,“ řekla s vědomím, že ji Lieth a Suriya pozorují. „Nedostala jsem možnost ho vyléčit – ale zemřel statečně.“

Suriya kývla. Lieth přetáhla přes Escerielovo tělo přikrývku a dlouho se dívala na jeho tvář, než zakryla i ji.

„Vždycky byl takový,“ pravila. „Vždycky dělal věci pro ostatní –“ Odvrátila hlavu, potlačovala slzy.

Paks natáhla ruku a dotkla se jejího ramene. „Jen se pro něj vyplakej, Lieth. Král o něm se mnou mluvil, o svém milovaném synovi, kterého nemohl uznat a který pro sebe neusiloval nikdy o nic, ani o jméno. Zasloužil by si víc slz než jen naše a větší odměnu než tohle.“

Lieth obrátila hlavu opět k ní, v očích se jí zračily slzy. „Jste unavená – potřebujete se vyspat. Budu hlídat. Dám pozor. Spěte, Paks.“ A Paks téměř okamžitě usnula, za zvuku truchlení ostatních.

Když se probudila, byl už bílý den, další jasné ráno, kdy mráz ozdobil jinovatkou vnitřek stanu. Leželo tam Escerielovo tělo, zahalené přikrývkou a s mečem položeným přes hruď. Venku Paks slyšela hlasy. Když otočila hlavu, viděla, že se na ni Garris dívá, ačkoliv stále trochu nepřítomným pohledem.

„Paní?“ promluvil s obtížemi, olízl si jazykem rty. Paks si pamatovala ten pocit.

„Garrisi. Vedeš si dobře.“ Paks se zvedla. Nebyla tak ztuhlá, jak očekávala, ale cítila rány, které utržila. „Něco ti přinesu.“

Překulil hlavu ze strany na stranu. „Nevzpomínám si. Spadl jsem z koně?“

„Mimo jiné.“

„Ech. Spadnout v mém věku –“

„Co si pamatuješ, Garrisi?“

Naježil obočí. „My – byli jsme u Aliama Halverika, že? Pak – jsme museli odjet. V noci. Něco –“ Zavrtěl hlavou a pohnul rukou. „Nevím. Poslední, na co si vzpomínám, je odjezd za svitu pochodní.“

Do stanu nahlédla Lieth. „Paks, už jste – ach, Garrisi. Mám ti něco přinést?“

„Pro Garrise cokoliv teplého a tekutého. A pro mě také.“ Paks se protáhla. „U Girdovy paže, spala jsem jak nemluvně.“ Zívla a stáhla si přilbici, kterou v noci neodložila. Do zad jí narazil cop, který se zpod ní uvolnil.

Lieth vešla dovnitř se dvěma hrnky, Suriya ji následovala s miskami. Jídlo i čaj krásně voněly. Garris se natáhl pro svůj hrnek, potom se rozhlédl a uviděl na druhé straně přikrývkou zahalené tělo. Horký čaj mu vyšplíchl na zápěstí.

„Falkova přísaho! Je to Esceriel?“

„Ano, je,“ odpověděla Paks. „Garrisi, včera došlo k boji – po cestě nás napadli. Ty a Lieth jste utržili zranění a Esceriel padl –“

„Ale já – co –“ Chvěla se mu ruka, Paks si od něj vzala hrnek a postavila ho na zem.

„Garrisi, byl jsi těžce raněn – proto si nic nepamatuješ.“

„Ale teď jsem v pořádku – nic mě nebolí –“

„Bohové ti seslali uzdravení, Garrisi. Escerielovi ne. Je mi to líto.“ Paks sledovala bolest v jeho tváři. Když se začala měnit v hněv, promluvila znovu: „Varovala jsem vás, že je to nebezpečné. Říkala jsem vám, že se mnou nemusíte jezdit, zvolili jste si to. Esceriel si to zvolil. A zvolil si víc – přijel ke mně, když jsem ho potřebovala, a zabil jednoho z nich. Potom se postavil proti stejné zbrani, která srazila tebe, a ta ho zabila.“

Garris kývl, oči se mu zalily slzami. „A vy jste nemohla nic udělat?“

„Ne.“ Paks vzdychla. Cítila se trochu uražená. Očekával od ní příliš – koneckonců bojovala se všemi nepřáteli. Potlačila ten pocit a pokračovala: „Modlila jsem se za něj stejně jako za tebe, Garrisi. Ve Fin Paniru mě učili, že některé statečné činy Nejvyššího tak potěší, že okamžitě povolá válečníka do svých služeb – za odměnu. Myslím, že tak tomu bylo u Esceriela.“

„Chápu.“ Garris se zvedl na loktech, překulil se na bok a vzal si svůj hrnek čaje. Po několika doušcích se opět podíval na ni.

„Povíte nám teď, kam jedeme?“

Paks se nad tím zamyslela. Neřekla jim to u Aliama, kde by to mohl zaslechnout někdo méně chytrý než Aliam a neopatrně to jméno prozradit. A v lesích den poté se cítila nejistá, protože si uvědomovala, že právě tam by se mohli skrývat nepřátelé. Nyní, když byli útočníci mrtví, jim to však určitě říci mohla. Kývla. „Povím vám to, než pojedeme dál.“ Otočila se, aby viděla na Lieth a Suriyu, které ji pozorovaly od vchodu. „Pojďte dovnitř, obě – ať si to poslechnete všichni najednou.“ Suriya zůstala na místě, odkud mohla sledovat, co se děje venku, a Lieth si přisedla k Paks.

„Věřím, že jsme tu v bezpečí. Útočníci jsou mrtví a naši nepřátelé tu poblíž nikoho nemají. Proto vám teď prozradím princovo jméno i to, kam musíme jet. To jméno však nesmíte zmínit nahlas – ani v hlubokých lesích. Takové zlo, jaké nás napadlo, útočí i na taig velkého lesa. Je roztříštěný do mnoha menších taigů a na mnoha místech je jeho tkanivo rozedrané, proto nemůžeme počítat s tím, že nás les ochrání. Nepřátelé jím mohou projít – a také prošli – a když ne nikdo jiný, tak malá zvířata by nás špehovat mohla a předala by naše slova dál. A nejen to, lesem nepojedeme věčně. Musíme projet mezi lidskými městy. Tam budou mít stoupenci zla lepší příležitost. Já mám jistou ochranu – žádné zlo nemůže změnit mou mysl ani ovládnout můj jazyk – a dokud jste se mnou, vztahuje se ta ochrana i na vás. Až se to jméno dozvíte, nesmíte ho vyslovit nahlas ani opustit mou ochranu. Rozumíte?“

„Zůstanu s vámi," odpověděla rychle Lieth.

„I já," přidala se Suriya. Obě pohlédly na Garrise.

„Já také." Zavrtěl hlavou a potom se na Paks zazubil. „U Falkovy paže, jak bych mohl sám jet domů a přijít o zbytek tohoto příběhu? Ale cítím se jako té noci, kdy s námi Kieri vyrazil přes Hakkenarský průsmyk – zdá se mi, že před námi je chladná cesta a žádná jistota, že se dočkáme ohně."

„Tak to vskutku je," odvětila Paks. „Je mi ctí, že jste si zvolili cestu se mnou. Sama bych neměla velkou šanci ten úkol splnit a myslím si, že stojí za životy nás všech, když na to přijde." Zhluboka se nadechla a přelétla pohledem z jedné vážné tváře na druhou. „Takže –"

Po poledni vyrazili volným tempem dál. Za sebou nechali mohylu z kamení, kterou navršili nad Escerielovým tělem. Paks našla schůdnou cestu do nižších poloh a žádnému z koní nedělaly sněhem pokryté kameny potíže. Garris, ačkoliv byl ještě bledý, trval na tom, že může jet, a sám si dokonce osedlal své zvíře. Lieth a Suriya jely na šedácích, kteří nepřišli k žádné úhoně, a zraněná zvířata nesla jejich lehká zavazadla.

Den za dnem putovali zasněženými lesy. Ta cesta později připadala Paks jako zvláštní krátké období míru, navzdory nebezpečí a nepohodlí, které s sebou cestování v zimě přináší. Hodinu za hodinou jeli mlčky, lesní ticho rušilo jen křupání sněhu pod kopyty koní a vrzání kůže. Kolem nich zůstával studený klid nedotčený. Obraz větví a větviček a barvy sněhu a ledu se Paks vrýval hluboko do paměti. Jediné teplo jim poskytoval sálající oheň, který panoši každý den rozdělávali, jediné teplé barvy se objevovaly na věcech, které měli při sobě. A jejich malá družina, jejíž členové si po každém večerním rozhovoru u ohně byli bližší – pro Paks to znamenalo návrat úzkých přátelských vztahů, kterých si tolik cenila jako voják. Přesto to nebyl návrat tak docela. Kdysi by za zdroj světla a tepla považovala jen táborový oheň, ale nyní cítila i magické plameny uvnitř sebe, světlo, které neustále ozařovalo krajinu její mysli bez ohledu na to, jaká zima a tma vládly venku, nebo na to, jak nejisté byly její představy dalších událostí. Zatímco panoši se utěšovali navzájem a hledali

podporu a vedení u ní, ona se přistihla, že sahá do svého nitra a stále více a více si uvědomuje ten plamen i to, co pro ni znamená.

Kapitola čtyřiadvacátá

Do Vérelly se dostali mnohem snadněji, než si Paks představovala, ale také s mnohem větší publicitou, než očekávala. Maršál Pelyan, kterého poznala po cestě do Lyonye, slyšel o jejím úkolu ještě dříve, než se u něj objevili. Poutníci tu zprávu přinesli, jakmile dorazila do Harway. A maršál ji předal prostřednictvím hospodářství dál. Proto jejich příjezd do kteréhokoliv města vzbuzoval vzrušení, ale ne zvědavost. Paks si užívala davy dětí, které je následovaly, nebo rozruch, který nastal, když vstoupili do hostince, ale doufala, že ten obdiv není předčasný. Také si vzpomínala na loňskou zimu, kdy vklopýtala do podobných měst jako hladová tulačka, které děti místo oslavování prováděly darebnosti a trápily ji.

V každém městě nocovali v hospodářství nebo ve cvičišti, Paks si přála, aby královští panoši měli v noci ochranu. Každý maršál se s nimi podělil o nějaké novinky nebo radu, Paks vyslechla všechny. Neprozradila jim princovo jméno, ale o svém úkolu jim řekla, co mohla. Čím více se blížili k Vérelle, tím aktuálnější novinky byly. V Západních Zvonech, které ležely kousek na východ od Vérelly, jí maršál Torin sdělil, že si Rada předvolala vévodu. Paks se neptala, ale zdálo se, že Phelanovo předvolání ke dvoru zajímalo i sousední město.

„Slyšel jsem," promluvil maršál mezi sousty pečeného kuřete, „že poté co k němu přijela generálmaršálka a co se

mezi nimi stalo, napadlo jeho přátele v Radě, že by měl přijet a promluvit sám za sebe. Domnívám se, že padl návrh, aby byl ostře pokárán.“

Paks kývla. Slyšela o tom od generálmaršálky.

„Já sám jsem to s ním neviděl nikdy tak černě,“ pokračoval maršál Torin, „myslím si totiž, že kdyby někdo zradou povraždil přes polovinu mých gardistů, také bych podstoupil takové riziko, abych to zarazil. Ale povídá se, že on je podle smlouvy povinen mít na svých pozemcích stovku bojovníků, a prý to nebylo poprvé, kdy nechal sever nestřežený.“ Chvíli klidně jedl, pak odložil kosti a utřel si ruce. „Nechce se mi tomu věřit. Kdyby to udělal, došlo by k větším potížím. Kostvan, který má državy na jih a východ od něj, si nikdy nestěžoval. Ale potom se začalo povídat o tom, jak bojoval v Aarenis – slyšel jsem, že se prý dokonce objevily i nějaké zvěsti od maršála, který tam byl. A loni, místo aby zůstal v klidu doma, hnal se do Finthy, protože –“ Náhle se odmlčel a silně zrudl. Paks se usmála.

„Maršále, hnal se do Finthy kvůli mně. Bylo to možná pošetilé, ale ukázalo to, že má laskavé srdce.“

„Laskavé nelaskavé, někoho z Rady to rozzlobilo. Přikázali mu, aby zůstal na svém panství, a –“

„Ale jeho muži tam zůstali,“ přerušil ho maršálgardista, mladík, který Paks připomínal Ambrose ze Sládkomostí. „Všichni muži včetně kapitánů – ti by jakékoliv potíže zvládli.“

„Neřekl jsem, že mají pravdu, Keri. Povídal jsem, že je to rozzlobilo.“

„Někteří by se zlobili, ať by udělal cokoliv.“ Mladíkova tvář zrudla. Paks přemýšlela, proč Phelana brání.

„To jsou dvorské drby, Keri. S námi nemají nic společného. Můžeš už sklidit ze stolu.“ Maršál počkal, až Keri odejde, než jim řekl víc. Paks využila té chvíle, aby se zeptala panošů, jestli jsou připravení na zítřejší cestu – byla to zbytečná otázka, ale odpověděli na ni bez překvapení.

„Jedete za Radou,“ pravil maršál, když panoše propustila, aby si odpočinuli. Nečekal na její odpověď a pokračoval: „Nepochybuji o tom, že je zastihnete rozrušené,“ řekl a zavrtěl hlavou. „Proto jsem se zmínil o Phelanovi – znáte ho a

on tam pravděpodobně je. Má v Radě přátele i nepřátele, a dokud se společně nedohodnou, co s ním, budou se k vám chovat povrchně. Představa, že by Lyonye vyslala paladina, aby v Tsaie pátral po neznámém princi – nu, sama chápete, jak to vypadá. Uznají za panovníka sousední říše někoho, koho tu považovali za neurozeného člověka? Co když je to otrok nebo sluha?“

„Není,“ odpověděla klidně Paks.

„Vy víte, kdo to je?“

„Ano, ale nemohu to prozradit, dokud o tom nepromluvím s ním.“

„Chápu. To dává smysl.“ Chvíli si kousal rty. „Takže někdo urozený? Jak by se to mohlo stát, pokud – ne, neměl bych se ptát. Vás vede Gird a Nejvyšší a já se modlím, aby vám poskytli svou milost a sílu. Pochybuji, že bude váš úkol snadný, přestože víte, pro koho jdete.“

„Mohl byste mi poradit,“ požádala ho Paks, „kdo z Rady je tou správnou osobou, kterou bych měla oslovit?“

„Hmm. Otázka zní: správnou osobou pro co. Jak jste jednala vy se mnou, musím jednat i já s vámi. Nemám právo vám prozradit všechno, z čeho Girdovi maršálové podezírají některé rody v Radě. Nemáme žádný důkaz a bez něj o nich nesmíme mluvit špatně. Přesto vám povím, že bych otevřeně nemluvil s nikým, a určitě ne s rodem Verrakajů. Kostvan je bezvýhradně loajální, ale má méně moci. Marrakai – Marrakai má moc a věřím, že je loajální, ale jejich rod měl dlouho pověst tajných zrádců. Sama však víte, že pověst není skutečnost – skutečný zrádce by nesměl mít takovou reputaci. Clannaeth je vrtkavý – povídá se, že je to kvůli jeho zdraví, ale mám tam dole bratrance, který tvrdí, že v tom má prsty jeho druhá žena. Destvaorn je manželským svazkem spřízněn s Marrakaji, a jestliže jsou Marrakajové spolehliví, pak on není o nic horší. Konhalt – to je další, kterému bych se vyhnul. Nevím nic, co by svědčilo proti jejich rodu, jen to, že sousední hospodářství musela třikrát vyhánět ze svých kopců temné bytosti. Ostatní rody jsou v porovnání s těmito malé, méně mocné, nebo blízce spřízněné s většími. Možná bych promluvil nejprve s Kostvanem nebo Destvaornem a potom s Marrakajem. Phelan má moc, ale ne v tuto chvíli. Ostatní ho

budou podezírat, že jedná na základě vašich dřívějších vztahů.“

Paks od něj dostala popisy různých lordů a uložila si je do paměti. Potom se zmínila o kapitánovi z rodu Verrakajů, kterého potkala severně od Honnorgatu a který o sobě tvrdil, že je girďan. „Ach, tahle větev je spolehlivá,“ odpověděl vesele maršál. „Nedivím se, že vám připadal dobrý. To je ta potíž s některými rodinami – a Verrakajové v tom nejsou jediní – nemůžete je rozlišovat jen podle jména. Vezměte si třeba Marrakaje – ať věrní nebo zrádní, jsou všichni stejní, a to umínění. Nerozeznáte jednoho od druhého, liší se jen vzhledem. Ale ostatní – nu, máte tam snílky, opilce, muže smělé i tvrdohlavé, všechny na jedné hromadě jako směsice ovoce.“

„Budu to mít na paměti,“ odvětila Paks.

Jejich příjezd do Vérelly se velice lišil od okamžiku, kdy město spatřila poprvé. Strážní u první brány slyšeli o jejím úkolu. Viděli ji přijíždět a zastavili dopravu (která v tomto ročním období stejně nebyla nijak hustá), aby mohla projet. Paks už zapomněla cestu od jižních bran ke dvoru, ale strážný s ní poslal průvodce, mladého dychtivého vojáka, jehož rozzářená tvář jí připomínala všechny rekruty, které kdy viděla.

Z koňského hřbetu viděla přes zídku mostu, Honnorgat tu pokrýval ledový škraloup i uprostřed toku. U vnitřní brány na severním břehu Honnorgatu čekal kapitán stráží v sedle koně, ozdobeného růžovou a stříbrnou, barvami Tsaiy. Kapitán propustil jejich průvodce a doprovodil je ke dvoru sám. Chvíli jeli podél vysoké holé zdi, kterou si Paks pamatovala, potom zabočili doleva, znovu doleva a dostali se k otevřené bráně, jež ústila na široké nádvoří. Tam na kapitánův pokyn sesedli a štolbové v livrejích přišli pro jejich koně. Paks varovala štolbu, který se měl postarat o její zvíře, a kůň ho následoval, aniž by mu štolba sáhl na otěže.

„Lady Paksenarrion,“ promluvil kapitán a hluboce se uklonil. „Mám rozkazy vás okamžitě předvést před Radu regentů, pokud ovšem nejste po cestě příliš unavená.“ V jeho hlase zaznívalo přesvědčení, že unavení budou zcela jistě.

Paks mu úklonu oplatila. „Ale vůbec ne. Jdu za Radou regentů v odpověď na Girdovo volání, na to nemůže nikdy být dost brzy.“

K jejímu překvapení kapitán lehce zrudl. „Nu – ehm – lady – Rada předpokládala, že se budete chtít občerstvit, až přijedete a – vlastně – právě teď zasedá. Ale až zasedání skončí, jsem si jistý –“

Paks se držela svého naléhavého pocitu. „S vaším dovolením, kapitáne, nebudu vyrušovat, pouze na příkaz bohů. Jestli můžete, doprovoďte nás za Radou a dejte jejím členům vědět, že je navštívím.“

„Vědí, že přijedete –“ vyhrkl naprosto zmatený kapitán.

„Ano, ale nevědí kdy – ani přesně proč jsem přijela. Pane, ta věc je naléhavá –“ Silně to cítila, jako by nyní záleželo na každé chvíli. „Věřím, že pochopí, jak je to nezbytné, až jim předám svou zprávu.“

„Nu, lady –“ Očividně netušil, jak se má přít s paladinem, který plní úkol. Paks se na něj usmála.

„Pojďte, kapitáne. Zaveďte mě k Radě a nechte její členy, aby sami rozhodli, jestli mají čas. Stát tu v zimě je k ničemu.“

Nato se kapitán uklonil a vedl je přes nádvoří. Tři panoši Paks těsně následovali. I v tom spěchu si Paks všimla, jak se tento dvůr liší od Chayi. Po třech stranách lemovala nádvoří arkáda, podpíraná sloupy z narůžovělého kamene. Naproti bráně vybíhala arkáda vzhůru, aby zdůraznila vstup ve tvaru lomeného oblouku. Nahoře zdobily zeď půlsloupky, které oddělovaly několik řad oken s lomenými oblouky, až k jemně tesané kamenné římse pod střechou. Na každém kousku hrubšího kamene se leskla jinovatka nebo sníh, díky nimž se palác třpytil růžovo-bíle, barvami Tsaiy. Náhle se vysoko nad jejich hlavami rozezněl hlasitý, ale líbezný zvuk. Na okamžik Paks netušila, co by to mohlo být, ale pak si vzpomněla na zvony. Kapitán se k ní otočil a přes zvonění se zeptal: „Už jste někdy slyšela naše zvony, lady?“

„Ne.“ Paks nedokázala odpovědět ani tolik, že je to nádherné, chtěla jen poslouchat. V písni se zpívalo o „zlatých zvonech z Vérelly“. Přemýšlela, jestli jsou opravdu zlaté.

Kapitán pokračoval: „Při založení Vérelly je městu daro-

vali elfové. Na pohled jsou z ryzího zlata, ale celé zlaté samozřejmě být nemohou, protože by nevydržely zvonění. Elfové je ulili tak, aby byl jejich zvuk líbezný na poslech.“ Poslední slovo zaznělo hlasitě, protože zvony se odmlčely.

„Jak často zvoní?“

„To záleží na Radě. Vždycky za úsvitu, jak to dělají elfové, a za soumraku. V poledne, když zasedá Rada. A samozřejmě při každém svátku – zimním slunovratu, letním slunovratu, Torrině svátku, dožínkách a Girdově vítězství.“

Došli ke schodům, které vedly vzhůru k vysokým dveřím pod obloukem. Strážní v růžovo-stříbrném kývli na kapitána a ten zavedl Paks a její společníky dovnitř. Podlaha tam byla vydlážděná lesklými kusy stříbřitě šedého kamene. Paks se rozhlédla po vstupní hale. Na opačném konci se hala zužovala do široké chodby, která by si svými rozměry nezadala s hlavním pokojem kdekteré chalupy. Z ní pak vybíhalo vzhůru široké schodiště. Napravo a nalevo byly otevřené vysoké dveře, které skýtaly pohled do rozlehlých prázdných místností, jež vedly do dalších pokojů. Na zdech visely tapiserie a nástěnné svícny z leštěného stříbra. Kapitán se na okamžik zastavil a rozhlédl se. Paks si všimla mladíka oděného v zelené tunice se znakem červeného koně – což byly barvy Marrakajů, pokud jí sloužila paměť – který vešel do místnosti po jejich levici. Kapitán ho přivolal.

„Promiňte, kirgane – Rada ještě zasedá?“

Mladík – Paks si byla jistá, že je to panoš, ačkoliv oslovení odpovídalo nejstaršímu synovi – kývl. „Ano, kapitáne. Proč?“ Paks si všimla, že pohledem zavadil o ni a potom znovu pohlédl kapitánovi do tváře.

„Kvůli této dámě – je to lady Paksenarrion, paladin. Plní úkol a trvá na tom, že musí promluvit k Radě.“

„Okamžitě?“ Mladík povytáhl obočí a s překvapivým klidem pohlédl Paks do očí.

„Musím je požádat, aby mě vyslechli,“ odpověděla Paks. „Mají právo to odmítnout.“

Krátce se zasmál. „Troufám si tvrdit, že vyslechnout paladina sotva odmítnou. Je to lepší než to, co poslouchali dosud –“

„Sire!“ Kapitánův tón mrazil.

Mladík zrudl. „Prosím za prominutí," pronesl formálně. „Takto mluvit panoši nepřísluší."

„Následujte mě, prosím," otočil se kapitán k Paks. Kývla. Všimla si, že mladíkovi ztuhla tvář, když ho kapitán okřikl.

„Nijak mě to neurazilo, kirgane," odvětila.

Potom spolu s královskými panoši z Lyonye následovala kapitána dvěma prostornými pokoji a širokou chodbou až k hlubokému výklenku. V něm stáli čtyři strážní v růžovostříbrném přede dveřmi vykládanými stříbrem. Kapitán k nim tiše promluvil nářečím, které Paks neznala. Jeden z nich ustoupil a kapitán zlehka zaklepal na dveře.

Ty se zevnitř ihned otevřely. Kapitán se s někým radil. Paks cítila napětí, které v místnosti za dveřmi vládlo a pronikalo otevřenými dveřmi ven jako proud studeného vzduchu. Potom uvnitř někdo hlasitěji pronesl jakýsi rozkaz a očividně překvapený kapitán se obrátil k Paks.

„Vyslechnou vás hned," řekl.

„Děkuju za váš doprovod a pomoc, kapitáne." Paks vykročila vpřed, stráže odstoupily ode dveří, nyní doširoka otevřených. Spíše cítila, než viděla, že ji lyonyjští panoši následují.

Uvnitř byla menší místnost než ty, kterými prošli, prosvětlená vysokými okny po obou stranách. Na druhém konci se na stupínku tyčil prázdný trůn, po obou stranách se za jakýmsi zábradlím táhly stupňovité řady sedadel, které sahaly až ke spodní straně oken. Sedadla byla téměř prázdná, až na několik panošů a – Paks na okamžik přimhouřila oči před světlem, které dopadalo na vrchní řadu – dva elfy. Většinu prostoru zabíral masivní stůl z tmavého dřeva, hojně vyřezávaný a vykládaný stříbrem. Kolem něho seděli lordi, za nimiž přišla: tsajská Rada regentů. Na sedadle pod trůnem Paks spatřila korunního prince, který se o slavnostech letního slunovratu stane králem. Pomyslela si, že vypadá už jako dospělý muž. Jeho bratr, o téměř tři roky mladší, seděl stranou. V Radě neměl místo a tvářil se znuděně jako kterýkoliv mladík, jenž se účastní politické debaty dospělých, zatímco by raději lovil. Po princově levici seděl statný muž v zelené a červené, který Paks připomínal mladíka venku – byl to vévoda Marrakai. Dále uviděla vévodu Mahierana v rudé a stříbrné. Barona Destvaorna v modré a rudé. Kostvana v ze-

lené a modré. Verrakaje – u toho se pohledem na chvíli zastavila – v modré a stříbrné. Sorrestina v modré a růžové. Clannaetha ve žluté a růžové. A u bližšího konce stolu, otočeného teď čelem k ní, Phelana v jeho formálním oděvu v hnědé a bílé barvě. Usmál se na ni a ustoupil stranou, aby mohla přistoupit ke stolu.

Muž, který otevřel dveře, stařec s prošedivělými vlasy, oděný v královské livreji, ji ohlásil: „Lady Paksenarrion, Girdův paladin."

Paks se uklonila princi.

„Vaše Výsosti, lordi členové Rady, děkuji vám za vaši zdvořilost, s níž jste mi poskytli slyšení."

Korunní princ rychle odpověděl: „Je nám ctí, lady, přijmout u našeho dvora paladina. Sdělte nám, prosím, jak bychom vám mohli pomoci s vaším úkolem."

„Budu stručná." Proti své vůli sklouzla pohledem k vévodovi Phelanovi. Zdálo se jí, že cítí, jako by se meč k němu toužil dostat. „Jistě už víte, že král Lyonye zemřel, aniž zanechal dědice." Kývli. „Jako paladin jsem byla bohy povolána ke dvoru v Chaye, ale bohužel ne proto, abych krále uzdravila. Místo toho jsem s sebou nevědomky přinesla poklad jejich království – tento meč." Odhrnula plášť a všichni se zahleděli na jílec. Vévoda Phelan se tvářil stejně zmateně jako ostatní.

„Co je to za meč?" Velemaršál položil svou otázku do nastalého ticha. Paks si byla jistá, že už ten příběh slyšel, ale odpověděla mu.

„Podle svědectví lordů v Chaye, kteří tu dobu pamatují, i samotných elfů, byl ukut pro syna krále Falkieriho – staršího bratra nedávno zesnulého krále – jehož manželka a syn se ztratili, když cestovali do Lesopaní. Protože jsem měla u sebe tento meč, krále před smrtí napadlo, že si bohové možná přejí, abych usedla na trůn po něm, a tuto domněnku také vyslovil. Avšak ani to nebyl úkol, kvůli kterému mě tam bohové povolali."

„On by dal své království *vám*?" ozval se Verrakai. Paks cítila jeho pohrdání. „Neurozené? Dceři sedláka?"

Paks koutkem oka zahlédla, že vévodovi Phelanovi zbělela tvář zlostí. Než však mohla promluvit, zakročil princ.

„Klid, Verrakaji. Gird si ji zvolil za svého paladina. Ať je její minulost jakákoliv, dostalo se jí schopností, které by stačily na jakýkoliv trůn. A my u tohoto stolu nenecháme urážet žádného hosta.“ Usmál se na Paks. „Odpustíte vévodovi Verrakajovi jeho překvapení, lady? Ti, kteří žijí uprostřed rodu požehnaného všemi dary, těžko dokážou ocenit, když se takové schopnosti objeví i jinde.“ Paks měla dojem, že zachytila v jeho slovech sarkasmus. Stejně tak i Verrakai, který nejprve zbledl a vzápětí zrudl.

Uklonila se. „Vaše Výsosti, pravda mě neuráží. Jsem neurozeného původu, ovčákova dcera, a představa, že bych měla sedět na trůně, mi je natolik cizí, jak by si vévoda Verrakai přál. To opravdu není můj osud a ani po něm netoužím. Umírající král, který vřele miloval svou zemi, si však myslel, že paladin na trůně by mohl do království přinést mír – tomu rozumím. A jeho lordi, Vaše Výsosti, také milují svou zemi a mír více než pýchu, a proto by bývali souhlasili.“ Chvíli čekala, až to všichni pochopí. Někteří členové Rady tomu těžko věřili, soudě podle jejich výrazů.

„Místo toho mě však bohové povolali, abych našla právoplatného krále. To, že jsem přinesla tento meč na místo, kde bylo možné poznat jeho pravou podstatu, to, že jsem pečlivě pátrala po jeho historii, to, že hledám muže, který byl kdysi princem Lyonye – to všechno mě má dovést k právoplatnému dědici lyonyjského trůnu a k jeho dosazení zpět na jeho místo. Z toho důvodu mě provázejí královští panoši Lyonye, kteří dosvědčí totožnost onoho muže, až ho najdeme, a doprovodí ho do Chayi.“

„Jen tři?“ zeptal se mladší princ, který nyní velice pozorně naslouchal.

„Na tuto výpravu se se mnou vydali čtyři,“ odpověděla Paks. „Jeden zemřel. Napadly nás zlé síly, pánové, které si nepřály, abychom právoplatného krále našli.“

„Jak ho poznáte?“ otázal se znovu velemaršál.

„Pomocí tohoto meče.“ Paks položila ruku na jeho hlavici, byla teplá na dotek. „Byl zhotoven pro prince a elfové ho pro něj při jeho ukutí částečně zapečetili. Kdyby princ dokončil cestu do Lesopaní, byla by zbraň zasvěcena pouze jemu a nikdo jiný by ji nemohl tasit. Jenže to se nestalo. Proto jsem ji

použila já i jiní – ale podle elfů, kteří meč zhotovili, stále pozná svého pravého pána, když ho tasí on.“

„A kde jste k němu přišla?“ zeptal se Verrakai, stále kysele.

„U vévody Phelana,“ odpověděla Paks.

„Ten zloděj –“ zamumlal Verrakai, ale Paks to slyšela jasně. Zasmála se.

„Zloděj?“ zopakovala. „Jedině že by si ho vzal jako ozbrojené dítě. Ten meč se v Lyonyi ztratil před více než pětačtyřiceti lety. Daroval mu ho Aliam Halverik z Lyonye, který ho našel u těla mrtvého elfa v lese, vévodo Verrakaji.“

„To tvrdí on.“ Verrakajův tvrdošíjný odpor nepolevoval.

„Tvrdí to i sami elfové,“ řekla Paks. „Aliam Halverik o tom zpravil elfy, když ho našel. Nežádali, aby jim ho vrátil, ale řekli mu, aby ho dal tomu, pro koho byl zhotoven. Domnívali se, že ví, co je to za meč. Elfové však bohužel zapomínají na krátkost lidských životů a nepomysleli na to, že lord Halverik byl ještě příliš mladý a prince u dvora předtím neviděl.“

„Ale pak –“ Hlas korunního prince zapadl v návalu hovoru. Ten následně utichl a princ pokračoval: „Ale pak elfové věděli – věděli, kdo je oním princem. Proč to prostě neřekli?“

„A jak se to dozvěděli?“ zeptal se velemaršál a vrhl ostrý pohled na oba elfy, kteří seděli v horní řadě sedadel.

„Budete si asi pamatovat, že Falkieriho manželka byla elfka, princ byl půlelf. Zdá se, že když došlo k tragédii, všichni předpokládali, že útočníci chlapce zabili. Místo toho ho unesli – elfové se domnívají, že někam za moře, protože jinak by dokázali jeho přítomnost v okolních královstvích vycítit.“

„I v Pargunu nebo Kostandanu?“ otázal se vévoda Marrakai.

„Nejsem si jistá, pane.“

„Ano,“ ozval se stříbřitý elfí hlas ze sedadel nad nimi. „Elfové by ho dokázali najít kdekoliv v těchto královstvích i v Aarenis, vévodo Marrakaji.“

„Tak vidíte,“ pravila Paks, „elfové ho také považovali za mrtvého, když ho nemohli vycítit. O pár let později se však vrátil do Lyonye. Jak, to nevím. Elfové ho však dosti rychle našli a –“

„A nic neudělali? Žádáte, abych uvěřil něčemu takovému?“ ozval se co nejhlasitěji Verrakai v šumu, který následoval. Paks čekala, až místnost utichne. Tentokrát princ nechal pány vymluvit.

„Elfové tvrdili,“ pokračovala Paks, „že věznitelé s princem zacházeli tak špatně, že si nepamatuje nic ze své minulosti. Nevěděl nic o svém jménu, rodině, ani o svém elfím původu. Újma, kterou mu věznitelé způsobili, elfům připadala velice závažná, obávali se, že z jeho citu pro taig nezbylo nic. Báli se také nějak zasáhnout, aby mu neublížili ještě víc.“

„A tak neudělali nic,“ pronesl klidným hlasem korunní princ.

„Ne tak docela, Vaše Výsosti. Sledovali ho. Nezapomínejte, že v té době byla princova mladší sestra živá a zdravá –“

„Nyní však Lyonye nemá krále, ani jasného dědice, a elfové chtějí vládce s elfí krví v žilách. Je to tak?“ zeptal se korunní princ.

„Ne zcela. Nechtějí, aby jim tento muž vládl, pokud toho nebude schopen – a oni o jeho způsobilosti pochybují.“ Paks počkala na ticho a potom dodala: „Já ji nezpochybňuji.“

„Cože!“ Korunní princ se k ní naklonil, všichni na ni upřeně hleděli. „Vy víte – *víte*, kdo to je?“

„Ano.“

„Tak proč jste to neřekla? Proč ten nesmysl s úkolem?“ ozval se opět jízlivě Verrakai.

„Protože mi o tom nedovolili mluvit bohové – ani sám král, pane. Vy byste snad na mém místě ohrozil nevinného muže tím, že byste vykřikoval jeho jméno do světa, aby si s ním někdo mohl pohrát? Jeden královský panoš už zemřel rukou Liartova kněze, který mi měl zabránit dotyčného najít. Mocnosti zla se už v Lyonyi shromažďují, aby mu zabránily usednout na trůn. Předpokládejme, že bych jeho jméno otevřeně řekla ve chvíli, kdy mě poprvé napadlo. Byl by dnes naživu, aby se mohl chopit meče a ověřit tak své dědictví?“

„Dobře řečeno,“ odvětil velemaršál. „Opravdu dobře řečeno.“

„Přišla jsem sem,“ pokračovala už o něco klidněji Paks, „abych sdělila tsajské Radě, že mě můj úkol vede do vašeho

království. Musím jít tam, kam mě úkol povede, ale ve vší zdvořilosti vás žádám o svolení cestovat po říši, jak bude nutné.“

„Je tady?“ zeptal se korunní princ. „V Tsaie?“

„Ano, je,“ odpověděla Paks, poté co zvážila riziko tohoto doznání.

„Můžete nám teď povědět, kdo to je?“

„Ne. V tuto chvíli ne, Vaše Výsosti. Musím položit vévodovi Phelanovi několik otázek, které se týkají doby pobytu meče v jeho domě – kdo s ním zacházel a jak.“

„Všichni máme otázky na vévodu Phelana,“ řekl Verrakai. „Doufám, lady Paksenarrion, že jeho odpovědi na vaše otázky budou více k věci než odpovědi na mé.“

Korunní princ vrhl po Verrakajovi pohled, který ho umlčel. Potom se usmál na Paks. „Odložíme své otázky, dokud neskončíte, lady Paksenarrion. Paladinův úkol – navíc takový – je důležitější než vévodovy odpovědi na záležitosti práva.“ Vstal a ostatní se zvedli s ním. S úklonou je odvedl z místnosti dveřmi za trůnem, kterých si Paks předtím nevšimla. Panoši z řad sedadel je následovali a dva elfové sestoupili dolů a zastavili se poblíž Paks a vévody Phelana.

„Jste si jistá správností svého úsudku, lady?“

„Jsem si jistá správností božích pokynů, pane elfe. Můj úsudek se od nich neliší.“

„Těšte se ze své jistoty, Girdův paladine,“ řekl jeden z elfů a v očích mu zablýsklo.

„Skutečně doufám, že máte pravdu,“ odvětil druhý, „protože bych nechtěl vidět, kterak v lyonyjských lesích zuří ohně, jak se stalo v jiných zemích.“ Obrátil se na svého druha. „Pojď, bratranče. Všechno se brzy dozvíme, když paladina necháme pracovat.“ Nato se s úklonou vzdálili i oni.

Mezitím vévoda Phelan poznal Garrise a přišel mu podat ruku. „Garrisi – u bohů, tak tady jsi skončil. Královský panoš – to je dobré místo pro dobrého muže.“

„Nu, pane, já –“ Garris bojoval s tím, co věděl a co vévoda dosud netušil.

„Nemůžeš mi říkat pane, Garrisi, vždyť jsme spolu vyrůstali. Vyprávěl jsi tady Paksenarrion o všech našich malérech?“ Phelan se se širokým úsměvem otočil k Paks. „Garris

byl asi o rok mladší než já, Paks, sloužili jsme spolu u Aliama Halverika a já ho dostal do víc problémů –“

„Slyšela jsem něco jiného,“ odvětila Paks.

„Ale je to pravda,“ řekl vévoda. „Pojďme se posadit. Jste tu dlouho? Kdy jste dorazili? Já jsem o ničem nevěděl, dokud jsem nepřijel do Vérelly. Tady jsem zjistil, že král Lyonye zemřel a ty sem přijíždíš s úkolem.“

„Právě jsme dorazili, můj pane,“ odpověděla Paks a nesměle se usadila do křesla, které uvolnil vévoda Verrakai. „Dnes ráno jsme vyjeli ze Západních Zvonů.“

„Dostali jste nějaké občerstvení? Mohu zajistit, aby sem někdo přinesl –“

„Ne, můj pane. Prosím. Na to budeme mít dostatek času pak.“

Dlouze se na ni zahleděl. „Aha. Takže je to naléhavé, co? Nu, Paks, ptej se, na co chceš, a jak víš, já ti odpovím.“

Paks začala tím, co věděla o historii meče, a vévoda přikyvoval. Potvrdil to, co o meči řekl Aliam Halverik, když ho od něj přijal. Bez pobízení promluvil i o své přísaze Tammarrion.

„Chápete, byla to bojovnice, stejně jako já, a nehodlala se toho vzdát.“ Vévoda vrhl rychlý pohled na Lieth a Suriyu. „Vy to jistě pochopíte. Proto jsem měl pocit – když jsem jí dával meč – že by bylo zdvořilé, abych jí slíbil, že bude vždy jen její.“

„Co se stalo, když ho poprvé tasila?“ zeptala se Paks.

„Modře zazářil, jak by tomu mohlo být u většiny kouzelných mečů. To světlo nebylo tak jasné, jako když jsi ho tasila ty, Paks, ale Tamar nebyla paladin. Ačkoliv jím docela dobře mohla být, jako někdo, kdo s láskou sloužil Girdovi až do své smrti.“

„Tasil ho ještě někdo jiný z vaší domácnosti?“

„Pokud vím, tak ne. Tamar na něj byla hrdá, a není divu. Chtěla to udělat malá Estil – naše dcera, kterou také zabili – ale vzpomínám si, jak jí Tamar řekla, že na to musí vyrůst.“

„A ani po její smrti –“

„Ne. Někdo ho sebral a vyčistil, když našli – když je našli.“ Hlas se mu na okamžik zachvěl, ale pak se opět uklidnil. „Když jsem se vrátil na sever, byla už v zemi, meč byl ve své pochvě a ležel na její zbroji. Pověsil jsem ho na zeď, kde jsi

ho viděla, Paks, a tam zůstal, dokud sis ho nevzala. Nemyslím si, že by strpěl, aby s ním Venneristimon nějak špatně zacházel.“

„Ne, můj pane, to si také nemyslím.“ Paks vzdychla. Sotva věděla, co dělat. Cítila strnulost panošů, kteří čekali, až udělá – co? Má mu to povědět? Nebo mu podat meč? Co? Hleděla vévodovi do tváře, byl klidnější, než když ho viděla předtím. Byl snad ten klid jistým druhem porážky? Ale ne – v jeho očích stále viděla dostatek energie a ruce i hlas měl pevné. Nyní, když to věděla, měla pocit, že vidí rysy elfího původu – ne tolik, kolik očekávala, ale byly tam. A na muže kolem padesátky byl pozoruhodně pružný a mladistvý. Vedle ní se zavrtěla Suriya, její plášť lehce zašustil.

„Můj pane,“ začala znovu. „Co si pamatujete ze svého dětství?“

Vévodovy oči se rozšířily. „Cože!“ O okamžik později odstrčil křeslo a postavil se, pobledlý ve tváři. „Přece nenaznačuješ – Paks – ne.“ Položil ruku na křeslo a do obličeje se mu vrátila barva. „Rozumím. Chceš mi pomoct, udělat pro mě něco, ale –“

„Můj pane, prosím.“ Paks ho nutila, aby jí věnoval pozornost. „Odpovězte, prosím.“

„Nic dobrého,“ odvětil ponuře. „A ohledně toho, co se domníváš, nemůžeš mít pravdu.“

„Nemohu?“ Tím tónem Paks překvapila i sama sebe. „Můj pane, žádám vás, abyste mě vyslechl a přemýšlel nad tímhle: když dostali elfové od Aliama Halverika zprávu, že má meč, odpověděli mu, aby ho dal princi. A když jim řekl, že ho dává vám, odvětili, že to je dobré. Mýlili se v domněnce, že Aliam zná meč a jeho vlastnosti. Věděli však, že tuší, kdo jste.“

„Aliam?“ Vévodova tvář opět zbělela. Chytil se křesla oběma rukama. „On to *věděl*?“

„Tušil to, můj pane, ale neměl žádný důkaz, ani neznal způsob, jak nějaký najít. A vaše sestra byla zasnoubená a brzy měla mít korunovaci.“

Zavrtěl hlavou, ztěžka dýchal. „Věřil jsem mu –“

„Řekl, že si nemyslel, že by se váš původ dal dokázat, nebo že by vám mohl vrátit vaše postavení. Tehdy to opravdu tak bral. Neměl jistotu a byl příliš mladý, když se to stalo. Ne-

odvažoval se někoho zeptat.“ Toho, že se vévoda rozhněvá na Aliama se Paks bála víc než čehokoli jiného, ale ten při jejích slovech už pomalu přikyvoval.

„Chápu. Chlapec bez minulosti – co mohl říct? A mé vzpomínky – bylo jich tak málo a byly tak vzdálené. Ale –“ Pohlédl znovu na Paks. „Jsi si jistá, Paks? Opravdu to není jen tvá péče o starého velitele?“

„Můj pane, není to jen má domněnka. Mluvila jsem s Aliamem Halverikem a vysoce postavenými elfy –“

„A proč elfové –?“ Vévoda se zarazil uprostřed věty a ruka mu opět klesla ke křeslu. „Protože jsem byl nezpůsobilý – a jsem nezpůsobilý –“

„Ne, můj pane. Nejste.“

„Jsem. Paks, vždyť víš – viděla jsi to. A trůn Lyonye vyžaduje schopnosti, které nemám – jestli jsem je vůbec někdy měl.“

„Můj pane, jste půlelf se schopnostmi jen o málo menšími, než mají elfové, a omezenými smrtelným životem. Věřím, že je stále máte, pouze je pohřbilo to, co jste vytrpěl. Proč by mě jinak Nejvyšší a Gird poslali, abych vás našla? Vybrali by nezpůsobilého krále?“

„Ne –“

„A jestliže po všem, co se stalo, ze mě dokázali udělat paladina, mohou z vás udělat dobrého krále.“

„Možná.“ Vévoda se opět posadil a přitáhl si křeslo ke stolu tak zprudka, až hlasitě zaskřípalo po podlaze. „Takže ty a elfové jste si jistí, že jsem urozený princ a právoplatný dědic trůnu Lyonye. Je o tom přesvědčený ještě někdo?“

„Aliam Halverik.“

„A někdo další?“

„Neprozradili jsme vaše jméno, můj pane, protože jsme se báli, aby vás nenapadly zlé síly dříve, než se k vám dostanu. Ale lyonyjští lordi, kteří se shromáždili po smrti krále, souhlasili, že přijmou svědectví meče. Elfové přiznali, že princ přežil a lze ho najít. Myslím, že většina lordů, pokud ne všichni, vás přijme.“ Pozorovala ho. Vévoda sklopil oči ke stolu, kde ukazováčkem objížděl jednu ze stříbrných intarzií.

„Kdybych se tomu dokázal smát, bylo by to směšné, že jsem princ z lepšího rodu než ti lordi, kteří se mi vysmívali jako žoldnéřskému levobočkovi,“ řekl tiše vévoda. „Byli si

tak jistí mým nedostatkem – stejně jako já, většinou – a teď –“ Zastavil prst a vzhlédl k Paks. „Ty předpokládáš, Paks, že *chci* být král?“

„Ne, můj pane. Vím jen to, že jste a musíte být právoplatný král.“

„Hmm.“ Zalétl pohledem za ni ke každému z panošů. „Garrisi, Lieth, Suriyo – jestli má Paks pravdu, pak jsem váš král. Ale musím k tomu něco říct, ať se vám to bude zdát jakékoliv. Od chvíle, kdy jsem byl ztracený a osamělý chlapec, který se toulá po polích Lyonye a hledá práci, uběhlo mnoho let. Vzal mě k sobě Aliam Halverik, naučil mě válečnému řemeslu, úctě k bohům a naučil mě i rozeznávat dobré a špatné. Garrisi, ty jsi mě tehdy znal – víš, jaký jsem byl. Napadlo tě někdy, že bych mohl být princ?“

Garris zrudl. „Můj pane – sire – myslel jsem si, že jsi výjimečný – a ty to víš.“

„Jako mladší chlapec o starším, to ano. Ale původem?“

„No, můj pane – *jednal* jsi jako princ –“

Vévodovy rty se zvlnily v úsměvu. „Ano? Snažil jsem se jednat jako Aliam, jak si vzpomínám. Ale chci říct tohle – když jsem přišel k Aliamovi, neměl jsem nic. On mi dal něco do začátku, to jistě všichni víte. Od té doby jsem však všechno získal sám. Ta země na severu, pevnost – to je mé. Je to můj majetek, ano, ale víc než to. Část těch hradeb jsem sám postavil, na těch kamenech jsem si odřel své vlastní klouby. Prolil jsem část své krve v kopcích, kde jsme bojovali se skřety. Jsou to léta mého života a sny, věci, které jsme s Tamar plánovali. Narodily se tam mé děti, Paks, v té komnatě, kterou jsi viděla tehdy v noci, když jsme mluvili s generálmaršálkou. Bojoval jsem v Aarenis, ano – protože tam byly peníze, práce, která mi dovolila zlepšovat mou vlastní zemi. Peníze na mlýn jsem vydělal v Aarenis, i na jídlo, které jsem kupoval po všechna ta léta, dokud pole nebyla dost velká. Dobytek pro farmáře, ovocné stromy pro Kolyu. Ale to, na čem mi záleželo – čemu jsem dal své srdce – byla ta země a ti lidé. Moji lidé – moji vojáci.“ Jeho ruka nyní ležela na stole sevřená v pěst. „A teď zjišťuji, že jsem princ s jinou zemí a jinými lidmi. Ale mohu opustit to, co jsem vybudoval? Mohu opustit sál, kde jedla Tamar, a nádvoří, kde si hrály naše děti? Mohu opustit ty, kteří mi pomá-

hali, když nevěděli nic o princích a královstvích a znali jen mladého kapitána žoldnéřů, který snil o své vlastní zemi? Tenhle rok už snesli jeden otřes. Ti, kteří zůstali, jsou *moji*.“ Přejel pohledem z jedné tváře na druhou. „Chápete to?“

Paks cítila, jak ji v očích pálí slzy. Když promluvil Garris, slyšela dojetí i v jeho hlase. „Chápu to, můj pane. Vždy jsi byl takový – ani u Aliama by ses nevyhýbal zodpovědnosti. Samozřejmě že je máš rád –“

Suriya odsunula své křeslo, obešla Paks a postavila se vedle vévody. Když k ní vzhlédl, řekla: „Pane králi, kdybyste byl nezpůsobilý být naším králem, nemluvil byste takhle. Jsem z vašich panošů nejmladší, ale, s vaším dovolením, neopustím vás, dokud neusednete na svůj trůn.“

Vévoda svraštil tvář. „U bohů, Suriyo, poslouchala jsi mě vůbec? Nejsem si jistý, jestli to chci!“

„Pane králi, při Falkově přísaze slibuji, že budete králem, a do té doby vás budu střežit.“ Paks nikdy neviděla Suriyu tak klidnou a jistou. Suriya se na ni usmála. „Lady, řekla jste nám, že budeme mít krále, který bude hoden naší služby, a takového jsem i našla. I když v této věci nemůže najít své srdce, přijde to a já na to budu čekat.“

„Girdova milost nechť provází tvé služby, Suriyo,“ odvětila Paks. A vévodovi řekla: „Můj pane – nebo bych měla spíš říkat pane králi – myslím, že je to vůle bohů, abyste přijal tuto korunu. Když se budete jejich vůlí řídit, jistě z toho vzejde dobro i pro vaše země na severu.“

„Myslíš? Opravdu si to myslíš? Nebylo by to poprvé, kdy by se nějaký člověk řídil tím, co považuje za boží vůli, a všechno tím pokazil.“

„Myslíte na smrt vaší manželky,“ řekla bez obalu Paks. „Můj pane, to nebyla vůle bohů, ale Achryi. Domnívám se, že spřádala svůj plán déle, než jste si dosud uvědomil. Myslíte si, že vás útočníci unesli náhodou? Vzpomínáte si na slova její agentky, která tehdy v noci řekla, že jste se nenarodil jako vévoda?“

„Ano.“ Vévoda zhluboka vzdychl. „Zatraceně. Po všechna ta léta jsem se trápil, protože jsem nevěděl, kdo je můj otec, a teď –“ Pohlédl na svou zaťatou pěst a rozvážně ji rozevřel. Znovu vzdychl a vzhlédl k Suriye. „Máš samozřejmě pravdu,

stejně jako Paksenarrion. Jestliže jsem král Lyonye – ačkoliv v duchu to stále nepovažuji za prokázané – pak jím musím *být*. Nemohu trucovat na svém panství a nechat Lyonyi, aby trpěla.“ Paks cítila, že její napětí polevuje. Garris a Lieth mlčky přešli od ní k vévodovi. Usmál se na ně. „Vy byste nechali Paks nestřeženou? Ujišťuji vás, panoši, že mi tu nehrozí žádné nebezpečí.“

„Paksenarrion je paladin a dokáže se dobře ohlídat sama,“ odpověděla Lieth. „Přesto pokud půjde sama ven, pak ji s vaším svolením jeden z nás doprovodí.“

„Samozřejmě,“ řekl vévoda, jak o něm Paks stále přemýšlela. „Dokud se tohle nevyřeší, přeju si to. Ale co teď?“ zeptal se Paks. „Tvou zkouškou je tento meč, že? Měl bych ho tasit tady, nebo před Radou, nebo v Chaye? Co myslíš?“

„Nevím,“ odpověděla Paks. „Vy se v diplomacii vyznáte lépe než já. Jsou tu tři svědci, kteří mohou promluvit o tom, co se stalo. Potřebujeme jich víc? Myslím, že byste neměl jezdit do Lyonye, aniž byste ho vyzkoušel. Jakmile ho budete mít, stane se mocnou zbraní na vaši obranu.“

„A ty zůstaneš bez meče,“ prohodil s lehkým úsměvem. Paks pokrčila rameny. „Ne,“ pokračoval, „musíme ti najít jinou zbraň. Nenechám Girdova paladina kvůli sobě neozbrojeného. Nech mě přemýšlet. Princ by to měl vědět co nejdříve. Jeho otec mi věnoval mé panství a byl mým přítelem. Přísahal bych tomu chlapci z celého srdce věrnost. Opravdu je dobře, že jsi přijela právě teď,“ dodal s širším úsměvem. „Naléhali na mě, abych mu přísahal hned, ještě před jeho letní korunovací – jako důkaz mé oddanosti. A kdybys nepřišla, udělal bych to a byl bych vázán tou přísahou, protože jsem neměl důvod jednat jinak.“

„Pane králi –“ začal váhavě Garris.

„Garrisi, tak mi nesmíš říkat – nikdo z vás – dokud to meč neprokáže. Prosím. Přijímám vaše služby, ale musíme zachovávat zvyklosti tohoto dvora. Paks, myslím, že to musí být přede všemi – před celou Radou. Jinak by to vzbudilo podezření. Jestli mě meč nepotvrdí –“

„Potvrdí,“ ozvali se jednohlasně panoši.

„Jestli ne,“ zopakoval pevně vévoda, „pak se to všichni dozvědí a budou také vědět, že nezkouším nic tajně. Paks,

když promluvíš s lordy ty sama, bude to lepší. Princ nemá žádný hlas, ale Rada se řídí jeho přáním, kdykoliv je to možné. On určí hodinu.“

„Co nejdříve to bude možné,“ odvětila Paks.

„Jak bude chtít,“ řekl vévoda. „Zjistíš, že si je jistý svým úsudkem. Jako jsme byli všichni ve svých necelých dvaceti.“

„Jak vysvětlíme to, že vám slouží královští panoši?“ zeptala se Paks, která si představila, jak to bude vypadat, až za ním budou chodit panoši v zelenozlatých tunikách.

„Že jsi je požádala, aby se podívali na nějaké listiny – staré účty – které jsem s sebou přivezl. Na žádost Rady jsem přivezl záznamy kumpanie. Bude to stačit?“

„Určitě.“ Paks vstala společně s vévodou a předešla ho ke dveřím. Venku čekal postarší muž, který je ohlásil. „Pane, mohla bych požádat o slyšení u prince?“

„U korunního prince, lady?“ zeptal se.

„Ano.“

„Tak pojďte se mnou. Je vévoda Phelan volný pro setkání s Radou?“

„Pane, požádala jsem ho, aby vyhledal něco ve svých záznamech. Panoši půjdou s ním, aby si udělali poznámky. Až si promluvím s těmi ostatními lordy, které musím navštívit, měl by být volný.“

Muž se uklonil. „Informuji Radu, lady.“ Zavolal páže a řekl mu, aby tu zprávu předalo postupně všem lordům.

Kapitola pětadvacátá

Korunní princ ji přijal ve svých soukromých komnatách. Paks zjistila, že stojí proti vysokému, sebevědomému, téměř dvacetiletému mladíkovi. S vážnou tváří jí zdvořile

pokynul, aby se posadila, a podal jí jemný narůžovělý šálek s nějakou horkou aromatickou tekutinou.

„Vím, že jste zvyklá na čaj," řekl, když tekutinu ochutnala. „Tohle je uvařené ze dvou bylin, které se obvykle do čaje dávají, a další, která roste daleko v horách na jihozápadě. Mám to tak raději, ale pokud byste chtěla obyčejný čaj, je v téhle konvici. Řekli mi, že jste se nezastavila ani na občerstvení."

„Ne, Vaše Výsosti. Nemohu otálet."

„Takže jste položila vévodovi Phelanovi několik otázek a teď chcete mluvit se mnou. Ujišťuji vás, lady, že jsem příliš mladý na to, abych věděl, co potřebujete."

Paks naklonila hlavu. „Myslím, že víte, co potřebuji, Vaše Výsosti. Mohu vám to povědět?" Princ kývl. Paks nejprve dopila čaj a potom pokračovala: „Domnívám se, že král Lyonye pobývá v současnosti u vašeho dvora. Kvůli jeho bezpečí a pověsti by se test mečem měl konat veřejně, před vaší Radou."

„On je *tady*? Nejen v Tsaie, ale přímo u mého dvora – a vy víte, kdo to je? Takže ať už jste se ptala vévody Phelana na cokoliv, potvrdilo to vaši domněnku. Možná jste se ho ptala, kdo přišel s ním?" Na takovou otázku Paks nepomyslela, ale nezdálo se, že by si toho princ všiml. „Musí to být někdo, koho zná – jeho kapitán, nebo –" Zarazil se. „Neříkáte, že –"

„Nemluvím teď o nikom, Vaše Výsosti."

Zahleděl se na ni a oči se mu zaleskly. „Ne, nemluvíte, ale myslím, že jsem dost chytrý na to, abych to uhodl. U Girdovy palice, tohle vzbudí v Radě rozruch." Zasmál se upřímným chlapeckým smíchem a nalil jí další šálek ochuceného čaje. Potom zvážněl. „A zároveň nám to přinese problémy. Sever –"

„Vaše Výsosti, prosím vás, nemluvte o tom, dokud nepřijde čas."

„Och, dobrá. Žádáte však schůzi Rady a musí k ní dojít dříve, než se vrátíme k té předešlé záležitosti s vévodou. Možná nevíte, že jistí lordi byli požádáni, aby přísahali věrnost přímo mně ještě před mou korunovací. V tom případě –" rty se mu zvlnily, ale ovládl svůj úsměv, „– by to mohlo znamenat překážku ve vašem záměru." Nalil další šálek i sobě.

„Takže je třeba svolat Radu kvůli mimořádné záležitosti. Velemaršál mě v tom podpoří. Chcete, aby to proběhlo co nejdříve? Ano. Pak tedy zítra ráno. Přípravy zaberou několik hodin, protože dnes večer, jak si bezpochyby vzpomínáte, je Luapův svátek. Až do pozdních hodin budeme všichni v hospodářství, protože velemaršál bude pasovat na rytíře dvacítku mladíků."

Na Luapův svátek Paks zapomněla. „Nedalo by se to odložit?" Princovy oči se rozšířily. „Luapův svátek? Pasování na rytíře? U bohů, to ne. Příbuzní těch chlapců sem vážili i několikadenní cestu. Něco takového by přicházelo v úvahu, snad jen kdyby na vnitřním nádvoří seděl drak a dštil plameny. Jestli máte o – ehm – tu osobu starost, mohu jí přidělit stráže, ačkoliv –"

„Ne, Vaše Výsosti. Jen kdyby se někdo ptal, mohl byste mu vysvětlit, že královští panoši hledají jméno v záznamech kumpanie?"

Princ kývl. „To mohu a rád to udělám. A teď, pokud mě omluvíte, si zavolám velemaršála kvůli té věci, o níž jsme hovořili."

Paks rychle vstala a uklonila se. „Je něco, co bych mohla udělat, abych s tím pomohla, Vaše Výsosti?"

„Myslím, že ne. Samozřejmě potvrďte svůj požadavek každému lordovi, který by se vás na to zeptal – ale myslím, že se nebudou ptát." Pokynul jí na rozloučenou a Paks odešla. Zjistila, že už na ni čeká páže, aby ji doprovodilo do přidělených komnat.

V nich už na ni čekala Lieth. Paksiny věci měla vybalené a připravila teplou koupel.

„Myslela jsem –" začala Paks, ale Lieth se usmála a přiložila si prst na rty.

„Když Garris hledá a Suriya si dělá poznámky, nepotřebovali mě tam. Lady, dovolte mi, abych si od vás vzala tu zbroj." Položila ji stranou a pomohla Paks svléknout zbytek šatů a vlézt do vany. „A také jsem myslela," řekla velmi tiše, „že byste nechtěla, aby u meče byl někdo jiný. Když jsem přišla, vyhnala jsem odtud dvě komorné."

„Díky, Lieth," odvětila Paks. Horká vonná koupel byla velice příjemná. Měla pocit, že takovému mytí by mohla přijít

na chuť. Když se vykoupala, Lieth jí podala roucho ze silné růžové vlny, které se ohřívalo u ohně. Paks si ho oblékla a nakrčila nos nad stříbrnými sponami. „Bohatý rod, ti Mahieranové," poznamenala.

„Ano," odpověděla stručně Lieth. Přešla ke dveřím do vedlejší místnosti a zagestikulovala. Na její příkaz přišly dvě služebné. „Připravily vedle jídlo," řekla Lieth. „Půjdete tam?" Už sebrala její zbroj, Paks si vzala meč a následovala ji. Služebné nechala v místnosti, aby uklidily věci na koupání.

Na kulatém stole pod úzkým oknem byl připravený nakrájený chléb, studené plátky masa a ovoce. I v této místnosti praskal v čistém kamenném krbu oheň. Z pokoje se dalo vejít do další místnosti, kde stála úzká postel s nebesy. Paks se s chutí posadila k jídlu.

„Pojď se najíst, Lieth, jestli mezitím nemusíš nic zařizovat," pobídla ji Paks.

„Díky." Lieth se posadila proti ní. Jedly mlčky, každá se zaobírala svými myšlenkami. Když Paks dojedla a opřela se, zjistila, že ji Lieth pozoruje.

„Co se stalo, Lieth?" Paks doufala, že Lieth nezačala mít něco proti vévodovi. Její první slova ten strach ještě přiživila.

„Přišla jsem sloužit králi," začala pomalu Lieth. „Nevěděla jsem o něm nic, jen to, že víte, kdo to je."

„Ano?" pobídla ji Paks, když se Lieth na okamžik odmlčela.

„Jsem ráda, že jsem ho poznala. Nevím, co jsem čekala, ale tohle ne – a je lepší, než jsem čekala." Znovu se odmlčela, tentokrát na ni Paks pouze tázavě hleděla. Lieth zavrtěla hlavou a odpověděla na něco, na co se Paks neptala – možná na otázku, která se vynořila v mysli jí samotné. „Jsem královský panoš, Lyonyjka. Falkův rytíř. Tady, v Tsaie, mezi girďany, kde mého krále neznají a neváží si ho, nemám co pohledávat. Lady, kdybych slyšela v Lyonyi to, co jsem vyslechla dnes, věděla bych, jak odpovědět –" Ruka jí sklouzla k meči. „Ale jsem tu cizí. U tohoto dvora nemám žádná práva."

„Lieth, co se děje? Co tě rozhněvalo?"

„Paks, víte, kolik má kr… vévoda nepřátel?"

Paks se zachmuřila. „Ne. Nějaké ano, ale myslím, že jich není mnoho.“

„Potom se museli všichni sejít tady. Verrakai – pohádala jsem se s jedním z jeho panošů a sluhou, nebo kdo to byl –“

„Pohádala?“ Paks to překvapilo. Z královských panošů považovala Lieth za nejklidnější.

„Jen pohádala – zatím. Povídali toho o vévodovi hodně a nic z toho nebylo dobré. Prý byl váš dnešní příchod jeho dílem, aby se vyhnul přísaze věrnosti princi. Prý nejste pravý paladin – o tom jsem se s nimi přela, pověděla jsem jim, že jsem vás viděla bojovat – ale nevěřili mi to. Myslí si, že jejich pán má svědka, který odhalí, že vy i vévoda jste lháři a zrádci.“

Paks po zádech přeběhl mráz. „Zajímalo by mě jak, když to není pravda. Slyšel něco z toho Garris nebo Suriya?“

„Myslím, že ne. Jsou u něj, já jsem hledala vaše komnaty.“

„Dozvěděla ses něco od královských sluhů?“

„Vlastně ani ne. Někteří si myslí, že vévoda je divoký a tajemný, ale nezdálo se, že by k němu některý z nich choval zášť. Ale Verrakajem to neskončilo. Narazila jsem na celou skupinku: Konhalta, Clannaetha, Sorrestinovo páže a Verrakaje. Nemohli se dočkat, až mi poví o vévodovi to nejhorší, co vědí – a o vás také.“

„To by opravdu mohlo být špatné,“ odvětila klidně Paks. O Liethině názoru nepochybovala.

„Bylo dost špatné to slyšet,“ řekla zachmuřeně Lieth. „Girďané. Myslela jsem, že i girďané by mohli mít k paladinovi větší úctu.“

„I girďané?“

Lieth zrudla. „Promiňte, lady. To bylo nevhodné.“

Paks zavrtěla hlavou. „Lieth, tohle možná girďané ani nebyli. Když jsi tu, zkus zapomenout na všechno, co ti o girďanech povídali falkiánci, ano? Já jsem také girďanka.“

„Ano –já vím. Je mi to opravdu líto.“ Náhle se zatvářila ustaraně. „A on?“

„Vévoda? Ne. Ale jeho manželka byla.“

„A ta je mrtvá. Musí se znovu oženit. Myslíte, že to udělá?“

Paks chvíli přemýšlela. „Lieth, když dal své slovo, udělá i

víc. Je ten typ člověka. Řekl, že království převezme. Troufám si tvrdit, že ví, co to znamená, a že udělá víc, než co mu ukládá povinnost. Ale já nemám do královských svateb co mluvit.“

„Mluvila jste s korunním princem?“

„Ano.“

„A mohu se zeptat, jaký je? Bude spojencem Lyonye?“

„Zdál se mi příjemný.“ Paks nevěděla, jak jí vysvětlit, že cítí pouze silné zlo nebo dobro – ne obvyklou směsici, kterou v sobě má většina lidí. Také neměla žádné zkušenosti s princi. Kdyby byl rekrut nebo panoš, byla by s ním velice spokojená, ale u prince musela doufat, že stejné přednosti budou stačit.

Přerušilo je zdvořilé zaklepání na vnější dveře. Lieth okamžitě vstala a šla otevřít, Paks čekala u stolu. Lieth se vrátila se zvláštním výrazem ve tváři.

„Je tu nějaký chlapec – chce vás vidět. Tvrdí, že vás zná.“

„Zná mě?“ Paks se na sebe rychle podívala. Nemohla nikoho přijmout v županu, i když měl stříbrné přezky. Lieth jí však už podávala čistou spodní košilku.

„Říká, že je mladý Marrakai. Aris Marrakai – potkala jste ho někdy?“

Paks si vzpomněla na chlapce, kterého potkala ten první večer ve Fin Paniru – a častokrát potom. „Aris – ano. Čtvrtý syn, myslím. Díky.“ Pohlédla na zbroj a rozhodla se, že si ji nevezme. Připjala si opasek s mečem jen přes šaty. Potom vešla do přední místnosti.

Aris ještě vyrostl a vypadal starší ve své panošské livreji v tmavozelené a modré barvě rodu Kostvanů, lemované rudou a zelenou, barvami svého otce. Své tmavé vlasy měl delší, zastřižené těsně pod ušima, ale nezasahovaly mu do obličeje. Stál strnule u dveří, dokud Paks nebyla v půli cesty přes místnost, pak se zazubil stejně široce jako vždy.

„Paks! Chci říct, lady Paksenarrion – omlouvám se. Ale oni povídali – já jim pořád říkal, že se vrátíš. Vypadáš –“ Odmlčel se a s nakloněnou hlavou si ji zkoumavě prohlédl. „Dobře,“ dopověděl. „Ale to nemáš zbroj? Stříbrnou zbroj?“

Paks se přistihla, že se směje, i Lieth se usmívala. „Mám zbroj, Arisi, ale i paladinové ji tu a tam odkládají.“

„Aha," zatvářil se sklíčeně. „Doufal jsem – když Juris, to je můj bratr, který je kirganem, povídal, že tě dnes viděl, chtěl jsem sem přijít – a pak bych mohl říkat, že jsem ji viděl, chápeš?"

„Chápu. Chtěl jsi udělat dojem na ostatní panoše, co?"

Aris zrudl jako šaty, které měl na sobě ten první večer. „No, Paks – lady Paksenarrion – je to takhle –"

„Jsi nejmladší panoš," pokračovala neúprosně Paks, „ostatní se ti smějí, a když jsi jim řekl o svých třech statcích, někdo tě zbil, co?"

„Ano, ale –"

„A ty si myslíš, že tohle ti ušetří nějaké nesnáze?"

„Taková jsi nebývala," odvětil Aris.

„Ne, a ty jsi býval malý chlapec. Teď jsi mladý muž, ne můj oblíbený bratříček. Jsi čtvrtý syn mocného vévody a měl bys přemýšlet o lepších věcech než o tom, jak udělat dojem na ostatní panoše tím, že se budeš prohlašovat za známého jednoho paladina."

Aris kývl. „Je mi to líto."

„Mně ne. Jsem ráda, že jsi za mnou přišel, a jestli si ostatní myslí, že jsi to udělal jen kvůli tomu, že jsi domýšlivý mladík, který se snaží zazářit díky odrazu světla někoho jiného, možná ti nebudou věnovat tolik pozornosti."

„Cože?"

„Arisi, poslouchej. Vím, že v té hlavě máš dost rozumu." Při těch slovech ztichl a oči mu zazářily. Paks pokračovala: „Ano, opravdu. Jak mi někdo nedávno řekl, Marrakajové jsou všichni stejní, a to umínění. Něco ti povím, mladý Marrakaji – vezmi rozum do hrsti a dokážeš něco, na co budeš moct být hrdý – a já se postarám, aby se o tom vědělo."

„Mohu pro tebe něco udělat? Opravdu? A co?"

„Chci vědět, jak je Rada rozdělená – kdo stojí proti tvému otci, v jakých záležitostech a proč, jestli to víš."

„Och. Teď hned?"

„Jestli mi k tomu máš co povědět. Ale pojď do vedlejší místnosti, můžeš se podívat na mou zbroj a dát si něco k pití."

Jakmile si sedli ke stolu, Aris se dostal do svého obvyklého rozpoložení a popsal Paks, co ví o záležitostech Rady,

takovými výrazy, že se Lieth málem rozesmála. Paks ho neopravovala, protože chtěla znát jeho první dojmy, ať byly jakkoliv vulgární.

„Součástí toho je i Rudý vévoda," řekl a dostal se tak k tomu, co Paks zajímalo, aniž by ho musela pobízet. „Říkají mu Lišák a docela chápu proč. Ach – ty ho vlastně znáš. Pak tedy víš, co tím myslím. Otec říká, že se nechová vychytrale, jen chytře, ale někteří z ostatních mu vůbec nedůvěřují. Říkají, že příliš rychle zbohatl. Nikdo by nemohl mít tolik štěstí. Někdo mu v tom musel pomáhat a oni přitom samozřejmě myslí na Simyitse nebo něco podobného. Ještě horšího." Zavdal si doušek piva z korbele, který mu Paks naplnila, a pokračoval: „Ale lord Verrakai, vévodův bratr, řekl svému pážeti, že má důkaz o špatnosti vévody Phelana. Prý má někoho, kdo s ním byl v Aarenis a viděl to."

Paks se podařilo ani se nehnout, pouze povytáhla obočí. Aris vyprávěl dál.

„Je to vévodova veteránka, která od něj odešla, protože s takovým mužem nechtěla dál zůstat, špatně s ní zacházel, nebo něco takového. A taky se od ní očekává důkaz, že nejsi skutečný paladin."

„Ten bude asi hledat těžko," zamumlala Paks.

„Tak to každopádně. Jsi paladin." Aris si odfrkl. „Já jsem ji neviděl, ale Dorthan – to je to páže – přísahá, že on ano. Prý je velká, snědá a má ramena jako tur. Ale Dorthan je tak vychrtlý, že si myslí i o mně, že mám široká ramena."

Paks nemohla přijít na nikoho, kdo by tomu popisu odpovídal. „Znáš jméno té svědkyně?"

„Ne. Dorthan ho nevěděl. Proč? Podle jména bys ji poznala?"

„Mohla bych, jestli bojovala v kumpanii v tutéž dobu jako já. Pokračuj."

Ale to bylo vše, co Aris o tajemné svědkyni věděl. Pak jí vyprávěl dlouhý a zamotaný příběh, který koloval mezi panoši, týkal se druhého syna Clannaethova mladšího bratra, Konhaltova dědice, a dívky z Destvaornovy usedlosti a údajně vysvětloval, proč Konhalt podporuje pozici Marrakajů v královské gardě, ale Paks zjistila, že těm pozicím ani důvodům nerozumí. Právě se ho chystala poslat pryč, když

pozornost Lieth přivábilo další zaklepání na dveře. Aris se vylekal.

„Jestli je to Juris, musíš mu říkat, že jsem tu?“

„Zlobil by se?“

„Že jsem sem šel? Ano. Když jsem mu dneska pověděl, že tě znám, říkal, abych tě nechal na pokoji.“

A potom Lieth ohlásila kirgana Marrakaje. Paks vstala a pokynula Arisovi prstem. „Pojď, Arisi, uvidíš, za co stojí ochrana paladina.“

Kirgan se v druhé místnosti tvářil zároveň zahanbeně a rozzlobeně.

„Omlouvám se, že vás ruším, lady, ale obávám se, že by můj bratr mohl – aha!“ zahlédl za Paks Arise.

„Kirgane Marrakaji, váš bratr mi poskytl informace, které jsem velice potřebovala, a protože ještě nejsem obeznámena s tímto palácem, nevěděla jsem o nikom jiném, koho bych se na ně vyptala.“

„Vy jste ho *požádala*, aby sem přišel?“ Kirgan svraštil obočí.

Paks se usmála. „Ne tak docela. Ale mohu říci, že jsem si jeho oddanosti cenila ve Fin Paniru stejně jako tady. Možná jsem ho neměla zdržovat tak dlouho, aniž bych požádala lorda Kostvana o jeho uvolnění –“

„Měl jsem na odpoledne volno,“ ozval se Aris. Paks i kirgan na něj pohlédli. Obrátila oči zpět ke kirganovi a usmála se.

„A teď, když jsme skončili,“ řekla Paks důrazně, „doufám, že na mě máte pár minut.“

„Já?“ Kirgana to očividně překvapilo.

„Vy. Jsou věci, o kterých vědí pážata a mladší panoši, a jiné věci, které znají dědici titulu. Mohl byste?“ Pokynula rukou ke dveřím do druhého pokoje, kirgan popošel vpřed a vrhl poslední rozzlobený pohled na Arise, který proběhl dveřmi ven.

„Opravdu jste ho potřebovala,“ zeptal se kirgan, „nebo jste se s tím rošťákem spolčila?“ Navzdory těm slovům Paks cítila v jeho hlase vřelost.

„Paladin spolčený s rošťákem?“ odvětila zlehka. „Ne, ve Fin Paniru to byl malý otravný dareba, a bezpochyby stále je –

ale byl vždy oddaný a čestný, i ve svých nejhorších chvilkách. Ptala jsem se ho na drby, kirgane, protože jsem je potřebovala znát, a on mi pověděl, co věděl. Nikoho jiného jsem se ptát nemohla.“

„A co žádáte ode mě?“

Paks se na něj pátravě zahleděla. Když ho toho dne viděla poprvé, zdálo se jí, že se skrývá pod stejnou maskou domýšlivosti jako někteří mladíci ve Fin Paniru, ale snad měl stejně laskavé srdce jako Aris. „Položím vám několik otázek,“ odpověděla. „Prosím, nezapomínejte, že nejsem od tohoto dvora a mluvím jen o tom, co jsem slyšela – neodsuzuji ani nepodezírám. Je váš otec oddaný koruně? A vy?“

Jeho rty se zúžily. „To jsem mohl čekat – vy jste přijela od východu, ne? Přes Verrakajovo panství. Otcovo srdce patří jen jemu, lady, ale pokud vím, je a vždy byl oddaný koruně. Co se týče mě, mám prince rád jako bratra. Vlastně – ale o tom nemohu mluvit. Až se stanu vévodou, lady, budu mu sloužit jako věrný sluha.“

„Výborně. Další otázka – víte, kdo je tou svědkyní proti vévodovi Phelanovi, o které mluvil Aris?“

„Ne – neznám ji jménem. Slyšel jsem, že někdo takový je, to je vše. Prý veteránka, což nás všechny překvapilo. Všichni jeho veteráni Phelana milují.“

„To bych si myslela také,“ odvětila Paks. „A poslední otázka – co si myslíte o Phelanovi vy?“

„Já?“ Usmál se. „Vždycky jsem ho měl rád. A můj otec také. Říká, že Phelan má lepší původ než kdekterý šlechtic v této zemi, ať si o něm povídají, co chtějí. Ke mně byl vždy zdvořilý. Ale byla jste v jeho kumpanii, znáte ho víc.“

„Vím, co si myslím já,“ odpověděla Paks. „Ale potřebovala jsem vědět, co si myslíte vy – a ostatní. Když jsem dnes odpoledne přijela, téměř to vypadalo, jako by byl souzen. Když plním úkol, nemohu otálet – ale chápete, že po tom, co pro mě udělal –“

„Byste ho bránila? To je dobře – chci říct, není to má věc, ale sotva jsem se držel, když s tím Verrakai začal. U Girdovy krve! Málem jsem vybuchl, ale otec mě poslal pryč na pochůzku.“

„Řekněte vašemu otci, ať si dává pozor, kirgane,“ pravila

vážně Paks. „Nebudu vždy v postavení, kdy bych mohla pomáhat vévodovi. Bude zanedlouho potřebovat všechny své přátele.“

„Vyřídím mu to, lady,“ odvětil klidně kirgan. „Mohu jít?“

„Ano – a můžete říkat, že jsem zachránila vašeho bratříčka před vyplísněním.“

„Nejen před vyplísněním, kdybych toho darebáka dostal do rukou,“ podotkl se smíchem kirgan. „Nevíte, co provedl s pokojem naší sestry.“

„Ani to nechci vědět,“ odpověděla Paks a pokynula mu, že může odejít. „To je mezi vámi – ale pamatujte, kirgane,“ řekla, když otevřela dveře. Uviděla v chodbě dva sluhy, vzdálené ani ne na délku kopí. „Když mě mladý Aris bude chtít navštívit, může přijít. Byl ve Fin Paniru mým přítelem a já na přátele nezapomínám, ani na ty mladé. Musí k tomu mít svolení svého pána – ale ne vaše.“ Když se kirgan ukláněl, tvářil se odměřeně, jako by dostával vyhubováno, ale oči mu hrály. Paks za ním zavřela dveře s přesvědčením, že všichni Marrakajové jsou opravdu umíněná čeládka.

Lieth ji pozorovala s povytaženým obočím. „To jeho návštěvu vysvětlí všem těm naslouchajícím uším.“

„Tak jsem to taky myslela.“ Paks vzdychla a protáhla se. Byla by si ráda odpočinula, ale cítila, že na to nemá čas. Přemýšlela, jestli vévoda bude toho večera v sále hospodářství. Její myšlenky přerušilo další zaklepání na dveře. Lieth odpověděla a otevřela pážeti v královské livreji.

„Prosím, mám něco předat do rukou lady Paksenarrion a počkat na odpověď.“

„Tady jsem.“ Paks převzala složený list a otevřela ho. Velemaršál Seklis ji žádal o krátkou schůzku před večerními obřady. Bude v hospodářství až do večeře, pokud si Paks dokáže najít čas. Paks podala zprávu Lieth, která ji rychle přečetla a kývla. Paks se otočila k pážeti. „Samozřejmě přijdu,“ odpověděla. „Můžeš nás tam dovést?“

„Ano, lady.“

„Budete chtít svou zbroj?“ otázala se klidně Lieth. Paks sena ni usmála.

„V síni?“

„Ano.“ Lieth dokázala vyjádřit neústupnost velice nená-

padně a také to udělala. Paks se s ní nepřela a přešla do vedlejší místnosti, kde jí Lieth pomohla zbroj obléci. „Jdu s vámi," řekla ještě, než se připojily k pážeti.

„Jak si přeješ," odvětila Paks.

Stejný velemaršál, kterého viděla na předešlé poradě lordů, se s ní setkal u postranních dveří do síně hospodářství.

„Jestli to dovolují okolnosti vašeho úkolu, lady Paksenarrion, byl bych rád, kdybyste se podílela na dnešním večerním obřadu."

Paks se zamračila. „Jakým způsobem, maršále –?"

„Omlouvám se, zapomněl jsem, že jsme se ještě nesetkali. Jsem velemaršál Seklis. Už přibližně rok jsem přidělen ke dvoru. Nu, nejspíš víte, že o Luapově svátku Řád zvonů pasuje své novice na rytíře. Tentokrát jich je dvacet. A jelikož je to girdský řád – až na několik výjimek – je součástí obřadu i zkouška zbraní. Pro kandidáty by bylo ctí, kdyby mohli při této zkoušce zkřížit zbraň s vámi. Samozřejmě by nám s tím mohli pomoci jiní maršálové a výše postavení rytíři řádu, ale –"

„Myslela jsem, že takových zkoušek se mohou účastnit pouze rytíři," odpověděla Paks.

„Samozřejmě, ale paladinové jsou nejprve rytíři, a tak –"

Paks zavrtěla hlavou. „Ne, velemaršále. Já nejsem rytíř."

„Vy –! Ale musíte být – tedy, slyšel jsem, že jste odlišná, ale –"

„Velemaršále, dovolte mi, abych vám to vysvětlila. Nebyla jsem ve Fin Paniru dost dlouho na to, abych dokončila studium. Generálmaršálka mi dovolila vstoupit do řádu kandidátů na paladina dříve, než jsem byla pasována na rytíře – jak se to občas dělá."

„Ano, ale –"

„A po té výpravě do Kolobie jsem nebyla schopná ve výcviku pokračovat. Myslím, že o tom dostali zprávu všichni maršálové."

Velemaršál kývl, i když zdráhavě, jak se Paks zdálo.

„Tak jsem odešla z Fin Paniru, aniž by mě pasovali na rytíře – a vlastně naprosto nezpůsobilá pro takovou čest."

„Ale – *jste* paladin?"

„Ano. U Girdova milosrdenství a darů Nejvyššího, jsem paladin – ale nestala jsem se jím jako kandidátka ve Fin Paniru. Velemaršále, já nerozumím způsobům a úmyslům bohů, znám jen jejich příkazy a dary.“

„Chápu.“ Kousal si ret. „Neznám žádný jiný takový případ.“

„Nakonec bych vám ještě mohla udělat ostudu –“

„Ne. To jistě ne,“ odvětil už pevnějším hlasem a pozorně na ni pohlédl. „Když ve vás bohové viděli natolik schopného člověka, aby z vás udělali paladina, mohu snad zpochybňovat vaši způsobilost? Jste jejich bojovnice – rytíř, chcete-li – a to stačí mně i ostatním.“

„Je tu ještě jeden problém,“ řekla pomalu Paks. „Nemám žádný meč – tento u sebe nosím, jak jste slyšel, aby ověřil totožnost krále Lyonye. Neodvážím se ho použít k žádnému jinému účelu.“

„To se dá lehce vyřešit,“ usmál se široce velemaršál Seklis. „Myslím, že Girdovo hospodářství vlastní dostatek zbraní. Vyberte si ve zbrojnici meč, jaký vám vyhovuje. Pokud vám to však váš úkol zakazuje, nemohu naléhat.“

„Potom mi tedy bude ctí. Jen mi budete muset povědět, jak ten obřad probíhá.“

„Jako většina takových.“ Zavedl ji do síně hospodářství a ukázal jí, jak bude vše zařízené. Ačkoliv byla síň hospodářství o něco menší než Síň Nejvyššího ve Fin Paniru, byla postavená ve stejném základním duchu. Po obou stranách široké středové uličky, v níž se budou konat zkoušky, se zvedaly řady sedadel. Kandidáti vstoupí dveřmi na jednom konci a postaví se proti nejméně dvěma zkoušejícím.

„Obvykle víme, že každý zápas bude krátký, a neočekáváme, že by zkoušející měli nějaké problémy,“ vysvětloval Seklis. „Je to jako rituální výměna úderů – pouhý veřejný důkaz, že kandidáti jsou schopní čelit ozbrojenému protivníkovi. Ale i tak nás někteří překvapí. Minulý rok jsme tu měli chlapce, který přemohl dva maršály, a já jsem s ním svedl tuhý boj, než se mi podařil vítězný zásah. Nyní se cvičí na maršála a v budoucnosti bude mocnou paží Girda. Tentokrát bychom však mohli mít skutečné potíže. Mnoho kandidátů se chtělo účastnit právě tohoto obřadu kvůli tomu, že tento rok dojde k princově korunovaci – aby mohli říkat, že

získali titul rytíře ve stejném roce. Proto tu máme dvacítku horlivých a velice schopných kandidátů. Kromě samotné cti mám ještě jeden důvod, proč jsem vás o to požádal – sehnal jsem všechny maršály z okolí a pro všechny případy i ty nejlepší ze starších rytířů, ale stále máme jen patnáct zkoušejících. Tak připadají více než dva zápasy na jednoho, ať se na to díváte jakkoliv.“

Seklis jí objasnil, jak se počítají zásahy, a představil ji některým rozhodčím, kteří budou každý zápas sledovat. Potom ji vzal do zbrojnice a nechal ji, aby si ze stojanů vybrala meč. Všechny byly podobné, jejich hlavice zdobila hluboce vyrytá Girdova pečeť a měly dobře tvarované jílce. Lišily se jen délkou a vahou. Když si Paks dva vybrala, řekl Seklis maršálgardistovi, aby je pro ten večer odložil stranou, a poté se obrátil zpět k ní.

„Och, mimochodem – pokud to nevyžaduje váš úkol, požádal bych vás, abyste si nebrala svou zbroj. Na zkoušky mají všichni cvičné zbroje a všichni zkoušející jsou v barvách svých řádů. Vy máte samozřejmě právo na Girdovy barvy a v nich je tu dost kabátců, stejně jako vycpávaných zbrojí –“

„Chápu.“ Paks okamžik přemýšlela. Nenapadal ji žádný důvod, proč by měla být jediným účastníkem v plné zbroji, ale přesto ji váhala odložit. „Nechci zpochybňovat vaše zvyklosti –“

„A já okolnosti vašeho úkolu.“ Velemaršál lehce naklonil hlavu. „Lady, vy víte nejlépe, jakým zlým silám čelíte. Nechtěl bych, aby vás zastihly nepřipravenou, ale domnívám se, že nebudou natolik odvážné, aby se postavily proti síni hospodářství plné maršálů a rytířů. Kandidáti –“

„A co vyzyvatelé?“ zeptala se Lieth. „Nebo to zde není zvykem?“

Velemaršál se zamračil. „Vyzyvatelé? Vy myslíte cizinci? Nu, pochybuji, že se nějací objeví –“

„O co jde?“ otázala se Paks.

„To je zvyk,“ odpověděl velemaršál. „Když má někdo pocit, že mu dvůr nebo některý zkoušející ukřivdil, může při tomto pasování na rytíře postavit na zkoušku zbraněmi svého bojovníka. Ale pokud je v plánu něco takového, obvykle o tom vím předem.“

„Takový boj by se vedl za stejných podmínek?“

„Ne – jako plnohodnotný souboj. Máte podezření, že by k něčemu takovému mohlo dojít?“

„Abych byla upřímná, velemaršále Seklisi, nevím, co mám čekat – kromě potíží. Už nás napadli služebníci Achryi a několik Liartových kněží se svými bestiemi. Dokud neuvidím právoplatného krále Lyonye v bezpečí na jeho trůně, nemohu brát na lehkou váhu nic. Jsem ochotná zkoušet vaše kandidáty beze zbroje, ale jestli dojde na ochranu krále –“

„Ach. Rozumím.“

„Jestliže někdo vejde a prohlásí, že je vyzyvatelem zvenčí, může vyzvat kohokoliv, nebo jen zkoušející, nebo jak to je?“

„Kohokoliv.“

„Hmm.“ Paks si chvíli hryzala ret. „Mohla bych mít svou zbroj tady, poblíž, pokud mi Lieth bude dělat panoše –“

Lieth kývla a Seklis se usmál. „To je přijatelné. Všichni tu máme panoše, kteří nás mezi zápasy občerstvují. Může mít vaši zbroj u sebe pro případ, že byste ji potřebovala. A dávám vám své slovo velemaršála, že budu dávat pozor na jakékoliv potíže a hlídat, kohokoliv určíte.“

Kapitola šestadvacátá

Paks vešla do síně hospodářství ve vycpávané cvičné zbroji a kabátci, který jí obstaral Seklis. Lieth nesla její paladinskou zbroj a elfí meč. Okny pronikalo do síně zářivé světlo. Vysoko na zavěšených rámech plály svíce, další hořely v držácích podél zdí a na zábradlí, které oddělovalo sedadla od otevřeného prostoru. Paks nahlédla do síně po cestě do velemaršálovy pracovny, sedadla se už zaplňovala.

Když ji Seklis uviděl, široce se usmál. „Ach, lady Pakse-

narrion. Pojďte se seznámit s kolegy zkoušejícími. To je maršálka Sulinarrion z hospodářství v Mořské Louce, tohle maršál Aris z hospodářství v Návrší a maršál Doryan –“ Někdo ho zatahal za rukáv, velemaršál se vzdálil a zanechal Paks se třemi maršály – vysokou brunetkou a dvěma postaršími muži s prokvetlými vlasy a tmavýma očima. Než si ujasnila, který je který (Aris byl vyšší a na čele se mu táhla široká jizva), velemaršál se vrátil a dokončil představování. Paks si nebyla jistá, jestli si všechny zapamatovala, ale neměla čas si s tím dělat starosti. Začal vyzvánět velký zvon, všichni se seřadili do zástupu a Seklis je rozmístil, jak mu to vyhovovalo.

„Ty, Suli – pak Seli sem – a Paks si stoupne za něj. Tak. Girdovo milosrdenství nám všem.“

„Girdovo milosrdenství,“ ozvalo se v odpověď. Potom společně vešli do síně a rozestavili se po její šíři těsně pod pódiem.

Sedadla byla zaplněná. Světlo svící se odráželo na drahokamech, tančilo po záhybech saténu a hedvábí, zářilo z očí a klouzalo po nehybných rukou. Z druhého konce síně zazněly fanfáry a poté spolu se zvony utichly. Objevili se rozhodčí, kteří měli za úkol dohlížet na zkoušky, ve svých čistě bílých uniformách. Vešli do síně, uklonili se seřazeným zkoušejícím, pak se rozdělili do dvou řad a každá se postavila po jedné straně. Znovu se rozezněly trubky a do síně ve dvou řadách vstoupili kandidáti, na sobě měli šedé výcvikové úbory a cvičnou zbroj. Postavili se proti zkoušejícím, uklonili se a vyčkávali. Kupředu vystoupil velemaršál Seklis.

„Kdo představí kandidáty zkoušky?“

„Já.“ Do síně vešel mohutný muž v zelené, růžové a bílé, barvách řádu. „Sir Arinalt Konhalt, mistr cvičitel Řádu zvonů.“

„Prosím o jejich jména.“

Mistr cvičitel odříkával jména a mladí kandidáti se postupně ukláněli. Když skončil, chopil se slova opět velemaršál.

„Sešli jsme se zde, v síni, kde promlouval Luap a svědčil o činech Girda, ochránce nevinných a bezmocných, abychom prověřili, zdali jsou tito mladí kandidáti způsobilí pro povýšení do rytířského stavu. Každý předvede v nejméně dvou zápasech, že ovládá boj mečem a je statečný natolik, aby před ostatními čelil obnažené zbrani. Souhlasíte všichni, že se

podrobíte soudu rozhodčích?“ Všichni souhlasně zamumlali. „Toto jsou vaši zkoušející.“ Seklis představil každého zkoušejícího. „Protože máme tolik kandidátů,“ pokračoval Seklis, „nemohou proběhnout všechny souboje naráz. Nyní si své zkoušející zvolí prvních pět kandidátů.“ Když kandidáti vykročili vpřed, Paks pozorovala jejich tváře. Vypadali velmi mladě. Připomněla si, že všichni prošli alespoň dvouletým rytířským výcvikem, kromě toho, že sloužili jako panoši. Nikdo z první pětice si ji nezvolil. Sledovala, jak zkoušející a rozhodčí odvádí kandidáty dál do síně, do prostor vyhrazených k boji. Kandidáti, kteří čekali, až na ně přijde řada, se začali ošívat. Nemohli se otáčet a rozhlížet, museli stát čelem proti zbývajícím zkoušejícím a snažit se předstírat klid.

Za zvuku trubek začaly první souboje. Meče řinčely, kamenné stěny odrážely dusot nohou. Nejbližší duel vypadal zpočátku vyrovnaně. Seklis říkal, že zkoušející začínají testováním obvyklých kombinací úderů. Žádný souboj nemohl skončit (s výjimkou nouzových případů) dříve než po padesáti úderech, bez ohledu na počet získaných bodů. Většina jich podle Seklise trvala mezi padesáti a sty údery. Paks se je snažila počítat, ale ztratila se, když někdo o něco dál v síni vykřikl. Hlavy přihlížejících se začaly natahovat tím směrem, ale utkání pokračovala. Paks opět obrátila pozornost ke dvojici, kterou sledovala předtím. Nyní zkoušející, maršál, jehož jméno zapomněla, prohánět kandidáta po aréně a s každým úderem získával body. Kandidát se na okamžik vzchopil a provedl sérii výpadů. Maršálův závěrečný příval ran však jeho útok přerušil a rozhodčí boj ukončili hned po dalším souboji o něco dál.

Jakmile kandidát dobojoval, musel si zvolit dalšího soupeře. Tentokrát si Paks vybral jediný kandidát, který svůj zápas vyhrál. Následovala svého vyzyvatele doprostřed síně k přidělené aréně. Druhé duely začínaly na pokyn rozhodčích. Paks se na mladíka zazubila, jeho sebejistý výraz se vytratil. Jakmile na ni zaútočil, zablokovala jeho meč, rychle ho odsmykla a zatlačila mladíka rychlým útokem. Tvářil se vylekaně, jako by tak silný útok neočekával. Než stihl obnovit své časování a rovnováhu, Paks ho znovu zatlačila až k okraji

arény. Tam se však vzchopil, kousal se do rtu, ale podařilo se mu hájit svou pozici. Paks ho prověřila ze všech směrů, zkoušela ho, ale nepoužila proti němu veškerou zručnost. Nechala ho znovu zaútočit. Zrychlil, Paks se jeho rychlosti přizpůsobila. Viděla jeho překvapení a zakončila boj rozhodujícím deštěm ran, které znovu a znovu pronikaly jeho obranou. Bude mít pod vycpávkami modřiny. Mladík se však zdvořile uklonil a poděkoval jí.

„Lady, je mi ctí utrpět porážku od vás."

„Nechť je to tvá jediná porážka, sire Jorisi –" Znala jeho jméno, protože jí ho zopakovali kvůli rituálnímu pozdravu. Poprvé používal nový titul kandidátů zkoušející, který je schválil.

Mladík se zazubil. „Lady, jestli se naučím bojovat jako vy, bude tomu tak. Ale myslel jsem si, že už se toho nemám tolik co učit. Vy se stále učíte nové věci?"

„Jorisi!" To byl jeho hrdý otec, který přišel ze svého místa, aby uznale poplácal syna po rameni.

Paks se na staršího muže usmála. „To věru ano, sire Jorisi – a je to dobrá otázka. Budeš se učit tak dlouho, dokud budeš vědět, že to potřebuješ."

„Díky, lady Paksenarrion," řekl otec. „On –"

„Prosím –" Rozhodčí se dotkl paže staršího muže. „Pane – prosím – tady ne. Je toho před námi ještě hodně." Paks se vrátila do přední části síně a nový rytíř se připojil ke svým úspěšným druhům v zadní části.

Paks se zařadila za někoho, koho si ještě nikdo nezvolil – byl to Seklisův návrh, aby si každý zkoušející mezi duely krátce odpočinul. Druhá pětice už začala své první souboje, ačkoliv ještě neskončil jeden zápas z první pětky. Rozhlédla se po síni a snažila se očima vyhledat vévodu, ale v tom množství barev a pohybu ho nedokázala najít. Zkusila to znovu. „Je v pořádku," zašeptala jí do ucha Lieth. „Viděla jsem je vcházet dovnitř."

O několik minut později si ji vybral další kandidát, tentokrát dívka. Paks vybojovala svůj druhý duel, mnohem kratší. Při padesátém úderu ji rozhodčí prohlásil vítězem. Kandidátka utržila při svém prvním zápasu tvrdý úder do levého ramene a Paks měla podezření, že má zlomenou klíční kost.

Byla pobledlá a potila se, ale také se zvládla uklonit a poděkovat Paks za tu čest.

Tou dobou byli už vyřazeni také dva zkoušející, jeden se zlomenou klíční kostí a druhý s prasklým zápěstím. Paks se probojovala třemi zápasy a znovu se zařadila. Necítila se nijak zvlášť unavená, proto se postavila do řady, z níž si mohli kandidáti vybírat okamžitě. Absolvovala další snadný zápas, který pro dobro kandidáta dotáhla k téměř stovce úderů, a potom sledovala, jak končí poslední dva. Nyní přinesl rodinný sponzor každému novému rytíři zbroj, kterou si rytíř vysloužil. Zatímco se rytíři převlékali do zbroje (Paks doufala, že se dívka se zlomenou klíční kostí nebude muset soukat do drátěné košile), převlékli se i zkoušející. Potom korunní princ formálně oslovil každého nového rytíře jménem a předal mu drobný zlatý symbol řádu. Když skončil, vystoupil ještě jednou do popředí velemaršál.

„Vítáme tyto nové rytíře do Rádu zvonů a prosíme, aby je při jejich službě vedlo Girdovo milosrdenství a Luapova moudrost. V tuto chvíli může kdokoliv vznést svou výzvu. Je tu někdo takový?“

„Výzva!“ zazněl hlas ze vzdáleného konce síně, poblíž dveří ven. Po překvapeném tichu vypukla vřava. Velemaršál ji gestem utišil.

„Udejte svou výzvu,“ řekl.

Do zorného pole vstoupila postava v plátové zbroji a přilbě s hledím, zároveň se mezi sedadly zvedl někdo v barvách Verrakajů.

„Velemaršále, vyzývám vévodu Kieriho Phelana. Můj bojovník je dole, je to veterán jeho kumpanie.“

Znovu se ozval halas, který se utišil, až když velemaršál přihlížející okřikl. To už stál Phelan dole, obklopen královskými panoši a svými společníky. Paks poznala kapitána Dorrin a Selfera, vévodova panoše.

„Phelane? Co na to říkáte?“ otázal se velemaršál.

„Z jakého důvodu mě vyzýváte, Verrakaji?“ zeptal se klidným hlasem vévoda.

„Kvůli vaší zradě tsajské koruny,“ křikl v odpověď Verrakai.

„Vznáším námitku,“ ozval se ze svého místa korunní princ. „To není prokázáno, Rada tuto věc dosud nevyřešila.“

„Je to mé právo.“

„Nejste vévoda,“ odvětil korunní princ. „Kde je?“

„Je indisponován a nemohl se zúčastnit, Vaše Výsosti.“

„Prohlašujete, že mluvíte jeho jménem?“

„S mým názorem na Phelana by souhlasil,“ odvětil muž. „Pokud jde o výzvu a tohoto vyzyvatele, je to jen můj čin.“

„Pak nechť zůstane na vás,“ odvětil princ. „Nedovolím Phelanovi, aby tuto výzvu přijal.“

„Vaše Výsosti –“

„Ne, vévodo Phelane. Dokud jste vazalem tohoto dvora –“ Paks si všimla vévodovy reakce na tato slova. Neušlo mu, co princ zdůraznil. „– budete poslouchat. Nesmíte ji přijmout. Můžete však jmenovat svého bojovníka.“

Než zareagovali ostatní, byla už Paks v pohybu. „Pokud pan vévoda dovolí, zastoupím ho –“

„Paladin?“ otázal se Verrakai. „Vy budete bojovat za vévodu? Vlastně já zapomněl, jste také jeho veteránka, že?“

„A nic víc,“ ozval se druhý bojovník. Paks přemýšlela, kdo to může být. Podle hlasu ho nepoznala.

Vévoda se prkenně uklonil princi a vyzyvateli. „Bude mi ctí, paní, když mi v této věci posloužíš. Všichni vědí, že jsi sem přišla plnit své poslání, ale nebudu ti bránit.“

Verrakai a jeho průvodci také sestoupili do ringu a nyní stáli proti vévodovi. Paks a záhadný bojovník se přesunuli do prostoru mezi nimi. Všimla si, že protivník si s ní ve výšce nezadá, ale zdálo se, že ve zbroji se pohybuje poněkud neohrabaně, jako by na ni nebyl zvyklý. Velemaršál zvedl ruku, aby dal pokyn k zahájení boje. Jakmile ji spustil, Paks s cizincem se do sebe hned pustili.

Cizinec byl silný, první srážku jejich mečů Paks ucítila až v rameni. Kroužila kolem a zkoušela protivníkovu rovnováhu. Stabilitu měl dobrou. Prověřila jeho obranu na jedné straně a potom na druhé. Zdálo se, že nalevo, kde by válečník zvyklý na boj ve formaci spoléhal na svůj štít a partnera, ji má slabší. Možná nebyl cizinec zběhlý v boji dlouhým mečem. Paks zkusila svůj oblíbený trik a na oplátku obdržela tvrdý úder. Takže cizinec už někdy šermoval proti dlouhému meči a ten trik znal. Zkusila další, ale byl stejně rychle odražen. Potom cizinec energicky zaútočil, používal údery, o kterých

Paks věděla, že se je mohl naučit v kumpanii. Snadno je odrážela. Neměla však proti svému soupeři žádnou výhodu v dosahu a tím méně ve váze, protože si na zkoušení kandidátů vybrala lehký meč (jak žádal velemaršál).

Obcházeli se nejprve jedním směrem, pak druhým, jejich čepele se srážely. Paks stále bojovala opatrně, zkoumala svého protivníka i nezvyklý meč ve své ruce. Cítila jeho pnutí, snažila se odrážet každý úder co nejlehčeji a šetřit si sílu na útok. Náhle cizinec zrychlil a na Paksin meč pršela rána za ranou. Jeden Paksin úder pronikl protivníkovou obranou, ale pak dopadla tvrdá rána na plochou stranu jejího meče. Tentokrát čepel zazvonila jinak, o půl tónu výš. Varována tímto zvukem, Paks odtančila vzad a další úder zachytila čepelí poblíž hrotu, který vířivým obloukem odlétl. Následující sek odvrátila zlomeným mečem. Když se roztříštil, pustila ho a znovu couvla před švihem, který ji málem zasáhl do boku.

„Počkat!“ zvolal velemaršál, ale cizinec se nezastavil. Paks věděla, že Lieth má připravený její druhý meč, ale protivník ji zatlačoval na druhou stranu. Dýkou v ruce odklonila rozmáchlý úder, který jí i přesto zabořil drátěnou košili do ramene.

Cizinec se zasmál. „Nejsi žádnej paladin. Měla jsi jenom štěstí, to je všechno –“

Tentokrát Paks hlas poznala. „Barro!“ Nato se ozval další smích, cizinec si zvedl hledí a odhalil známou zamračenou tvář.

„Jo. Vždycky jsem říkala, že bych tě zvládla –“ Znovu zdvihla meč, aby zaútočila shora.

Paks se však hnula jako první. Byla stejně rychlá jako Barra, ale měla na své straně iniciativu a proklouzla pod její ranou. Zabořila prsty Baře do zápěstí, zahákla jí rameno pod paži a přehodila ji. Barra ohromeně přistála na zádech, s rozhozenýma rukama i nohama. Než se stačila pohnout, držela jí už Paks u hrdla ostří jejího vlastního meče. Na okamžik ji natolik zaslepil hněv a rozrušení, že v tu chvíli Barru málem zabila. Sebeovládání se jí však vrátilo dřív, než jí na hrdle udělala víc než šrám. Když přes tlukot svého tepu znovu uslyšela, mluvil velemaršál.

„Svou výzvu k boji jste prohrál, lorde Verrakaji.“

Verrakai se s falešnou důstojností uklonil. „Vidím. Omlouvám se, pane vévodo.“

Vévoda Phelan se mlčky uklonil a čekal, zatímco Verrakai se otočil k odchodu. Vzápětí se však Verrakai ještě obrátil. „Neměl jsem věřit jednomu z vašich veteránů,“ poznamenal. „Jsou všichni takoví lháři, pane vévodo? A jestli ano, můžeme věřit tomuhle vašemu paladinovi?“

Phelan zbledl, ale nepohnul se. Verrakai pokrčil rameny a odešel. Potom Phelan pohlédl na velemaršála. „Pane maršále, má obhajoba byla dokázána zbraněmi, ale zdá se, že na úkor něčeho, co mi bylo dražší – dobrého mínění o mých veteránech.“

„Spíš o jednom z nich, pane vévodo. Velitel, který nemá ani jednoho zatrpklého veterána, je vzácný. A jeden z vašich veteránů vás bránil.“

„Ano.“ Vévoda přešel k místu, kde Paks stále držela Baře u hrdla hrot meče. „Paní, dovol jí vstát.“

Paks se uklonila a o krok ustoupila, Bařin meč si ponechala v ruce. Vévoda podal Baře ruku. Odmítla ji a místo toho se sama vyškrábala na nohy. Zamračila se na něj.

„Povíš mi, Barro, proč sis zvolila službu u mého nepřítele?“

„Myslím, že jste cvok,“ prohlásila nahlas Barra. Někdo v řadách sedadel se zasmál. Vrhla tím směrem zlostný pohled a potom se znovu podívala na vévodu. „Mohl jste bejt bohatej – mohl jste udělat víc, ale dovolil jste, aby zásluhy získali jiný. Byla jsem stejně dobrá jako Paks, ale chválil jste jenom ji. Ona měla dobrý příležitosti –“

„To není pravda.“ Dorrin přešla vedle ní. Vrhla rychlý pohled na řady sedadel a pokračovala: „Ty a Paks jste byly spolurekruti – ano. A ten první rok ses jí nejspíš vyrovnala, co se týče boje mečem. Ale v ničem jiném, Barranyo, a po prvním roce ani v tom.“

„Byla jsem – vy jenom –“

„Nebyla. U Falkovy přísahy, Barro, jsem tvůj kapitán. Znám tě skrz naskrz. Dělala jsi potíže všemi způsoby, jakými se dalo, aniž bys porušila pravidla. Hádala ses s každým. Paks ne –“

„Ta licoměrnice –“

„Licoměrnice!“ ozvala se rozhořčeně na druhé straně Suriya.

Barra zrudla. „Ty zatracenej, namyšlenej ufňukánku! Každýho zblbneš sladkýma slovíčkama, všichni jsou na tvý straně! Všichni –“

„Barro.“ Něco v Paksině hlase ji zarazilo. „Barro, jsi k sobě teď nespravedlivá.“

„Já? Já že jsem k sobě nespravedlivá? Ne, Paks, to ty. Ty jsi ze mě před svýma kamarádíčkama udělala hlupačku. Myslíš si, že jsi takovej příklad –“ Barra si strhla helmici a mrštila jí po Paks, která snadno uhnula. „Ještě ti ukážu, Paksenarrion – ty ovčačko. Znám tě. Jsi uvnitř zbabělá, to je to – jinak bys měla žaludek na to, abys mě zabila. Proč to neuděláš, co? Máš teď meč. No tak – zabij mě.“ Rozhodila rukama a rozesmála se. „U Girda a Falka, nikdo z vás na to nemá žaludek. No, štěstí se časem mění, bloncko, a můj den ještě přijde.“ Otočila se k odchodu. Paks neřekla nic, jen pokynula strážím, aby ji nechaly, když ji chtěly zastavit.

„Nu,“ pronesl korunní princ do zděšeného ticha, které provázelo její odchod, „jestli to je nejlepší svědek, jakého proti vám Verrakai dokázal najít, vévodo Phelane, pak si myslím, že je vaše úspěšná obhajoba před Radou zaručena. Tu otrávil vlastní jed v srdci, ne žádný z vašich činů.“ Jeho slova následovalo souhlasné mručení ostatních. Vévoda Phelan se na prince usmál.

„Děkuji za váš názor, Vaše Výsosti. Opravdu doufám, že v ní tyto pocity nevyvolalo nic, co jsem udělal – ale budu o tom přemýšlet.“ Potom se obrátil k Paks. „A ty jsi mi opět dobře posloužila, Paksenarrion –“

„Pane vévodo, v této věci sloužím bohům a ne vám. Už nejsem váš voják, ačkoliv vždycky budu váš veterán. Prosím vás, pamatujte na to – ačkoliv jste mi prokázal tu čest, že jste se mnou jednal téměř jako se svou dcerou, nejsem jí. Jsem teď Girdovým bojovníkem.“

Třebaže se potíže vyskytly a zdálo se, že i zmizely, aniž by vévodu skutečně ohrozily, Paks byla toho večera stále nesvá. Když se vévoda konečně odebral do své komnaty, uspořádala

rychlou poradu s královskými panoši. Vévoda za žádnou cenu nesměl jít nikam – nikam – bez jejich ochrany. Kdyby nebyla poblíž ona, museli s ním jít všichni.

„Ale Paks, čeho se obáváte?“

„Zášti, kterou cítí Barra, vedené s větší obratností,“ odpověděla zachmuřeně Paks. „Společníci, ještě jsme našeho krále nekorunovali. Do té doby nevěřte ničemu a nikomu.“ Když se vrátila s Lieth do své komnaty, i přes veškerou únavu se jí usínalo těžce.

Ráno však bylo vše v pořádku. Po snídani ve vévodových komnatách se společně odebrali na schůzku Rady. Když vešli, Paks si všimla, že vévoda Verrakai je přítomen a jeho bratr chybí. Byli tam i oba elfové, tentokrát seděli o něco níž. Napadlo ji, co si asi myslí o událostech včerejší noci. Museli uznat, že vévoda i za nepříjemných okolností udržel svou vznětlivost na uzdě.

„Svolal jsem tuto zvláštní schůzku,“ začal korunní princ, „na žádost lady Paksenarrion, kterou jste poznali včera. Víte, že plní úkol – hledá pravého krále Lyonye. Věří, že ho nalezla, a žádá vaše svědectví při ověření jeho totožnosti elfím mečem.“

„A kdo je to, Vaše Výsosti?“ zeptal se vévoda Verrakai.

„Nechám lady Paksenarrion, aby o tom promluvila sama.“ Korunní princ jí pokynul, aby začala.

„Pánové, v krátkosti vám sdělím své důvody a potom princovo jméno.“ Zopakovala své úvahy, nyní tak důvěrně známé, od prohlášení elfů, že princ zapomněl svou minulost, až ke smyslu zprávy, kterou poslali Aliamu Halverikovi ohledně meče. „Když dal Aliam Halverik meč Kierimu Phelanovi jako dárek pro jeho choť, elfové odpověděli, že to vyhovuje. To podle mého soudu znamenalo, že princem byl někdo, s kým přišli do styku Aliam Halverik i Kieri Phelan. Potom mi Garris, jeden z královských panošů, kteří mě na této výpravě doprovázejí, vyprávěl o svém mládí u Aliama Halverika, kde byl Kieri Phelan Halverikovým vrchním panošem.“ Viděla na tvářích přítomných, že některým začíná svítat, a obrátila se k vévodovi Phelanovi, než mohl promluvit někdo jiný.

„Včera, pane vévodo, jsem s vámi otevřeně mluvila o svých úvahách a o vaší minulosti. Nyní před královskými

panoši Lyonye a tsajskou Radou regentů prohlašuji, že věřím, že vy jste právoplatným dědicem trůnu Lyonye, jediným synem krále Falkieriho a půlelfem díky krvi své matky.“ Otočila se k Lieth, která nesla elfí meč, a zbraň v pochvě od ní převzala. „Pokud je to pravda, pak elfové tento meč ukuli pro vás a zapečetili ho pro vás pomocí symbolů, které jim poslala vaše matka. Jakmile ho tasíte, vydá důkaz o vašem dědictví. Je pravda, že jste na tento meč nikdy nesáhl, abyste ho tasil?“

„Je to pravda,“ odpověděl vyrovnaně vévoda Phelan. „Když jsem své ženě dával tuto zbraň, přísahal jsem jí, že ho nikdy netasím, a dokud jsi ho nesňala ze zdi, abys zabila Achryina agenta, tasila ho vždy jen ona.“

„Žádám vás, abyste ho tasil teď ve jménu Nejvyššího a kvůli ověření vašeho původu,“ vyzvala ho Paks.

Vévoda Phelan na ni dlouze pohlédl svýma šedýma očima, potom natáhl ruku a uchopil rukojeť meče. Jeho výraz se okamžitě změnil a vzduch se zachvěl tichým hučením, spletitým jako hudba. Jedním plynulým pohybem vévoda vytáhl meč z pochvy. Zaplálo z něj světlo, jasnější než kdy Paks viděla, spíše stříbrné než modré. Čepel rezonovala. Venku se náhle rozezněly vérellské zvony, které zvonily jako ozvěna rezonance meče, až se tím zvukem chvěly samotné zdi. Phelan sevřel zbraň oběma rukama a zvedl ji vysoko nad hlavu. Po komnatě se roztančilo světlo, nestálé, jako by se odráželo od vody. Před Paksinýma očima se čepel prodloužila a lehce rozšířila, aby odpovídala vévodovu dosahu. Potom světlo, které stále zářilo ze zbraně, nabylo na hustotě a zdálo se, že se vsakuje do čepele, aniž by zeslábl. Runy na meči zaplály oslnivě stříbřitým svitem podobným tekutému ohni. Rozzářil se i zelený drahokam v hlavici. Phelan sklonil meč a zlehka si položil čepel na levou dlaň. Když znovu pohlédl Paks do očí, v těch jeho plálo něco, co tam Paks nikdy neviděla. Když promluvil, zněl jeho hlas s novou zvučností.

„Paní, měla jsi pravdu. Je to můj meč a troufnu si tvrdit, že to nikdo nebude zpochybňovat.“ Při těchto slovech zaznělo v jeho tónu lehké pobavení. „Něco takového by mě vskutku nikdy nenapadlo. Jaká ironie – tolik let visel u mě na stěně a já o tom nevěděl.“

„Pane králi.“ Korunní princ povstal a s ním se zvedli i ostatní členové Rady. „To je –“ Na okamžik ho jeho nacvičená zdvořilost opustila a vypadal na chlapce svého věku. „Je to jako jedna ze starých písní, pane, jako harfeníkův příběh –“ Princovy oči zářily potěšením.

„Zatím nejsem králem, Vaše Výsosti. Ale vaši gratulaci rád přijímám – pokud to znamená, že nic nenamítáte.“

„Ještě abych namítal! Sotva se mohu v této věci přít s bohy. Je to jako příběh v písni, že byste se měl stát králem, aniž jste to věděl, a měl jste léta na stěně meč, který vás jím měl potvrdit.“

„Ale – ale – je to jen žoldák –“ vyhrkl Clannaeth. Velemaršál a korunní princ se na něj upřeně zahleděli.

„U Girdovy pravé paže,“ odvětil břitce princ, „kdyby vás jako malého unesli, jak byste se živil? Jako prasečkář?“

„Tak jsem to nemyslel,“ začal Clannaeth, ale nikdo mu nenaslouchal.

Paks, která sledovala vévodovu tvář, jeho proměna povzbudila. Obávala se, že v něm přetrvají pochyby, ale očividně žádné neměl. Ať pro něj meč udělal cokoliv, dal mu jistotu jeho původu. Proto klidně naslouchal rozruchu, který následoval po Clannaethově poznámce, dokud se sál neutišil. Potom Phelan oslovil Radu.

„Pánové, když mi otec našeho prince dal mé nynější državy, řekl jsem mu, že nemám žádné plány na nezávislou vládu. To byla pravda. Nyní jsem však zjistil, že mám další zemi, zemi, která mě potřebuje. Jak ale víte, věnoval jsem svému panství v Tsaie mnoho let života a práce. Nemohu očekávat, že byste dovolili, aby král sousední říše vlastnil zemi, která patří této koruně, ale žádám vás, abyste mi ji ještě chvíli ponechali a potom mi dovolili ovlivnit její další věnování. Vaše severní hranice – po dlouhou dobu *má* severní hranice – je stále nebezpečná. Bude potřebovat silnou paži a dobré vedení, pokud má být zbytek Tsaiy v bezpečí. Teď se musím vypravit do Chayi a zmírnit obavy mého království, ale moji starší kapitáni to na severu dobře zvládnou, s vaším dovolením.“

Korunní princ a velemaršál to schválili a ostatní souhlasili – Paks měla dojem, že hlavně díky svému překvapení.

Pohlédla na elfy. Jejich tváře byly špatně čitelné jako vždy, ale neviděla v nich opovržení ani odmítnutí, kterého se obávala. Jeden z nich zachytil její pohled a rukou naznačil signál, který se naučila od hraničářů – znamenal souhlas nebo zvěř je na dohled.

„Vzpomínáte si teď na něco víc?“ otázal se velemaršál.

Phelan kývl. „Trochu – a co je lepší, dává to smysl. Vzpomínám si na svého otce – vysokého rusovlasého muže se zlatavou bradkou, který nosil zelenou sametovou halenu vyšívanou zlatem. Teď vím, že ta výšivka byla znakem našeho rodu. A pamatuji se na dvůr osázený růžemi – to bude v Chaye – a troufnu si tvrdit, že na něj trefím.“

„Vaše jméno?“ zeptal se Verrakai.

„Nejsem si jistý. Vaše Výsosti, váš otec se mě kdysi zeptal na můj původ, a pak přísahal, že o tom nikdy nebude mluvit. Ale teď, když mám své dědictví ve svých rukou, promluvím o něm ochotně. Mé nejranější vzpomínky jsou ty, o kterých jsem se právě zmínil. Potom, jak víte, byl princ – byl jsem – unesen, když jsem cestoval s královnou. Poté mě mnoho let držel kdesi daleko v zajetí muž, který si říkal baron Sekkady. Byl to krutý pán, Vaše Výsosti. Pamatuji si z těch let víc, než bych si přál.“

„Co –“ začal jeden z pánů.

Phelan se k němu otočil.

„Co dělal? Spíš co nedělal z věcí, které dokáže zlý a krutý muž vymyslet! Představte si své malé syny v rukou takového muže, pánové – hladové, unavené, denně bité a hůř než bité. Kdyby mohl, vycvičil by mě ve svých krutostech.“

„Věděl, kdo jste?“

„Myslím, že ano. Měl ve zvyku mě ukazovat svým návštěvám. Po jedné takové hostině se zdálo, že mě jeden návštěvník poznal, a baron ho umlčel.“

„Umlčel –?“ otázal se maršál.

„Baron byl jakýsi čaroděj, pane maršále. Vím o tom jen málo, ale dokázal svou mocí lidi umlčet a držet je znehybněné… ačkoliv nejvíc ho bavilo poslouchat výkřiky. Ten návštěvník, jehož jméno jsem se nikdy nedozvěděl, měl však také nějakou moc, protože mě na dálku probudil, když jeho samotného mučili v podzemí. Poslal mě pryč.“

„Jak?“ zeptal se maršál po dlouhé odmlce.

„Nejsem si jistý. Do té doby jsem už zkoušel utéct – a byl jsem za to tak trestán, že jsem přestal doufat v cokoliv jiného než smrt. Tenhle muž však uchopil můj strach a řekl: ‚Nejvyšší je nade všemi barony. Běž k jeho dvoru a budeš volný.‘ Tak jsem vylezl z baronových oken, dolů z hradeb a běžel jsem přes lesy, dokud jsem se nedostal z té země. Když jsem došel na pobřeží, schoval jsem se na loď… a nakonec jsem doplul do Bannerlithu, kde mě s přáním všeho dobrého vysadili na břeh. Propracovával jsem se do vnitrozemí, do Lyonye. Bral jsem každou práci, kterou jsem našel, dokud jsem jednoho chladného zimního dne neskončil u Aliama Halverika, polomrtvý hladem a prokřehlý. Přijal mě – nejprve jako čeledína, pak jako páže do své domácnosti, a potom – když jsem prokázal talent pro boj – ze mě udělal panoše. Zbytek znáte. V každém případě to jméno, které znám, mám od toho muže – barona Sekkadyho. Povídal mi, že se jmenuju Kieri Artfiel Phelan. On mi říkal Artfieli. Já používám Kieri. Jaké je mé pravé jméno –“

„Zní Falkieri Amrothlin Artfielan,“ řekla Paks.

„Falkieri –“ vydechl. „Tak blízko – jako meč –“

„Musel to vědět,“ pravil velemaršál. „Musel vědět, kdo jste, a libovat si v tom vědomí. Bezpochyby to byl nějaký Liartův neřád. Vzpomněl byste si, kde to bylo?“

„Kdybych si to pamatoval, pane maršále, už dávno bych ho jeho panství zbavil.“

„Pomsta?“ otázal se jeden z elfů.

„Ne – nejen pomsta. Byl krutý k mnoha jiným, nejen ke mně. Ulehčilo by to mému srdci, kdybych věděl, že se ho svět zbavil.“

„Pane,“ řekl korunní princ, „nepřejete si, abych zatím používal váš titul, ale nějak vám říkat musím – co uděláte teď? Odjedete okamžitě do Chayi?“

Phelan pohlédl na Paks, která kývla. „Myslím, že musím, Vaše Výsosti. Lyonye byla beze mě už dlouho.“

„Přijmou vás?“ zeptal se vévoda Marrakai. „Lady Paksenarrion povídala něco o elfech –“

„Jejich Rada té noci, kdy jsem odjela, souhlasila, že přijmou za svého krále muže, kterého meč určí,“ odvětila rychle

Paks. „Tehdy jsem nevěděla, že je jím vévoda Phelan. Pokud jde o elfy, Paní z Lesopaní si ho přála před korunovací vidět. Jak jsem řekla, elfové měli své obavy.“

„A máte je stále, bratranci?“ zeptal se Phelan naslouchajících elfů, poslední slovo lehce zdůraznil.

„Lorde Falkieri, to, čeho se elfové ve vás báli, není vaše chyba. Obávali jsme se poškození, které vám způsobil váš zlý pán. Popíráte snad svou horkokrevnost a to, co z ní občas vzejde?“

„Ne. Ale ptal jsem se, jestli se toho stále obáváte.“

Jeden z elfů se zasmál. „Lorde, slyšel jsem, že nejste vzteklý člověk. Tady jsem viděl, že jste přijal urážku důstojně, zůstal jste zdvořilý a schopný o všem přemýšlet. Pokud jde o mě – ale já rozhodovat nebudu – vládu nad lidmi bych vám svěřil.“

„Ale vaše říše není jen lidská,“ dodal druhý elf. „Už příliš mnoho let vládci Lyonye chyběl cit pro taig. Ten nedostatek nás všechny zraňuje. Vy jste tuto schopnost také neprojevil.“

„Takže také věříte, že ji zničila krutost barona Sekkadyho?“

Oba kývli. „Když se to malé dítě neučí – když jsou místo toho všechny takové vjemy bolestivé – pak se tato schopnost dá ztratit, načas nebo i navždy.“

„Chápu. Ale když jsem půlelf, nezdědí snad mé děti tuto vlastnost po mně, i když ji já nemám?“

„Asi – nepomyslel jsem –“ Elf se tvářil opravdu překvapeně. „Slyšel jsem, že jste přísahal, že se nikdy znovu neoženíte.“

„Říkal jsem to, ale žádnou formální přísahu jsem nikdy nesložil, protože nemám ve zvyku porušovat dané slovo. Očividně nemohu odmítat zplodit Lyonyi dědice a při mém stáří si troufám tvrdit –“

„Stáří!“ Elf se zasmál, ale rychle zvážněl. „Omlouvám se, pane – i vám, tsajští lordi. Nechtěl jsem se vás dotknout. Ale lorde Falkieri, vy na půlelfa nejste starý. Jste jen dospělý. Máte ještě mnoho let na to, abyste založil rodinu, ačkoliv čím dříve se oženíte, tím budou lidé raději.“

„Ale mně je –“

„Padesát let – a co? Dříve není na vrcholu sil nikdo z elfí krve. Kdyby vaše sestra počkala s vdavkami a plozením dětí do padesáti, ještě by žila. Smrti stářím se ještě nějakou dobu obávat nemusíte, Falkieri. Zabít vás může ostří nebo hrot, ale samotné stáří ne, dokud vaši vnuci nedospějí do věku, kdy budou moci pomýšlet na rytířské ostruhy."

Když elfové už nic neříkali, chopil se slova opět korunní princ. „Bude nám ctí vám dát na cestu do Lyonye doprovod, pane. Lady Paksenarrion mluví o nebezpečí a naše země jsou dávnými spojenci. Přijmete to?"

Phelan kývl. Paks viděla, že z toho všeho nemá daleko k slzám. Chvíli s nimi bojoval, pak se začal opět ovládat. „Přivedl jsem s sebou pouze nepočetný doprovod, jak Vaše Výsost ví. Nějakým formálním bych byl poctěn. Kdy by mohl být připraven k odjezdu?"

Na schůzce se začalo řešit mnoho podrobností – která jednotka Tsajské královské gardy pojede jakou cestou, kdo donese zprávu na Phelanovu usedlost na severu, jak nejlépe naplánovat pochod a tak dále a tak dále. Paks naslouchala, a když se velemaršál dotkl jejího ramene, trhla sebou.

„Jestli máte několik minut, lady Paksenarrion, rád bych se s vámi sešel v síni hospodářství."

„Jistě. Vidím, že neodjedeme ještě několik hodin, pokud vůbec dnes –"

„Dnes ne," odvětil Phelan, který zachytil její poslední slova. „Přinejlepším zítra. Je mi líto, Paks, ale musí se toho hodně zařídit."

Uklonila se a pokynula Garrisovi, který se s ní o několik stop vzdálil.

„Neopouštějte ho, Garrisi – nikdo z vás – ze žádného důvodu – ani na pár minut. Nemohu určit nebezpečí, ale víme, že si zlé mocnosti nepřejí, aby byl korunován."

„Přísahám, Paks. Neopustíme ho."

„Za chvíli se vrátím." Potom Paks následovala velemaršála ven z komnaty.

Velemaršál Seklis zavedl Paks do své pracovny a posadil ji k malému ohni. Maršálgardista přinesl podnos sladkých koláčků a konvici čaje, pak se vzdálil.

„Chápu vaše obavy, lady," začal, „ale příprava jednotky

Královské gardy na cestu s takovým úkolem zabere zbytek dne. Vy se bezpochyby připravíte mnohem rychleji. A královští panoši ho ohlídají. Když jste mu teď předala ten meč, budete potřebovat jiný a já od vás chci na oplátku jednu laskavost – dosavadní příběh vašeho poslání, abych ho mohl zapsat do archivů pro generálmaršálku.“

Paks vyprávěla svůj příběh od odjezdu z pevnosti vévody Phelana až po příjezd do Vérelly co nejrychleji a přitom nejúplněji, ale i přesto byla konvice čaje už prázdná, když skončila. Velemaršál se opřel a vzdychl, pak se usmál.

„Teď váš spěch chápu. Pojďte – nemám tu žádný elfí meč, ale můžeme najít nějaký, který se bude k vaší důležitosti hodit víc než ten, co vás zradil včera v noci.“ Zavedl ji do zbrojnice, kde Paks zkoušela jednu zbraň po druhé, až našla takovou, která jí vyhovovala. Potom se vrátili do paláce a našli ve vévodových komnatách chaotickou směsici sluhů, věcí a návštěvníků. Paks uviděla na druhé straně místnosti Kolyu a Dorrin a prorazila si k nim cestu.

„Zrovna tu není,“ řekla Dorrin, „ale vrátí se. Než se zeptáš – všichni královští panoši šli s ním a Selfer také, nedělej si starosti. U Falkovy přísahy, Paks, kdybychom věděli, co jednoho dne uděláš, nevím, jestli bychom riskovali tvou kůži na bitevním poli.“

„Ale ano, riskovali,“ odvětila Paks. „Jak jinak se dá vyzkoušet zbraň? Pověšením na zeď ne.“

„Bude nám chybět,“ ozvala se rozvážně Kolya. „Byl to nejlepší pán a panství, jaké jsem kdy zažila, a nejsem jediná, kdo si to myslí. Nepřeju mu nic špatného – jen bych chtěla, abych mohla vzít své stromy a přestěhovat se do Lyonye.“

„Našel by vám nějaký hájek.“

„To není totéž. Ty Západní koule, se kterými jsem se potýkala, když jsem se učila kopat jednou rukou – ty nikam jinam přestěhovat nemůžu.“

„A on to cítí také,“ odpověděla tiše Paks.

„Já vím. A jsem ráda za něj. Po všech těch letech, co do něj ostatní ryli – prý pochybný pán nebo neurozený boháč říkali – budou teď zpívat jinak. K nám se vždycky choval královsky. Lyonye má štěstí a on si zaslouží to nejlepší.“

„Kdo jde s ním? A když už jsme u toho, kdo je tu?“

Dorrin je začala vypočítávat na prstech. „Arcolin velí na severu, Selfer a já jsme přišli s vévodou a pojedeme s ním do Lyonye. O Kolye víš, pak Donag Kirisson, mlynář ze Západního Vévodova, a Siger. Potom Vossik a půl tuctu spolehlivých veteránů. Plus ti co obvykle – vozkové, mezkaři a tak. Očekávám, že si s sebou vezme své veterány, a Sigera od něj určitě také neodtrhneme ani párem koní."

„A kolik bude lidí z Tsajské gardy?"

„Alespoň dvacet. Korunní princ by rád poslal celou kohortu, ale víš, co by to znamenalo v zásobování. Vévoda – král – vždycky říkal, že Tsajská královská garda pochoduje po hedvábí."

Velemaršál kývl. „To je život u dvora – stále dokola se o tom s nimi přu, ale bezúspěšně. Jsou to dobří bojovníci – dobře trénovaní a ukáznění – ale každá slušná žoldnéřská kumpanie by je dokázala zašlapat do země."

„Je velká škoda, že tu nemůže být naše kumpanie," řekla Dorrin. „Byli by na něj hrdí."

„Jak je to daleko – týden pochodu? Souhlasím s lady Paksenarrion, Phelan nemůže s cestou otálet tak dlouho. Ačkoliv jeho vlastní kumpanie by byla vhodným doprovodem."

„Jestli by to nevyděsilo lidi z Lyonye," odvětila Dorrin. „Na přesuny vojenských jednotek tam nejsou zvyklí."

Paks na ni tázavě pohlédla a Dorrin zrudla.

„Prošla jsem tam výcvikem, víš," pravila. „Ale narodila jsem se jako Verrakajová."

„Vy?"

„Ano. Už se ke mně neznají." Dorrin se zazubila a zavrtěla hlavou. „Můj bratranec zuří. Vzpomínám si, že jsem se s ním dostávala do sporů, ještě než jsem odešla z domova."

Dorazili další poslové a návštěvníci. Někdo přistoupil k Dorrin s náručí svitků a dotazem. Bezmocně pokrčila rameny na Paks a přesunula se stranou, aby se na ně podívala. Sluhové přinesli podnosy s jídlem. Paks pomyslela na své komnaty a napadlo ji, jestli Lieth sbalila její věci, než odešla s Phelanem. Protáhla se chumlem lidí, aby se zeptala Kolyi, kdy se vrátí.

„Nejsem si jistá – povídal, že to nebude trvat dlouho, ale abychom si nedělali starosti, kdyby to trvalo třeba hodinu. Jde

o nějakou kumpanijní záležitost. Také bude muset promluvit se svými bankéři a poslat zprávy Arcolinovi. Proč?“

„Půjdu si do svých komnat zabalit. Za chvilku jsem zpět.“ Paks si prorazila cestu z apartmá kolem řady panošů, kteří přinášeli zprávy, a spěchala do svých komnat. Lieth věci nesbalila, ale Paks našla v pokojích dva palácové sluhy. Během krátké doby měla všechno úhledně sbaleno ve svých nebo Liethiných sedlových brašnách. Vracela se chodbami s brašnami přehozenými přes rameno. Bylo odpoledne a většinu nádvoří venku zakrýval stín. Zdálo se, že ruch ve Phelanově apartmá už polevil. V první místnosti čekala řada zavázaných vaků. Kolya, Dorrin, velemaršál Seklis a Donag Kirisson seděli v obývacím pokoji u nízkého stolu poblíž ohně a rychle jedli. Paks se k nim připojila, své sedlové brašny odložila poblíž. Natáhla se po patce chleba.

„Kde je? Nevrátil se?“

„Ještě ne,“ odpověděla Kolya. „Dělá ti to starosti, Paks? Má s sebou čtyři dobré panoše.“

„Vzal si meč?“ otázala se Paks, aniž odpověděla Kolye.

„Ne,“ odvětila Dorrin. Odhrnula plášť a ukázala jí hlavici Phelanova meče. „Požádal mě, abych ho tu pohlídala – nechtěl si ho brát na ulici.“

Paks se zamračila a její obavy se prohloubily. „Kéž by si ho býval vzal. Měla jsem mu to říct.“

„Proč?“

„Když nic jiného, je to pozoruhodně dobrá zbraň. Ale víc než to, v jeho rukou má velkou moc, kterou nikdo z nás nedokáže použít.“

„Ty to jistě dokážeš.“

„Už ne,“ řekla Paks. „Poté co se ho chopil – je zapečetěný jen pro něj. Neodvážila bych se ho tasit.“

Dorrin na meč pohlédla. „Kdybych to bývala věděla –“

„Promiňte, lady – dostal jsem zprávu, kterou mám doručit do vašich rukou.“ Paks vzhlédla a uviděla páže v růžovostříbrné palácové livreji, které jí něco podávalo. Natáhla ruku a předmět převzala. Páže se uklonilo a rychle se vzdálilo. Byla to malá věc zabalená v pergamenu. Paks tuhý pergamen opatrně rozložila. Když uviděla, co obsahuje, ucítila takový chlad, jako by se propadla do zamrzlé řeky.

Kapitola sedmadvacátá

Na dlani jí ležel vévodův černý pečetní prsten. Ten prsten, který měla při sobě na cestě z Fin Paniru do kuakganova hájku ve Sládkomostí, ten, který na podzim přinesla vévodovi zpět. Ostatní se naklonili, aby viděli, co to je. Paks natáhla ruku a všimla si, že tváře ostatních zesinaly. Nikdo nepromluvil. Paks rozbalila pergamen a spatřila drobné hranaté písmo. Vzkaz byl napsán krví. Zachvěla se. Věděla, že ta krev musí být *jeho*.

Přijď sama, nebo Lyonye nebude mít krále.

Ukázala vzkaz ostatním, nechala ho kolovat.

„U Stromu –“ Kolye se vrátila řeč jako první. „Co uděláš, Paks?“

„Najdu ho,“ odvětila zachmuřeně.

„Ale jak?“

„Povedou mě, chtějí to.“ Příval hněvu a smutku jí otřásl. Bojovala, aby ho přemohla. Na to, co muselo přijít, potřebovala být klidná. Vzala si prsten od Dorrin, která na něj nepřítomně hleděla, a nasadila si ho na levý prostředníček. „Kolyo –“ Jednoruká žena na ni pohlédla, mrkáním bojovala se slzami. „Najděte nejbližšího kuakgana – sídlí nějaký blízko Vérelly?“

„Na co?“

„Aby mu po cestě pomohl. Chci, aby se v něm probudil cit pro taig.“

„Bozi na nebesích!“ zamumlal velemaršál. Paks po něm vrhla rychlý pohled a pokračovala: „Povězte kuakganovi, aby

se ptal na taig mistra Svatoduba. A řekněte mu, že ta tři dřeva jsou ohnivý dub, černé dřevo a žluté dřevo.“

„Chceš, aby pro vévodu rozdělal posvátný oheň?“

„Pro mě,“ odvětila tiše Paks. Rychle se otočila k Dorrin. „Zajistěte, aby byli všichni okamžitě připravení vyjet. Ať to stojí cokoliv, kapitáne Dorrin. Velemaršál vám pomůže.“

„Samozřejmě.“ Velemaršál se tvářil stejně ponuře, jak se ona cítila. „Každý maršál ve Vérelle –“

„I po cestě. Velemaršále, musím s vámi mluvit o samotě.“ Dorrin a ostatní rychle odešli. Paks se zhluboka nadechla, ale než mohla promluvit, zeptal se velemaršál: „Předvídáte svou smrt, Girdův paladine?“

„Nevidím nic, velemaršále, jen směr svého poslání. Je dost pravděpodobné, že tato výzva znamená smrt. Ale zabít girďana není tak lehké, jak víte –“ Kývl a upjatě se usmál. Paks pokračovala: „Velemaršále, žádám vás o několik laskavostí. Vyřiďte prosím generálmaršálce, aby poslala mé rodině do Třech Jedlí můj meč, až si bude myslet, že je to pro ně bezpečné, a nějakou zprávu o mně, kterou bude považovat za moudrou.“

„Vyřídím to,“ odvětil velemaršál. „Jste si jistá, že už se tam nikdy nevrátíte?“

„Věděla jsem to už dřív, velemaršále. Ať tohle skončí jakkoliv, nemohu se vrátit. Ráda bych, aby v tomhle generálmaršálka znala mé přání.“

„Vyřídím jí to,“ zopakoval Seklis. „Spolehněte se. Co dál?“

„Tentokrát nedovolím, aby byly Girdovy symboly nějak znesvěceny,“ pokračovala Paks. „Zařídím, aby se mé zbraně a medailon vrátily. Když je necháte v hospodářství v Západních Zvonech při své cestě na východ –“

„Očekáváte, že nás budete následovat?“ otázal se velemaršál naprosto neutrálním tónem.

Paks zavrtěla hlavou. „Očekávám, že se budu řídit Girdovými pokyny, velemaršále. Doufám, že pojedu za vámi, ale – abych byla upřímná – neočekávám to.“

Ztišil hlas. „Společenství nemá ve zvyku obětovat jakéhokoliv girďana – natož paladina – bez boje.“

Paks se dokázala usmát. „Na mou čest, velemaršále, boje se jim dostane – ačkoliv asi ne takového, jaký čekají. A také –“

přistihla se, že se na velemaršála usmívá, „– představte si, že jeden paladin překazí tak dlouho prováděné pletichy. Kolik let se ta černá snovačka chlubila, jak dokonalé jsou její pavučiny? A Pána utrpení muselo těšit, co se stalo bezmocnému dítěti. A přesto se teď právoplatný král vrací a jejich pokus rozdělit Lyonyi a Tsaiu selže."

„Pokud ho dokážete najít." Velemaršál se jí zahleděl do očí. „Pokud za to dokážete zaplatit tu cenu."

„Dokážu ho najít," odpověděla Paks. „Pokud jde o cenu, to, co mám, patří Nejvyššímu a já mu to vrátím, jak žádá."

„Girdovo milosrdenství vás provázej, paladine," rozloučil se formálně velemaršál.

„A Girdova moc nechť spočívá ve vašem hospodářství," odvětila Paks. Uklonila se a spěšně vyšla z komnaty.

Sotva si všímala těch, kteří jí na chodbě vedoucí ven ustupovali z cesty. Přemýšlela, jak Phelan padl do pasti. Byli všichni panoši mrtví? Byl mrtvý i on a ona zpráva byla jen pastí na ni? Tomu však nevěřila – jinak by její úkol vedl někam jinam. Najde ho docela snadno. Ti, kdo poslali ten prsten, se o to postarají. Vyšla na nádvoří a vzhlédla, aby se podívala, kolik ještě zbývá světla. Přibližně za hodinu bude tma. U brány se jí nikdo na nic neptal, ačkoliv strážní ji uctivě pozdravili. Kývla jim v odpověď a vyšla do široké ulice za branou.

Zpomalila a pozorně se rozhlížela kolem. Zdálo se, že ulice je plná spěchajících lidí, schoulených před zimou a mizejících v těch či oněch dveřích. Přímo naproti bráně paláce stál velký hostinec *Královský gardista*. Po jedné straně se na něj lepil domek sedláře, před jeho vchodem stál pestře zdobený vyřezávaný koník. Vedle sídlil švec a dál krejčí. Z druhé strany hostince stála budova, kde pracovali písaři a opisovači, a za ní následovala úzká ulička. Paks se vydala tím směrem, kolem přízemních oken nálevny. Věděla o osobě, která za ní vyšla ze dveří hostince. Cítila, jak jí pod něčím pohledem vzadu svrbí krk. Pokračovala však stejným tempem dál. Kroky za ní zrychlily. Paks zpomalila a přisunula se k průčelí sídla písařů.

„Myslím," ozval se tichý hlas u jejího ramene, „že ty musíš být Paksenarrion."

Paks se otočila. Jejím pronásledovatelem byla vysoká rusovlasá žena v oděvu nájemné žoldnéřky. Paks si všimla jílců dýk v obou botách i u pasu.

„Ano," odpověděla klidně. „Jsem Paksenarrion."

Rusovláska si ji posměšně změřila pohledem. „Jsi přesně taková, jak Barra povídala. Dostala jsi náš dárek?"

Paks povytáhla obočí. „Jestli tím myslíš jistý prsten –"

„Nehraj si se mnou, paladine," ušklíbla se žena. „Jestli ho chceš vidět živého, pojď za mnou a drž ruce dál od meče." Obrátila se k odchodu.

„Stůj!" Hlas Paks byl tichý, ale zazněla v něm moc. Žena ztuhla a otočila se zpět k ní, v očích se jí zračil překvapený výraz. „Než udělám jediný krok, chci vědět: je naživu? A co jeho panoši?"

„Všichni jsou živí, Phelan i panoši. Ale zemřou, jestli nebudeš rychlá."

„A já bych tě měla následovat, aby nás mohli zabít všechny naráz, co?" Paks vnutila svým slovům humorný tón a v očích ženy znovu zahlédla překvapení.

„Ne," odpověděla nevrle. „Pán by vás rád zabil všechny – a taky to udělá – ale můžeš Phelanovi koupit čas, jestli si troufneš."

„A kam jdeme?"

„I kdybych ti to prozradila, nic by ti to neřeklo. Ve Vérelle jsou místa, která zná jen cech, a místa, která zná jen několik lidí z cechu." Chvíli nepříjemně hleděla na Paks a rychle vrtěla hlavou. „Zajímalo by mě – možná se Barra spletla –"

„Má v tomhle spiknutí prsty Barra?" zeptala se Paks. „Nebo Verrakai?"

„Moc se ptáš. Pojď." Žena se odvrátila a rychle odkráčela. Paks ji s bušícím srdcem následovala.

K jejímu překvapení nevešly do uličky, kterou Paks viděla, ale držely se hlavních ulic, dokud se nedostaly na východní okraj Vérelly. Tam žena zabočila do užší ulice a potom do další. Na tom místě se rozkládala chudinská čtvrť, kterou Paks viděla v každém městě kromě Fin Paniru a Chayi. Úzké domky směstnané k sobě čněly nad špinavými dlažebními kostkami a zmrzlým bahnem, otrhané děti se kvůli teplu choulily k sobě, z každých dveří to nepříjemně

páchlo. Uvědomovala si zvědavé pohledy, které odhadovaly spíše cenu jejího meče a sílu jejích paží než čest paladina. Rusovláska se vnořila do úzkého průchodu mezi dvěma domy, širokého sotva natolik, že se jim tam vešla ramena. Průchod obcházel široký komín a ústil na malý dvůr. V protější zdi Paks spatřila dvoukřídlé dveře natřené načerno, s červenými panty. Na ně rusovláska prudce zabušila jílcem dýky, okénko ve dveřích se se zavrzáním otevřelo.

Paks se rychle rozhlédla po otevřeném prostranství. Bylo už ponořené do šera a ohraničovaly ho pouze slepé zadní stěny budov, které tu končily. Paks se zamyslela nad zdmi bez oken a poté si všimla, že kdysi v nich okna byla. Někdo je však zaslepil, některá zazdil, jiná zakryl těžkými okenicemi. Slyšela, jak rusovláska něco mumlá u dveří a jak cosi malého cupitá v hromádce suti. Kromě těchto zvuků a vzdáleného hluku ulice tu vládlo zlověstné ticho.

Jedno křídlo dveří se otevřelo, panty zaskřípaly. „Pojď," řekla ostře žena. Paks se nepohnula.

„Chci ho vidět."

„Uvnitř."

„Ne. Tady. Živého." Paks přivolala světlo a to chladně bíle ozářilo špinavé kameny a páchnoucí odpadky u zdí. Několik tmavých stínů s pištěním zalezlo do děr.

Žena se znovu otočila ke dveřníkovi a něco zamumlala. Paks čekala. Dveře se s bouchnutím zavřely a žena se obrátila k ní.

„Řekla jsem ti, že je naživu. Jen to ztěžuješ."

„Naopak," odvětila Paks. „Dělám, co je nezbytné."

„Nezbytné!" prskla žena. „Brzy zjistíš, co je nezbytné."

„To je možné, ale předtím se přesvědčím, že je živý a zdravý."

„Uvidíš, jak Pán odpověděl." Několik minut čekaly v tíživém tichu. Když se obě křídla dveří doširoka otevřela, objevily se dvě řady ozbrojených mužů. První byli oblečení v černých šatech a měli krátké meče. Za nimi přicházeli dva Liartovi kněží, jejich ohavné přilbice s rypákem vrhaly v Paksině světle příšerné stíny. Až na to, že jeden z nich byl o maličko vyšší, Paks mezi nimi neviděla žádný rozdíl. Ruso-

vláska se hluboce uklonila. Ti dva se postavili čelem proti Paks, jeden z nich pozvedl kyj s hroty.

„Girdův paladine, přišel jsi vykoupit svého pána?“

„Není to můj pán, ale právoplatný král Lyonye, jak víte.“

„Ale je ti drahý.“

„Dovést ho k trůnu je mým posláním,“ odvětila Paks. „Už není mým pánem, protože jsem Girdův paladin.“

„Ale jsi tu kvůli němu.“

„Kvůli králi Lyonye, ano.“

„Pán utrpení si přeje něco jiného.“

„Pán utrpení už zjistil, že Nejvyšší nad ním má navrch.“

Následovalo zlostné zavytí a druhý kněz na ni seslal blesk modrého světla. Paks se zasmála a rukou ho odrazila stranou. „Vidíte?“ zeptala se. „Říkali jste, že žije a že přemýšlíte o jistém obchodu – ale ani já nejsem bezmocná. Vyslovte své podmínky, otroci zlého pána.“

„*Všichni* zemřete v utrpení –“ začal jeden, ale druhý ho umlčel a postoupil o krok vpřed.

„Zabila jsi v Lyonyi služebníky našeho Pána,“ řekl. „Předtím jsi je zabíjela v Aarenis. Pán za tu krev požaduje tvou, jinak si vezme krev krále Lyonye.“

„Smrt za život?“ otázala se Paks.

„Ne.“ Kněz pomalu zavrtěl hlavou. „Muka, Girdův paladine. Smrt je snadná – jeden úder přetne všechna hrdla a náš Pán ví, že vás paladiny očekává po smrti nehynoucí potěšení. Musíš vykoupit svobodu krále Lyonye svým utrpením. Noc a den bude jeden z vás trpět, jak si náš Pán žádá – buď král Lyonye, nebo ty.“

„A pak budete pokračovat a nakonec zabíjet.“ Paks se s jistým úsilím podařilo udržet klidný tón.

„Možná, protože je tu někdo jiný, kdo si přeje tvou smrt. Co bude součástí mučení, je vskutku nejisté. Naše podmínky zní takto: musíš se podvolit a bez odporu přijít k našemu oltáři, jinak bude král Lyonye do příštího úsvitu zmrzačený a nikdy neusedne na svůj trůn.“

„Dokažte, že on a jeho panoši žijí.“

„Jeho panoši! Co je ti po nich?“

„Neptej se a dokaž to.“

Jeden kněz se vzdálil. Zakrátko se znovu objevil, tentokrát

s dalšími ozbrojenými muži, kteří přiváděli Phelana a panoše. Všichni byli svázaní a odzbrojení. Jeden z mužů nesl jejich zbraně.

V Paksině světle zírali přes malý dvorek. Když ji Phelan uviděl, výraz jeho tváře ztvrdl. Garris visel mezi svými hlídači, jako by byl těžce zraněný. Suriya měla obvázanou pravou paži a Lieth seděla přilbice nakřivo kvůli zranění na hlavě. Selfer kulhal.

„Paks. Doufal jsem, že do téhle pasti nevlezeš.“ Phelanův hlas se k ní přes dvorek sotva donesl.

„Tvůj prsten fungoval, jak jsme doufali,“ ozval se jeden kněz.

„Paladin, který plní úkol, má jen málo na výběr, pane,“ odpověděla Paks a pohlédla Phelanovi do očí. Kněze ignorovala.

„Teď vidíš, že máme, co jsme tvrdili,“ řekl první kněz. „Vykoupíš ho?“

„Vykoupím všechny,“ odvětila Paks. „Panoše také.“

„Proč i panoše?“

„Proč bych měla někoho nechávat ve vašich rukou?“ Paks se zhluboka nadechla. „Vyměním se za krále a tyto panoše za těchto podmínek: za každého u vás strávím den a noc. Vrátíte jim zbraně a během těch dní je necháte být.“

„Paks, ne!“ Suriya se naklonila kupředu, její hlídači ji strhli zpět.

„Nemáš co vyjednávat,“ pravil kněz. „Můžeme je zabít hned.“

„Nemáte svou ochranu,“ podotkla Paks, „a já svou mám. Jestli je zavraždíte, Liartova špíno, zabiju mnoho z vás – a vaše zdejší moc se zhroutí. Možná je nedokážu zachránit – ačkoliv spoléhat na to by od vás bylo pošetilé – ale dokážu vás zabít.“

Kněz se chvíli radil. „Souhlasíme s těmi podmínkami. Takže den a noc za každého – vykoupíš jich pět?“

„Máte jich snad ve své moci víc?“

„Ne. V tuto chvíli ne. Takže pět – pět dní a nocí. Jakmile budeš uvnitř, osvobodíme je a vrátíme jim zbraně.“

„Ne.“ Paks zavrtěla hlavou. „Víte, jakou cenu má slovo paladina. Já vím, jakou cenu má to vaše. Pustíte je hned a já přísahám, že na vás nezaútočí ani jediným úderem –“

„Paks –“

„Ticho, Suriyo. Vykoupit vás je má volba, takže jste v tomhle vázáni mou přísahou. Vezměte si zbraně a vraťte se do paláce. Střezte svého pána na jeho cestě a už nic neříkejte.“ Přejížděla pohledem z jedné tváře na druhou. „Všichni – rozumíte?“

Phelanovy oči se zaleskly. „Paks, nemusíš to dělat. Nechápeš –“

„Promiňte, pane, ale chápu – možná víc než vy. Už nejsem váš voják. Teď následuji Nejvyššího a Girda, ochránce bezmocných, po cestách, na které mě povolají. Prosím vás, nedělejte mi to poslání těžší, než je.“

Uklonil se, jak jen mohl. „Lady, stane se, jak říkáš. Ale když jsem král –“

„Tak mluvte, jak žádá čest krále,“ dokončila Paks a pevně opětovala jeho pohled. Potom znovu pohlédla na kněze. „Po ty dny, kdy bude platit náš obchod, je nebudete obtěžovat.“

„Nebudeme.“

„Potom u Girda a Nejvyššího přísahám, že až je uvidím svobodné a ozbrojené, podřídím se vám bez boje po dobu pěti dní a nocí.“

„Rozvažte je,“ přikázal jeden z kněží.

„Počkejte,“ pravila Paks. Zarazili se. „Žádám ještě jednu věc. Odnesou mou výzbroj, aby Girdova zbroj nebyla znečištěna ve vašem doupěti.“

„Nemám námitek,“ odpověděl odměřeně kněz. Kývl a strážci jim rozvázali pouta. Garris se svezl k zemi. Suriya a Selfer se ho s námahou snažili zvednout. „Je mrtvý?“ zeptala se Paks.

„Ne úplně,“ odvětil zachmuřeně Selfer. Paks se pomodlila, Liartovi kněží by jí jistě nedovolili, aby se Garrise dotkla a vyléčila ho. Ucítila odliv síly, jak se u léčení často stávalo, a Garris poté dokázal s podporou ostatních dvou stát. Suriya na ni pohlédla a pomalu kývla. Když všichni dostali své zbraně, Paks promluvila znovu.

„Pojďte sem – ke vchodu – a já se odzbrojím.“ Lieth a Phelan ji co nejlépe hlídali, zatímco odkládala své zbraně a zbroj. Složila všechno na úhlednou hromádku, přikryla ji před zvědavýma očima pláštěm a zasunula do ní Girdův medailon.

Potom si stáhla Phelanův pečetní prsten a podala mu ho. „Váš prsten, pane. Vezměte si svůj královský meč a mějte ho od této chvíle po ruce. Lieth, mé věci si vezme velemaršál Seklis. Pane, musíte okamžitě odejít.“

„Paks –“

„Girdovo milosrdenství vám, pane králi.“ Paks se uklonila. Phelan kývl a vyrazil uličkou, Lieth jim střežila záda. Paks se dívala jen natolik dlouho, aby viděla, jak mizí za komínem, potom se otočila k ostatním. Ti se nepohnuli.

„Udivuje mě, jak jsou girďané důvěřiví,“ podotkl jeden z kněží. Paks mlčela. „Podle všeho, co vím, by ten muž mohl sloužit našemu Pánovi.“

Nato se Paks zasmála. „Znáš paladiny lépe, než abys tomu věřil. Kdyby byl zlý, věděla bych to. Ve *tvém* srdci čtu docela dobře.“

„Dobrá,“ odvětil mrazivě kněz. „Jen si ho pozorně přečti, paladine, a uč se strachu.“ Kývl a z obou stran k ní přistoupili muži s meči. „Pamatuj na svou přísahu, hlupačko. Slíbila jsi, že půjdeš bez boje.“

Paks cítila, jak se jí sevřel žaludek. Na okamžik se její mysl i tělo rozechvěly strachem. Potom se však uklidnila a postavila se jim čelem. „Jak jsem přísahala, tak učiním. Přikazují mi to Nejvyšší a Gird, jeho služebník.“

Oba kněží se rozesmáli. „Můžeme nabídnout pěkné představení! Mít na hraní paladina je zábava, která se naskytne jen zřídka – a mít takového, který přísahal, že nebude klást odpor, je ještě vzácnější.“

Paks neodpověděla, a když ji obklopili ozbrojení muži, stála klidně. Nikdo z nich se jí chvíli ani nedotkl, protože se obávali jejího světla, ale když jim kněz ostře poručil, začali ji postrkovat přes dvorek ke dveřím. Jakmile byla uvnitř, kněží ji popadli a hrubě ji přirazili ke stěně chodby. Její světlo se vytratilo. Ve stejnou chvíli ucítila, že jí útočí na srdce, ale věřila, že žádné zlo se jí tak nemůže dotknout. Hlídači jí svázali ruce za zády a kotníky silnými řemínky a bolestivě je stáhli. Potom ji vlekli chodbou a pak další, dolů po strmém schodišti, kde každý schod zanechával na těle modřinu, průchody širokými i úzkými, až téměř upadla do bezvědomí.

Cesta skončila ve velké místnosti osvětlené loučemi, zpola

zaplněné klečícími uctívači. Hlídači Paks postavili a podepřeli ji mezi sebou, aby viděla rozlehlost místnosti a věci na blízkém pódiu. Byly dost hrozivé, Paks už takové viděla dříve. Nikdy odtud nevyjde. Zemře tu, a co horšího, budou ji při tom pozorovat, popichovat a vysmívat se. Pokusila se myslet na něco jiného – cokoliv – a ucítila na zádech teplé a měkké pošťouchnutí, jako by do ní strčil její ryzák. Když se před ní postavili kněží, věděla, že na její tváři není znát strach.

Pak ji představili čekajícímu davu; uslyšela jejich reakci, nádechy – napůl ustrašené, napůl v očekávání dalšího. Paladin – zasáhnou bohové? Kněží je však uklidnili: ta hlupačka se sama podvolila. Její bohové se do toho nebudou vměšovat. Paks uviděla radostné a škodolibé pohledy, vlhké rty, pootevřená ústa. Zezadu se na ni výsměšně zazubila tmavovlasá žena, mohla to být Barra. Jak kněží mluvili dál, viděla, že se do síně trousí další a další lidé, přitahovala je ta zvěst a zůstávali kvůli potěšení. Do úst jí vnikla kyselá pachuť. Polkla a modlila se.

Na rozdíl od svého utrpení v Kolobii si většinu toho, co se událo během následujících pěti dnů a nocí, jasně pamatovala.

Podle očekávání začali tím, že z ní servali šaty a rozházeli je kolem, zatímco dav se na pobízení kněží smál a povzbuzoval. Paks upírala pohled přes jejich hlavy na zadní stěnu síně. Jeden kněz ji začal hrubě osahávat, mačkal ji a štípal, jako by byla tažný kůň na prodej. Přidal se i druhý, udeřil ji do tváře rukavicí pobitou plíšky a silně ji štípl do ňader.

Pak zavolali uctívače, aby šli blíž. Povzbuzovali je, aby si všichni sáhli, plácli nebo štípli. Byly to jen maličkosti, ale o nic méně nepříjemné. To čiré nepřátelství, které z toho cítila – to množství šklebících se tváří, cizích lidí, kterým nikdy neublížila a oni se pochechtávali a hihňali, když jí přejížděli svými špinavými prsty po obličeji, dloubali ji do žeber nebo sahali mezi stehna. Nedokázala si představit, že by byla takovým člověkem, někým, koho by něco takového těšilo. Co z nich mohlo udělat to, čím byli?

Jeden mladík natáhl ruku a zatahal ji za vlasy, to k podobné zábavě inspirovalo i další. Jeden jí vytrhl osamocený vlas, ostatní si jich vzali plnou hrst a tahali znovu a znovu.

Škubali jí vlasy, posmívali se, když sebou trhla, a dívali se po kněžích, jestli to schvalují. Paks cítila, že jí po tváři stéká první krev – někdo ji prstenem zdobeným drahokamem schválně škrábl přes čelo. To však kněží zarazili.

„Ještě ne," okřikli ho. „Pán má na ni mnoho času, otroku, a větší um než ty. Krev zatím prolít nesmíte, otroci – buďte poslušní, jinak vás stihne jeho trest." Muž před Paks zbledl a pokusil se svůj krví potřísněný prsten ukrýt. Kněz se zasmál. „Myslíš, že ho schováš před naším Pánem, hlupáku? Navíc sdílíš naši představu – jen příliš spěcháš. Ochutnáš její krev později – buď poslušný." Postavil se před Paks a přitiskl jí ostnaté hledí své helmice do obličeje. „A co ty, paladine? Ještě se nebojíš? Nezačínáš litovat svého obchodu?"

„Ne." Ke svému překvapení měla hlas pevnější než údy. „Nelituji toho, že jsem se řídila pokyny svého pána."

„Teď ti dáme pokyny my," odvětil a něco naznačil strážím. „Viděla jsi tresty ve Phelanově armádě. Uvidíme, jak se ti budou líbit naše." Při těch slovech ji hlídači přitiskli zády na malý, do pasu vysoký blok a její pouta na zápěstí protáhli hákem na podlaze pódia. Jeden z nich jí opřel pěst o hruď a dva jiní jí stlačili kolena k zemi a roztáhli je od sebe. Paks cítila, jak se jí napínají zádové svaly. Kněz, který mluvil, ji pleskl po napjatém břiše a znovu se zasmál. „Trápilo tě, když tě naši sluhové tahali za vlasy? V tom ti ulevíme, paladine – nebudeš mít nic, za co by se dalo tahat. Znáš výraz *tinisi turin*?" Dav se poslušně zasmál a druhý kněz k ní přistoupil s břitvou. „Možná není tak ostrá, jak by se ti líbilo," začal. „Ale má jisté – výhody – pro způsob, jakým děláme věci my." Při těch slovech škubl za její cop a břitvou hrubě zajel do hustých vlasů. Za okamžik cop odpadl. Paks cítila, jak se jí roztřepené konečky cuchají, na hlavě ji zastudil chladný vzduch. Kněz odešel. Když se vrátil, přinesli s ním dva pomocníci malý koš na oheň, který už viděla, a břitva rudě žhnula. „Tahle dobře řeže," řekl a zlehka ji přiložil k jejím žebrům. Paks se snažila neucuknout. Než jí však oholil hlavu a ochlupení, což na její kůži zanechalo spáleniny, silně citlivé na chladný vzduch, celá se chvěla. Přihlížející si povídali a smáli se jako lidé, kteří sledují kejklíře na vesnické pouti. Kněz, který ji pozoroval, kývl.

„Naučíš se zoufalství, milý paladine. Už nyní se dějí věci, které jsi neočekávala. A teď tě ocejchujeme Liartovým znamením, abys pocítila jeho vládu na vlastní kůži.“ Jeden ji chytil za uši a znehybnil hlavu, potom se sneslo dolů žhavé železo ve tvaru kruhu s rohy. Chvíli jí ho drželi před očima a potom přitiskli na čelo. Když zasyčelo, na okamžik cítila chlad a poté pronikavou bolest v hlavě. Z očí jí vyhrkly slzy, potlačila výkřik. Kněz se zasmál. „Teď jsi Liartova. Můžeš zůstat tady, zatímco se budeme věnovat jiným věcem, které si žádají Pánův dotyk.“

Paks neviděla nic z toho, co se stalo dál. Snažila se ze všech sil ovládnout své vlastní reakce. Slyšela volat nějaké jméno a někdo v davu vykřikl. Následoval rozruch – vydělený hlas, ten patřil chlapci, a jiný, který prosil, to byl mužský hlas, starší. Kněz přednesl nějaké obvinění. Paks nezachytila slova, ale poznala to podle tónu. Potom se znovu ozval chlapecký hlas – vydělený a stoupající až k bolestnému výkřiku. Slyšela rány – nejspíš bičem – a další výkřiky, potom vzlykající mužský hlas. Znovu hlas kněze – chladný, nadutý a přikazující, a pak opět mužský, podrobující se. Kněz se vrátil k ní, chytil ji za obě uši a zvedl jí hlavu tak, že viděla zkrvavené dítě, které viselo za zápěstí.

„Vidíš? Když takhle jednáme s dětmi, představ si, o kolik horší to bude s tebou.“

„Girdovo milosrdenství tomu chlapci,“ promluvila tiše Paks. „Ochránce bezmocných mu dopřeje klid.“

Kněz její hlavu prudce pustil. Následovalo několik mučení – opakované palčivé rány prutem, políčky a rány obušky a důtkami. Potom ji odvázali, hodili ji na podlahu, kopali do ní, dloubali a znovu ji bili. Ne natolik, aby jí něco zlomili, ale točila se jí z toho hlava a bylo jí špatně. Dav po celou dobu přihlížel a posmíval se jí, kdykoliv vykřikla. Paks se v duchu soustředila na Girda a Nejvyššího, na magický oheň, který pro ni rozdělal kuakgan, na pocit doteku koňského čumáku na zádech.

Pak ji postrčili na pódium, kde visel chlapec. Ten sebou teď házel a sténal. Z jeho těla ukapávala na podlahu krev. Strážní ho odvázali a odhodili stranou. Paks sebou trhla při dutém žuchnuti, které jeho tělo vydalo při nárazu na podlahu,

a zamumlala další modlitbu za něj. Kněz jí vlepil políček. „Modli se za sebe, hlupačko! Nebo ještě lépe, pros o milost našeho Pána, který ti teď jediný může pomoct.“

„Nejvyšší vládne všem bohům,“ odvětila ke svému překvapení Paks. Kněz pokynul pochopům a ti ji za provaz, jímž měla svázaná zápěstí a který přehodili přes příčné břevno, vytáhli nahoru. Málem jí to vykloubilo ramena. Strážci jí rozvázali kotníky, roztáhli jí nohy, přivázali je ke stranám konstrukce a potom tahali za provaz tak dlouho, až celá její váha spočívala na zápěstích.

„Ty nejsi bohyně,“ řekl menší kněz, „a proto má nad tebou náš Pán nadvládu – nebo to chceš zpochybňovat?“

Pot stékal Paks do očí a pálil ji. Vydechla: „Jsem Girdův paladin – váš otrokář nade mnou nemá žádnou moc.“

„Gird ti teď nepomůže, paladine,“ ušklíbl se kněz. „A už nikdy nevezmeš do ruky meč, když ti vykloubíme obě ramena a necháme je tak.“

„Ne že by tím naše dovednosti končily,“ přidal se druhý. „Při tom, jak jsi svázaná, můžeme udělat cokoliv – a ty tomu nemůžeš zabránit.“

Paks mlčela, nemohla ani pořádně dýchat. Bolest jí křivila ramena a záda, popáleniny a šrámy, které ji předtím tak bolely, teď sotva cítila. Jak je to dlouho? A kolik ještě zbývá?

„Ukážu ti to,“ řekl kněz. Začal jí rukou v rukavici přejíždět po těle, nejprve jemně, jakoby v parodii na hlazení milence. Dav se hlasitě smál, když své pohyby pro jejich pobavení schválně přeháněl. Potom začal prsty prohmatávat její tělo a nalézal body, které vystřelovaly ostrou bolest. Nedokázala to vydržet – musela se zmítat – ale kvůli tlaku na ramena nemohla ani to. Brzy těžce dýchala, lapala po dechu, upadala do přívalů bolesti, které ji v duchu vrátily do té noci, kdy byla napadena v hostinci. Potom kněz odstoupil a čekal, až se její dech zklidní. Pak začal znovu. A znovu. Napotřetí omdlela.

Když přišla k sobě, měla ruce přivázané nad hlavou k rohům stejného dřevěného rámu a menší kněz poučoval dav.

„– vidíte? Není třeba mrzačit nebo zabíjet – ne na začátku. Vědět, kde se dotknout a jak silně, je umění. Nebo vědět, například, které dítě je otcovým oblíbencem.“ Odmlčel se, v

davu vládlo ostražité ticho. „Vědět, jak mnoho trestat.“ Další dlouhé ticho. „Někteří z vás by však tohoto Girdova paladina už zabili – a zkazili tak našemu Pánovi mnohahodinové potěšení. Dívejte se a učte se – užívejte si s námi moc, kterou má náš Pán nad *celým* lidstvem. Ani staří hrdinové a světci nemohou uchránit tohoto paladina před bolestí. Můžeme dělat cokoliv – naprosto cokoliv – a nic se nám nestane, jak vidíte. Náš Pán má moc – a jedině on. Náš Pán se dělí o vládu se svými otroky, když jsou poslušní. I vy můžete mít moc dokonce i nad paladinem. Sledujte – učte se – dělejte, co říkáme, a můžete paladina přinutit krvácet a křičet. A když nám podlehne i paladin, o kolik snáze pak obyčejný člověk?“

Jako šelma se výhružně procházel po přední straně sálu a Paks viděla, že ti v prvních řadách o kousek couvli a obezřetně ho sledovali.

„Jakou moc chcete? Peníze? Máme její zlato. Krev? Tu máme všechnu – uvidíte, jak kane pro naše potěšení. Chtíč? Dostanete možnost. Nebo samotnou nadvládu? Uvidíte, jak se plazí před námi a před těmi z vás, které vybereme, aby nám pomáhali. Náš Pán má moc – skutečnou moc – a vy ji můžete sdílet. Všichni ostatní jsou nakonec bezmocní – bezmocní jako tenhle paladin. Báli byste se jí kdysi, když měla velký meč a krásnou zbroj?“ Z jeho hlasu kapalo opovržení. Dav se zavrtěl, ale zřetelně neodpověděl. „Ano, přiznejte to! Na ulici byste se jí báli – ano, báli, vy bezcenní otroci! Možná byste se před ní hrbili – ale podívejte teď. Visí tu, svázaná a bezmocná. To, co má, má proto, že jsme jí to nechali.“ Máchl rukou k Paks, oči některých jeho ruku sledovaly, až se střetly s jejím pohledem, a rychle se odvrátily.

„Ty – *ty* tam ve třetí řadě – mohl bys ji oslepit, co? A *ty* – ty bys jí mohl uříznout uši. Kdo by vás zastavil, kromě našeho Pána? Kdo by vás mohl potrestat, kromě našeho Pána? Kdo stojí o vaše služby, kromě –“ odmlčel se. Z davu se rychle ozvala odpověď: „Pána – Pána – *Pána*.“

Tváře, které Paks viděla, byly stažené strachem, už nelačnily po představení tak jako předtím. Litovala je.

„Ano. Náš Pán – Liart Silný. Nesmíte nikdy vyslovit jeho jméno, bezcenní otroci, dokud nepřistoupíte k jeho oltáři a

neodpřisáhnete mu dát svou duši. Ale víte, kdo to je.“ Zvedl ruku se zaťatou pěstí.

„Pán,“ ozvala se odpověď.

Kněz si všiml, že má Paks otevřené oči, a znovu přistoupil k ní. Vyrovnaně jeho pohledu čelila.

„Ty jsi ještě s námi, milý paladine?“ zeptal se ten vyšší.

„Nejvyšší je stále s námi všemi,“ odpověděla. Někdo v davu zabučel a ostatní se rozesmáli. Menší kněz natáhl ruku a pohladil ji po bocích.

„Když vidím tvé jizvy, mám dojem, že v tvém případě neodvádí dobrou práci,“ podotkl. „Skoro bych si myslel, že tě někdo už našemu Pánu dával.“

„Ne,“ odpověděla nedbale Paks, „to bylo Achryino dílo.“

Vrazil jí pěst do břicha. „Nevyslovuj její jméno nahlas, neřáde.“

Paks zalapala po dechu. „Vy – se jí – *bojíte*?“

Následoval další úder, který jí vyrazil dech, a další do obličeje. Jeden z kněží sebral bič s ostny, který použil na chlapce, a ukázal jí ho. „Tohle tě naučí něco o našem Pánovi – je ráznější než snovačka pavučin.“ Švihl ji přes tělo, pak přes nohy a obešel ji. Pět rychlých úderů jí rozseklo kůži na zádech. Paks po nich začala stékat horká krev a odkapávala z nohou. Zaťala zuby, aby se obrnila proti prudké bolesti. Než odezněla, přišli s dalším mučením – horkým řetězem, který opatrně drželi v kleštích. Nejprve jí ho obtočili kolem pasu, potom postupně kolem každého stehna. Paks cítila pach škvařící se kůže, *svojí* kůže.

Kněží znovu začali po skupinách zvát dav, aby se jejího mučení zúčastnil. Muži začínali být vzrušení. „Ještě ne,“ zarazil kněz šátrání rukou v kalhotách. „Počkejte si na to – ale pokračujte a užijte si, co můžete.“ Přejížděli prsty po jejích jizvách a šrámech od biče, strkali je do všech otvorů. Viděla, jak si jeden muž olízl prst poté, co ho namočil v její krvi. Z toho pomyšlení se jí dělalo špatně. Kněz se zasmál. „Dobrá, co? Je to krev jako každá jiná – ochutnejte.“ Několik dalších to udělalo. Paks si krátce vzpomněla na to množství vojáků, které zabila – krev, kterou prolila – ale nikdy ji neochutnala, nikdy neviděla, že by vojáci byli tak svévolně krutí. Přesto poznala, že někteří zúčastnění jsou vyděšenější než jiní –

neměli z jejího mučení žádnou radost, klopili oči a měli ztuhlé tváře. Zdálo se jí to jako dlouhá doba, než kněží poručili davu, aby se vrátil na svá místa.

Vyšší kněz zvedl železo, které se rozpalovalo v koši na oheň, a zamával jím.

„Teď, když máš na sobě Liartovo znamení, musíme udělat něco horšího než jen ohrozit tvou krásu. Když ti způsobíme hluboké popáleniny tady –“ Dotkl se vnitřku jejího stehna, celou nohou jí projela bolest, „– už se možná nikdy neprojedeš na koni, ani neprojdeš.“ Nohu měla v jednom ohni.

„Jsou i jiné způsoby,“ pronesl konverzačně ten menší. „Kdybychom ti je ukázali všechny, obávám se, že bys nedokázala ocenit um, který se v nich skrývá. Možná bychom ti to měli předvést jinak –“ pokynul strážným. Paks si nevšimla, kam odešli. Brzy se vrátili a táhli s sebou dívku, kterou Paks nikdy neviděla. Vypadala tak na šestnáct a podle šatů to byla něčí služebná. Byla svázaná, měla roubík a vyděšené oči. Jakmile jí kněz roubík hrubě strhl, vykřikla.

„Sklapni!“ Vlepil jí políček. „Jestli ještě vykřikneš, tak ti –“ Nedokončil svou výhružku, protože dívka potlačila své výkřiky a sledovala ho očima plnýma slz. Obrátil se k Paks. „Čas od času si hledáme své oběti na ulicích – tahle dívka okouněla v jedné uličce, a protože jsme někoho potřebovali, tak jsme si ji – vypůjčili.“ Při těch slovech dívka otočila hlavu a uviděla Paks. Oči jí v panice téměř vylezly z důlků a začala se divoce zmítat. Jeden ze strážných jí zkroutil paži a dívka přestala. „Teď mi dovol, paladine, abych ti nabídl další obchod.“

Paks mlčela.

„Jsi vázána přísahou, že budeš snášet pět dní a nocí – nebo řekněme, že teď už jen pět dní a čtyři noci – potěšení našeho Pána, ať budou jakákoliv. Ale pokud odsouhlasíš, že náš Pán vládne nade všemi, pak nebudeme muset ničit této dívce končetiny, abychom ti ukázali rozsah našich dovedností. Jestli však stále trváš na tom, že tvoji bozi – ať už jim říkáš jakkoliv – jsou mocnější, pak tě budeme muset jejím prostřednictvím poučit o tvé slabosti. Nejmenovala jsi snad Girda ochráncem bezmocných? A netvrdila jsi, že jsi jeho paladin? Ano. Ale ty, paladin toho takzvaného ochránce

bezmocných, nemůžeš tuto dívku zachránit nijak jinak než jménem našeho Pána.“

„Prosím –“ Dívčin hlas byl slabý, ale hleděla Paks přímo do očí. „Nenechte je –“

Paks odvrátila oči, přelétla pohledem dav, potom kněží a stráže a nakonec pohlédla zpět na dívku. „Ne,“ odpověděla vyrovnaně. „To neudělám.“

„Takže si začínáš užívat naši zábavu?“ zeptal se vyšší kněz. „Ráda bys viděla víc, co?“ Někdo v davu se zahihňal.

„Ne,“ zopakovala Paks. „Nedělá mi potěšení rozdávat bolest, nebo se dívat, jak to dělá někdo jiný.“ Dívka znovu otevřela ústa, ale Paks promluvila první. „Nemohu se zříci svých bohů, dítě. Budu se za tebe modlit – aby tě Gird a Nejvyšší ochránili, utěšili a posílili a aby ti Paní míru nakonec přinesla klid – ale Pán těchto otroků je zlý a nebudu ho velebit.“

„Pak bude trpět kvůli tobě,“ odvětil vyšší kněz.

„Ne. Jestli jí ublížíte, bude trpět kvůli vám. Já nejsem mučitel, *vy* ano.“

„Ale mohla bys to zastavit a odmítáš jí pomoct.“

„Opravdu?“ Paks vyloudila úsměv, který vypadal jako prasklina v jejím obličeji. „*Mohla bych* to zastavit? Mám důvod věřit vašemu slovu? Dokud jsem tu spoutaná, můžete si dělat, co se vám zlíbí – a vám se líbí páchat zlo. Kromě toho je váš Pán ubohý chlapík, velkým se nazvat nedá. Liart Silný, to tedy ano! Vhodnější by bylo Liart Zbabělec!“

„Girdova děvko!“ Vyšší kněz znovu popadl ostnatý bič a uštědřil jí dvě rány, než ho druhý chytl za ruku.

„Je silnější, než sis myslel, bratře. Nutí svými posměšky ke spěchu. Uvažuj – když omdlí, odpočine si.“

„Neomdlí.“ Vyšší kněz přejel rukou po krvácejících šrámech, potom si ji otřel o Paksin obličej a olízl. „A když ano, přidáme každou hodinu, kdy bude v mdlobách, k času jejího obchodu. Tvá krev chutná sladce, paladine. Zanedlouho okusíme i tvé tělo.“ Otočil se zpět k dívce a jeho hlas se uklidnil.

„Je několik způsobů, jak zmrzačit tělo a nezabít, paladine. Některé jsou… umělečtější… než jiné. Představ si třeba tenhle –“ Kleštěmi vytáhl z koše oblázek o velikosti pěsti. „Rozžhavený kámen. Když se přiloží k vnitřní straně kloubu –

řekněme kolena – a přiváže se tam, propálí se hluboko, jizvy se stáhnou a noha se zkřiví. Nejlépe to funguje na koleno, rozkrok, loket a podpaží, samozřejmě při výběru odpovídající velikosti kamene –“ Strážní přitiskli dívku obličejem k zemi a vyhrnuli jí sukně. Pak kněz přiložil rozpálený kámen zezadu k jejímu kolenu, strážní dívce k němu rychle přitiskli nohu a pevně ho tam přivázali silnými řemeny. Její výkřiky se začaly ozvěnou odrážet od kamenných stěn. Hlídači ji pustili, přeřízli jí pouta na rukou. Dívka sebou začala házet na podlaze, křičela a chňapala po své noze.

Paks se zvedl žaludek. Nemohla udělat nic. Zavřela oči, snažila se soustředit na Girda a modlit se. Slyšela však výkřiky davu, který se nyní posmíval zmítající se dívce. Něco Paks zatahalo, až jejím tělem projela vlna bolesti. Otevřela oči a uviděla, že jí dívka svírá kotník a snaží se vytáhnout po Paksině těle vzhůru. „Prosím!“ žadonila. „Prosím – zastav je!“

„Nemohu –“ zamumlala Paks. „Ale Gird ano.“

„Ne! Ty –!“ vykřikla dívka a začala ji drápat. „Nepomůžeš mi – *proklínám tě* –!“ Vrhla se vzhůru a cloumala s Paks v poutech sem a tam. Potom se zhroutila, stále křičela. Paks zavrtěla hlavou, v očích ji pálily slzy. Jako by se jí srdce v hrudi zastavilo. Kněží počkali, dokud dívčiny výkřiky nepřešly ve vzlykot, pak ji strážní opět přitiskli k zemi, přeťali řemeny a natáhli jí nohu. Naposledy vykřikla, když kopancem kámen uvolnili. Zanechal po sobě na její noze dvě ošklivé spáleniny, a když se vykutálel na podlahu, lpěly na něm kousky doutnající tkáně.

„Tak co, paladine – ochránil Gird *ji*?“ Vyšší kněz dloubl do vzlykající dívky nohou. Paks neodpověděla. Bojovala s temným zoufalstvím, které na ni sesílal Liart, představovala si, jak král jede na východ, obklopen svými panoši. Nechtěla, aby za to svou bolestí platil někdo jiný, ale ani tak svého obchodu nelitovala. Po dlouhém tichu se kněz zeptal: „Myslíš si, že ochrání tebe? Budeš s takhle pokroucenou nohou dobře bojovat, Girdův paladine? Nebo si představ svou paži – tu, ve které držíš meč – staženou jizvami.“ Dotkl se prohlubně jejího lokte a podpaží, Paks se zachvěla. „Vidím, že chápeš. Takže nemusíme spěchat s tím, abychom ti to předvedli.“

Otočil se ke strážím. „Tuhle svažte a nechte ji být, budeme ji chtít později.“

„Ne,“ ozvala se Paks.

„Ne? Ty se odvažuješ tu rozkazovat? Nebo souhlasíš s tím, že náš Pán je vládcem?“

„Nesouhlasím. Říkám vám, abyste jí už neubližovali – nic vám neudělala.“

„A co? Nás to baví – a tebe to učí poznávat svou bezmoc. Můžeš ji zachránit pouze tím, že přijmeš našeho Pána za svého.“

Paks se pomodlila a pokusila se vyslat na dálku co nejvíc léčivé síly, jak to udělala s Garrisem. Jenže Garrise znala, použila na něj léčení už dříve. Ta dívka byla cizí. Ucítila uklidňující dotyk na své hlavě, jako by ji pevná, ale něžná ruka na okamžik kolébala, ale nic, co by naznačovalo, že dívce pomohla. Neviděla jí do tváře, ale její vzlyky utichly a zdvihající se a klesající záda se zklidnila.

Nějaký čas ji nechali viset před davem. Všimla si, že se počet přihlížejících mění. Někteří přicházeli a odcházeli, aby se po nějaké době vrátili. Čas od času k ní opět přistoupili kněží a mučení se opakovalo. Jednou se pokusili probrat služku a zjistili, že je mrtvá. Odtáhli její tělo stranou. Paks si nebyla jistá plynutím času. Bolest a žízeň ji mátly. Kdykoliv upadla do dřímoty, probudili ji, takže toužila po odpočinku více než po čemkoliv jiném. Potom dav znovu zhoustl.

Strážní zapálili nové lampy a přidali pronikavě vonící kadidlo. Kouř se začal převalovat sem a tam. Paks ho pozorovala, zpola u vytržení nad složitými obrazci, které, jak se jí zdálo, v oparu viděla. Dokázala neposlouchat kněžova slova, dokonce si v duchu odříkávala deset bodů Girdova kodexu. Když k ní však znovu přistoupili, její soustředění zakolísalo. Sevřel se jí žaludek a měla pocit, jako by její jazyk byl na ústa příliš velký. Dva strážní přeřízli řemeny, které jí poutaly zápěstí, a strčili do ní. Přepadla kupředu a s omračující silou narazila do podlahy. Sotva si uvědomovala, když jí přeťali i řemeny na kotnících a na podlahu s žuchnutím dopadly její nohy.

Úleva v ramenou trvala jen několik okamžiků. Hlídači ji popadli za ruce a odtáhli k hrubému kamennému oltáři, který

stál uprostřed pódia. Znovu ji přivázali za zápěstí a kotníky, hrubě opracovaný kámen ji dřel do rozdrásaných zad. Vyšší kněz jí položil na břicho plochý kámen. Ustoupil a druhý kněz jí položil podobný kámen na hruď. Paks čekala. Váha kamenů byla nepohodlná, ale ne bolestivá, tedy kromě míst, kde se dotýkaly spálenin. Velice se jí ulevilo, že má hlavu konečně opřenou a že váha těla už nespočívá na jejích pažích. Pak se jí do rukou začala vracet krev a na několik minut měla pocit, jako by jí je někdo strčil do ohně. Kněží zavolali dav.

„Ukážeme vám mučení, které vydrží dlouho pouze silné oběti, jako je tahle," řekl první. „Budeme na ty kameny přidávat zátěž, pokaždé několik těžkých článků řetězu, až se bude moct sotva nadechnout. Pak ji začne mučit samotný čas, až jí nakonec dojde dech. A vy tomu pomůžete. Dáte něco našemu Pánovi a pak vaším jménem přidáme články."

Každý člověk, který prošel kolem, hodil do hrnce minci nebo dvě, řekl hodnotu a strážní odmotávali těžký řetěz z klubka na podlaze. Přidávali článek po článku, jeden, dva, nebo tři naráz podle toho, kolik přispěli uctívači. Jeden obtloustlý muž v hedvábném rouše věnoval velký stříbrňák a na Paksinu hruď tím přidal naráz dvanáct článků.

Váha kamenů tlačila její záda do oltáře. Paks sotva popadala dech, a to ještě neprošla ani polovina davu. Když se snažila držet hruď roztaženou, přidali články na spodní kámen a nutili ji tak dýchat i bránicí. Zrak se jí zakalil. Zavřela oči a soustředila se jen na dýchání. Slyšela hlasy kněží, ale nerozuměla jejich slovům. Už nepřidávali žádné články řetězu. Bojovala o každý nádech. Vzduch jí sípavě vnikal do hrdla a zase unikal. Obličej jí zmáčela studená voda, začala se dusit, snažila se odkašlat si, ale nemohla. Než úplně ztratila vědomí, odstranili její mučitelé několik článků. Potom sledovali, jak bojuje s menší vahou. Když ji vyčerpalo i to, odstranili několik dalších článků.

Toužila po odpočinku, po spánku, ale s tou vahou nedokázala usnout. Kdykoliv začala upadat do dřímoty, nemohla dýchat. Opět neměla představu, jak dlouho to trvalo. Každý bolestivý nádech jí připadal vzdálený hodinu od předešlého. Slyšela hlasy a řinčení kovu, jak si s ní hráli, odebrali článek

nebo dva a zase je vrátili zpět. Cítila i jinou bolest, když do ní kněží a uctívači dloubali, plivali na ni a snažili se vyprovokovat nějakou reakci, ale vše, na čem skutečně záleželo, byl vzduch. Bojovala o něj a snažila se ho nasát do plic, zatímco váha kamenů a řetězu ho z nich příliš rychle vytlačovala.

Jak její mučení pokračovalo, částí své mysli si uvědomovala rozdíl mezi tímto a předešlými zajetími, které prožila. Té noci ve vévodových kobkách se tak utápěla ve svém neštěstí, že si neuměla představit nic horšího než Stammelův hněv. Ta bolest byla skutečná a ten strach tak zdrcující… ale stejně skutečnou bolest a strach cítí i dítě, když ho bodne vosa. Dítě, ztracené v tom okamžiku, si nedokáže představit, že ta bolest, skončí, nebo že by nějaká bolest mohla být horší. Dospělí už vědí víc. Cítila soucit s tím dítětem, kterým byla, sklíčená v temnotě, samotná, vystrašená a přesvědčená, že její šance stát se hrdinkou tím navždy vzala zasvé. A jak ji Korrynův trest šokoval svou krutostí! Chvěla se celé dny při představě, že to ji mohli zbičovat a ocejchovat místo něj. Dost špatné už bylo být svlečena na veřejnosti.

Od toho se dostala k odolnosti vojáka, naučila se zahánět bolest a strach vztekem a vzdorem, spojovat naději s odplatou. Takový spravedlivý hněv jí dobře posloužil proti Siniavovi, nebo se to alespoň zdálo, když pomstila smrt svých přátel. Tatáž zlost ji však v Kolobii zradila a vehnala do spárů zla. To rozpoložení si pamatovala až příliš dobře, temný hněv hraničící s šílenstvím, mnohem méně nevinný ve srovnání s panickým strachem zbitého rekruta. Pod ním byly stejné dětské obavy, skryté, ale neovládané, snaha způsobovat stejnou bolest, jakou trpěla.

Znovu, jako mnohokrát předtím, se jí v duchu vynořila představa jejího dětského snu, jasná postava v zářivé zbroji, která sedí na vzpínajícím se koni a mává mečem. Objevovala se a mizela, měnila se v přívalech bolesti a slabosti, stejně jako se před jejím duševním zrakem měnila během těch několika uplynulých let. Nyní viděla i stinnou stránku té představy, temné klubko obav, které ten sen přivedlo k životu. Bezmoc, pokoření, bolest, osamělá smrt a pak už nic – toho se

obávala a právě z toho strachu vzešel sen o moci, svobodě, nedostižné síle a odvaze. *Jí* se to nikdy nestane, protože ona bude hrdinkou, tou s mečem, tou, která je nad takovým utrpením.

A teď tu leží svázaná a bezmocná před svými nepřáteli, kteří se těší z její bolesti, jako příklad Liartovy moci, jak říkají. Jako příklad, který má přispět ke strachu a nenávisti, jako důkaz toho, že ten sen o slávě byl falešný – nemá žádnou moc, žádný zářící meč ani vzpínajícího se koně, žádnou ochranu ani pro sebe.

Představa jejího snu se však ustálila a nevybledla. Nikdo nechtěl být zraněný, nikdo nechtěl být obětí takových krutostí, jakými teď trpěla. Její obavy byly stejně běžné jako chuť soli nebo medu, stejně prospěšné jako touha po pohodlí nebo po lásce. Tolik se naučila od kuakgana. Teď konečně přijala to, že má na takové obavy právo. Nemusela je zapírat, pouze se ovládnout.

Viděla, že v tom se její sen naplnil. Postavila proti strachu vidinu moci, která nebyla zcela sobecká – moc chránit nejen sebe, ale i jiné. A tu vidinu – jakkoliv neúplná v současnosti byla – stálo za to následovat, protože nevedla pryč od strachu, jak by tomu mohlo být u snu o vládě, ale zpět do něj. Obraz jejího života – jak ho viděla, zřetelný, vzdálený a namalovaný zářivými barvami – obraz jejího života byl jako spletitá píseň, nebo jako způsob, kterým kuakgan mluvil o propletených stromech hájku. Dole rostly kořeny toho snu, zapletené do strachu a zoufalství, živené smrtí jejích přátel, kostmi silných a krví živých. A vysoko nahoře byl odraz toho snu, zářící na slunci jako prapory nebo kvetoucí stromy na jaře. A stát se tím praporem, nebo takovou kvetoucí větví, znamenalo živit se stejnými obavami, znamenalo to zvládat je, ne odmítat.

Předtím sama sebe neznala, když se však tyto myšlenky konečně spojily, vytvořily finální obraz a ukázaly jí tak v duchu, jakou se stala. Jako by v ní bylo několik já, záhadně oddělených, a přesto spojených. V jejím těle bylo uvězněné to dítě, kterým byla, a každé nové mučení vnímalo jako vlnu nesnesitelné bolesti, každý výkřik jako nové ponížení. Ostřílený voják v ní soucitně přihlížel, když její tělo dalo průchod vy-

čerpání a bolesti, jak by to udělalo každé tělo. Necítil kvůli tomu stud, když to bylo vidět, slyšet, nebo cítit, protože to se mohlo stát každému a ona nikdy nic takového nikomu neudělala. A někdo jiný, novější, v ní odmítal vojákovu taktiku vzdoru, hněvu a pomsty a hledal ve svém strachu, aby našel spojení s těmi kolem ní, aby našel způsob, jak ovlivnit ty vyděšené mučitele, ty, kteří ještě zcela nepropadli zlu.

V těch vzácných přestávkách, kdy kněží nekázali davu a nechali ji, aby se vzpamatovala před dalším mučením, si připadala podivně bezstarostná. Ne že by necítila bolest nebo strach, ale necítila potřebu reagovat na strach starými způsoby. Necítila žádný hněv, zášť, ani touhu po pomstě, nic než lítost nad těmi, kteří musí vyhledávat tak odpornou zábavu, protože nemají žádnou lepší naději, ani odvahu couvnout. Všechno se jí to stalo – vše, čeho se obávala, veškeré újmy na jejím těle, vše, kvůli čemu se chopila meče, aby tomu předešla – a sama s tím souhlasila. Ne proto, že by to bylo správné, něco takového není nikdy správné. Ne proto, že by si to zasloužila, takové zneuctění si nezaslouží nikdo. Souhlasila, protože taková, jaká byla, *mohla* souhlasit a svým souhlasem zničit moc strachu nad sebou i ostatními. Mohla svým vlastním tělem dokázat, že moc strachu vychází zase jen ze strachu a že větší moc dokáže ze stejných temných kořenů nalézt cestu ke světlu.

Její klid a odevzdanost vytvořily uprostřed toho násilnického místa ostrůvek dobra. Nejprve si ho všimli jen kněží a vrhli proti němu příval násilí. Nebyla to však křehká ocel, aby ji zlomili, ani krystal, který by mohli roztříštit, ale pevný tok síly, který nepřerušil ani její nepravidelný dech, ba ani její výkřiky. Klid se šířil z jejích šedých očí, v nichž nebylo ani stopy po zášti vůči těm, kteří jí plivali do tváře nebo ochutnávali její krev, a z jejího hlasu, který mohl křičet bolestí, a přesto nevyslovil jedinou kletbu a mezi výkřiky stále pevně schvaloval veškeré dobro.

Přihlížející nemohli popřít její zranění – viděli je vznikat, pomáhali je způsobovat. Nemohli popřít krev, její pach, lepkavost, její slanou chuť na tolika jazycích. Nemohli popřít zápach spáleného masa, pohledy na zranění potažená strupy, na mrtvou službu, na chlapcova zbitá, krvácející záda. Její

klid nevycházel z nějaké nenarušitelné ochrany, protože trpěla vším, co jí dělali. Dívali se na znásilnění panny, vysmívali se jizvám vojáka i tomu, jak se zalévají čerstvou krví. Naslouchali křiku paladina, který jim kněží slíbili.

A přesto k nim necítila zášť, přesto se nebála, přesto nepřestávala mluvit, když se jí dostávalo dechu na slova, o tom, že nakonec zavládne spravedlnost Nejvyššího. Kněží na ni křičeli hrozby, slibovali jí další muka, zuřili a zkoušeli předstírat, že jim to nevadí. Ticho se šířilo jako jezírko, které se rozlije nad novým pramenem, když skončí období sucha.

Lidé z davu jeden po druhém utichali, nebo se přidávali k posměchu s menším nadšením. Byla koneckonců tak malá, tak polámaná… mysleli na své sestry, sestřenice, přítelkyně a známé, které se mohly ocitnout na jejím místě, kdyby tam nebyla ona. Mysleli si, že budou cítit zadostiučinění, až uvidí paladina, jednoho z hrdých a mocných, na dně. Znali však její příběh z roku, kdy se krajem šířily kruté drby o její zbabělosti. Byla jen dcerou sedláka, narodila se do chudoby. K čemu bylo dokazovat hanbu ovčákově dceři, která hanbu už poznala? Někteří z nich byli vojáky a poznávali jizvy, k jakým obyčejný voják přijde v tvrdé službě. Při pohledu na lámané zjizvené ruce jiného vojáka si nepřipadali o nic statečnější. A ti, kteří se předtím smáli, když se dívali na znásilňování panny – a dokonce i ti, kteří se dychtivě připojili – teď přejížděli pohledem od mrtvé služebné k ní, cítili soucit s oběma a hanbu, že v takové bolesti mohli nalézat potěšení. Nepředstavovala pro ně žádnou hrozbu – jak ji kdy mohli za nějakou hrozbu považovat? Paladinové bezmocné nikdy neohrožovali. Hrozba byla jinde, v těch, kteří se pyšnili Liartovým rohatým kruhem a oháněli se ostnatými biči a rozpálenými řetězy.

Nálada davu se pomalu měnila a lidé v náhlém strachu ustupovali, když kněží obrátili své zbraně proti některým z nich. Nevolili si je tak docela náhodně, ale vybírali si ty, kteří se pomalu, neúprosně odvraceli od velebení krutosti a začínali cítit nejasný soucit s trpícími. Hodinu po hodině, zatímco pochodně dohořívaly a byly měněny za nové, zatímco se den změnil v noc a ta opět v den, pak opět den v noc a ta v další

den, začínali přihlížející pomalu a bezmyšlenkovitě přicházet na jiný obraz světa.

To všechno si Paks sotva uvědomovala. Přinejlepším věděla, co musí udělat a proč, ale ty chvíle jí připadaly vzácné. Bolest stíhala bolest a občas i její nové chápání selhávalo a nechávalo ji, aby se zmítala v sebeznechucení nebo zoufalství. Většinou se soustředila na odmítání hněvu a zášti, přijímala bolest jako nezbytnou část něčeho, co si kdysi dávno zvolila. Když jí lámali ruce, každou kost při zvláštním mučení, bojovala proti svému starému strachu ze zmrzačení. Přimkla se k naději, že pokud přežije, bude stále celá, schopná bojovat. Věděla však, protože to prožila, že byla něčím víc než jen paží, která drží meč. Mohla žít a být Girdovým paladinem, i kdyby jí nezbývalo nic než dech, nebo mohla zemřít stářím, celá, a nebýt vůbec ničím. Ten rozdíl tkvěl v ní, *byl* ona, byl tím, čím se stala, a nikdo kromě ní to nemohl změnit. Znásilnění, kterého se předtím obávala jako zcela neznámého ublížení a mučení, nebylo ničím jiným než fyzickou bolestí, o nic horší než jiné. Nic neztratila, protože nic neměla, nikdy se k ničemu nepropůjčila, ani nedoufala v tento druh potěšení. Zdálo se jí, že k ní ve snu přišla Alyanya a utěšovala ji, ale hranice mezi snem, představou a realitou byly tou dobou už příliš nezřetelné na to, aby si to pamatovala jasně.

Potom ji znovu zvedli, aby ji viděl dav. Sál byl přeplněný uctívači, kteří přišli, aby zhlédli konec představení. Na příkaz kněží ji strážní hodili na podlahu.

„Připouštíš, že ti poroučí náš Pán?“ zeptal se jeden z kněží a dloubl ji do obličeje špičkou boty.

„Patřím Girdovi,“ odvětila s úsilím Paks. Její hlas byl zřetelnější, než by bývala považovala za možné.

„Jsi jen kus masa. Jsi oběť, kterou si náš Pán žádal,“ prohlásil kněz chladně. „Jestli neuznáš našeho Pána, už se pro tebe žhaví kameny.“ Paks mlčela. „Chceš být bezmocný mrzák?“ naléhal.

„Ne,“ odpověděla Paks. „Ale chci být Girdův paladin.“ Opět ucítila na hlavě lehký dotyk a mezi ní a její bolestí se vynořil konejšivý závoj.

Kněz si odfrkl. „Girdův paladin! Krvavý cár příliš hloupý

na to, aby pochopil pravdu! Pak budeš trpět, Girdův paladine, přesně jak si přeješ.“

V nohách jí vybuchla bolest, když jí do kolenních jamek položili rozpálené kameny a pevně jí k nim nohy přivázali. Sevřela pěsti, na zlomené kosti na rukou si vzpomněla až pozdě. Bolest byla hrozná, bezvýchodná. Zvracela a snažila se nekřičet.

„A co teď, paladine? Kde je teď ochrana tvého pána?“ Kněží ji zvedli za obě ruce a přenesli jí tak váhu těla na kolena.

„Nejvyšší je vládcem,“ vydechla Paks. „Gird mi tu pomohl, nezklamala jsem.“ Cítila, že padá, a ochotně se zřítila do temnoty.

Strážní mezi sebou drželi zkrvavenou trosku. Lidé v davu cítili spálené maso a chvěli se, závěrečné kázaní kněží ani neposlouchali. Co myslela tím „nezklamala jsem“? Paladinovi visela hlava ochable na hrudi, na čele se jí černalo Liartovo znamení. Potom kněží pokynuli a hlídači ji otočili. Vyšší kněz přeřízl provazy kolem jejích nohou, chodidla jí s tupým úderem dopadla na zem. Kněz kleštěmi vytrhl kameny z kolenních jamek spolu s kusy kůže, které se k nim přiškvařily. Jejich zápach se šířil celým sálem. Paladin se nehýbal, ani nekřičel, možná byl mrtvý. Na okamžik se nikdo nepohnul ani nepromluvil.

Potom ti vpředu uviděli něco, čemu odmítali uvěřit, ale i přesto v hrůze couvli. Spálené krvavé díry po kamenech zmizely, stejně jako se vlna přelije po kresbě v písku a vymaže ji, nezůstalo po nich ani stopy, žádná jizva. Při pohybu v davu se kněz otočil, uviděl to a zůstal na to nedůvěřivě zírat. Zranění se jedno po druhém zacelovala a před zraky přihlížejících se měnila v netknutou pleť. Prst po prstu získaly její znetvořené ruce znovu svůj přirozený tvar. Oba strážní ji s výkřikem pustili a uskočili od ní. Jeden kněz zaklel a zdvihl bič, ale když jím máchl, bič se od Paksina těla odrazil a zasekl se do jeho vlastní zbroje. Druhý tasil zubatou dýku a bodl, ale její čepel se zkroutila. Paks tam ležela nehybná a nedotčená.

Nyní v sále zavládl zmatek. Ti vzadu chtěli vidět, co se

stalo, přední řady se zoufale snažily uniknout Girdovu hněvu, o kterém si byli jistí, že přijde. Kněží zavolali jiné hlídače, kteří Paks zvedli. Hlava jí stále visela – ale všichni uviděli, že uprostřed čela se jí už nečerná Liartův symbol. Místo něj tam zářil stříbrný kruh, jako by byl součástí její lebky. Při tom pohledu jako by se Liartovi kněží scvrkli, odvraceli od svatého symbolu Nejvyššího své maskované tváře. Vyděšení hlídači by ji bývali pustili, ale kněží začali vykřikovat takové oplzlosti, že překřičeli i hluk davu, a poslali je s jejím tělem pryč stejným vchodem, kterým ji předtím přivedli. Potom rozehnali dav s hněvem, kterým však nedokázali zastřít svůj vlastní strach.

V doupěti zlodějského cechu zavládl chaos, panika a rozkol. Ti, kteří to viděli, se snažili přesvědčit ty, kteří to neviděli. Někteří se rozprchli do ulic, ale temná noc, chlad, prudký vítr a neúprosné hlídky královské gardy je zahnaly zpět do známých doupat, ještě více vyděšené. Frakce se rozpadaly, staré hádky znovu vypukly a ke slovu přišla ocel a škrticí šňůry. Ti, kteří odnášeli tělo paladina za městské hradby, ho zabalili do těžkého kabátu a nesli ho velice opatrně. Pečlivě se mu vyhýbali pohledem, protože nechtěli vidět, jestli léčivý zázrak pokračuje. Dychtili dostat tu hrůzu pryč ze svého území.

A ve všech Girdových hospodářstvích se až do rozbřesku konaly vigilie.

Kapitola osmadvacátá

Když té temné noci Kieri Phelan odjížděl z Vérelly, zuřila v něm bouře bezmocného hněvu a pocitu marnosti. Padl do zajetí lstí, kterou měl prohlédnout – do pasti ho zavedla

prosba jednoho z jeho veteránů. Byla to hloupost a neomlouval sám sebe tím, že ho rozptýlily události toho dne. Byl králem Lyonye – ale to přece neznamenalo, že si může dovolit nechat svou mysl kdesi bloudit. A pak ho osvobodil – přestože si nedělal žádné naděje – jiný veterán. Paksenarrion, nyní Girdův paladin. Osvobodila jeho i panoše, ale sama se stala vězněm. Souhlasila, že po dobu pěti dní strpí jakékoliv mučení, které pro ni Liartovi kněží připraví. A on na to přistoupil, protože nemohl dělat nic jiného. Ona dohodla s liartovci výměnu a její přísaha ho zavazovala. Zavrtěl se v sedle. Byl rád, že výraz jeho tváře skrývá temnota. Co si musí všichni myslet o králi, který obětuje paladina, aby si zachránil vlastní život?

A přesto – musel připustit, že Paks měla pravdu. Nyní věděl, kým je – právoplatným dědicem trůnu Lyonye, půlelfem, kterému jeho dědičné právo upřel únos otrokáři. Nikdo jiný nemohl udělat to, co musel udělat on – obnovit rozedraný taig Lyonye a spojenectví elfů a lidí a vyčistit lesy od vlivu zla. Lyonye potřebovala svého krále – *jeho* – a on nemohl paladinovi odepřít právo splnit jeho poslání až do konce. Ale Paksenarrion, která mu byla drahá jako vlastní dcera – pomyšlení na to, že je v jejich rukou, mu rvalo srdce. Vše, co viděl během těch více než třiceti let válčení, se k němu té noci vrátilo a ukázalo mu, co Paks musí snášet.

Přinutil se myslet na své plány. Když vykoupila jeho život, musí toho využít. Selfer už bude touto dobou daleko na sever od Vérelly. Jede zostra, aby se setkal s Dorrininou kohortou a přivedl ji. Sama Dorrin pro ně bude mít ve Vérelle připravené čerstvé koně a královský glejt a budou ho následovat. Kostvan souhlasil, že nechá projít Arcolina, pokud k tomu dojde, a dá pozor pro případ, že by se Parguňané pokusili jeho nepřítomnosti nějak využít. Přemýšlel o budoucnosti. Nepřátelé určitě udeří, než se dostane do Chayi – ale kde? Ne na pozemcích Mahieranů, které jsou blízko Vérelly, ani v malých baronátech Abriss nebo Dai. Na východ od nich, na panství Verrakajů? Na hranici? V Lyonyi? Přemítal nad tím, co mu Paks říkala o Achryině vlivu – někteří ho považují za krvežíznivého žoldáka. Neměl v duchu žádnou představu o tom, kudy vede říční cesta. Vždy když jel na jih navštívit

Halveriky, dal se pod Pěticestím na východ, projel Sládkomostím a Verrakajům se úplně vyhnul.

V Západních Zvonech velemaršál s Phelanem zastavili, vzbudili maršála Torina a předali mu Paksiny věci. Seklis mu toho moc nevysvětloval a maršál Torin, ospalý a zmatený, se neptal. Kieri se naposledy, jak se domníval, dotkl lesklé zbroje a modlil se ke všem bohům, aby Paks mohla být ušetřena nejhoršího. Když odjížděli, objevily se na obloze na východě první známky svítání. Kolem Phelana se chvěla zem pod silnými údery kopyt dvacítky těžkých válečných ořů. Za nimi jela lehčí zvířata pěších bojovníků a lučištníků a potom kolona se zásobami. Kierimu se zvlnila ústa při vzpomínce na to, jak zásobovací kolonu komentovala Dorrin. Vadila by mu víc, ale jejich pomalost dávala Dorrin větší šanci na to, že je dostihne. Přemýšlel, kolik mil už urazil Selfer na cestě, kterou zná ze všeho nejlépe – jak mění koně, narychlo do sebe lije hrnek teplého čaje, opět vyráží na cestu a před ním se táhne Havraní hřeben, který musí zdolat.

Jak se rozednívalo, Kieri se rozhlédl kolem sebe, aby viděl, jak jeho doprovod vypadá na denním světle. Na dvaceti mohutných šedivých válečných koních jelo dvacet rytířů v plátových zbrojích s kopími a meči. Těžcí koně už byli zpěnění, jejich hlavní předností byla síla, ne vytrvalost. Dvacet pěšáků jelo v sedlech šedáků mnohem menších než váleční koně, jejich výzbroj tvořily krátké meče a štíty zavěšené u sedel. Deset jízdních lučištníků na stejných lehkých koních mělo krátké prolamované luky severských nomádů, které se daly používat pěšmo i v sedle a také se výborně hodily do lesů. Všichni byli oblečení v růžové a stříbrné nebo šedé, královských barvách Tsaiy. Desítka jeho vlastních lidí byla oděna v hnědé a bílé, Phelanových barvách, a seděli na stejně zbarvených koních (jak to Dorrin udělala? napadlo ho). Vedl je Vossik. Královští panoši Lyonye, které až na Garrise sotva znal, se mu drželi nablízku a nesli královský praporec Lyonye. Doprovázeli ho ještě dva maršálové – velemaršál Seklis a maršálka Sulinarrion, oba v girďanských barvách, modré a bílé, jejich hruď a pláště zdobil Girdův srpek. Za nimi jela zásobovací kolona – sluhové, zásoby, více než čtyřicet dalších zvířat, na kterých Tsajská královská garda trvala.

Kieri se rozhlédl po veliteli kohorty královské gardy. Setkal se s tím mužem předešlého odpoledne, než vyjeli z paláce, ale nemohl ho mezi ostatními rytíři poznat. Muž si však všiml jeho pohledu, navedl k němu svého koně a uklonil se.

„Můj pane? Přejete si odpočinek?“

Kieri se téměř rozesmál, ale povedlo se mu to skrýt. „Ne, sire Ammerline. Jsem zvyklý na delší jízdy, než je tahle. Chtěl jsem se vás zeptat, jaký je váš obvyklý cestovní řád.“

Ammerlin se zachmuřil. „Nu – jen zřídka cestujeme někam daleko, jsme koneckonců královská garda a držíme se s princem. Měli bychom brzy nechat koně vydechnout, pane. Jestli mají dojet daleko –“

„Myslím, že Lyonye je daleko,“ odvětil Kieri. Připadalo mu, že se plazí – člověk by tu vzdálenost stejně rychle ušel pěšky – ale nebyl tak hloupý, aby hnal jiného muže za hranice jeho velení. Ammerlin se v sedle uklonil.

„Děkuji, pane.“ Vrátil se do čela kolony, promluvil s trubačem a ten zatroubil rychlý signál. Kieri dal rukou signál Vossikovi a jeho desítka na místě zastavila, zatímco královští gardisté se trousili k ostatním.

Velemaršál Seklis se na něj zazubil.

„Udělal jste to schválně.“

„Velemaršále, má kumpanie nezná jejich signály.“

Seklis se zasmál. „Můj pane, vaše kumpanie by udržela stejný rozestup bez jakéhokoliv signálu – nemohla i teď?“

„Mohla,“ odvětil Kieri. Ammerlin se k němu vrátil, pěšky. „Jak dlouho budeme odpočívat?“ zeptal se Kieri.

„Asi čtvrt hodiny, pane. Musím zkontrolovat nákladní zvířata a ujistit se, že všechno dobře drží. A každý jezdec prohlédne svého koně.“

„Pak se trochu projdu.“ Kieri sesedl a zjistil, že Lieth už drží otěže. „Jsi rychlá,“ řekl jí s úsměvem.

Sklopila oči. „Ne dost, můj pane králi.“

Věděl, co tím myslí. Myslela na to předešlé odpoledne, kdy všichni padli do zajetí. Položil jí ruku na rameno. „Lieth, nebudu tě žádat, abys na to nemyslela – já sám na to myslím stále. Ale potřebuju, aby byli moji panoši ostražití – teď a tady – proto tě prosím, abys myšlenky na tu událost odsunula

do koutku. Nevyčítej si nic kvůli minulosti – všichni jsme někdy někoho zklamali.“

Pohlédla mu do očí, své měla zalité slzami, ale kývla. „Už o tom nebudu mluvit.“

„*Budeme* o tom mluvit, Lieth – před celým dvorem Lyonye – ale nejprve se tam musíme dostat.“ Při těch slovech vyloudila na rtech úsměv a Kieri zamířil na zasněžený okraj cesty, podupávaje přitom nohama. Suriya a Garris ho obklopili každý z jedné strany, a kdykoliv se otočil, uviděl nedaleko za sebou Vossika.

Zastávka trvala déle než čtvrt hodiny, protože některá nákladní zvířata potřebovala znovu upevnit náklad. Kieri krotil svou rozmrzelost, ke zjevné úlevě Ammerlina. Velemaršál Seklis tak zdrženlivý nebyl. „Říkal jsem si, Ammerline, jak můžete do bitvy dorazit včas, a teď vidím, že nemůžete.“

Ammerlin zrudl. „Dokážeme to, když je to poblíž Vérelly, ale –“

„U Girdovy lopaty, chlape, ještě nejste ani dobré čtyři hodiny od Vérelly!“

„Ale museli jsme si sbalit na cestu –“

„Troufám si tvrdit, že výprava do Luapovy pevnosti s sebou vezla méně věcí než vy, a to se očekávalo, že bude pryč rok,“ opáčil Seklis.

„Velemaršále,“ řekl tiše Kieri a zavrtěl hlavou. Seklis ztichl a Ammerlin rozzlobeně odkráčel. „Nerozčilujte ho,“ domlouval Kieri Seklisovi. „Budeme potřebovat jeho náklonnost, až nás nepřátelé napadnou.“

„Myslíte, že to udělají?“

Kieri pokrčil rameny. „Proč by mě jinak nechali jít? Podle Paksenarrion – a dává to smysl – mě na trůně Lyonye nechtějí dvě zlé mocnosti. Nejsem si jistý, proč mě nezabili hned, ale musejí to mít v úmyslu a na téhle cestě je k tomu nejvhodnější doba.“

„Tak proč jste nepočkal ve Vérelle na svou kumpanii?“

Kieri na něj úkosem pohlédl. „Velemaršále, kdybych přivedl celou kumpanii – a bozi vědí, jak by mě to teď povzbudilo – myslíte si, že bych dostal svolení projít s ní přes území Verrakajů? A co by si pomysleli Lyonyjci, až bych tam dorazil, prohlásil se za jejich vládce a měl kolem sebe své

osobní vojáky? A co by se stalo na severu, kde moje kumpanie stojí mezi Tsaiou a severským nebezpečím? Ne – to by nešlo.“ Seklis a Sulinarrion přisvědčili. „Jak víte, požádal jsem o svolení přivést jednu svou kohortu – a dostal jsem ho. Když bude královská garda tak pomalá, Dorrin nás může dostihnout, ještě než dojedeme na hranici.“

„Jak rychle cestují?“ zeptala se Sulinarrion.

„Budou ve Vérelle tři dny poté, co vyrazí,“ odpověděl Kieri a zazubil se, když uviděl, jak se zatvářili. „Na koních, samozřejmě.“

„Na jakých?“ otázal se Seklis, když popadl dech. „Létajících koních?“

„Ne – ale ani na válečných. Na dobrých, spolehlivých zvířatech, původem od nomádů. Jsou ošklivá jako noc, ale nohy mají jako kámen.“

„Co používáte na přepravu zásob?“ zeptala se Sulinarrion.

„Pro jednu kohortu? Obvykle deset mul na týdenní cestu. Dvojnásobek, když to má být rychlá cesta. Víc jich beru, když hodně bojujeme, protože nerad někde nechávám své raněné. Když je to nezbytné, pronajmu si vozy a muly je táhnou.“

„Uf.“ Zdálo se, že to na Sulinarrion udělalo dojem. „Takže něco z toho, co se ke mně doneslo z Aarenis, by mohla být pravda.“

„Záleží na tom, co jste slyšela.“

„Že vaše kumpanie zvládla pochod od horního Immeru do Cortes Andres za necelých dvanáct dní, a to včetně bojů.“

Kieri si to spočítal na prstech. „Z Ifossu do Cortes Andres nám to trvalo deset dní. Neměli jsme však žádné vozy, dokud jsme nezajali na severní hranici Andressatu nějaké Siniavovy muže. Ale nebyl to špatný pochod – zeptejte se tady Vossika.“ Usmál se na seržanta a maršálové se obrátili na něj. V odpověď na jejich otázky zavrtěl hlavou.

„Ne, maršálové, můj pán má pravdu. Šli jsme většinou přes náhorní plošiny a bylo to snadné. Řekl bych, že ten pochod lesem nebo přes Cilwan byl horší.“

„Tam to bylo tím počasím,“ podotkl Kieri, „a také jsme s sebou měli nějaké raněné. A co ten poslední úsek ve Fallo?“

Vossik se zazubil. „Na ten bych nejradši zapomněl, pane.

To zpropadené bahno – ty zatracené cesty ve Fallo snad neměly dno a na polích stála voda. Tehdy nám připadalo, že ten pochod trvá celou věčnost.“

Ammerlin se vrátil a prkenně se Kierimu uklonil. „Můj pane, až budete chtít, jsme připraveni vyrazit.“

„Děkuji vám, sire Ammerline,“ odvětil Kieri. „Než pojedeme dál, rád bych se seznámil i s ostatními rytíři – zjišťuji, že lidi, které jsem viděl na denním světle, pak snadněji poznám.“

Ammerlin se mírně uvolnil. „Jistě, můj pane.“ Zavedl Kieriho ke skupině rytířů, kteří čekali na pokyn k nasednutí. Kieri si s každým potřásl rukou, povšiml si jejich síly a jasně patrného odhodlání.

„Je tomu už dlouho,“ řekl, „co jsem někam táhl s těžkou jízdou, proto jsem toho hodně zapomněl. Sire Ammerline, musíte mi povědět, kdy by měli koně odpočívat a co se musí udělat. Kumpanie pěchoty na koních se přesouvá zcela odlišně.“

Ammerlin opět o něco roztál. „Můj pane, je mi líto, že nemůžeme jet rychleji. Princ říkal, že vaše cesta je naléhavá a nesnese odkladu. Vím, že nás maršálové považují za změkčilé, ale –“ poplácal svého koně, „– tihle chlapíci nebyli nikdy chovaní na rychlost nebo vytrvalost. V boji nablízko jsou však mocnou obranou, dokážeme smést lehčí jízdu, aniž bychom se od vás příliš vzdálili. Pravda, nemůžeme najet na kumpanii těžké pěchoty s píkami, ale –“

„Jestli na takovou narazíme,“ odvětil Kieri, „budeme ji muset objet. Věřte mi, oceňuji, že se mnou princ poslal takový doprovod. Ale abychom toho využili co nejlépe, musíte mi občas poradit.“

Zdálo se, že Ammerlina přešel hněv už docela. „Nu, můj pane, mohou jet celý den pomalu, nebo chvíli rychle. Mezi tím je nutné volit. Já bych na nich jel krokem – to jsou jen o málo pomalejší než lehcí koně – a nechal je odpočinout alespoň každé dvě hodiny. A v poledne bych jim samozřejmě dopřál delší oddech.“ Kieri počítal, aniž by hnul brvou, a začínal si být jistý, že je Dorrin dostihne ještě před hranicí. „Když se na nich pokusíme jet rychleji,“ pokračoval Ammerlin, „třetina z nich během dvou dnů zchromne a co pak?“

Nechat je na místě, pomyslel si Kieri, ale nahlas to nevyslovil. Věděl, že je bude potřebovat.

„Dobrá," řekl nakonec, „uvidíme, jak daleko dojedeme. Nebudu trvat na rychlosti, pokud to nebude třeba – doufám, že to chápete."

„Ano, pane." Ammerlin se tvářil mnohem šťastněji.

„Pokud jde o cestovní pořadí –" začal Kieri.

„Ano, pane?"

„Co poslat nějaké lučištníky napřed jako zvědy?"

Ammerlin se zatvářil výmluvně. „No – pane – když chcete. Ale nacházíme se teď na pozemcích Mahieranů – není to potřeba."

„To je pravda, ale budeme na to aspoň zvyklí potom – až se ocitneme na jiných panstvích."

Ammerlin nad tím chvíli uvažoval a kývl. Kieri mu zamával, vrátil se ke svému koni a nasedl. Sledoval, jak lučištníci dostávají rozkazy a vyjíždějí vpřed.

„Tak to dává větší smysl," podotkl Garris po jeho boku.

„Nejsou zvyklí pohybovat se na nepřátelském území," odvětil Kieri.

Když byla cesta dost široká, jeli váleční koně po pěti vedle sebe. Jejich čtyři řady jely před ním a panoši. Následovalo deset jeho lidí (vysvětlil ostatním, že se musí držet poblíž něj, protože nemají svého velícího důstojníka) a pěšáci na koních. Když teď lučištníci jeli jako zvědové, nákladní zvířata byla přímo za lehkými koňmi gardy. Kieri se cítil nesvůj, protože přes čtyři řady mohutných koní neviděl. Svou kumpanii vždy vedl sám, nebo měl vpředu spolehlivé zvědy.

Když se na noc zastavili v Magenu, Kieri už věděl, že jim bude trvat nejméně deset dní, než dorazí do Harway na hranici. Ammerlin souhlasil. Připomněl jim, že když doprovázeli princova mladšího bratra na Verrakajův lovecký zámeček, trvalo jim to deset dní tam i zpět. Na maršálovo pozvání se Kieri, královští panoši a zbylí dva maršálové ubytovali v magenském hospodářství a po večeři si stěžovali na pomalý postup.

„Můj pane, budou mít spoustu času rozmístit velké vojsko –"

„Já vím. Proto Paksenarrion chtěla, abych spěchal. Ale

chystají se mě napadnout – ať už velkou silou nebo ne – a potřebuju vojáky.“

„Co použít gardisty z některého blízkého hospodářství?“

Kieri zavrtěl hlavou. „Měl bych zatahovat tsajské gardisty do bitvy kvůli ochraně krále Lyonye? Ne. Pokud se rozhodnou bojovat, uvítám je – ale nemám právo je povolávat.“

„Kromě toho ne všechna hospodářství by mohla nějak výrazně pomoci,“ odvětil maršál Hagin. „Velemaršál asi netuší, že některá hospodářství na východě téměř zanikla.“

„Ne – kdybych to býval věděl, něco bych s tím udělal.“ Seklis se zamračil. „V čem je problém?“

„Nevím. Slyšel jsem různé věci od podomních obchodníků a tak – a všichni víme o problémech poblíž Konhaltu – a území Verrakajů.“

„Vévoda Verrakai nikdy nepatřil k mým příznivcům,“ pronesl nevzrušeně Kieri. Maršál Hagin si odfrkl.

„Prosím za prominutí, pane, ale to je dost mírně řečeno. Ale není ještě tak špatný jako jeho bratr. Ten – !“

„Já tvrdím, že když se budeme po takové krajině plazit po jediné dobré cestě, budou mít čas postavit armádu –“ bouchl Seklis pěstí do opěrky křesla.

„Ale ne moc dobrou,“ odvětil Kieri. „Co mohou udělat nejvýš – podívejme se na to z nejhorší stránky.“

„Verrakajové mohou postavit tři kohorty svých vojáků,“ řekl Seklis. „Pro začátek.“

„Promiňte, velemaršále, ale v tuto roční dobu nedostanou do pole více než dvě kohorty,“ opáčila Sulinarrion. „Mám sestřenici, která se provdala do rodiny Verrakajů.“ Trvala na tom, a tak začali uvažovat, jaké další síly by proti nim mohli shromáždit. Odhadem půl kohorty vojáků z Konhaltu, které by převezli přes řeku, a možná nějaké místní sedláky, špatně vycvičené, ale hrozivé svým počtem.

„A co Parguňané?“ zeptal se Kieri. Ztuhli a upřeně se na něj zahleděli. Pokračoval: „Parguňané mě nebudou chtít na lyonyjském trůně z několika důvodů. Před lety jsem porazil Sagona Západňana – použil jsem k tomu armádu někoho jiného, ale velel jsem jí. Vědí, že budu silný král a oni nebudou mít možnost něco získat. A nenávidí elfy.“

„Ale to by znamenalo válku mezi Pargunem a Tsaiou," ozval se Hagin. „Riskovali by to?"

„Kdyby mohli zaútočit a zase se stáhnout – třeba s tichým souhlasem Verrakaje – možná by to válku neznamenalo. Koneckonců nejdou po tsajském králi."

„Hmm. Myslíte, že by je Verrakai nechal projít?"

„Ano – a také by na ně všechno svalil."

„Byli by Parguňané natolik hloupí, aby na to skočili?" zeptala se náhle Lieth.

„Myslíš, co by tím získali? No, nemuseli by se mnou pak zabývat – a nemají mě rádi. A možná by jim Verrakai dal, nebo slíbil, něco jiného. Opěrný bod na této straně hranice? Zlato? Nevím ale, kolik kohort Parguňanů by mohl Sagon přesunout, kdyby chtěl."

„Mohl by projít přes Lyonyi?" otázala se maršálka Sulinarrion královských panošů.

„Ne, aniž by vyvolal skutečné problémy," odpověděl Garris. „Máme posádky všude podél řeky – už to zkoušeli."

„Sagon Západan má prý osm kohort," přemítala Suriya. „Ale polovinu z nich má rozmístěnou na severozápadě –"

Kieri se rozesmál. „Ano – a já jsem ten důvod, proč je tam má. Takže zbývají čtyři a troufám si tvrdit, že natolik blízko, aby nás mohly potkat, nejsou více než dvě. Takže to máme – dvě kohorty Verrakajů, dvě kohorty Parguňanů – zajímalo by mě, kdo jim bude velet – a nanejvýš jedna kohorta z Konhaltu. Co Liart, maršálové? Kolik uctívačů přivede?"

Velemaršál Seklis se zachmuřil. „Byl bych řekl, že ve Vérelle žádní liartovci nejsou, pane. A přesto tam byli. Gird ví, kolik se jich skrývá v lesích."

Kieri zavrtěl hlavou. „Nechali králíky utéct, společníci, s vědomím, že mají psy. Ale asi netušili, že tihle králíci mají zuby." Ostatní se zasmáli. „Pravda, pane," odvážil se maršál Hagin, „vy máte pověst lišáka, ne králíka."

„To věru ano, maršále, a než skončíme, budu mít ještě horší," usmál se Kieri. „Ale vzmužme se. Ačkoliv proti nám, zhruba sedmdesáti, stojí čtyři nebo pět jejich kohort, možná nečekají, že za námi jede ještě jedna má kohorta. Dvě proti čtyřem už zní lépe. Navzdory tomu, jak pomalu náš doprovod

postupuje, soudím, že ti váleční koně odvedou svou práci, až dojde k bitvě.“

„To doufám.“ Velemaršál Seklis dlouze vzdychl. „Jestli mě omluvíte, pane, rád bych se v hospodářství pomodlil –“

„Připojím své modlitby k vašim, velemaršále, pokud směřují tam, kam si myslím.“ Okamžik všichni mlčeli a mysleli na zajatkyni, která je osvobodila a umožnila jim odjet. Čekala ji druhá noc mučení.

Probrala se prochladlá a rozbolavělá v šedivém kalném světle, které způsobilo, že zapochybovala o svých smyslech. Nějaký čas si nebyla jistá, jestli je živá nebo mrtvá. Šedivou mlhu a chlad rozhodně neočekávala. V duchu se jí míhaly útržky snu – něčí ruce, teplé a laskavé, rozháněly křeče v jejích svalech. Chraplavý hlas, postupem času vlídnější, uklidňoval její obavy. Ten však zmizel. Cítila kolem sebe prostor, jako by byla venku na jakémsi otevřeném prostranství, ale neviděla nic než mlhu. Několikrát zamrkala. Potom se zkusila pohnout. Podrážděné svaly a klouby zaprotestovaly. Popadla dech a zkusila to znovu. Citlivou hlavu jí zakrývalo něco měkkého a teplého. Podařilo se jí zvednout ruku, nahmatat strniště dorůstajících vlasů, kápi, která je zakrývala, a malé boule a řezné rány; trhla sebou, když se jich dotkla. Zkoumala prsty dál a nahmatala raneček, který jí podpíral hlavu, plášť, jenž zakrýval její nahotu. Když si dala ruku před obličej, viděla ji. Alespoň nebyla slepá.

Znovu pohnula nohama. Byly ztuhlé. Nedokázala určit, zda od ležení na chladné zemi, nebo od mučení. Dokázala je však natáhnout, a když si přejela rukama po místech, kam její mučitelé přiložili rozpálené kameny, žádná zranění nenašla. Rukama pohybovala bezbolestně, jako by nikdy neměla zlomené kosti. Namáhavě se postavila a olízla si oteklým jazykem suché rty. Zaslechla vzdálené zvuky – vrzání kol povozu a bučení krávy. Zmrzlou zem zakrýval slabý sněhový poprašek. Našla raneček, který měla pod hlavou. Byly to šaty – její vlastní, roztrhané strážemi. Někdo je neuměle vyspravil, přišil dřevěné knoflíky namísto rohovinových a roztrhaná místa zazáplatoval kusy podivné látky. Pod nimi ležel balíček s chlebem a masem a čutora. Paks ji od-

zátkovala a ochutnala, co je uvnitř – čistá voda. Napila se a trhla sebou, když jí chladná tekutina protekla rozbolavělým hrdlem. Potom odhodila plášť a rozechvělá zimou se nasoukala do svých šatů. Neobtěžovala se prohlížet a všímat si, co se zahojilo a co ne. Jakmile se znovu zabalila do pláště, pokusila se přemýšlet.

Určitě byla naživu. Nedokázala si představit posmrtný život, v němž by našla své staré šaty spravené, některé modřiny stále tmavé a ošklivá zranění zcela vyhojená. Byla naživu a volná, podle zvuků někde mimo město, a šaty a jídlo jí tam zanechal někdo přátelsky naladěný. Pomalu rozžvýkala kus masa, bolely ji čelisti. Byla naživu, volná, oblečená a sytá – co víc by mohla chtít? Napadlo ji několik věcí. Třeba teplo by bylo příjemné. A zajímalo ji, co se stalo. Zajímalo ji, kde je, co je za den a kde je král – to všechno. Zavrávorala. Neznámý dobrodinec jí neopatřil boty. Vzpomněla si, že její boty věznitelé rozřezali. Měla punčochy, ale v zimě by jen v punčochách daleko nedošla.

Vestoje si uvědomila, že je níž než okolní terén, nacházela se v širokém příkopu nebo proláklině. V mlze se nejasně rýsoval svah. Udělala tím směrem několik toporných kroků. Potěšilo ji zjištění, že vůbec může chodit. Na zemi poblíž uviděla něco tmavého. Odbelhala se tím směrem a málem zakopla o mrtvolu.

Ležela zhroucená na zemi, už vychladlá, tvář měla v tajuplném světle šedivou jako kámen. Paks na ni zírala, vyvedena ze svého nejistého klidu. Tu tvář by měla znát. Lehký větřík, který vál prohlubní a okrádal ji o to málo tepla, co si vytvořila, rozčechral mrtvé ženě černé vlasy. Barra. Tělo bylo oblečené v rudém oděvu, který zářil i v tomto světle – rudý plášť a rudá tunika, přehozené přes černé kalhoty a boty. V ruce ještě držela meč. Paks ztuhlé tělo opatrně obrátila, při tom sebou trhla bolestí. Z hrudi Baře trčela dýka, z krku druhá. Tunika byla ztmavlá zmrzlou krví. Paks polkla ledový kámen, který se jí vytvořil v hrdle. Pohlédla na zem. Všude kolem byl sníh rozrytý a potřísněný špínou a krví. Zlehka se dotkla jílců dýk a potom boků svého pláště. Nahmatala tenké kožené pochvy, do kterých se dýky přesně hodily.

Zachvěla se. Nevrátily se jí žádné vzpomínky, které by jí

poskytly vodítko. Vrhla ty dýky ona a zabila tu, která jí přišla na pomoc? Nevěřila, že by jí Barra chtěla pomoci. Bojovala s Barrou? Ale odkud je pak ten plášť a jídlo? Závan větru k ní donesl zvuk kroků. Ztuhla a přikrčila se vedle těla. Kroky se blížily, zněly jako jistá chůze někoho, kdo zná cestu a nebojí se. Potom se ozvalo tiché hvízdání dětské melodie, vylepšené o několik prvků. Pak dotyčný rychle sešel svah, viděla už obrys jeho těla v mlze. Přešel k místu, kde ležela, a tiše zavolal: „Paks? K čertu, je pryč. Ale nemohla odejít daleko."

Paks se pokusila promluvit, ale místo toho ze sebe vydala chraplavý skřek. Nato se postava přiblížila, byl to vysoký muž v černém. Nesl několik vaků.

„Tady jsi. Nejspíš si nepamatuješ na Arvida Semminsona, co?"

Paks si však už vzpomněla na uhlazeného bojovníka ve Sládkomostí, který prohlašoval, že je tam v záležitosti zlodějského cechu. Kývla.

Přistoupil blíž. „Jsi si jistá, že by ses tu měla procházet?" Mluvil k ní méně sebejistě, než si pamatovala, téměř váhavě.

Paks pokrčila rameny. „Můžu stát. Nebudu tam ležet věčně." Znělo to hrubě dokonce i jí, ale jinou odpověď vymyslet nedokázala. Pokud byla naživu, měla práci.

Arvid kývl, ale nepodíval se jí do očí, přejel ji pohledem po rukách k dlaním. „Rád vidím, že se ti vede tak dobře, paní. Ale –" Podal jí vak a džbán. „Myslím, že potřebuješ víc jídla a pití, než se vydáš na cestu. Tedy jestli to máš v úmyslu."

Paks sáhla po džbánu a Arvid lehce ucukl, když se jejich ruce dotkly, téměř jí džbán do dlaní upustil. Pohlédla mu do tváře. Necítila v něm žádné zlo, ale určitě z ní byl nesvůj. Znovu se vyhnul jejímu pohledu a přelétl očima od jejího čela k rukám a potom k nohám ve zmuchlaných šedých punčochách. Odzátkovala džbán a ochutnala. Bylo v něm ředěné víno, které ulevilo jejímu hrdlu. Paks pokynula k Bařinu tělu, hledala cestu, jak by Arvida uklidnila. „Můžeš mi povědět, co se stalo?"

„To je dlouhý příběh, paní, a možná bys ho celý ani nechtěla slyšet. Stručně řečeno chtěla uzavřít obchod, aby měla právo tě zabít, a oni souhlasili. Udělala by to, kdybych ne-

zasáhl. Při tom mi zlomila meč, byla dobrá. Tak jsem musel použít dýky.“

„Zabil jsi ji?“ zeptala se. Přisvědčil.

„Neměl jsem na výběr. Neodešla by.“ Znovu jí nabídl vak. „Je v něm další jídlo, paní. Určitě bys měla něco pojíst –“

Paks poodešla od mrtvé Barry a opatrně se posadila na zem. Nyní cítila pod šaty, že některá zranění na jejím těle jsou stále citlivá a bolestivá – ale proč ne všechna? Co se stalo? Arvid stál nad ní, a když mu pokynula, posadil se na více než délku paže od ní. Chvíli jí trvalo, než otevřela vak a vytáhla z něj uzavřený hrnec něčeho teplého a další bochník chleba. Když nabídla Arvidovi, zavrtěl hlavou a podal jí z kapsy lžíci. Paks jedla teplou kaši a odtrhávala si kusy chleba.

„Arvide –“ Trhl hlavou jako divoké zvíře, plný ostražitosti. Paks vzdychla, téměř se rozesmála, když ho tak viděla – muže, který se vždy tak dokonale ovládal a v každém nebezpečí byl tak chladnokrevný. „Nekoušu, Arvide,“ řekla rázně. „Ale potřebuju vědět, co se stalo. Kde to jsme? K čemu nakonec došlo?“ To byla očividně špatná otázka. Arvid zbledl a zaťal ruce do kolen. „Kde je vévoda?“

„Paní –“ hlas se mu zlomil, ale začal znovu. „Paní, já tam nebyl. Nezúčastnil bych se takové –“ Odmlčel se, hledal správné slovo, a když vhodnější nenašel, pokračoval: „Té špinavosti. Stalo se to v našem cechu, ano, ale ne všichni v tom měli prsty. Jsme možná zloději, nebo přátelé zlodějů, ale ne uctívači toho zla.“

„To jsem si nikdy nemyslela, Arvide,“ odvětila klidně Paks. V té chvíli jí konečně pohlédl do očí a trochu se uvolnil.

„Proto nevím, co se přesně přihodilo. Vím, co někteří říkají. Vím – viděl jsem –“ Znovu se odmlčel. Paks čekala s tázavě nakloněnou hlavou. Arvid sklopil oči, potom odvrátil pohled, znovu se podíval na ni a konečně jí to řekl. Tak jak to slyšel, to znělo neuvěřitelně, jako nějaká báchorka vypravěče příběhů, a všechno to nemohla být pravda, pomyslela si Paks. Kdyby na zem sestoupil sám Gird a vyčistil síň zlodějského cechu, nebo kdyby se kapky její krve změnily v dýmající kyselinu a vyleptaly díry do kamene, určitě by jí bývali ve Fin Paniru řekli něco o tom, že se něco takového

může stát. Za svého pobytu v kumpanii poznala, jak se příběhy při vyprávění nafukují, a během doby, která uplynula mezi bitvou a pivnicí, se z jednoho nepřítele stali dva a ze dvou čtyři. „Nebyl jsem tam," zopakoval Arvid už klidnějším hlasem, poté co jí odvyprávěl většinu příběhu. „Musel jsem něco zařizovat." Okamžik hovořil jako ten starý Arvid s dvojsmysly v každé větě. „My – *já* – jsme neměli v úmyslu nechat tě zavraždit v síni zlodějského cechu, ačkoliv dřív jsme nemohli nic udělat. Proto byli určití lidé připraveni odnést tě do bezpečí."

„Díky," řekla Paks. Pokračoval dál, aniž vzal její poděkování na vědomí.

„Měla jsi na ruce znamení – spáleninu – když jsme tě balili do pláště. O zbytku nic nevím, paní, ale tohle –" Odmlčel se a pohlédl jí přímo do očí. „Tuhle spáleninu jsem viděl, jak se mění. *Já* jsem to viděl. Ze zuhelnatělé kůže na červenou, pak růžovou a potom úplně zmizela. Dost pomalu na to, aby to bylo vidět, ale rychleji než hojení jakéhokoliv smrtelníka. Začal dýchat rychleji a Paks viděla v jeho obličeji směsici strachu a dychtivosti. „Paní – co jsi zač?"

Paks se zakousla do chleba a s plnými ústy odpověděla: „Girdův paladin, Arvide. Co sis myslel?"

„Pak tedy *proč*? Proč Gird dovolil, aby tě tak zranili? Neexistoval jiný způsob, jak zachránit Phelana? Má paladin o tolik menší cenu než král? Nebylo to nic předstíraného, ta zranění byla skutečná! Viděl jsem –" Zarazil se, zrudl a pak zbledl, na okamžik zapletený do svých lží. „Jen jsem tam nahlédl, paní. Věděl jsem, že pro tebe nemůžu nic udělat, a bylo mi tě líto."

„Vím, že takový nejsi, Arvide," odvětila Paks a odložila chléb. „Ano, byla skutečná." Náhle se usmála a bez nějaké zjevné příčiny se cítila bezstarostná. „Nikdo z přítomných nebude pochybovat o tom, že byla skutečná, a možná právě to je ten důvod." Arvid na ni hleděl už méně nervózně a pozorně poslouchal. Přemýšlela, kolik mu toho má naznačit. „Arvide, možná existoval jiný způsob, jak zachránit Phelana. Nevím. Paladinové nevědí všechno, víme jen to, kam musíme jít. Ale přemýšlej o tomhle – byl jiný způsob, jak zachránit zlodějský cech?"

Překvapeně se na ni zahleděl s otevřenými ústy. „Zlodějský cech," řekl nakonec. „Co je Girdovi po zlodějském cechu?"

„Nevím," odvětila Paks. „Ale nějak mu na něm záležet musí, když mu stál za bolest paladina a potom vás tak vyděsil."

„Takže *proto* jsi –"

Paks pokrčila rameny. „Neznám záměry bohů, Arvide. Jen dělám, co mi řeknou. Jak jsi mi kdysi řekl, jsem velice důvěřivá."

Nejprve se mu rozšířily oči, pak se zasmál lehce nervózním smíchem a zodpověděl zbytek jejích otázek ohledně toho, co se stalo s Phelanem, zatímco byla v zajetí, a jaký byl Bařin obchod s liartovci. Náhle zaslechli zvuk přibližujících se kopyt. „Zatraceně!" zamumlal Arvid. „To bych si nepomyslel, že by někdo –"

Neviditelný kůň zafrkal. Paks zahlédla zavíření v mlze a potom se dolů po svahu prohnal velký ryzák. Strnule se postavila, kůň přišel k ní, znovu zafrkal a šťouchl ji čumákem.

„Někomu utekl," řekl překvapeně Arvid.

„Neutekl," odvětila Paks, oči jí náhle zaplavily slzy. „Je můj."

„Tvůj kůň? Jsi si jistá?" Arvid se na něj zahleděl. „Nejspíš ano." Kůň teď rozšířenými nozdrami očichával její ruce a nohy. „Přemýšlel jsem o tom, že bych zkusil dostat tvého koně z královských stájí, ale to je oříšek i pro mistra zloděje."

„Nemůžu tomu uvěřit." Paks objala ryzákův krk a opřela se o jeho teplé tělo. Plynula z něj do ní síla a teplo. „Musel se dostat odtamtud sám – ale je osedlaný." Uzdu našla úhledně prostrčenou oky pro sedlové brašny. Když se otočila zpět k Arvidovi, stahoval Baře boty. Jakmile uviděl výraz její tváře, zavrtěl hlavou.

„Vím, že jste spolu byly ve Phelanově kumpanii, ale chtěla tě zabít. Byla slepá žárlivostí. Potřebuješ boty, ona už ne. Můžeš si je zkusit."

Paks si je smutně natáhla, na jízdu jí budou dobře sedět. Arvid mezitím uvolnil obě dýky a meč a vyčistil je.

„Nepředpokládám, že si vezmeš mé dýky – že? A meč? Nemůžeš cestovat neozbrojená – nebo ano?"

„Meč mi dají v kterémkoliv hospodářství," odvětila Paks.

„Ráda bych ti ale ještě jednou poděkovala za všechnu tvou péči. Bez toho pláště, šatů a tvé obrany bych tu zmrzla nebo zemřela rukou nepřítele –“

Uklonil se. „Paní, dříve jsi mi prokázala dobrou službu a v tomto případě jsi posloužila mým druhům. Počítám se za tvého přítele. Mé přátelství je omezené, jako všechna, hranicemi mých zájmů, ale budu ti prokazovat dobro a neublížím ti tak dlouho, jak to jen půjde.“

Paks se na něj usmála, sotva si uvědomovala svůj bolestivý výraz. „Arvide, tvému způsobu mluvy sotva rozumím, ale tvým činům jsem rozuměla vždy. Jestli nebudeš opatrný, skončíš jako paladin ty sám.“

„Simyits chraň! Nechci dopadnout jako ty.“

Paks pokrčila rameny. „No – skončilo to.“

„Skončí někdy něco? Byla bys tu, kdybys stále neměla své poslání? Je mi ctí, že jsem ti mohl posloužit, lady Paksenarrion. Nezapomeň na mě.“

„Nezapomenu.“ Paks spustila třmeny, popřemýšlela o tom, že by nasadila ryzákovi uzdu, ale rozhodla se, že se nebude obtěžovat. Doufala, že bude schopná jízdy. Arvid nastavil ruce, aby jí pomohl nasednout, a s jeho pomocí se do sedla dostala. Bolelo to, ale nebylo to tak hrozné, jak se obávala. Pravděpodobně byla ještě otupělá chladem. Náhle ji napadlo, jak dokázal ze Siniavova tábora ujet se svými zraněními Cal Halverik.

„Hodně štěstí,“ popřál jí Arvid.

„A tobě Girdovo milosrdenství,“ odpověděla Paks. Usmál se a kývl hlavou. Ryzák se otočil a začal šplhat do svahu.

Kapitola devětadvacátá

Z vrchoviny viděla Paks dál. Chvílemi přibylo světla, zdálo se, že se slunce chystá prorazit mlhou. Paks vysvětlila ryzákovi, jako by byl lidský společník, že potřebují najít hospodářství v Západních Zvonech, a kůň vypadal, že cestu zná. Soustředila se na jízdu. Když teď měla čas přemýšlet, divila se, že se vůbec může hýbat. Někdo nebo něco ji uzdravovalo – její dar, Gird, nebo samotní bohové. Nebyla si jistá, proč její uzdravení není úplné, ale byla ráda, že má údy vcelku. Bolelo ji snad všechno, a tak se jí ulevilo, když kolem poledne dorazila do Západních Zvonů. Rozhled do dáli stále zastírala zimní mlha. Když sklouzla ze sedla, zavrávorala a opřela se o svého ryzáka. Měla pocit, že chodidla má v jednom ohni.

Zaklepala na dveře hospodářství. Otevřel maršál Torin a překvapeně na ni zůstal zírat. „To je –“

„Paksenarrion,“ dopověděla. Chytil ji za ramena a přidržel ji.

„U Girdova milosrdenství! Nemohu uvěřit – uspořádali jsme za vás vigilii. Všechna hospodářství –“ Zavedl ji dovnitř. „Nemysleli jsme si, že byste to přežila, nebo že budete natolik silná, abyste dokázala cestovat.“

Paks se vděčně zabořila do křesla, které jí nabídl. „Tím jsem si nebyla jistá ani já.“ Cítila se, jako by z ní veškerá síla odtékala jako voda. Nechtěla ani pomyslet na to, že by se měla ještě někdy hýbat.

„Pět dní!“ Nebyla si jistá, jestli v jeho hlase zaznívá pře-

kvapení, radost, nebo obojí. „To jim ukáže!“ Sebral z police konvici, dal vařit vodu, potom přecházel po místnosti a sbíral nádobí a jídlo. „Nebudu se ptát, *co* s vámi ti Liartovi bastardi prováděli, ale – předpokládám, že potřebujete vyléčit. Odpočinek, jídlo, pití – to můžeme zajistit –“ Položil na svůj pracovní stůl bochník a umyvadlo s čistou vodou. Pak přešel k ní a shrnul jí kápi z hlavy. Při tom pohledu sykl.

„K čertu s nimi,“ pravil. Měl teplé a jemné ruce. „Některé rány potřebují vyčistit.“ Paks sebou trhala, zatímco maršál čistým hadříkem omýval jednu ránu po druhé. „Co je tohle?“ Dotkl se nateklé boule v jejím týle.

„Nevzpomínám si – možná to mám od schodů.“

„Podíváme se na to ostatní.“ Pomohl Paks svléknout šaty. Než se začala vařit voda, vyčistil jí všechna podebírající se zranění – nebylo jich mnoho – a Paks seděla zabalená v měkkém županu.

„Není toho tolik, kolik jsem čekal,“ řekl, když jí podával hrnek čaje. „Pět dní a nocí –“

Paks se dlouze napila. Náhlá slabost už pominula a teď dokonce měla hlad. „Bylo toho víc.“ Znovu se napila. Nechtěla mu říkat kolik, při té vzpomínce se jí dělalo zle. „Zlomené kosti, další spáleniny. Ty jsou – pryč –“ Mávla rukou, protože mu to nedokázala vysvětlit.

„Něco z toho vyléčil váš dar, o tom není pochyb. Zbytek možná zhojil sám Gird – slyšel jsem o takových věcech. A zanechal jen tolik, aby to svědčilo o tom, co jste vytrpěla. Jak praví Kodex: jizvy dokazují bitvu, jako pot dokazuje úsilí. S vaším dovolením se však pomodlím i za vyhojení zbylých poranění a za obnovu vašich sil. Troufám si tvrdit, že váš prožitek teď nikdo zpochybňovat nebude.“

Paks kývla. „Díky, maršále. Nemohu –“

„Ne. *Vy* jste udělala, co jste mohla. Vaše dary s sebou nesou moc, ale také vyčerpávají uživatele. To znamení na vašem čele –“

Paks se ušklíbla. „Liartův cejch. Já vím.“ Ten znak si pamatovala až příliš dobře, ukázali jí ho v zrcadle, vypálený na jejím čele.

„Já vidím něco jiného – dívala jste se? Ne, jak byste mohla – tumáte –“ Podal jí naleštěné zrcadlo a Paks ho vá-

havě uchopila. Její holá hlava zbrázděná oděrkami a řeznými ranami vypadala tak směšně, jak si myslela – bílá pokožka s rudými a fialovými šrámy, nyní potřená nazelenalou mastí, a zježené strniště na místech, kde jí opět začínaly růst vlasy. Opálená tvář jako by ke zbytku hlavy ani nepatřila. Na čele však už neměla Liartův černý rohatý kruh. Místo něj se tam jako stříbro leskl světlý kruh. Paks téměř upustila zrcadlo a překvapeně pohlédla na maršála Torina.

„To nemůže –“

„Ať se stalo cokoliv, Paksenarrion, Nejvyšší a Gird to schválili. Slyšel jsem o takových případech. Takové cti se nedá dosáhnout lehce. Není divu, že jste z těch zkoušek stále vyčerpaná.“ Potom mu řekla, co jí vyprávěl Arvid: o zvěstech, panice, divokých a nevěrohodných historkách, které se šíří mezi zloději. Ale pokud se její cejch mohl tak změnit a hluboké spáleniny zmizet, jaká mohla být pravda? Maršál Torin s rozzářenýma očima přikývl.

„Ano!“ řekl, když domluvila. „Bohové vždy mají více než jen jeden záměr. Jistě vás poslali, abyste zachránila nejen krále. Z toho temného doupěte Gird získá mnoho gardistů, mnoho těch, kteří zjistili, že strach není jedinou mocí. Výborně, Girdův paladine, dobrá práce.“

Po jídle Paks dokázala proklopýtat chodbou do jedné z komnat pro hosty. Usnula téměř ještě dříve, než ji maršál přikryl.

Když se probudila, okamžitě věděla, že se její zranění zhojila. Dýchala bez bolestí, boule na hlavě zmizela. Jizvy po spáleninách a šrámech přestaly bolet, přestože zůstaly stále hmatatelné. Poškrábala se jednou nohou na druhé, tyhle spáleniny také zmizely. Podívala se – uviděla jizvy, které svědčily o jejích mukách, ale ze slabosti a bolesti nezůstalo nic. A cítila jasné volání, které měla následovat… její poslání ještě neskončilo. Když odhodila pokrývky a posadila se, zaklepal na dveře maršál.

„Paksenarrion?“

„Ano – už jsem vzhůru.“

Nahlédl dovnitř. „Nechal bych vás spát déle, ale ten váš kůň kope do dveří.“

„U Girdovy paže. Zapomněla jsem na něj.“

„Je v pořádku – nakrmil jsem ho hned potom, co jste usnula. Ale předpokládám, že vás chce vidět. Řekl jsem mu, že paladiny nejím, ale –“

„Jak dlouho jsem spala?“

„Ještě je tma, ale už je ráno.“

Paks ho následovala chodbou, stále oblečená v nočním úboru. Slyšela pravidelné údery ryzákových kopyt. Maršál otevřel dveře a kůň strčil hlavu do místnosti.

„Ty jeden,“ řekla Paks. Kůň zafrkal. „Jsem v pořádku. Vstávám. Ale před jízdou se ještě najím.“ Kůň znovu zafrkal. „A ty bys měl taky,“ dodala přísně. „Mohl jsi mě nechat spát, než se rozední.“ Kůň sklonil hlavu a Paks natáhla ruku, aby se k ní mohl přitisknout. „A teď běž, je mi zima. Nezdržím se dlouho.“ Kůň se vzdálil a maršál zavřel dveře.

„Myslel jsem, že jsem vrata do stáje zavřel na závoru,“ řekl.

„Jsem si jistá, že ve Vérelle to udělali také,“ odvětila Paks. „Ten kůň si chodí, kam chce. Raději bych se měla připravit na cestu.“

Paks zjistila, že kromě meče a zbroje má připravené i čisté šaty. I boty jí padly. Spěšně se oblékla a potom si uvědomila, že helma jí na hlavě nebude sedět, aniž by v ní měla stočený svůj silný cop. Nakonec jí maršál našel starou pletenou šálu, která cop nahradila. Jakmile měla na sobě svou zbroj a po boku znovu meč, cítila se opět zcela sama sebou. Když dojedli a Paks si připjala k sedlu brašny, obloha na východě se právě začínala barvit dozelena s pruhem žluté nad horizontem. Nasedla na ryzáka a pobídla ho, ten však zůstal stát a nastražil uši k západu, po cestě. Paks pohlédla na maršála, který vyšel ven s ní.

„Nevím,“ řekl. „Ale ten kůň si myslí, že tam něco je –“

„Věřila bych tomu,“ odpověděla Paks. Tasila meč a pevněji se usadila v sedle. Zaslechla, že svou zbraň vytáhl z pochvy i maršál. Ryzák si odfrkl, v chladném úsvitu mu ranní vánek od nozder odvál oblak páry. Pohodil hlavou a hlasitě zaržál.

„To nevypadá na potíže,“ podotkl maršál. „A jaro ještě není.“

Paks se zahihňala při představě ryzáka se stádem klisen. „Nemyslím, že by to bylo ono.“ Kůň znovu zaržál a začal poskakovat do stran.

„Co to do tebe vjelo, ty zvíře jedno potřeštěné! Uklidni se.“

„Huš,“ ozval se maršál. „Myslím, že něco slyším –“

Paks napjala uši. Vzdálená ozvěna ryzákova zařehtání? Vánek ustal. Teď to Paks slyšela jasně – dunivý klapot mnoha kopyt, vrzání a cinkot postrojů. Cítila, jak se jí ježí chlupy na zátylku. Vjela doprostřed cesty a upřeně se zahleděla k západu. Pohybovala se tam v dálce nějaká tmavá skupina? A kdo by to mohl být?

„Mohla by to být garda,“ řekl pomalu maršál jako ozvěna jejích myšlenek.

„Liartovci,“ odvětila Paks. „Nechali mě jít, a teď s vojskem pronásledují krále.“

„O šest – sedm – dní později?“

„Musejí to být oni. Kdo jiný?“

Maršál zakroutil hlavou, ale chvíli mlčel. Ranní světlo, stále ještě slabé, jim ukázalo čelo skupiny jezdců, která mířila k nim.

„Nepokusíš se je zadržet.“ Byla to napůl otázka. Paks odhadla sílu skupiny a zavrtěla hlavou.

„Nedokázala bych to, ne tady. Zkusím nejdřív dostihnout krále a pak uvidím, co můžu dělat.“

„Na tomhle koni tě nedohoní,“ odpověděl maršál. „Uvidím, jestli je dokážu zdržet.“

Paks kývla a zatáhla za otěže, aby se kůň otočil. Ten pohodil hlavou, bojoval s otěžemi jako nikdy předtím, a když ho pobídla, rozběhl se jen z donucení. Po několika délkách se pokusil stočit zpět k maršálovi. Pobídla ho patami tvrději a divila se, co si myslí, že dělá. Potom vzduchem zazněl signál zatroubený na roh a Paks ztuhla. To nemohla být pravda. Jediným pohybem znovu otočila koně a rozjela se tryskem jezdcům vstříc. Když projela kolem maršála, slyšela, že křičí její jméno, ale nezastavila se ani neodpověděla.

Znovu zazněl roh. Bylo to k nevíře, ale ten signál dobře znala. Jela dál a ryzák se skluzem zastavil před velitelem kohorty, který byl už připravený čelit útoku.

„Ty!“ Dorrinin hlas sotva poznávala.

„Tomu nevěřím,“ řekla Paks, přestože věřila. Roh zazněl potřetí a devadesát mečů vklouzlo zpět do pochev.

Dorrin se natáhla, aby jí stiskla ruku. „Jsi to opravdu ty? Vévoda povídal –“

„Jsem. Jak jste se –“

Dorrin zvedla hledí. „My nejsme Tsajská královská garda,“ odpověděla. Mojí kohortě netrvá dva dny, než se sbalí a vyjede.“

„Myslela jsem, že odjel ještě té noci.“

„To ano, ale skoro jsem musela připevnit náklad na každou tu Tirem zatracenou mulu sama. A třetina jejich těžkých koní potřebovala nové podkovy a tak dále. Je div, že jsem neztratila hlas.“

„A dál?“ Paks otočila ryzáka a jela s Dorrin v čele skupiny.

„Jakmile se vrátil, poslal Selfera na sever pro mou kohortu.“

„Až do pevnosti?“

„Ne-e. Ne docela. Pro případ nějakých potíží ji rozmístil podél jižní linie.“

Nyní projížděli Západními Zvony a Paks zamávala maršálu Torinovi, který tam stál a nejistě je pozoroval. Vybočila s ryzákem z řady a přejela k němu.

„To je Dorrinina kohorta Phelanovy kumpanie,“ vysvětlila mu rychle. „Přijeli na pomoc.“

„Podle praporu mi došlo, že jsou jeho,“ odvětil. „U Girda, ti jsou rychlí. Kdy vyjeli ze severu?“

„Ještě neznám celý příběh,“ řekla Paks. „Někdy jindy –“ Znovu se otočila a rozjela se za ostatními, protože skupina už přejela kolem. Když se opět ocitla v jejím čele a jela vstříc vycházejícímu slunci, cítila se jako doma.

Dorrin navedla svého koně blízko ryzákovi. „Paks, nečekala jsem, že tě ještě někdy uvidím, natož že dnes pojedeš po mém boku. A vypadáš – nikdy jsem neviděla, že bys vypadala lépe. Jak ses jich zbavila? A to znamení –“

„Girdovo milosrdenství,“ odpověděla Paks. „Nedokážu vysvětlit všechno, ale dodrželi dohodu, alespoň v tom, že mě nechali naživu. Potom mě bohové uzdravili – to znamení byl původně Liartův cejch. Předpokládám,“ pokračovala a úkosem pohlédla na Dorrin, „že pro mě ještě mají práci. A ve zlodějském cechu je rozruch, na tom také mají podíl.“

Dorrin kývla. „Vévoda – král – zatraceně, musím si na to

zvyknout – zkrátka i on povídal něco o zlodějském cechu. Prý by nedovolil, aby ho tam liartovci zabili. Ale jak to, že pomohli tobě?“

„Ale – před pár lety, poté co jsem odešla z kumpanie, jsem ve Sládkomostí potkala jednoho zloděje.“ Dorrin zabručela a Paks pokračovala: „Achryin kněz tam v pobořené pevnosti vedl tlupu loupežníků a město si mě najalo, abych je našla a zajala. Tenhle zloděj povídal, že pase po jejich vůdci, protože neplatil poplatky cechu.“

Dorrin zavrtěla hlavou. „Těžko si dokážu představit, že by se Girdův paladin přátelil s nějakým zlodějem.“

Paks se zamyslela nad Arvidem. „No – on to není zloděj – ne tak docela. A také to není tak docela můj přítel.“ Dorrin se zatvářila ještě pochybovačněji a Paks pokračovala: „Tak to říká. Očividně má v cechu vysoké postavení, ale nikdy mi přesně neřekl, co dělá. Není jako žádný zloděj, o kterém jsem kdy slyšela. Ale v tomhle případě mi zachránil život. To on zařídil, aby mě vynesli pryč z města, živou nebo mrtvou, až přijde čas. A zabil někoho, kdo chtěl zabít mě.“

Dorrin se otočila a pohlédla na ni. „Zloděj?“

„Ano.“ Paks přemýšlela, jestli má Dorrin povědět, že Gird se zajímá o zloděje stejně jako o krále, ale rozhodla se, že o tom pomlčí. Falkův rytíř urozeného původu vidí jisté věci omezeně, i když celý život působí jako kapitán žoldnéřů.

„Hmm. Možná budu muset změnit svůj názor na zloděje.“ Podle tónu, jakým to Dorrin pronesla, to nebylo pravděpodobné. Paks se zasmála.

„To nemusíte. Arvid je jiný.“

„*Tobě* nikdy kapsy nevybral,“ podotkla mazaně Dorrin.

„Ne. To je pravda. A také ve Sládkomostí nevyužil své výhody, i když to mohl udělat, a prokázal mi tam službu.“ Chvíli jela mlčky a mhouřila oči před paprsky vycházejícího slunce. „Co král očekává, že povolal vaši kohortu? A co si o tom myslela Rada?“

Dorrin se zachmuřila. „Povídal, že by ho bývali nikdy nepustili, kdyby si nemysleli, že ho mohou dostat ještě před korunovací. Prý určitě pomýšlejí na to, že ho přepadnou někde po cestě, když se tě zbavili. Korunní princ by mu dal

silnější doprovod, ale odmítl ho… řekl, že by ti muži mohli být potřeba i ve Vérelle.“

„Jakou sílu má s sebou?“

„Myslím, že dohromady skoro sedmdesát bojovníků – půl kohorty královské gardy, četu deseti lidí z mé kohorty, ty královské panoše, velemaršála a ještě jednu maršálku. Plus zásoby a sluhy – těch je neuvěřitelně hodně, královská garda na tom trvala. Člověk si lehce představí, že toho moc nenacestují.“

„Ech. Přála bych si, aby měl s sebou celou kumpanii.“

„Já také. Ale říkal, že nemůže nechat sever nechráněný, když se tuhle zimu objevily další problémy. A Parguňané by se mohli hnout, když vědí, že je tak daleko. Nařídil Arcolinovi, aby pro všechny případy přesunul po jedné kohortě veteránů na východní a jižní hranici. Val má v pevnosti kohortu rekrutů. Obává se, že zlé mocnosti udeří se vší zuřivostí.“

„A my máme jednu kohortu,“ řekla tiše Paks. Dorrin se na ni usmála.

„A paladina, kterého nečekají.“

„A dva maršály – možná víc, když budeme poblíž hospodářství. To ale platí v případě, že je dokážeme dohonit.“

„Dostihneme je,“ odvětila Dorrin. „Ti těžcí koně neujedou ani třetinu vzdálenosti, jakou ujedeme my. A troufám si tvrdit, že ten tvůj ryzák zvládne běžet ještě rychleji. Pojedeš napřed, nebo zůstaneš s námi?“

Paks se nad tím zamyslela. „Prozatím zůstanu s vámi. Má s sebou maršály. Ti zjistí, když bude nablízku nějaké velké zlo, stejně jako bych to zjistila já. Přestože jste Falkův rytíř, kapitáne, mohla bych vám být užitečná.“

„Ty víš, že jsi. Řeknu ti, Paks, ještě nikdy jsem nebyla tak překvapená – a nikdy se mi tak neulevilo – jako když jsi k nám přijela. Všem nám to rvalo srdce, když jsme museli odjet, aniž bychom se tě pokusili osvobodit. Ale povídal, že po dobu pěti dní nesmíme nic dělat.“

Paks kývla. „Bylo to nutné.“

„Ale když jsem na to pomyslela –“ Dorrin zavrtěla hlavou. „Falkova zlatá přísaho! Aby byl někdo v jejich rukou pět dní – a ty –“

„Bylo to nutné,“ Paks opakovala a pohlédla na Selfera, který během jejich rozhovoru mlčel. „Co tvá noha?“

„Už je dobrá," odpověděl Selfer. „Maršál se o ni postaral, než jsem odjel na sever."

„Jak dlouho ti to trvalo?"

„Odjel jsem – nech mě přemýšlet – dost dlouho před půlnocí a za svítání třetího dne jsem už byl u kohorty. Vyrazili jsme další den za úsvitu – byli připravení, ale do setmění mě nechali vyspat a vévoda – král – povídal, že máme do Vérelly jet jen ve dne."

„Nechtěl, aby byla kohorta pro případ boje příliš unavená," dodala Dorrin. „Měli jsme hned zase vyrazit. Selfer je přivedl v dobrém stavu – až pozoruhodně dobrém, když vezmu v úvahu počasí a všechno kolem."

Selfer se zazubil a zčervenal. „Alespoň nás na tom špatném úseku nezastihla obleva," řekl. „Ale dělal jsem si starosti, když začala padat mlha."

„Vidíš, Selfere," odvětila Dorrin, „s čím vším si musíš dělat starosti, když jsi kapitánem? Ještě to chceš?"

Selfer nesměle kývl. „Ano, kapitáne, chci. Čím déle to dělám, tím víc se mi to líbí."

Dorrin se zazubila na Paks. „V posledním roce dělal mladšího kapitána Arcolinovi a mně – a je dobrý." Selfer zrudl ještě víc. Paks si vzpomněla na doby, kdy se tak červenala ona, a přemýšlela, jak je to dlouho. Ohlédla se na kohortu, na tváře, které znala téměř tak dobře jako ty v Arcolinově kohortě. Najednou se cítila, jako by jela na ryzákovi po cestě o závod a zpívala si. Byli šest dní za královou družinou. Ptali se v každém hospodářství a v každém se dozvěděli dobrou zprávu – projela bez problémů. Sledovaly je zvědavé oči, vojáci ve Phelanových barvách tudy ještě nikdy neprošli. Paks viděla i ustarané pohledy. Dorrin u sebe měla královský glejt, který v každém městě ukázala, ale místní farmáři byli očividně nejistí. Té noci kohorta přenocovala v Černohrázi, na několik hodin v bezpečí usnula, ale před rozbřeskem byla opět na cestě. Města ubíhala. Nyní se dozvídali, že králova družina tudy projela před pěti dny. V Pilíři se doslechli, že se tam jeho skupina zdržela přes den, protože několik zvířat královské gardy kulhalo. Dorrin zamumlala kletbu, ale Paks se zasmála a upozornila na to, že tak je dohoní dříve. Král s družinou odjel před třemi dny.

Té noci se snažili ujet co nejvíc, za setmění projeli kolem hospodářství v Dortonu a utábořili se na zarostlé pastvině daleko od všech vesnic. Paks by bývala jela po pár hodinách spánku dál, ale cítila, že by měla zůstat s kohortou. Promluvila si s většinou jejích členů, nesvá se cítila pouze u Natzlin, která se však na Barranyi nezeptala. A Paks jí to neřekla. Následujícího dne ryzák chtěl sejít z cesty. Paks měla pocit, že si pamatuje, že tu Honnorgat tvoří široký ohyb. Naléhala na Dorrin, aby cestu opustili. Dorrin zachmuřeně svraštila tvář.

„Bojím se, abych nezpůsobila nějaké potíže," odpověděla. „Můj glejt platí pro cestu na hranici, do Harway. Pokud nás někdo nenapadne, nemohu nijak ospravedlnit, že jsem ji opustila."

„Nezaútočí na nás," řekla Paks. „Zatím. Ale můžeme ušetřit přinejmenším několik hodin, když nepojedeme podél ohybu, ale přímo."

„Dokážeš poznat, jestli je král v nouzi?"

Paks zavrtěla hlavou. „Nevím, jestli to poznám. A teď cítím jen nutkání ke spěchu. Může to znamenat, že bude v nouzi."

„Paks – říkají ti bohové, abys opustila cestu? Je to jisté?"

„Kdybych jela sama, kapitáne, jela bych volnou krajinou. Jestli tudy nemůžete, možná bych vás tu měla opustit a jet. Ale nikdy jsem nečekala, že tu budu – a už vůbec ne s kohortou za zády – takže vám nemohu dávat rozkazy."

Dorrin si chvíli kousala ret. Všichni čekali na její rozhodnutí. Selfer otevřel ústa a zase je zavřel, když zachytil Paksin pohled. Potom se Dorrin opřela v sedle, ulevila zádům a vzdychla. „No – války se nevyhrávají pozdním příchodem do bitvy." Zazubila se na Paks. „Doufám, Girdův paladine, že nás tvůj svatý bude krýt, když tě budeme následovat. Nerada bych tím králi nadělala nové nepřátele."

„Kapitáne, bohové mě zavedli do nebezpečí, ale ne bezdůvodně."

„Dobrá. Pojedeme s tebou."

Paks je vedla přes úhory a lesy, její ryzák se v divokém terénu pohyboval stejně rychle jako po cestě. Nikdo je nezastavil, krajina se zdála v záři chladných slunečních paprsků prázdná. Na cestu se znovu napojili v Rychlíně. Tady jim maršálgardista řekl, že králova družina tudy projela teprve

včera. Udělali si tam zastávku, aby nakrmili koně a nechali je odpočinout. Kohorta znovu jela většinu noci, jen na pár hodin se vyspali vedle svých koní. Zdálo se, že Dorrin dychtí dohonit královu družinu stejně jako Paks. Pozdě v noci začalo mrholit, Paks si přes zbroj přetáhla plášť.

Za úsvitu se mrholení změnilo v déšť se sněhem a ten potom přešel ve sněžení. To o něco později ustalo. Vítr odvál mraky na východ a slunce zářilo na čerstvou sněhovou pokrývku. Paks se rozhodla, že pojede před kohortou jako zvěd. Ryzák vytrvale cválal kupředu, od kopyt mu odletoval třpytící se sníh. Paks minula vísku, příliš malou na to, aby v ní postavili hospodářství, a dojela do většího města. Sotva si pamatovala, že tudy ve spěchu projížděla po cestě do Vérelly. Když řekla maršálovi své jméno, překvapeně na ni zíral, ale sdělil jí, že králova družina je jen asi hodinu odtud, zdržela se tam přes noc. Prý zatím neměla žádné potíže. Když mu Paks vysvětlila, že ji následuje kohorta, vylétlo mu obočí vzhůru.

„Vy tudy vedete Phelanovy vojáky? Územím Verrakajů?“

Paks věděla, že Verrakajové mají své državy na východě Tsaiy, ale netušila kde přesně. „Jejich kapitán má u sebe královský glejt,“ odpověděla pomalu. „Podepsaný samotným korunním princem –“

Maršál si odfrkl. „Jestli jim k něčemu bude. Dej Gird, aby si jich nevšimli – i když si myslím, že kohorta Phelanových vojáků jim neujde. Proč Phelan něco takového udělal?“

Paks ovládla svůj hněv. „Očekával potíže,“ odpověděla rázně. „Kdyby nastaly, chtěl své vlastní vojáky – o kterých ví, že jsou dobře vycvičení.“

„No, potíží bude mít dost, když tak šťourá klackem do mraveniště. Proč prostě nemůže klidně odjet do svého království bez vší té okázalosti?“

Paks se na něj zahleděla. Věděla, že maršálové se ve schopnostech a povaze liší, ale jeho kyselý, napůl poraženecký výraz se jí nelíbil.

„Pane maršále,“ řekla, „velemaršál Seklis vám určitě pověděl, že zlé mocnosti už krále napadly – neměl možnost odjet klidně.“

„Seklis!“ vyplivl maršál. „Pro něj je to snadné – žije si ve

Vérelle, u dvora a tak. Nemusí tady udržovat rozpadající se hospodářství – kdo mi pomůže, když polovičku mých gardistů odneslo něco v lese?“

„Gird,“ odvětila Paks klidně, ale dostatečně důrazně na to, aby se jeho výraz změnil. „Povězte mi o svém problému, maršále, a uvidíme, co se dá dělat. Vaše gardisty něco odneslo?“

Mračil se na ni, ale odpověděl přímo: „Zmizeli. Hledali jsme a nic nenašli. Informoval jsem je o tom ve Vérelle znovu a znovu. Něco tu je a já to nedokážu najít. Ale neposlouchali mě.“

Paks kývla a maršál pokračoval.

„Potom mi řekli, že mám dávat pozor na Phelana – že tudy pojede a možná bude potřebovat pomoc – ten lišák! A teď jsem se dozvěděl, že se má stát králem, nebo něčím takovým. A ke všemu ještě v Lyonyi. Přesně to potřebujeme, žoldnéřského krále za souseda, když jediné, co mohu dělat, je udržovat takový klid, jaký je.“

„Myslím, maršále, že jste tu udržoval až příliš velký klid.“ Paks se v sedle napřímila a sledovala ho. Zrudl, ale pohled jí opětoval. „Gird si necení klidu víc než správné věci.“

„Gird tu není,“ zamumlal maršál. „Ne – já vím, že se povídá, že jste paladin, ale to je něco jiného než být tady, rok za rokem se stále vyděšenějšími a váhavějšími gardisty –“

„Nu, nemusíte tu zůstávat,“ odpověděla Paks. „Pojeďte se mnou a podíváme se na to, o čem mluvíme.“ Zavrtěl hlavou. Paks už ostřeji pravila: „Maršále, nemůžete se schovávat věčně. Mám pocit, že nás čeká tak skvělá bitva, jakou jste ještě neviděl. Nemyslíte, že by vaši gardisté čekali, že se jí jejich maršál zúčastní?“

„Je jim to jedno.“

„Mně ne.“ Paks se znovu napřímila a poprvé od Vérelly přivolala světlo. Polekaně ustoupil. Viděla, že se k ní otáčejí tváře, a nasměrovala ryzáka doprostřed náměstí. V oknech se začaly objevovat obličeje, děti vbíhaly do domů a opět vybíhaly ven. „Jak se jmenuje tohle město?“ zeptala se maršála, který ji pomalu následoval na náměstí.

„Darkonův Břit,“ odpověděl. „Co –“

„Něco vám ukážu,“ řekla Paks. Tasila meč a položila ho křížem přes hrušku sedla. „Girdovi gardisté!“ Po jejím vý-

křiku se začaly otáčet hlavy a nastal rozruch. „Girdovi gardisté, vyslechněte mě!“ Na náměstí přispěchalo několik mužů – pekař, který si z rukou opražoval mouku, lesník se svou sekyrou a několik dalších. Když se jich kolem ní shlukl asi tucet, ukázala na pekaře. „To jsou všichni gardisté v Darkonově Břitu?“

„Ne – proč – co se děje?“

„Jsem Paksenarrion,“ odpověděla, „Girdův paladin s posláním. Znáte můj úkol?“ Zavrtěli hlavami. „Víte, kdo se tu včera zdržel přes noc?“ Jeden kývl, ostatní jen zírali. „Právoplatný král Lyonye,“ řekla hlasitě Paks. „Král, kterého v dětství unesli do otroctví a který ztratil všechny vzpomínky na svou rodinu. Unesli ho, Girdovi gardisté, aby oslabili Lyonyi a otevřeli tak zlým silám cestu k útoku na Lyonyi i Tsaiu.“

„A?“ ozval se jeden muž.

„A nakonec síly Liarta a Achryi neuspěly a on se vrací na svůj trůn. Pokud ho získá, budou tu mít svoboda a mír šanci. Myslíte, že se to Liartovi a Achryi líbí?“

„Ale je to žoldák,“ křikl někdo z okna na druhé straně náměstí. Paks se k němu otočila a křikla v odpověď: „Ano, byl to žoldnéř – aby si vydělal na živobytí, když nevěděl nic o svém původu. Ale on je něčím víc. Gird ví, že Lyonye potřebuje na trůně vojáka, když proti ní stojí tihle.“

„Nebude to k ničemu,“ odpověděl stejný hlas. „Jako všechno. Gird – to je stará povídačka. Opravdová moc je tam v temnejch lesích, kde –“

„Pojď sem a zopakuj to,“ odvětila Paks. „Je snad tohle moje světlo stará povídačka? Postavíš se proti němu a řekneš, že Gird nemá žádnou moc?“

„Ne proti Liartovi.“ Tvář v okně zmizela a gardisté zabručeli.

„Kdo je to?“ zeptala se Paks rychle.

„Joriam. Je tu starším,“ vysvětlil lesník. „Jeho syn zmizel a synovce mu zmrzačilo to tam –“ To už však statný šedovlasý muž vyšel ze dveří a rozzlobeně rázoval přes náměstí k Paks.

„Ty!“ křikl. „Jsi paladin, jo? Přijedeš si sem, řekneš nám, že máme bojovat, pak zas odjedeš a začne to znova. Co o tom víš?“ Změřil si ji pohledem od hlavy k patě. „Krásná zbroj,

krásnej kůň, krásnej meč. *Tys* nikdy neležela svázaná na Liartově oltáři! Pro tebe je to jednoduchý!“

Jediným rychlým pohybem si Paks strhla helmu. Do šokovaného ticha, které následovalo, zatímco všichni zírali na její zjizvenou vyholenou hlavu, řekla klidně: „Mýlíš se. A tohle je důkaz. Měla jsem na čele Liartův cejch, podívej se teď a uvidíš Girdovu moc.“

Muž otevřel ústa a zase je bez jediného slova zavřel. Jeden z lesníků zrudl a odvrátil pohled. Paks zkoumala očima náměstí, všimla si dalších, kteří se přikradli a vykukovali ze dveří. Znovu zvýšila hlas.

„Girdovi gardisté, poznala jsem to, čeho se bojíte. Byla jsem zajatcem Liartových kněží – ano, stejně jako další. Byla jsem odzbrojená, hladová, vyděšená, prochladlá, nahá – zažila jsem vše, čeho se obáváte. Kdyby nebyl chladný zimní den –“ její hlas roztál tím, jak se v duchu usmála, „– mohli byste vidět všechny mé jizvy a posoudit to sami. Ale tohle –“ ukázala gestem na svou hlavu, „– by vám jako důkaz mělo stačit. Znám Liarta a jeho oltáře, i Achryu a její pavučiny a vím, že je proti nim jediný lék. Vyzývám vás, Girdovi gardisté. Následujte Girda a pojďte se mnou. Společně zničíme zlo, kterého se obáváte, nebo čestně zemřeme v bitvě. Už žádné krvavé Liartovy oltáře, gardisté. Teď bude krev na našich mečích.“ Pozvedla zbraň, následovaly výkřiky. Tváře přihlížejících ožily.

„Ale –“ Starý muž zvedl ruku a výkřiky odezněly.

Paks ho přerušila. „Ne, starší Joriame. Čas pro ‚ale‘ a ‚možná‘ dávno minul. Trpěli jste kvůli zlu, to je mi líto. Teď však musí Girdovi gardisté sebrat odvahu, chopit se zbraní a ochránit se tak před dalším zlem. Pojďte!“

Ryzák odtančil stranou a uvolnil prostor, jenž se začal plnit lidmi, kteří se náhle vyrojili ze dveří a postranních uliček. „Je to pravda?“ zeptal se pekař a znovu si otřel ruce. „Je to pravda, že ho dokážeš najít a my s ním dokážeme bojovat?“

Paks se na všechny zazubila. „Gardisté, boj to věru bude.“ Dívala se, jak odbíhají do hospodářství, přinášejí si zbraně, které tam byly uskladněné, a řadí se před ni do nepravidelného čtverce. Potom zaslechla dusot kopyt Dorrininy kohorty vjíždějící do vesnice a otočila se jí v ústrety.

Kapitola třicátá

Dorrin pohlédla na skupinku gardistů s nevolí. Podařilo se jí nedívat se na Paksinu hlavu. Zbytek kohorty nebyl tak opatrný.

„Co je to?“

Paks jí pevně pohlédla do očí. „To jsou gardisté z Darkonova Břitu, budou pochodovat s námi vstříc nepříteli.“

Dorrin povytáhla obočí. „Tihle?“ Řekla to tiše, ale Paks viděla, že jeden z lesníků zrudl. Omotala si šálu kolem hlavy, znovu si přes ni nasadila helmici a kývla.

„Budeme je potřebovat,“ odpověděla. „Povolal je Gird.“

„Aha.“ Dorrin sklopila oči ke své ruce na otěžích. „Takže předpokládám –“

„Že je to jasné. Ano.“ Paks se obrátila k maršálovi. „Pane maršále, povedete své gardisty vy, nebo to mám udělat já?“

Maršálovi se v očích objevila jiskřička zájmu, z níž teď vzešel plamen hrdosti. „Já je povedu, Girdův paladine. Půjdeme po cestě?“

„Chvíli.“ Paks kývla na Dorrin. „Kapitáne, doporučovala bych bojovou formaci s předními zvědy na dohled kohorty. Já prozatím pojedu s gardisty.“ Po Dorrinių rychlých rozkazech kohorta vyrazila čilým cvalem vpřed. Paks počkala, až si maršál přivede svého huňatého koníka, a potom jela společně s ním v čele gardistů. Než mohl něco říct, začala se ho ptát na cestu před nimi a na to, jak vypadá okolní krajina.

Hned za městem vedla cesta drsnou členitou krajinou, hustěji zalesněnou než ta na druhé straně města. Některé

prameny už vyrazily ze země, takže hrbolatý povrch cesty pokrývaly mrazové vybouleniny a bahno. Ryzák zpomalil a obcházel vlhká místa i kluzký, znovu zmrzlý led. Gardisté pochodovali odhodlaně, ale ve volné, těžkopádné formaci. Paks přemýšlela, jak budou asi bojovat, ale všechno bylo lepší než ta prázdná apatie v Darkonově Britu. Maršál jí začal vysvětlovat něco z toho, co se přihodilo během několika uplynulých let. Uvědomila si, že nějaká mocná síla sužovala jeho a sousední hospodářství na jihu a připravovala je o nejsilnější a nejstatečnější gardisty. Našlo se jich jen několik, živých či mrtvých. Synovec starého Joriama se vrátil jako mrzák a z mučení, které zažil, napůl zešílel. Dalšímu gardistovi, ošklivě znetvořenému, se podařilo spáchat sebevraždu. Když se maršál odmlčel, zavrtěla hlavou.

„Zažil jste opravdu těžké časy, maršále. Říkáte, že jste se snažil najít zdroj toho všeho?“

„Samozřejmě!“ znovu se rozzlobil maršál. „U Girdovy krve, paladine, když jsem sem přišel, byl jsem plný nadšení, jako teď vy. Ale rok za rokem mi gardisté umírali jeden za druhým a já nedokázal najít nic. Jak mi mohli věřit, když jsem nesvedl najít zdroj takového zla? Jak jsem mohl věřit sám sobě?“

„A ostatní maršálové v sousedství neudělali nic?“

„Garin to zkoušel – dokud nedostal tu ošklivou plicní horečku. Jeho maršálgardista také zmizel a – no, nebyl to pěkný pohled, paladine. Vím, že Berris, na východ ode mě, měl také problémy, ale ani jeden z nás neměl moc času na schůzku – je to víc než den cesty. Mám k hospodářství ještě šest odlehlých dvorů a vždycky se něco pokazilo.“

„A tak jste přestal doufat –“

„Doufat! Doufat v co? Co zbývalo? Z původního počtu gardistů mi tu zbyla polovina. U Girdovy krve, nepochybuju o tom, že dnes uvidím umírat polovinu té poloviny. Ale jak jste řekla, bude to čestná smrt. Sám se smrti nebojím. Gird ví, že jsem se za ta léta snažil, ale –“

„Maršále, přísahám vám, že po nadcházející bitvě bude vaše hospodářství – i ta kolem – osvobozeno od velkého zla. Někteří zemřou, ano – ale tak, jak by Girdovi gardisté měli umírat. Ten muž, kterého nazýváte žoldákem, se stane králem

Lyonye a bude tak čestným a spravedlivým vládcem, jakého jen kterákoliv země může mít. A jestli se toho vy a já dožijeme, budeme si říkat, že to stálo za to, ať bude cena jakákoliv.“

„To doufám.“ Sevřel rty. Potom ztišil hlas a přiblížil se k ní. „Takhle jsem si to nepředstavoval, když jsem byl mladý maršálgardista. Myslel jsem si, že budu maršálem vzkvétajícího hospodářství, které bude všude šířit spravedlnost. Místo toho –“

„Jste svedl tvrdou bitvu v obtížných podmínkách a udržel jste se, dokud nedorazila pomoc. Myslete na to takhle.“

Výraz jeho tváře se změnil. „Je to tak?“

„Nu,“ zazubila se na něj Paks, „paladinové se obvykle považují za pomoc. A stejně tak i kohorta Phelanových vojáků – mohl byste mít i horší koště na vymetání vašich temných zákoutí.“

Zrudl, ale nakonec se usmál a napřímil se v sedle s novým výrazem ve tváři. Paks se ohlédla na gardisty. Zvykali si na pochod a začínali více vypadat jako schopní bojovníci.

Vyšlapali vzhůru na jeden vrchol, přešli ho a vyšlapali na další. Stopy královy družiny a kohorty byly jasně patrné – zanechala je tam veliká široká kopyta válečných koní a úhlednější oblá kopyta lehčích zvířat kohorty. Paks dokonce rozeznávala lehce šikmý otisk zadní nohy Liethina koně. Potom zaslechla rychlý dusot kopyt, vzhlédla a uviděla, že k ní jede Selfer.

Přitáhl svému koni otěže a zastavil. „Paks! Chce tě Dorrin – vepředu jsou potíže.“

Paks pohlédla na maršála. „Jděte dál, ale buďte opatrní. Jak je to daleko, Selfere?“

Selfer se podíval na gardisty. „Myslím, že tak půl hodiny chůze. Na druhé straně tohohle kopce.“

„Dožeňte Phelanovu kohortu,“ řekla Paks. „Tam vám povím co dál.“ Maršál kývl a Paks se rozjela za Selferem, který už otočil svého koně.

Ryzák ho během několika délek dohonil a společně pak zmizeli gardistům z očí. Z vrcholu Paks viděla mýtinu na úpatí. Cesta se svažovala do úzkého údolí, které se nalevo rozšiřovalo, potom vedla přes brod široké, ale mělké říčky a

vzápětí šplhala na úbočí dalšího vrcholu. Pravou stranu lemoval les, nalevo se louka těsně nad brodem rozprostírala až do šíře údolí. Mezi stromy prosvítaly bílé svahy pokryté čerstvým sněhem, ale země v údolí byla rozdupaná stovkami nohou v tmavé bahno.

Chladným vzduchem se jasně nesl hluk bitvy. Bylo vidět tsajské barvy růžovou a stříbrnou, které utvořily kruh kolem zeleného hloučku královských panošů Lyonye. Kieri Phelan žil a bojoval, elfí meč v ruce svého pána zářil a při každém úderu blýskl. Kolem nich se však vzdouvala masa tmavých postav. Na cestě leželi mrtví koně a lidé – zvířata se zásobami a sluhové, které při přepadu odřízli od ostatních. Paks neviděla žádné korouhve, ale skupinu bojovníků v rudých pláštích a ostnatých přilbicích na okraji bitky tvořili očividně liartovci. Byli opěšalí. Paks měla podezření, že používají nějakou tajemnou moc, která plaší koně.

Pouze několik délek od ní stála v chumlu Dorrinina kohorta, stále na koních, ale nehýbala se. Paks tasila meč, rychle přejela do čela skupiny a našla tam Dorrin, jak se předklání v sedle.

„Kapitáne – co se děje?“

Dorrin se otočila. Paks neviděla přes hledí z její tváře nic než oči. „To – ty to necítíš? Nemůžeme se hýbat, Paks – jeho tam dole trhají na kusy a my se nemůžeme hýbat!“

Paks pobídla ryzáka kupředu. Ucítila v duchu tlak, jako by proti ní vál vítr, ale nic horšího. Ohlédla se. „Co cítíte, kapitáne? Podobá se to strachu, bolesti, nebo čemu?“

„Strachu,“ odvětila stručně Dorrin. „Ty ne…?“

Paks pohodila hlavou. „S tím se dokážu vypořádat. Sesedněte a držte se těsně za mnou. Selfere, až gardisté dojdou na vrchol, přiveď je dolů – a zajisti, aby se drželi pohromadě.“ Přivolala světlo a vyjela vpřed. Cítila, že tlak kolem ní po obou stranách povoluje. Letmo se ohlédla a zjistila, že ji všichni následují a pozorují rozšířenýma očima.

Uslyšela výkřik, když si někdo všiml, že postupují. Jedna skupina nepřátel se oddělila a ve formaci se vydala proti nim. Paks se obrátila k Dorrin. „Vy víte nejlépe, jak tu manévrovat, kapitáne. Já něco dlužím těm kněžím.“ Sevřela nohy, ryzák skočil kupředu a vyrazil k Liartovým kněžím.

Paks jich viděla pět, ale její zostřené smysly jí prozradily, že jinde bojují ještě další. Cítila tlak jejich útoku na kohortu, kolem hlavy jí prolétl praskající záblesk světla. Zasmála se a máchla mečem.

„Gird!“ zvolala, když ryzák podupal jednoho z nich a hlouček rozehnal. Pak jednoho sekla hluboko do hrdla, kněz se zhroutil. Zpětným sekem zasáhla dalšího do ruky. Vykřikl a zaklel. Zbylí dva už couvali s napřaženými zbraněmi a snažili se vmísit do davu svých uctívačů. Paks se znovu zasmála a její kůň zaržál. Opět zaútočila, tentokrát na kopiníka, který bodl po jejím koni, aby si ji udržel od těla. Ona však mečem zachytila háčky na kopí, sklonila se v sedle a druhou rukou popadla násadu. Přitáhla si překvapeného kopiníka k sobě. Násadu pustil až ve chvíli, kdy mu její meč proklál hrdlo. Pátý kněz unikl do hloučku a z bezpečí na ni chrlil kletby.

Paks se rychle rozhlédla kolem. Dorrinina kohorta, zbavená kouzla, neochvějně postupovala proti nepříteli a blížila se k hlavnímu bojišti. Gardisté právě sbíhali z kopce. Obránci namačkaní kolem krále ji uviděli, nade všemi zaslechla královo zvolání a v odpověď pozvedla meč.

Potom se otočila k cestě. Z lesa vyrazil hlouček chátry – sedláků nebo lupičů – aby napadl gardisty. Paks najela do chumlu nepřátel, ryzák se vzpínal a dupal po nich a ona nořila svůj meč do jednoho hrdla za druhým. „Girdovi gardisté!“ zvolala. „Následujte mě!“ Nato ještě před chvílí váhající gardisté vykřikli a probili se zbytkem tlupy. Jejich maršálovi zářily oči, nevěřícně se na Paks usmál.

„Zvládli to!“ vykřikl. „Oni to –“

„Jsou to girďané,“ odpověděla hlasitě, aby ji slyšeli. „Jsou to bojovníci, jakým byl Gird. Do toho, girďané!“ Rychle je vedla, aby se spojili s Dorrininou kohortou. Dohromady obě skupiny počtem převýšily nepřátelskou kohortu, ta se stáhla a znovu seskupila. Paks pohlédla na Dorrin, která mezitím našla slabé místo v kruhu útočníků a přesouvala svou kohortu, aby tam zaútočila.

Nepřátelé zjistili, že na ně útočí zezadu, a zakolísali. Dorrinini vycvičení bojovníci projeli jejich řadami jako nůž máslem. Přivítali je radostné výkřiky, které však rychle utišil

obnovený útok na ostatních stranách. Deset Phelanových bojovníků okamžitě splynulo s kohortou, jako by se od ní nikdy neoddělili. I uprostřed bitvy Paks viděla, že maršálové si toho všimli. Gardisté, nyní z obou stran obklopení zkušenými bojovníky, vypadali stejně spolehlivě jako ostatní. Útočníci znovu zakolísali a o kus se stáhli. Paks rychle navedla ryzáka vedle krále. Jeho oči se za hledím přilbice leskly. „Vítej, Girdův paladine. Pozvedá mě na duchu, že tě tu vidím."

„Pane králi," Paks se v sedle uklonila. „Jak si vede vaše zbraň v bitvě?"

„Je dychtivá," odvětil. „Zaučila jsi ji ve svých službách dobře."

Paks se zasmála. „Já ne, pane králi. Od svého ukutí čekala na příležitost vám sloužit. Co poroučíte?"

„Kupředu," odpověděl a zdálo se, že si je jistý tím, že ho Ammerlin i Dorrin slyší. „Použijeme Dorrininu kohortu a tvé gardisty, váleční koně budou připravení zaútočit a rozprášíme je."

„Ale – pane – zásoby –" zaváhal Ammerlin a ohlédl se.

Paks si to královo gesto pamatovala z doby, kdy sloužila v kumpanii, ale jeho hlas zůstal klidný. „Ammerline, víme, že mají zálohy. Všechno, co jsme měli za sebou my, je teď s námi. Naše naděje leží před námi – a jen tam. Když se dokážeme probojovat –"

„Ale –" Paks viděla v jeho tváři nerozhodnost a přejela k němu. Otočil se na ni. „A – a tohle –"

„Paksenarrion," představil ji král. „Girdův paladin."

„Ammerline, vzmužte se," pobídla ho Paks. „Gird je s námi." Ammerlin kývl, oči mu zazářily. „Pane králi –"

„Do Lyonye," odvětil král. Po několika rychlých příkazech Dorrin a maršálům byli obránci připravení k postupu.

Nejprve se zdálo, že by mohli prorazit výš po východní cestě. Liartovi kněží veleli nesourodému davu mizerně vyzbrojených sedláků, ti nemohli proti cvičeným vojákům obstát. Nepřátelské kohorty – podle řeči Parguňané, ačkoliv neukázali žádný praporec – kladly větší odpor, ale krok za krokem ustupovaly. Paks zahlédla něco vzadu mezi stromy – bandity, nebo možná skřety, kteří čekali na příležitost, ale bojovat v sevřené formaci se jim nechtělo.

Tsajští váleční koně útočili znovu a znovu, drolili nepřátelskou formaci a umožňovali pěšákům vždy bez námahy postoupit o několik dalších kroků. Jakmile se však ocitli na svahu, který se táhl vzhůru k vrcholu dalšího kopce, nedokázali prorazit. Nepřátelé stále měli výhodu vyvýšeného postavení a počtem převyšovali obránce dvě ku jedné. Paks se rozhlížela po dalších Liartových kněžích. Byla si jistá, že nějací jsou ještě nablízku, ale drželi se mimo dohled, pouze příležitostně se objevovali uprostřed svých bojovníků.

Dostali se asi do poloviny svahu, když Paks uslyšela zatroubení bitevního rohu. Nepřátelé okamžitě zaútočili plnou silou na linie obránců a zatlačovali je dolů z kopce. Ti při ústupu mohli jen držet formaci, několik jich klopýtlo, upadlo a bylo ušlapáno. Paks pobídla ryzáka přímo proti nepřátelům – ti před ní mizeli, ale po obou stranách se tlačili dál. Zjistila, že je obklíčená, ale probojovala si cestu zpět, aby posílila obranu. Když znovu vzhlédla, byla východní cesta zaplněná muži – dvěma kohortami těžké pěchoty v barvách Verrakajů, modré a stříbrné, které se leskly v odpoledním slunci. Půl kohorty lučištníků v růžové a tmavozelené se zastavilo nad nimi a střílelo šípy dolů na obránce. Když pěchota Verrakajů zaútočila z kopce, nepřátelé se rozestoupili, aby je nechali projít a aby sílu jejich útoku nic netlumilo.

Král to vše však uviděl ve stejném okamžiku jako Paks. Dorrin během chvilky uhnula se svou kohortou a Girdovými gardisty z cesty, takže útok Verrakajů spíše sklouzl po křídle obránců, než aby je přímo zasáhl. Nyní se obránci hnali dolů z kopce na dno údolí, jak nejrychleji dokázali. Během několika vteřin ztratili pozici, kterou získávali hodiny. Než se znovu seskupili v údolí, leželo na zemi mrtvých víc než tucet Girdových gardistů a osm Dorrininých veteránů.

Na malé údolí začínal padat stín. Bojovali už celé hodiny, i Paks se cítila lehce unavená, ale z vyčerpaných tváří kolem ní bylo patrné, že ostatní se bez oddechu neobejdou. Mezitím verrakajští, kteří narazili na tuhý odpor, zpomalili. Jak se den chýlil k večeru, polevili v útocích a odpoutali se od obránců. Paks viděla, že k nim po cestě schází jejich zásobovací skupina, Liartovi stoupenci olupovali královskou karavanu, stahovali balíky z mrtvých koní a mul. Obránci od-

počívali, jak jen mohli, seřazení v semknutém čtverci s králem uprostřed.

Jakmile se útočníci stáhli, všichni tři maršálové začali léčit raněné. Paks bez říkání dávala pozor na jakýkoliv magický útok zla. Věděla, že Liartovi kněží ještě neskončili, plánovali něco jiného. V ubývajícím světle nepřátelé začínali v táboře zapalovat ohně. Vítr k obráncům brzy donesl mučivou vůni připravujícího se jídla. Dorrin přistoupila k Paks.

„Paks, moji vojáci mají nějaké jídlo – cestovní chléb – a máme ještě čtyři naše muly s nějakými zásobami. To by mohlo na jedno jídlo stačit."

„Co Girdovi gardisté?" Paks si vzpomněla, že viděla, jak si dávají nějaké jídlo do kapes a vaků.

„Myslím, že žádné nemají, ale zeptám se."

Nakonec neměla nic jen Tsajská královská garda, ale když se ostatní rozdělili, měli všichni téměř normální příděl jídla – studeného, ale posilujícího. Větší problém představovala voda, ale jeden z Girdových gardistů jim ho vyřešil. Nepřátelé je zahnali téměř až k brodu, ale jedna jednotka je odřízla od vody. Gardista však tuto řeku znal a řekl ostatním, že její vody prosakují skoro až na povrch ještě nějaký kus od samotné řeky. To se také prokázalo – našli díru sotva po kolena hlubokou, naplněnou čerstvou vodou. Rozšířili jámu, aby mohlo nabírat vodu přilbami několik vojáků současně, bylo jí dost pro lidi i koně. Do setmění se všichni dosyta napili a najedli se natolik, aby je to občerstvilo.

Nyní však byli obklíčení vojskem, které je počtem převyšovalo nejméně třikrát. S léčivou pomocí maršálů nebyly jejich ztráty za to odpoledne tak vážné, jak by se dalo očekávat, ale i tak zůstalo ležet na kopci až příliš mnoho obránců. Uprostřed čtverce Paks naléhala na krále, aby si odpočinul, když může. Uvnitř vytvořili další čtverec z koní a rytíři tam nechali volný prostor, aby si tam někteří z nich mohli lehnout mimo dohled lučištníků (ačkoliv samozřejmě ne mimo dostřel).

Po setmění nastaly další potíže. Nejprve se objevil velitel Verrakajových vojáků s vlajkou vyjednavače, osvětlenou pochodněmi. Obvinil Phelana z vniknutí do držav Verrakajů a odmítl přijmout královský glejt, který měla u sebe Dorrin.

„To princátko nemá žádné právo rozdávat glejty – to může jen Rada. Tohle je země Verrakajů a cesta Verrakajů a vy nemáte žádné právo sem vniknout jménem toho bastarda ze severu.“

„Kroťte svůj jazyk!“ zahřměl velemaršál Seklis. „Je to právoplatný král Lyonye a žádný bastard!“

„A vy jste kdo?“ zeptal se velitel.

„Velemaršál Seklis od tsajského dvora a vy budete mít za tento zbabělý útok co dělat s Girdovým společenstvím, pane.“

Velitel se zasmál. „Girdovo společenství je daleko, maršále. A pokud trváte na tom, že budete sdílet osud tady toho vévody, nikdy se nedozví, co se stalo.“

„Sdílet jeho osud – u Girdovy krve, pane, raději bych sdílel jeho osud než váš.“

„Kromě toho,“ pokračoval velitel a zvýšil hlas, „jsem slyšel, že obětoval Girdova paladina, aby si zachránil kůži. Co je to za krále? A když jsme u toho, co je to za velitele? Kdybyste měl vůbec nějakou čest, vrhl byste se na něj.“

Paks přivolala světlo a vystoupila vpřed. „Nevíte, o čem mluvíte, pane. Tenhle král paladina nikdy neobětoval. Já jsem ten zmíněný paladin a já to vím.“

V jejím světle se velitelovy oči rozšířily. „Vy! Ale slyšel jsem –“

„Slyšel jste lži, veliteli.“ Viděla, že velitelovým doprovodem proběhla vlna znepokojení a její světlo v odpověď ještě zesílilo. „Vy byste riskoval svůj život – a nejen život, ale i duši – v boji proti paladinovi, stejně jako proti těmto maršálům a králi Lyonye?“

„Takový jsem dostal rozkaz.“

„Vskutku. Navzdory rozkazům *vašeho* lenního pána, korunního prince –“

„Ještě nebyl korunován – až o letním slunovratu –“

Paks se zasmála. „Pane, vy mluvíte jako právník, ne jako voják. Pokud nepadne do osidel nějaké zrady, jak se to přihodilo králi Lyonye, bude vaším vládcem a jako takový jedná. Musíte vědět, že Rada spolu s princem nedala králi Lyonye jen glejt, který ho opravňuje k volnému průchodu, ale také královský doprovod – nebo jste ještě nikdy neviděl Tsajskou královskou gardu?“

„Mohl si ji najmout," odvětil nevrle muž. Nato se členové královské gardy pohrdavě rozesmáli.

„Nenajal si ji – a vy to víte. Víte, že je vůlí Rady, aby se bezpečně dostal do Lyonye a nechal se tam korunovat. A to si přeje i princ."

„Ale ne lord Verrakai," odpověděl velitel. „A to je můj pán, který mi dává rozkazy."

„Potom tedy chystá vzpouru proti rodu Mahieranů?" zeptala se Paks. Další vlna nepokoje ve velitelově doprovodu. „Paktuje se s Pargunem?"

„Ne – to ne – ale nepřijímá rozkazy od mládenečka –"

„Který je jeho králem. To mi zní jako vzpoura," ozval se velemaršál. „A až se vrátím, ohlásím to."

„Nevrátíte se," odpověděl jedovatě velitel, „pokud se nezřeknete tady toho takzvaného krále. Slyšeli jsme o něm dost, to ano – je to jen mizerný žoldák, ať už vám o svém původu vykládá jakékoliv lži."

„Tohle je lež?" Král si stoupl za Paks a velemaršála. Tasil elfí meč, jeho oslnivé světlo na okamžik zastínilo i to Paksino. „Druhý takový meč jste nikdy neviděl a žádná jiná ruka ho nemůže držet. Byl ukut pro prince Lyonye a ztracen, a když jsem ho poprvé tasil, prohlásil mě svým pánem. Mohla by to být lež, veliteli?"

Muž sevřel rty a přejížděl pohledem z jednoho na druhého. Nakonec však zavrtěl hlavou. „Na tom nesejde. Předpokládám, že vy jste Phelan. Můj rozkaz zní, že nesmíte projít. Vy i všichni vaši vojáci jste propadli životem za velezradu a neoprávněné vniknutí. Pokud jde o ostatní, když se vás zřeknou, ušetříme je jako své zajatce. Jestliže budou dál bojovat, všechny pobijeme."

V králově hlase zaznělo hořké pobavení. „Vaše podmínky nám toho nabízejí málo, veliteli."

„Vaše situace toho nabízí ještě méně," odvětil velitel ostřeji. „Stojíte proti přesile ve špatné pozici, nemáte jídlo, vodu, ani přístřeší pro své raněné –"

„Které stejně chcete zabít," podotkl král. „U bohů, veliteli, jestli máme zemřít, žádné zásoby nepotřebujeme, a myslím, že se jen málo staráte o to, co se stane s našimi raněnými. Protože říkáte, že já a moji vojáci musíme zemřít tak jako tak,

uvidíme, kolik vašich dokážeme vzít s sebou.“

„A vy?“ zeptal se velitel maršálů a Ammerlina.

„Je mi potěšením a ctí sloužit králi Lyonye tak, jak jsem sloužil svému princi,“ odpověděl škrobeně Ammerlin. „Zjistíte, že královská garda je silný protivník, verrakajská špíno.“

„A zjistíte také, že Girdovi maršálové jsou tuhá sousta,“ odvětil příkře velemaršál Seklis. „Protože tvrdíte, že na ně máte žaludek, můžete jako předkrm zkusit žvýkat naši ocel.“

Verrakajský velitel na ně dlouho hleděl, jako by čekal na jinou odpověď. Pak se prkenně uklonil a odešel. Když se vrátil ke svým lidem, uslyšeli rozčilené zvuky a drsný řev v cizím jazyce od jiné jednotky nepřátel.

Král prudce otočil hlavu. „To je pargunsky. Něco o Sagonových rozkazech. Jak jsme si mysleli, Verrakai a Sagon spolupracují. Troufám si tvrdit, maršálové, že nemají v úmyslu nechat nikoho, aby o tom později vyprávěl.“

„Mám stejný názor,“ pravil Seklis, stále rozhněvaný.

„Nedoufal bych od nich v žádnou milost,“ dodal Ammerlin. Potom se obrátil ke králi. „Můj pane, je mi líto – měl jsem raději uštvat všechny koně své jednotky než nechat vás padnout do téhle pasti.“

Král se dotkl jeho ramene. „Ta past byla naplánována, ještě než jsme odjeli z Vérelly, Ammerline. Bez vašich rytířů bychom se dnes odpoledne nikdy tak nepřiblížili k průlomu – a myslím, že bychom tu teď už ani nestáli. Neplýtvejte silami na to, že byste teď něčeho litoval.“

„Vy mi nedáváte za vinu –“

Král se zasmál. „Vám? Komu jinému bych to měl dávat za vinu než Verrakajovi, Parguňanům, Liartovi a Achryi, kteří to naplánovali? U bohů, Ammerline, jestli se z toho dostaneme, vyslechnete si na vaši gardu takovou chválu, že vám z toho zčervenají uši na padesát let dopředu. Už mi věříte?“

„Ano, pane.“ Ammerlinovi v Paksině světle zazářily oči. „Budeme vás střežit až do konce, pane.“

„Hmm. Připouštím, Ammerline, že tady z toho nevidím žádnou snadnou cestu, ale konec, jaký zamýšlím já, je můj

trůn v Lyonyi, a ne smrt v tomhle údolí.“ Král se obrátil k Paks. „Vím, že ty jsi zažila i horší věci a vyšla jsi z nich živá a celá – zoufáš si?“

„Ne, pane králi.“ Paks se na něj usmála. „Vlci se musí nejprve přiblížit na dosah, než je může proklát oštěp. Jsme v nebezpečí, to ano – ale když odoláme beznaději, bohové nám pomohou.“

„Jak už to udělali tvým návratem,“ pronesl král. „Ach, Paks – moc jsem se o tebe bál.“

Paks se usmála. „Já o vás také. Teď po setmění na nás zkusí všechno zlo, jaké svedou, pane králi. Cítím ho nablízku –“

„Já také,“ ozval se Seklis. „Vyléčili jsme všechna zranění, která jsme svedli, pane. Pro tuto noc musíme my maršálové a Paksenarrion střežit vaše obránce.“

Liartovi kněží započali útok hlasitými posměšky svých stoupenců. Snesli dolů z kopce těla zabitých obránců, aby je před ostatními zohavili. Paks mohla spolu s maršály dělat jen to, že držela Girdovy gardisty na svých místech, když se dívali, jak těla jejich přátel sekají na kusy. Zkušení vojáci vrhali na nepřátele zlobné pohledy, ale dobře věděli, že se nesmějí hnout ze svých pozic. Po tomto představení následovala další. Skončila, až když král povolil salvu lučištníkům královské gardy. Paks rozšířila své světlo a první řadu poskakujících liartovců náhle skosily šípy.

Po tom a jednom útoku strachem, o který se pokusili Liartovi kněží, se nepřátelský tábor uklidnil, jako by se chystal ke spánku. Všechno na nějaký čas utichlo. Pak z lesa na východě zazněly výkřiky a řev.

„Co to –?“

Paks uslyšela výkřiky i v nepřátelském táboře, zmatení vojáci se budili.

„Ať je to cokoliv, také to nečekali.“

„Potíže pro ně – dobro pro nás?“ Seklis se protáhl, na chvíli si zdříml.

„Můžeme doufat.“ I král odpočíval, ale Paks přesto slyšela v jeho hlase únavu. Vstal a prošel čtvercem vojáků. Paks znovu rozšířila světlo. Nejasně viděli až k okraji lesa. Mezi stromy se něco hýbalo.

„Ať je to cokoliv, je to *velké*,“ zamumlala Dorrin. „A není to tam samo.“

Král vzdychl. „Doufal jsem třeba v kohortu Lyonyjců – jen aby to začalo být zajímavé.“

Náhle se jako příval vyřítila z okraje lesa vlna nestvůr. Paks v některých z nich poznala stejná stvoření, jaké žilo v doupěti zlodějů u Sládkomostí – veliká, chlupatá a s těly tvarem podobnými lidským.

„Falkova zlatá přísaho,“ zamumlal Garris, „to je gibba.“

„Myslela jsem, že to jsou houlové,“ ozvala se Paks.

„Ne – houlové žijí ve vodě, nejsou tak chlupatí, ani tak mohutní. Tohle jsou gibbové. A ti ostatní –“

Skřety Paks už viděla, ale ne vysoké tmavé bestie, které s nimi běžely jako psi s loveckou družinou.

„Folokajové,“ řekla Lieth. „Rychlí, silní a nepříjemní.“

„To věřím,“ odvětila Paks. „Mají nějaká slabá místa?“

„Gibbové ne. Folokajové jsou noční lovci, nemají rádi oheň ani jasné světlo. Ale jsou chytří, přinejmenším jako vlci. Nejlepší je bodnout je zepředu do srdce nebo je seknout do vazu.“

Během několika okamžiků se hrozivá stvoření už hnala přes otevřený prostor k nim. Paks přivolala světlo a vyhoupla se na hřbet ryzáka, odkud měla rozhled. Zdálo se, že nepřátelé jsou znepokojení úplně stejně. Slyšela výkřiky v pargunštině i tsajštině a vřískot skřetů, kteří na okamžik zaváhali mezi obránci a jednou verrakajskou kohortou. U Verrakajových vojáků vstoupil do světla pochodně Liartův kněz a štěkl rozkaz na skřety. Paks viděla, že se jejich hlavy stáčejí k nim a že jeden z folokajů se chystá ke skoku. Pobídla ryzáka vpřed k linii obránců.

Skřeti začali mávat svými krátkými oštěpy a rozběhli se na obránce. Folokaj vyskočil vysoko do vzduchu, přelétl první řadu a chtěl dopadnout na druhou. Tam však byla Paks, ryzák se obráncům elegantně vyhýbal. Zabořila meč do silného svalnatého krku nestvůry. Folokaj rychlostí světla švihl hlavou vzhůru a jeho dlouhé tesáky jí přejely po zbroji. Ryzák se otočil, zachytil nestvůru přední nohou a odkopl ji. Couvla a ohrožovala koně dlouhými drápy na předních tlapách. Paks stočila ryzáka bokem a bodla folokaje hluboko mezi přední

tlapu a plec. Na okamžik jí na přilbě zaskřípaly mohutné čelisti, pak ji folokajova mrtvá váha téměř stáhla ze sedla. Vyprostila meč z jeho těla. Dva gibbové společně udeřili do řady obránců a vrazili do ní klín. V jeho středu bojovala Lieth společně s maršálkou Sulinarrion, jejich meče se míhaly v dlouhých úderech, ale zdálo se, že gibby sotva zpomalují. Paks si vzpomněla na Mala a rozhlédla se po někom se sekyrou. Poblíž stál statný Girdův gardista, který křikem povzbuzoval přední řadu, ale jinak byl volný. Poklepala mu mečem na rameno a on se bleskově otočil se sekyrou připravenou.

„Pojď! Za mnou!“ Počkala, až kývne, a potom se prodrala s ryzákem k místu těsně za gibby. „Přesekni mu páteř!“ křikla na lesníka a sama zabořila gibbovi meč do ohybu mezi krkem a ramenem. Tímto manévrem se však ocitla mimo čtverec obránců a gardista také. Kryla jeho návrat do řady, potom na místě otočila ryzáka a rozehnala se mečem po skřetech, kteří se snažili využít výhody, již jim přinesl postup gibbů. Dorrinina kohorta se vrátila do svých pozic, posílila linii a Paks se znovu ocitla uvnitř čtverce s králem.

Ten mezitím bojoval s dalším folokajem, který přeskočil řady. Za ním ležel padlý Garris. Velemaršál Seklis se pokoušel zaútočit na nestvůru z boku, ale byla příliš rychlá, otáčela se a chňapala po něm, pak se obrátila zpět na krále. Králův meč zářil, jeho barva se s každou změnou směru měnila od modré až po bílou. Než mohla Paks zasáhnout, král zabořil svou zbraň folokajovi do srdce a ten padl, i když stále chňapal kolem sebe.

Z lesa se vyhrnuli další skřeti, tentokrát útočili bez váhání. Nyní bylo východní křídlo formace obránců plně zaměstnáno. Paks viděla, že se ve tmě za předními řadami vojska Verrakajů hýbou pochodně.

„Parguňané,“ pronesl vedle ní tiše král. „Zaútočí také.“

„Potmě?“ zeptal se Ammerlin.

„Ano – mají lidi s pochodněmi.“

„Jak dlouho –?“ začal Ammerlin.

„Paks,“ přerušil ho král, „dokážeš své světlo udržet delší dobu?“

„Nevím,“ odvětila Paks. „Nezkoušela jsem ho udržovat a zároveň bojovat.“

„Bojovat budeme my," odpověděl zasmušile král. „Jen nám sviť."

Její světlo se objevilo dříve, než o něj stihla požádat, jasnější než obvykle. Na okamžik si vzpomněla na zlatavé světlo, které se rozzářilo nad Sibili té noci, kdy dobyli hradbu. Nyní její ničím nezastřené světlo ozářilo úzké údolí. Pargunské kohorty se zarazily, pak zaujaly pozice. Verrakajští vojáci si stínili oči, potom je upřeli k zemi. Viděla, jak se na okraji lesa zastavili skřeti, vztyčili štíty a jako temná vlna pokračovali dál. Její světlo se odráželo od uhýbajících očí, čepelí mečů a hrotů oštěpů. Viděla, jak se zaleskly tesáky folokajů, jak se nestvůry otočily a dlouhými skoky prchly na severozápad. Ryzák se otáčel, když pohledem přejížděla celou scénu. Šiky nepřátel se sevřely a stlačily čtverec obránců do semknuté masy. Zbývající koně nervózně přešlapovali se sklopenýma ušima a svěšenými oháňkami.

Potom nepřátelské kohorty zaútočily. Paks si nevšímala výkřiků, šípů, jejichž blyštící se hroty jí létaly kolem hlavy, ani řinčení zbraní. Vší mocí se modlila a udržovala nad nimi světlo.

Kapitola jednatřicátá

Jak dlouho udržovala světlo, to se Paks nikdy nedozvěděla. Náhle ji pozvedlo na duchu pronikavě sladké zatroubení elfího rohu, zvuk, který slyšela v Kolobii a na který nikdy nezapomněla. Pohlédla na východ. Po zalesněném svahu se dolů valila vlna stříbrného světla, jako by se tam zhmotnila záře hvězd. Z lesa vyjížděly postavy, jaké nikdo z přítomných nikdy neviděl. Vysoké, krásné, na koních světlých jako hvězdami osvětlená pěna, hlasitě vykřikly zvonivými hlasy,

které jako by vytvořily bitevní hudbu. Dolů sjížděla řada za řadou, přinášely s sebou vůni jara a světlo elfích království, které není sluneční ani hvězdné.

Nejbližší skřeti zaváhali, ohlédli se a přerušili útok. Než stačili utéct, najela do nich první řada elfích rytířů a podupala je. Křídlo verrakajské kohorty na té straně zpanikařilo a rozpadlo se. Jedna skupina elfů se odlepila od ostatních a začala uprchlíky pronásledovat, ostatní ve formaci pokračovali dál. Uprostřed nich jela jedna postava beze zbroje. Paks se na ni upřeně zahleděla, nevěřila vlastním očím. Odvrátila pohled a uviděla, že Parguňané, opuštěni verrakajskými vojsky, se stahují. Další skupina elfích rytířů najela ke čtverci obránců z druhé strany. Světlo obránce obklopilo a odřízlo je od jejich nepřátel.

Vzduchem se jasně nesly zvuky útěku – rychlý dusot koní elfích rytířů, výkřiky, vzdálené potyčky. Všude kolem krále se však šířilo ticho, stále méně a méně rušené hlasy a pohybem, až bylo nakonec naprosté. Přední řady čtverce, které tvořila Dorrinina kohorta, se beze slova rozevřely a uvolnily pro elfí jezdce uličku. Král jim mlčky vyšel vstříc, aby je přivítal.

S velkým elfím mečem, který mu stále zářil v ruce, vypadal jako král z legendy. Paní se mu na svém koni uklonila. Král si stáhl přilbici a podal ji Lieth, která ho následovala. Potom otočil meč hrotem k zemi a poklekl před ní na koleno.

„Paní," pronesl hlasem, jakým ho Paks nikdy neslyšela promluvit. „Je nám ctí."

„Pane králi," dostalo se mu odpovědi a Paks nezbývalo než uvěřit, že ji oči opravdu neklamou. „To nám je ctí, našim příbuzným i naší zemi."

Zvedl hlavu. „Opravdu si to myslíte?"

„Povstaň, králi." Pokynula směrem k meči. „Viděla jsem, jak syn mé dcery brání svým mečem to, co je jeho. Slyšela jsem a viděla, jak ten meč na jeho potřeby odpověděl. Přijeli jsme tě pozdravit se vší radostí a těší nás, že jsme přijeli včas."

Král se postavil a pozvedl meč k ní. Paní se sklonila ze svého vysokého koně a dotkla se jeho hlavy, pouze jediným

lehkým dotykem ruky, která zářila jako stříbrný oheň. V hlase jí zaznělo pobavení.

„I kdybych si myslela něco jiného, synu mé dcery, nepřátelé, které sis nadělal, by svědčili ve tvůj prospěch. Žádný špatný muž by se nenechal napadnout od všech naráz, spojil by se s tím nebo oním."

Král se zasmál. „Paní, děkuji vám za důvěru. Do takovéhle situace by se mohl dostat jen hlupák, že?"

„To si nemyslím. Hloupí lidé jsou příliš opatrní. Ale vytrhla jsem tě z nedokončené bitvy. Možná bys ji rád dobojoval? Moji rytíři jsou ti k dispozici."

Král se letmo ohlédl na obránce. „S vaším dovolením, Paní, vyčistíme tohle údolí, aby tu nehrozilo podobné nebezpečí v budoucnu." Paní se uklonila a král se vrátil k obráncům.

Paks si náhle uvědomila, že už neudržuje svou záři. Jestli pohasla její únavou nebo překvapením, to netušila, ale stáli pouze pod elfím světlem. Její pozornost však přitáhl král, který se vrátil zpět do čtverce obránců. Hlavu měl stále prostovlasou a z jeho tváře vyzařovala taková majestátnost, jakou si ani Paks nedokázala dosud představit.

„Parguňany pronásledovat nebudeme," řekl. „Mám podezření, že je sem Verrakajové nalákali a chtěli je pak z celého masakru obvinit. Ale s Liartovými kněžími, skřety a Verrakajci – s těmi je třeba se vypořádat."

„A vy, můj pane?" otázala se Dorrin.

„Zůstanu a promluvím si s Paní, pokud bude chtít."

Té noci nepřátelé zjistili, že jsou uvězněni taigem lesa, který jim nedovolil projít, zatímco řada elfích rytířů pročesávala údolí z jedné strany na druhou. Kolem nich zářilo elfí světlo, před kterým se nedalo nikde skrýt. S nimi jeli i tři maršálové a Paks, lovili Liartovy kněží. Do svítání, které se k okolnímu světlu připojilo svou zlatavou září, Paks zabila dva další, každý maršál zabil jednoho a elfové našli jednoho, který zemřel na zranění. Na zemi ležela dvacítka mrtvých gibbů, více než stovka skřetů a dvacet folokajů. Pargunské kohorty zasmušile stály na konci údolí, kde jim stromy odřízly únikovou cestu. Verrakajští vojáci se rozdělili do několika skupin, všechny byly nyní střežené. Konhaltovi lučištníci, kte-

rých zbývala necelá polovina, se tísnili v hloučku nedaleko královy kumpanie. Liartovi stoupenci se rozprchli na všechny strany, ale většina z nich skončila už na konci boje pod kopyty koní.

Paks jela zpět ke králově kumpanii ve smíšeném světle svítání a elfů a stále přemítala nad příjezdem Paní. Připojila se k maršálům a pomáhala modlitbami léčit raněné. Když i poslední z nich klidně ležel a odpočíval, ucítila něčí přítomnost a otočila se.

Za ní stála Paní a prohlížela si ji stejně pozorně jako předtím krále.

„Girdův paladine, chci si s tebou promluvit. Pojď.“ Paks ji následovala kousek od řady raněných. Zemi pokryla nová tráva a zdálo se, jako by teď všechny čepele zářily svým světlem. Paní ji zavedla poblíž říčky, kterou nyní lemovaly hvězdicovité žluté kvítky. Na jejím břehu Paní rozprostřela plášť a pokynula Paks, aby se s ní posadila. Paks ji nesměle uposlechla. Chviličku, jak jí to připadalo, spolu naslouchaly zurčící vodě, nyní osvobozené od ledového příkrovu.

„Nepřijeli jsme se sem bít,“ promluvila nakonec Paní. „Chtěla jsem se s Falkierim nejprve setkat, ještě než dojede do Chayi.“

„Vzpomínám si,“ odpověděla Paks.

„Nechci nijak ranit tvou hrdost, když řeknu, že se mi zdálo lepší, když se o to postarám sama. Slyšeli jsme, že jsi padla do zajetí a že jsi požádala kuakgana, aby v něm probudil taig on.“ Na okamžik její pohled zpřísněl. „Pokud se něco týče taigu, Paksenarrion, je to věc pro elfy.“

Paks zavrtěla hlavou. „Omlouvám se, Paní – věděla jsem jen to, že o tom musí být informován, a přišel mi na mysl kuakgan.“

„Odpouštíme ti. Jeden tě koneckonců uzdravil, věděli jsme, že jsi neměla v úmyslu nás urazit. Přesto nám však připadalo moudré přijet a pozdravit ho. Pravda, věděli jsme, že by mohl narazit na potíže, ale protože už je tomu dlouho, co jsem naposledy projížděla těmito zeměmi, netušila jsem, na jak velké. Velký Strom truchlí, paladine, že skýtá stín něčemu takovému, a Pěvec oněměl.“ Chvíli mlčela a přejížděla rukama po trávě, jako když člověk hladí svého psa.

„Přesto se Pěvec a Strom spojili ve chvále a my jsme přišli, když dozrál čas. Synem své dcery jsem velmi potěšena, Paksenarrion. Mluvila jsi pravdu, když jsi řekla, že z něj bude skvělý král.“

Paks mlčela. Zbavena argumentů mohla jen sedět a upírat pohled na Paní.

„A jsem potěšena i Girdovým paladinem,“ pokračovala. „Slyšeli jsme, že jsi se ve Vérelle nechala kvůli králi zajmout. Truchlili jsme, protože jsme se domnívali, že jsi jistě odsouzena k záhubě, a přesto jsi tu a stále ho bráníš. Budeš nám vyprávět ten příběh, Girdův paladine, abychom ho mohli po právu zpívat v našich královstvích?“

Paks odvrátila pohled a dívala se, jak se bystřina řítí a víří mezi hladkými kameny. Měla dojem, že letmo zahlédla záblesk rybích šupin. „Paní,“ odpověděla, „raději bych se k těm dnům nevracela – raději by se na ně mělo zapomenout než o nich zpívat. A také žádný člověk nemůže ten příběh odvyprávět celý, jen bohové o tom vědí vše.“

„Chtěla bys opravdu zapomenout na svá muka? Dlužíme ti mnoho, Paksenarrion, Girdův paladine. Pokud si přeješ, můžeme tvou mysl naplnit radostí a vymazat všechny jizvy, které ti tu bolest připomínají.“

Paks zavrtěla hlavou a znovu pohlédla Paní do očí. „Ne. Děkuji vám, že vás takový dar napadl. Ale to, co jsem teď – a co mohu dělat – vychází právě z toho. Z věcí, které byly tak hrozné, které tak bolely. Kdybych na ně zapomněla, kdybych zapomněla na to, že se takové věci stále dějí, jak bych pak mohla pomáhat ostatním? Mé jizvy dokazují, že sama vím, čím ostatní trpí.“

„Moudrá slova,“ odvětila Paní. „Ačkoliv žádný elf nepotřebuje vidět jizvy na to, aby věděl, kdo jsi a co jsi dokázala. Musíme však o tobě složit píseň, kvůli tvé službě našemu králi.“

„Potom si ji vymyslete podle toho, co víte o Pánu utrpení. Troufám si tvrdit, že je to většinou podobné kdekoliv a kdykoliv lidé zatouží po moci a používají svou moc na ostatní.“

„Mohla bys nám alespoň prozradit, jak jsi unikla a jak ses dostala sem.“

Paks se zasmála, náhle se jí z nevysvětlitelného důvodu

ulevilo. „To bych mohla, kdybych to věděla.“ Krátce odvyprávěla Arvidův zmatený a neuvěřitelný příběh a dodala: „Zloději lžou, jak každý ví, a povídačky o zázracích se rychle zveličují, ale Liartův cejch se změnil v tohle –“ Dotkla se kruhu na čele.

„Ale dorazila jsi sem s kohortou královských vlastních žoldnéřů a skupinou Girdových gardistů – jak to?“

Paks jí objasnila, jak potkala Dorrin v Západních Zvonech, pověděla jí o cestě na východ a o tom, jak v Darkonově Břitu potkala apatického maršála. Když dovyprávěla, Paní kývla.

„Takže služebníci zla sami ukuli ve své výhni zbraň, která je porazila – z toho bude pěkně vyvážená píseň. Falkieri si během svého života bral vše dobré z toho, co se k němu dostalo, a dobře to využil, naučil se kralování i bez království. Ty jsi udělala to samé, naučila ses, co dobrého jsi mohla, ode všech, které jsi potkala – dokonce i od kuakgana.“ Její úsměv otupil osten v jejích slovech. „Vyšší bohy opravdu potěší, co se dnes vykonalo, Paksenarrion. Taig lesa je čistý odtud až po Lyonyi –“

„Cože?“ otázala se překvapeně Paks.

„Viděla jsi, co se stalo, než jsme přijeli? Jak všechna nečistá stvoření vyběhla z lesa?“ Paks si vzpomněla na folokaje a gibby a kývla. „Nesnesli dotyk našeho království, proto, když jsem jela sem a vezla s sebou světlo našeho domova, což musím, uprchli.“

„Oni utíkali před vámi?“ zeptala se Paks.

„Přesně tak – ale jsou ve svém strachu nebezpeční.“

„A potom, ta bariéra ze stromů – to jste byla také vy?“

„Ne. Požádala jsi kuakgany, aby pro tebe probudili taigin. Kuakgan, který udržuje bariéru na západě tohoto údolí, si o tom s tebou promluví, když si budeš přát.“

Paks cítila, jak se jí z tváří vytrácí barva. „Kuakgan – který –“

Paní se laskavě zasmála. „A co sis myslela, že se stane, když probudíš taig?“

Paks bojovala se zmatkem ve své hlavě. „Myslela jsem – předpokládala jsem – že – že mu dá vědět, když se přiblíží zlo – že ho ochrání.“

„A tak se i stalo. Ale požádala jsi kuakgana a ten to udělal po svém. Já se do činů pastýřů stromů nevměšuji.“ Pohlédla za Paks, směrem k západní straně údolí. Potom se znovu usmála. „Ale co ty, Girdův paladine – co můžeme udělat pro tebe? Nemáš žádné přání, které bychom ti mohli splnit?“

Paks zavrtěla hlavou. „Nevím, Paní. Stačí mi, že to skončilo – král je naživu a vy ho přijímáte –“ O dalších Girdových cílech pomlčela, pro elfy by nic neznamenaly.

„Gird má v tobě dobrou služebnici, Paksenarrion, stejně jako měl i král. Pěvec jmen zpíval dobře. Ještě se uvidíme, prozatím se musím vrátit do Lyonye a připravit se na královu cestu. Rytíři tu zůstávají, i když si myslím, že teď už mu nikdo potíže působit nebude. Sejmi si přilbici, ano?“ Paks ji bez přemýšlení stáhla, sklouzla i pletená šála a odhalila její hlavu. Paks ji pomalu odvinula. Paní se usmála a dotkla se její hlavy jednou rukou. Paks z ní cítila zároveň chlad i teplo.

„Je to dost málo,“ pronesla Paní. „Tvé plavé vlasy ozářené sluncem v zahradě Aliama Halverika se mi líbily. Uvidím je znovu u dvora, až syn mé dcery usedne na svůj trůn.“ Paks náhle ucítila dlouhé, teplé a těžké prameny vlasů, které jí vyrazily na hlavě, otřely se jí o krk a sklouzly po ramenou. Zlatá záplava se rozlila do své původní délky a klidně ležela, připravená k zapletení. „Kuakgani nejsou jediní, kdo má dar uzdravování,“ řekla Paní s pobaveným zablýsknutím v očích.

Než stihla Paks něco odpovědět, Paní se vzdálila. Zlehka došla ke svému koni a stahovala elfí světlo k sobě tak, až Paks neviděla nic než jeho záři. Potom zmizela. Zůstala po ní jen rašící tráva a květinami porostlý břeh řeky, které ukazovaly její moc. Ve sluneční záři pozdního zimního rána nechřadly, protože vzduch byl stále ještě teplejší než předtím. Paks nehnutě seděla po nějaký čas, který mohl být stejně dobře okamžikem jako hodinou. Potom uchopila rukama své těžké dlouhé vlasy a rychle si je zapletla do copu, v očích ji přitom pálily neprolité slzy. Když skončila, ovinula si cop kolem hlavy, nasadila si přilbici a rozhlédla se kolem.

Několik délek od ní tam stál král s panoši po boku a mluvil s několika elfími rytíři. Poblíž postávali velemaršál Seklis a Ammerlin z královské gardy. Vzadu seděli okolo dvou ohňů

gardisté z Darkonova Břitu a vojáci Dorrininy kohorty, Paks už cítila vůni pečeného masa. Ostatní sbírali a dávali na hromady zbraně a zásoby z nepřátelských táborů a zásobovací skupiny. U jednoho koně královské gardy se skláněl vysoký muž v kutně a sjížděl rukama dolů po jeho noze. Paks se vydala k němu. Když se přiblížila, uviděla mezi kolenní čéškou koně a hleznem hlubokou ránu. Muž něco zabručel a jemně se dotkl zranění. To se zavřelo a zůstala po něm jen suchá jizva.

„To by mělo stačit," řekl rytíři, který držel uzdu. „Postarej se, aby dostal zvláštní příděl ovsa a čerstvou zeleň, když ji dokážeš najít." Otočil hlavu a uviděl, že ho Paks pozoruje. „Ach – Paksenarrion. Dostal jsem zprávu, že nemůžeš přijít za mnou do hájku, a přesto mě potřebuješ."

„Mistře, já –" Paks si všimla, že mu v očích vesele zahrálo. „Tehdy jsem nemohla," odpověděla nakonec.

„Tak – a teď jsi tady. Podle toho, co jsem v noci viděl, se ti také zahojila všechna zranění, která jsi kdysi měla. Je to pravda?"

„Ano," řekla klidně Paks. „Z moci Nejvyššího, je to pravda."

„A tak dali bohové najevo, že se nenechají svazovat lidskými měřítky," pravil kuakgan. „Což my i elfové víme, protože žijeme stranou od lidí." Usmál se na ni. „Kdybych si myslel, Paksenarrion, že jsi mé dílo, byl bych pyšný. Ale ty jsi stejně jako my větev stromu, nebo Pěvcova píseň, jak raději říkají elfové. Jsem rád, že máš svou moc. A jako vždy jsi v mém hájku vítána."

„Děkuju, mistře – měl byste vědět, že je toho hodně, za co vám musím poděkovat."

Mávl rukou. „Jen jsem uvolnil uvězněnou sazeničku, aby si rostla, jak dokáže. Ty to umíš s ocelí a já s živými tvory a rostlinami."

Paks se na něj široce usmála. „Ano – a s vyděšenými. Nezapomněla jsem, mistře, a nezapomenu."

„A kdy jsi naposledy jedla?" zeptal se jí přísně, ale jen naoko.

„Když jsem potřebovala," odpověděla se smíchem. „Půjdete teď se mnou, abychom se s vámi rozdělili o naše jídlo?"

„Myslím, že ne. Nebudu přepínat trpělivost rytířů – a okolní les je neklidný, potřebuje uchlácholit.“

„Mistře Svatodube,“ řekla Paks a on se mlčky obrátil zpět k ní. „Jestli mě Gird pošle jinam než do vašeho hájku, pak přijměte mé díky a vězte, že nezapomínám. Tentokrát nemám nic svého, co bych vám dala, jen tohle.“

Krátce pokýval hlavou. „Paksenarrion, Girdův paladine, už jsi mému hájku a taigu dala, co jsi mohla. Jdi beze všech darů a oplátek a přicházej tak často, jak budeš chtít a moci. Jsi v mém srdci, v taigu lesa a elfane taigu. První Strom ví, jaké ovoce plodí.“ S těmi slovy odešel a svižně vstoupil mezi stromy, kudy nevedla žádná cesta.

Paks zjistila, že panoši už postavili králův stan. Král seděl u stolu pod jeho chlopní spolu s elfím rytířem, sirem Ammerlinem a třemi maršály. Naproti němu bylo prázdné místo. Jakmile zahlédl Paks, vstal a zavolal ji.

„Paks, chystáme se k jídlu – pojď se k nám přidat.“

Posadila se na prázdné místo a panoši začali téměř okamžitě roznášet talíře s pečeným masem a chlebem. Připadalo jí divné jíst, když jsou v údolí hlídaní verrakajští vojáci a Parguňané, ale nic neřekla. Král se tvářil naprosto uvolněně. Něco z bývalé bolesti bylo pryč, část zatrpklosti z něj vyprchala a z jeho tváře se dalo vyčíst, že on a elf vedle něj jsou pokrevně spřízněni. Paks pomalu jedla a pozorovala ho. Nedokázala přesně popsat ten rozdíl, ale rozhodně vypadal mladší.

Nějaký čas toho moc nenamluvili. Přes cinkání nožů u jejich stolu Paks slyšela, jak jedí ostatní – Dorrinina kohorta popořadě četa po četě, Girdovi gardisté ve šťastném neuspořádaném hloučku.

Potom promluvil král.

„Nu, společníci, viděli jsme zrod nového dne. To je víc, než jsme si v noci mysleli, že?“

Otočil se na něj sir Ammerlin. „Pane, rozhodně jste se netvářil jako někdo, kdo si je jistý smrtí a porážkou.“

„Smrtí jsem si jistý jako každý smrtelník, Ammerline, ale porážka je jistá jen v zoufalství. A dobře jsem se naučil, že i v nejhorších časech je zoufalství stále dílem zla.“ Upřel na Paks velice výmluvný pohled. „Ale jsme tohoto krásného rána naživu díky pomoci elfích rytířů pod vaším velením, sire,“

řekl a otočil se na elfa vedle sebe. „Máte naše díky za váš včasný příjezd.“

„A my se omlouváme, že jsme před sebou poslali nedůstojné zvěstovatele našeho příchodu,“ odvětil elf a zlehka se zasmál. „U všech bohů, taková nečistá stvoření bych na vás neposlal!“

„Ten kontrast byl pak o to větší, když jste přijeli,“ opáčil suše král. „V noci jsem nezoufal, protože jsem věděl, kým a čím jsou moji druhové, kteří tu byli, ale nemyslel jsem si, že budeme jíst takové jídlo v takovém pohodlí a že jich tolik přežije, aby si to mohli užít.“

Seklis se zasmál, ale pak se přísně opřel lokty o stůl.

„To je všechno hezké, pane, ale co s Parguňany a vojáky Verrakajů? Parguňané s elfy bojovat nebudou, ale pochybuji o tom, že budou pochodovat v našem průvodu. A co se týče Verrakajů – tahle rodina má shnilé kořeny i větve –“

„Tak to není,“ řekl klidně král. „Kapitán Dorrin z mé kumpanie je původem z rodu Verrakajů. Vždy se ke mně chovala loajálně a k ostatním spravedlivě a čestně. Dokonce se postavila proti mé vůli, když si myslela, že nejednám správně.“

„To jsem nevěděl –“ zamumlal Seklis.

„Ne, nevěděl. Velemaršále, já zastávám názor, že strom se má prořezat – tvrdě, když je to nezbytné – ale ne vyvrátit z kořenů. Poznal jsem během svého života i další čestné Verrakaje a pravděpodobně i kvůli tomu jsem se nehádal s vévodou a jeho bratrem víc.“

„Ale tohle se nedá ignorovat,“ odvětil rozzlobeně Seklis. „U Girdovy paže, vždyť oni se postavili proti princově moci, napadli poutníka pod královskou ochranou, vyhrožovali, že nás všechny povraždí –“

„Já to neignoruji. To všechno udělali – a měli by za to být spravedlivě potrestáni. Ale ne mnou, velemaršále, tohle není mé království. Kdybych tu uspořádal soud a rozhodoval tu, sám bych si přivlastňoval princovy pravomoce. Pro něj jsem vazal nebo král sousední říše. Obě postavení mě opravňují k tomu, abych si mu stěžoval, ale ani jedno mi nedává právo soudit nebo trestat.“

„Hmm.“ Rozladěný Seklis se stáhl a opřel zády o opěradlo. Elf se naklonil kupředu.

„Co tedy máte v plánu, pane králi?“

Král se rozhlédl kolem stolu. „Mám v plánu nechat Tsaiu, ať si vládne sama, jak by to mělo být. Princ se o tom musí dozvědět – a Rada rovněž – ale také musí vědět, že král Lyonye nepřekročil své pravomoci. Seklisi, vy jste tsajským velemaršálem – dokonce zasedáte v samotné Radě. Můžete vznést všechna obvinění, která jsou třeba. Ammerline, vy jste velitel královské gardy, princův přímý vojenský zástupce. Jste prodlouženou rukou jeho autority, můžete podniknout jakoukoliv vojenskou akci, která je třeba k zajištění míru v tomto kraji, dokud Rada a princ nerozhodnou, co dělat. Podle tsajských zákonů máte vy, maršálové, soudní pravomoc v některých záležitostech – například pokud jde o Liartovy stoupence.“

„A co uděláte vy, pane králi?“

„Já pojedu do svého království,“ odpověděl jim mírně. „Slyšel jsem, že mě tam potřebují.“

„Berete si s sebou svou kohortu?“ otázal se Ammerlin.

„Měl jsem to v úmyslu, ano. Řekl bych, že jediná kohorta snad Lyonyi nezneklidní – co myslíte, sire elfe?“

„Vůbec ne,“ odvětil s úsměvem elf.

„Pak můžete zůstat s královskou gardou tady, Ammerline –“

„Ale byli jsme váš doprovod –“

„Ano, byli. Teď mám ale svou kohortu a tyhle elfy a vy už dál jet nemusíte.“

Právě v tu chvíli je přerušil výkřik Dorrin, která vyjela vzhůru do východního svahu. Její kohorta znovu bleskově zaujala formaci, Paks, která vystoupila zpod stanové chlopně, nasedla na svého ryzáka, jenž se objevil vedle ní. Potom uviděla, kdo se z východu hrne dolů, a téměř se úlevou rozesmála. Na jednom praporu se skvěl Girdův srpek, na druhém růže, stříbrné zvony a harfa Tsaiy. Uviděla dva Girdovy maršály a několik stovek gardistů.

„Pozdě, ale vítáni,“ poznamenala Suriya po letmém pohledu.

Když maršálové dorazili, poznala Paks maršála Pelyana. Ten jim představil Berrise, jehož hospodářství na východě sousedilo s Pelyanovým. Berris se zazubil na Paks a kývl na pozdrav ostatním maršálům.

„Jeden z gardistů mi přinesl zprávu o tom, že viděl cizí kohortu, jak se snaží proplížit lesy mezi Berrisem a mnou. Podle toho, co povídal, mě napadlo, že by to mohli být Parguňané. Pátrali jsme a našli u řeky schované loďky. Vzpomněl jsem si, co říkala Paksenarrion, vzburcoval jsem své hospodářství –“

„A pak se jako bouře přihnal do mého,“ dokončil Berris. „Řekl jsem mu, že nemám mnoho lidí schopných boje, ale šli jsme s ním –“

„A přišli jsme příliš pozdě,“ řekl Pelyan, který se rozhlížel kolem.

„Ne tak docela,“ opáčil král. „Nemůžeme tu zůstat a zabývat se Parguňany –“

„Říkal jsem ti to!“ Pelyan přátelsky praštil Berrise do ramene. „Věděl jsem, že do toho jsou ti Tirem zatracení šmejdi zapletení.“

„– nebo Verrakajci,“ pokračoval král. „Musíme se vydat do Lyonye. Díky vašemu příchodu budou mít velemaršál Seklis a sir Ammerlin dost mužů na to, aby se o tenhle problém postarali.“

Pelyan si promnul ucho. „No, pane – pane králi – je dobře, že jsme tenhle dlouhý pochod nepodnikli pronic zanic. Ale měl bych vám asi povědět, že někteří z mých lidí jsou Lyonyjci, kteří odešli z Lyonye, protože se báli války.“

Král se usmál. „A tak jste jim ukázal, že potíže následují ty, kteří před nimi uprchnou. Dobrá práce, maršále. Až je vyškolíte podle svého, pošlete je domů, když budou chtít.“

„Vy si je nechcete vzít s sebou?“

Král přejel očima řady gardistů, pak sešpulil rty. „Ne – myslím, že ne. V mojí skupině jsou ostřílení bojovníci. Ti, kdo příštích událostí vyčkávají v Lyonyi, prokázali svou stálost. Tyhle – tyhle zanechám ve vaší péči, vy víte nejlépe, co potřebují.“

Po zbytek dne králova skupina před cestou odpočívala. Své padlé pohřbili, mrtvé nepřátele nakupili na hromadu a spálili. Podle rozkazů maršálů Girdovi gardisté převzali kontrolu nad pargunskými a verrakajskými zajatci a drželi je v uctivé vzdálenosti od královského tábora. Koně Dorrininy kohorty našli klidně čekající na vrcholku východního kopce. Paks jim

vysvětlila, že je ohradil a hlídal taig. Dorrin na ni zvláštně pohlédla, ale už o tom nemluvila.

Ráno znovu vyrazili do Lyonye. Na jeho žádost jela Paks vedle krále. Když je nezpomalovala žádná skupina se zásobami, urazili cestu v dobrém čase a právě za soumraku dorazili do Harway, kde na krále čekala seřazená Lyonyjská garda, aby ho pozdravila. Když král vjel do své země, všude vzplály vatry, v každém okně hořely svíce a ulice lemovali lidé s pochodněmi. Přišel se mu poklonit Girdův maršál i Falkův kapitán. Paks viděla, jak se v dálce zapalují další ohně a šíří tu zprávu tmou.

Král mluvil jen málo – řekl několik zdvořilostí těm, kteří ho vítali, ale nic víc. Paks viděla, že se mu ve světle ohňů na tvářích lesknou slzy. Přenocovali v Harway, král v královské zbrojnici a Paks v hospodářství, aby zmírnila maršálovu vzpomínku na svou předchozí návštěvu.

Než královská družina dorazila do Chayi, poslední sníh roztál a naplnil řeky vesele zurčící vodou.

„Časné jaro," pronesl král, když v lese zahlédl první kvetoucí stromy. „Cítím, jak se les raduje."

„Opravdu?" Amrothlin, který mu vyjel naproti, se usmál. „To je dobře. To, že se les raduje, i to, že to cítíte. Probouzejí se vaše elfí smysly. Cítíte, jak taig radostně zpívá, že jste doma, a vaše odezva vyvolává další písně. Proto roční období odpovídá vašim touhám."

Král pohlédl přes zelená luka na ohromné stromy, které způsobovaly, že palác vypadal jako dětská hračka. V očích se mu zaleskly slzy. „Taková krása – až skoro láme srdce."

„Jsou jádrem pouta elfů a lidí," odvětil Amrothlin. „Vložili jsme do nich, co jsme jen z naší říše mohli. Vítejte ve svém království, pane králi."

Mezi nimi a městem se už shromažďoval dav, barevné postavičky proudily z města jako kamínky ze sáčku. Králova družina projížděla širokou uličkou kolem těch, kteří radostně jásali, i těch, kteří jen mlčky stáli a rozšířenýma očima sledovali, jak se vrací jejich ztracený princ. I Paks cítila, jak jí srdce přetéká radostí, když se rozezněla hudba. Harfy, v kterých si libují elfové, jasně a příjemně znějící rohy, všechny nástroje jásaly, že je král doma.

Hudba je následovala až do paláce, kde čekali lyonyjští lordi, sierové a jejich rodiny, aby krále přivítali. Jeden po druhém před ním poklekli a ustoupili. Když přistoupil starý Hammarin, na okamžik se zahleděl králi do tváře, jako by hledal chlapce, kterého znal, a potom natáhl ruku, aby se dotkl jeho dlaně.

„Pane králi – děláte svému otci čest."

„Vy jste ho znal?" zeptal se vlídně král.

„Ano – a vás jako malého chlapce. Díky bohům, že jste se vrátil, Falki – dovolte mi, abych vám protentokrát řekl tak, jak jsem býval zvyklý." Potom kývl a vzdálil se, protože měl stará kolena už příliš ztuhlá na to, aby poklekl. Když ho všichni uznali, král se vrátil k Paksenarrion.

„Paks, tvé poslání mě přivedlo k tomuto dvoru. Je splněno?"

„Ještě ne, pane králi." Paks se obrátila ke shromážděným. „Vyzvali jste mě tu na schůzi Rady, abych našla vašeho ztraceného prince a přivedla ho. To jsem udělala a jeho meč to dokazuje. Jste spokojení?"

„Jsme," zaznělo v odpověď.

Ze všech svých činů je paladin Paksenarrion právě díky tomuto ve středu Osmi království známa nejvíce. Vrátila ztraceného krále na jeho trůn a tím zachránila Lyonyi před nebezpečím špatné vlády a před chaosem. Který z jejích činů oceňují nejvíce bohové, jimž sloužila, ví jen Nejvyšší, jenž její skutky soudí spravedlivě a bez ohledu na příběhy lidí a písně elfů.

V kronikách toho dvora je psáno, že korunovaci Falkieriho Amrothlina Artfielana Phelana (protože si ponechal jméno, které tak dlouho používal) překonala v radosti a oslavách pouze jeho svatba, která se konala o něco později. Falkieri vládl dlouho a svědomitě a za jeho časů se upevnilo pouto mezi elfy a lidmi. Jeho vláda přinesla království mír a blahobyt. Po něm zdědila korunu jeho nejstarší dcera, pak její syn a synové jejího syna.

Paksenarrion byla jmenována královskou přítelkyní, měla dovoleno odcházet nebo zůstávat podle libosti, a když ji znovu zavolal Gird, odjela do jiné země.